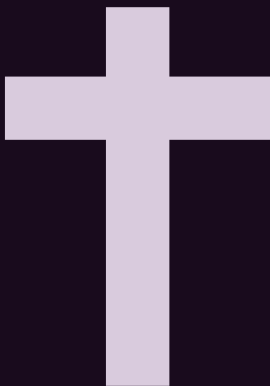

Lök yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka,
Southwestern)

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka, Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

d94b9d26-33ff-5c4e-819f-5bfe86ac9e55

Contents

Matheo	1
Marko	57
Luka	93
Joon	152
Luoi Atuuc	194
Kac pan Roma	253
1 Korinth	279
2 Korinth	304
Galatia	320
Epethuth	329
Pilipi	338
Kolothia	344
1 Thethalonika	351
2 Thethalonika	357
1 Timothi	361
2 Timothi	368
Tito	374
Pilemon	377
Athor ci gat kac Itharel ci gam	379
Jemith	400
1 Peter	406
2 Peter	413
1 Joon	418
2 Joon	425
3 Joon	427
Jut	429
Nyuuth tenë Joon	432

Wël Jethu cï Matheo göt Wët nhom

Athör Matheo ë jam Wët Puoth Yam ye Jethu raan cï lueel, yen bï kɔc waar yiëth kârac yiic, raan yen cï kâŋ kenhïim tiεεŋ thïn, kâk cï Nhialic thön kacke. Kâkkä, aa yeku yök athör theer wël Nhialic yiic. Wët Puoth Yam kënë acie tënë kɔc Itharel kepëc, kɔc kek ke dhiëeth Jethu thïn ku dïit kamken, ee wët puoth lëk thëi ëbën pinyhom.

Athör Matheo acï njiec guuir. Ee rot jɔk dhiënh Jethu, ku teet miśc nhom ë Jethu ku tē cï jɔŋrac ye them thïn. Ku wëetden yen kɔc lëk tē bï kɔc pïr thïn aköldä, ku piöcde ku tē yen kɔc kuony thïn Galilia. Ku ë kâkkä cök ciëen, Matheo acï tēwäär jiël Jethu Galilia bï la Jeruthalem göt aya, cimën kâk cï röt looi tënë ye wäär bï ye guɔ nɔk, cï bën la thök piëët cï ye bën piäät tim cï riïu kɔu. Ku jɔl aa jön cï yen rot bën jɔt.

Athör Matheo ë Jethu nyuɔth ke yen raan piöoc ril njic kâŋ apɛi, ke la riël yen löŋ Nhialic teet yic bï lööny kɔc puoth apath, ku ë piöoc kâk Bääny Nhialic aya. Abanjüt piöcde yic acï Matheo tek yic dhiëc ku gët këlä,

Piöcde gät nhom rin njic ciεεŋ ku tē bï kɔc ye Bääny pan Nhialic këden la thïn aköldä. (cökdit 5-7)

Lëk tënë atuuc kathiäär ku rou ë luɔiden bïk looi. (cökdit 10)

Këŋ rin Bääny pan Nhialic. (cökdit 13)

Piöoc rin atuuc. (cökdit 18)
Piöoc rin thök piny, ku Bääny pan Nhialic bï bën. (cökdit 24-25)

Kâk tō thïn

Kuat Jethu ku dhiënhde 1:1-2:23

Piöoc Joon raan kɔc muɔc nhïim 3:1-12

Miśc nhom Jethu ku tē cï jɔŋrac ye them thïn. 3:13-4:11

Piöoc Jethu Galilia 4:12-18:35

Jäl Jethu Galilia bï la Jeruthalem 19:1-20:34

Nïn ciëen kadhorou thuɔnde nhom tuen 21:1-27:66

Jön rot ku nyooth rot ë Bäänyda 28:1-20

Kuat Jethu raan cï lɔc ku dɔc
(Lk 3:23-38)

¹ Kâkkä aa rin kuat kɔc ke dhiëeth Jethu thïn, kuat Bënyŋaknhom Debit bō cök tënë Abaram.

² Abaram ë ye wun Ithäk. Ithäk ë ye wun Jakop.

Yen cï Juda bën dhiëeth kek wämäthakën kök.

³ Juda ë ye wun pandiεεt, Peredh ku Dhara ku manden ë cɔl Tamar,

Peredh ë ye wun ʏedhron ku ʏedhron ë ye wun Ram.

⁴ Ram ë ye wun Aminadap, ku Aminadap ë ye wun Nacon,

ku Nacon ë ye wun Thalmon.

⁵ Thalmon ë ye wun Boath, ku man ë cɔl Rayäp.

Boath ë ye wun Obet,
ku man ë cäl Ruth,
ku Obet ë ye wun Jethe.

6 Ku Jethe ë wun Bënyñjaknhom
Debit,
ku Debit ë ye wun Tholomon,
ku man ëcī kanj aa tiñ
Uria.

7 Tholomon ë ye wun
Raboam,
ku Raboam ë ye wun Abija,
ku Abija ë ye wun Atha.

8 Atha ë ye wun Jocatpat,
Jocatpat ë ye wun Joram,
ku Joram ë ye wun Udhia.

9 Udhia ë ye wun Jotham,
Jotham ë ye wun Ayath,
ku Ayath ë ye wun Yedhekia.

10 Yedhekia ë ye wun Man-
athe,
Manathe ë ye wun Amon,
ku Amon ë ye wun Jothia.

11 Jothia ë ye wun Jekonia, ku
wämäthakën kök, ku jal
ke peec ku yëth ke Ba-
bilonia.

12 Wën cī ke yäth Babilonia
aaci la dhiëth kälä,
Jekonia aci Cealtiel la
dhiëëth.
Cealtiel ë ye wun Dheruba-
bel.

13 Dherubabel ë ye wun Abiöt
ku Abiöt ë ye wun Eliakim.
Ku Eliakim ë ye wun Adhor.

14 Adhor ë ye wun Dhadok.
Dhadok ë ye wun Acim,
ku Acim ë ye wun Eliöt.

15 Eliöt ë ye wun Aliadhër
ku Aliadhër ë ye wun
Mathan.

Ku Mathan ë ye wun Jakop.

16 Ku Jakop ë ye wun Jothep
mony Maria,

ku ë yen aci Jethu cäl Raan cī
lōc ku dōc bën dhiëëth.
17 Këya, kuat Jethu ë kith,
ee ye yic thiäär ku ñuan jōok
Abaram yëet Debit, ku ben
yic aa thiäär ku ñuan yëet
tëwäär cī ke pæc Babilonia,
ku ben yic aa thiäär ku ñuan
jōok kōc cī dhiëëth Babilonia
yëet dhiënh Jethu raan cī lōc ku
dōc.

*Maria aci meth yök ke cīn
moc
(Lk 2:1-7)*

18 Dhiënh Jethu ë loi rot
kälä. Maria ë wīc Jothep bī
thiaak. Tëwën këc ye gam, ke
yök ke cī liëc ë manh yök tënë
Wëi Nhialic.

19 Jothep, raan awën wīc ye
bī thiaak ë ye raan path, ku
akëc wīc bī Maria yōör guöp,
go wīc bī puäl ke cīn raan piñ
ye.

20 Tëwën wīc yen kënë bī
looi, ka atuny Nhialic nyuth
rot ye nyuōth yic ku lueel,
“Jothep, manh Debit, duk
riōc ba Maria cīi thiak, rin ë
riël Wëi Nhialic yen ayök yen
manh tō yeyäc.

21 Yeen abī mēnh moc
dhiëëth, ku aba cāk ke cäl
Jethu rin yen ë raan bī kōc
wëër bei adumuōmken yiic.”

22 Kënë aci rot looi këya, bī
wët Nhialic cī raan kākke tīñ
lueel yenhom tiεηj. Ku wët
kënë ëcī lueel ëlä,

23 “Nyan bīm abī liëc, ku
abī manh moc dhiëëth ku abī
cäl Emanuel. Ku wëtde yic,
Nhialic atō kek yook.”

24 Këya, Jothep aci kē cī atuny Nhialic lēk ye gam, ku yēth Maria baai.

25 Ku aa kēc rēer cīmēn tik ke moc yet tē dhiēeth Maria wēnde, ku ciēk Jothep ke cōl Jethu.

2

Jethu aci nyuōth kōc thāi

1 Tēwēn cī Jethu dhiēeth gen Bethalem pan Judia, wāar ye Yērot Bēny. Ke bāny kōk ŋic kāk Nhialic bō piny ciēen ku yēētkē Jeruthalem,

2 ku thiēckē, “Tō Bēnyŋaknhom kōc Itharel puōc dhiēeth tēno? Ciēerde acuk tīŋ piny ciēen, yen abī yok buk bēn door.”

3 Nawēn piŋ Bēny Yērot ē wēt kēnē, ke jieth puōu, agut kōcdīt kāk Nhialic Jeruthalem aya.

4 Go bānydīt kāk Nhialic, ku kōc piōōc lōōŋ cōl ēbēn ku thiēec ke, “Ye tēnen bī Raan cī lōc ku dōc dhiēeth thīn?”

5 Gokē lueel, “Abī dhiēeth gen Bethalem pan Judia, cīt wēt cī raan kāk Nhialic tīŋ gōt ēlā,

6 Yīn Bethalem pan Judia, na cōk alōn koor yīn kam gēethdīt pan Judia,

ke yīn abī bēny mēc thāndiēn Itharel tuōl thīn.’ ”

7 Go Yērot bāny wēn bō ciēen cōl ē rōt, ku thiēec ke akōl tīŋ kek ciēer panden.

8 Ku cōl ke aa bēr Bethalem ku thōn ke ēlā, “Lak wiēckē meth apēi ku na yōkkē, ke we dhuk bāk bēn lēk ya, ba la aya, ba la door.”

9 Nawēn cīk wēt Bēny Yērot piŋ ē ke lōōny dhōl, ku tīŋkē ciēer wāar cīk tīŋ ciēen panden ke wat kenhīim, ku ler ku kēec yōt nhom, yōn tō meth thīn,

10 ku mitkē puōth apēi.

11 Ku lek yōt ku yōkkē meth kek man, ku gutkē kenhīol piny ku dorkē, ku liepkē jōgōken thook ku juērckē mīlōōŋthith, ku adōŋ ŋīr mit tuōlde ku adōŋ kec.

12 Nawēn ke nyuōth ku lēk ke bīk cī dhuk tēnē Yērot, gokē dhuk panden dhēl dēt.

Meth aci riēŋ Ijip

13 Wēn cī kek jāl ka atuny ē Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuēeth ēlā, “Jōt rot ku luōōc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rēerckē thīn yet akōl bī yen we lēk bāk dhuk, rin Yērot awīc meth bī nōk.”

14 Go Jothep rot jōt ku nyēei meth kek man ē wēer kēnē, ku lek Ijip.

15 Ku rēerckē thīn yet akōl thou Yērot, rin bī wēt raan kāk Nhialic tīŋ, cī lueel thēer ēlā yēnom tīēŋ, “Yēn abī Wēndiē cōl Ijip.”

16 Nawēn tīŋ Yērot lōn cī bāny ke bō ciēen ye ruēeny, ke riāāk puōu. Ku cōl mīth rōōr aa nēk ēbēn Bethalem, ku bēei kōk thiāāk kek ye, mīth ye ruōnken rou, ayī mīth kōk kēc run karou dōōt, cīt tē ye tāk ye tēwāar piŋ yen wēt tēnē bāny ciēen.

17 Ku kāk ke cī Jeremia raan kāk Nhialic tīŋ lueel thēer,

aaci kenhüim tiεεη thïn. Ku ëci lueel ëlä,

¹⁸ “Dhiëü ëci piη gen Rama, dhiëü ku kiεu ë dit apeï.

Kαc Itharel aake dhur miëthken,

Ku aaci wëc ë puöu ye gam, rin ci kek thou ëbën.”

Meth aci dhuk

¹⁹ Nawën ci Yërot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuöth Jothep pan Ijip,

²⁰ ku lueel ëlä, “Jot rot, ku dhuök meth kek man pan Itharel, rin kαc wäär wïc ye bik nöc aaci thou.”

²¹ Go Jothep rot jot, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²² Nawën piη lön ye Arkelao bëny Judia nyin wun, go riöc bi la Judia, ku ben nyuääth, go muöl la Judia ku ler Galilia,

²³ ku ler ku reër gen cöl Nadharet. Këya, wël ke ci raan käk Nhialic tiη lueel aaci kenhüim tiεεη thïn, “Lön bi Jethu aa raan Nadharet.”

3

Piöc Joon raan kαc muöc nhüim

(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Ye ninkä, Joon raan kαc muöc nhüim ëci piöcde jök pan Judia, roor tē cii ceη, ku lëk kαc ëlä,

² “Pälkë luoi kārac rin Bäany Nhialic aci thiök.”

³ Mony kënë, yen ëci Ithaya raan käk Nhialic tiη jam rienke thëer wäär lueel yen ye ëlä,

“Raan kākkië tiη abi piη röl ke jam roor tē cii ceη,

‘Guierkë dhël ë Bëny, luoi kē dhölke bik la cök.’ ”

⁴ Joon ë ye ceη alëth ci looi nhiëm thöröl, ku ceη gəop ye aηum, ku müth ke ye cam, aa koryom ku kiëc.

⁵ Kαc Jeruthalem ku kαc juëc pan Judia, ku lön Jordan ëbën aaci wët tënë ye,

⁶ ku lekkë adumuömkken, ku jöl Joon ke muöc nhüim wär Jordan.

⁷ Wën tiη Joon kαc juëc akut Parathi ku Thaduthi ke bö tënë ye bi ke bën muöc nhüim, ke lëk ke, “Awek dhiënh kapieny! Yenja lëk we bāk kat kēreεc bö?”

⁸ Luoi kāk ye nyooth lön ci wek muöl kārac yakë ke looi.

⁹ Ku duökkë wepuöth təη ku luëlkë yok aa mīth Abaram. Alëk we, lön alëu Nhialic bi aleelkă cöl aaye mīth Abaram.

¹⁰ Ku ëmën yëp aci ther bi ke tiim yep, rin na ye tim cie luök mīth path, ka yep ku cuet ë mεεc.

¹¹ Wek aa ya muöc nhüim ë piü bāk luoi kārac puöl, ku raan bö ciëen yacök abi we muöc nhüim ë Wëi Nhialic ku mac. Yeen adit apeï tënë ya, ku yen aci path na cök a warke ka cä lëu ba ke dök.

¹² Yeen acit raan muk lök ë kām, ye rap kööm bi rap tek thook ke miël. Ku wiiu rap ku tööu ke. Ku yöot miël many cie thou.”

Jethu acī muəc nhom
(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³ Nawën ke Jethu jiël Galilia bī la Jordan bī Joon la muəc nhom.

¹⁴ Go Joon them bī Jethu yenhom waar ku lək ye, “Awiēc bī ya yīn muəc ɣanhom. Yeŋö bī yīn tənē ɣa?”

¹⁵ Go Jethu dhušk ye, “Cəl aloi rot këya. Ee tēde bī rot looi këlä rin bī ɣok kë wīc Nhialic tiεεŋ nhom.” Go Joon gam.

¹⁶ Kaam wën cī Jethu muəc nhom, ke bö bei wīr ku tīŋ nhial ke liep rot, ku tīŋ Wēi Nhialic ke bö yenhom kecit kuur ë dit.

¹⁷ Ku piŋ röl Nhialic nhial ke lueel, “Kënë ë manhdiŋ nhiaar, ɣen amit puəu tənē ye.”

4

Jethu acī jəŋrac them
(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

¹ Kaam wën ke Wēi Nhialic la Jethu guəp, ku ɣəth roor tē cī ceŋ bī jəŋrac la them.

² Ku jəl miəth theek nīn thiärŋuan, aköl ku wēer go cək nək.

³ Go jəŋrac rot cuət ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic, ke lək aleelkä bīk röt wel bīk ya ayuəp.”

⁴ Go Jethu bēer, “Acī gət theer ëlä, ‘Raan acie pīr ayup ë rot, ee pīr wël bēn bei ëbēn Nhialic thok.’ ”

⁵ Go jəŋrac ɣəth gendit ku tēu luan Nhialic nhom,

⁶ ku lueel tənē ye, “Na ye wën Nhialic, ke yī cuet rot piny, rin ëcī gət ëlä, ‘Nhialic abä atuəöcke lək bīk yī muk kecin, ba yīcök cīi deeny aləl.’ ”

⁷ Go Jethu lək ye, “Acī gət ëlä aya, ‘Duk Nhialic Bānydu them ë path.’ ”

⁸ Go jəŋrac bēn ɣəth gən bār apeī nhom, ku nyuth bēi pinyinhom ëbēn ke diεekden.

⁹ Ku lueel tənē ye, “Käkkä ëbēn aba yīek yī tē cuet yīn rot piny ku door ɣa.”

¹⁰ Go Jethu lək ye, “Jälë, Jəŋ ater, rin acī gət ëlä, ‘Yīn abī Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetök!’ ”

¹¹ Go jəŋrac nyään piny, ku bö atuuc nhial ku konykë.

Jethu acī luəide jəək Galilia
(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹² Nawën piŋ Jethu lən cī Joon dəm, ke dhuk Galilia.

¹³ Ku jiël Nadharet genden ku le rēer Kapernaum, gen thiäak kek wār Galilia, ləŋ Dhebulun ku Naptalī.

¹⁴ Kënë ëcī rot looi, bī wēt cī Ithaya raan käk Nhialic tīŋ lueel yenhom tiεεŋ,

¹⁵ “Piny ë Dhebulun ku piny Naptalī,

tē la wīr, wār Jordan aləŋtui, Galilia, wun thāi juēc kuc Nhialic!

¹⁶ Kəc ke rēer muəəth yic aaci rueldit apeī tīŋ.

Ku kəc ciēŋ piiny muöth yic
tēn thou,
ruel aci bēn.”

17 Ku ē ninkä, Jethu aci
piöcde jök, ku lək kəc elä,
“Pälkē luoi kārac, rin Bääny
Nhialic aci thiök.”

*Jethu acä amēi karuan cööl
(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)*

18 Tēwēn kueny Jethu wār
Galilia you, ke tīŋ amēi karou,
Thaimon, ku ē cöl Pīter aya,
kek Andria wāmēnh ke dām
rec buoi.

19 Go lək ke, “Biathkē ya ku
wek aaba piöc bäk kəc aa
dām.”

20 Gokē biaiken nyään piny
nyin yic ku buothkē Jethu.

21 Wēn jiēl yen ē tēn, ke tīŋ
Jemith ku Joon kek wunden
Dhubedī riäi yic, ke guir bi-
aiken. Go Jethu ke cööl.

22 Gokē lööny dhöl nyin yic
kek ye, ku nyiēēŋkē wunden
piny riäi yic.

*Jethu ē piöc ku kony kəc
tuany
(Lk 6:17-19)*

23 Ku jöl Jethu pan Galilia
kuany yic, ke ye piöc yōn
amat yiic, ku lək kəc Wēt
Puoth Yam ē Bääny Nhialic,
ku kony kəc kuat tuaany ebēn
bik pial.

24 Go ləcde thiēi piny pan
Thiria ebēn, go kəc ke tuany
tueny juēc, kəc ke rem gup
apei, ku kəc cī jakrēc dām, ku
kəc la gup nok ku kəc cī ruai,
bēi tēnē ye. Goke kony bik
pial.

25 Go kəc juēc apei pan
Galilia, ku gēeth kathiäär yiic,
ku Jeruthalem ku Judia ku
bēi kək lōŋ Jordan, buöth.

5

*Kēŋ miēt ē puöu cī Jethu
piöc*

(Lk 6:20-23)

1 Wēn tīŋ Jethu kəc juēc
apei, go la tēthōny gət nhom.
Ku nyuuc ku mēt kacken ye
buöth röt ye,

2 go jam ku piöc ke elä,

3 “Kəc mit gup aa kəc ē lēŋ
kepuöth,

rin ye Bääny pan Nhialic
kēden!

4 Kəc mit gup aa kəc dhuöör
rin bī

Nhialic ke waac puöth!

5 Kəc mit gup aa kəc lir puöth,
rin bī kek kē cī Nhialic thōn
yök!

6 Kəc mit gup aa kəc nək tuil
puön la cök,
ku aabi kueth yeen!

7 Kəc mit gup aa kəc abiökruel,
rin bī keek kony aya!

8 Kəc mit gup aa kəc yer puöth,
rin bī kek Nhialic tīŋ!

9 Kəc mit gup aa kəc ē kəc döör,
rin bī keek aa cöl mīth
Nhialic!

10 Kəc mit gup aa kəc ye jöör
rin wēt
path, rin ye pan Nhialic
kēden!

11 “Wek aa mit gup tē lēēt
we ku nək we, ku tör kəc kək
wegup wēl lueth ē rienkiē.

12 Yakē puöth miēt ku dalkē
wepuöth, rin bī ariöpdun
dit apei pan Nhialic. Yen

ë tēwäär jöör kek kəc kək Nhhialic tñj thñn aya.

13 “Wek aa cīt awai pinynhom. Ku na thöök kəu alēi, ke ben dhušk thñn kēdē? Awan cīt kēnē acie bēn piath. Aye pušk wei bī ya dum kəc cök.

14 Wek aa mermer pinynhom ēbēn. Gen cī buth gət nhom acie thiaan.

15 Acñn raan mermer dēēp ku kum nyin, aye tōōu tēn ē yen yöt mer yic thñn tēnē kəc tō yōöt ēbēn.

16 Kēya, mermer adhil tñj kəc ēbēn, rin na tñjkē luoidun path la cök ka lec Wuurdun tō nhial.

Piöoc Jethu rin ē löñ

17 “Yakē tak lən cī yēn bēn, ba löñ Mothith ayī kək ye kəc kək Nhhialic tñj piöoc bēn rac? Acie tēde, yēn akēc bēn ba ke bēn rac, yēn aci bēn ba ke bēn thääp.

18 Alēk we alanden, agut tē bī nhial ku piny liu, acñn wēt koor ayī kēthiin tō löñ yic, bī kañ määär ke kēc guöt nhom.

19 Kēya, raan dhoñ löñ tök kəu, cək a löñ thñn koor, ku piöoc kəc kək bīk löñ dhoñ kəu aya, acñn tēpeth bī yök pan Nhhialic. Ku raan thek ke, ku ye ke piöoc abī ya raandit apēi pan Nhhialic.

20 Alēk we, na cīi piathdun ku luoidun la cök, abī luoi kəc piöoc lööñ Nhhialic ku luoi Parathī waan thok, ke wek aacīi la pan Nhhialic alanaḡon.

Löñyam awär löñ theer

21 “Acäk piñ lən cī ye lēk wärkuan dīt theer ēlä, ‘Duk raandä näk, ku na ye raan näk raan dēt ka bī luök wei.’

22 Ku wek aa lēk wēt kēnē, raan la puōu agöth tēnē raandä, abī luök wei aya. Ku na ye raan lat wämēnh, ‘Yin acñn nhom!’ Ka tēm thou, ku na ye raan lat raan dēt, ‘Yin acñn puōu,’ Ka bī yäth pan mac.

23 Na lö juar ariäk nhom, ku lö tak lən cī wämuuth puōu riääk tēnē yī,

24 ke yī nyiēēñ kēdu ariäk lööm ku löör bäk kañ la döör wek wämuuth, ku jöl dhuk ba Nhhialic la juär.

25 “Ləc wēt waar yic ku döörkē wek raan yēth yī luk yic. Na cīi löc looi kēlä, ka yēth yī luk yic tēnē bēny. Ku bēny abī yī la thön apuruuk, ku mac yī.

26 Yin alēk yic, yin acīi bī kañ lony yet tē bī yin kēthiin köny tēnē yī kañ cool.

Jethu ajai ē kör

27 “Acäk piñ lən cī ye lueel theer ēlä, ‘Duk tñj raandä kör.’

28 Ku alēk we, raan döt tik ku tuiil ye, kacit raan cī tik köör aya rin tō yen yepuōu.

29 Kēya, na ye nyindun cuēc yī cöl aloi awuöc, ke njet bei ku cuat wei! Anjüēñ ba cör nyien tök, tēnē lən bī yī cuat pan mac ēbēn.

30 Ku na ye cindun cuēc yī cöl aloi awuöc, ke tēem wei. Anjüēñ ba la ciēen tök, tēnē lən bī yin la pan mac.

Jethu ajai ë liösi

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ “Acī lueel aya ëlä theer, ‘Raan päl tienḡde athil athör ë liösi göt tēnē tik.’

³² Ku alëk we, na ye raan cī tienḡde liösi ke këc wïc mony dët, ka bī ye cöl aloi adumuööm, ku raan thiak tiḡ cī liösi ka cā akör looi.

Jethu ajai ë kuëḡ

³³ “Acäk piḡ aya lön cī ye lëk kockun theer ëlä, ‘Duk mël kuëḡ ë lueth, muk kuëḡdun ca looi tēnē Bëny.’

³⁴ Ku alëk we, duökkë mël kuëḡ, tädë rin pan Nhialic tädë rin ë Bäänyde,

³⁵ tädë rin piny, rin yen ë tē mēc Nhialic ku duk kuëḡ Jeruthalem rin ë gen Bënydit.

³⁶ Duk kuëḡ ë cöökdu rin acie yīn yī cak ye.

³⁷ Jamdu ë lön bī yīn ye lueel amäath ë path, ‘Ee këya’ ku, ‘Acie këya,’ Kë ye juak thīn, ee bën tēnē jḡrac.

Jethu ajai ë guur

(Lk 6:29-30)

³⁸ “Acäk piḡ aya ke cī lueel ëlä, ‘Na yup raan yī nyin ke yup nyin aya, na dhonḡ yilëc ke dhonḡ lëc.’

³⁹ Ku wek alëk kënë, duk kërac col kërec dët. Na gut raan gëmdun cuëc ke wël gëm dët aya.

⁴⁰ Na wïc raan dët bī këdun path tuöör nyin, ke mät këdun dët puoḡth nhiar aya.

⁴¹ Na cöl raan yī ba këthiek muk tēnē ye, ke ruac ba ḡäth tēmec.

⁴² Muöc raan lim yī, ku na wïc raan këdḡḡ tēnē yī, ke gäm ye.

Nhiar kōc man yīn

(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Acäk piḡ ke cī lueel ëlä, ‘Nhiar kōc mäath kek yī ku man kōc ater.’

⁴⁴ Ku alëk we, nhiarkë kōc aterdun ku röökkë rin kōc jör we,

⁴⁵ rin bī wek jäl ciët mīth Wuurdun tō nhial, rin ë piny cöl abak tēnē kōc path ku kōc rec kedhie, ku cöl deḡ atueny tēnē kōc ë luui kápath ku kōc luui kārác aya.

⁴⁶ Na nhiar ke ë kōc nhiar yī kepëc, ke ye rin ḡö bī Nhialic yī kony? Cīi kōc kut ajuër ye looi këlä aya?

⁴⁷ Na yeke muööth ë kōc mäath kek yī ë röt, ke la këpëth ca looi wër yīn kōc kōk? Cīi kōc cie kōc Itharel këcīt kënë ye looi aya?

⁴⁸ Yīn athil piath cīmën puoḡth Wuur tō nhial!

6*Duk nhiam ë kuöony ca gam*

¹ “Tietkë röt bāk kápath cīi ye looi ë kōc nhīim rin bī we tiḡ. Na luöikë këya, ka cīn ariöp bāk yök tēnē Wuurdun tō nhial.

² “Na le raan ḡḡ ca kony, ke yī duk nhiam ba ya cath ke

luel cīmēn kəc alueth, ye looi tēn amat ku dhəl yiic, rin bī ke leec. Dətkē apath, kek ē kəckä acīn ariöp dēt benkē yök.

³ Ku na gām raan nōŋ kēdāŋ, ku cək a māthdu ke duk cəl aŋic.

⁴ Rin bī kēdun cī yīn raandä kony cīi ŋic. Na loi kēya, ke yīn abī Nhialic cušöt, raan yen kəriëc ebēn ŋic, agut kē cī moony.

Jethu anyuth ɣo tē bī ɣok ya rōök thīn
(Lk 11:2-4)

⁵ “Ku tē rōök yīn, duk kəc alueth kīit, anhiarkē bīk rōök ke kääc tēn amat ku dhəl yōth, rin bī ke tūŋ. Ku alək we, keek aacä ariöpden yök.

⁶ “Tē rōök yīn, ke yī la tēdu ē rot, ku rōök tēnē Wuur Nhialic cie tūŋ, rēer ē tēnē, ku yen Wuur daai yī, yen abī cušöt.

⁷ “Ku tē rōök yīn, duk wēl ye ber yiic ē path cīmēn kəc kuc wēt Nhialic, kəc ye tak lən na luelkē wēl juēc, ke yen bī Nhialic rōökken piŋ?

⁸ Duk rot loi ba ciēt ke, rin Nhialic ē kē tō yīpuəu guə ŋic ke kəc cak thiëc.

⁹ Kēya, yīn adhīl rōök elä, ‘Wādan tō nhial, bī riēnku aleec,

¹⁰ bī bäänydu bēn ɣoyiic, bī wētdu alooi piiny cīmēn nhial.

¹¹ Muəc ɣook miēth yaköl.

¹² Päl wēt piny tēnē ɣook, cīmēn ye ɣok ye puəl tēnē kəc rɛc ɣook.

¹³ Ku duk ɣook cəl athem kērac, ku ba ɣook lac waar kērac yic.’

¹⁴ “Rin na ye wēt päl piny tēnē kəc kək, ke Nhialic abī wēt päl piny tēnē yī aya.

¹⁵ Ku na cīi wēt ye päl piny tēnē kəc kək, ke Nhialic acīi wēt päl piny tēnē yī.

Duk nyooth lən thək yīn

¹⁶ “Tē thək yīn, duk rēer yī nōŋ nyin cīmēn ye kəc ruëeny ye looi. Aake nyīn looi ŋuarar bīk nyuəəth lən thək kek. Alək we, keek aacä ariöpden yök.

¹⁷ Tē thək yīn, rēer ē path ku duk nyooth lən nək cək yī,

¹⁸ bī ciēn raan ŋic ye lən thək yīn, ku Nhialic Aciēŋ yen kē ye ŋək looi ē rot ŋic, yen abī yiək ariöpdu.

Jiëk cie riääk atō pan Nhialic
(Lk 12:33-34)

¹⁹ “Duškkē jak kək tō pinyn-hom rin ye aruəp ku keth ke rac, ku aaye cuēr kual aya.

²⁰ Kēya, apath bī ya jiëk pan Nhialic yen wīc, yen acīn kē bī ye rac.

²¹ Rin piändu abī ya rēer akölaköl tē tō jaakdu thīn.

²² “Kēya, puən path acīt nyin path, raan path nyin ee daai apath, acīi thōŋ kek raan cī cər. Raan la puən ɣer acīt raan path nyin,

²³ ku raan ye ŋic kēde ē rot, ee raan col puəu cīt cər cie piny ē tūŋ!

Nhialic ku jiëk
(Lk 16:13; 12:22-31)

24 “Acin raan bāny karou luōōi ē tōk, tēdē ka man bāny tōk ku nhiēer bēny dēētē, tēdē ka thek raan tōk ku dhēl raan dēt. Acii raan lēu bi Nhialic ku jīēek nhiaar kedhie.

25 “Kēya, alēk we bāk cii ye diēer kē bāk cam, ku kē bāk dek, rin bi wek rēer we pīr, tēdē ke we diēer kāk bāk ceṅ. Wēi aṅuēēn tēnē miēth. Ku guōp raan cii ṅuēēn tēnē alēth?

26 Daaikē diēt ē pār nhial, aa cie pur, ku aa cīn mīth yekē ke tōōu, ee Wuur tō nhial yen ē diēer ē ke! Na week cāk ye kādīt apēi tēnē ke?

27 Yeṅa kamkun na diir piērde, ke juak ruōnke?

28 “Ku yeṅō ye wek diēer kāk bāk ceṅ? Tiēṅkē yōk pēth ē cil roor, aa cie luui ku aa cie alēth ē kōc ē riēnken.

29 Ku adhiel lēk we na cōk a Bēnyṅaknhom Tholomon wāar ē jaakde yic, ee cii cīt ke.

30 Ku na ye Nhialic wēl tō roor cōl adhēṅ kēya, wēl tō thīn ēmēn, ku na nhiāk nīn lik ke ril wei ku took ke mac, ke yeen cii we bi kuēēc nhīim? Ye gam thīn koor ṅō be rēer kek we kēya!

31 “Duōkkē ye diēer ku luēlkē, ‘Yeṅō buk cam? Yeṅō buk dek? Buk kē ceṅku yōk tēno?’

32 (Aa kōc kuc wēt Nhialic kek aa kepuōth yiēk ē kākkā.) Ku aṅic Wuurdun tō nhial lōn wic wek kākkā ēbēn.

33 Yakē wepuōth wēl bāānyde kek kāk wic ke tēnē

we, kājuēc wiēckē ke aabi yiēk we.

34 Kēya duōkkē ye diēer ē nhiāk, nhiāk abi bēn kek kākke. Akōl ēbēn ala yic kēraacde ē rot.

7

Kōṅ kākku guiir ba raan dēt jāl wēēt

(Lk 6:37-38, 41-42)

1 “Duk kōc kōk ye nyieeny kārāc cīk looi kāk ye ke looi aya, rin bi yī cii gut nyin,

2 rin tē ye luōk kōc kōk, yen ē tē bi Nhialic yī luōk thīn aya.

3 Yeṅō, ye yīn kēreēc dīt ye looi kuc, ku ye tīṅ kēreēc koor ye wāmuuth looi?

4 Ye kēdē bi yīn ke mēnhkui dōk kārāc ye looi, ku keek aaye looi aya?

5 Awēēṅkui! Kaṅkē kārāc yakē ke looi puōl, yen abi wek ye lēu bāk miēthakun jāl wēēt.

6 “Duk jōk gēm kēnē Nhialic, ku duk rot gōu ba wēt lēk kōc cii ye bi gam, tēdē aabi kuc ku nākkē yīn.

Rōōk yen wic Nhialic

(Lk 11:9-13)

7 “Thiēc, ku abi gām yī, wic ku aba yōk, gut yōt thok ku abi ṅaany thok tēnē yī.

8 Raan ē thiēc, aye gām kēdāṅ, ku raan wic kēdāṅ, ee kē wic yōk, ku raan yōt tōṅ thok aye ṅāny thok ye akōlakōl.

9 Nadē le raan kamkun gēm manhde dōōt tē wic yen miēth?

10 Nadē, ke gēm kēpiny, tē cī yen ye thiēc ē rēc?

11 Na yakë ñic wek kəc cii path bāk miēthkun aa gām kāpath wickē ke, ke Wuur tō nhial cii kajuēc path bi gām kəc ye thiēēc!

Lōh la cök

12 “Loi kāpath tēnē kəc kək, cimēn nhiēer yin ye bik kāpath looi tēnē yi aya, kakkā kek aaci lueel thēer athör Nhialic yic.

Kuany dhël la pan Nhialic yic

(Lk 13:24)

13 “Kuany dhël ye kəc gum thïn yic, rin dhël cii kəc ye gum thïn, ee kəc yāth pan mac, ku ē yen aye kəc juēc mēr thïn.”

14 Ku dhël ye kəc gum thïn yen ē la pan Nhialic, ku aa kəc lik kek aaye kuany yic.

Tietkē röt bi week cii wēj

(Lk 6:43-44)

15 “Tietkē röt kəc piöoc wël ē lueth, kəc bēn tēnē we ku luelkē wël puoth ci la lailāi, ku kāk rēer keyāac arac apēi.

16 Aa bāk ñic tēden ye kek luui thïn. Acin mīth tim ye cam, ye bet tim dēt cie ye nhom.

17 Kēya, tim ye miēthke cam ē luək mīth path, ku tim rac cii miēthke ye cam, acin kē ye yök tēnē ye.

18 Tim pēth ye miēthke cam acii lēu bi dhiēth mīth rēc, ku tim cii miēthke ye cam acie kañ luək mīth ye cam.

19 Ku kuat tim cīn kē ye kuany tēnē ye aye yep ku tok.

20 Aben lēk we, kəc aa lueth, aa bāk ñic tēden ye kek luui thïn.

Wek aa kēc kañ ñic

(Lk 13:25-27)

21 “Acie kuat raan ya cōl, ‘Bēny, Bēny,’ Yen bi la pan Nhialic, aa kəc kē wic Wā tō nhial looi kek aabi Bāany Nhialic yök.

22 Tē le aköl kēnē bēn, abi kəc juēc lueel tēnē ya, ‘Bēny, Bēny! Yök aaci wēt Nhialic piöoc ē rienku. Ku yök aaci jakrēc cuəp wei ē rienku, ku loiku kajuēc kəc göi!’

23 Ku aba lēk ke, ‘Wek aa kēc kañ ñic. Jälkē yalööm, kəc ē luui kārāc!’

Kääñ rin kəc karou ci bēēi keer

(Lk 6:47-49)

24 “Kēya, kuat raan wëlkiēn kā piñ, ku luui ē wëlkā, abi ciēt raan ñic kañ ci paande looi tēthöny.

25 Go deñ tueny ku bö aboor ku yomdit apēi. Ku paande akēc wīk rin ci ye buth tēthöny.

26 Ku kuat raan wëlkiēn kā piñ ku cii lui ē ke, abi ciēt raan abēēl ci paande looi tēthuth.

27 Go deñ tueny apēi ku bö aboor ku yomdit, go baai wīk ebēn abi ciēn yōn tōñ dōñ!”

Thän awēn tō thïn aci gāi

28 Wēn ci Jethu wël ke wic bi keek lueel thöl, go thän awēn tō thïn gāi tē ci yen ke piöoc thïn,

²⁹ rin Jethu aci cīt kacken piöoc ë lööŋ, rin aci piöoc ke la riel Nhialic.

8

*Jethu acä atuet cöl apuol
(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)*

¹ Wën cī yen bën piny gōt nhom, ëcī kōc juēc apēi buōth.

² Go raan cī tuet bën tēnē ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bëny, na wic ke yin cöl ë tuen kēnē adem.”

³ Go Jethu yekök riny ku gōt, ku lueel, “Ee yic awiēc, Piaalē!” Go tuet guō dem nyin yic.

⁴ Ku lēk Jethu ye, “Muk yinhom apath duk kēnē lēk raan dēt, lōr ku nyuōth rot raan kāk Nhialic bī caath, ku juar kāŋ cīt tē ye löŋ Mothith ye luēl thīn, bī kōc ëbën ŋic lōn cī yin pial.”

*Jethu aci raan lui pan bëny apuruuk kony
(Lk 7:1-10)*

⁵ Wën cī yen yet Kaper-naum, ke bëny mēc apuruuk juēc bö tēnē ye ku lēŋ,

⁶ “Bëny, raan lui paandiē atō baai ke tuany, acin tē ye yen rot cak jōt, adhēl apēi.”

⁷ Go Jethu lueel. “Yēn abī la ba kony bī pial.”

⁸ Go bëny apuruuk bëēr, “Bëny, duk rot nāk cāth, rin yēn acie raan path nadē ke yī bö atiēmdiē yic, toc wētdu ë path ku yeen abī pial.

⁹ Rin yēn aya, yēn arēēr bānydīt cōk, ku yēn ala apuruuk rēēr yacōk. Ku aya lēk

ŋek. ‘Lōr!’ Ka la, ku lēk ŋek, ‘Bäär tēn!’ Ka bö. Ku lēk raan lui paandiē, ‘Loi kēnē!’ Ka looi.”

¹⁰ Kaam wën piŋ Jethu wël raan kēnē ke gēi, ku lēk kōc awën buōth ye, “Alēk we ayic, acin raan tōŋ ca kaŋ yōk Itharel ke la gamdīt cīt kēnē.

¹¹ Muōkkē kēnē nhom, kōc juēc aabī bën pinynhom ëbën ku nyuuckē ë tōk kek Abaram, ku Ithāk, ku Jakop yai yic bääny yic pan Nhialic.

¹² Ku kōc ke bī rēēr bääny yic aabī ciēc ayeer muōōth yic, tē bī kek rēēr thīn ke dhiau bīk kethook aa kac, ke cī nhūim la cōt.”

¹³ Ku wël yethok bëny apuruuk ku lueel, “Lōr, dhuōk baai, yin aci gam, ku kēnē abī looi tēnē yī.”

Ku raanden luōi aci guō pial ë tēn awën.

*Jethu aci kōc tuany kony
(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)*

¹⁴ Tēwën le Jethu pan Pīter, ke yōk man tiŋ Pīter piiny biōok yic ke cī juāi göök.

¹⁵ Go gōt, go juāi jāl, ku jōt rot ku looi miēth tēnē ke.

¹⁶ Nayōn thēēi, ke kōc juēc la gup jakrēc bīi tēnē ye. Go jakrēc cuōp wei kegup wēt thok ë path, ku kony kōc tuany bīk pial.

¹⁷ Kēnē aci rot looi rin bī wēt cī Ithaya lueel thēer yenhom tiēŋ, “Acī kuat arēem ku tuaany ëbën jat yeyeth.”

*Raan buōth Jethu adhīl puōu riel
(Lk 9:57-62)*

18 Nawën tiŋ Jethu thändit apei yelööm, ke lëk kacke bik teem wär alon̄tui.

19 Go raan piöoc löön bën tēnē ye ku lueel, “Bānydiē, yin aba biaath kuat tē ler yin thīn.”

20 Go Jethu bēēr, “Luony roor aala yöotken yekē ke wuut, ku diet pār aala yöotken, ku Manh Raan acin nom baai pinyhom tēn.”

21 Go raan dēt kam kōc ye buoath lueel tēnē ye, “Bēny, cōl ya akōŋ wā la thiōk.”

22 Go Jethu bēēr, “Buoath ya, ku pāl kōc cīt kōc cī thou bik kacken thiōk.”

Jethu aci yom cōl akāac
(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

23 Go Jethu la riāi yic, ku buoath kōcken ye buoath.

24 Kaam awēn, ke yomdit ril apei jōt rot, ku loi atiaktiak rot bi riāi duēr puk yic, ku Jethu ē nin.

25 Go kōcken ye buoath la tēnē ye ku puōckē ke dhiau, “Luāk yo, Bēny, yok aa diir!”

26 Go lëk ke, “Wek kōc koor gamdun, yenō ye wek riöoc kēlä?” Ku jōt rot ku rēl yom ku atiaktiak, gokē la dīl.

27 Go kōc awēn gāi ku thiēckē rōt, “Ye raan la guōp nō kēnē? Na cōk a yom ku atiaktiak ē ke piŋ wētde!”

Kōc pan Gadara la gup jakrēc

(Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

28 Wēn cī Jethu yet pan Gadara tō wär alon̄tui, ke rām kek rōor karou ke bō bei rēŋ nhīm. Ku rōorkā aake la gup jakrēc ē ke riir nhīm apei, abī

kōc aa riöoc ke, abī ciēn raan tēek ē dhēl kēnē.

29 Gokē duōt looi wēn tiŋ kek Jethu, “Yenō wic tēnē yo Wēn Nhialic? Ca bēn ba yo bēn tēm awuōc ke tēn awuōc ŋoot?”

30 Ku duut dīr baai ē nyuāth tēthiōk.

31 Go jakrēc Jethu lōŋ, “Na wic ba yo cuōp wei ē rōorkā gup, ke yī cop yo ē dīrkā gup.”

32 Go lëk ke, “Lak,” Gokē bēn bei ku lek ē dīr gup, ku tēn awēn, ke duut diēer riŋ agōr yic ku thootkē wiir ku moukē ēbēn.

33 Go rōor ke biöök dīr kat ku riŋkē geeu, ku lek kē cī rot looi tēnē dīr ku tēnē rōor awēn karou la gup jakrēc tēt kōc.

34 Go kōc juēc apei geeu la bik rōm kek Jethu. Nawën tiŋkē, ke lāŋkē bi jāl panden.

9

Jethu aci raan cī ruai kony
(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

1 Go Jethu dhuk riāi yic, ku teem wär, ku ler genden Kapernaum.

2 Go kōc kōk mony cī ruai bēi tēnē ye ke ketkē, ke cī tōc biöök alom yic. Tēwēn tiŋ Jethu gamdit tō ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Dēet yīpuōu manhdiē! Adumuōmku aaci pāl piny.”

3 Tēwēn piŋ kōc piöoc ē löön ē wēt kēnē, gokē jam kamken ēlä, “Mony kēnē adhāl Nhialic!”

4 Go Jethu lëk ke wēn ŋic yen kē yekē tak, “Yenō ye wek tak kārāc cīt kākā?”

5 Ēmēn ye kēnen puol yic kākā yiic, ba lueel, 'Adumušōmku aaci pāl piny,' Tēdē ke luēel, 'Jot rot ku cathē'?

6 Ku aba nyuōth we lōn le Manh Raan riēl pinyhom ba adumušōm pāl piny." Ku lēk mony aduany, "Jot rot ku kuany biōndu ku lōr baai!"

7 Go mony kēnē rot jot ku dhuk baai.

8 Go thān awēn rišōc wēn tīj kek mony kēnē, ku leckē Nhialic rin cī yen riēldiit cīt kēnē gām raan ē path.

*Jethu aci Matheo cōl
(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)*

9 Tēwēn jiēl Jethu tēn awēn, ke tīj mony ajuēr kut cōl Matheo ke rēēr tēden luoi, go lēk ye, "Buōth ya." Go Matheo rot jot ku buōth.

10 Tēwēn mīth Jethu pan Matheo kek kōcken ye buōth, ke kōc ajuēr kut, ku kōc kōk la gup anyon, mēt rōt ke bīk mīth ē tōk.

11 Nawēn tīj Parathī ē kēnē, ke thiēc kōcken ye buōth, "Yenō ye raandun piōōc mīth kek kōc ajuēr kut ku kōc kōk la gup adumušōm?"

12 Go Jethu wēlken piņ ku bēēr, "Aacie kōc puol kek la tēnē akīim, aa kōc tuany.

13 Lak bāk wēlkā la deet yiic, kē wiēc ē yer puōu, acā wīc bī ya nāk yōk. Yen akēc bēn ba kōc path bēn cōl, aa kōc la gup adumušōm."

*Wēt lōj thēk ē miēth
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)*

14 Go kōc Joon raan kōc muōōc nhūim bēn tēnē Jethu ku thiēc kē, "Yook, ku kōc Parathī yōk aa thek buk cīi mīth, ku kōckun yī buōth aacie thek, yenō?"

15 Go Jethu lōnden bēēr ēlā, "Yakē tak lōn bī kōc cī bēn ruāai yic rēēr ke cīi mīth, ku yen athiēek nhom ya rēēr ke ke? Aacie tēde! Akōl bī athiēek dōm ku nyēei keyiic, yen akōl bī kek thek.

16 "Yen aci bēn ba we bēn lēk, lōn nadē acīn raan bī aban alanh rēt wei alanh yam kōu bī la buōp ē dhiāth alath kōu.

17 Ku acīn raan bī muōn abiēc ē yam puōk tōny thēer yic, na looi kēya, ke tōny abī yic pāt ku puōk mōu wei, ku riēēkkē kedhie. Muōn yam adhīl puōk tōny ē yam yic. Ku na ye muōn abiēc ē yam, ka ye tāau tōny ē yam yic, ku keek ēbēn aaci bī riāāk."

*Jethu aci tik kony ku cōl
meth aben pīr*

(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

18 Tēwēn lēk Jethu ke ē wēlkā, ke bēny tēn amat kōc Itharel bō tēnē ye ku gut yenhiol piny yenhom ku lēj, "Nyaandiē apuōc thou ēmēn thiin, bāār ba yīcin la tāau yenhom bī bēn pīr."

19 Go Jethu rot jot kek kōcken ye buōth ku buōthkē.

20 Nawēn ke tīj tuany, cīi thēkde kōu ye tēem ruōōn thiāār ku rou, bō Jethu kōu ciēen ku gōot alanhde.

21 Rin ëci jam yepuõu ëlä, “Na gaat alanhde ke ʁen abi pial.”

22 Go Jethu yenhom wel, ku tiŋ ku lueel tënë ye, “Deet yipuõu nyaandië, gamdu aci col apuol.” Ku kaam awën ke riem kääc.

23 Tëwën ci Jethu yet pan bëny tën amat kəc Itharel, ke yök kəc ke näk röt ke dhiau ape, go lëk ke,

24 “Jälkë tën! Nyanthiin kënë akëc thou, anin!” Gokë döl guõp.

25 Go la ʁöt wën ci kəc la ayeer ëbën, ku döm nyanthiin cin. Go rot jət.

26 Ku thiëi thoŋ kënë piny pan awën.

Jethu aci cöör karou kony bik daai

27 Wën ci Jethu jäl pan mony awën ke ber tuen, go cöör karou buoõth cök ke dhiau. “Yin anõthku, kony ʁo Wën Debit.”

28 Nawën le yet ʁöt, ke buoõthkë thïn, goke thiëc, “Yakë gam wepuõth lön bi ʁen kënë looi?”

Gokë rek yic, “Bëny, ayeku gam!”

29 Goke goot nyin ku lueel, “Abi rot looi këya, cimën ci wek ye gam!”

30 Gokë guo daai nyin yic, ku thon ke ëlä, “Duõkkë ë kënë lëk raan dët!”

31 Nawën lek jäl tënë Jethu, ke la jam riënke baai yic ëbën.

Jethu aci mony cie jam kony bi jam

32 Kaam wën puoc kəc awën karou jäl, ke mony la guõp jorac cie jam bi tënë ye.

33 Ku kam thin ci Jethu jorac cuop wei yeguõp, go guo jam, go kəc gäi ëbën ku luelkë, “ʁok aa këc këcit kënë kaŋ tiŋ Itharel ë tën!”

34 Go Parathi yõõŋ yic ku luelkë, “Ee bëny jakrec yen ë ye yiëk riël bi ke aa cuop wei kəc gup.”

Rap tem ajuëc ku kəc tem ke aa lik

35 Ku jöl Jethu gëeth ku baai kuany yiic ke ye piöoc tën amat kəc Itharel. Ku lëk kəc Wët Puõth Yam rin bääny Nhialic, ku kony kəc ë tueny yiic ëbën.

36 Nawën tiŋ thändiit guëer tënë ye, ke ɳeer yic tënë ke, rin aaci tiŋ ke cin raan piöoc ke, kecit amël pap cin nhüm abiöök.

37 Ku lueel tënë kacken ye buoõth, “Käk tem ajuëc ku kəc luoi aa lik.

38 Këya, röökkë Bëny la nhom käk tem, bi kəc luoi col ajuak röt.”

10

Atuuc kathiaär ku rou (Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

1 Go Jethu kacken ye buoõth kathiaär ku rou col, ku yik ke riël bi kek jakrec aa cuop wei, ku konykë kəc tuany bik pial.

2 Rin kəc ke ci kuany aa kik. Thaimon, ci Jethu bën cäk ke col Piter. Ku wämënh Andria ku wëët Dhubedi, Jemith ku Joon.

3 Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuer kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth,

4 Thaimon (raan la puöu ater) ku jol a Judath Ithkariöt raan wäär ci Jethu bën luom bi döm.

Luoi Atuuc kathiäär ku rou (Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

5 Keek kathiäär ku rou aake ci Jethu tooc ku yöök ke ëlä, “Duökkë bëei koc cie koc Itharel këc yiic, ku duökkë la gæth Thamaria yiic.

6 Lakkë tënë koc Itharel kuc Wët Puöth Yam Nhialic.

7 Të le wek ke lëkkë ke, ‘Lön ci bääny Nhialic thiök!’

8 Kuonykë koc tuany bik pial, ku calkë koc ci thou aa ben pïr, ku calkë koc la gup tuet aa dem, ku cuöpkë jakræc wei koc gup. Duökkë röt col aye riöp tē looi wek kakkä, rin riël ye wek ke looi ë cäk yöc.

9 Duökkë muk wëü ku duökkë muk jökgöö ye wek lim müith dhël yic.

10 Muökkë alëth ku war cæjkë kepëc, ku wai tök ë path. Rin raan ë luoi aye gäm këden ci yen luui.

11 “Kuat gæu, ayi pan ye wek la thïn, yakë thiëc raan puöth bi we lor, ku rëërkë kek ye yet aköl bi wek jäl.

12 Të ye wek la bëei yiic, yakë koc kañ tïj lön bi kek we lor ku nyuuckë we.

13 Ku na lor koc baai we, ke we rëër ku nyuöthkë ke Wët

Puöth Yam, ku na cik nyin la we, ka cïn wët lëkkë ke.

14 Ku na cii koc baai, ayi koc gæu we lor ku piñkë wët cieth wek, ke we jiël ku tæjkë wecök.

15 Ku wek aa lëk kënä! Aköl luñdüt, Nhialic abi koc ræc pan Thodom ku Gomora nuään tënë ë kockä!

Acï Jethu lëk atuöcke lön bi kek gum

(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

16 “Piæjkë kënä! Wek aa tuöc bëei yiic cïmën amël la gal yiic. Këya, cökkë wepuöth ku luoi kë röt bäk aa koc path ñic käh, ñic luui.

17 Ku alëk we aya bäk ñic lön bi we aa döm ku yëth we luk yic, ku thatkë we tēden amat.

18 Ku wek aabi köc bány nhïim ë rienkië, bäk Wët Puöth Yam lëk ke ku koc cie koc Itharel.

19 Ku tē yëth kek we luk yic, duökkë diëer tē bi wek la jiëem thïn, rin wët bäk lueel abi guo bën wenhïim tē jiëem wek.

20 Rin wël bäk lueel aacie wëlkun, aabi bën tënë Wëi Nhialic yen bi jam wegup.

21 “Raan kek wämënh aabi röt gaany bik röt col aa näk, ku wärken müith aabi miëthken luom, ku müith aabi koc ke dhiëth ke luom bik ke col aa näk.

22 Koc ëbën aabi we maan rienkië. Ku raan bi yepuöu dæet yet tē bi yen thou, abi pïr akölrïëc ëbën.

23 Na wickë bik we nöc gen ci wek la thïn, ke we riñ gen

dēt. Ku na näkkē we ē gen kēnē aya, ke we riŋ gen dēētē. Alēk we ayic, wek aci luoidun bi thōl pan Itharel, ke Manh Raan kēc bēn.

²⁴ “Acin manh piöoc wār raan piöoc ye, ku acin alony dit tēnē bānyde.

²⁵ Kēya, apath bi raan biöth ciēt raanden ē piöoc, ku alony kecīt bānyde. Na ye wun baai cōl ke Beldhebul bēny jakreç, ke kacke bi cōl rin yindē!

Duökkē riöc (Lk 12:2-7)

²⁶ “Kēya, duökkē riöc ke. Rin kāk ye moony emēn aa ŋot ke bi ŋic aköldā, rin acin kē ye thiaan bi cii ŋic.

²⁷ Yakē kāk ya lēk we ē röt lueel kōc nhūm ebēn ke cīn riöc, ku luēlkē kāk ye ŋāāi weyith, bi kōc kōk ke piŋ aya.

²⁸ Duökkē riöc kōc we nōk, wēikun aa liu kecin. Anuēēn bāk riöc ē Nhialic, yen la riel we cōl apir pinynhom ku kony wēiku ē pan mac aköldā.

²⁹ Acin kēthiin koor lēu bi mār ke kuc Wuur tō nhial. Na cōk ajinh thin koor tō baai ka ŋic.

³⁰ Ku week aya, na cōk a kēthiin tō wegup cimēn nhim tō wenhūm, ka ŋic Wuur tō nhial.

³¹ Kēya, duökkē riöc, wek aa wār kakkā ebēn!

³² “Na ye raan wētdiē piöc ku cii guōp riöc, ke ŋen acii guōp riöc ye ē Wā nhom nhial.

³³ Ku na ye raan jēi ŋa kōc nhūm lōn cii yen ye raandiē,

ka ba jai aya ē Wā nhom nhial.

³⁴ “Duökkē ye tak lōn cī ŋen bēn ba döör bēn looi pinynhom. ŋen akēc bēn ba kāŋ bēn cōl aa puōl yiic, ee gum bi raan ebēn gum.

³⁵ Rin ŋen aci bēn ba meth kek wun, ku nya kek man cōl aman röt, ku man athiēek kek tiŋ wēnde aabi röt maan aya,

³⁶ kōc bi raan aa maan aa kōcken rēēr kek ye baai.

³⁷ “Raan ye nhiaar bi aa kōc ke dhiēth ye kek nhiēer apei tēnē ŋa, ka cie raandiē, ku na ye raan miēthke nhiaar apei tēnē ŋa, ka cie raandiē aya.

³⁸ Raan cie kārac ye gum wētdiē ku looi wētdiē acie raandiē.

³⁹ Raan ye wic bi wēike ŋic muk pinynhom ē tēn, acii pir aköldā bi yōk, ku raan bi gum ē wētdiē, abi pir akōlriēc ebēn yōk.

⁴⁰ “Raan we lor ē ŋen aye lor, ku kōc ŋa lor, ee Wā raan toc ŋa yen ayekē lor.

⁴¹ Raan atuōnydiē lor rin ŋic yen ye lōn ē yen atuōnydiē, abi la abak ariōp bi yiēk atuuc yiic.

⁴² Muökkē kēnē na gem raan piū col nyin ē path tēnē raan thiin koor kam kōc ŋa buōth, rin ye yen raan ŋa buōth, ka bā ariōpde dhiel yōk.”

11

*Joon aci kɔc tuɔc tənē Jethu
(Lk 7:18-35)*

¹ Wēn cī Jethu wēlkā jal lēk kɔcken ye buɔth kathiaār ku rou, ke jiēl ē tən bī la piōoc ku le kɔc lēk gεεth Galilia yiic.

² Ee ninkā, tēwēn tō Joon raan kɔc muɔc nhīim yōot ke mac, ke piŋ kāk looi Jethu. Go kɔc abēk, kɔcken ye buɔth tuɔc tənē ye bik la thiēec wēt kēnē.

³ “Ye yīn raan yī bī bēn, aye raan dēt yen buk tiit?”

⁴ Go Jethu bēēr, “Dhuɔkkē ku lēkkē Joon, kāk cāk piŋ ku kāk cāk tiŋ.

⁵ Cɔr aci bēn daai ku adu-any aci ya cath. Ku kɔc cī tuet aaci tuet jāl kegup. Ku miŋ aci ya piŋ ku kɔc cī thou aaci rōt jōt. Ku Wēt Puɔth Yam Nhialic alēk kɔc ŋōŋ nyīn.

⁶ Raan mit guɔp ē raan cie puɔu ē rou wēt diē yic!”

⁷ Kaam wēn jiēl atuuc Joon, ke Jethu jam ku tēt kɔc Joon, “Ye raan yīndē yen cī wek la ror cīi ceŋ bāk la tiŋ? Ye raan puɔl yic ye wel nhom ē path cimēn ye yom aruɔr wel nhom? Acie tēde, acie yen kēnē ler wek.

⁸ Ye raan yīndē yen lak tiŋ? Ye mony ceŋ alēth path? Aŋot cie tēde, kɔc ceŋ alēth dhēŋ aa kɔc tō bēēi bāny yiic!

⁹ Na cie kēya, ke yeŋō yen ler wek? Ye raan kāk Nhialic tiŋ? Ee yic, ku alēk we, yeen adīt tənē raan kāk Nhialic tiŋ.

¹⁰ Yen Joon, yen ē raan cī wēl gōt ē rienke thēer ēlā, ‘Yeŋ abā atuɔnyidiē tuɔc yīnhom

tueŋ, ku yeen abī dhēl la guiir tēnē yī.’

¹¹ “Ku wek aba lēk yiny kēnē, Joon raan kɔc muɔc nhīim aril, acīn raan kuat kɔc cī dhiēeth pinynhom dīt tēnē Joon. Ku raan koor bāāny Nhialic yic adīt tēnē ye.

¹² Tēwāār piōoc Joon raan kɔc muɔc nhīim agut cīt akölē, bāāny Nhialic ala tueŋ, ku aye kɔc rεc kāk la riel them bik dhuɔk ciēen.

¹³ Rin lōŋ Mothith, ku kɔc ke kāk Nhialic tiŋ ebēn agut tē yēēt yen Joon, aake ye jam rin bāāny Nhialic,

¹⁴ ku na tōu wepuɔth bāk wēt diē gam, ke yen Joon yen ē Elija wāār cī bēnde lēk thāi.

¹⁵ Piεŋkē tē le wek yīth!

¹⁶ “Yeŋō ba thōŋ kek riēec akölē? Aa cīt mīth cī kenhīim mat laar yic leŋ kegup, ye lueel ēlā,

¹⁷ ‘Yok aaci waak pεth ye keek ket tē looi ruāāi ket,

ku wek aa kēc dier!

Ku yok aaci kāk ye keek looi thuɔu yic thōōŋ,

ku wek aa kēc dhiau!’

¹⁸ “Rin Joon aci tuɔl ku ēcie bēēi kuany yiic ke mīth ku dēk, go raan ebēn lueel, ‘Joon ala guɔp jōŋrac!’

¹⁹ Nawēn bō Manh Raan ku ye mīth ke kɔc ku dēk ke ke, gokē lueel, ‘Tiεŋkē mony kēnē! Yeen akok ku a dεk māāu, ku amāāth kek kɔc ajuēr kut ku kɔc la gup adumuɔm!’ Ku luoi puɔth Nhialic ē rot nyuɔth kāk ya looi yiic.”

Gεeth kεc luai karec puol thīn
(Lk 10:13-15)

²⁰ Tēwēn, go Jethu puōu dak ku nyieeny kōc gεeth cī yen kajuēc jān gōi looi thīn, rin kēc kek luai karec puōl.

²¹ “Wek kōc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit kārāc apēi, rin kajuēc jān gōi cāk tīn cī looi gεethkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon gεeth wāār ceŋ kōc rεc, ŋuōt kōc ē gεethkā aaci kepuōth dhuōk ciēēn thēer ku pālke luai kārāc!

²² Ku wek aa lēk kēnē, akōl luŋdīt, Nhialic abī kōc Tire ku Thidon ŋuāān!

²³ Ku wek kōc gen Kaper-naum! Yakē tak lōn bī we jat nhial? Wek abī cuat pan mac. Rin kāk jān gōi cī looi wenyīn cāk ke tīn, ku ke cī looi Thodom, ŋuōt acīn kē cie rac agut ēmēn!

²⁴ Ku abēn lēk we, kān aaciī yiic bī riēl apēi tēnē ke akōl luŋdīt, cīmēn tē bī kek yiic ril thīn tēnē we!”

Bāk tēnē ya bāk bēn lōn
(Lk 10:21-22)

²⁵ Ku ē tēn awēn ke lueel Jethu, “Wā, Bēny nhial ku piny! Yīn alēec rin cī yīn kāk ca thiaan tēnē kōc ŋic kān cī piōc, nyuōth kōc kor kēc piōc.

²⁶ Ee yic Wā, yen ē kēn yī yuum puōu.

²⁷ “Kēriēec ēbēn aci Wā gām ya. Ku acīn raan ŋic Wēnde, ee Wun ē rot, cīmēn cīn yen raan ŋic Wun, ee Wēnde ku kōc cī Wēnde lōc bīk ŋic.

²⁸ “Bāk tēnē ya ēbēn, wek kōc cī jōt yiēth kāthiek bāk ke yāāc, wek aba cōl alōn.

²⁹ Gamkē piōc diē bāk yith ŋic, rin yen aci la ruathruath, yen alir puōu, ku wek aabi wēikun pīr.

³⁰ Rin piōc diē aci ril, apuōl yic.”

12

Jethu aci kuec lōn akōl lōn
kōc Itharel

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹ Naŋōn akāl tōk ē nīnkā, Jethu ē cath kek kōcken ye buōth, ke kuany dhēl yic kam dum akōl lōn. Ku kōcken ye buōth aake nēk cōk, gokē rap lek cam dhoŋ.

² Nawēn tīn kōc akut Parathī, gokē Jethu thiēec, “Tīn, kōckun yī buōth aa loi kē cie looi akōl lōn!”

³ Go bēer ku lueel, “Kēckē kē cī Debit looi thēer kaŋ kuen, wāār nēk cōk ye ke kōcken cath kek ye?”

⁴ Acī bēn la luān Nhialic, ku ciēm ayum yath cī tōōu tēnē Nhialic, kek kacke. Ayum kēnē ēciī Debit lēu bī cam kek kacke, aa kōc kāk Nhialic looi kek aake ye cam ē rōt.

⁵ Dēt aya, kēckē kuen lōn Mothith yic lōn akōl lōn thok ēbēn, kōc kāk Nhialic looi luān Nhialic aa lōn akōl lōn dhoŋ kōu, ku aaci ke ye nyieeny?

⁶ Ku Manh Raan jam kek we, adīt tēnē luān Nhialic.

11:21 Ith 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhāk 9:2-4 11:23 Ith 14:13-15; Cāk 19:24-28 11:24 Mt 10:15; Lk 10:12 11:27 Jn 3:35; 1:18; 10:15

11:29 Jer 6:16 12:1 L.rou 23:25 12:3 1Tha 21:1-6 12:4 Leb 24:9 12:5 Kn 28:9-10

7 Na we cī wël cī gõt theer deet yiic, lön kē wïc Nhialic ë nhiër ye kəc röt nhiaar, aacie yök ye näk ye, ñuõt wek aa kęc kəc cïn awuöc cïk looi nyieeny,

8 rin Manh Raan adit tēnë aköl lön.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

9 Naγon aköl dēt ke Jethu jiël tēnë awën ku ler tēn amat kəc Itharel,

10 ku mony cī cin ruai ë tō thïn. Ku kəc kək ke wïc Jethu bik gaany kē cī wuöc, aake tō tēn amat aya, gokē Jethu thiëc. “Ye lönɗa pēen bī raan kony aköl lön?”

11 Go Jethu bëër, “Na la raan tők kamkun ë tēn amäl tők, ku lööny yiith aköl lön, ke cīi bīi bei yiith?”

12 Raan adit apei tēnë lēi! Kēya, lönɗa acie yo ye pēen buk raan cīi kony aköl lön.”

13 Ku lək mony wën cī cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth, go cin piath abī ciët ciin kęc ruai.

14 Go Parathī jäl tēn amat, ku lek mat tē bī kek Jethu näk thïn.

Jethu alony cī Nhialic ləc

15 Go Jethu kē loikē ñic, ku jiël tēn awën, go kəc juëc buöth. Ku kony kəc tuany bik pial,

16 ku thön ke apei bik cīi la lək kəc kək, bī cīi ñic.

17 Rin bī kē cī Ithaya lueel wäthээр ëlä ë rienke yenhom tiεη,

18 “Yen akïn yen alonydiën ca ləc,

raan tön yen nhiaar, mit yεn puşu tēnē yeen.

Yεn abī Wëikië cəl alööny yeguöp,

ku abī gam ë yic lək thāi ëbën.

19 Acīi bī ya göth ku rēem kəc nhīim wël cie yith,

acīi bī ya piñ röl ë dhäl yiic.

20 Acïn këthiin bī kañ tuöör nyin, cək

ayiny kəc kor ka cīi dhäl.

Acīi bī kañ dhör yet tē bī yienyde ñic,

21 ku abī wuööt ëbën ñööth.”

Jethu aye yök lön le yen guöp jöñrac

(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

22 Nawën ke kəc kək bīi mony cī cər tēnë Jethu, ku ëcie jam aya rin tō jöñrac yeguöp. Go Jethu kony, yet bī jam ku dεεi.

23 Go kəc awën tō thïn gāi ëbën ku thiëckē röt. “Nadē ke bī ya Manh Debit?”

24 Nawën piñ Parathī ë wēt kënë, ke luelkē, “Yeen ë jakrεc cuöp wei kəc gup, rin ye bëny jakrεc, cəl Beldhebul ye yiëk riël.”

25 Go Jethu kē takkē ñic ku lueel, “Pan yeyic tek ku thär kəc ë kamken, ë lac riääk. Ku na tek gεn tők yeyic, ayi dhiënh tők ku tuumkē ken-hīim ku thërkē, ka puök.

26 Na ye jöñrac jöñrεεc dēt cuöp wei, ka cī keyiic tek. Kēya, lēu panden bī kōöc kädē!

27 Ku na ye riël Beldhebul yen ye yεn jakrεc cuöp wei, ke ye riël ña yen ye kockun yakē

buəəth ke cuəp wei? Calkë ke aa lëk we yic.

28 Ku na ye riël Wëi Nhialic yen ye ɣen jakrɛc cuəp wei, ke ɲɛckë lɔn cī bääny Nhialic bɛn tənë we.

29 “Acin raan lëu ye bī ɣon raan ril dhoŋ ku nyɛei kākke, akəŋ raan ril kënë dəm ku der, ku jəl kāk tō baai nyaai.

30 “Raan kēc rot māt ɣa acie raandië, ku raan cīi ɣa kony bī kəc lëk wët Nhialic, ee kəc thiši.

31 Këya, wek aa lëk yic lɔn nadë adumušəm ë kəc, ku kārɛc yekë ke lueel, aa lëu bī ke päl piny. Ku kuat raan kārɛc luɛɛl Wëi Nhialic guəp, acīi bī päl piny tənë ye.

32 Ku na ye raan lueel wët rac Manh Raan guəp, ka pël piny. Ku raan ye lueel lɔn ye Wëi Nhialic jəŋrac, ka cīi kəŋ päl piny acin ëmən agut akölrïëc ëbën.

33 “Com tim tēpath bī miëthke piath. Tëdë ke com tərɛc bī miëthke rëc. Këya, tim aye ɲic miëthke.

34 Wek mīth kăpieny, mīth kəc cie yith ye gam, lëukë bāk këpath lueel, ke we ye jakrɛc ëmëndun? Rin kë ye thok lueel ë bɛn bei raan puəu.

35 Raan path ë luui kăpath, rin kăpuəth tē yepuəu. Ku raan rac ë luui kārɛc rin kārɛc tō yepuəu.

36 “Alëk we, raan ëbën abī thiëc aköl lundit ë wël rɛc cī lueel.

37 Rin wëlku kek aabī ɣäth tēpath, ku aa kek aabī col atëm awuəc aköl lundit.”

Jethu acī kuec bī kënë jəŋ ɣəi looi

(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

38 Go kəc kək piöoc lööŋ ku Parathī lueel tənë ye, “Raan piöoc awïcku ba kënë jəŋ ɣəi looi buk tīŋ.”

39 Go Jethu bëër, “Aa kəc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc kāk tīŋkë! Acin kënë jəŋ ɣəi bī nyuəth we, ee këwäär cī rot looi tənë Jona, raan kāk Nhialic tīŋ yen abī rot looi.

40 Cīmën wäär cī Jona rëer akööl kadiäk ku wër kadiäk rëcdit apeɪ yic, ke Manh Raan aya abī rëer nīn kadiäk ë ran yic.

41 Aköl lundit kəc gen Ninibe, aabī we ɣök rin cī kek kepuəth waar ku pälkë luoi kārɛc wäär cī Jona ke lëk. Ku alëk we, ɣen jam kënë, ɣen adit tənë Jona!

42 Tīŋdit ë bəny wäär jiël pan Athia bī la Jeruthalem, abī we ɣök aköl lundit rin cī yen jäl tēmec apeɪ bī wël puəth bənyŋaknhom Tholomon la piŋ, ku ɣen jam, ɣen adit tənë Tholomon!

43 “Të cī jəŋrac jäl raan guəp, ee piny yööp tädët bī yen lɔn thīn. Na cīi yök,

44 ke lueel, ‘ɣen abī dhuk tēwäär jiël ɣen thīn.’ Këya, ke dhuk ku yök tən bī yen rëer

thïn ke cïn raan tō thïn, ku aci guiir.

⁴⁵ Ku dhuk, ku le bën kek jakrɛc apɛi kək kadhorou wär ye, bik bën ceŋ baai. Ku pïr ë raan kënë ë jäl rɛɛc apɛi tənë pïrden tueŋ. Yen ë tən ben rot luɔɔi thïn aya tənë kuat akölë.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai

(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶ Jethu ee ɲot jam kek kɔc tɛwën yëët man kek wämäthakën. Ku kɛɛckë ayeer, ku thiëckë bik jam kek ye.

⁴⁷ Go raan tøk kam kɔc awën lëk ye, “Moor ku wämäthakui aa kääc ayeer, ku awickë bik jam kek yi.”

⁴⁸ Go Jethu bɛër, “Yeŋa ë ma? Ku ye yïŋa paan ë ma?”

⁴⁹ Ku nyooth kɔcken ye buɔɔth ku lueel, “Kɔckä! Kek aa ma ku wämäthakäi!

⁵⁰ Kuat raan ë wët Wä tō nhial looi yen ë wämäath, ku nyankäi, ku ma.”

13

Kääŋ dom path ku dom rac
(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Ku aköl tōŋ awën, ke Jethu jiël baai ku ler wär Galilia yɔu ku nyuuc, ku piöc.

² Ku gööm kɔc juëc apɛi, go la riäi yic ku nyuuc thïn, ku kääc thän awën ë pïu thook ayeer.

³ Ku jɔl Jethu kɛŋ aa lueel bi yen kɔc piöc käjuëc.

Ku lëk ke, “Raan puör ëci la dom bi la pur.

⁴ Tɛwën yen rap wɛɛr dom, ke kōth abək lööny dhël yic. Go diet bën ku tetkë ke.

⁵ Ku lööny kōth kək alɛl nhom, tɛ koor tiɔp thïn. Gokë guɔ cil rin tiɔp ëciï dīt thïn.

⁶ Nawën la aköl ruɛl apɛi ke rap awën yuɔm, ku riɛɛukë rin kɛc mɛiken yet piny.

⁷ Ku lööny kōth abək tɛ ye yuɔöt lac dīt thïn, nawën la yuɔöt dīt ke näk rap.

⁸ Ku lööny kōth kək ë tiom path yic, ku lokkë apath, kək ke dīt nhüim ku kək ke thöön röt ku kək ke thoi nhüim!”

⁹ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Piɛŋkë tɛ le wek yith!”

Wët thööth ë kääŋ

(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawën ke kɔcken ye buɔɔth bö tənë ye ku thiëckë, “Yeŋö ye yïn jam ë waal tənë ke?”

¹¹ Go dhuk nhom ku lueel, “Njɛɛc kək bääny Nhialic aci gäm we ku akëc gäm ke.

¹² Rin raan la kädäŋ abi ben muɔɔc bi kärke juëc apɛi, ku raan cïn kädäŋ, ke këthiin ye tak lɔn tō yen tənë ye, abi nyaai aya.

¹³ Kënë ye ɣen jam waal tənë ke, rin keek aa daai ku acïn kë yekë tiŋ, aa piŋ ku aa cïn kë yekë piŋ, tɛdë ke detkë yic.

¹⁴ Këya, wët ci Ithaya raan kək Nhialic tiŋ lueel wäthɛɛr ë riɛnken ëlä atiŋ yenhom, ‘Na cək alɔn ye kɔckä wët piŋ ku benkë piŋ, ka cik bi deet yic,
na cək alɔn ye kɔckä daai, ku

cockë keek ka cii kãñ bî tîñ,
 15 rin cî kek kepuõth wêl wei,
 ku aaci keyiith cuõk bik cii ye
 piñ

ku niinkë kenyin.

Na këckë looi këya,
 ñuõt aa daai ku piñkë,
 ku detkë kãñ yiic,
 ku ñuõt aaci rõt thõn Nhialic,
 ku kony keek.'

16 "Ku wekkä, wek aa mit
 gup, rin wek aa daai ku
 piñkë.

17 Ku alëk we, aci kãc juëc
 kãk Nhialic tîñ, ku kãc path ñic
 Nhialic wïc bik tîñ kãk yakë
 tîñ, ku aa këckë tîñ, acik wïc
 bik piñ kãk yakë piñ, ku aa
 këckë piñ."

*Jethu aci kãññ raan ë puõr
 teet yiic*

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

18 Go Jethu lueel, "Ëmën
 piñkë tẽ teet ñen kãññ kënë
 yic thîn.

19 Kãc ë wët bãñny Nhialic
 piñ ku cik det yic, aa cit kãth
 cî lööny dhël yic. Jõñrac ë bën
 ku nyeei wët awën kepuõth.

20 Kãth cî lööny alël nhom
 aa cit kãc wët Nhialic gam
 nyin yic ku mitkë puõth.

21 Ku aacie kepuõth ye dëet,
 aa lõñ Nhialic guo wai wei tẽ
 looi aliääp rot, ku tẽ nëk ke rin
 wët Nhialic.

22 Kãth cî lööny tẽ ye yuõõt
 lac dît thîn, aa cit kãc ë wët
 Nhialic piñ, ku kãjuëc ke diir
 rin pir pinynhom, ku nhier
 jïëk aa bën thîn, ku rëckë lõñ
 Nhialic kepuõth.

23 Ku kãth cî puur tiom path
 yic, aa cit kãc ë wët Nhialic piñ

ku detkë yic apath, ku kãjuëc
 aye yök tënë ke, cimën rap cî
 ñiëc luok ke dît nhüim, ku rap
 kãk thõõñ kenhüim ku kãk ke
 thoi nhüim."

Kãññ yuõõt cî cil dom yic

24 Ku ben Jethu ke lëk kãññ
 dët, "Bãñny Nhialic acit raan
 cî kãth path com duomde.

25 Naõon akõu ke raan ëbën
 nin, ke raan aterde bö ku
 weer abaar rap cök ku jiël.

26 Nawën la rap cil ke abaar
 cil aya.

27 Go raan lui dom yic bën
 tënë wun dom ku lueel, 'Bëny,
 wäär pur yin, cie rap path kek
 ca wëer dom yic? Na ye këya
 ka abaar kënë cil kädë dom
 yic?'

28 Go bëër, 'Ee raan man ña
 yen aci kënë looi,' Go raan
 ë luoi lueel, 'Wïc buk abaar
 nyuän wei dom yic?'

29 Go wun dom bëër, acie
 tẽde, 'Rin tẽ nyuën yin abaar,
 ke yin amët rap wei ke ke.

30 Cõl rap ku abaar aa dît
 kedhie agut tẽ bî kek luok,
 ku aba lëk kãc tëm ëlä, kanjë
 abaar nyuön ku duõtkë ke bî
 ke yõot, ku jãlkë rap tem ku
 täaukë ke kãndië yic.' "

*Kãññ kãu koor nyin ye
 tiemde dît apeï*

(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

31 Ku benke lëk kãññ dët ëlä,
 "Bãñny Nhialic acit kãu koor
 nyin cî raan com duomde.

32 Yeen akoor nyin apeï
 kam kãth ëbën. Ku na le dît ka
 wär tiim ëbën, ee la nhial ke
 loi kerdit apeï abi diet yõotken
 aa yik thîn."

33 Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acit luou ci tik puor ayumdüt tet yic, na lä ke piäär ebën.”

34 Këya, Jethu ë ye këñ lueel ku bi yen kɔc lëk wëlke ebën, acin kë ye lueel ke cii kääñ thöth.

35 Ee ye looi këya rin bi wët ci raan kāk Nhialic tñj lueel thær yenhom tiærñ,

“Ÿen abi jam këñ tënë week, bi Ÿen ke kāk kuc tēwäär ciäk nhial ku piny teet yiic.”

Jethu aci kääñ yuööt teet yic

36 Go Jethu kɔc nyääñ aŸeer ku ler Ÿöt, go kacken ye buöoth bën tënë ye ku luelkë, “Tët Ÿo kääñ abaar yic.”

37 Go bëer, “Raan ë puör ci köth path wæer dom, ee Manh Raan.

38 Dom ë pinynhom, ku köth path aa kɔc ñic Nhialic, ye bääny Nhialic këden, ku abaar aa kɔc ë jakrɛc,

39 ku raan cä abaar mat dom yic ë jöñrac. Ku tēmtēm ë thök ë piny, ku kɔc tēm atuuc Nhialic.

40 Këya, cīmēn ye abaar nyuän wei dom yic ku Ÿöt, yen abi ya tēde aköl thöök piny.

41 Manh Raan abä atuuc Nhialic tooc, ku aabi kɔc rɛc ë kɔc Ÿäth kārɛc yiic, ku kɔc luui kārɛc tēt bei kɔc path yiic,

42 ku cuet ke many dëp ci löklök apɛi, bi kek aa dhiau thñn ke ñeny kelec akölrüec ebën.

43 Ku kɔc path aabi ruel cīmēn aköl bääny Wunden yic nhial.”

Ku wit löñde ëlä, “Piærñkë tē le wek yith!”

Kääñ ë jiek ci thiaan dom yic

44 Ku thöth Jethu kääñ dët ëlä, “Bääny Nhialic acit jiek ci wɛc piny dom yic. Go raandä yök ku nyiëi ku ben thiaan ku jiël ke ci puöu miet apɛi, ku le kākke Ÿaac ebën, ku Ÿöc dom wën, rin ñhiær yen jiek këñ apɛi.”

45 Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acit raan Ÿoc, wïc kápath apɛi,

46 nawën yök këtöön path apɛi ke la kākke Ÿaac wei ebën ku Ÿöc këñ awën.”

Kääñ buon ë rec döm ebën

47 “Bääny Nhialic aya, acit buon ci cuat wüir ku döm kuat ë rɛc ebën.

48 Të ci yen thiän, ke miit amëi agör nhom ku nyuuckë bik rec kuany yiic, ku tēükë rec path gac yic, ku cuetkë rec cii path wei.

49 Kënë, yen ë tē bi yen rot luöoi thñn aköldä thöök piny. Atuuc Nhialic aabi tuöl ku kuënykë kɔc rɛc bei ë kɔc yiic,

50 ku cuetkë ke pan mac tē bi kek dhiau thñn ke ñeny kelec akölrüec ebën.”

Wët thöök wël

51 Ku thiëc Jethu ke, “Cäk wëlkä deet yiic apath?” Gokë gam.

52 Go lëk ke, “Na ye këya, ke raan piöoc ë löönj ci piöoc kāk bääny Nhialic, acit raan baai kākken yam ku kätær bëi aŸeer ebën paande.”

Kəc Nadharet aa kəc Jethu gam

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³ Wən cī Jethu thök luəl ē kəŋkā, ke jiəl,

⁵⁴ ku dhuk gənden. Ku piöoc kəc tən amat, piöoc cī kəc ke tō thīn bən göi ēbən ku luelkē, “Cī mony kənē kəŋ bən aa ŋic nən, ku yök riəl ē yen kək jāŋ göi looi tənən?”

⁵⁵ Kənē, cie wən raan dhie ē guan? Ku man cie tiŋ dhie cəl Maria, ku yeen cie mənħ ē Jemith ku Jothep ku Thaimon ku Judath?

⁵⁶ Ku nyiərakən aya, cīk tōu ē tən kek yō? Yök kəkkā ēbən tənən?”

⁵⁷ Ku kueeckē ē ye.

Go Jethu luel tənē ke, “Raan cī Nhialic lööny yeguöp aye baai ēbən theek, ka kəc gənden ku kəc ruäai kek ye, kek aacie ye ye theek.”

⁵⁸ Ku akəc kajuəc jāŋ göi looi tənē rin cīn kek gam.

14

Nääk ē Joon raan kəc muəc nhīm

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

¹ Təwən ke bənyŋaknhom Antipäth Yərot, bəny Galilia ēci wət cī Jethu ŋic apēi piŋ.

² Go lək bānyken luk, “Kənē ē Joon raan kəc muəc nhīm guöp, yen acī bən pīr. Ee yen le yen riəl yen kəkkā looi.”

³ Antipäth Yərot ēci Joon cəl adəm ku rek ku mac, rin wət Yərodia tiŋ Pilipo wāmənħ cī rum bī ya tiŋde.

⁴ Rin cī Joon ye lək ye əlä, “Acī path ba tiŋ wāmuuth rum ke pīr!”

⁵ Go Antipäth Yərot wīc bī Joon nök, ku ē riəc kəc Itharel, rin ŋic kek Joon ke ye raan kək Nhialic tiŋ.

⁶ Nawən aköl yan dhiēeth Antipäth Yərot, ke nyan Yərodia diər kəc nhīm, abī Antipäth Yərot pušu miət apēi,

⁷ ku kuēəŋ lən bī yen ye gəm kuat kəden bī wīc!

⁸ Go lək ye tē cīt tē cī man ye than thīn, “Yiək ya nhom Joon əmən ke cī tāau aduök yic!”

⁹ Kənē ēci bəny rac pušu, ku rin cī yen kuēəŋ ē jööl nhīm, acī gam bī nhom Joon gəm ye.

¹⁰ Ku cəl Joon ala tök yeth təwən məc yen thīn.

¹¹ Ku bīi nhom ke cī tāau aduök yic, ku gəm nya ku le gəm man.

¹² Go kəc Joon buəth bən ku nyēikē guäpde, ku lek tōu, ku lek lək Jethu.

Jethu acī miēth koor juak bī kəc juəc cam

(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

¹³ Wən piŋ Jethu kē cī rot looi, go jāl ē riäi bī la tēde ē rot. Ku təwən piŋ kəc ē kənē, ke jiəl gəethken yiic kecök ku buəthkē.

¹⁴ Nawən kəec Jethu piny ē riäi yic, ke tiŋ kəc juəc apēi, go yic ŋəer ē ke, ku kony kəcken tuany.

¹⁵ Nawən col piny, ke kəcken ye buəth bö tənē ye ku luelkē, “Piny acī cuəl, ku tən ē ror cīn kē kuany thīn.

Cɔl kɔc aa thiäi bik la bëëi yiic ku bik röt la Ʒɔc miëthden.”

16 Go Jethu bëër, “Acin tē bī kek jāl, na le miëth ke gämke kel!”

17 Gokë bëër, “Käk mukku ëbën, aa ayuöp kadhiëc ku rec karou.”

18 Go Jethu lueel, “Bëëikë ke tēn tēnë Ʒa.”

19 Ku yöök kɔc bik nyuc ë noon nhom, ku lööm ayuöp awën kadhiëc ku rec karou, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic, ku gëm ke kɔcken ye buəoth bik ke tek agut rec, tēnë thän awën.

20 Ku mīthkë ëbën abi miëth ke göök, ku jɔl kɔcken ye buəoth awuthueei ayuöp ku rec cī döŋ piny, kuany gäac kathiäär ku rou.

21 Kɔc ke cī mīth ëbën, rööR röt aake ye tiim kadhiëc.

Jethu acath pīu nhūim
(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)

22 Ku kaam awën ke Jethu yöök kɔcken ye buəoth bik la riäi yic, ku lek tuen yenhom agör alɔntui, ku cɔl thëi ajiël.

23 Wën cī yen kɔc cɔl athiäi, ke la gat nhom ë rot bī la röök. Nawën la thëi bën, ke Jethu ë rëër ë tēën yetök,

24 ku riäi ke cī Ʒet tēmec, ke cīi cath apath rin lor yen yom nhom.

25 Nawën bëëk piny ke Jethu bö tēnë ke ke cath pīu nhūim.

26 Nawën tīŋ kɔcken ye buəoth ke cath pīu nhūim gokë riöc apëi, ku luelkë, “Atim raan cī thou,” ku dhiëukë rin cī kek riöc.

27 Ku kaam awën ke lëk Jethu ke, “Dëëtkë wepuöth, ee Ʒen Jethu, Duökkë riöc!”

28 Go Pīter lueel, “Bëny, na ye yī ayic, ke yī yīk Ʒa riël ba la tēnë yī, Ʒa cath pīu nhūim.”

29 Go Jethu lueel, “Bäär!” Go Pīter bën bei riäi yic, ku cieth pīu nhūim ke la tēnë Jethu.

30 Ku wën tīŋ yen yom ke biök apëi, go riöc ku duër diir, go dhiau, “Luäk Ʒa Bëny!”

31 Go Jethu däm nyin yic ku lueel, “Yin raan la gam koor, yenjö diiu yin?”

32 Ku wën le kek riäi yic, ke yom kääc.

33 Go atuuc ke tō riäi yic Jethu door ku luelkë, “Yin ë Manh Nhialic alanden.”

Jethu acī kɔc tuany
Jenetharet kony
(Mk 6:53-56)

34 Gokë wär teem ku lek Jenetharet.

35 Nawën ŋic kɔc Jenetharet Jethu, gokë kɔc thiääk ke ke lëk, ku Ʒëthkë kɔc tuany ëbën tēnë ye.

36 Ku länkë bik Ʒoot, cök alanhde thok ë path, ku kuat raan cī ye Ʒoot ëbën ee pial.

15

Jethu acī ciëŋ kɔk wärkuan
dīt dhäl yic
(Mk 7:1-13)

1 Go Parathī ku kɔc piöc ë ciëŋ kɔc Itharel bö Jeruthalem la tēnë Jethu ku thiëckë,

2 “Yenjö ye kockun yī buəoth ciëŋ thëer wärkuan dīt dhäl yic? Keek aacie kecin ë lök tuen tē mīth kek!”

3 Go Jethu bëër, “Ku yenjö ye wek kuc löŋ ë Nhialic,

ku yakë buōth yic ë ciεηdun
thεεr?

⁴ Rin aci Nhialic lueel,
‘Thek wuur ku moor, ku raan
wun ku man jääm guöp käreç
ka dhil nõk bī thou.’

⁵ Ku ayakë lueel aya lön na
la raan kën bī yen wun ku
man kony, ku lueel, ‘Acīn tē
kuõny we, rin kē muşk kënë ë
kën ë Nhialic,’

⁶ ka kēc wun ku man theek.
Yen ë tē ye wek wēt Nhialic
dhäl yic thīn, ku ye ciεηdun
thεεr yen biathkë yic.

⁷ Awëēη kui, Ithaya aci yic
lueel ë riεnkun wäär lueel
yen wēt ëlä!

⁸ ‘Kockä, aa ya leec kethook ku
aliu kepuõth.

⁹ Keek aa ya door ku acie
duõr ë yic,

rin keek aa kəc piõc lööη
ciεη raan ciēt ke ye
löñkië!’ ”

¹⁰ Go Jethu kəc juēc bēn cöl
ku lək ke, “Piεηkë wēt diē wed-
hie ku dεtkë yic.

¹¹ Acie kē ye raan cam, yen
ye cöl aye raan rac, aa kāk ye
tak ku kāk ye lueel, ku kāk
ye looi kek aaye cöl aye raan
rac.”

¹² Nawën ke kacken ye
buōth bö tēnē ye ku luelkë,
“Nīc lön cī Parathī puõth riääk
wën piη kek kē ca lueel?”

¹³ Go bēēr, “Kuat raan cī
wēt Wä tō nhial loi, acī pīr
akölriēc ëbēn bī yök.

¹⁴ Duşkkë diεer ë ke! Aa cīt
cöör thel röt, ku na thel cör,
cör dēt, ka lööny adhuõm yic
kedhie.”

¹⁵ Nawën cī löñde wit, ke
thiēc Pīter, “Tēt yo kääη kënë
yic.”

¹⁶ Go Jethu lək ke, “Cäk käh
ye deet yiic aya?

¹⁷ Cäk ye tiη lön kē ye raan
cam acie la yepuõu, ee la
yeyäc ku le bēn bei?

¹⁸ Ku kāk ye raan lueel aa
bēn bei yepuõu, ku aa kek
raan cöl ala guöp adumuõm.

¹⁹ Rin puõu yen aye käreç ye
raan looi bēn bei thīn, cīmēn
bal ku näk raan ë path ku kōr
ë diää, ku cuēer ku jam lueth.

²⁰ Käkka kek aa raan cöl
aloi käreç. Ku miēth ye raan
mīth ke kēc yecin lək acie ad-
umuõm.”

*Tiη cī gam lön bī Jethu
nyaande kony*

(Mk 7:24-30)

²¹ Ku jöl Jethu jäl ku ler wun
dēt tēthiääk kek Tire ku Thi-
don.

²² Go tiη wun Kanaan ciēη ë
tēnē bēn tēnē ye ku lēη, “Bēny,
wën Debit, kony ya! Nyaandiē
aci jōηrac la yeguöp, ku yeen
adhël apēi.”

²³ Go Jethu wētde cī bēēr.
Go atuõccke bēn tēnē ye ku
läηkë, “Gäm kē wīc ku cöl ajiël!
Abuōth yo ke rēēm yonhūim
tēthεεr awën!”

²⁴ Go Jethu bēēr, “Yēn aci
tuõc tēnē kəc Itharel kuc
Nhialic kepēc.”

²⁵ Kaam wën ke tik bö ku
cuet rot piny yecök ku lēη,
“Kony ya Bēny.”

²⁶ Go Jethu bēēr, “Acī path
bī miēth ë mīth gäm jök.”

27 Go bēēr, “Ee yic Bēny, ku jāk rēēr tē mīth kōc thīn awuthueei cī lōōny piny kuany aya.”

28 Go Jethu lēk ye. “Yīn ee tiŋ la gam dīt apēi. Kē wīc abī looi tēnē yī.” Kū kaam thiin awēn ke nyaande pēl kēdāŋ piny.

Jethu acī kōc juēc tuany kony

29 Go Jethu jāl ē tēnē ke kuany wār Galilia kōu. Nawēn ke la gōt nhom ku nyuuc.

30 Go kōc juēc kōcken tuany bēēi tēnē ye, kōc cī ŋəl ku cōör ku kōc cī ruai ē rōc piiny, ku miŋ cie jam ku kōc juēc kōk. Ku nyuuckē ke yelōōm, goke kony bīk pial.

31 Go thān awēn gāi wēn tiŋ kek miŋ ke jam, ku aduany ke cī la cōk, ku ŋəl ke cath path ku cōr ke daai, ku leckē Nhialic Itharel.

Jethu acī raan tiim kaŋuan cōl aa kueth
(Mk 8:1-10)

32 Ku cōl Jethu kōcken ye buōth ku lueel, “Yēn acī guōp ŋōŋ, rin kōckā aacī rēēr kek yēn nīn kadiāk ēmēn, ku acīn kē camkē. Ku acā wīc ba ke cōl ajiēl ke nēk cōk, tēdē ka la wīik dhēl yic.”

33 Go kōcken ye buōth lēk ye, “Ye tēnen bī yōk miēth yōk thīn roor ē tēn bī kōc juēc kē cam?”

34 Go Jethu ke thiēc, “Lak ayuōp kadē?” Gokē lueel, “Aa dhorou ku rec thii lik.”

35 Go lēk thān awēn bīk nyuc piiny.

36 Ku lōōm ayuōp awēn kadhorou ku rec thii awēn, ku rōök Nhialic ku bēny keyiic, ku gēm ke kōcken ye buōth bīk ke tēk kōc.

37 Ku jōlkē mīth ēbēn bīk kueth. Ku kueny kōc Jethu buōth awuthueei ayuōp cī dōŋ piny gāac kadhorou.

38 Kōc ke cī mīth, rōör ē rōt aake ye tiim kaŋuan, ke diāār ku mīth kēc mat thīn.

39 Ku jōl Jethu kōc cōl ajiēl, ku ler riāi yic ku ler wun cōl Magadan.

16

Jethu acī kuec bī kēnē jāŋ gōi looi

(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

1 Tēwēn ke Parathī ku Thaduthī bō tēnē Jethu, ku wīckē bīk deep ē wēt, ku yōōkkē bī kēnē jāŋ gōi looi, bī nyuōth ke lōn ye Nhialic wēlke gam.

2 Go Jethu bēēr, “Ayakē lueel tē lōōny akōl piny. Abā aliir path bēēi, akōl acī nyaany looi.”

3 Ku na ye nhiāknhiāk ka luelkē, Abī tueny akōlē, rin acī piny dōm bī la dīl ku looi luāāt. Wek aa kē bī rot looi ŋic tē tiŋ wek kōckā nhial, ku wek aacie kāk loi rōt ēmēn ye ŋic!

4 Aa kōc la gup anyon ku gam koor kek aa thiēc kē tiŋkē. Acīn kēn jāŋ gōi bī nyuōth we, ee kēwāār cī rot looi tēnē Jona. Ku nyiēēŋ ke piny ku jiēl.

*Duökkë ye tak cümën
Parathï ku Thaduthï
(Mk 8:14-21)*

⁵ Kaam wën yeet kek wär alontui, ke tek kacken ye buoath lön cï kek nhïim mää**r** bik miëth cïi muk.

⁶ Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhïim, ku tietkë röt bäk cïi nhiam cümën Parathï ku Thaduthï, nhiaamden ke cäl ago puöör cümën ayum cï yiëk yic luou.”

⁷ Gokë jam ë kamken, “Ee yo yöök këlä, rin cïn yen ayuöp cuk bëëi.”

⁸ Go Jethu kë takkë guo njic ku lëk ke, “Wek kac koor gamdun! Yenö ye wek diëer lön cïn wek miëth? Not we cie kån ye deet?”

⁹ Cäk lëu ku bäk tak yen tëwäär kueth ayuöp kadhiëc röör tiim kadhiëc, ku gääcdit cï bën thiån awuthueei cï döng piny?

¹⁰ Ku jöl aa yuöp kadhorou wäär cï röör tiim kanuan cam bik kueth, ku gääc thiån awuthueei cäk bën kuany?

¹¹ Yenö këc wek ye deet yic, lön yen a ya cïi jam tënë we rin ayuöp? Kë ca lueel akïn, aben ber yic, tietkë röt bäk cï nhiam cümën Parathï ku Thaduthï!”

¹² Go atuöocke jäl deet yic, lön acïi Jethu lëk ke bik röt tiit lon dhie ye tääu ayup yic bi puöör, ee lön bi kek röt tiit piöoc reec Parathï ku Thaduthï.

*Pïter acï Jethu njic
(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)*

¹³ Wën cï Jethu yet Cetharia tö Pilipi, ke thiëc kacken ye buoath ëlä, “Ye jån tak ye Manh Raan ña?”

¹⁴ Gokë bëer, “Ayekë lueel lön ye yen Joon raan kac muöoc nhïim, ku lueel kac kök lön ye yen Elija, ku aye kac kök lueel lön ye yen Jeremia, tädë ke ye raan töng kam kac käk Nhialic tïng.”

¹⁵ Goke thiëc, “Na week, yakë tak lön ye yen ña?”

¹⁶ Go Pïter bëer, “Yin ë Raan cï lac ku dac, Manh Nhialic pïr.”

¹⁷ Go Jethu lueel, “Yin acï Nhialic döoc wën Jona, rin yic kënë ëcïi tak ë rot, ee Wä tö nhial yen anyuth ye yi ba lueel këya.

¹⁸ Ku alëk yi ëmën. Yin acöl Pïter, ku wëtde yic, alël, ku alël kënë nhom yen bi luandïë buth thïn, ku acïi riel ë jöngrac bi lëu bi thuör piny.

¹⁹ Ku yin aba gam riel bäany pan Nhialic, kë cïi bi päl piny pinynhom acïi bi puöl nhial, ku kë ba puöl pinynhom abi puöl nhial aya.”

²⁰ Ku yöök kacken ye buoath bik cïi lëk raan dët, lön ye yen Raan cï lac ku dac.

*Jethu ë jam Arëemde ku
Thuande
(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)*

²¹ Ku jöl Jethu wët agai yic tënë kacken ye buoath, “Yen abi dhiël la Jeruthalem. Ku yen abi gum apeï kacdit ë baai cin, ku kac käk Nhialic, ku kac piöoc lööng cin aya. Ku yen abi

nök ba thou, ku na ye aköl ye nïn diäk ke ɣen abi bən pïr.”

²² Go Pïter miæet wei kəc yiic, ku dək bi cïi ye jam këlä, ku lueel, “Bëny, aciï Nhialic bi puöl bi rot looi. Kënë aciï rot bi dhïel looi tënë yi!”

²³ Go Jethu yenhom wel ku lək Pïter, “Jäl ɣalööm jəŋracl Wïc ba kë ci Nhialic guir rienkië waar yic. Käk ye tak aacie kək Nhialic aa wël raan ë path.”

²⁴ Ku jəl Jethu lək kacken ye buoath, “Na ye raan wïc bə buoath, ka dhil nhom mää r kəpuoath bi yök ë piërde yic pinynhom ë tən. Ku dhil puöu riel ku buoath ɣa, cək alən wïc kəc kək ye bïk nök ë rienkië.

²⁵ Rin raan wïc ye bi wëike ë rot ɳiæc muk pinynhom ë tən, ka cïi pïr aköldä bi yök, ku na ye raan mār wëike ë rienkië, ku rin ë piöocdië ka bi wëike muk akölrïëc ebën.

²⁶ Yeŋö bi raan yök thïn, tē jïæc yen apeï pinynhom ë tən ku mër wëike? Tëdë, ye këpiath ɳö bi yök bi yen wëike waar?

²⁷ Rin aköl bi Manh Raan bən kek duaar ë Wun kek atuuc nhial, ke yeen abi raan ebën yiëk ariöp thöŋ kek këden ci looi.

²⁸ Ku le tuenɣ ku lueel, wek aa lək yic, ala kəc kək rëër ë tən aaciï bi thou agut tē bi kek Manh Raan tïŋ ke bö ke ye Bënyŋaknhom.”

17

*Jethu aciï guäpde rot waan
(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)*

¹ Nawën nïn kadätem cök, ke Jethu cəl Pïter ku Jemith kek wämënh Joon, ku lek ɣən bär apeï nhom kepëc.

² Tëwën rëer kek, ke Jethu waŋ rot, ku ɣer nyin cimën aköl, ku jəl aläthke ɣer apeï bïk la diardiar.

³ Kaam awën ke Mothith ku Elija tul, ku jïæmkë kek Jethu.

⁴ Go Pïter lək Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tən. Na wïc ke ɣen aloi duël kadiäk ë tən, tøk kek yi, ku tøk kek Mothith ku töŋ dët kek Elija.”

⁵ Kaam wën ɳot jïæm yen, ke këcït rur pat piny abi ciën tē yekë tïŋ, ku piŋkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, mit ɣen puöu tënë ye piëŋkë wëtde.”

⁶ Nawën piŋ kəc Jethu buoath wët këne, gokë riöc apeï ku wïïkkë.

⁷ Go Jethu bən tënë ke ku ɣoat ke ku lueel, “Jatkë röt. Duökkë riöc.”

⁸ Nawën jotkë kenyïn, ke cïn raan dët tïŋkë, ke ye Jethu ë rot.

⁹ Tëwën dhuk kek piny ë ɣot nhom, ke lək Jethu ke, “Duökkë kək cäk tïŋ lək raan dët ɣet aköl bi Manh Raan jot ran yic.”

¹⁰ Go kacken ye buoath thiëc, “Yeŋö ye kəc piöoc lööŋ kəc Itharel ye lueel, lən ë yen Elija yen bi kan bən tuenɣ?”

11 Go bēer ēlä, “Ee yic Elija akəŋ bēn rin bī yen dhēl bēn guiir.

12 Ku alēk we lən cī Elija bēn thēer, ku akēc kəckä bēn ŋic ku luikē kēden nhiarkē. Cīt ēmēn aya, Manh Raan abīk cəl arem apēi.”

13 Go kəcken ye buəth deet yic lən nadē ka jam tēnē ke rin Joon raan kəc muəc nhīim.

Jethu aci dhəŋ la guəp jəŋrac kony

(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

14 Nawēn lek dhuk piny gət nhom, ke yök kəc juēc ke tit ke. Go raan tək bēn ku gut yenhīəl piny Jethu nhom,

15 ku lueel, “Bēny, kony manhdiē. Ala guəp nok ku aci ye göök apēi. Aye lac wiet mēec, tēdē ke le wiet wīir.

16 Ku ē ca bēēi tēnē kəckun yī buəth ku akēckē lēu bī pial.”

17 Go Jethu lək ke, “Wek kəc cie lac gam, yakē tak ba rēer kek we yet nen? Bēēi dhəŋ kēnē tēnē ya.”

18 Nawēn lek bēēi, ke Jethu rēl jəŋrac, go jāl meth guəp, ku go pial nyin yic.

19 Nawēn ke kəc Jethu buəth bö tēnē ye ē rot ku thiēckē, “Yeŋö kēc yok ye lēu buk jəŋ kēnē cuəp wei?”

20-21 Go lək ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tueŋ ku lueel, “Na we la gam cək kuur cimēn manh ŋaap koor nyin, ka lēkkē ē gən kēnē, ‘Jälē ē tēn!’ Ka lēu bī jāl. Acīn kē dhal we bāk cīi loi.” Ku lək ke, “Jəŋ

cīt kēnē ē yen alēu ye ba cuəp wei, rin ye yen cool ē rōök!”

Jethu aci benjam ē Thuənde (Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

22 Nayən akäl tək, wēn ŋoot kek Galilia, ke lək Jethu ke, “Manh Raan abī thən kəc,

23 ku abīk nək, ku na aköl ye nīn diäk, ka bī jət ran yic.” Gokē puəth dak apēi.

Ajuēr luanj Nhialic

24 Nawēn cī Jethu kek atuöccke yet Kapernaum, ke kəc ē kut ajuēr luanj Nhialic bö tēnē Pīter ku thiēckē, “Ye raandun piöoc ajuēr luanj Nhialic tääu piny?”

25 Go Pīter bēer, “Aye tääu piny.” Ku le yöt bī la lək Jethu. Go Jethu guə kaan wei ku thiēc, “Ye tak kēdē Pīter? Yeŋa bāny pinynhom juer? Ye kəcken baai aye kəc thāi kək?”

26 Go Pīter bēer, “Aa kəc ē thāi.” Go Jethu lueel, “Na ye kēya ke kəc baai aacie ajuēr ē tääu piny.

27 Ku yen acuk wīc buk kəckä rac puəth. Lər wīir ku cuat bīdho, ku mīit rēc ba dəm tueŋ bei ku ŋam thok, ku yīn abī wēu lēu ajuerdiē ku ajuerdu yök thīn. Yāth ke tēnē ke ke ya ajuerda yodhie.”

18

Kəc Jethu buəth aaci wēt tēer

(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

1 Kaam wēn ke kəc Jethu buəth bö tēnē ye ku thiēckē ēlä, “Yeŋa yen dīt apēi kam kəc tō bāāny pan Nhialic yic?”

² Go Jethu meth cəl, ku cəl akääc kenhüim,

³ ku lueel, “Wek alëk yic, na cäk röt war bäk ciët mith kor, ke wek aaciü bääny Nhialic bi kaŋ yök.

⁴ Këya raan rot dhuök piny bi ciët ë manh kënë yen adit apeï pan Nhialic.

⁵ Ku raan manh koor cit manh kënë lor rienkië, acä lor.

*Ba raan dët thöoc kërac yic
(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)*

⁶ “Na ye raan wëŋ menh tök kam ë mithkä, ku bä maan ka ŋuëŋ tënë ë raan cit kënë diët ci ruök yeth aleldit tet, ku pik wiïr bi mou.

⁷ Ye kërec yindë pinynhom ye kóc kök kóc wëŋ kërec yiic. Käkkä aabi röt dhiel aa looi akölaköl, ku bi yiën dë tënë kóc käkkä looi!

⁸ “Ku na ye ciëndu ayi cöökdu yi cəl aloi awuöc, ka tëm bei ku cuat ke wei. Rin aŋuëŋ ba pïr pïr path ke yi ye ŋəl, tënë të bi yin la cin karou ku cök karou ku cuet yi many dëp yic akölrüëc ëbën.

⁹ Ku na ye nyiendu yi cəl aloi adumuööm, ke ŋuët bei ku cuat wei. Rin aŋuëŋ ba pïr yök ke yi la nyien tök, tën të bi yin la nyin karou, ku bi yi la cuat pan mac.

Kääŋ amël ci mää

¹⁰ “Duökkë them bäk mith thiikä bui. Alëk we bäk ŋic lön atuöccken nhial aa reër Wä lööm akölaköl pan Nhialic.

¹¹ Ku yen Manh Raan yen aci bën ba kóc ci mää bën gäm pïr.

¹² “Lëk ya yic. Na raan ala amääl buöot ku mär amäl tök ke ciï thiärdhoŋuan ku dhoŋuan nyiëŋ piny, ku le amäl kënë wïc?

¹³ Ku na le yök ka mit puöu apeï, miët puöu wär miët puöu wäär tö amël kök thin.

¹⁴ Këlä aya, aciï Wuurdun tö nhial nhiar, bi menh tök kam ee mith thiikä mää.

Të looi wämuuth awuöc tënë yi

¹⁵ “Na loi wämuuth awuöc tënë yi, ke yi la tënë ye ku lëk kë ci wuöc tädun wepëc. Na piŋ wëtdu, ke wek aaci döör.

¹⁶ Na ciï wëtdu piŋ, ke yi cəl raan tök ayi kóc karou ku dhuökkë tënë ye, ‘Rin bi awuöc ci looi tënë yi ŋic kóc karou ayi diäk.’

¹⁷ Na ŋot kuc bi wëtten ciï piŋ, ke lëk akut, ku na kueec bi wët akut ciï piŋ aya, ke päl bi ciët raan thäi ku raan ajuër kut, kóc kuc wët Nhialic.

¹⁸ “Ku wek aa lëk kënë, awuöc cäk bi päl piny pinynhom, aciï bi päl piny nhial, ku awuöc bäk päl piny ë tën abi päl piny nhial.

¹⁹ “Ku aben lëk we, na mät kóc karou kamkun pinynhom ë tën, ku thiëckë kë wickë ka gëm Wä tö nhial ke.

²⁰ Rin të ye kóc karou ayi diäk kenhüim mat ë wëtdië ke yen abi reër kamken.”

Kääñ aluanj cie wët ye päl piny

21 Nawën ke Pïter bö tēnē Jethu ku thiëc, “Bēny, ya arak dē lēu bī yēn wët päl piny tēnē wāmāath cā awuōc looi tēnē ya? Ye arak dhorou?”

22 Go Jethu bēer, “Alēk yī, aca arak dhorou, ee thiärdhorou arak dhorou,

23 rin bääny Nhialic acit bēnyñaknhom wïc ye bī kākke kuēen nyin kek aluakke.

24 Kaam wën kuēen kek käh nyin, ka aluanj tök cī wēeu juēc apēidit mušr bīi tēnē ye.

25 Ku yen ē cīn wēeu cool yen wēeu cī mušr, go bānyde lueel bī yaac wei kek tiēnde ku miēthke ku kākke ēbēn bī kāny cool.

26 Nawën piñ ē wët kēnē ke lāñ bānyde apēi ku lueel ēlä, ‘Päl ya kaam thin koor, ku yēn abī kākka cool bēny.’

27 Go bēnyñaknhom tē mēem yen thīn tiñ, ku päl kānyde tēnē ye ku cōl ajiël.

28 “Kaam wën le aluanj kēnē ayeer, ke rām kek aluanj dēt rēer kek baai kōōny wēeu reen lik. Go pac yeth ku yōök bī wēēuke cool nyin yic.

29 Go lōñ apēi ku lueel, ‘Päl ya kaam ku yēn abī wēēuku cool!’

30 Go cīi gam, ku cōl amac yet tē bī yen wēēuke cool.

31 Nawën tiñ aluēk kōk kē cī rot looi, ke riāäk puōth apēi ku lek tēnē bānyden ku lēkkē kēriēc ēbēn cī rot looi.

32 Go bēnyñaknhom aluanj kēnē cōl ku lueel, ‘Yin acin

pušu, yēn aci wēeu juēc kääny ke tēnē yī päl piny rin cī yin ya lōñ.

33 Cīi lēu ba kāny päl piny tēnē raandun rēer wek, cīmēn kēwāär ca luōi yī?’

34 Ku wën cī yen pušu riāäk apēi, ke cōl amac yet tē bī yen kāny cool ēbēn.”

35 Ku wit Jethu wētde ēlä, “Yen ē tē bī Wā tō nhial luōi we, tē cī wek awuōc ye päl piny kamkun pušu ēbēn.”

19

Jethu apiöc wët ē liōōi (Mk 10:1-12)

1 Wën cī Jethu wët wïc bī lueel thöl, go jāl Galilia ku ler Judia ku teem wär Jordan.

2 Go kōc juēc apēi buōoth, goke kony.

3 Go Parathī kōk bēn tēnē ye, ku wickē bik deep ē wët ku thiēckē ēlä, “Ye lōñda raan puōl bī tiēnde liōōi ē path?”

4 Go Jethu bēer, “Kēckē kan kueen athōör yic lōn wär ciēk Aciēk kōc wāthēer, aaci cak moc ku tik.

5 Ku lueel, ‘Rin ē wët kēnē yen abī raan wun ku man nyāāñ piny ku le ker kek tiēnde, ku keek karou aabī ya many tök.’

6 Kēya, aaciī ñot ke ben aa rou, ee tök. Ku kēya, na cī Nhialic ke puōl bī ya moc ku tik, ka cīn raan päl ñek ē kamken.”

7 Go Parathī bēn thiēc, “Na ye kēya, yeñō päl Mothith ye bī raan athōör liōōi gōt ku päl tik?”

⁸ Go Jethu bëër, “Mothith aci wärkuan dīt puöl bik diäärken aa liösi rin aake cie yith ye lac gam. Ku ëcie këya wäthæer ciæk kəc.

⁹ Ku aba lëk we ëmën, na ye mony liösi tiende, ke këc wïc mony dët, ka cī kërac looi.”

¹⁰ Go kacken ye buoath lëk ye ëlä, “Na ye yen tën ye kån röt luoi thïn kam moc ku tik akan, ka nuëën bi raan cii thiëk.”

¹¹ Go dhuök ke ku lueel, “Acie raan ëbën yen bi kë ca lueel gam, aa kəc ye Nhialic kuony.

¹² Raan dët aye dhiëeth ke ya aboi, na cök thiëek tē le yen dīt ka cii dhiëth, ku kəc kək aaye roc bik cii dhiëth tē cök kek thiëek. Ku kəc kək aacie thiëek rin wïc kek ye bik wët Nhialic yäth tuen. Këya, na ye raan gam ë wët kënë, ke gem ku piöoc.”

Jethu adoc mith

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

¹³ Kəc kək aake cī mith bëëi tënë Jethu bi ke bën dōoc, go kəc Jethu buoath kəc läät.

¹⁴ Go Jethu lueel tënë ke, “Calkë mith aabö tënë ya, duökkë ke pën. Raan wïc ye bi la pan Nhialic adhil gam cimën ee mith thiikä.”

¹⁵ Ku cōal mith yelööm ku tēu yecin kenhüm, ku dōoc ke ku jiël.

Raan ajak

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

¹⁶ Go mony dët kaan nhom ku thiëec ëlä, “Raan piöoc

ye këpiath nõ ba looi ba pir akölrüec ëbën yök?”

¹⁷ Go Jethu bëër, “Yenö ye yin ya thiëec këpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wïc ba pir akölrüec ëbën yök, ke yi thek lööjke.”

¹⁸ Go mony kënë Jethu ben thiëec ëlä, “Ye lööj nen?” Go Jethu bëër, “Duk raan näk, duk tin raan dët kər, duk cuëer, duk kuëen wët ë lueth.

¹⁹ Thek wuur ku moor, ku nhia raan dët cimën nhiaer yin rot.”

²⁰ Go riënythii awën dhuök ye ku lueel ëlä, “Lööjka aaca muk nhüm ëbën. Ye kë nen ba ben looi?”

²¹ Go Jethu bëër, “Na wïc ba la cök tënë Nhialic, ke yi la ba kækku la yaac ëbën, ku gam wëeu tënë kəc nõj, yin abi jiek la yök pan Nhialic, ku bäär buoath ya.”

²² Nawën pinj ë wëlkä ke mæn, ku jiël ke cī puöu dak rin ë la kajuëc apej.

²³ Go Jethu yenhom wël kacken ye buoath ku lëk ke, “Abi riël tënë raan ajak bi la pan Nhialic.

²⁴ Ku aben lëk we, apuol yic bi thöröl bak with cök, tënë lon bi raan ajak la pan Nhialic.”

²⁵ Nawën pinj kacken ye buoath ë kënë, ke gëi apej ku luelkë, “Na ye këya, ke yena bi la pan Nhialic.”

²⁶ Go Jethu ke döt ku bëer, “Acii raan bi lëu ë rot, bi gam tē këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë këriëc ëbën lëu, acin kë dhal ye.”

27 Go Pīter rot jət ku lueel, “Na ɣook, ɣok kɔc cī kākkuwa ebēn nyään piny ku buəthku yī, yenjō bī ya kēda?”

28 Go Jethu bēer, “Wek alək kēnē, tē le kān röt waar, ke Manh Raan abī nyuc thōnyde nhom ē diik yic pan Nhialic, ku week wathiaār ku rou, wek aabī nyuc thōc nhīm aya bāk luŋ kuat Itharel kathiaār ku rou looi.

29 Ku kuat raan cī paande nyään wei kek paan ē man ku nyierakēn, ku wun ku man ku miethke ku dum ē rienkiē, abī kajuēc yök arak buəət, ku abī pīr akölriēc ebēn yök aya.

30 Ku kɔc juēc tō tuenj emēn aabī dōŋ ciēen, ku kɔc kək juēc tō ciēen aabī la tuenj.”

20

Kään kɔc lui dom yic

1 Ku ben Jethu bääny Nhialic thōŋj elä, “Raan dom eci rial bī la wic kɔc bī duəmde bēn tem.

2 Ku ciək ariöp bī ya gām ke akäl tök, ku tooc ke dom.

3 Nawēn tēcīt lunyluny ē yök, ke la tē ye kɔc ɣəc thīn, go kɔc kək tīŋ thīn ke kääc ke cīn kē loikē,

4 go lək ke elä, ‘Lak dom yic aya bāk la tem, ku wek aaba yiək ariöp thōŋ ke luoidun.’

5 Gokē la. Nawēn aköl ciel yic, ku täänj aköl aya, ke la ayeer ku le bēn ke kɔc kək.

6 Naɣon thēei ke la ayeer ku yök kɔc kək ke kääc ē path go lək ke, ‘Yenjō reer wek tēwēn aköl ke cīn kē luōikē?’

7 Gokē lək ye elä, ‘Acīn raan cī ɣo cəl buk la luui.’ Go lək ke bīk la luui aya.

8 “Naɣon thēei ke wun dom cəl raanden kɔc dōm ku lueel, ‘Cəl kɔc luoi, ba ke dōm wēūken, ku jək kɔc ē ke bö ciēen, bī jäl la thök kɔc wēn anhiäk jək luoi ē rial.’

9 Go kɔc ke bö luoi yic ciēen bēn ku gēm ke wēūken.

10 Nawēn la kɔc ke jək luoi ē rial bēn bī ke bēn riöp, ke takkē lön bī ke gām wēū juēc, ku keek aaci bēn riöp wēū cīt wēū cī gām kɔc ke lök bēn luoi yic ciēen.

11 “Gokē wēū dōm ke dak puəth, ku jiēm kē wun dom guöp elä,

12 ‘Kɔc ke lök bēn ciēen, cīn luoi dūt cīk looi, aaca thōŋj nhīm kek ɣo, ɣok kɔc cī luui aköl yic tēwēn anhiäk agut tē col piny cīt emēn!’

13 “Go wēt raan tök bēer elä, ‘Mäthdiē, yīn acā jör, ciēt ɣo cī tē bī ɣen yī riap thīn akäl tök cäk.

14 Dōm ariöpdu ku jälē. Aca tak ba raan lök bēn ciēen gām ariöp cīt ariöpdu.

15 Cä la yic ba wēūkiē gam tēcīt tē wiēc ye? Yenjō ye tiel yī dōm tē muəc ɣen kɔc?”

16 Ku wit Jethu wētde elä, “Kēya, kɔc tō ciēen aabī tō tuenj ku kɔc tō tuenj aabī tō ciēen.”

Jethu ajam ē Thuənde kēn yic diäk

(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

17 Naɣon aköl dēt ke Jethu cath kek kacken ye buəth

ke la Jeruthalem, ke cɔl ke tēden ē rōt ku lēk ke,

18 “Ēmēn ɣok aala Jeruthalem, ku Manh Raan abī la dām ku ɣēth kɔc kāk Nhialic nhīim, ku kɔc piōōc ē lōōŋ. Ku abīk tēm thou,

19 ku thōnkē bāny kɔc cie kɔc Itharel bīk lāāt ku thatkē ku piēētē tim cī rīū kōu. Ku na ye nīn kadiāk cōk ka bī pīr ku jōt bei ē raŋ yic.”

Man wēēt Dhubedī aci Jethu thiēc kēden wīc (Mk 10:35-45)

20 Nawēn ke man wēēt Dhubedī bō tēnē Jethu kek wātke, ku gut yenhiaal piny ku thiēc bī lušī kē wīc.

21 Go Jethu thiēc, “Yenō wīc?” Go bēer ēlā, “Tē nyuuc yīn thōnydu nhom bāāny Nhialic yic akōldā, ke yī tōŋ yīpušu lōn bī yīn wētkiēn kē karou cɔl aa nyuc yīlōōm, raan tōk kōŋ cuēc ku raan dēt kōŋ ē cam.”

22 Go Jethu dhuōk ke ēlā, “Wek aakuc kē thiēckē, ɣen abī baŋ apēi ē nīnkā ku ɣen abī nōk. Lēukē bāk gum cīmēndiē?” Gokē bēer, “Alēuku.”

23 Go Jethu lēk ke, “Na cōkkē we nōk ayic ka lēukē bāk gum, ku acie ɣen la riel ba raan bī nyuc kōŋdiēn cuēc ku kōŋdiēn cam kuany. Thōckā aa kāk kɔc cī Wā guiēr ke.”

24 Nawēn le atuuc kōk kathiāār piŋ, ke riāāk puōth tēnē wēēt Dhubedī.

25 Go Jethu ke cɔl ku lēk ke, “Aŋiēckē lōn kɔc cī gam bīk aa bāny kɔc cie kɔc Itharel aala

riel kɔc nhīim, ku aci path bāk ciēt ke.

26 Ku kēnē aci rōt bī looi kamkun. Raan wīc ye bī ya raandīt kamkun, adhil rot dhuōk piny bī ya luui rin kɔc kōk,

27 ku na ye raan wīc ye bī ya bēny wenhīim, ka dhil ya aluanɗun.

28 Cīmēn Manh Raan aya akēc bēn bī kɔc bēn loony, aci bēn bī kɔc bēn kony, ku gem wēike bī kɔc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōor karou bīk daai

29 Tēwēn jiēl Jethu Jeriko kek kōcken ye buōth, ke buōth kɔc juēc apēi.

30 Ku kɔc cī cɔr karou aake rēer ē dhēl kēc. Nawēn piŋkē lōn cī Jethu ɣēēt, ke cōt rōldīt, “Bēny, Wēn Debit, kony ɣo!”

31 Go kɔc kōk ke rēl ku yōōkkē ke bīk biēt. Gokē ŋot ke kiu apēi, “Wēn Debit! Kony ɣo.”

32 Go Jethu kōōc ku cɔl ke, ku thiēc ke, “Yenō wiēckē ba looi tēnē we?”

33 Gokē lēk ye, “Bēny awīcku buk bēn daai.”

34 Go Jethu gam, ku ɣōt kenyīn, gokē daai nyin yic ku buōthkē.

21

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

1 Tēwēn cī kek thiōk kek Jeruthalem, ke bō Bethpeec tēthiāāk kek ɣōn Olip, ke Jethu

ëci kacken ye buoath karou tuoc tuen,

² ku lëk ke, “Lak bëëi tō tuen yiic, ku wek aabā akaja yök ke mac ku manhde yelööm. Luonykë ke ku bëëikë ke tënë ya.

³ Na le raan thiëc we ke luelkë, keek aa wïc Bëny ku aabi dhuk ëmën.”

⁴ Kënë aci rot looi këya rin bī wët cī lueel ëlä theer raan kāk Nhialic tīj yenhom tiëeñ,

⁵ “Lëk kōc Itharel, ëmën bënyjakhom dun abō tënë week!

Alir pušu ee cath akaja, manh akaja.”

⁶ Go kōc Jethu buoath la ku loikë cimën cī Jethu ye lëk ke,

⁷ ku bëikë akaja ke manhde ku kumkë kekōth aläthken, ku nyuc Jethu manh akaja kōu.

⁸ Kōc juëc aacā aläthken thiëth dhël yic, ku kōc kōk aacā ayör tiim dhoñ ku thiëthkë ke dhël yic aya.

⁹ Go kōc ke tō tuen yenhom ku kōc ke buoath ye, yai looi ku yekë wak ëlä,

“Lecku wën Debit!
Bëny dōc raan bö rienku lecku Nhialic Madhōl!”

¹⁰ Nawën yeet geeu Jeruthalem, ke kōc gëi apeì ku yekë thiëc ëlä, “Yeña kënë?”

¹¹ Ke bëer kōc ñic ye ku luelkë, “Yen ë raan kāk Nhialic tīj cōl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

Jethu aci la luanj Nhialic

(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹² Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic, ku

cop kōc kāj yaac ku kōc yööc ayeer kal luanj Nhialic yic. Ku wel agen kōc wëëu waar yiic piny, ku thōc kōc yōc wei ë kuör.

¹³ Ku lëk ke,
“Aci gët ëlä athör theer wël Nhialic yiic,

‘Kal luanjdië aci looi bī ya tën ye kōc wuöt ëbën rōök thīn,’

ku yen acäk wel bī ya tën cuër.”

¹⁴ Kōc cī cōr ku kōc cī duany aake cī bën tënë ye kal yic luanj Nhialic, goke kony.

¹⁵ Kōc dīt kāk Nhialic ku kōc gët lööñ aake cī puöth dak tēwën tīj kek kăpuöth cī Jethu looi, ku wën ye mīth ket kal yic luanj Nhialic ëlä, “Lecku Wën Debit.”

¹⁶ Ku luelkë tënë Jethu, “Ye kë lueel ë mīthkă piñ?” Go bëër, “Aya piñ. Ku këckë kënë kañ kueen,

‘Yīn aci mīth agut mīth thii kor piöc bīk lëc la cōk aa lueel.’ ”

¹⁷ Kaam wën cī Jethu wëlkä lueel, ke jiël geeu ku ler Bethanī tē cī yen bën anin thīn.

Jethu aci tim wak bī riau

(Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Naçon nhiäk, tēwën dhuk kek geeu, Jethu ë nëk cōk.

¹⁹ Nawën tīj tim cīt ñaap dhël yōu, go la cōl bī yök ke cī luok, go yök ke ayör kepëc. Go Jethu lueel, “Yīn aci mīth kōñ bën tīj athëer!” Ku nyin yic tēwën ke tim riau.

²⁰ Tēwën tīj kōcken ye buoath ë kënë, ke gëi apeì, ku

thiëckë röt, “Yenö cī tim kënë guo riau?”

²¹ Go Jethu bēēr, “Na gamkë ke cīn diu, ka cie kē ca looi tēnē ē tim kēnē yen luikē ē rot, na cək a gən kēnē yen yōkkē ēlä, ‘Jət rot ku cuat rot wūr,’ ka loi rot.

²² Ku na lak gam, ke kēriëc ēbēn yakē ke thiëc tē rōök wek, aa yōkkē.”

Bāny Itharel aa riel Jethu yōñyic

(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³ Go Jethu bēn dhuk kal yic luan Nhalic, ku tēwēn piöc yen, ke bānydīt kāk Nhalic ku kōc baai bō tēnē ye ku thiëckē ēlä, “Ee yīn, ye riel nō tō yīguōp ye yīn luui kēlä? Ku yenja yīk yī ē riel kēnē?”

²⁴ Go Jethu bēēr, “Wek aba thiëc wēt tōk aya, na bēēr kē apath, ke wek aba lēk raan cā gām riel ye yen kāk kē looi.

²⁵ Lēkkē ya, Joon yök riel yen kōc gām lökwēi tēnen, ye tēnē Nhalic aye rielde ē rot?”

Gokē guëk yic kamken ku luelkē, “Na luelku, ke yök tēnē Nhalic, ka thiëc, ‘Aye nō kēc wek wētde gam?’

²⁶ Ku na luelku, ‘Ke rielde ē rot,’ ke yok aa jōny ke rin cī raan ēbēn ye gam.”

²⁷ Gokē dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lēk ke, “Na ye kēya, ke wek aacā lēk riel ye yen kāk kē looi.”

Kāñ cī Jethu luel rin mīth karou

²⁸ Ku ben Jethu ke thiëc, “Yenö yakē tak wēt kēnē yic?

Monytui ē la dhäk karou. Go la tēnē wēndīt ku lēk ye, ‘Manhdiē lər lui dom yic ya aköl.’

²⁹ Go bēēr, ‘Yen aciī la,’ nawēn ke ben yenhom waar ku ler.

³⁰ Go bēn la tēnē wēnden koor ku lēk wēt awēn cī kan lēk wēndīt. Go gam ku cīi la.

³¹ Yenja kamken karou cī kē wic wun looi?”

Gokē bēēr, “Ee wēndīt.”

Go Jethu lēk ke, “Kōc ajuēr kut ku adējök ē tōc kek kuat moc ē path, aa kek aabi röt kan mat ē bāny Nhalic yic tēnē we.

³² Rin Joon raan wāar kōc muōc nīim ēcī bēn tēnē we bī we nyuōth dhēl ē yic, ku wek aa kēc wētde gam. Nawēn ke ye kōc ajuēr kut ku adējök kek gam ye. Ku na cək awēn cī wek kāk kē tīj ke loi röt, ke wek aa kēc wepuōth waar ku pälkē luoi käreç ku gamkē wētde.”

Jethu aci jam ē waal bī rēc bāny nyuōth

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³ Ku ben Jethu jam waal ku luel tēnē kōc man ye ēlä, “Monytui ēcī dom looi ku cum yic tiim luok ku rök. Ku wec tē ye mīth tiim guōr thīn bīk ya miök, ku looi kät. Ku jol dom riōp yic kōc kōk, ku le keny wun dēt.

³⁴ Nawēn le tē cī tiim luok thōñ, ke tooc aluōnyke tēnē ke bīk la gām abäkke.

³⁵ Go kōc awēn cī riōp dom yic aloony dōm, ku thatkē aluōny tōk, ku näkkē alony dēt

ku biöökkë alony ye kek diäk aleel.

³⁶ Go aloony juëc tēnē aloony tuen̄ bēn tooc, ku ɲot ke looikē ke tēwäär.

³⁷ Nawēn ciēen ke wun dom̄ jəl wēnde tooc, ku tək lən̄ bī kek ye theek.

³⁸ Go kəc awēn cī riöp̄ dom̄ yic lueel kamken wēn̄ t̄ɲ kek ye, ‘Kēnē ee manh raan la dom, bī kəɲ lək̄ thən̄ aköldä. Bäk näkku ku kärke aabī dən̄ ke ɣo.’

³⁹ Gokē dəm̄ ku thelkē ayeer dom̄ yic ku näkkē.”

⁴⁰ Ku jəl Jethu ke thiëec, “Na bö raan la dom ke loi ɲō tēnē ke?”

⁴¹ Gokē bēēr, “Abī kockä nök, ku riöp̄ dom̄ yic wei tēnē kəc bī ye ayiëk abärke tē cī kəɲ luək.”

⁴² Ku lək̄ Jethu ke, “Kēckē wēt̄ cī gət̄ athör̄ thēer wēl̄ Nhialic yic elä, kəɲ kueen?

‘Mēn wäär yen cī atēet̄ kuc̄c yen acī bēn̄ a mēn̄ ril̄ apei,

kēnē ē ye luoi Bēny, ayeku t̄ɲ ke path ku dhēen̄ yonyin!’ ”

⁴³ Ku la Jethu tuen̄ ku lueel, “Kēya alək̄ we, bääny Nhialic abī nyaai tēnē we ku gēm̄ kəc wuöt̄ kək̄ bī wētdië̄ piɲ̄ ku loikē.

⁴⁴ Ku raan bī löny alēl kēnē nhom, ka duəny bī ruöth, ku raan bī alēl kēnē löony yen-hom ka niəon̄ yic.”

⁴⁵ Nawēn̄ piɲ̄ kəcdit̄ kək̄ Nhialic ku kəc gēt̄ löön̄ ē jam kēnē, ke ɲickē lən̄ j̄iɛm̄ Jethu rienken,

⁴⁶ ku na cək̄ alən̄ wic̄ kek ye bīk̄ dəm̄, ka ke cī riöoc̄ kəc juëc̄ tō thīn̄ ē Jethu t̄ɲ ke ye raan kək̄ Nhialic t̄ɲ.

22

Jethu acī bääny Nhialic thōɲyan thiëek
(Lk 14:15-24)

¹ Go Jethu bēn̄ jam tēnē ke ē waal ku lueel.

² “Bääny Nhialic ē duēr thōɲ kek yan thiëek cī bēnyɲaknhom looi tēnē wēnde.

³ Ku tooc aluənyke bī kəc cī cəol̄ la lək̄ bīk̄ bēn̄ yai yic. Gokē kuc̄c ku cīk̄ bö yeēi.

⁴ Go aloony juëc̄ bēn̄ tooc ku thən̄ke elä, ‘Lak, lëkkē kəc cī cəol̄ lən̄ müith̄ aaci thök̄ ē guiēr, muəɹ̄ ku nyök̄ cuai aaci nök̄, kəriëec̄ ebēn̄ acī guiir. Bäk yai yic!’

⁵ Ku keek̄ aake liu puöth̄ thīn̄, ku puökkē bī ɲek̄ ala duəmdē, ku la raandä luəide yic.

⁶ Ku dəm̄ kəc kək̄ aloony bēnyɲaknhom, ku ban̄kē ke ku näkkē ke.

⁷ Go bēnyɲaknhom puəu riäak̄ apei, ku tooc apuruöökke ku lek̄ kəc awēn̄ näk̄ aluənyke nök̄, ku cuänykē genden.

⁸ Ku cəol̄ aluənyke ku lək̄ ke, ‘Yai acī thök̄ ē guiēr, ku kəc ke cī cəol̄ aa kēc̄ aa kəc path, aaci kuc̄c ē bēn̄.

⁹ Lak geu ku calkē kuat̄ kəc bäk̄ yök̄ dhöl̄ yiic̄ bīk̄ bēn̄ yai yic.’

¹⁰ Go aloony la dhöl̄ yiic̄ ku cək̄kē kuat̄ raan cīk̄ yök̄ ebēn̄, abī yai thiän̄ apei.

11 “Nawën bö bēnyaknhom bī thān cī guēer γεει bēn tīj, ke tīj raan tōk ke kēc alēth yai rušk.

12 Go bēnyaknhom lueel, ‘Māthdiē, yī bö tēn kēdē ke yī cīi alēth yai cej?’ Go mony awēn biēt ku cīi wēt bēer.

13 Go bēnyaknhom lēk aluənyke, ‘Derkē cin ku cōk ku cuatkē mušōth yic ayeer, tē bī yen dhiau thīn ke ηeny yelec.’”

14 Ku wit Jethu wētde älä, “Rin kəc juēc aaye cəəl, ku aa kəc lik kek aaye ləc.”

Jethu awic bī wēēj wēt ajuēr

(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

15 Go Parathī la tēden ē rōt bīk tē bī kek Jethu dam thīn, wētden bī lueel, la mat.

16 Ku toockē kacken abək ke buōth tēnē ye, ku kəc Antipāth Yērot bīk la wēēj bī wēt rac luεel kegup bī ye dəm. Ku bīk ku luelkē älä, “Raan piōoc, aηicku yīn ē raan la cōk jam ē yith. Yīn ē kəc piōoc bīk kək wīc Nhialic looi dhēl la cōk, ke yī cīi diēer kək ye kəc kək tak. Ku yīn acie diētden ye kuēēc nom.

17 Lēk ɣo na ye tāktäku, buk ajuēr aa gam ɣok kəc Itharel tēnē Cithēr Bēnyaknhom, tēdē ke cuk bī ya gām ye?”

18 Ku Jethu ēcī ruēēnyden ηic, ku bēer, “Yenō wīc wek ye bāk ɣa deep wēt?”

19 Calkē ɣa atīj wēnh yakē tāau piny ajuēr!” Gokē yiēk wēeth.

20 Goke thiēec, “Ye nom ηa, ku ye rin ηa kək kəc cī giēet wēeth kōu?”

21 Gokē bēer, “Aa kək Cithēr Bēnyaknhom.” Go Jethu lēk ke, “Na ηiēc kēya, gām kē Cithēr Bēnyaknhom kēde, ku gām kē Nhialic kēde.”

22 Gokē gāi, tē cī Jethu wēt bēer thīn, ku nyiēējkē piny ku jīl kē.

Nhialic abī kəc cī thou cəl aa ben pīr

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

23 Akōl tōj awēn ke kəc kək akut Thaduthī, akut cīi ye ye gam lōn bī Nhialic kəc cī thou bēn cəl apīr, bö tēnē Jethu ku thiēc kē älä,

24 “Raan piōoc, acī Mothith lēk ɣo älä, Na thou raan ku nyiēēj tik piny ke cīn mīth, ke wāmēnh koor ala ɣōt tik bī mīth dhiēēth ɣōn mēnhē.

25 Na thōōjku lōn tō mīth tik thīn kadhorou, ku thiēc wēndit ku thou ke cīn mīth, ku dōj tiēnde ke wēmēnh buōth ye,

26 ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēēth. Ku looi rot kēya tēnē raan ye kek diäk, agut wāmēnh kun ye kek dhorou.

27 Nawën ke tik thou aya.”

28 Ku lek tuēj ku thiēc kē, “Tē le kəc cī thou rōt jōt akōldä, bī ya tīj ηa, rin cī yen rēer ke ke ēbēn kadhorou?”

29 Go Jethu bēer, “Wek aa kəc ril nhīim cīn kē ηiēc kē, rin cīi wek athōr thēer wēl Nhialic cī gōt ye gam. Ku acäk ye gam aya lōn bī Nhialic kē ye lueel ke bī looi, lēu bī looi.

³⁰ Rin tē le kəc cī thou rōt jət, aacī bī thiēek ku aacī bī thiaak, aabī rēer kecīt atuuc nhial.

³¹ Ku na ye rin wēt bī kəc cī thou rōt jət, ke we kēc wēt cī Nhialic lək we theer kueen? Acī lueel,

³² ‘Υεν ē Nhialic Abaram ku Ithāk ku Jakop.’ Kəc cī thou ke ηic Nhialic, aa pīr alanden. Yeen ē Nhialic kəc pīr, ku kəc cī thou aya.”

³³ Nawēn piη thān tō thīn wēt kēnē, ke gēi ē pišōcde.

Lōη ril lēu bī theek kam ē lōōη

(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴ Nawēn piη Parathī lən cī Jethu Thaduthī thōl nhīm, ke mat kenhīm bīk Jethu thiēec aya,

³⁵ ku jəl raan tōk kamken,

³⁶ raan piōoc lōōη, Jethu thiēec, “Ye lōη nən yen ril kam ē lōōη?”

³⁷ Go Jethu bēer, “Yīn adhil Bānydu Nhialic nhiaar piāndu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhi-amdu ēbēn.”

³⁸ Kēnē, yen ē lōη ril tuen.

³⁹ Lōη dēt ril ye kek rou thōη kek ē lōη kēnē akīn, yīn adhil raan dēt nhiaar cīmēn nhiεer yīn rot.

⁴⁰ Lōōηkā karou kek aa ye lōōη Mothith ēbēn, ku lōōη ye kəc kāk Nhialic tīη pišōc, kēr bei thīn.

Jethu acī kəc pišōc lən yen raan ē tooc Nhialic
(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹ Kaam wēn cī Parathī kenhīm kut Jethu lōōm ke thiēec ke wēt kēnē,

⁴² “Yakē tak Raan cī ləc ku dəc yeηa? Ye wēn ηa?” Gokē lək ye, “Ee wēn Debit?”

⁴³ Go dhušk ke ku lueel, “Na ye kēya, yeηō ye Wēi Nhialic Debit yšōk bī cəol Bānydiē. Rin ēcī Debit lueel ēlā,

⁴⁴ ‘Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōηdiēn cuēc,

yet tē bī υen kəc aterdu dhušk ciēen yīcök.”’

⁴⁵ “Na ye Debit cəol, ‘Bānydiē,’ Ke lēu bī ya wēnde kēdē?”

⁴⁶ Go ciēn mēn raan tōη bēer wētde, ku wēn akölē yet tuen acīn raan tōη cīi yethok bēn kuek bī thiēec.

23

Duškkē nhiam cīmēn
Parathī ku Thaduthī
(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Ku jəl Jethu lueel tēnē kəc juēc awēn ku kəcken ye buəəth.

² “Kəc piōoc lōōη ku Parathī kek aatō nyin Mothith.

³ Kēya, aa dhielkē ke theek ku luəikē kē yekē lək we, ku piεηkē kē yekē lək we, ku duškkē kəkken yekē ke looi ye kiēēt, rin aacie kāk yekē lək kəc kek yekē ke looi.

⁴ Aa kəc pišōc kārīl yīic bī ke looi, ku aa cie kəc ē kony bīk ke looi.

⁵ Kēriēec ēbēn yekē ke looi, ayekē ke looi rin bī kek kəc wēη. Aa cath ke muk athör

thæŕ wël Nhialic. Ku rukkë alëth path, ku mukkë athör kecin bik nyuæth lön ye kek kəc path thek löŋ Mothith.

⁶ Ayekë nhiaar bik nyuc tuen thöc kəcđit tēnē amat, ku yōn path aköl yai.

⁷ Ayekë nhiaar bi ke aa mušöth athëk yōn yōc yiic, ku yeke cöl, 'Kəc piöoc.'

⁸ "Duškkë röt cöl aye cöl, 'Kəc piöoc,' Rin wek aa ŋek ke wämēnhē, ku wek aa la raan piöoc tök.

⁹ Ku acin raan dhielkë cöl pinynhom tēn, 'Wä,' Rin ē Nhialic tš nhial yen ee Wuurdun yetök.

¹⁰ Ku duškkë röt cöl aye cöl, 'Kəc piöoc,' Rin wek aa la raan piöoc tök, 'Raan cī ləc ku dəc.'

¹¹ Raandit apeı kamkun adhil rot dhušk piny bi luu riēnkun.

¹² Kuat raan rot yāth tuen ē rot abi dhušk ciēn, ku raan lir pušu rot tšöu ciēn, abi yāth tuen.

Jethu acı rēec Parathı ku kəc gät lööŋ nyuæth

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Kəc piöoc lööŋ ku wek Parathı, Awēēŋkui! Ee kērac apeı yen ayakë looi, rin ye wek kəc pišöc dhël cıi kek bi met bäāny Nhialic yic. Rin wek aacı bi met thın aya. Na cək kəc kək wic bik met thın, ka yakë ke wel nhım ē piöocđun cıi la cök!

¹⁴ Kəc piöoc lööŋ ku wek Parathı, Awēēŋkui! Wek aa cath we ršök apeı dhöl yiic bäk

kəc wēŋ lön ye wek kəc path, ku wek aa bēi lēr tušör nyin bik aa käkkin. Wek aabi tēm awušcdit tet apeı rin käreç yakë looiäk!

¹⁵ "Kəc piöoc ku wek Parathı, Awēēŋkui! Wek aa piny kuany yic rin bi la raan tōŋ yökkë bi pišöcđun gam. Na yökkë, ke tē ye wek ye pišöc thın, ee ye cöl aye raan pan mac, abi we duēr waan thook!

¹⁶ "Awēēŋkui, wek kəc ē kəc kək wat nhım ke we ye cöör aya, ku luelkë, raan mël kuēēŋ rin luan Nhialic, ke rot mac wētde.

¹⁷ Wek aa mušöl ku cöör! Yeŋö dit? Ye milāŋ thith aye luak?

¹⁸ Ku bēnkë lueel elä, raan mël kuēēŋ rin yik ka cın wētde yic, ku na kuēēŋ mël rin ajuēr cı tääu yenhom, ke rot mac wētde.

¹⁹ Wek kəc cı cör wepuäth! Yeŋö dit? Ye ajuēr cı tääu yik nhom aye yik gušp ē loi bi ajuēr cı tääu yenhom ya kēn ē Nhialic?

²⁰ Kēya, tē kuēēŋ raan yik, ka kuēēŋ ye, ku käk cı juaar yenhom.

²¹ Ku tē kuēēŋ raan luan Nhialic ka kuēēŋ ye ku Nhialic yen rēer thın,

²² ku tē kuēēŋ raan pan Nhialic, ka kuēēŋ mäacde, ku yenhom gušp.

²³ "Kəc piöoc lööŋ ku wek Parathı! Awēēŋkui! Wek aa kälük käkkin cäk puur yiic juēr Nhialic, ku wek aacie kārıl ye löŋ lueel ye kuēec nhım,

cimën bi raan dhiel la cök ku lir puöu, ku kony kəc kök ku cii kəc ye ruëeny. Wek aa dhil kakkä muk nhüim, ke we cii mäi ë juër kån aya tënë Nhialic.

24 Kəc mär kəc, wek aacie käk wic Nhialic ye looi, ku aa käk puəl yiic kek aa yakë ke kuëec nhüim.

25 “Kəc piöoc lööñ ku wek Parathī! Awëëñkui! Wek aacii puöth la cök, wek aa cit biiny ku aduuk ye lək köth, ku aa thiän müth ye rum riel ku müth ye ke tuöör nyin.

26 Wek kəc Parathī cī cör wepuöth! Kanjë biiny ku aduuk lək yiic, yen aabi kek köth la wic aya!

27 “Kəc piöoc lööñ ku wek Parathī! Awëëñkui! Wek aa thöñ kek rëñ cī buth, na tñ keköth ke dhëñ apei, ku keyiic alonhñin aaci thiän yom kəc cī thou ku käreç kök.

28 Këya, wek aa cit rëñkä aya. Wek aaye raan ëbën tñ we path gup ayeer, ku piäthkun alonhñin aaci thiän ruëeny ku käreç kök ëbën.

29 “Kəc piöoc lööñ ku wek Parathī! Awëëñkui! Wek aa rëñ buth tënë kəc käk Nhialic tñ. Ku giëtkë rëñ kəc path bik dhëñ apei,

30 ku luëlkë ëlä, na yo tö thñ wäär nëk wärkuan dit kəc käk Nhialic tñ, nuöt yok aa këc röt mat ë näakden yic.

31 Këya, ayakë gam ayic lön ye wek müth kəc wäär näk kəc käk Nhialic tñ!

32 Ku cit mënë ye wek kəc ril nhüim, cïn kë yakë gam, këriëc ëbën atö wecin, thääpkë käreç wäär cī wärkuön dit jök!

33 Müth käpieny! Yakë tak bäk poth la pan mac këdë?

34 Ku rin ë wët këne yen aci Wä we tuöc kəc käk Nhialic tñ. Ku ë kockä yiic, kəc kök aa bäk nök, ku piätkë kəc kök tim cī riiu köu, ku thatkë kəc kök yonkuön amat yiic, ku yakë ke yöp geeth yiic ëbën.

35 Ku tädun ye wek luui thñ këne, abi awuöc bi teem rin kəc cī nök lööny weyiëth, jök nääk wäär nëk Abel yet nääk Dhäkaria wën Barakia wäär näkkë luaj Nhialic.

36 Ku lëk Jethu ke, awuöc bi gam rin ë kakkä ëbën abi bën ë riëc këne yeth.

Jethu ee kəc gen Jeruthalem lëk
(Lk 13:34-35)

37 “Wek kəc gen Jeruthalem, wek aa kəc käk Nhialic tñ nök, ku biökkë kəc cī Nhialic tuöc we aleel. Aca wic arak juëc, ba we kony cimën dhie ye ajith miëthke kuöm piny yewuk bi ke kony bi ke cii gop, ku wek aaci kuc.

38 Emën abäk tñ ke Nhialic cī yecin miëet bei, ku nyiëñ pandun we.

39 Ku emën alëk we, ‘Wek acii ya bi bën tñ yet aköl bi wek röt guir bäk ya lor tē ben yen dhuk.’ ”

24

*Luanj Nhialic Jeruthalem
abi thuor piny*

(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Tēwēn jiel Jethu kal luanj Nhialic yic, ke kacken ye buoath bö tēnē ye ku luelkē, “Raan piöoc, tñj, ye luanjdiit dhēej njō kēnē!”

² Go Jethu bēer, “Alēk we, yōöt diit yakē tñjkā aabi thuor piny ebēn ka cīn alēl tōj bī kōoc alēl dēt nhom.”

*Acī Jethu lēk atuöcke lon bī
ke maan*

(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³ Tēwēn rēer Jethu gōn Olip nhom ē rot, ke kacken ye buoath bö tēnē ye ku thiēckē, “Lēk yo ye nen bī kakkā rōt looi, ku yenjō bī tē bī yīn dhuk pinyinhom ku thōk piny, nyuoath?”

⁴ Go Jethu lēk ke, “Duökkē rōt cōl aduōj.

⁵ Rin kōc juēc aabi bēn rienkiē, ku ye njek luel, ‘Ke yen Raan cī lōc ku dōc.’ Ku aabi kōc juēc duōōj.

⁶ Duökkē diēer tē tñj wek tōōj ke loi rōt, ku tē piñ wek tōōj kōk wuōt mec yiic. Kakkā aa dhil rōt looi, ku acie yen bēn thōk ē piny.

⁷ Rin wuōt aabi thōr kamken ku pan bēnyjakhom kek pan bēnyjakhom dēt aabi thōr aya. Cōjdiit apēi abi tō thīn, ku ayiēkyiēk piny abi rot looi bēi juēc yiic.

⁸ Kakkā kek aa kāk tuēj.

⁹ “Ku dēt, wek aabi dōm ku yēth we luk yic, ku wek aabi

nōk. Ku wuōt ebēn aabi we maan rienkiē.

¹⁰ Ku ē tēēn, kōc juēc cī wētdiē gam aabi rōt waar, ku kōc kōk aabi njek raandā aluom ku man raandā njek.

¹¹ Ku awēj juēc aabi tuōl aya, ku aabi kōc juēc rac nhūim.

¹² Ku luoi kārēc aabi rot juak apēi, kōc juēc aabi gamden wai wei.

¹³ Ku raan bī yepuōu dēet yet tē bī yen thou, aabi pīr akōlriēc ebēn.

¹⁴ Ku Wēt Puōth Yam kēnē rin bāāny Nhialic, abi kañ lēk kōc ebēn pinyinhom bīk piñ, ku jōl thōk piny bēn.

*Kērēc bī rot looi tēnē kōc
Jeruthalem*

(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵ “Ala akōl bī wek kērēc apēi tñj, kēwāār cī Daniel raan kāk Nhialic tñj jam ē ye.” (Raan kuēn adhil kēnē deet yic!)

¹⁶ “Kōc rēer Judia, ku tñjkē ē kēnē, ka dhil riñ gat nhūim roor bīk la thiaan.

¹⁷ Ku na rēer raan ayeer, ka cī ben la yōt bī la guik kē muk.

¹⁸ Ku na tō raan dom yic, ka cī ben dhuk baai bā alanhde la lōom.

¹⁹ Diāār liēc ku diāār muk mīthkor aabi gum apēidit ye nīnkā.

²⁰ Rōōkkē bī rot cīi loi wiir yic rut, tēdē akōl cīi kōc ye luui.

²¹ Kōc aabi gum apēi ye nīnkā, gum kēckē kañ yōk tēwāār ciēk Nhialic kōc agut

cit emen. Ku acii rot bi ben looi.

²² Na kec Nhialic looi bi ninkä cöl alik, nuot acin raan ci pir. Ku rin kacken ci loc, aci nin cöl alik.

²³ "Wek aa lek, na le raan yook we, 'Tienke Raan ci loc ku doc kin, tedē ke lueel, tienke yen akan!' Ke duokke gam.

²⁴ Rin koc juec aabi ben ku lueel nek, ee yen Raan ci loc ku doc, ku lueel raan det, ee yen raan kak Nhialic tin, ku loike karil koc goi, na leukē, ke mar koc ci Nhialic kuan.

²⁵ Tietke rot, kerieec eben alek we emen bak nhim tir ke bi ben.

²⁶ "Keya, na le raan lek yi ela, 'Yen akan ato roor teen!' Ke yi duk la, tedē, 'Yen akin aci thiaan ten,' Ke duk gam.

²⁷ Rin te dhuk Manh Raan ka guoke nic. Abak tin cimēn bir den dhie yen nhial reet yic, ku tin lon ku lonē.

²⁸ "Det aya, abi ciēt men dhie na ci cuor kenhim kut, ka la ke netke.

Akol bi Manh Raan ben

(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

²⁹ "Awiēc ku bak nic aya, ye ninkä, te ci koc jal gum ape, akol abi kum nyin bi piny cuol, ku peei acii bi ruel. Ku kuēl aabi rot yaak ku loonykē.

³⁰ Ke bi ben Manh Raan cöl anic abi tin nhial, ku koc eben pinynhom aabi yiic ner kakken rec cik looi. Ku keek aabi Manh Raan tin ke bo pial yiic nhial ke diik ku riēdit ape.

³¹ Ku abä atuöcke tooc bik kecit löör yup yic, bi kek kacken ci loc kuöt yiic pinynhom eben.

³² "Niekē ē kēnē tim cit njaap, te looi yen yök ku looi yith, ke ker aci thiek.

³³ Keya, te tin wek kakkä ke loi rot aya, ke nieckē lon ci yen thiek ape.

³⁴ Alek we, wek acii bi maar te cok kakkä rot looi.

³⁵ Nhial ku piny aabi liu, ku wetdie acii bi kan maar.

Reer yi ci rot guir

(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

³⁶ "Acin raan nic akol bi kakkä rot looi. Na cok atuuc nhial, ayi Wende, ka cik nic. Ee Wa ē rot yen anic ye.

³⁷ Ben Manh Raan abi ciēt kewäär loi rot wäär piir Noa.

³⁸ Ee ninkä, aboardit nhom tuen, koc aake reer ke mit puoth, ke ye luui ruēi ku yei yet akol le Noa riāi yic,

³⁹ ku ē cin kēn nic yet te bi aboor. Ku muou koc eben. Yen abi ciēt ben Manh Raan aya.

⁴⁰ Teen na cok koc karou luui dom yic, ke raan tok yen abi nyaai ku nyieen raan det piny.

⁴¹ Ku diaar karou lui tetok aabi ke tien tok nyaai, ku nyieen tin det piny.

⁴² "Keya, guierkē rot ku tieerkē nhim, rin wek aa kuc akol bi Bandyun ben.

⁴³ Yen acit kēn na raan la baai nic te bi cuar ben thin wakou, ka reer ke yiēn, ku ci cuar pal bi kakke nyaai.

44 Ke week aya, wek aa dhil reër we üt, rin acäk ñic ye nen bi Manh Raan ben.

Ñic Bäny ku loi luaside akölaköl

(Lk 12:41-48)

45 “Na ye këya, yeña alony path ku ñic kån apei, bi bëny nyään paande, bi kacke aa gäm miëth akölaköl?”

46 Alony mit guöp, alony bi bëny yök ke loi luaside apath tē dhuk yen!

47 Alək we, abi alony këne tääu kække yiic ebën.

48 Ku alony cii luaside bi ñieç looi, rin yen ye tak lon cii bënyde bi lac dhuk,

49 ku kuc kəc pan bëny ciëen, ku ye cool wiëet kek kəc dek ë määu,

50 ke bënyde abi la luät yeguöp aköl cii ye tak lon yen aköl bi yen ben.

51 Ku yeen abi bëny tēm awuöcdit, ku met tē reër kəc reç thïn, ë tēen kəc aa reër ke dhiau ke ñeny kelec.”

25

Kään nyür kathiäär

1 Ku ben Jethu kån dēt thöth, ku thöön bëany Nhialic ëlä, “Nyür kathiäär aake ci kækken ye kek mer lööm ku lek yan thiëek yic.

2 Kam ë nyürkä, nyür kadhiëc aake pel nyin, ku nyür kadhiëc aa cii nyin pel.

3 Nyür aa bëlkä aake ci mermerken lööm ku cik miök dit muk.

4 Ku nyür ñic kån aake muk mermerken ku miök dit tet aya.

5 Nawën ka athiëek gäu bi cii lac ben, gokë təc bik nin.

6 “Nawën wëer ciel yic, ke pin duöt, ‘Athiëek abö, bæk ayeer ku luärkël’

7 Go nyür awën kathiäär röt jot kedhie ku dëepkë mermerken.

8 Go mermer nyür aabël cii dëp apath rin cïn kek yiic miök. Gokë nyür kökkä lim, ‘Miackë yo ë miök, mermerkua aacii dëp.’

9 Gokë bëer, ‘Miök acii yo thön, lak tē ye miök yaac thïn bæk la yoc miökdun.’

10 Go nyür aabël la bik la yoc miök, ku go athiëek guö lök ben kecök. Go nyür awën ci röt guiir la kal yic kek athiëek tēwën dieer yai thïn, ku thiök kal thok.

11 “Nawën la nyür awën ci la yoc miök dhuk ke cöt, ‘Bëny, Bëny, ñäny yo kal thok!’

12 Go athiëek bëer, ‘Ye wek yña?’ Wek aacä ñic!’

13 Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rëerkë we ci röt guiir, rin wek aa kuc aköl bi yen ben.”

14 Ku ben Jethu kån dēt ben thöth ku lueel, “Bäany Nhialic abi thön ke mony la keny wun dēt, cä aluönyke cool ku gëm ke wëu bi kek lök luui.

15 Ku yik aluöny tök tim buöt. Ku gëm alony dēt tim thiärdhiëc, ku gëm alony ye kek diäk tim thiäär. Acii wëu tek këya cit tē ñic ñek luui thïn, ku jiël bi la keny.

16 Go alony cī yiëk tim buəət, wëëuke la luəi ku yök tim buəət dët.

17 Ku lui alony cī gäm tim thiärdhiëc cīmën alony wën aya, ku yök tim thiärdhiëc dët.

18 Ku la alony cī gäm tim thiäär wëëu bänyste la wuööt piny ebën.

19 “Nawën ke bänysten jəl dhuk, ku cəəl aluəonyke bī wëëuke bën kuëën nyin.

20 Go alony wäär cī gäm tim buəət bën ku lueel, ‘Bëny, wäär yin acä gäm tim buəət, ku emën tñ, yen acī tim buəət dët juak thïn.’

21 Go bänyste leec luəiden pəth cī looi ku lueel, ‘Yin acī wëëu lik njec muk apath ku juak keyiic, këya emën yin aba tääu kajuëc yiic ba ke muk. Bäär rëerku ɣo mit puəth ɣodhie.’

22 “Ku ben alony cī gäm tim thiärdhiëc bën ku lueel, ‘Bëny yin acä yiëk tim thiärdhiëc wäär le yin keny, ku yen acī lək luui ku juak tim thiärdhiëc dët thïn.’

23 Go bëny leec luəiden cī njec looi ku lueel, ‘Yin alony puəth kəŋ tiit apath. Yin acī kälük tiit apath, ku emën yin abī tääu kajuëc nhüm, bäär miət puəu ë bääny bäänydu yic.’

24 “Go raan cī tim thiäär lööm bën ku lueel, ‘Bëny, aca piŋ lən ye yin raan col puəu rap kəc puur tem, ku kuany kək ke kəc ke wëer piny.

25 Këya, yen acī riöc ku la wëëuku wëc piny. Nö! Wëëu

wäär ca kuëi ɣa aa kək.’

26 Go bëny lək ye ëlä, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na njic lən ye yen rap tem, rap kəc puur, ku lən ye yen kəŋ kuany, ku aa kəc pok.

27 Nuöt yin acī wëëukië dhiel gäm raan njic luəi wëëu, na la dhuk ciëen, ke ɣa yök wëëukië ke cī keyiic juak.

28 Nyaaike wëëu tënë ye ku gämke ke raan la tim buəət.

29 Rin raan kälük njec muk abī kəkke juak yiic, ku raan cī kəŋ ye njec muk, abī këden tō thïn nyaai.

30 Ku cuatkë alony rëec këne muösth yic ayeer, ku tëen dhiëu abī tō thïn, ke kac yelec.’

Lurđit

31 “Aköl bī Manh Raan bën ke duaar, ku atuuc nhial ebën ke cath ke ye, abī nyuc thönyde nhom ke duaar pan Nhialic,

32 ku thäi ebën aabi guëer yenhom. Ku aabi tek yiic akuut karou, cīmën raan la thök, yen amël ku apiyeem tek thook.

33 Ku tëëu amël köŋden cuëc ku apiyeem köŋ cam.

34 Ku Bëny abī kəc kääc ləŋ cuëc lək, ‘Bäk, kəc cī Wä döc ku lömkë bääny cī guiir tënë we tëwäär ciëk piny.

35 Wën cī cək ɣa nök, wek aacä muəc këcam. Ku wën cī rou ɣa nök wek aacä muəc këdek, ku wën ye yen jəl, wek aacä lor pandun,

36 ku wën cīn yen lubo wek aacä ruök köu, ku wën tuëeny

ya wek aacä la neem, ku wën cī ya mac, wek aacä bën tīj.’

37 “Ku kəc wën aabī wētde dhuk nhom elä, ‘Bëny, yī cuk tīj nən yī nək cək buk yī muəc kəcām? Ku nək rou yī buk yī muəc kədək,

38 ku cuk yī tīj nən ke yī bö keny yic buk yī lor? Ku yīn acīn lubo goku yī rušk kəu?

39 Yī cuk tīj nən ke yī tuany, ke yī cī mac buk yī la neem?”

40 Ku abī Bënyᶯaknhom lək ke, wēt yic alək we, ‘Këriëc ëbën cäk luši raan tək kam wämäthkië thiikä, aa cäk luši ya aya.’

41 “Ku abī lək kəc ləᶯ cam, ‘Aa wek kəc cī cieen, jälkë ë tən bäk la many dëp yic akölrüëc ëbën, many cī guiir tənë jəᶯrac ku atuöccke ëbën.

42 Rin wäär nək cək ya, wek aa kəc ya muəc kəcām, ku nək rou ya ku wek aa kəc ya muəc kədək.

43 Ku wäär yən ë jäl ku wek aa kəc ya gəᶯᶯ pandun, ku yən ya cīn kəu alath, wek aa kəc ya rušk kəu, ku yən a ya cī tuaany, ku mac ya ku wek aa kəc bën bäk ya neem.’

44 Ku kəckui aya aabī thiëc, ‘Bëny, yī cuk tīj nən ke yī nək cək ku rou, ku ye nən yī bö keny yic, ku cīn alanh ceᶯ, ku tuany yī ku mac yī ku yīn akëcku kony?”

45 Ku abī bëer, tənë ke, ‘Wēt yic alək we, këriëc ëbën këckë luši wämäthkië thiikä, ka këckë luši yən aya.’

46 Ku keek aabī la tē bī ke reem thīn akölrüëc ëbën, ku

kəc path aabī la tē bī kek pīr thīn akölrüëc ëbën.”

26

Amat nək Jethu

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

1 Nawën cī Jethu thök jam kek kəcken ye buəth, ke lək ke,

2 “Cīmën ᶯic wek ye, Yan Ayum cīn yic luəu abī yecök jək nīn karou bī bën. Ku Manh Raan abī luəm tənë kəc rəc bīk piäät tim cī riūu kəu.”

3 Kaam awën ke kəcdit kək Nhialic ku kəcdit baai Itharel, aake mēt pan raandit kək Nhialic cəl Kaipa,

4 ku guirkë tē bī kek Jethu dam thīn ke cīi ᶯic ku nək.

5 Ku luelkë, “Acuk dām aköl yai. ᶯok aabī tīt bī kəc kaᶯ jäl, rin na dāmku, ke kəc ᶯoot yai yic, tēdë ke kəc juëc aa thär kek yə.”

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuəth

(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)

6 Tëwën rëer Jethu Bethanī pan raan atuet cəl Thaimon,

7 ke tik bö tēwën mīth yen, ke muk tōny koor cī cuëc tām ril la yic miök ᶯir ye yəc wëu juëc apēi, ku kuem thok ku luᶯᶯ miök Jethu nhom ëbën.

8 Go kəc Jethu buəth puəth dak wën tīj kek kënë, ku jīemkë kamken, “Yenö tuuk yen miök ᶯir?”

9 “Miök ᶯir kënë ᶯuət aci yaac wëu juëc ku gēm wëu kəc ᶯəᶯ.”

10 Go Jethu kë luelkë ɲic, ku lueel tənë ke, “Pälkë, yeɲö nyieeny wek ye? Kë cī looi tənë ɣa yen tiɲ, ee këpath apei.

11 Kɔc ɲōɲ aabī rēēr kamkun akōlakōl, ku ɣen aciī bī rēēr kek we akōlakōl.

12 Wēn luuɲ tiɲ kēnē miök ɣaguöp, ee looi këya bā tɔc bī guäpdie guir bī jal thiök.

13 Wek alëk yic, kuat tē bī Wēt Puoθh Yam piöc thīn pinynhom, kë cī tiɲ kēnē looi, abī ya lueel bī ye atak.”

Judath aci Jethu ɣaac

(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

14 Nawēn ke raan tōk kam atuuc kathiäär ku rou, cɔl Judath Ithkariöt la tənē kɔcdit kāk Nhialic

15 ku lueel, “Yeɲö bāk yiëk ɣa tē thōn ɣen we Jethu?”

16 Gokë gām wēu juëc. Ku jɔl tē bī yen Jethu dɔm thīn wic.

Jethu aci miëth yai cam kek atuöcke

(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

17 Nawēn akōl tueɲ Yandit Ayum cīn yic luɔu, ke kɔc Jethu buoθh bō tənē ye, ku thiëckë, “Ye tēnen wic bī ɣok miëth yai guir thīn tənē yī?”

18 Go bēēr, “Lak geeu tənē ɲekdit ku lëkkë ye, ‘Aye Bānyda lueel, akōl bī luɔidië thök aci bēn. Ee paandu yen abī ɣen Yan Ayum cīn yic luɔu cam thīn kek kɔckiën ɣa buoθh.’ ”

19 Go kɔc ë biöoθh kë cī Jethu lëk ke looi, ku guirkë miëth yai.

20 Nawēn la thēi bēn ke Jethu nyuc kek kɔcken ye buoθh kathiäär ku rou bīk mīth.

21 Tēwēn mīth kek ke lueel Jethu, “Wek alëk yic, raan tōk kamkun abā luɔm.”

22 Gokë puθh riääk apei ku gëikë, ku thiëckë tōk-tök, “Make! Ye yic? Ye ɣen Bēny?”

23 Go Jethu bēēr, “Ee raan tōk kamkun lut yecin kek ɣa adušk yic, yen ë raan bī ɣa gaany.

24 Ee yic, Manh Raan abī nök cīt tē cī gät ye riænke athör theer yiic. Ku raan bī ye luɔm abī gum apei! Ku aɲuëën tənē ye diët këc kaɲ dhiëëth.”

25 Ku Judath aya, ëcī Jethu thiëc, “Raan piöc, ye ɣa?” Go Jethu bēēr, “Ee yī.”

Guirku röt apath buk guöp Bēny rɔm

26 Tēwēn mīth kek, ke Jethu lōm ayup ku dɔc ku bēny yic, ku gēm kɔcken ye buoθh ku lueel, “Lōmkë kēnē, ku camkë, kēnē ee guäpdie.”

27 Ku lööm aduɲ cī thiäɲ mušn abiëc, ku leec Nhialic ku gēm ke ku lueel, “Dëkkë thīn ëbēn.”

28 “Kēnē ë riemdië, riem dōr kek Nhialic, bī kuēr rin bī adumuööm kɔc ëbēn pāl piny.

29 Alëk we, ɣen aciī bī bēn dek mušn abiëc pinynhom tēn kek we, yet akōl bī ɣok ye dek ɣodhie pan Nhialic.”

Jethu aci kë bī Piter ye jai lueel

(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

30 Nawën cïk jâl thök ke ket waak ku lek gôn Olip cök.

31 Ku lueel Jethu tënë ke, “Wek kackië, wek aabi kat ya ë wëër kënë cïmën kēwäär cï gõt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, ‘ÿen abä abiöök cöl anäk ku amël aabi wëer.’”

32 Ku tē cï ÿen rot jot ran yic, ke ÿen abi kan la Galilia ba we la tiit thïn.”

33 Go Pïter lueel tënë Jethu, “ÿen acïi bï kat tē cök kōc ëbën kat yil!”

34 Go Jethu bëër, “Alëk yï, ee wëër kënë, ke thön ajith këc kiu, yïn abä jai arak diäk.”

35 Go Pïter dhuök ye, “Na cök ya nök kek yï, ke yïn acä bï kan jai.” Ku lueel kōcken kōk ye buöth ëbën këya.

Jethu aröök ke ñic lön bï ye nök

(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

36 Kaam wën ke Jethu kek kōcken ye buöth la tē cöl Jethemani, ku lueel tënë ke, “Nyuöckë tën, ku yiënkë, ÿen ala tēën ba la röök.”

37 Ku cöl Pïter ku wëët Dhubedi karou, ku jöl rëër ke nëk atiëel, ku dhiëu apëi yepuü.

38 Ku lueel tënë ke, “ÿen ad-hiau puü apëi, ee thou guöp. Rëërkë tën ku yiënkë.”

39 Ku le tuen tēthin-nyöot, ku rëëny rot piny ke gut yenhom piny ku röök ëlä, “Wä, na lëu rot ke yï cöl kërëec tit ya acïi bö. Ku acie wët piändië, ee wët piändu.”

40 Nawën ke dhuk tënë ke kadiäk ku yök ke ke nin. Go lueel tënë Pïter, “Niënkë! Cäk

yiën tēthin-nyöot? Yenö ye wek nin këlä?”

41 Yiënkë ku röökkë bï we cïi them jakrëc. Puü ë gam ku guöp acïn riël.”

42 Ku ben jâl ku le röök ëlä, “Wä, na cïi kërëec kënë jiël, ke wët piändu abi rot looi.”

43 Ku ben dhuk tënë ke, ku ben ke yök ke nin, rin cï nin ke göök apëi.

44 Goke nyääñ piny ku ben jâl, ku ben la röök cïmën awën, kën ye kek diäk.

45 Ku dhuk tënë kōcken ye buöth ku lueel, “Ñot we nin! Lääñkë? Tën nin acï thök, tiëñkë Manh Raan acï luöm kōc rëc. Ëmën tē bï ya jal thön kōc rëc acï yëët.

46 Raan cä luöm acï bën. Jatkë röt, lokku buk röm!”

Jethu acï döm

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

47 Tëwën ñot jïëem yen, ku Judath raan töñ kōc atuuc kathiäär ku rou yëët. Ku yeen ë cath kek kōc juëc muk paal ku atuel, ke cï kōcdit käk Nhialic ku kōcdit baai tooc.

48 Ku Judath acï kōc awën cath kek ye, lëk tē bï kek raan wickë bïk bën döm ñiëc thïn, ëlä, “Raan ba muöth ku ciëem yen ë raan wiëckë. Damkë ku kuathkë.”

49 Kaam wën yëët Judath, ke la tënë Jethu nyin yic ku lueel, “Bëny,” ku muöth ku ciim.

50 Go Jethu bëër, “Mäthdië, loi kënë bï yïn ë tën.” Go kōc awën bën ku dōmkë Jethu ku derkë.

51 Go raan tök kam kəc awën rëer kek Jethu palde miëet bei, ku tök alony lui pan raandit kək Nhialic yic, abı tεem yic wei.

52 Go Jethu lək ye, “Dhuök paldu tēden awën, kəc ye wic bik kəc nök, aabi thou aya këya.

53 Cäk ë tak lön nadë, ka lëu ba Wä thiëec bi ya tuöc atuuc nhial juëc apɛi bik ya bën kony?

54 Ku na ye këya, ke wël athör theer Nhialic bi röt tiεɛɲ, wël ye lueel ka dhil rot looi këlä?”

55 Ku kaam wën ke lueel Jethu tēnë ke ëlä, “Cäk bën we muk atuel ku paal bək ya bën dəm, ciët ya ye raan kəc rum? Yɛn ee rëer kek we akölaköl ya piöoc kəc luanj Nhialic, ku wek aa këc ya dəm.

56 Ku kënë aci rot looi bi kë ci gət athör theer wël Nhialic yiic yenhom tiεɛɲ.” Ku jəl kocken ye buöth ëbën nyään piny ku kɛtkë.

Jethu aci yäth luj bäny Itharelyic

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

57 Ku jəl kəc awën ci Jethu dəm, Jethu yäth pan Kaipa luk yic, ci bäny kək Nhialic Itharel, ku kəc piöoc lööɲ ken-hiim mat thïn.

58 Ku Piter ë biöth, ke mec kəc cök ciëen agut tē yëet yen pan bëny luk yic. Ku nyuuc kek kəc bëny tiit, ku jəl rëer bi kë lui Jethu tɲ.

59 Bäny luk ku kəcđit kək Nhialic aake ci nyuc bik Jethu wic guöp awuöc ci looi, rin bi kek ye tēm thou.

60 Ku acin awuöc ci bën yök, cək alön ye kəc juëc ye luəm lueth, ke wëlken akëc röm. Nawën ke kəc karou jət röt,

61 ku luelkë, “Acuk piɲ ke lueel, ‘Yɛn abı luanj Nhialic kënë thuör piny, ku na ye aköl ye nïn diäk ke yɛn abı dët buth nyiende.’ ”

62 Go Kaipa raandit kək Nhialic rot jət ku thiëec Jethu, “Cin wët dhuk nhom ë wël ci lueel yiguöpkä yiic?”

63 Go Jethu biet. Go Kaipa bën lək ye, “Yin athiëec rin Nhialic ba lək ɣo lön ye yin Raan ci ləc ku dəc, Manh Nhialic.”

64 Go Jethu lək ye, “Ee yic, cit tē ca luël ye. Ku aɲot lək we ëbën lön ëmën yet tuen, wek aabi Manh Raan jäl tɲ ke ci nyuc cuëny Nhialic ɲic känj looi ëbën, ku biı puəl nhïim nhial.”

65 Go Kaipa aläthke ret yiic yeköu ku lueel, “Acı Nhialic tön guöp. Yɛnö ɲot wicku kəc kək bi bën jam kək ci looi ëmën? Ku wek aaci tē tön yen Nhialic thïn piɲ.

66 Yɛnö yen wëtdun?” Gokë bëer, “Ala guöp awuöc, adhil nök.”

67 Ku jəl kəc kək aa ɲuööt nyin ku guutkë kecin. Ku lək kəc kək ye tēwën ye kek ye gut,

68 “Raan ci ləc ku dəc, mεεk raan yi gut?”

Piter ajei Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62;
Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Kaam wën ɲot rëer Piter piiny kal yic pan bëny, ke nyen lui pan Kaipa bö tënë ye ku lueel, “Yiin aya, yin yi rëer kek Jethu raan Galilia.”

⁷⁰ Go jai kenhüim ëbën ku lueel ëlä, “Yen acii raandun ye lueel ɲic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.”

⁷¹ Ku ler ayeer. Go nyen dët alony bën ku lëk kɔc awën kääc thïn, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁷² Go Piter bën jai ku kuëëɲ ku lueel, “Yen akuc mony kënë.”

⁷³ Ku kaam awën, ke lueel kɔc kääc thïn tënë Piter, “Ee yic, yin ë raanden rin yin ë raan Galilia, yin ë jam cimënden.”

⁷⁴ Go Piter rot bën kuëëɲ, “Nhialic abä nök tē cii yen yic luel! Yen akuc raan jiem wek rienke!” Nyin yic tēwën ke thon ajith kiu.

⁷⁵ Go Piter këwäär cī Jethu lëk ye tak. “Tuenɲ ke thon ajith këc kiu, ke yin abä jai arak diäk.” Ku ler ayeer ke cī guöp yär ku dhiëeu.

27

Kɔc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

¹ Naɲon nhiäk rial yic, ke bënydīt kāk Nhialic, ku kɔcdīt baai mët tē bik luöi Jethu ku bik nök.

² Gokë rek ku kuεεthkë tënë bënydīt Pilato, raan Roma.

Judath aci thou

(Luoi 1:18-19)

³ Nawën le Judath, raan wäär gɔony Jethu tɲɲ, lɔn cī Jethu tēm thou, ke riääk puöu apēi ku dhuk wëeu ke cī ye riöp ciëen tënë bëny luk.

⁴ Ku lueel, “Yen acī kërac looi rin cī yen raan cīn guöp awuöc luöm ë lueth.” Gokë bëër, “Ee wëtdu, acin këda thïn.”

⁵ Go Judath wëeu cuat kal luan Nhialic yic, ku le rot nöök.

⁶ Go bëny kāk Nhialic wëeu kuany ku luelkë, “Acii path buk wëëukä mat wëeu ye juaar yiic yon Nhialic, rin ye kek wëeu ë riem.”

⁷ Ku jolkë tē bī kek wëeu luöi thïn guëëk yic. Nawën ke matkë yic bik piny ye ke tiöp wec thïn kɔc cuëc ë töny, ɲɔc ë wëëukä, ku bī ya tē ye kɔc thāi cī thou Jeruthalem thiök thïn.

⁸ Ku ë yen kë ye dom kënë cɔl, ke cɔl, “Tiöm Riem,” agut ya akölë.

⁹ Ku kënë cī Jeremia, raan kāk Nhialic tɲɲ, lueel ëlä thëer acī yenhom tiëɲ,

“Aaci wëeu lööm, wëeu kek ke cī kɔc Itharel gam bī ya kek ɲɔc yeen,

¹⁰ ku ɲɔc kek piny raan cuëc ë töny cimën cī Bëny ye lëk yen.”

Pilato aci Jethu thiëc

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

11 Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiëc, “Ye yïn Bënyñaknhom kəc Itharel?”

Go Jethu bëër, “Ee ɣen, cīt tē ca luël ye.”

12 Ku acïn wēt cī bëër wël juēc ke ye bāny Itharel luēel yeguöp.

13 Go Pilato thiëc, “Cīi kajuēc cī yī gaanykā ye pin?”

14 Go Jethu biēt ke cī wēt Pilato bëër. Go Pilato gāi apēi.

Jethu acī tēm thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

15 Rušön ëbën, aköl Yan Ayum cïn yic luou, bënyñaknhom ee raan tők kam kəc cī mac lony, tē wïc kəc baai ye bī lony.

16 Ku ë rušön kënë raan cī käreç apēi looi cəl Barabath ë mac.

17 Nawën cī kəc kenhīim kut, ke thiëc Pilato ëlä, “Yeña wiäckē ba lony tēnē we, ye Barabath aye Jethu, ye cəl Raan cī ləc ku dəc?”

18 Rin ee ñic Pilato lən ë yen tiēel yen ë thön kek Jethu ye.

19 Tēwën cī Pilato nyuc thönyde nhom luk yic, ke tuc tiēnde wēt, “Duk them ba yīthok mat raan cïn kē cī wušöc kënë guöp, kēde ë bën ɣanhom kecīt nyuöth wën aköu bā pēn nīn.”

20 Ku kəc ater Jethu aake kəc kušöt thook bīk lək Pilato bī ya Barabath yen lony, ku cəl Jethu anäk.

21 Nawën thiëc Pilato ke, “Yeña kamken karou wiäckē ba lony tēnē we?” Gokē lueel, “Ee Barabath.”

22 Go Pilato ke thiëc, “Yeñö ba looi tēnē Jethu raan ye lueel ka cī ləc ku dəc?”

Gokē rek yic ëbën, “Apiëēt tim cī rīiu köu.”

23 Go Pilato ke bēn thiëc, “Yeñö? Ye awäc ñö cī looi?” Gokē bēn rek yic röldīt apēi, “Apiëēt tim cī rīiu köu.”

24 Nawën tiñ Pilato ke cīi bī lēu, ku tiñ aya ka aliäap bī rot looi, ke cəl piū ku lək yecin kenhīim ke dēi kek ëbën ku lueel, “Thon ë raan kënë aliu ɣacin! Arēër wecin.”

25 Gokē dhušk ye ëbën ke ke cī puöth dak, “Riēnde abī täu ɣocin ku miēthkua cin aya.”

26 Go Pilato Barabath lony. Ku wën cī yen apuruuk yöök bīk that ku ñakkē nhom kušöth, ke gēm ke bīk la piäät tim cī rīiu köu.

Apuruuk aaci Jethu bui *(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)*

27 Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bënyñaknhom. Ku jəl apuruuk ëbën gšöm piny.

28 Ku dēkkē aläthke bei ku rukkē alanh thith lual yeköu.

29 Ku cuäckē kou ku ñek kek yenhom, ku tēükē wai ciinden cuēc. Ku gutkē kenhīəl piny yenhom bīk nyuöth ciēt leckē ku buikē, “Mädho Bënyñaknhom, Bëny Itharel.”

30 Ku ñuutkē guöp ku yu-upkē nhom wai.

31 Wën cī kek ye jal bui kēlä, ke dək alanh wën bei, ku dhukkē aläthke yeköu. Ku kuathkē bīk la piäät tim cī rīiu köu.

Jethu aci piäät tim cī rīiu kōu

(*Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27*)

32 Tēwēn le kek tē ye kōc la nōk thīn, ke rām kek mony cōl Thaimon raan pan Thirene, gokē dōm riel bī tim cī rīiu ket.

33 Ku yeetkē tē cōl Golgotha. (Ku wētde yic, gōn la guen-nej cīt apen nhom raan.)

34 Ku gēmke Jethu muōn abiēc cī liāap wāl kec cōl gal bī dek, nawēn thiēep ke kuc ye.

35 Gokē piäät tim cī rīiu kōu, ku cuetkē gek bīk alāthke tek kamken.

36 Ku jōlkē rēer bīk tiit.

37 Ku jōlkē awuōc yekē tak ke cī Jethu looi gōt yenhom nhial tim cī rīiu kōu ēlä, “KĒNĒ Ē JETHU BĒNYŅAKNHOM ITHAREL.”

38 Ku piēētkē cuēr karou kek Jethu tiim cī rīiu kōōth aya, raan tōk lōj cuēc ku raan tōk lōj cam.

39 Ku jōl kōc ke ye tēek tēwēn, Jethu aa cuiit ku latkē ku luelkē,

40 “Cie yīn wāar ye luel lōn bī yīn luanj Nhialic thuōr piny ku buth nīn kadiāk! Kony rot tē ye yīn Manh Nhialic! Bāar piny tim cī rīiu kōu!”

41 Ku bui kōc kāk Nhialic, ku kōc gāt lōōj ku kōcdīt baai.

42 “Ee kōc kōk kony ku cīi rot kony! Cie yen BēnyŅaknhom Itharel? Cōl abō piny tim cī rīiu kōu ēmēn, ku abuk jāl gam!

43 Yeen ē Nhialic űōōth, cōl ajōl Nhialic kony ēmēn tē wīc yen ye. Rin aye luel ēlä, űen ē Manh Nhialic.”

44 Agut cuēr awēn cī piäät tiim kōōth kek ye, ee yekē tōōn guōp aya.

Jethu aci thou ayic

(*Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30*)

45 Nawēn akōl ciel yic ke muōōth loi rot űet tāāj akōl pan awēn.

46 Nawēn tāāj akōl ke Jethu cōt rōldīt, “*Eli, Eli, lama thabakthanī?*” Ku wētde yic, “Nhialicdiē, Nhialicdiē, yenō pēl yīn űa wei.”

47 Nawēn piű kōc kōk ke kāac ē tēnē, ke luelkē, “Mony kēnē acōl Elija.”

48 Go raan tōk kat ku lut alath muōn wac yic, ku tēū wai thok ku űōōk Jethu thok.

49 Ku luel kōc kōk, “Titku buk tiű lōn bī Elija bēn bī bēn kony!”

50 Ku jōl Jethu keű apei ku thou.

51 Kaam wēn ka alanh ye gēēű bī luanj Nhialic tek yic alōj thīn rēet yic rou, jōōk nhial űeet piny. Ku loi ayiēēkyiēēk dīt rot ku űer piny yic.

52 Ku űany rēű kenhūim, ku gup kōc juēc, kōc path wāar cī thou aaci bēn pīr ku jōtkē rōt.

53 Ku wēn cī Jethu rot jōt, ke jiēl rēű nhūim ku lek Jeruthalem ku nyuthkē rōt kōc juēc.

⁵⁴ Nawën tñj bëny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiëkyiëëk piny ku kæk cì röt looi ëbën ke riöc apeì, ku luelkë, “Yeen ë Manh Nhialic guöp alanden.”

⁵⁵ Diäär juëc aake tō thñ, ku keek aake daai tēmec. Wäär rëer Jethu Galilia, ë ye diäärkä buöth bik miëth aa looi tēnë ye.

⁵⁶ Kam ë diäärkä, Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jothep, ku jol a man wëët Dhubedi aake tō thñ aya.

Jethu aci thiök

(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷ Wën col piny, ke mony ajak gen Arimatheo cäl Jothep cì wët Jethu gam bö.

⁵⁸ Ku ler tēnë Pilato ku thiëec guöp Jethu bñ la thiök. Go Pilato lëk apuruuk bik gäm ye.

⁵⁹ Go Jothep guöp Jethu bëëi piny tim kōu ku der alanh yer,

⁶⁰ ku tēëu rañ cì wec kuur yic. Ku lōr kuur düttet rañ thok ku jiël.

⁶¹ Maria Magdalena ku Maria dëëtë aake cì nyuc ke cì kenhüim wël rañ.

Köc tit rañ

⁶² Nawën aköl Dätem aköl bö aköl Dhiëc cök, ke köcdit kæk Nhialic ku köc akut Parathi la tēnë Pilato,

⁶³ ku luelkë, “Bëny, acuk tak, wäär pñr aluenh kënë ëcì lueel ëlä, ‘ÿen abi ben pñr nñn kadiäk cök.’

⁶⁴ Këya, lëk apuruuk bik rañ tiit apath yet aköl ye nñn

diäk, rin bñ köcken ye buöth guäpde cüi kual ku törkë tēnë köc lōn cì ye jöt thou yic. Ku luenh ciëen abi dit apeì tēnë luenh tuenj.”

⁶⁵ Go Pilato lëk ke, “Calkë apuruuk bik rañ la tiit apath cit tē wïc wek ye thñ.”

⁶⁶ Gokë la ku buthkë rañ thok ku thanykë thok ë kiëndən ku tēëukë apuruuk rañ nhom bik tiit.

28

Jethu aci rot jöt rañ yic

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Naçon nhiäk rial aköl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria dëëtë, la bik rañ la neem.

² Ku kaam awën ka ayiëkyiëëk piny dit apeì loi rot, ku bö atuny Nhialic ku lōr alël wei rañ thok, ku nyuuc yenhom,

³ ke ceñ alëth yer apeì la toptop, ku dëp nyin cit ye deñ biër.

⁴ Go apuruuk puöth jietth ku riöckkë apeì abik ril wei ciët köc cì thou.

⁵ Go atuny Nhialic jam tēnë diäär ku lueel, “Duökkë riöc, anjiec wek aa wïc Jethu wäär cì piäät tim cì rüü.

⁶ Aliu tēn, aci rot jöt cit tēwäär cì luël ye. Bäk, tiënjkë tēwäär cì ye tääu thñ.

⁷ Lackë la bäk la lëk köcken ye buöth, ‘Lōn cì yen rot jöt rañ yic ku ala Galilia bik la röm thñ.’ Lak lëkkë ke këya.”

⁸ Go diäär jäl rañ nhom ke ban keköth ke cì riöc,

ku keek ke mit puõth aya, bik thok riεεη tēnē kacken ye buõath.

⁹ Kaam awēn ke Jethu rām ke ke ku lueel, “Bī dōōr arēēr kek we.” Gokē bēn tēnē ye ku cuetkē rōt piny yenhom ku dōmkē cōk ku dorkē.

¹⁰ Go Jethu lēk ke, “Duōkkē riōc,” “Lak lēkkē wāmāthkiē bik lac la Galilia tē bī yōk la rōm thīn.”

Apuruuk acī kē cī rot looi la lueel

¹¹ Tēwēn ηoot diäär dhēl yic ke la geeu, ka apuruuk abēk, apuruuk ke tit raη yiic, la geeu ku lek bāny lēk kāk cī rōt looi ēbēn.

¹² Go bāny Itharel amat cōl. Nawēn cik kē cī rot looi jāām yic, ke matkē yic bik apuruuk gām wēēu juēc apēi,

¹³ ku bik lueel, “Lōn ē niin kek nawēn ke kōc Jethu buõath bō wakōu ku kualkē guāpde yō nin.

¹⁴ Ku na piη Bēnyηaknhom ē wēt kēnē, ke yōk aabi jam ke ye bī ciēn kērεεc yōk we.”

¹⁵ Go apuruuk wēēu dōm ku jōlkē wēt awēn cī bāny ke kuõōt thook aa lueel. Ku jōl wētden thiēi kōc Itharel yīth. Ku ē yen kē yekē lueel agut ya akōl.

Jethu acī rot nyuõth kacken ye buõath

¹⁶ Nawēn ke kacken ye buõath kathiäär ku tōk lōōny dhōl bik la Galilia. Ku lek gōt nhom tē cī Jethu lēk ke bī kek la rōm thīn.

¹⁷ Tēwēn tīη kek ye ke dorkē, ku kōc kōk keyiic aake diu ciēt cie Jethu ayic.

¹⁸ Go Jethu rot cuõt ke ku lueel, “Yēn acī yiēk riēl nhial ku piny.

¹⁹ Lak pinyinhom ēbēn ku lēkkē kōc wēt diē. Ku miackē kenhīim Rin Wun, ku Wēnde ku Wēi Nhialic,

²⁰ ku piōōckē ke bik kājuēc ca lēk we gam. Ku muōkkē wenhīim lōn yēn abi rēēr kek we akōlakōl yet thōk ē piny.”

Wël Jethu cï Marko gõt Wët nhom

Wël path kəc cəl amit puøth, kek ye kəc cï gam piöc rin Jethu cï Marko gõt, aaye jock wët cï yen ye lueel ëlä, “Wët Puøth Yam rin Jethu raan cï ləc ku dəc, Wën Nhialic.” Jethu aci nyuøth lön ye yen raan ë luui ku ala riël. Riælde aye tñ piöcde yic, ku rielden yen jakrəc cuøp wei kəc gup, ku lön yen adumuööm cï looi päl piny. Jethu ë ye jam rienke lön yen ke Manh Nhialic cï bën, ku bi rot gam bi nöc, bi kəc poth la pan mac.

Marko aci wël Jethu gõt dhël la cök, cïn yic lueth. Ku aci käk cï Jethu looi teet yiic apath, ku aacie wël cï lueel ku käk cï piöc kek cï gõt kepəc. Yeen aya, aci wël kök cit maany kañ gõt rin Joon raan kəc muöc nhüm, ku lön cï Jethu them ë jöñrac. Ku gët käk cï Jethu looi, cimën piöc ku kë ye yen kəc tuany kony bik pial. Tëwën cï Jethu kəc piöc, ke kəc cï wëtde gam, aake cï käk ke ye looi ya deet yiic, ku kəc ke man Jethu aaci puøth bën riäak apëi. Wël abëk cï Marko gõt athör yic ciëen, aa kañ karou cï röt looi tënë Jethu wäär pinyinhom nin kadhrou thuonde nhom tuen, kë cï kəc man ye ye däm ku piëet tim cï riüu köu bi thou, ku kë cï yen ben pir ku jöt rot ran yic.

Ala kañ karou, wël Jethu cï

Marko gõt thik kecök, aye tak kəc juëc ciët ye raan dët yen met ke thïn.

Käk tö thïn

Jök cök Wël Puøth Yam 1:1-13

Piöc ë Jethu Galilia 1:14-9:50

Jäl Jethu Galilia bi la Jeruthalem 10:1-52

Nin ciëen kadhrou thuonde nhom tuen 11:1-15:47

Jethu aci rot jöt thou yic 16:1-8

Jethu aci rot nyuøth ku jöt nhial 16:9-20

Piöc Joon raan kəc muöc nhüm

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Wët kënë ë Wët Puøth Yam rin Jethu raan cï ləc ku dəc Wën Nhialic.

²⁻⁴ Wäär kəc Jethu piöcde guo jock Joon raan kəc muöc nhüm ëci piöcde jock roor tē cii ceñ. Ku wëet kəc ëlä, “Pälkë luoi kärəc, ku calkë röt aa muöc nhüm rin bi adumuöömkun päl piny tënë we.”

Ku tuen ëci Ithaya raan käk Nhialic tñ gõt ku lueel ëlä,

“Të ler yin, yen abi raan tök kam kəc käkkië luëel col alëk kəc, bik yün tiit.”

Ku ben Nhialic lueel aköl dët ëlä,

“Raan käkkië tñ abi kë cit

löör gut yic bi yen kəc caal tēde ë rot, ku lëk keek ëlä,

‘Guiërkë dhël ë Bëny, luöikë dhölke bik la cök.’”

Tëen, go Joon kəc aa piöc tēde ë rot.

Nawën gamkë wëtde ke muɔc nhïim, ku ye lëk ke ëlä, “Pälkë luɔi adumuɔm ku calkë röt aa muɔc nhïim, yen abï Nhialic adumuɔmkun päl piny.”

⁵ Kɔc juëc pan Judia ku gen Jeruthalem aaci wet tënë ye, ku lekkë adumuɔmken, ku jɔl Joon ke muɔc nhïim wär Jordan.

⁶ Joon ë ye ceŋ alëth cï looi nhiëm thöröl, ku ceŋ gɔɔp yen aŋum, ku müith ke ye cam aa koryom ku kiëc.

⁷ Ku ë ye lëk kɔc, “Raan bi bën ë nin thiökkä adit ku aril tënë ya apei. Yen acii thöŋ kek ye, nadë ke ya cɔk guŋ ba warke dök.

⁸ Wek aaya muɔc nhïim piü, ku yeen abï we muɔc nhïim Wëi Nhialic.”

Jethu aci muɔc nom ku aci jɔŋrac them

(Mt 3:13-4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Ye ninkä yiic ke Jethu bö gen Nadharet tö pan Galilia tënë Joon, ku muɔc Joon nom wär Jordan.

¹⁰ Tëwën bi Jethu bei wïir, ke tiŋ nhial ke liep rot ku tiŋ Wëi Nhialic ke bö yenhom ke cit kuur ë dit.

¹¹ Ku piŋ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yin ë manhdiën nhi-aar, yen amit puðu ke yi.”

¹² Kaam awën ke Wëi Nhialic la yeguɔp ku yëth roor të cii ceŋ.

¹³ Ku jɔl Jethu rëer roor të cii ceŋ nin thiärŋuan kek lääi,

ku ë ye jɔŋrac them. Ku atuuc nhial aaci bën ku konykë.

Jethu aci amëi kaŋuan cɔl
(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Wën cï Joon dɔm, ke Jethu dhuk pan Galilia ku le kɔc piöc Wët Puøth Yam.

¹⁵ Ke ye lueel, “Aköl la cök aci bën, bääny Nhialic athiök! Pälkë luɔi kärec ku gamkë Wët Puøth Yam.”

¹⁶ Tëwën kueny Jethu wär Galilia you, ke tiŋ amëi karou, Thaimon kek Andria wämënh ke dɔm rec buɔi.

¹⁷ Go Jethu lëk ke, “Biathkë ya ku wek aba piöc bäk kɔc aa dɔm.”

¹⁸ Gokë biaiken nyäaŋ piny nyin yic ku buøthkë Jethu.

¹⁹ Wën le Jethu tueŋ tëthin-nyɔt, ke tiŋ Jemith wën Dhubedi ku Joon wämënh ke tö riäi yic ke guir biaiken.

²⁰ Go Jethu ke cɔl bik jäl ke ye. Gokë wunden Dhubedi nyäaŋ piny riäi yic kek kɔc cik riɔp, ku buøthkë Jethu.

Jethu alarielyen jɔŋrac cuɔp wei

(Lk 4:31-37)

²¹ Gokë la Kapernaum. Nawën aköl cii kɔc Itharel ye luui, ke Jethu la të ye kɔc Itharel kenhïim mat thin ku piöc.

²² Go kɔc gäi ë piöcde, rin aaci piöc apath ke la riel Nhialic, cii thöŋ kek kacken piöc ë lööŋ.

²³ Kaam thiin awën, ke raan tö kam kɔc tën amat kɔc

Itharel, ke la guöp jənrac, jam ke cī yeröl jət apɛi ɛlä,

24 “Yenjö wic tənə ɣo Jethu raan gen Nadharet? Ca bən ba ɣo bən rac? Yin anjɛc, yin ɛ raan puəth la cök bö tənə Nhialic.”

25 Go Jethu jənrac duəm thok piny, “Biet, ku bäär bei yeguöp!”

26 Go jənrac mony awən lath ku wit piny, ku bii bei yeguöp ke dhiau.

27 Go kəc gäi apɛi ku thiëckë röt, “Yenjö kənə? Ye piöoc yam kek riɛl Nhialic. Mony kənə ala riɛl ye yen jak yöök ku gamkë wətde aya!”

28 Kəya, lɛc ku piathde aaci guə thiëi piny pan Galilia ɛbən.

*Jethu aci kəc tuany kony
(Mt 8:14-17; Lk 4:32-41)*

29 Kaam awən jiɛl kek tən amat kəc Itharel, ke Jethu ku Jemith ku Joon la pan yī Thaimon kek Andria.

30 Nawən ɣeetkë baai ke yök man tin Thaimon piiny ke cī təc, ke cī juäi göök. Gokë lək Jethu.

31 Go Jethu la tənə ye ku dəm cin ku dəc ku kony bī rot jət. Go juäi guə päl piny, ku bii miëth tənə ke.

32 Wən cī aköl lööny piny, ke kəc guëer tənə Jethu kek kəc tuany, ku kəc la gup jakrɛc.

33 Ku jəl kəc juëc geeu ken-hiim kut yöt thok.

34 Go Jethu kəc juëc awən la gup tuəny juëc cī bëi tənə ye kony bik pial. Ku cop jakrɛc juëc wei kəc gup. Ku cii jakrɛc päl bik jam rin njic kek ye.

*Jethu ɛ kəc Galilia lək wət
Nhialic*

(Lk 4:42-44)

35 Nawən nhiäk riɛl, akëc piny bak, ke Jethu jət rot ku jiɛl baai. Ku le tède ɛ rot bī la röök.

36 Go Thaimon kek kəc kək Jethu buəth bik la wic.

37 Nawən lek yök, ke luelkë, “Raan ɛbən awic yī.”

38 Go Jethu bëer, “Lokku bëi kək tə tuen yic, ku ba la piöoc thīn aya, yen ee kən bii ɣen.”

39 Ku jəl Jethu pan Galilia kuany yic ke piöoc ɣonken amat yic, ku cop jakrɛc wei.

*Jethu acä atuet cəl apuəl
(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)*

40 Tëwən kuəny Jethu bëi yic ke piöoc, ke raan cī tuet bö tənə ye, ku gut yenhiəl piny ku ləŋ, “Anjɛc aləu ba ɣa kony bəny, ba pial. Kony ɣa.”

41 Go Jethu njään nyinde tin ku wic bī kony. Ku jət yecin ku gəot ku lueel, “Awiëc, pi-aalè!”

42 Kaam thiin awən, ke tuet jiɛl.

43 Ku jəl Jethu cəl aləc jəl ku thən apɛi ɛlä,

44 “Duk kənə la lək raan dət. Ləər ku nyuəth rot raan kək Nhialic bī caath, ku juar kən cīt tɛ ye löŋ Mothith ye luɛɛl thīn, bī kəc ɛbən njic lən cī yin pial.”

45 Go jəl ku ɲot la kə cī rot looi lək raan ɛbən. Ku thiëi wət piny abī Jethu cii ben la geeu ke njic. Ku ye rëer tède ɛ rot tɛ cin yic kəc ɛ rëer thīn. Go kəc juëc ɲot ke ye bən tənə ye baai yic ɛbən.

2

Jethu aci raan ci ruai kony
(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

¹ Nin juëc cök, ke Jethu ben dhuk Kapernaum. Go guo pin lon ci yen dhuk baai.

² Go koc juëc wet tēnē ye abi ciēn tē lääu, ye cök cak la piny yoot agut yot thok ayeer. Ku Jethu ē piöoc koc Wël Puoth Yam ē Nhialic.

³ Tēwēn ke raan aduany ke ket koc kañuan bii tēnē Jethu.

⁴ Nawēn cīn tē yēth kek ye tēnē Jethu, rin ci yot thok thiāñ koc, gokē la ku nanykē yot nom lon awēn rēer Jethu thīn. Ku luεckē raan aduany piny yenhom.

⁵ Tēwēn tīñ Jethu gamdīt tō ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Manhdiē, adumušōmku aaci päl piny.”

⁶ Go koc piöoc lööñ koc Itharel ke tō thīn, jāl tak ku luelkē kepuōth,

⁷ “Yeñō ye mony kēnē jam kēlä. Adhāl Nhialic! Yeña adumušōm päl piny? Ciēt ē Nhialic ē rot.”

⁸ Go Jethu kāk yekē tak guo ñic ku lueel, “Yeñō ye wek ye tak lon lueel yēn lueth?”

⁹ Ye kēnen ril yic ē kākā yiic ba lueel tēnē raan aduany, ‘Adumušōmku aaci päl piny,’ Tēdē ke luεl, ‘Jot rot ku lōm biñdu ku cathē?’

¹⁰ Aba nyuōth we emēn lon Manh Raan ala riēl pinynhom ba adumušōm päl piny.” Ku lueel tēnē mony aduany,

¹¹ “Alēk yi, jot rot ku kuany biñdu ku lōr baai.”

¹² Go rot jot ku kueny biñde ke dēei kek ebēn. Kēnē aci raan ebēn göi. Ku leckē Nhialic ku luelkē, “Yok aakēc kēcīt kēnē kañ tīñ.”

Jethu aci Lebī cōl
(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³ Nawēn ke Jethu ben dhuk wār Galilia yōu. Go koc juëc apeī bēn tēnē ye. Goke pišōc.

¹⁴ Wēn ben yen la tuēñ ke dhuk geeu, ke tīñ raan ajuēr kut cōl Lebī Alpawuth ke rēer tēden luai. Go Jethu lēk ye, “Buōth ya.” Go rot jot ku buōth.

¹⁵ Tēwēn mīth Jethu pan Lebī, kek koc juëc ajuēr kut, ku koc kōk la gup anyon, ke kōcken ye buōth ku koc juëc kōk ye buōth aya, aake mīth kek ye ē tōk.*

¹⁶ Wēn tīñ koc piöoc lööñ, koc akut Parathī ye, ke mīth kek koc la gup adumušōm ku koc ajuēr kut, gokē kōcken ye buōth thiēc, “Yeñō ye bānydun mīth kek koc ajuēr kut ku koc kōk la gup adumušōm?”

¹⁷ Wēn pin Jethu wēt kēnē, go lēk ke, “Acie koc puol kek akīim wīc, aa koc tuany. Yēn akēc bēn ba koc path bēn cōl, aa koc la gup adumušōm.”

Wēt löñ thēk ē miēth
(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸ Ye nīnkā, koc Joon raan koc muōc nhīim buōth ku jōl aa Parathī, aake la nīn ye kek thek bīk cīi mīth. Go koc kōk bēn tēnē Jethu ku thiēckē, “Yok koc abiōth Parathī ku

* 2:15 Lebī acōl Matheo aya.

abiöth Joon yok aa thek, ku yün ku kacku wek aacie thek, yenjö?”

¹⁹ Go Jethu bëer ku lueel, “Yakë wïc bī kōc cī bēn ruääi yic rëer ke cūi mīth? Aacie tēde! Na rëer raan thiëk ke ke, ka cīk loi këya.

²⁰ Aköl bī athiëk dām ku nyεεi keyiic, yen aköl bī kek thek.

²¹ “Acin raan alanh thiin ë yam buöpp alanh theεεr kōu, rin alanh thiin yam abi rot rot ku abi aban alanh theεεr rēt bei.

²² Ku acin raan muön abiëc ë yam puök tōny theεεr yic, rin muön abiëc abi tōny puöt yic, ku riääk muön abiëc kek tōny kedhie. Ku acii bī ya këya, muön abiëc ë yam adhil puök tōny yam yic.”

Jethu aci kuc löη aköl löη kōc Itharel

(Mt 12:18; Lk 6:1-5)

²³ Naγon aköl cii kōc Itharel ye luui, ke Jethu kek kōcken ye buöth aake cath ke kuany dhël yic kam ë dum. Go kōc Jethu buöth rap lek cam dhonj.

²⁴ Go Parathī ke cath ke ke Jethu thiëc, “Yenjö ye kacku luui aköl cī löηdan Itharel pēen bī kōc cii ye luui thīn?”

²⁵ Go Jethu bëer, “Këckë kë cī Debit looi wäthεεr kaη kueen? Wäär nēk cōk ye kek kōcken ke cath ke ye, ku wickë miëth camkë,

²⁶ go la luanj Nhialic ku ciεm ayum ë yath cī tōöu tēnë Nhialic, kēnë aloi rot wäär ye Abiathär raandit kāk

Nhialic. Ayum kēnë ee raan kāk Nhialic ë rot yen ë ye cam. Ku yeen aci Debit bēn cam, ku gεm abak tēnë kōcken awēn cath kek ye. Këya, acin këreεc cī kackië looi aya.”

²⁷ Ku jol Jethu lēk ke, “Aköl löη aci looi ke ye aköl löη path tēnë raan. Akēc looi bī kōc rōt aa ban thīn.

²⁸ Këya, Manh Raan ë bēny këriëc ëbēn agut aköl ë löη.”

3

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

¹ Naγon aköl dēt, aköl cii kōc Itharel ye luui, ke Jethu la tēn amat kōc Itharel, ku mony cī cin ruai ë tō thīn.

² Ku kōc kōk aake tō thīn, ku ë wickë bīk tiη lon bī Jethu mony kēnë kony bīk la luom, rin cī yen ye kony aköl cii kōc ye luui.

³ Wēn ηic Jethu kë tō kepuöth, ke lēk mony awēn cī cin ruai, “Jot rot ku bäär tuen tēn kōc nhīim.”

⁴ Ku lēk Jethu Parathī ëlä, “Wek kōc ηoot nhīim lööη theεεr yic, ye kēnen yic lēu bī looi aköl cii kōc ye luui, ye këpath aye kërac, bī raan kony bī pīr, kua pēl wei bī thou?”

Gokë biet ëbēn.

⁵ Go Jethu ke dōt ke cī puöu riääk apēi, rin ηic kek yic ku cīk luel. Ku lēk mony awēn cī cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciεende piath.

⁶ Go Parathī, kōc wïc ye bī Jethu nōk jal tēn amat ku lek

tënë kəc Yërot. Ku lek mat ke ke tē bī kek Jethu nāk thīn.

Jethu ee jakrɛc cuəp wei kəc gup

⁷ Go Jethu jāl kek kəcken ye buəth ku lek wār Galilia kōu. Go kəc juēc pan Galilia ke buəth.

⁸ Wēn piŋ kek kajuēc ye Jethu looi, ke kəc juēc apēi bō tēnē ye pan Judia, ku gen Jeruthalem ku Idumiε, ku jəl aa bēi tō wār Jordan kōu, ayi gen Tire ku Thidon.

⁹ Go Jethu lək kəcken ye buəth bīk riāi guir tēnē ye bī yen la thīn, bīk cīi bēr piny,

¹⁰ rin Jethu ēcī kəc juēc tuany kony. Go kəc juēc kək tuany wīc bīk la tēnē ye bīk la gəot.

¹¹ Na tīŋ kəc la gup jakrɛc ē ke cuet röt piny yenhom ku dhiεukē, “Yīn ee Manh Nhialic.”

¹² Go Jethu jakrɛc yōök bīk cīi nyooth.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³ Go Jethu kəcken wīc cəal ku jiəl ke ke, ku lek gat nhīm tē cīi ceŋ. Wēn cī kek yet tēn awēn,

¹⁴ ke kuēny raan thiäär ku rou bei kəc yiic. Ku ciək ke ke cəl atuuc ku lək ke, “Wek aca kuany bāk rēer ke ɣa. Ku wek aba ya tuəc aɣeer bāk wētdiē aa la piöc.

¹⁵ Ku wek aabi la riel bāk jakrɛc aa cuəp wei kəc gup.”

¹⁶ Kəc ke cī Jethu kuany bīk ya atuöccke aayi, Thaimon (cī Jethu bēn cäk ke cəl Pīter.)

¹⁷ Jemith Dhubedi kek wämēnh koor cəl Joon (kek aaci Jethu cäk ke cəl Boanergeth, ku wētde yic kəc ē mār deŋ.)*

¹⁸ Ku Andria, Pilipo, Bartholomeo, Matheo, (cəl Lebī) Thomath, Jemith wēn Alpawuth, Thadawuth, Thaimon,

¹⁹ ku jəl a Judath Ithkariöt, raan wäär cī Jethu bēn luəm bī dəm.

Jethu aye yōök lən le yen guəp jəŋrac

(Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Nawēn ke Jethu dhuk Kapernaum. Go kəc juēc apēi bēn buəth abi ciēn tē cək yen nhom lääu kek kacke bīk mīth.

²¹ Nawēn piŋ kəc ruäai kek Jethu lən ye kəc rēer kek ye ye lueel, lən cīi yen nhom path, gokē la nyaai.

²² Ku ēcī kəc kək piöc lööŋ Itharel bō Jeruthalem lueel, “Ala guəp riel Beldhebul. Ee yen bēny jakrɛc, yen ye yiək riel bī ke aa cuəp wei.”

²³ Go Jethu ke yōök, ku thööŋ wēt elä, “Ye jəŋrac jəŋ rɛc dēt cuəp wei kədē.

²⁴ Na tek kəc paan tək keyiic ku thērke kamken, ke pan kēnē abi riäk.

²⁵ Na tuum dhiēnh tək yenhom aya ku thērke kamken ē röt, ke dhiēnh kēnē abi wεer aya.

26 Këya, na tek jakrɛc keyiic ku thërkë kamken, ka thök.

27 “Acin raan lëu ye bi yon raan ril dhoŋ ku nyɛi kākke, akəŋ raan ril kënë dom ku der, ku jəl kāk tō baai nyaai.

28 “Wek aa lək yic lən nadë adumušom, ku kārɛc yekë ke looi, ku kāk yekë lueel, aa lëu bi ke päl piny ebën tënë kɔc.

29 Ku na ye raan Wëi Nhialic yōök lən ye yen jəŋrac, ka adumušomke aaci kəŋ päl piny akölrïëc ebën.”

30 Ee lueel Jethu kälä ë rin ci kɔc kək ye lueel, “Ka la guöp jakrɛc.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Lk 8:9-21)

31 Go man Jethu kek wämäthakën ë Jethu bën ku këëckë ayeer ku tockë raan bi Jethu la cəəl.

32 Go kɔc ke rëër, ke ci ye gööm lək ye, “Moor ku wämäthakui aatō ayeer, ku aa wic yi.”

33 Go Jethu bëër, “Yeŋa ë ma ku wämäthakäi?”

34 Ku kë wiëc bāk ŋic, kɔc rëër kek ya aa nhiaar, aa cit paan ë ma.

35 Kwat raan wët Nhialic looi yen ë wämäath, ku nyankäi ku ma.”

4

Kääh dom path ku dom rac
(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

1 Go Jethu bën piöoc wär Galilia you. Nawën le kɔc juëc apei gööm, ke la riäi yic ë pïu thook ku nyuuc thïn, ku

jəl kɔc ebën nyuc piiny ë pïu thook ayeer.

2 Ku jəl Jethu këŋ aa lueel bi yen kɔc piöoc kajuëc, ku lək ke.

3 “Piɛŋkë! Raan puör ëci la dom bi la pur.

4 Ke wën yen rap wɛɛr dom yic, ke köth abëk lööny dhël yic. Go diët bën ku tetkë ke.

5 Ku lööny köth kək alɛl nhom tē koor tiöp thïn. Gokë guo cil.

6 Nawën la aköl ruɛl apei ke rap awën go yom, ku riεukë rin këc mɛikɛn yet piny apath.

7 Ku lööny köth abëk tē ye tiim la kuəth cil thïn, na la tiim juäk ke dec rap ku cik lok apath.

8 Ku lööny köth kək tiom path yic, ku ciilkë apath ku diitkë ku lokkë apath. Rap abëk aake ci luək ke thoi nhïim, ku kək ke thöön röt, ku rap kək ke dit nhïim.”

9 Ku wit Jethu lönɗe ëlä, “Piɛŋkë tē le wek yith.”

Wët thööth ë kääh

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

10 Nawën ci kɔc juëc jäl, go atušöcke kathiaär ku rou, ku kɔc ke ci döŋ kek ye, thiëc bi këŋ teet yiic tënë ke.

11 Go lək ke, “Wek aaci nyuöth kë ci rot moonny ë bäany Nhialic yic, ku kɔc kək këc gam aabi kəŋ ŋic tē lək ke këŋ,

12 këya, rin na cək alən ye kockä daai, ka ci kəŋ bi tïŋ. Ku na cək alən ye kek wët piŋ, ka cik bi deet yic. Na ke bi röt waar, ŋušt aa kəŋ tïŋ ku detkë keyiic. Ku ŋušt aaci röt thön

Nhialic, ku pël wët piny tënë ke.”

Jethu aci kääñ raan puør teet yic

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

13 Go Jethu lëk ke, “Na këckë kääñ kënë deet yic ke wek aaci kën kök bi deet yiic.

14 Köth ci com aa cit wëtdiën ya piöc tënë we.

15 Koc kök aa cit köth ci lööny dhël yic, ye diet ke tet. Të piñ kek wët Nhialic, ke jonrac bö ku nyeei wët awën kepuöth ku mërkë nhüim wët ë Nhialic.

16 Koc kök aya aa cit köth ci lööny alel la nhom tiom koor ye rap guo yom thïn, rin këc meiken yet piny. Ku koc kök aacit köth ci com alel nhom, aa löñ Nhialic gam nyin yic ke mit puöth.

17 Ku aacie kepuöth ye deet, aa wët Nhialic guo wai wei të looi aliäap rot, ku të yonj ke rin wët Nhialic.

18 Koc kök aya aa cit köth ci lööny të ye tiim la kuöth cil thïn, keek aa wët Nhialic piñ,

19 ku käjuëc ke diir, rin pïr pinyinhom ë tën, nhiër jiek, ku käpuöth yekë wic aa bën thïn, ku rëckë löñ Nhialic kepuöth.

20 Ku koc kök aa cit köth ci puur tiom path yic, keek aa löñ Nhialic piñ ku gamkë ape, ku käjuëc path aaye yök tënë ke, cimën rap ci njec luok ke thoi nhüim, ku rap kök ke thöönj kenhüim ku kök ke dit nhüim.”

Kääñ mermer

(Lk 8:16-18)

21 Ku ben ke thiëc, “Le raan ci mermer kanj yäth yöt ku kum nyin, nadé ke tëxu agen töc cök, cie tööu yöt ciel yic?

22 Kuat kë ci thiaan, aḡot bi rot nyuöth, ku wët Nhialic aḡot bik piöc.

23 Piënkë, të le wek yith!”

Kääñ të ye kanj thöönj thïn

24 Ku ben lëk ke ëlä, “Të ye wek koc kök luoi thïn yen ë të bi Nhialic we luoi thïn aya. Detkë käk yakë ke piñ!

25 Rin raan la këdän abi ben muoc, ku na ye raan cïn këdän, ke këthiin ye tak lon tö yen tënë ye, abi nyaai aya.”

Jethu aci kääñ lueel rin wët Nhialic

26 Ku la Jethu tuen ku lueel, “Bääny Nhialic ë duër thönj kek kënë. Monytui ëci köth weer dom yic.

27 Ee rëer akölaköl ku köth awën ci com aa la tuen ke cil ë röt, ke pïr ku diitkë ku akuc kën ë ke looi këya.

28 Köth ëbën aa cil piiny tiop yic. Käu ë kanj lou ku bi yiëny tök bei, ku jol la tuen ke dit agut të bi yen deer ku yeer ku lok.

29 Ku të ci kek luok aaye tem rin ci tën tëmtëm bën.”

Kääñ käu koor nyin ye tiemde dit ape

(Mt 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

30 Ku ben lueel, “Yenjö buk thöŋ bääny Nhialic? Ye kääŋ piath nõ buk thöŋ ye?”

31 Bääny ë Nhialic acit kau koor nyin ci raan com duomde.

32 Ku na le dit ka la nhial ke loi kër ku yith dit apeï, abi diet yöötken aa yik thïn.”

33 Jethu aci Wët Puøth Yam piöoc tënë kəc ë këŋ cit këŋkä. Aake ci lëk kajuëc lëukë bik ke deet yiic.

34 Ee ye kəc jääm ë këŋ tē piöoc yen kəc, ku na ye yeen ë rot kek kacken ye buøth, ka ye tēt këriëc ëbën yiic.

*Jethu aci yom cəl akääc
(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)*

35 Na aköl dët yontheëi, ke lëk Jethu atuöccke, “Lok teemku wär aløŋtui.”

36 Gokë kəc kək nyääŋ piny, ku lek riän awën rëer Jethu thïn yic, ku tēmkë agut Jethu. Ku rieth kək ke tō thïn aaci tem aya.

37 Kaam thiin awën ke yomdit apeï jøt rot, ku jøt atiaktiak rot abi riäi duër thiäŋ ë piu.

38 Tëwën looi kënë rot, Jethu ë nin riäi yic ciëen, ke ci yen-hom kan. Gokë puöc ku luelkë, “Bänyda! Yøk aa muøu, cii diëer ë yø?”

39 Go Jethu rot jøt ku rël yom, “Lø dil!” Ku rël atiaktiak, “Kääc!” Go yom köc ku le dil.

40 Ku thiëc ke, “Yenjö riöc wek ciët we bi mou? Cäk njic lön bi yen we kony?”

41 Gokë nhïim la cöt riëldit cit kënë ku jiemkë kamken, “Ye raan yindë kënë? Na cək

a yom ku atiaktiak ë ke pin wëtde!”

5

*Jethu aci raan la guöp
jakrəc kony*

(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

1 Gokë wär Galilia teem ku lek tē cəl Jeratha.

2 Kaam wën keec Jethu piny riäi yic, ke tiŋ mony la guöp jakrəc, ke bö bei rëŋ nhïim.

3 Mony kënë ë ye rëer rëŋ nhïim, ku acin raan ye lëu bi rëëk.

4 Ee ye rëëk cök ku cin arak juëc, ku øot ke tueny, ku dhoŋ luøŋ köth yecök. Ee ril apeï, acin raan ye lëu bi rëëk.

5 Aköl ku wëer thok ëbën, ee ye cool ku ruu kat rëŋ nhïim, ke looi duøot ku ye rot deeny aleel bi rot nök.

6 Wën tiŋ yen Jethu tēmec, ke lor ku cuët rot piny yen-hom,

7-8 ku lueel Jethu, “Jøŋrac, bäär bei ë mony kënë guöp.” Go kieøu looi apeï, “Jethu Wën Madhəl, yenjö wic ba looi tënë ya? Yin aläŋ ë rin Nhialic duk ya tēm awuöc.”

9 Go Jethu jäl thiëc, “Cəl yi ŋa?” Go bëer, “Yen aa kut rin yok ajuëc.”

10 Ku jøl mony kënë Jethu ya løŋ bi jakrəc cii cop wei tēden rëer kek thïn.

11 Ku duut dir baai ë nyuäth gøt cök ë tēn awën.

12 Go jakrəc Jethu løŋ, “Tuøc yø ë dirkä gup, ku cəl yø aa lur keyiic.”

13 Goke puøl, ku jøl jakrəc bën bei mony awën guöp ku lek dir gup. Go duut diëer,

kecīt tiim karou riŋ agör yic, ku thootkë wīir ku moukë ebën.

14 Go rōör ke biöök dir kat, ku lek kë cī rot looi lueel tēnë kōc rēēr geeu, ku kōc tō bēēi yiic. Go kōc ebën jal wēt bīk kë cī rot looi la tiŋ.

15 Nawēn lek yet tēnë Jethu, ke yök mony wäär la guöp jakrɛc ke rēēr, ke ceŋ alath, ke la nhom cök. Gokë rišöc.

16 Go kōc ke cī kēn cī rot looi tēnë mony awēn ku dir tiŋ, la lēk kōc kōk.

17 Ku wēn piŋ kōc baai ē wēt kēnē ē ke rišc, ku lek tēnë Jethu ku lāŋkē bī jal panden.

18 Tēwēn le Jethu riäi yic, go mony wēn cī Jethu jōŋrac cəl ajiēl yeguöp bēn tēnë Jethu, ku lēŋ bī cath kek ye.

19 Go Jethu jai, ku lēk ye, “Lōör baai tēnë kacku ku lēk ke kajuēc cī Bēny looi tēnë yī, ku tēpuoath cī luši yī.”

20 Go jal ku le panden Dekapolith la yic geu thiäär. Ku kuēny keyiic ebën ke ye kōc lēk kāk cī Jethu looi tēnë ye. Go kōc gāi.

Jethu aci tik kony ku cəl nya aben pīr

(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

21 Wēn cī Jethu bēn tem riäi bī dhuk Kapernaum, ke kōc juēc apēi bō tēnë ye wār yōu.

22 Kaam wēn ke raan cəl Jariöth, bēny tēn amat kōc Itharel bō aya. Nawēn tiŋ Jethu, ke cuet rot piny yecök.

23 Ku lēŋ, “Nyandiēn thin koor aci dhal apēi, athou. Bäär ba yīcin la tāau yenhom bī pial.”

24 Go Jethu gam ku lööny dhöl kek ye. Ku buoath kōc juēc ke, ke cīk kum apēi.

25 Ku tiŋ tuany, cīi thēkde kōu ye tēem rušön thiäär ku rou, ee tō kōc yiic,

26 ku yeen ēcī wēēu juēc gām akīm rin bī tuaanyde ŋuēēn, ku tuaanyde akēc ŋuēēn, ēcī rot jal juak.

27 Ku yeen ēcī kāk ye Jethu looi piŋ. Go bēn Jethu kōu ku gōot alanhde,

28 rin ēcī jam ē rot yepuōu ēlä, “Na gaat alanhde, ke ŋen abī pial.”

29 Kaam thiin awēn ke riem cīi ben kuēr, ku yök rot ke cī pial.

30 Go Jethu yök lōn cīi riēl jal yeguöp. Go yenhom wel ku thiēc kōc, “Yēŋa cā alanhdiē gōot?”

31 Go kōcken ye buoath lēk ye, “Yīn ē kōc juēc tiŋ ke cī yī kum ku ye thiēc, Yēŋa cā gōot?”

32 Go Jethu ŋot dōt kōc bī tiŋ yeŋa cī ye looi.

33 Wēn ŋic tiŋ awēn tuany ye ke tuaany cī jal yeguöp, go bēn tēnë Jethu ke cī rišöc, ke lēth, ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. Ku lēk ye lōn ē yen cī ye gōot.

34 Go Jethu lueel tēnë ye, “Nyaandiē, gamdu aci kony ba pial, lōör, kek dōör.”

35 Kaam wēn jīem Jethu, ke kōc riŋ pan Jariöth ku lēkkē ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöoc ben rāam nhom.”

36 Ku Jethu ē kēc kë cīk lueel kuēc nhom, ku lēk ye, “Duk

riśc, deet yipuõu ku gam wēt yic.”

³⁷ Ku ë cïn kəc juęc cïi puål bik cath kek ye, ee Piter ku Jemith ku Joon kepęc.

³⁸ Tëwën yeet kek pan Jariõth ke Jethu yõk kəc ke näk rõt, ke dhiau apeì.

³⁹ Kuler yõt ku lëk ke, “Yenõ nek wek rõt? Ye dhiëndiit nõ kënë? Meth akęc thou, anin.”

⁴⁰ Gokë däl guõp. Go Jethu ke cäl ala ayeer, ku cöäl wun meth kek man meth ku kacken awën kadiäk, ku lek yõt tëwën cï meth täac thïn.

⁴¹ Ku dãm cin ku lëk ye, “Nyan thiin, alëk yï, jõt rot!”

⁴² Go rot jõt nyin yic ku cieth. Go kəc awën tã yõõt kek Jethu gäi apeì wën tïj kek kë cï rot looi (ë ye run thiäär ku rou.)

⁴³ Ku thøn Jethu ke bik cïi lëk kəc käk. Ku lëk ke bik yiëk miëth.

6

Kəc Nadharet aa këc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

¹ Go Jethu jäl teden awën ku ler genden Nadharet, ku buõth kacken ye buõth.

² Nawën aköl ë lõj, ke piõc tën amat. Ku kəc juęc aake tã thïn. Nawën pinjë piõcde ke gëi, ku luelkë, “Cï kån bën aa njic nen?” “Ku ye kakkä looi kädë?”

³ Yen ë raan guënguëj tiim, ku ë wën Maria, ku ë mënh ë Jemith, ku Jothep, ku Jut ku Thaimon. Ku cie nyiërakën kä

rëër ë tën kek yo?” Ku jalkë jai bik piõcde cïi gam.

⁴ Go Jethu lëk ke, “Raan cï Nhialic lõony yeguõp aye baai ëbën theek, ka kəc genden ku kəc ruääi kek ye, ku paan wun kek paan man kek aacï ye ye theek.”

⁵⁻⁶ Ku akęc lëu bi käk jänj göi looi, ka kəc tuany lik kek aacï yen yecin tääu kenhüim, ku kony ke bik pial. Ee cï gäi apeì rin këc kek ye gam.

Jethu acä atuõcke kathiäär ku rou tooc

(Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

Go Jethu jäl ku ler bëëi køk yiic ku le kəc piõc thïn.

⁷ Ku tuum atuõcke ku tooc ke wei, bi kəc karou aa cath ë tøk bik aala piõc Wët Puõth Yam ë Nhialic, ku yik ke riel bik kek kəc aala kony.

⁸ Ku lëk ke apeì. “Duõkkë muk ë müith yakë cam dhël yic, muõkkë ke wei kepęc.

⁹ Cëjke war ku duõkkë muk alëth køk.”

¹⁰ Ku lëk ke aya, “Yakë rëër pan ye we lor thïn yet tã bi wek jäl.

¹¹ Ku na lak pan cïi we lor thïn, ku pan cïi wëlkun ye pinj thïn, ke we jiël ku tøjke wecök. Ku abi nyooth lõn cï wek kuc ë ke!”

¹² Ku jiëlkë ku lek kəc piõc bik luoi adumuõõm puål.

¹³ Ku copkë jakręc juęc wei, ku tockë kəc juęc tuany nhüim. Ku röökkë bi ke kony bik pial.

Nääk ë Joon raan kəc muõc nhüim

(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

14 Ku bēny Antipāth Yērot ēci wēt piŋ rin cī ke Jethu ŋc apei. Ku ē ye kōc kōk lueel, “Joon raan kōc muōc nhūim aci bēn pīr, ee yen ale yen riel yen kākā looi.”

15 Ku lueel kōc kōk, “Mony kēnē adhīl a Elija raan wāār kāk Nhialic tiŋ.” Ku ben kōc kōk lueel, “Ee raan tōk kam kōc thēer, kōc kāk Nhialic tiŋ.”

16 Ku wēn piŋ Antipāth Yērot ē wēt kēnē go lueel, “Ee Joon raan kōc muōc nhūim wāār ca cōl atōk yeth yen aci jōt thou yic.”

17 Antipāth Yērot ēci Joon cōl anāk kēlā, ee cī cōl adōm ku rek, ku cōl amac rin wēt Yērodia tiŋ Pilipo wāmēnh cī rum bī ya tiēnde,

18 rin cī Joon ye lueel tēnē ye ēlā, “Acīi path ba tiŋ wāmuuth rum ke pīr.”

19 Ku Yērodia ēcīi puōu mit tēnē Joon rin ē wēt kēnē. Ku wīc diēt nēk ku cīi lēu,

20 rin Yērot ē riōc Joon, rin ye Joon raan puōth wēt Nhialic, ku kony bī ciēn kē nāk ye. Nawēn piŋ Yērot wēt Joon, ke gēi apei ku ŋot nhiēer bī wēl Joon aa piŋ.

21 Nawēn ke Yērodia jōl tē bī yen Joon nāk thīn yōk, ku ē ye akōl looi Antipāth Yērot yan akōlden dhiēēth ye, tēnē kōcken dīt mēc kek baai, ku bāny apuruuk ku jōl aa kōcdīt pan Galilia.

22 Ku nyan Yērodia nhom guōp, ee cī bēn yēei bī bēn dier. Go Yērot kek jāälke puōth miēt apei tēnē ye. Go Antipāth

Yērot bēny lēk ē nyan ēlā, “Na le ke wīc, ke luel tēnē ya ku ba gām yī.”

23 Ku kuēēŋ tēnē ye jōāl nhūim ku lueel, “Kuat kēdun ba thiēec tēnē ya aba dhiel yiēk yī, cōk alōn ē yen abaj ē bāānydiē.”

24 Go nya la ayeer ku lēk man, “Yējō ba thiēec?” Go man lueel, “Lēk ye bī Joon raan kōc muōc nhūim tōk yeth, ku gēm yī nhiamde ba bēēi.”

25 Go nya dhuk tēnē bēny nyin yic ku lueel, “Yīn awiēc ba gām nhom Joon raan kōc muōc nhūim tēn ēmēn thiin, ke cī tāāu aduōk yic!”

26 Kēnē aci bēny rac puōu apei, ku akēc kuc rin cī yen mēl kuēēŋ ē jōāl nhūim.

27 Go bēny apuruōkde tooc nyin yic, ku lēk ye bī nhom Joon raan kōc muōc nhūim bēēi. Go apuruk la tēwēn mēc yen thīn ku tōk yeth.

28 Ku bīi nhom ke cī tāāu aduōk yic, ku yīk nya, ku jōl nya gām man.

29 Nawēn piŋ kōc Joon buōath lōn cī ye nōk, gokē la ku nyēikē guāpde ku thiākkē.

Jethu aci miēth koor juak bī kōc juēc cam

(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

30 Kōc Jethu buōath aake ye bēn yēnhom ku lēkkē kāk cik looi, ku kāk cik piōc ēbēn.

31 Kōc juēc apei aake ye wāac, kōc jiēl ku kōc bō tēnē Jethu bī ke bēn kony, abī Jethu kek atuōōcke cīi lāāu bīk

cak mïth. Go lëk atuöccke, “Jiëlku buk la tē cïn yic kəc buk la lōŋ.”

³² Gokē jāl ē riāi ē röt bïk la tē cïi ceŋ, ku aake kēc kəc lëk tē ler kek thïn.

³³ Go kəc juēc ke tïŋ, ku ŋickē ke. Gokē miööt gεeth yiic ku rinjē tueŋ ke kuany wār kōu, ke la tēwën cï Jethu kek atuöccke kenhïim wεl thïn. Ku ye kek kōŋ yet tēwën.

³⁴ Wën kεεc Jethu piny riāi yic, ke tïŋ kəc juëckä. Go wïc bï ke kony rin aci tïŋ kecït amël pap cïn nhïim abiöök. Ku jolke piöc kajuēc.

³⁵ Nawën col piny, ke kacken ye buöth bö tēnē ye ku luelkē, “Piny aci cuəl ku tēn ē ror cïn kē kuany thïn,

³⁶ col kəc aa jiël bïk la bēï yiic bïk la γəc miëth camkē.”

³⁷ Go bēër, “Miackē ke ē miëth.” Gokē lëk ye, “Wïc buk ayuöp lēu ē kəc kithkä γəc tēnē ke bïk ke cam? Aa wïc wēu juēc apēi.”

³⁸ Go Jethu ke thiëc, “Ye ayuöp kadē tō thïn? Lak bāk ke la tïŋ.” Gokē dhuk ku lëkkē ye, “Aa yuöp kadhiëc ku rec karou.”

³⁹ Go lëk ke bïk kəc col anyuc piiny akuut noon tōc nom.

⁴⁰ Gokē nyuc piiny akuut buot ku akuut thiärdhiëc.

⁴¹ Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic ku gēm ke kacken ye buöth bïk ke tek agut rec, tēnē kəc.

⁴² Ku mïthkē abï miëth ke göök.

⁴³ Ku jəl kacken ye buöth awuthueei ayuöp ku rec cï döŋ piny kuany gäac kathiäar ku rou.

⁴⁴ Kəc ke cï mïth ebën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

*Jethu aci cath pïu nhïim
(Mt 14:22-33; Jn 6:15-21)*

⁴⁵ Kaam thin awën, ke Jethu yöök kacken ye buöth bïk la riāi yic, ku lek tueŋ yenhom agör aləŋtui gen col Bethaida. Ku col thēi ajiël.

⁴⁶ Wën cï yen kəc tōöŋ, ke jiël bï la gət nom bï la röök.

⁴⁷ Nawën la thēi bën, ke atuöccke aake ŋoot ē riāi yic wār ciel yic, ku yeen ē rot agör nom.

⁴⁸ Goke tïŋ ke cï gök gēr ē riāi rin cï kek kenhïim wεl yom. Nawën bääk ē piny, ke bö tēnē ke ke cath pïu nhïim, ku ē wïc bï ke waan thook.

⁴⁹ Ku wën tïŋ kek ye ke cath wïir pïu nhïim, ke tïŋkē kecït atim raan cï thou, ku dhiεukē,

⁵⁰ rin ē cik tïŋ kedhie ku riöcckē.

Go guo jam tēnē ke ku luel, “Dεatkē wepuöth, ee γen Jethu, duökkē riöc.”

⁵¹ Ku met rot riāi yic tēnē ke. Go yom kōöc. Gokē gäi apēi,

⁵² ē rin kēc kek kēnē ayuöp wäär cï gäm röör tiim kadhiëc deet yic, rin ril kek nhïim.

*Jethu aci kəc tuany
Jenetharet kony
(Mt 14:34-36)*

⁵³ Nawën aköl dēt cï kek wār teem, ke yet Jenetharet tō agör nom ku dōmkē riāi.

⁵⁴ Nawën bikkë bei ë riäi yic, go Jethu guə ɲic kɔc ëbën.

⁵⁵ Gokë kat ku rinjë bëëi yiic ku lek kɔc tuany kët, ku ɣëthkë ke tē cī kek ye piɛɲ thīn.

⁵⁶ Ku kuat tēn cī Jethu la thīn ëbën, bëëi yiic ku gɛeth yiic, kɔc juëc tuany aake ye täac tēnë ɣɔc ku dhəl yiic, ku länjë bik gɔot, cɔk alanhde thok ë path. Ku kuat raan cī ye gɔot ëbën, ee ye pial.

7

Jethu acī ciɛɲ kɔk wärkuan dīt dhəl yiic

(Mt 15:1-9)

¹ Wën cī Parathī kek kɔc piöoc lööɲ kɔc Itharel, ke cī bën Jeruthalem Jethu gəöm piny.

² Ke tīɲ kɔc Jethu buəoth ke mīth ke këc kecin lök apath, bik ajuëc nyaai kegup cīt tē ye kɔc Itharel ye luəi thīn.

³ Kɔckä aake cī kë cī atuuc Jethu looi rac puəth, rin kɔc Itharel kek Parathī, aake cī ye mīth tē këc kek kecin kan lök kecit ciɛɲ thɛɛr kɔcken dīt.

⁴ Ku na le müith cik la bëëi geeu, ka cik cam ke këckë kan lök köth. Ku keek aake ye kāk cī kɔcken dīt thɛɛr lək ke looi, cīmën lök bëiny ku töny ku aduuk ë miëth.

⁵ Go Parathī ku kɔc piöoc ë lööɲ Jethu thiëc, “Yenö cī kɔckun yī buəoth ye ceɲ ë ciɛɲ wärkuan dīt, ku yekë müith juäak ke këc kecin lök?”

⁶ Go Jethu bëër, “Ithaya acī yic lueel ë riɛnkun lɔn ye wek awɛɲ puəth rou, ku gët ëlä, ‘Kɔckä aa ɣa leec kethook ku aliu kepuəth.

⁷ Keek aa ɣa door ku acie duəör ë yic, rin keek aa kɔc piöoc lööɲ ciɛɲ wärkuan dīt ciët ke ye lööɲkië!’

⁸ “Ee yic, wek aacit kɔc ye Ithaya jam ë riɛnken. Wek aacī kuc lööɲ Nhialic ku ye lööɲ ciɛɲdun kek yakë gam.”

⁹ Ku lək Jethu ke, “Ayakë tak lɔn ë yen këpath yen cäk looi ye wek kuc lööɲ Nhialic, ku müökkë ciɛɲdun thɛɛr.

¹⁰ Rin acī Mothith lueel, ‘Thek wuur kek moor, ku na ye raan wun kek man jääm gup käreɛ, ka dhil nök bi thou.’

¹¹ Ku ayakë lueel aya lɔn ye yen yic, bi raan wun kek man jäi tē wic kek këpiir kek tēnë ye, ‘Acin tē kušny we, rin ɣɛn acī Nhialic gäm kën ba yiëk we.’

¹² Ke wek aa kuc bi kakkä cī loi tēnë wun ku man.

¹³ Këya, tē ye wek kɔc piöoc thīn acī thöɲ kek wël ye Nhialic lueel. Ku wek aa käreɛ juëc kɔk cit kakkä looi aya.”

¹⁴ Go Jethu kɔc juëc ben cɔl ku lək ke, “Piɛɲkë wëtdië wedhie ku dɛtkë yic.

¹⁵ Acie kë ye raan cam, yen ye cɔl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cɔl aye raan rac.

[¹⁶ Piɛɲkë tē le wek yiith.”]

17 Wēn cī yen kəc nyään piny ayeer ku ler yöt, ke thiëc kəcken ye buəth bī wət awən cī lueel teet yic tənē ke.

18 Go lək ke, “Cäk kəŋ ye deet yiic aya? Acie mieth ye raan cam yen ye cəl ala guəp adumušəm,

19 rin acie la yepušu, ee la yeyäc ku le bən bei.” Këya, acī Jethu nyuəth lən mieth ebən apath.

20 Ku ben lək ke, “Aa kək ye raan tak ku looi ke, kek aa rəc.

21 Rin pušu yen aye kərəc ye looi bən bei thīn, cīmən bal ku rušəm, ku nääk raan ē path, ku kər diäär.

22 Ku kook ku wëeŋ ku nhiam ku tiēl, ku yīk yepušu kənē raandä, ku luəəm ku kuat kərəc ebən.

23 Käkä ebən aa bən bei raan pušu, ku looi ke ku rəckē ye.”

Tiŋ cī gam lən bī Jethu nyaande kony

(Mt 15:21-28)

24 Ku jəl Jethu jəl ku ler wundət tēthiääk kek Tire ku Thidon, ku ler yöt. Ku cī wīc bī la raan ŋic ye. Ku akēc lēu bī thiaan.

25 Go tiŋ la nyanden koor ŋot kēc kuäc cī jəŋrac la yeguəp, Jethu piŋ. Go bən tənē ye ku gut yenhiaal piny Jethu nhom.

26 Tiŋ kənē ē ye jam thoŋ Ġirik, ku ee nyan pan Ponicia. Go bən ku ləŋ Jethu elä, “Bəny, cək a lən cī yən ye tiŋ pandun ke yī bə ba jəŋrac cuəp wei nyaandiē guəp.”*

27 Go Jethu lueel, “Yən ya cī bə ba mieth mīth bən gām jək. Acie yic bī miethden yiək jək, ke kēc kuəth.”

28 Go bēər, “Ee yic Bəny, ku jək rēər tē mīth kəc thīn awuthueei cī lööny piny kuany.”

29 Go Jethu lək ye, “Rin cī yīn ye ŋiəc bēər këya, dhuək baai, yīn abī jəŋrac yök ke cī jəl nyaandu guəp!”

30 Go dhuk baai ku yök nyaande ke cī təc biöök yic, ku jəŋrac ke cī jəl yeguəp.

Jethu acī raan miŋ cie jam kony

31 Go Jethu jəl Tire ku dhuk wär Galilia ke kuany gēeth kathiäär Dekapolith yiic ku Thidon.

32 Tēwən ke kəc kək bī raan cī miŋ tənē Jethu, ku ləŋkē bī gəot.

33 Go Jethu nyaai kəc yiic ku yēth tēde ē rot, ku tēəu yecin yeyic, ku ŋuut ku gəot liep.

34 Ku döt nhial ku wëei apei ku lək ye, “Piŋjē!”

35 Kaam thiin awən, ke yör yīth ku jiem.

36 Ku yöök Jethu kəc awən tō thīn bīk cī lək raan dēt. Ku ŋot lek lueel.

37 Ku kəc cī ye piŋ aaci gäi apeidit ku luelkē, “Mony cəl Jethu kənē acī kəriëc ebən lēu. Kəc cī miŋ aa piŋ emən, ku kəc ke cie jam, aaci ya jam aya.”

8

Jethu acī raan tiim kaŋuan cəl akueth
(Mt 15:32-39)

* 7:26 Tiŋ kənē ee cie nyan Itharel.

1 Ye nīnkā, ke kōc juēc mat kenhūim. Nawēn cīn miēth ke Jethu cōl kōcken ye buōth ku lueel,

2 “Yēn aci guōp ḡōḡ, rin kōckā aaci rēer kek ya nīn kadiāk ēmēn, ku acīn kē camkē.

3 Na cal ke aa dhuk bāāiken yiic, ke cīn kē cik cam, ka la wīik dhēl yic, rin kōc kōk aabō tēmec.”

4 Go kōcken ye buōth lēk ye, “Ye tēnen roor ē tēn bī raan miēth yōk thīn bī kōc juēcā cam?”

5 Go Jethu ke thiēc, “Lak ayuōp kadē?” Gokē lueel, “Aa dhorou.”

6-7 Go lēk thān awēn bīk nyuc piiny. Ku lōom ayuōp awēn kadhorou ku rec thīi lik ku rōōk Nhialic, ku bēny keyiic, ku gēm ke kōcken ye buōth bīk ke tēk kōc. Gokē looi kēya.

8-9 Ku jōl thān awēn, kecīt tiim kaḡuan mīth bīk kuēth. Ku jōl kōc Jethu buōth awuthueei ayuōp cī dōḡ kuany gāac kadhorou. Ku jōl Jethu kōc cōl ajiēl,

10 ku ler riāi yic kek kōcken ye buōth, ku lek pan cōl Dalmanutha.

Jethu aci kuc bī kēnē jāḡ ḡōi looi

(Mt 16:1-4)

11 Tēwēn ke Parathī kōk ben bēn tēnē Jethu ku teerkē wēt kek ye, ku wīckē bīk deep ē wēt, gokē yōōk bī kēnē jāḡ ḡōi looi, bī nyuōth ke lōn ye Nhialic wēlke gam.

12 Go Jethu keḡ apēi ku lueel, “Yēḡo ye riēc akōl thiēc kēnē jāḡ ḡōi. Wek alēk yic. Acīn kecīt kēnē bī nyuōth ke.”

13 Ku nyiēēḡ ke piny, ku dhuk riāi yic, bī teem wār alōḡtui.

Duōkkē ye tak cīmēn Parathī ku Antipāth Yērot

(Mt 16:5-12)

14 Kōc Jethu buōth aake cī nhūim mār bīk ayuōp juēc cīi muk wēn ler kek riāi yic, ku mukkē ayuōm tōk giliḡ.

15 Go Jethu lēk ke, “Tiēerkē nhūim, ku tietkē rōt bāk cīi nhiam cīmēn Parathī ku Antipāth Yērot, nhiaamden ke cōl ago puōr cīmēn ayum cī yiēk yic luōu.”

16 Gokē jam kamken ēlā, “Ee wēt kēnē lueel rin cīn yōk ayup.”

17 Go Jethu kē luelkē guōḡic, ku thiēc ke, “Yēḡo ye wek ye tak wek acīn ayup. Cāk kāḡ ye tak lōn bī yēn we muōc ayup. Cāk kāḡ ye tīḡ ku detkē keyiic, kua cāk puōth cōr?”

18 Wek aala nyīn, cāk ye daai? Ku wek aala yīth, cāk ye piḡ ku cāk ye tak?

19 Ye gāac awuthueei kadē cāk bēn kuany wār bēny yēn ayuōp kathiēc yiic tēnē rōōr tiim kadhiēc?” Gokē bēer, “Ee gāc thiāār ku rou.”

20 “Na wār bēny yēn ayuōp kadhorou yiic tēnē raan tiim kaḡuan, ye gāac awuthueei ayuōp cī dōḡ piny kadē cāk bēn kuany?” Gokē lueel, “Aa dhorou.”

21 Go Jethu ke thiëec, “Ku këya ëmën ɲot cäk ye deet lɔn le ɣen riel ba miëth gam we?”

Jethu aci mony cɔɔr pan Bethaida kony

22 Gokë bën Bethaida. Go kɔc kɔk mony cɔ cɔɔr thël tënë Jethu, ku länkë bi gɔot.

23 Go Jethu cɔɔr dɔm cin ku thel wei baai. Nawën cɔ ɲuɔɔt nyin, ke tɛɛu yecin yenyin ku thiëec, “Le kë ye tɪŋ?”

24 Go yenhom jɔt ku lueel, “ɣen acie daai apath, ɣen ë kɔc tɪŋ kecɪt tiim kek cath.”

25 Go Jethu yecin ben tääu yenyin, go daai ku tɪŋ këriëec ëbën apath.

26 Go Jethu cɔl adhuk paande ku thɔn bi cɪi la lëk kɔc kɔk.

Piɛr aci Jethu ɲic
(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

27 Go Jethu kek kɔcken ye buɔɔth la Cetharia Pilipi. Tɛwën cieth kek, ke thiëec Jethu, “Lëkkë ɣa, ye jän tak ye ɣen ë ɲa?”

28 Gokë lueel, “Ayekë lueel lɔn ye yɪn Joon raan kɔc muɔɔc nhɪim. Ku lueel kuat dët lɔn ye yɪn Elija, ku kɔc kɔk ayekë lueel lɔn ye yɪn raan tɔŋ kam kɔc kɔk Nhialic tɪŋ.”

29 Goke thiëec, “Na week yakë lueel lɔn ye ɣen ɲa?” Go Piɛr bɛɛr, “Yiin nhom guɔp, yɪn ë Raan cɔ lɔc ku dɔc.”

30 “Kë ca lueel ë yic Piɛr.” Ku lëk ke, “Duɔkkë lëk raan dët.”

Jethu ë jam Arɛmde ku Thuɔnde
(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

31 Nawën ke jɔl Jethu piɔɔc ëlä, “Manh Raan abi dhiel reem, ku yeen abi kɔcdɪt baai, ku bány kɔk Nhialic ku jɔl aa kɔc piöoc lööŋ kɔc Itharel jai, ku näkkë. Ku yeen abi nɪn kadiäk nɔk piiny ë raŋ yic, ku ben pɪr ku jɔt rot raŋ yic.”

32 Ku teet këne yic apath tënë ke. Go Piɛr miɛt wei kɔc yiic ku yöök bi cɪi ye jam këya.

33 Go Jethu yenhom wel ku tɪŋ kɔcken ye buɔɔth ku rël Piɛr ku lueel, “Jäl ɣalööm jɔŋrac. Wɪc ba kɔk cɔ Nhialic guiir waar yiic! Kɔk ye tak aacie kɔk Nhialic, aa wël raan ë path.”

34 Ku jɔl Jethu kɔcken ye buɔɔth cɔl ku lëk ke, “Na le raan wɪc bā buɔɔth, ka dhil nhom määär kɔpuɔth bi yök piërde yic pinynhom ë tɛn. Ku dhil puɔu riel ku buɔɔth ɣa, cɔk alɔn wɪc kɔc kɔk ye bik nɔk ë riɛnkië.”

35 Rin raan wɪc ye bi wëike kony aabi muɔr, ku na ye raan mär wëike ë riɛnkië ku rin piɔɔcdië, ka bi wëike muk akölrüëec ëbën.

36 Yeŋö bi raan kuany thin, bi jak apei pinynhom ku mër wëike?

37 Pɪr wëi akölrüëec apath, acɪn kë lëu bi ye waar.

38 Na ye raan guɔp yär ɣa ku piɔɔcdië ë riëec cɪi ye wɪc bi wët Nhialic gam, ke Manh Raan abi guɔp yär ye aya, aköl dhuk yen kek diik Wun kek atuuc Nhialic.”

9

1 Ku le tuen ku lueel, “Wek alëk yic, ala kəc kək rëer ë tən, aaci bi thou agut tē bi kek ɣa tɨŋ kek riel ye nyuəəth lən ye ɣen bēny ci Nhialic ləc.”

*Jethu aci guäpde rot waan
(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)*

2 Nawēn nin kadātem cök, ke Jethu cəl Piter ku Jemith ku jəl a Joon, ku lek gən bär apei nhom kepēc. Kaam wēn rök kek, ke tɨŋ Jethu ke ci rot waan,

3 ku jəl aläthke ɣer apei abik la diardiar.

4 Nawēn ë ke tɨŋ Elija ku Mothith ke jam kek Jethu.

5 Wēn ci kek rëer kaam thin-nyəət, go Piter lək Jethu, “Raan piöc, apath buk rëer ë tən. ɣok abi duəl kadiäk looi, tək tənē yī, ku tək kek Mothith, ku tōŋ dēt kek Elija.”

6 Kēnē jiem yen kälä, ee rin kuc yen wēt peth bi lueel, rin kəpuəth cik tɨŋ ci ke nyəŋ nhūm wəl.

7 Go kəcit rur piny paat abi ciən tē yekē tɨŋ, ku pinke Nhialic ke jam älä, “Kēnē ë Wēndiən nhiaar, piəŋkē wētde.”

8 Nawēn tɨŋkē piny kaam thiin awēn, ke ye Jethu yen tɨŋkē yetök.

9 Tēwēn dhuk kek piny ɣət nhom, go Jethu lək ke, “Duökkē kək cək tɨŋ lək raan dēt ɣet aköl bi Manh Raan jət raŋ yic.”

10 Gokē wēt Jethu gam, ku jolkē röt aa thiēc älä, “Yeŋö

wic Jethu bi lueel wēn ye yen jam jön rot ë raŋ yic?”

11 Ku thiēc kē Jethu, “Yeŋö ye kəc piöc lööŋ ye lueel lən ye yen Elija yen bi kaŋ bēn tuen, ku emēn aci lək bēn yicök?”

12 Go bēer älä, “Ee yic, Elija akəŋ bēn tuen, rin bi yen dhəl bēn guiir. Ku yeŋö ɣət ye aya, lən Manh Raan abi kəc Itharel jai, ku abik cəl arem apei?”

13 Alək we lən ci Elija bēn theer ku acik luəoi tēden nhiarkē, cit tē ci ye ɣät thīn theer rienke.”

Jethu aci dhəŋ la guəp jəŋrac kony

(Mt 17:14-21; Lk 9:39-43)

14 Nawēn dhukkē tənē abiöth Jethu kək awēn, ke yökkē ke ke ci kəc juēc apei gööm, ku kəc piöc lööŋ ke teer wəl ke ke.

15 Tēwēn tɨŋ kek Jethu, gokē puəth miət apei ku lorkē ku muəthkē.

16 Nawēn yēet Jethu tənē atuöccke ke thiēc, “Yeŋö tērkē wek ke?”

17 Go raan tək thān awēn yic wēt dēt tēem thīn ku lueel, “Raan piöc, ɣen aci man-hdiən cə kaŋ bēi tənē kəckun yī buəəth, bēn bēi tənē yī, rin kēc kek jəŋ tō yeguəp lēu bik cuəp wei. Yeen aci jəŋrac la yeguəp ku ye pēn jam.

18 Tē dəm ë jəŋ kēnē ye, aye wiet piny ku yik thok ayök, ku reem yelec ku riny. ɣen aci kəckun yī buəəth thiēc bik jək cuəp wei, ku akēc kē lēu.”

19 Go Jethu lək ke, “Wek kəc cie lac gam, yakē tak ba rëer

kek we yet nen, bāk jāl gam. Bēēikē dhōŋ kēnē tēnē ɣen.”

20 Gokē bēēi tēnē ye.

Kaam wēn tīŋ jōŋrac Jethu, ke lēth dhōk ku wit piny ku lōr ku yīk thok ayōk.

21 Go Jethu wun thiēec, “Ye nen dōm jōŋ kēnē ye?” Go bēēr, “Tēwäär ye yen meth.

22 Acī jōŋ kēnē duēr nōk, aye wiet mēec, ku le wiet wīir bī duēr mou. Na lēu ke yī kony ɣo.”

23 Go Jethu lēk ye, “Yeŋō ye yīn ye lueel, lōn na lēu! Ee yic, kēriēec ēbēn apuəl yic tēnē raan cī gam.”

24 Go wun meth dhiau, “Ÿen ala gam ku akoor, kony ɣa bī gamdiē rot juak.”

25 Nawēn tīŋ Jethu kōc juēc ke bō tēthiāāk kek ye, ke rēl jōŋrac ku lueel, “Ee yīn jōŋ miŋ cie jam. Yīn ayōōk, bāār bei dhōk guōp, ku duk ben dhuk yeguōp.”

26 Go jōŋrac dhiau yerōl ku wit piny, ku lēth, ku bīi bei. Ku jōl dhōk anaŋnaŋ piiny abī kōc kōk aa lueel, ka cī thou.

27 Go Jethu dōm cin ku kony bī rot jōt. Go rot jōt ku kēēc.

28 Tēwēn rēer Jethu kek kōcken ye buōth ē rōt, ke thiēckē, “Yeŋō kēc ɣok ye lēu buk jōŋ kēnē cuōp wei?”

29 Go lēk ke, “Jōŋ cīt kēnē acāk lēu bāk cuōp wei. Ee rōōk ē rot yen ē ye alēu bī jak cīt kākā cuōp wei.”

*Jethu aci ben jam ē Thuōnde
(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)*

30 Go Jethu kek kōcken ye buōth jāl tēwēn ke ke ret pan Galilia yic, ku cīi wīc bī la raan ŋic ye.

31 Rin ē nīnkā ē piōōc kōcken ye buōth kē bī rot luōi ye, “Manh Raan abī thōn kōc bī ye nōk, ku na akōl ye nīn diāk ka bī rot jōt raŋ yic.”

32 Ku aa kēc wētde bēn deet yic, ku riōōckē bik thiēec.

*Kōc Jethu buōth aaci wēt
teer*

(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

33 Gokē yet Kapernaum. Nawēn lek yet ɣōt, ke thiēc atuōōcke, “Yeŋō kēnē tēerkē wēn dhēl yic?”

34 Gokē gup riōōc ku bitkē, rin wēn ciēth kek, aake teer wēt lōn, yeŋa kamken yen dīt apēi.

35 Go nyuc ku cōl atuōōcke kathiāār ku rou ku lēk ke, “Piēŋkē, na ye raan wīc ye bī tōu tueŋ, ka dhil dhuk ciēen ku luui rin kōc ēbēn.”

36 Ku dōm meth ku cōl akāāc kenhīim ku tēēu yecin yekēt ku lēk ke,

37 “Raan manh koor cīt manh kēnē lor ē riēnkiē, acā lor, ku raan ɣa lor, acie ɣen ye lor, ee Wā Acīēŋ toc ɣa.”

38 Nawēn akōl dēt ke lēk Joon ye, “Raan piōōc, ɣok aaci mony dēt tīŋ keye jakrēc cuōp wei kōc gup ē riēnku ku acuk pēen rin acie raanda.”

39 Go Jethu lueel, “Duōkkē ye pēen rin raan kāŋ looi riēnkiē, aci lēu bī rot guō wel ku lēk ɣa kērac.

40 Rin raan cii yo man, ee raanda.

41 Wek alëk yic, raan we muɔɔc piu ë rin ye wek kɔc Raan ci lɔc ku dɔc, abä ariɔpde yök.”

*Ba raan dët thöɔc këracyic
(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)*

42 Na ye raan wëŋ mënɥ tök kam ë mïthkã ku bã maan, ka ŋuëën tënë ë raan cit kënë, diët ci ruök yeth alet dit tet, ku pik wiir bi mou. [

43 të cii kãmden ë thou thïn, ku mac acie thou akölrïëëc ëbën.]

44 Ku na ye ciɛndu yi cɔl aloi awuɔc, ke tɛem wei, aŋuëën ba pïr pïr path kek ciɛen tök, kek të bi yïn la cin karou ku cuet yi pan many cie thou akölrïëëc ëbën. [

45 të cii kãmden ë thou thïn, ku mac acie thou akölrïëëc ëbën.]

46 Ku na ye cöökdu yi yãth awuɔc yic, ke tɛem wei, rin aŋuëën ba pïr pïr path ke yi ye ŋɔl, kek të bi yïn la cök karou ku cuet yi pan mac.

47 Ku na ye nyiendu yi cɔl aloi awuɔc, ke ŋuët bei. Aŋuëën ba rot mat bäany Nhialic yic kek nyien tök, kek të bi yïn la nyin karou ku cuet yi pan mac.

48 Ee tëën arɛem yekë yök thïn acie thök, ë rin many pan mac acie many ye yor.

49 Raan ëbën abi lɔk ë mac cimën ye ajuër lɔk awai.

50 Awai apath. Ku na thöök kɔu alëi ke ben dhuök thïn kädë? Rëërkë kek awan

määth kamkun ku lakkë döör kamkun.

10

*Jethu apiöoc wët liööi
(Mt 19:1-12; Lk 16:8)*

1 Go Jethu jãl tëwën ku ler Judia ku teem wär Jordan. Go kɔc juëc apëi ben guëer tënë ye. Goke piöoc cimënden thɛr.

2 Go Parathï kök bën tënë ye ku wickë bik deep wët ku thiëckë, “Na päl raan tiɛnde ke cii path?”

3 Go Jethu bëër, “Yeŋö ci Mothith lëk we wãthɛr?”

4 Gokë lueel, “Acï Mothith puɔl bi moc athör liööi göt, ku pël tik.”

5 Go Jethu dhuök ke, “Mothith acï löŋ kënë gät we ë rin wärkuan dit aake cie yith ye lac gam.

6 Ku wäär tuen cëk Nhialic kɔc aaci cak moc ku tik.

7 Ku rin ë wët kënë raan abi wun ku man nyään piny, ku le ker kek tiɛnde,

8 ku keek karou aabi ya many tök. Këya aaci ben ya rou aa tök.

9 Këya, na ci Nhialic ke puɔl bi ya moc ku tik, ka cin raan päl ŋek kamken.”

10 Ku wën ci kek dhuk baai, ke thiëëc kɔcken ye buɔth ë wët kënë.

11 Go lëk ke, “Na ye raan liöi tiɛnde ku thiëk tiŋ dët, ka ci këracyic looi tënë tiŋden tuen.

12 Ku na ye tiŋ päl muɔnyde ku le mony dët thiaak, ka ci akör looi.”

Jethu adɔc mïth

13 Kɔc kɔk aake ye mīth bēēi tēnē Jethu bī ke bēn dɔɔc, go kɔc Jethu buo̯th ke lää̯t.

14 Nawēn la Jethu kē looi atuō̯cke tiŋ, ke dak pu̯su ku lueel tēnē ke, “Calkē mīth aabō tēnē ɣa, duō̯kkē ke pēn. Raan wīc ye bī la bāāny Nhialic yic adhil gam cimēn ē mīth thiikā.

15 Alēk we, raan wīc ye bī bāāny Nhialic yōk adhil wēt Nhialic gam, cimēn ye manh koor wēt kɔc ke dhiēth ye gam.”

16 Ku cɔɔl mīth yelō̯m ku tē̯u yecin kenhūim ku dɔɔc ke.

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

17 Tēwēn jiēl Jethu geeu, ke raan riŋ tēnē ye ku gut yenhiaal piny ku lueel, “Raan piō̯oc path yeŋō ba looi ba pīr akōlriēec ēbēn yōk?”

18 Go Jethu thiēec, “Yeŋō yīn ye lueel lɔn ɣen apath? Acīn raan path, ee Nhialic ē rot yen apath.

19 Yīn aŋic lōōŋ Nhialic, ‘Duk raan nāk, duk tiŋ raan dēt kɔr, duk kuēēŋ wēt lueth, duk cuēer, thek wuur ke moor.’”

20 Go bēer, “Raan piō̯oc, lōōŋkā aaya theek tēwāar koor ɣen agut cit ēmēn.”

21 Go Jethu dōt apēi, ku nhiēer ku lueel, “Ee tōk yen akēc looi, lɔr ɣaac kākku wei ēbēn ku gam wē̯u tēnē kɔc ŋōŋ, yīn abī jiēek la yōk pan Nhialic, ku bāar buo̯th ɣa.”

22 Wēn piŋ yen wēt kēnē, ke mēen ku jiēl ke cī pu̯su dak, rin ē la kajuēc apēi.

23 Go Jethu yenhom wēl kɔcken ye buo̯th ku lēk ke, “Abī yic riēl tēnē ajiēek bīk la bāāny Nhialic yic.”

24 Go kɔcken ye buo̯th gāi ē wēlkā. Go Jethu bēn ber yic tēnē ke, “Miēthkiē, yeŋō ril yen kēya bī raan la bāāny Nhialic yic!

25 Apuol yic bī thōrōl bak with cōk, tēnē tē bī raan ajak la bāāny Nhialic yic.”

26 Gokē ŋot ke gāi apēi, ku thiēckē, “Na ye kēya, ke yeŋa bī la pan Nhialic?”

27 Go Jethu ke dōt ku bēer, “Acīi raan bī lēu ē rot, bī gam tē kēc Nhialic ye kony, rin Nhialic ē kēriēec ēbēn lēu, acīn kē dhal ye.”

28 Go Pīter rot jɔt ku lueel, “Na ɣo, ɣok kɔc cī kākku ēbēn nyāāŋ piny ku buo̯thku yī?”

29 Go Jethu bēer, “Ee yic, ku alēk we, kuat raan cī panden nyāāŋ wei kek paan ē man ku nyiērakēn, ku wun ku man ku miēthke ku kacke ēbēn ē rienkiē, ku rin wēt Nhialic,

30 cīi kajuēc bī yōk pan Nhialic. Abī bēēi juēc ku wāmāthakēn ku nyiērakēn ku mārakēn juēc, ku mīth ku dum, ku kuōc ciēēŋ bī ye kuōc ciēēŋ aabī yōk aya arak buo̯t. Kākka aabī yōk pinynhom ē tēn, ku abī pīr akōlriēec ēbēn yōk akōldā.

31 Ku kɔc juēc tō tuēŋ ēmēn aabī dōŋ ciēēn, ku kɔc kōk juēc tō ciēēn aabī la tuēŋ.”

Jethu ajam ë Thuənde kën yic diäk

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

32 Nayəon aköl dët Jethu kek kacken ye buəoth, ku kəc kək aake kuany dhël yic, ke la Jeruthalem. Ku Jethu ë tö tuen ku buəoth kacken ye buəoth ke cï nhïim mum. Ku kəc awën biöth, ke cï riäc. Go Jethu atuöccke kathiäär ku rou bən caal tēden röt, ku lək ke kē bī rot la looi tēnē ye.

33 Ku lək ke, “Ēmən, yok aala Jeruthalem tē bī Manh Raan la dəm ku yēth bāny Itharel nhïim, ku kəc piöc ë lööŋ. Ku abik tēm thou, ku thönkē bēnyəknhom Roma mac baai bī la nək.

34 Ku abik läät ku buikē, ku ŋuutkē ku thatkē, ku näkkē, ku na ye nīn kadiäk cök, ka bī pīr ku jət rot ran yic.”

Käk wïc Jemith ku Joon

(Mt 20:2-28)

35 Nayəon thēei ke Jemith ku Joon wēēt Dhubedi bö tēnē Jethu, ku luelkē tēnē ye, “Raan piöc, awicku ba yo luäi kē buk thiēc tēnē yī.”

36 Go Jethu ke thiēc, “Yenö wiēcckē ba looi tēnē we?”

37 Gokē dhuk elä, “Tē nyuc yīn thönydu nhom diēcku yic nhial, ke yī cəl yo aa nyuc kek yī, raan tök ləŋ cuēc, ku raan dët ləŋ cam.”

38 Go Jethu lək ke, “Wek aa kuc kē thiēcckē, yən abī ban apēi ë nīnkä ku yən abī nək. Lëukē bək gum cīmēndiē?”

39 Gokē bēēr, “Alëuku.” Go Jethu lək ke, “Na cəkckē we nək ayic, ka lëukē bək gum,

40 ku acie yən la riel ba raan nyuc köŋdiēn cuēc ku köŋdiēn cam kuany, ee Nhialic yən abī ke yiək kacken cī guiēr ke.”

41 Nawën le atuuc kək kathiäär piŋ, ke riäak pusth tēnē Jemith ku Joon.

42 Go Jethu ke cəl ebën ku lueel, “Anjäckē lən kəc cī gam bīk aa bāny kəc cie kəc Itharel aala riel kəc nhïim, ku acīi path bək ciēt ke.

43 Ku kēnē acīi rot bī looi kamkun. Raan wïc ye bī ya raandit kamkun adhil rot dhušk piny bī ya luui rin kəc kək.

44 Ku na ye raan wïc ye bī ya bēny kəc nhïim, ka dhil ya aluan kəc ebën.

45 Cīmēn Manh Raan aya akēc bən bī kəc bən loony, acī bən bī kəc bən kony, ku gem wēike bī kəc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cəər bī daai

(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

46 Go Jethu kek kacken ye buəoth, ku kəc juēc kək yet gen Jeriko. Kaam wën jiël kek geeu, ke mony cəər ë kəc lim, cəl Timawuth ë rēēr dhël yəu ke lim.

47 Nawën piŋ lən cī Jethu raan pan Nadharet yēēt, ke cöt röl dīt, “Bēny Jethu yīn anjāath apēi. Yīn ë wën Debit cī Nhialic tooc. Kony ya.”

48 Go kɔc kɔk rɛl ku yöökkë bī biɛt, go ɲot kiu apɛi, “Wën Debit kony ɣa.”

49 Go Jethu kɔɔc ku lueel, “Cɔɔlkë.” Gokë cɔɔl, “Jɔt rot, yin aye bɛny cɔɔl.”

50 Go rot puur abä alan-hden acuat lööny wei yeköu ku rin tɛnɛ Jethu.

51 Go Jethu thiëc, “Yɛɲö wic ba looi tɛnɛ yi?” Go cɔɔr lueel, “Bänydië, awiëc ba bɛn daai.”

52 Go Jethu lɛk ye, “Lɔɔr, gamdu aci cɔl apuɔl.” Go daai nyin yic, ku buɔɔth Jethu.

11

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai

(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

1 Nawën nin kɔk cök ciëen, ke Jethu kek kɔcken ye buɔɔth la Jeruthalem. Ku tɛwën cī kek thiök kek Bethpeec ku Bethanī, tɛthiääk kek gɔn Olip, ke Jethu tooc kɔcken ye buɔɔth karou tuɛɲ,

2 ku lɛk ke, “Lak bɛëi tɔ tuɛɲ yiic ku tɛ ɣeet wek, ke wek aabi akaja cīn raan cī kan cath ye yök ke mac. Luonykë ku bɛëikë.

3 Na le raan thiëc we, ke luɛlkë, awic Bänyda, ku abi dhuk ëmën thiin.”

4 Gokë la ku yökkë manh akaja ke mac ɣöt thok, dhël ɣou. Tɛwën lony kek ye,

5 go kɔc ke kääc tɛthiök ke thiëc, “Yɛɲö luwikë, lony wek manh akaja?”

6 Gokë lɛk ke cīt tɛwën cī Jethu ke than thin. Go päl ke ku jiëlkä.

7 Gokë manh akaja ɣäth tɛnɛ Jethu ku kumkë kōu aläthken, ku nyuc Jethu yeköu.

8 Kɔc juëc aacä aläthken thieth dhël yic, ku kɔc kɔk aacä ayör tiim dhoɲ dum yiic, ku thiethkë ke dhël yic aya.

9 Go kɔc ke tɔ yenhom tuɛɲ, ku kɔc ke buɔɔth Jethu, yai looi ku yekë wak ëlä,

“Lecku Nhialic! Bɛny dɔc raan bö ë rienku,

10 Nhialic dɔc bääny wäda Debit bö! Lecku Nhialic!”

11 Ku jɔl la Jeruthalem ku bek luan Nhialic ku ciëeth këriëc ëbën. Nawën cī piny guɔ cuɔl, ke dhuk Bethanī kek atuöccke kathiäär ku rou.

Jethu aci tim wak bī riau

(Mt 21:18-19)

12 Nayɔn nhiäk, tɛwën jiël kek Bethanī, Jethu ë nɛk cɔk.

13 Nawën ke tɪɲ tim cīt ɲaap ke cī nhom thiäɲ ayör, go la cɔl bī yök ke cī luɔk. Nawën le ɣet ke yök ke ayör kepëc, rin tɛden ye yen luɔk aɲoot.

14 Go Jethu lueel, “Acin raan kɔɲ miëthku bɛn cam lanayɔn.” Ku wɛt këné ëci kɔcken ye buɔɔth piɲ.

Jethu aci la luan Nhialic

(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

15 Nawën lek ɣet Jeruthalem, ke Jethu la luan Nhialic, ku cop kɔc kɔɲ ɣaac aɣeer kal luan Nhialic yic. Ku wel agen

kɔc war wëeu yiic, ku thöc kɔc
ɣɔɔc wei ë kuör.

¹⁶ Ku cī kuat raan la kë muk
päl bī ret luanj Nhialic lšööm.

¹⁷ Ku jɔl kɔc pišöc, “Acī gät
älä athör thær wël Nhialic
yiic, ‘Luanjdië acī looi bī ya tən
ye kɔc wušt ëbën rööc thīn, ku
yeen acäk wel bī ya luanj cuër.’”

¹⁸ Wët kënë acī kɔc kāk
Nhialic ku kɔc piöoc lööŋ piŋ
ku wickë dhël nek kek ye. Ku
keek aake cī rišöc Jethu rin cī
kɔc ëbën puöth miët pišöcde
yic.

¹⁹ Nawën la thëi bën, ke
Jethu kek atušöcke jiël geeu.

*Atuuc Jethu aaci tim wäär
tiŋ ke cī riau*

(Mt 21:20-22)

²⁰ Nayon nhiäk dëët, tëwën
kueny kek dhël yic, ke ke tiŋ
tim cī ŋaap wäär cī Jethu wak
ke cī riau.

²¹ Go Piter këwäär cī Jethu
lueel tak ku lueel, “Raan
piöoc tiŋ tim wäär ca wak acī
riau.”

²² Go Jethu bëër, “Gamkë
Nhialic.

²³ Wek alëk yic, na le raan
yöök gɔn kënë, cuat rot wüir,
ku cī diu ku gëm lɔn bī kë cī
lueel rot looi, ka tiŋ rot.

²⁴ Këya, alëk we, kuat kë
thiëc tē rööc yīn, gam lɔn bī
yīn ye yök, ku kë wic aba yök.

²⁵ Ku tē rööc yīn, ke yī pël
wët piny tënë raan dët, rin
bī Nhialic adumušömkku päl
piny aya. [

²⁶ Na cīi wët ye päl piny
tënë kɔc kək, ke Nhialic acīi
awäcdu pël piny.”]

*Bäny Itharel aa riel Jethu
yšöŋ yic*

(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷ Gokë bën dhuk
Jeruthalem, ku tëwën ciëth
Jethu kal luanj Nhialic yic, ke
bänydit kāk Nhialic ku kɔc
piöoc ë lööŋ ku jɔl aa kɔcđit
baai, bō tënë ye.

²⁸ Ku thiëckë älä, “Ee yīn ye
riel ŋö tō yīguöp ye yīn luui
këlä? Ku yeŋa yīk yī ë riel kënë
ba keek aa looi?”

²⁹ Go Jethu bëër tënë ke,
“Wek aba thiëc wët kënë aya,
na bëër kë, ke wek aba lëk
raan cā yīek riel ye ŋen kākä
looi.”

³⁰ Lëkkë ŋa, “Joon raan kɔc
muɔɔc nhīm, yök riel yen kɔc
gäm lökwëi tënë Nhialic, aye
rielde ë rot?”

³¹ Gokë guëek yic kamken
ku luelkë, “Na luelku, ‘Ke yök
tënë Nhialic,’ Ka thiëc, ‘Aye ŋö
këc wek wëtde gam?’”

³² Ku na luelku, ‘Ke rielde ë
rot,’ ke yök aa jöny keek rin cī
raan ëbën ye gam.”

³³ Gokë dhušk Jethu,
“Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya,
ke wek aacä lëk riel ye ŋen
kākä looi.”

12

*Jethu acī jam ë waal bī rëëc
bäny nyuɔɔth*

(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

¹ Nawën ke Jethu jam waal
tënë kɔc man ye älä, “Monytui
ëcī dom looi ku cum yic tiim
ë luək ku rək. Ku looi tən ye
mīth tim guör thīn bīk ya māu.
Ku wec kät piny. Ku jɔl dom

riöp yic kəc kők, ku le keny wun dët.

² Nawën le tē cī tiim luək thöñ, ke tooc aluonyde tēnē ke bīk la gām abäkke.

³ Gokē alony dām ku thatkē ku copkē ciēen yecin.

⁴ Go raan la dom alony dët ben tooc, gokē yup nhom, ku banjē apēi.

⁵ Go alony dët ben tooc, gokē nək, ku jəlkē aloony kők aa that ku näkkē aloony kők.

⁶ Ku ē manhde yen ēcī jal döñ bī ben tooc. Go jəl tooc ku lueel, ‘Anjɛc abīk la theek,’

⁷ Go kəc awën cī riöp dom yic lueel ē kamken, ‘Kēnē ē manh raan la dom, bī kəñ lək thən aköldä. Bäk näkku ku kakkä aabi döñ kek ɣo!’

⁸ Gokē dām ku näkkē ku cuetkē guäpde wei.”

⁹ Ku jəl Jethu ke thiëc, “Yenjö bī raan la dom looi? Abī bēn ku nək kəc awën cī riöp dom yic. Ku riöp dom yic kəc kők.

¹⁰ Käckē wēt cī gət athör thɛɛr wəl Nhialic yic kēnē kan kuen?

‘Mēn wäär yen cī atēet kuc, yen acī bēn a mēn ril apēi.

¹¹ Kēnē ē ye luəi Bēny, ayeku tñj ke path ku dhēñ ɣonyin!’ ”

¹² Go bāny Itharel puöth dak ku wickē bīk dām, rin acik njic lən jɛɛm Jethu ē rienken. Ku rin riöc kek kəc juēc tō thñ, gokē puöl ku jielkē.

Jethu awic bī wēñj wēt ajuēr

(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³ Go kəc ke man Jethu, Parathī kők, ku kəc Antipäth ɣërot tuöc tēnē ye bīk la wēñj, bī wēt rac lueel.

¹⁴ Ku bīk ku luelkē tēnē ye, “Raan piöc, anjicku yin ē jam yith. Yin acie diɛɛr kək ye kəc kők tak. Ku yin acie diëtten ye kuɛɛc nhom. Ku yin ē kəc piöc bīk kək wic Nhialic looi dhəl la cök. Lək ɣo na ye taktäkdu, buk ajuēr dhiel aa gam, ɣok kəc Itharel tēnē Cithër Bēnyñaknhom, kua cuk bī gām ye?”

¹⁵ Ku Jethu ēcī ruënyden njic, ku bēer, “Yenjö wic wek ye bäk ɣa deep ē wēt? Bëikē ē wēñh kēnē ba tñj.”

¹⁶ Gokē jal yiək wēeth. Goke thiëc, “Ye nhom ña, ku ye rin ña kakkä cī giɛɛt wēeth kōu?” Gokē bēer, “Aa kək Cithër Bēnyñaknhom.”

¹⁷ Go Jethu lək ke, “Gämkē Cithër Bēnyñaknhom kēde, ku gämkē Nhialic kēde.”

Gokē puöth dak rin cī Jethu ruënyden njic.

Nhialic abī kəc cī thou cəl aa ben pīr

(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

¹⁸ Nawën ke kəc kők akut Thaduthī. Akut cīi ye ye gam lən bī Nhialic kəc cī thou ben cəl apīr, bö tēnē Jethu ku thiëckē älä,

¹⁹ “Raan piöc, Mothith acī lōñ gət älä tēnē ɣo, ‘Na thou wämēñh ē raan, ku nyiëñj tik piny ke cīn mīth, ke wämēñh koor ala ɣöt tik bī mīth dhiëeth ɣön mēñhē.’

20 Na thöörku lön tö mīth tik thīn kadhorou. Ku thiēk wēn dīt ku thou ke cīn mīth.

21 Go wēn buōth ye la yōt tik ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēth. Ku loi kēnē rot aya tēnē mēnh ye kek diāk.

22 Ku looi rot kēya tēnē wāmāthakēn kōk, keek ēbēn kadhorou acīn mīth cīk nyāān piny.

23 Ku lek tuen ku thiēckē, tē le kōc cī thou rōt jōt akōldā, bī ya tīn ŋa rin cī yen rēer ke ke ēbēn kadhorou?"

24 Go Jethu bēer, "Wek aa kōc ril nhīm cīn kē ŋiēckē, rin cīi wek wēl cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ye gam. Ku acāk ye gam aya lōn bī Nhialic kē ye lueel ka bī looi, lēu bī looi.

25 Rin tē le kōc cī thou rōt jōt, aacīi bī thiēek ku aacīi bī thiaak, aabī rēer kecīt atuuc nhial.

26 Ku na ye rin wēt bī kōc cī thou rōt jōt, ke we kēc athōr cī Mothith gōt kueen rin bun dēp, tēwāār cī Nhialic jam tēnē ye ēlā, 'Ÿen ē Nhialic Abaram, ku Ithāk ku Jakop.'

27 Kōc cī thou ke ŋic Nhialic aa pīr alanden. Yeen ee Nhialic kōc pīr, ku kōc cī thou aya. Acāk wuōōc!"

Lōŋ ril lēu bī theek kam ē lōōŋ

(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)

28 Raan piōōc lōōŋ kōc Itharel ē tö thīn tēwēn teer Jethu wēl kek Thaduthī. Na le tīn ke Jethu ye wēlken ŋiēc bēer, go bēn tēnē ye ku thiēec,

"Ye lōŋ nēn yen ril apēi kam lōōŋ?"

29 Go Jethu bēer, lōŋ ril akīn, "Pieŋkē kōc Itharel, Bānyda ē Nhialic ku ee tōk.

30 Nhiar Bēny, Nhialicdu puōu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhiamdu ēbēn, ku riēldu ēbēn.

31 Lōŋ dēt ril ye kek rou akīn, yīn adhīl raan dēt nhiaar cīmēn nhiaer yīn rot. Acīn lōŋ dēt ril apēi wār ē lōōŋkā karou."

32 Go raan piōōc ē lōōŋ lueel tēnē Jethu, "Ee yic raan piōōc cīt tē ca luēl ye, acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk.

33 Ku raan adhīl Nhialic nhiaar piānde ēbēn, ku nhiamde ēbēn, ku riēde ēbēn. Ku adhīl raan dēt nhiaar cīmēn nhiaer yen rot. Lōōŋkā karou kek adhīl ē theek, tēn tē bī Nhialic nāk yōk ku dor ē yīk nhīm."

34 Wēn tīn Jethu ye ke cī bēer apath, go lēk ye, "Yīn acī mec kek bāāny Nhialic." Ku tēen acīn raan kam kōc man Jethu cie bēn thiēec.

Jethu acī kōc piōōc lōn yen raan ē tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)

35 Tēwēn piōōc Jethu luan Nhialic, ke lueel, "Aniēckē lōn ye kōc piōōc ē lōōŋ kōc Itharel ye lueel lōn Raan cī lōc ku dōc, abī ya raan dhiēnh Debit?"

36 Debit guōp ēcī Wēi Nhialic yōōk bī lueel ēlā,

'Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, "Nyuc ē tēn kōŋdiēn cuēc,

yēt tē bī Ÿen kōc aterdu dhuōk ciēen yicōk."'

³⁷ “Ye kädē ye Raan cī lōc ku dōc manh Debit, ku yeen aye Debit cōl ‘Bānydiē?’ ”

Jethu alēk kōc bīk rōt tiit kōc gēt lōōh Itharel

(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

Ku kōc juēc awēn cī wēt Jethu piŋ aaci puōth miēt.

³⁸ Tēwēn piōōc yen ke ke lueel, “Tiētkē rōt, ku duōkkē kōc piōōc lōōh kōc Itharel ye kiēēt. Kōc cath kek alēthken dīt bār, rōt teem yōn yōc yiic bī ke aa muōōth athēēk.

³⁹ Ayekē nhiaar bīk nyuc tuēŋ thōc kōcdit tēn amat, ku yōn path akōl yai,

⁴⁰ ku keek aa kāk lēer tuōōr nyīn, ku rōōkkē apēi bīk kōc wēh lōn puōth kek. Kōckā, aabī tēm awuōcdit tet apēi!”

Ajuēr lēer

(Lk 21:1-4)

⁴¹ Tēwēn cī Jethu nyuc tē ye wēēu juaar thīn luanŋ Nhialic, ke dōt kōc juēc wēēu cuat kēnē ajuēr yic. Ku kōc juēc ajiēek aake cī wēēu juēc ya tāāu thīn.

⁴² Nawēn ke lēer aŋāŋ bō ku cuēt wēēu reen lik thīn.

⁴³ Go Jethu lueel tēnē kōcken ye buōōth ēlā, “Wek alēk yic, lēer kēnē aci Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kōc kōk ēbēn.

⁴⁴ Rin keek aa cīk juaar wēēuken juēc yiic, ku yen aŋāŋē, aci kēnē bī yen pīr dhuōl thīn ēbēn.”

13

Luanŋ Nhialic Jeruthalem abī thuōr piny

(Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Tēwēn jiēl Jethu luanŋ Nhialic, ke lueel raanden

tōŋ ye buōōth tēnē ye, “Raan piōōc, tiŋ, ye luanŋdīt dhēēŋ ŋō kēnē!”

² Go Jethu bēēr, “Yōōtdīt dhēŋ ye tiŋkā, aabī thuōr piny ēbēn, ka cīn alel tōŋ bī kōōc alel dēt nhom.”

Acī Jethu lēk atuōōcke lōn bī ke maan

(Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

³ Tēwēn rēer Jethu gōn Olip nhom, ke cī yenhom wēl luanŋ ē Nhialic, ke thiēēc Pīter ku Jemith ku Joon ku Andria wēn rēer kek ē rōt.

⁴ “Lēk yō, ye nēn bī kēnē rot looi? Ku yenō bī ye nyuōōth lōn cī tēn bī kākā rōt looi thiōk?”

⁵ Go Jethu lēk ke, “Tiēerke nhīim ku duōkkē rōt cōl aduōŋ.

⁶ Kōc juēc aabī bēn ē riēnkiē, ku ye ŋek lueel, ‘Ke yēn Raan cī lōc ku dōc,’ ku aabī kōc juēc duōŋ.

⁷ Tē tiŋ wek tōōŋ ke loi rōt akōldā, bī dhiēēth ayī kōc wuōn tōk rōt nōk, ke duōkkē diēer, kākā adhil rōt looi. Ku kārēc kōk aabī rōt looi aya, ku acie lōn cī thōk ē piny bēn.

⁸ Rin kōc paan tōk aabī kēnhīim tuōōm ku thērke, ku wuōt aabī thōr kamken. Ayīēkyiēēk piny juēc aabī rōt looi bēēi juēc yiic. Ku cōŋdīt apēi abī tōu thīn. Kākā kek aa kāk tuēŋ.”

⁹⁻¹⁰ Ku lēk Jethu atuōōcke, “Wēt Nhialic abī kaŋ lēk kōc ē piny nhom ēbēn, ke thōk ē piny kēc bēn. Muōkkē wēnhīim bāk puōth riel kārēc bī we yōk yiic. Wek aabī kōōc bāny nhīim ē riēnkiē bāk ke lēk Wēt Puōth Yam.

11 Ku tē dōm we ku Ʒēth we luk yic, duōkkē diēer tē bī wek la jīēm thin. Lak tuen ke we piōōc wētdiē pinyinhom ēbēn rin acie wek jam, ee Wēi Nhialic.”

12 Ku ben Jethu lueel, “Raan kek wāmēnh aabī rōt aa gaany bīk rōt cōl anāk. Ku wārken mīth aabī miēthken luōm, ku mīth aabī kōc ke dhiēth ke luōm bī ke cōl aa nāk aya.

13 Kōc ēbēn aabī we maan rienkiē. Ku raan bī ye puōu dēet agut tē bī yen thou, abī pīr akōlriēec ēbēn.”

Kēreec bī rot looi tēnē kōc Jeruthalem

(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

14 Piēnkē alēk we aya, “Ala akōl bī wek kērac apēi tīj. (Raan kuēn adhīl wēt kēnē deet yic.) Na rēer Judia ku tīj ē kēnē, ke yīn adhīl rin gat nhūim roor ba la thiaan.

15-16 “Ku raan tō dom yic acīi ben dhuk baai bā alan-hde la lōōm. Ku raan rēer ayeer, acīi ben la yōt bī la guik kē nyīēi.

17 Diäär liēc ku diäär muk mīthkor aabī gum apēidit ye nīnkā.

18 Rōōkkē bī rōt cīi loi wiir yic rut.

19 Kōc aabī gum apēi ye nīnkā, gum kēc kē kaŋ yōk tēwäär cēk Nhialic kōc agut cīt ēmēn. Ku acīi rot bī ben looi.

20 Na kēc Bēny looi bī nīnkā cōl alik, ŋuōt acīn raan cī pīr. Ku rin kōcken cī kuany, acī nīn cōl alik.

21 “Wek alēk kēnē, ‘Na le raan yōōk we tiēnkē Raan cī lōc ku dōc kīn,’ tēdē ke lueel, ‘Tiēnkē yen akan!’ Ke duōkkē gam.

22 Rin kōc juēc abī bēn ku lueel ŋek, ee Ʒen Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt ē Ʒen raan kāk Nhialic tīj, ku looi kārīl apēi kōc gōi. Ku mārke kōc kōk cī Nhialic kuany, tē lēu kek ye.

23 Tiētkē rōt, kēriēec ēbēn alēk we ēmēn bāk wenhūim tiit kāk bī bēn!

Akōl bī Manh Raan bēn
(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

24 “Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkā, tē cī kōc jal gum apēi, akōl abī kum nyin bī piny cuōl, ku pēei acīi bī ruel.

25 Kuēl aabī rōt yāak ku lōōnykē.

26 Ku Manh Raan abī tīj ke bō pial yiic kek diik ku riēldit apēi.

27 Ku yeen abā atuuc nhial tooc bīk kōcken cī lōc kuōōt yiic pinyinhom ēbēn.

28 “Ŋiēckē ē kēnē tim cīt ŋaap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr acī thišk.

29 Kēya, tē tīj wek kākā ke loi rōt, ke ŋiēckē lōn cī yen thišk apēi.

30 Alēk we, wek aacīi bī mār tē cōk kākā rōt looi.

31 Nhial ku piny aabī liu, ku wētdiē acīi bī kaŋ mār.

Rēer yī cī rot guuir
(Mt 24:36-44)

32 “Acin raan njic aköl bi kakkä röt looi. Na cök atuuc nhial, ayi Wende, ka cik njic, e Wä rot yen anjic ye.

33 Rëërkë we ci röt guiir rin wek akuc aköl bi kënë rot looi.

34 Kënë, acit kënë rot looi tēnē raan la keny, ku nyiēēn aluɔnyke baai, njek ke luɔide. Ku lək raan ci nyiääŋ baai thok bi rëēr ke tit akōlaköl.

35 Këya, wek adhil rëēr we tit aya, rin acäk njic yen tē bi Bānydun bēn thīn, lən bi yen bēn thēēi, ku lən bi yen bēn wëēr ciel yic, ku lən yen dhiēn thōn ajīth, ku lən yen nhiäknhīäk ē rial.

36 Na guɔ bēn, ke we cā yök we nin.

37 Kē ya lək we, alək kɔc ebēn. Rëërkë we tit, ke we tir nhūm!”

14

Amat nək Jethu

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

1 Nin karou Yan Ayum cīn yic luɔu nhom tuen, kɔcdit kāk Nhialic ku kɔc piöoc löön aake wic tē bi kek Jethu dεp thīn, bik dām ke kuc ku näkkē.

2 Ku luelkē, “Acuk dām aköl yai, yok aabi tūt bi kɔc juēc kaŋ jāl, rin na dāmku ku näkku, ke kɔc ŋoot yai yic, tēdē ke kɔc juēc aa thār kek yo.”

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuɔth

(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

3 Ku tēwēn rëēr Jethu Bethanī pan raan atuet cāl Thaimon, tēwēn mīth yen, ke tik bō kek tōny koor ci cuēc

ē tiəm ril la yic miök njir cāl naar, ye ɣɔc wëēu juēc apēi. Ku kuem thok ku luuŋ miök Jethu nhom ebēn.

4 Go kɔc kōk ke rëēr thīn puōth dak ku jīemkē kamken. “Yenō tuuk yen miök njir?

5 Miök njir kënë ŋuōt aci ɣaac wëēu juēc wār wëēu ye dām raan ē ruōn tōk, ku yik wëēu kɔc ŋōŋ.” Ku nyienykē tik apēi.

6 Go Jethu lueel, “Pälkē, yenō nyieeny wek ye? Acī kēpath looi tēnē ɣa.

7 Rin kɔc ŋōŋ aabi rëēr kek we akōlaköl. Ku na wiēcckē bāk ke kony ka luɔikē. Ku ɣen aci bi rëēr kek we akōlaköl.

8 Tiŋ kënë, aci kē lēu bi looi tēnē ɣa looi. Acī bēn bā bēn tɔc bi guāpdiē guiir bi jal thišk.

9 Wek alək yic, kuaat tē bi Wēt Puōth Yam piöoc thīn pinynhom, kē ci tiŋ kënë looi, abi ya lueel bi ye a tak.”

Judath aci Jethu ɣaac

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

10 Nawēn ke Judath, raan tōŋ atuuc kathiäär ku rou, la tēnē kɔcdit kāk Nhialic bi Jethu la luəm tēnē ke.

11 Gokē puōth miēt apēi wēn piŋ kek wētde, ku thōnkē lən bi kek ye gām wëēu juēc. Ku jol tē bi yen Jethu dām thīn wic.

Jethu aci miēth yai cam kek atuōcke

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

12 Nawēn aköl tuen Jandit Ayum cīn yic luɔu, nək amēl

rin yai, ke Jethu thiëc kacken ye buoath ëlä, “Ye tēnen wic yin yo buk mieth yai la guir thīn?”

13 Go Jethu kacken ye buoath tooc karou ku lēk ke, “Lak geeu Jeruthalem, ku wek abī rōm kek raan yēc tōony pū, biaathkē,

14 pan le yen thīn, ku lēkkē raan la baai. Aye Raan piōoc lueel, “Ye yōn nēn bī yēn mieth yai cam thīn yok kackiēn ya buoath?”

15 Ku abī we nyuōth yōn nhial läau yic cī guir yic. Guēr kē miēthda ē tēn.”

16 Go kac ye buoath jāl ku lek geeu Jeruthalem, ku yökkē kēriēc ēbēn cīt tēwēn cī Jethu ye lēk ke thīn. Ku jōlkē mieth yai guir.

17 Nawēn la thēi bēn, ke Jethu bō kek atuōocke thiäär ku rou.

18 Tēwēn mīth kek, ke lueel Jethu, “Wek alēk yic, raan tōk kamkun abā luom ku ē raan mīth kek ya.”

19 Gokē puōth riääk ku jōlkē gāi ku thiēckē tōk-tōk, “Makei! Ye yic? Ye yēn?” Ku riēckē puōth apēi.

20 Go Jethu bēer, “Ee raan tōk kamkun wathiäär ku rou, raan yecin rēk aduōk yic kek ya.

21 Ee yic, Manh Raan abī nōk cīt tē cī gāt ye riēnke athōr thēer wēl Nhialic yiic. Ku raan bī ye luom abī gum apēi. Ku anuēn tēnē ye diēt kēc cak dhiēth.”

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rām

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

22 Tēwēn mīth kek, ke Jethu lōm ayup ku dōc, ku bēny yic ku gēm ke ku lueel, “Lōmkē kēnē, ku camkē, kēnē ee guāpdiē.”

23 Ku lōom aduñ cī thiāñ muōn abiēc, ku leec Nhialic ku gēm ke, ku dēkkē thīn ēbēn, 24 ku lueel tēnē ke, “Kēnē ē riēmdiē, riēm ē dōōr kek Nhialic, bī kuēr rin kac ēbēn.

25 Alēk we, yēn acīi bī bēn dek muōn abiēc pinynhom tēn kek we, yet akōl bī yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

26 Nawēn cīk jal thōk ke ket waak, ku lek gōn Olip cōk.

Jethu acī kē bī Pīter ye jai lueel

(Mt 26:51-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

27 Ku lueel Jethu tēnē ke, “Wek kackiē, wek aabī kat ya cīmēn kēwäär cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ëlä, “Yēn abā abiōōk cōl anāk ku amēl abī wēer.”

28 Ku tē cī yēn jōt ran yic, ke yēn abi kan la Galilia ba we la tiit thīn.”

29 Go Pīter lueel tēnē ye, “Yēn acīi bī kat tē cōk kac ēbēn kat!”

30 Go Jethu lueel tēnē ye, “Alēk yī, ē wēer kēnē, ke thōn ajīth kēc kiu rou, yīn abā jai arak diäk.”

31 Go Pīter dhuōk ye, “Na cōk ya nōk kek yī, ke yīn acā bī kan jai.” Ku lueel atuuc kōk ēbēn kēya.

Jethu aröök ke ñic lön bi ye nök

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

32 Nawën ke Jethu kek kacken ye buoath la tē ye cäl Jethemani, ku lueel tēnē ke, “Nyuöockē tēn ku yiēnkē, Ƴen ala röök.”

33 Ku cöäl Piter ku Jemith ku Joon bik la kek ye. Ku jal rēer ke nēk atiēel, ku dhiεu apēi yepuöu.

34 Ku lueel tēnē ke, “Ƴen adhiau puöu apēi, ee thou guöp. Rēer kē tēn ku yiēnkē.”

35 Ku le tuen tēthin-nyoat, ku rēeny rot piny ku röök älä, “Na lēu rot, ke kēreεc tit Ƴa acii bö.”

36 Ku lueel, “Wä, yin ē kēriēec ēbēn lēu, nyaai ē kēreεc kēnē tēnē Ƴa. Ku acie wēt piändiē ē wēt piändu.”

37 Nawën ke dhuk tēnē ke ku yökke ke nin.

Go lueel tēnē Piter, “Thaimon, niēnkē? Cäk yiēn tēthin-nyoat?”

38 Ku lueel tēnē ke, “Yiēnkē ku röökkē bi we cii them jakreεc. Puöu ē gam ku guöp acin riel.”

39 Ku ben jal ku le röök cimēn awën.

40 Go bēn dhuk tēnē ke, ku ben ke yök ke nin, rin ci nin ke göök apēi. Ku muumkē nhim kē bik lēk ye, rin ci kek gup riöoc.

41 Nawën dhuk tēnē ke kēn ye kek diäk, ke thiēec ke, “Ñot we nin! Läänkē? Njēckē lön ci tēn nin thök, tiēnkē Manh Raan aci luöm kōc reεc. Emēn, tē bi ye jal thōn kōc reεc aci Ƴēet.

42 Raan cä luöm aci bēn. Jatkē röt, lokku buk röm.”

Jethu aci döm

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

43 Tēwën ñot jiεem yen, ke Judath raan ye kek thiäär ku rou bö ke cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke ci kōcdit kāk Nhialic, ku kōc gät löön, ku kōcdit baai tooc.

44 Ku Judath ēci kōc awën cath kek ye, lēk tē bi kek raan wickē bik bēn döm njēc thīn, älä, “Raan ba muöth ku ciεem yen ē raan wiēcckē, damkē ku kuathkē ku tiεtkē röt ē kacke apath.”

45 Kaam wën Ƴēet Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny.” Ku muöth ke ciim.

46 Gokē döm ku derkē.

47 Go raan tök kam kōc ye buoath wën kääc thīn palde miēet bei ku tök alony lui pan raandit kāk Nhialic yic abi teem wei

48 Go Jethu ke thiēec, “Cäk bēn we muk atuel ku paal bāk Ƴa bēn döm. Cäk tak lön ye Ƴen raan kōc rum?”

49 Ƴen ē rēer ke we akōlaköl Ƴa piöoc luan Nhialic, ku wek aa kēc Ƴa döm. Ku kēnē aci rot looi ē rin bi kē ci gät athör theer wēl Nhialic yiic yēnhom tiεen.”

50 Ku jal kacken ye buoath nyään piny ku ketkē.

51 Ku riēnythii dēt ceñ alanh acuat ē buoath Jethu. Nawën wic kōc awën kuath Jethu bik döm,

52 ke nyiēen Ƴalath kecin ku ket kecin kē ceñ.

Jethu aci yäth luŋ bäny Itharelyic

(Mt 26:5-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵³ Ku jalkë Jethu yäth pan Kaipa luk yic, cï bäny käk Nhialic ku kəc piöoc lööŋ, ku kəcđit baai kenhüim mat thïn.

⁵⁴ Ku Pïter ë biöth ke mec kəc cök ciëen agut tē yeet yen luk yic. Ku nyuuc bi yəc aya tēwën yəc kəc bäny tiit thïn.

⁵⁵ Bäny käk Nhialic aake cï nyuc bik Jethu wïc guöp awuöc cï looi, rin bi kek ye tēm thou, ku acin awuöc cïk yök.

⁵⁶ Kəc juëc aake cï Jethu luom ë lueth ku wëlken akëc röm.

⁵⁷ Nawën ke kəc käk jət röt, ku lueelkë luenh kënë Jethu guöp.

⁵⁸ Acuk piŋ ke lueel, “Yen abi luŋ Nhialic cï raan looi kënë thuŋr piny, ku na ye aköl ye nin diäk, ke yen abi dët buth nyiende, ke cie kënë ë looi raan.”

⁵⁹ Agut ke aya aa këc wëlken röm.

⁶⁰ Go Kaipa rot jət kenhüim ku thiëc Jethu, “Cïn kë dhuk nhom wël cï lueel yïguöpkä yiic?”

⁶¹ Go Jethu biët ku cï jam. Go Kaipa ben thiëc, “Ye yök yïpuöu ye yïn Raan cï ləc ku dəc, Manh Nhialic yeku door?”

⁶² Go Jethu bëer, “Ee yen, ku wek aabi Manh Raan tiŋ ke cï nyuc cuëny Nhialic ñic kãŋ looi ëbën, ku büi ke pial nhial.”

⁶³ Go Kaipa aläthke rët yiic yeköu ku lueel, “Yenjö ñot

wïcku kəc kök bi ben jam käk cï looi.

⁶⁴ Wek aci tē tōon yen Nhialic thïn piŋ. Yenjö yen wëtđun?” Gokë mat yic kedhie bi dhiel nök.

⁶⁵ Ku jəl kəc kök Jethu aa ñuööt. Ku derkë nyin ku gutkë kecin ku yöökkë, “Μεεk raan yi gut.” Ku döm apuruuk ku biëkkë.

Pïter ajei Jethu

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷ Tēwën rëer Pïter piiny ke yəc mac, ke nyan lui pan Kaipa bö. Ku tēwën tiŋ yen Pïter, ke döt apei ku lueel, “Yïn aya, yïn yi rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁶⁸ Go jai, ku lueel, “Yen aci raandun ye lueel ñic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.” Ku ler ayeer. Ku kaam thiin awën, ke thōn ajith kiu.

⁶⁹ Go nyan awën tiŋ ku ben lëk kəc kääc thïn, “Mony kënë ë raanden.”

⁷⁰ Go Pïter ben jai. Ku kaam awën, ke lueel kəc ke kääc thïn tēnë Pïter, “Ee yic, yïn ë raanden, rin yïn ee raan Galilia.”

⁷¹ Go Pïter rot kuëen, “Nhialic abä nök tē cï yen yic luel. Yen akuc raan jicem wek ë rienke.”

⁷² Nyin yic, tēwën ye dhiën ajith yic rou bëek piny, ke Pïter tak këwäär cï Jethu lëk ye, “Tueŋ ke thōn ajith këc kiu kënë ye kek rou, ke yïn abä jai arak diäk.” Ku wel yenhom wei kəc yiic ke cï guöp yär ku dhiëu.

15

*Kɔc Itharel aaci Jethu
gaany tēnē Pilato*

(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

1 Naɔn nhiäk rial yic, ke kɔcdit käk Nhialic, ku kɔcdit baai ku kɔc piöc lööŋ mēt tē bik luši Jethu. Gokē rek ku kuεethkē tēnē bēny Pilato.

2-3 Kɔc luk aake cī Jethu gaany lɔn cī yen käreç apēi looi. Go Pilato thiëc, “Ye yin bēnyŋaknhom kɔc Itharel?” Go Jethu bēer, “Ee ɣen, cīt tē ca luēl ye.”

4 Go Pilato ben thiëc, “Cīi kajuëc cī yī gaanykä ye bēer, piŋ kakkith yeke kuεen yigušp.”

5 Go Jethu biët ku cīi wēt Pilato bēer. Go Pilato gäi.

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

6 Rušön ebēn, aköl Yan Ayum cīn yic luəu, bēnyŋaknhom ē raan tōk kam kɔc cī mac lony, tē wic kɔc baai ye bi lony.

7 Ke mony cɔl Barabath ē mac, kek kɔc cī kɔc nōk ke thär kek kɔc mac baai.

8 Go kɔc juëc apēi la tēnē Pilato, ku thiëckē bi ke luši kē ye looi aköl yai.

9 Go Pilato ke thiëc, “Wiëckē ba Jethu bēnyŋaknhom Itharel, lony tēnē we?”

10 Ee ŋic lɔn yen tiēl ku män mēen kɔc luk Jethu, yen aabi kek Jethu tēnē ye.

11 Ku kɔc ater Jethu aake ye kɔc kušöt thook, bik lēk Pilato bi ya Barabath yen lony.

12 Go Pilato ke thiëc, “Yeŋö ba looi tēnē raan yakē cɔl ke bēnyŋaknhom kɔc Itharel?”

13 Gokē rek yic röldit, “Apiëet tim cī rīiu kōu.”

14 Go Pilato ke ben thiëc, “Yeŋö? Ye awäc ŋö cī looi?” Gokē ben rek yic röldit apēi, “Apiëet tim cī rīiu kōu.”

15 Go Pilato Barabath lony rin wic yen kɔc bik puöth miët. Ku wēn cī yen apuruuk yōök bik that ku ŋakkē nhom ē kuəoth, ke gēm ke bik la piäät tim cī rīiu kōu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mt 27:27-31; Jn 19:2-3)

16 Go apuruuk Jethu kuaath aɣeer pan bēny. Ku cɔlkē apuruukken käk bik röt mät ke.

17 Ku rukkē alanh mathiäŋ Jethu kōu. Ku jɔlkē kēr la kuəoth riic yiic ku ŋek kek yenhom.

18 Ku jɔlkē aa cɔl, ku mušthkē ku buikē, “Mädho bēnyŋaknhom Itharel.”

19 Ku yuupkē nhom wai, ku ŋuutkē gušp, ku gutkē kenhiäl piny bik nyuəoth ciët leckē.

20 Wēn cī kek ye jal bui, ke ke bīi alanh mathiäŋ awēn bei, ku dhukkē aläthke yekəu, ku kuathkē bik la piäät tim cī rīiu kōu.

Jethu aci piäät tim cī rīiu kōu

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

21 Tēwēn cī tim cī rīiu Jethu göök kētkēt, ke mony cɔl Thai-mon, raan pan Thirene, wun Alekdhändēr ku Ruputh, ē bö baai ke kuany dhēl yic ke la

geeu. Go apuruuk dām riel bī tim cī rīiu ket.

22 Ku yeetkē tē cāl Golgotha, ku wētde yic, gōn la ŋuen-ŋen cīt apen nhom raan.

23 Ku gēmke Jethu muōn abiēc cī liāap wāl kec cāl mir bī dek, go kuc ye.

24 Gokē jāl piāat tim cī rīiu kōu. Ku cuetkē gek bīk alēth Jethu tek kamken.

25 Ee ye tē cīt lunyluny yōk yen ē piēt kek ye tim cī rīiu kōu.

26 Ku jōlkē awuōc yekē tak ke cī Jethu looi, gōt nhial tim cī rīiu kōu ēlā, “BENYŊAKNHOM ITHAREL.”

27-28 Ku piētke cuēr karou kek Jethu tiim cī rīiu kōōth aya, raan tōk lōŋ cuēc ku raan tōk lōŋ cam.*

29 Ku jōl kōc ke ye tēek tēwēn Jethu aa cuiit ku latkē ku luelkē, “Cie yīn wāar ye lueel lōn bī yīn luanŋ Nhialic thuōr piny ku buth nīn kadiāk.

30 Na ye kēya, yeŋō cīi yīn rot kony ku bār piny tim cī rīiu kōu!”

31 Kēya, ee ye kōcken ater bui ku luelkē kamken. “Ee kōc kōk kony ku cīi rot kony.

32 Raan cī lōc ku dōc cī Nhialic nhiaar ku yīk riel, cī rot looi bī ya bānyda, jōl bēn piny tim cī rīiu kōu ēmēn, buk jāl tīŋ ku gamku!” Ku acī kōc awēn cī piāat tiim kōōth cimēnde aa bui ku lēetkē aya.

Jethu acī thou ayic

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49;

Jn 19:28-30)

33 Nawēn akōl ciel yic ke muōth loi rot yet tāāŋ akōl pan awēn,

34 Nawēn tāāŋ akōl, ke Jethu cōt rōl dīt, “Eloi, Eloi, lama thabakthanī?” Ku wētde yic, “Nhialicdiē, Nhialicdiē, yeŋō pēl yīn ya wei?”

35 Nawēn piŋ kōc kōk ke kāāc thīn, ke luelkē, “Pīeŋkē acōl Elija.”

36 Go raan tōk kat ku lut alath muōn wac yic. Ku tēū wai thok ku yōk Jethu thok, ku lueel, “Titku buk tīŋ lōn bī Elija bēn bī bēn bēēi bei tim cī rīiu kōu!”

37 Ku jōl Jethu keŋ apēi, ku thou.

38 Ku kaam wēn ka alanh ye gēēŋ, bī luanŋ Nhialic tek yic alōŋthīn rēet yic ē rou, jōk nhial yeet piny.

39 Go bēny apuruuk tō thīn lueel wēn tīŋ yen tē cī Jethu thou thīn, “Mony kēnē ē ye Manh Nhialic alanden!”

40-41 Diāār aake tō thīn, ku keek aake daai tēmec. Wāar rēer Jethu Galilia, ee ye diāārka buōth bīk miēth aa looi tēnē ye. Ku diāār juēc kōk ke cath kek ye, wāar le yen Jeruthalem aake tō thīn aya. Kam ē diāārka Maria Magdalena, ku Thalome, ku Maria man Jemith thii kek Jothep aake tō thīn.

Jethu acī thiōk

(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

15:24 Wk 22:18 * 15:27-28 Athōr kōk theer wēl Nhialic aa 15:28 mat thīn ēlā, “Yeen acī nōk cimēn kōc kāreec looi.” Acī yenhom tīeŋ. 15:29 Wk 22:7; 109:25; Mk 14:58; Jn 2:19 15:34 Wk 22:1 15:36 Wk 69:21 15:38 B.bei 26:31-33 15:40-41 Lk 8:2-3

42-43 Wën col piny, bi aköl cii kəc Itharel ye luui guo bën, ke Jothep raan gen Arimatheo bō. Ku ë ye raan kəcđit luŋ Itharel, ku yeen aya ecī Wēt Puoth Yam gam. Nawën le tiŋ lön cī Jethu thou, ke riil yenyin ku ler tēnē Pilato, ku thiēec guöp Jethu bi la thiök.

44 Go Pilato gai lön nadē ke Jethu cī guo thou. Ku cōl bēny apuruuk ku thiēec lön cī Jethu guo thou ayic.

45 Nawën piŋ tēnē bēny apuruuk lön cī Jethu thou, go guāpde puöl bi Jothep nyaai.

46 Go Jothep kəc tooc bik alanh yer la ƣoc, ku bii guöp Jethu piny tim kōu, ku der alanh awën. Ku tēu raŋ cī wec kuur yic. Ku lōr alēl dittet raŋ thok.

47 Maria Magdalena ku Maria man Jothep aake daai, ku tiŋkē tē cī ye thiök thīn.

16

Jethu aci rot jət raŋ yic

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

1 Naŋon thēei aköl cii kəc Itharel ye luui, ke Maria Magdalena ku Thalome ku Maria man Jemith la miök nīr ƣoc bi kek guöp Jethu la təc.

2 Naŋon nhiäk rial, aköl Nhialic, abō aköl nyin ke la raŋ nhom.

3 Wën ŋoot kek dhēl yic, aake röt thiēec, “Yeŋa ba alēldīt tō raŋ thok la laar wei?”

4 Nawën jətkē kenyin ke tiŋ alēl ke cī laar wei.

5 Gokē la raŋ yic, ku tiŋkē riēnythii ē kōŋ cuēc ke rēer ke ceŋ alanh yer. Gokē gai apēi.

6 Go lueel, “Duōkkē gēi, aŋiēc wek awic Jethu raan gen Nadharet wäär cī piäät tim cī riūu kōu. Aliu ē tēn, aci rot jət. Tiēŋkē tēwäär cī kek ye tääu thīn.

7 Lakkē ku lēkkē kacken ye buōth ku Piter, lön yen Jethu aci la Galilia. Abäk la yök thīn cimēn wäär cī yen ye lēk we.”

8 Gokē la ayeer raŋ yic ku ketkē, ke lēth, ke cī gai. Acin raan cik lēk wēt kēnē dhēl yic, rin cī kek riōc.[

Jethu aci rot nyuōth Maria Magdalena

(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)

9 Wën cī Jethu rot jət ē raŋ yic ƣon nhiäk rial aköl Nhialic, ke kōŋ rot nyuōth Maria Magdalena wäär cī yen jakrēc kadhorou cuōp wei yeguöp.

10 Go la ku lēk atuuc Jethu ke rēer thuōu yic ke dhiau, lön cī Jethu rot jət.

11 Nawën piŋkē tēnē ye lön cī Jethu bēn pīr, ku aci tiŋ, gokē cii gam.

Jethu aci rot nyuōth kacken ye buōth karou

(Lk 24:13-35)

12 Nawën ke Jethu nyuth rot atuōccke karou ke cī rot waan, tēwēn kueny kek baai yic. Ku cik ŋic lön ye yen Jethu.

13 Gokē dhuk Jeruthalem nyin yic bik kacken la lēk, ku akēc kacken gam.

*Jethu aci rot nyuöth kacken
ye buöth thiäär ku tök*

*(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49;
Jn 20:19-23)*

¹⁴ Nawën ke Jethu jol rot nyuöth tënë atuöcke kathiäär ku tök ke ke mith. Ku nyieeny ke rin kęc kek gam, ku rin ci kek nhüim riel bik wët kęc ci ye tñj ke ci pñr, cii gam.

¹⁵ Naγon aköl dët ke lęc ke, “Lak pinynhom ku lęcķe kęc ebën Wët Puöth Yam Nhialic.

¹⁶ Raan bi gam ku yök lökwëi, abi pñr akölrïęc ebën, ku raan bi jai acii bi kony.

¹⁷ Kęc ci gam abi yięc riel kënë, aabi jakręc aa cuöp wei ë riencië, ku aabi jam thok kök.

¹⁸ Aabi kecin aa tääu kęc tuany nhüim, ku aabi pial. Na cökkë käpieny kuany, ku dekkë käk ë kęc luaaη, kacin kë näk ke thñn.”

Jethu aci yäth pan Nhialic

(Lk 24:50-53; Lk 1:9-11)

¹⁹ Nawën ci Jethu nin nök ke ke, ke yëth pan Nhialic ku nyuuc köη cuęc ë Nhialic.

²⁰ Ku jol atuuc Jethu thiëi pinynhom ke ke lęc kęc. Ku jol käkken jäη göi yekë ke looi kenhüim aa tiεεη, rin tö riel ë Nhialic ke ke.]*

16:15 Luai 1:8 **16:19** 1:9-11 * **16:20** Athör theer juęc la cök ku kęc theer ηic ke Marko 16:9-20 akęc mat thñn.

Wël Jethu cï Luka göt Wët nhom

Wël Jethu cï Luka göt, aa Jethu nyuöøth lön ë yen raan wäär cï Nhialic lueel ka bï tuöök pinynhom, bï kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel bën luök. Acï Luka göt lön Jethu acï Wëi Nhialic cöl bï, “Wët Puøth Yam bën nyuøth kəc nøy nyin.” Ku wëlkä, aa la yiic käk wïc raan ëbën. Käk miët puøu aa rëer wël cï Luka göt yiic aya, cïmën bën Jethu pinynhom, acï luëel thïn cök tuen yiic, ku tē thöök wël thïn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyiköl la tuen ë wët kënë, ku juen bï gam kəc cï gam rot juak la nhial Jethu cök, aaci raan tøy kënë göt aya athör Luai Atuuc Jethu yic.

Aban 2 ku 6 (tj käk cï göt athöör yic bö ciëen) aatö käjuéc yeke yök athör kënë yic ë rot. Cïmën anyikööl diet atuuc nhial, ku këwäär cï abiök Jethu la neem wäär dhiëeth ye. Ku la Jethu luan Nhialic wäär ë yen dhök. Ku wël waal raan path pan Thamaria ku manh cï mää. Ee wëlkä yiic, ee röök yen acï ber yic bï tæet kəc puøth. Ku Wëi Nhialic, ku käk cï diäär looi ë luai Jethu yic, ku pël bï Nhialic adumuööm päl piny.

Käk tö thïn
Wët Nhom 1:1-4

Dhiëth ku mæeth Joon raan kəc muöc nhïim ku jöl a Jethu 1:5-2:52

Luai Joon raan kəc muöc nhïim 3:1-20

Miöc ë nhom ku thëm Jethu 3:21-4:13

Luai Jethu ëbën pan Galilia 4:14-9:50

Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem 9:51-19:27

Nin ciëen kadhorou thuönde nhom tuen 19:28-23:56

Jön rot ku nyooth rot ku la nhial ë Bëny 24:1-53

¹ Tënë Thiöpiluth, cit tē ye piën ye, acï kəc juéc them bik käk cï röt looi kamkua göt.

² Aaci gët käk cï kəc cï ke tj, ku kəc lui wët Nhialic læk yo tēwäär jök kakkä röt.

³ Këya, Bändië, wën cï yen käk cï röt looi muk cök tēwäär jök kek röt, aca tak ba ke göt apath tënë yï,

⁴ rin bï yin käjuéc cï piöc tënë yï jäl njic lön cii kek ye lueth.

Atuny Nhialic acï dhiënh Joon lueel

⁵ Wäär ye Yërot bënyjaknhom pan Judia, raan käk Nhialic cöl Dhäkaria ë tö thïn, ku yeen ë ye raan akut käk Nhialic cöl Abija, ku yeen ë la tinjen cöl Elithabeth, nyen kuat Aron.

⁶ Dhäkaria ku Elithabeth aake ye kəc path tënë Nhialic, rin keek aake rëer ke cïn gup awuöc ke thek lööj Nhialic.

⁷ Ku keek aake cïn mïth rin Elithabeth ecï dhiëth, ku keek aake cï dhiöp kedhie aya.

8 Nayon akäl tök, yen ke kuëer kəc akut Dhäkaria bik luui luanj Nhialic,

9 ke kocken akut cuet gek, go lööny tənē ye bi ya yen la adöj n̄ir took ariäk nhom luanj Nhialic. Go la luεek.

10 Ku tēwēn took yen adök luεek, ke kəc juēc awēn cī guëer aake rōök ayeer.

11 Kaam wēn, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kääc löj cuēc ariäk nhom tēwēn took yen adöj n̄ir th̄in.

12 Tēwēn t̄inj Dhäkaria ye, go riōc apei ku muum nhom.

13 Go atuny Nhialic lək ye, “Dhäkaria! Duk riōc, rōökdu acī Nhialic piñ, ku emēn tiēndu Elithabeth abī manh moc yök. Na la dhiēeth, ka bi cəl Joon.

14 Wek aabi puōth miēt wedhie wek tiēndu tē le ye dhiēeth. Ku kəc juēc aabi puōth miēt ke we aya,

15 rin yeen abī ya raan tōj ril kam kəc käk Nhialic t̄inj. Ku yeen acī bi ya dek kuat muōn la yic luou. Ku yeen abī Wēi Nhialic la yeguōp ke cək ηoot man yäc,

16 ku yeen abī kəc Itharel cəl adhuk Nhialic Bānyden.

17 Abī kanj tuōl tēnē Bēny kek riēl thōj cīmēn riēl Nhialic wäär tō tēnē Elija. Ku Joon abī wārken ē m̄ith cəl anhiar miēthken. Ku kəc ril nhūm emēn cie wēt Nhialic ye piñ, aabi kenhūm waar. Ku këya, yen ē tē cī Joon kəc cəl aa guiir röt th̄in rin bēn Bānyda.”

18 Go Dhäkaria lueel tēnē

atuny Nhialic elä, “Ba ηic kēdē lön bi kēnē rot looi? Yen acī dhiōp ku tiēndiē acī dhiōp aya.”

19 Go atuny Nhialic dhuōk ye, “Ee yen Gabriel, rēēr Nhialic lööm ku yen acī tooc ba yi bēn lək wēt puōth kēnē.

20 Rin kēc yin wēt ca lueel gam, yin abī rēēr yi cie jam, yet tē bi kēnē rot kanj looi akölden bi yen rot looi ke cit tēde.”

21 Tēn awēn, kəc aake tit Dhäkaria ke cī gāi kē rēēr yen luanj Nhialic apei kēlä.

22 Nawēn le bēn bei ke cī jam, gokē ηic lön le yen kē cī rot nyuōth ye, tēwēn ye yen nyuuth yecin ku cī jam.

23 Nawēn la n̄in luui Dhäkaria luanj Nhialic thök, ke dhuk paande.

24 Nawēn ke tiēnde Elithabeth yök meth, ku jöl rēēr baai pēi kadhiēc ke cie la ayeer.

25 Ku jöl ya lueel, “Nhialic acī kēnē looi tēnē ya bi piathde nyuōth ya, ku acī kē ye ya dhöl guōp rin cī yen rol jal nyaai!”

Atuny Nhialic acī dhiēnh Jethu lueel

26 Tēwēn ye pēi Elithabeth dātem, ke Nhialic tooc atuōnyde Gabriel gen Nadharet tō pan Galilia,

27 tēnē nyan bim cəl Maria, ku ē thiεek mony cəl Jotheb, raan dhiēnh Bēnyηaknhom Debit.

28 Go atuny Nhialic bēn tēnē ye ku lueel elä, “Madho, yin

athiäng dhëej Nhialic. Bányda atö ke yì!”

29 Go Maria riöc ku muum nom wën piñ yen wëlkä, ku thöön yepuöu käk tö ë wët kënë yic.

30 Go atuny Nhialic lueel tënë ye, “Duk riöc Maria, yin anhiëer Nhialic.

31 Yin abi meth yök, manh moc. Ku na la dhiëeth ka ba cäk ke cöl Jethu.

32 Abi ya raandit apai Nhialic nom. Ku abi cöl Wën Nhialic Madhöl. Ku Nhialic Bányda abi bäany Debit wundit yiék ye,

33 ku abi ya bëny pan yi Jakob akölrüec ëbën, ku bäanyde acii bi thök alanden!”

34 Go Maria lueel tënë atuny Nhialic, “Bi rot looi kädë. Yen ë nyen bim kéc thiaak?”

35 Go atuny Nhialic ben lek ye, “Wëi Nhialic abi löony yiguöp ku rielde abi ben yinhom. Manh thin dhëej ba dhiëeth abi cöl Wën Nhialic.

36 Ku dët akin aya, molën Elithabeth ci dhiöp aci meth jäl yök cök a wäär ye ye tij ke ciët ci rol. Päike aa dätem emën.

37 Rin njic Nhialic käng looi ëbën. Acin kë gök ye.”

38 Go Maria lueel, “Yen alony Bányda, abi looi tënë ya cimën wëtdu.” Go atuny Nhialic jäl.

Maria aci Elithabeth la neem

39 Nawën nin lik cök, ke Maria löony dhöl ke cïn gäau

bi la pan yi Dhäkaria rëer tëthöny pan Judia.

40 Ku ler pan Dhäkaria ku muöth Elithabeth.

41 Kaam wën piñ Elithabeth Maria ke muöth ye, ke manh liéc yen riäng yeyic. Ku go Wëi Nhialic guö lööny yeguöp.

42 Ku lueel röldit tënë Maria, “Yin aye leec diäär yiic ëbën, ku lec manh yänydu.

43 Yenö thieek yayic abi man Bánydië ya bën neem?”

44 Kaam wën piñ yen yiröl yi muöth ya, ke manh tö yayic mit puöu ku le nyoon-nyoon.

45 Yin amit guöp rin ci yin wët Bányda gam, lon bi wët ci lek yi rot tiëej!”

Waak Maria

46 Go Maria lueel, “Yin Bányda yin apiaany yapuöu,

47 ku yen aci puöu miët tënë Nhialic pir yen,

48 rin ci yen aluonyden cie kuëc nom liec. Ku akölë le tuëj,

riëc ëbën abä leec rin ci Nhialic yen döc,

49 rin ci Nhialic Madhöl kädit looi tënë yen.

Yen aril ku adhëej.

50 Ku yeen alir puöu tënë kuar raan ëbën, kuar riöc ë yeen.

51 Nhialic aci koc bäng nhiam thiäi pinyhom köjden ril.

52 Ku aci bäny ril piék piny thäcken nhüm, ku jöt koc cii nhiam cie kuëc nhüm nhial.

53 Ku ee koc njöñ wic käng, yiék käjuéc ku nyiëj ajieek.

54 Ku aci wätiden cī thön
wärkuan dīt tiεεη nom
ku kony aluənyke, kəc
Itharel.

55 Cīmēn wäär cī yen ye lək
wärkuan dīt,
Abaram ku mīth cī lək
dhiēēth!”

56 Ku jəl Maria rēer kek
Elithabeth tēcīt pēi kadiäk ku
dhuk panden.

Joon aci dhiēēth

57 Nawēn ke pēi Elithabeth
thök, ku dhiēēth manh moc.

58 Nawēn piη kəc akeu
nhom ku kəc ruäai ke ye lən cī
Nhialic ye lieec, ke mit puōth
apei.

59 Nawēn aköl ye nin bēt,
ke kəc bō bī meth bēn ηoot.
Ku wickē bik cäk rin wun
Dhākaria.

60 Go man kuec ku lueel,
“Acəl Joon.”

61 Gokē lueel tēnē ye, “Acin
raan ruäai ke we cī cäk ē
rinkä.”

62 Ku nieukē wun nyin, ku
thiēckē tē bī yen meth cäk
thīn.

63 Go Dhākaria agen gētget
cəl ku gēt, “Acəl Joon.” Gokē
gäi ebēn.

64 Ku kaam thiin awēn ke go
ηiec jam ku leec Nhialic.

65 Go kəc thiäak ke ke gäi, ku
thiēi wēlkä pan Judia yic, ku
ye kəc ebēn jam ē ke.

66 Ku kuat raan cī wēlkä piη
ē gäi ku lueel, “Manhē, bī jäl
yiēndē aköldä?” Rin ē yic, riel
Bänyda arēer kek ye.

Waak Dhākaria

67 Go Wēi Nhialic lööny
Dhākaria guöp, ku lueel

maany cī Nhialic nyuōth ye
ēlä,

68 “Lecku Bēny, Nhialic
Itharel! Rin cī yen bēn
bī kacke bēn luök.

69 Ku cəl raan pīr yo atul yōn
Debit aluənyde.

70 Wētde aci kəc kəkke tīη
lueel theεr,

71 lən bī yen yo kony alēikua
ku kəc man yo.

72 Acī Nhialic lueel lən bī yen
wärkuan dīt lieec,

ku muk lōη ē döör cī yen
mäath dəm ke ke
nhom.

73-74 Cīmēn cī yen mēl kuēη
tēnē Abaram wädītda,

ku thön lən bī yen yo kony
alēikua,

yo k aabī kēde ya looi ke cīn
diεr,

75 tē yer yo k puōth ku lok cök
yenhom akölaköl tē pīir
yo k.

76 Ku yīn manhdiε, yīn abī ya
raan kək Nhialic tīη,

yīn abī la tueη yenhom ba
dhöl la guiir tēnē yeen.

77 Ba lək kəc tē bī kek pīr
akölriēec ebēn yök thīn,

tē pēl adumuōmken piny.

78 Nhialic alir puōu,

ku yen abī raan cīt ruel cəl abō
pinynhom.

79 Ku yeen abī ruel tēnē kəc tō
muōōth yic,

rēer thou yic, bik dhöl ye kəc
döör ke Nhialic jäl yök.”

80 Ku Joon aci jäl dīt ku yīk
Wēi Nhialic riel dīt. Ku pīir
roor tē cīi ceη ē rot yet aköl tul
yen Itharel nom.

2

Jethu aci dhiëeth
(Mk 1:18-25)

¹ Bënyņaknhom cəl Cithër ëci wët lueel bī kəc bëëi mec ke kueen.

² Ku kën yen ë tē jock kuën ë kəc rot tēwäär ye Kuirino bëny pan Thiria.

³ Go raan ëbën la bī la gõt rin, ņek pan wundit ku ņek pan wundit.

⁴ Go Jothep jāl Nadharet tō Galilia bī la gen Bënyņaknhom Debit, tō pan Judia cəl Bethalem, rin ye yen raan dhiënh Debit.

⁵ Acī la bīk rienken la gõt kek Maria wic kacken bīk gām ye, ku ë liac.

⁶ Tëwën rëer kek Bethalem, ke nīn bī Maria dhiëth thök.

⁷ Ku dhiëeth wënde, ku der kōu alath ku tēu diaany yic wën liiu tēnë anīin yōn jōōl.

⁸ Ku kəc biōök aake rëer pan wën, ku aake ruu tiët ë thakken.

⁹ Kaam wën ka atuny Nhialic tul kelōm ku ruel ęer Nhialic kekōth bī ke riaal. Gokë riōc apei.

¹⁰ Go atuny Nhialic lëk ke, “Duōkkë riōc, ee wët path yen alëk we, wët bī thāi ëbën puōth miët thīn.

¹¹ Rin akölë, gen Debit tēn, Bëny Pīr kəc aci dhiëeth, ku yen ë Raan cī Nhialic lōc ku dōc.

¹² Ku abäk ņic këlā, wek aabī meth yök, manh cī der kōu alath, ku aci tōōu gəl cök.”

¹³ Kaam awën ka atuuc juëc kək meț röt thīn ku leckë Nhialic ku luelkë,

¹⁴ “Yeku Nhialic door, Aciëņ tō nhial, ku dōr pinynhom tēnë kəc nhīe:r.”

¹⁵ Nawën cī atuuc juëckā dhuk nhial, go kəc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk kāk cī lëk ęo la tīņ, ku kāk cī Bānyda nyuōth ęo.”

¹⁶ Gokë la ke ban kekōth, ku yōkkë Jothep kek Maria ku Meth ke cī tāau gəl cök.

¹⁷ Nawën tīņ abiök meth, ke lëk kəc ëbën kāwën cī atuny Nhialic lueel ë rienke.

¹⁸ Go kəc cī wël kəc abiök piņ gāi apei.

¹⁹ Go Maria wëlkä ëbën piņ apath, ku muk ke yepuōu.

²⁰ Go kəc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin kāk cīk piņ ku tīņkë ke, kecīt tēwäär cī atuny Nhialic lëk ke.

Jethu aci cäk

²¹ Nawën aköl ye nīn bët, aköl yen bī ye ņoot, go cäk ke cəl Jethu, rin wäär kek cī atuny Nhialic lueel wäär ņot kęc Maria lięc ë ye.

Jethu aci ęath luaj Nhialic

²² Nawën cī nīn thiärņuan thök cīt lōņ Mothith, ke Jothep kek Maria la luaj Nhialic Jeruthalem bīk meth la nyuōth,

²³ cīmën lōņ cī Mothith nyooth thēer ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abī juēr Nhialic.”

²⁴ Ku keek aya aaci kuōr karou juaar cīmën lōņ Bëny.

²⁵ Ku mony cəl Thaimon ë ciëņ Jeruthalem, ku ë raan path apei ku ë riōc Nhialic. Ku

ë tit Raan Pír kɔc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tɔ yeguɔp.

26 Ku ëcī Wëi Nhialic lëk ye lɔn cīi yen bī kaŋ thou, tē kēc yen Raan cī Nhialic lɔc ku dɔɔc kaŋ tiŋ.

27 Nawën yēth Maria ku Jothep Jethu luanj Nhialic, bīk kē ye lõŋ Mothith lueel la looi, ke tēū Wëi Nhialic Thaimon puū bī la luanj Nhialic aya.

28 Go Thaimon Jethu jɔt ku leec Nhialic ku lueel,

29 “Ee yīn Bēny, yīn acī wētdu tiεεŋ nhom, jɔl aluɔnydu puəl bī jāl, ke cī la lāŋ.

30 Tē bī yīn kacku kuɔny thīn aca tiŋ nyiēnkīē,

31 ku aca guīr thēi nhom

32 ku ee piny mer bī kɔc cie kɔc Itharel kāŋ tiŋ ku bī Itharel thāndu aleec thīn.”

33 Kaam wën kēēc Jothep kek Maria ke cī gāi wël lueel Thaimon rin meth Jethu,

34 go Thaimon ke dɔɔc ku lueel tēnē Maria, “Yen manh kēnē acī Nhialic lɔc bī kɔc juēc Itharel muɔr ku pīr kɔc kɔk. Ku yeen abī ya raan bī wēt Nhialic nyuɔθh, ku abī kɔc juēc wël rɛc aa luεel yeguɔp.

35 Ku yīn Maria, yīn abī reem puū ciēt yī cī gut pal, bī wēt tɔ kɔc juēc puθh jāl ŋic thīn.”

36 Ku tiŋ kāk Nhialic tiŋ cɔl Ana ë tɔ thīn, ku ë ye nyan mony cɔl Paniel, raan dhiēnh cɔl Acer kuat Itharel yic. Ana ëcī dhiɔp apɛi, ku ëcī thi-aak ku rēer kek muɔnyde run kadhorou ku thou muɔnyde.

37 Ku jɔl Ana lɔk rēer ke ye lēer rušɔn thiərbēt ku ŋuan. Ēcie jāl luanj Nhialic, ë ye cool ku ruu ke loi kāk Nhialic, ku rōök ku theek miēth.

38 Ku akölē guɔp acī rot māt kɔc wën, ku leec Nhialic ku lueel wētde rin meth, tēnē kɔc ye tiit lɔn bī Nhialic thānden Itharel wēer bei.

Jethu acī dhušk Nadharet

39 Nawën cīk kēriēec ëbën jāl looi cīmēn lõŋ Nhialic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden.

40 Ku jɔl Jethu dīt ku ril apɛi, ku ŋic kāŋ ku dɔɔc Nhialic.

Jethu ë tɔ luanj Nhialic

41 Rušɔn ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandīt Ayum cīn yic luɔu.

42 Naŋɔn cī run Jethu jāl aa thiäär ku rou, ke cath ke ke bīk la yai yic Jeruthalem.

43 Nawën cī yai thök ke dhuk ciēn, ku kuckē lɔn cī Jethu dōŋ geeu,

44 ë cīk tak lɔn ciēth yen ke kɔc kɔk, ku ciēthkē yet thēi. Nawën ke wickē kam kɔc ruāai ke ke ku kɔc ŋickē.

45 Nawën cīk yök, gokē dhuk Jeruthalem bīk bēn la wīc thīn.

46 Na aköl ye nīn diäk, ke jɔlkē yök luanj Nhialic Jeruthalem, ke cī nyuc kam kɔc piöc lõŋ Nhialic ke piŋ wëlken, ku yeke thiēc.

47 Go kɔc ëbën gāi wën piŋ kek ye ke jam cīmēn raan ŋic kāŋ apɛi, ku tē bēer yen wëlken aya.

48 Nawën tijnkë manhden ke gëi ku lueel man, “Yenjö manhdië looi yin kënë tēnē ɣo? Yin acuk wic apei ɣok wuur.”

49 Go lëk ke, “Yenjö wiëckë ya? Kuöckë lön dhil ɣen kāk ē Wä looi?”

50 Ku aa kēc wēt cī lueel deet yic.

51 Go Jethu jäl ke ke ku dhukkë Nadharet, ku jolkë ceŋ ke ye wälken piŋ, ku jöl man kākä muk yepuöu.

52 Ku jöl Jethu dīt ku ŋic känj apei. Ku Nhialic ē mit puöu tēnē ye, ku yen lön kəc aya.

3

Piöoc ē Joon raan kəc muöc nhüm

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)

1 ɣən yen ruöön thiäär ku dhiëc ke Tiberiöth ye bēny, ku Pilato ke ye bēnydīt mac Judia, Antipäth ɣerot ē ye bēny Galilia ku Pilipo wämēnh ē mac Ituria kek Trakoniith, ku Lithaniath ē ye bēny Abilene,

2 ku Anath kek Kaipa aake ye bānydīt kāk Nhialic. Tēēnē, ke Nhialic lëk wēt Joon wēn Dhākaria tō roor.

3 Go Joon bēēi tō wār Jordan ɣou kuɛny yiic ke wēt kəc, “Pälkë luoi käreec, ku calkë röt aa muöc nhüm, rin bī adumuömkun päl piny tēnē we.”

4 Cīmēn cī ye göt athör Ithaya yic raan kāk Nhialic tijnkë älä,

“Raan kākkië tijn abī kēcīt löör gut yic bī yen kəc caal tēde ē rot,

ku lëk keek älä,
‘Guierkë dhël ē Bēny, luoičkë dhölke bīk la cök,

5 Thönykë ɣön la tiām piny ku dhuökkë ɣön thöny nhüm piny,

ku cäkkë dhël cie yic neer, ku thöönkë dhöl la yiic ŋony nhüm.

6 Ku raan ebēn, abī tē ye Nhialic ɣook luäk thün tijn!’ ”

7 Ku lëk kəc juëc bö tēnē ye bī ke bēn muöc nhüm, “Awek dhiēnh kapieny! Yenja lëk we bāk kat kēreec bö?”

8 Luoičkë kāk ye nyooth lön cī wek muöl käreec yakē ke looi. Ku duökkë wepuöth tōŋ ku luëlkë ɣok aa mīth Abaram. Alëk we lön alëu Nhialic bī aleelkä cöl aaye mīth Abaram.

9 Ku emēn yēp acī ther bī ke tiim yep, rin na ye tim cie luök, ka yep ku cuet ē mēec.”

10 Go thän awēn Joon thiëcc älä, “Na ye këya, buk ŋö looi?”

11 Go Joon bēēr, “Raan la alēth karou, adhīl tōk yiëk raan cīn alath, ku raan la miēth adhīl looi këya.”

12 Go kəc ajuēr kut bēn tēnē ye aya bī ke bēn muöc nhüm, ku thiëckë, “Raan piöoc buk ŋö looi?”

13 Go lëk ke, “Duökkë wēü ye lööm ē ruēeny tēnē kəc.”

14 Go apuruuk bēn ku thiëckë älä, “Na ɣook, buk ŋö looi?” Go lëk ke, “Duökkë kəc ye rum, ku duökkë kəc ye

gaany wët ë lueth, ku yakë puõth la yum ariõpdun yic.”

15 Go ñäthden jäl dit, ku yekë tak lön nadë ke mony abï dhiel a Raan cï Nhialic lóc ku dõc.

16 Go Joon lëk ke ëbën ëlä, “Wek aa ya muõc nhïim piü ë path, ku raan dit ku ril apeï tënë ya abö, raan na cök aa warke ka cä lëu ba ke däk. Ku ë yic ñen acïi path ba lëu, ba ya aluõnyde. Ku yeen abï kóc kök weyiic muõc nhïim Wëi Nhialic, ku muõc kóc kök nhïim ë mac.

17 Yeen acit raan muk lök kãm ye rap kõöm, bï rap tek thook kek miël. Ku wiiu rap ku tõu ke. Ku yõot miël many cie thou.”

18 Wël kök cit kakkä aaci Joon lëk kóc apeï bï yen Wët Puõth Yam piõc thïn.

Joon raan kóc muõc nhïim acï mac

19 Ku Joon ëcï Antipäth Yërot, bëny Galilia jääm guõp käreec apeï, rin cï yen Yërodia tiñ wämënh rum bï ya tiñde, ku looi kãjuëc rëc kök aya.

20 Go Antipäth Yërot Joon mac, ku kënë ë këreec dët cï mat kåracken cï looi yiic.

*Jethu acï muõc nom
(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)*

21 Nawën cï thän awën muõc nom ëbën, ku Jethu ke cï muõc nom aya. Kaam wën röök yen ke nhial liep rot.

22 Ku bö Wëi Nhialic yen-hom kecit kuur ë dit. Ku piñ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yin

ë manhdiën nhiaar. Yën amit puõu kek yi.”

Kuat Jethu

(Mt 1:1-17)

23 Wäär jõak Jethu piõcde cök, ke ruõnke aake ye thiärdiäk.

Ku ë ye raan ëbën tak lön ë yen wën Jothep, wäär wën Yeli,

24 wën Mathat, wën Lebï, wën Melki, wën Janai, wën Jothep,

25 wën Matathia, wën Amoth, wën Nayum, wën Ethli, wën Nagai,

26 wën Manth, wën Matathia, wën Themein, wën Jothek, wën Joda,

27 wën Joanan, wën Retha, wën Dherubabel, wën Cealtiel, wën Neri,

28 wën Melki, wën Adi, wën Kotham, wën Elmadam, wën Er,

29 wën Jocua, wën Eliedher, wën Jorim, wën Mathat, wën Lebï,

30 wën Thaimon, wën Juda, wën Jothep, wën Jonam, wën Eliakim,

31 wën Meliea, wën Mena, wën Matatha, wën Nathan, wën Debit,

32 wën Jethe, wën Obet, wën Boath, wën Thalmon, wën Nacon,

33 wën Aminadap, wën Admin, wën Arni, wën Yedhron, wën Peredh, wën Juda,

34 wën Jakob, wën Ithäk, wën Abaram, wën Tera, wën Nayör,

35 wën Theruk, wën Reu, wën
Pelek, wën Eber, wën
Cela,
36 wën Kainan, wën Arpak-
cat, wën Cem, wën Noa,
wën Lamek,
37 wën Methuthela, wën
Enok, wën Jaret, wën
Malaleel, wën Kenan,
38 wën Enok, wën Theth, wën
Adam wën Nhialic.

4

Jethu aci jəŋrac them (Mt 4:1-11)

1 Go Jethu jäl wär Jordan ke
ci Wëi Nhialic la yeguöp, ku
yəth roor tē cii ceŋ,

2 tē ci jəŋrac ye bēn la them
thīn nīn thiārŋuan. Ku ěcie
mīth ē nīnkā yiic ēbēn, nawēn
cik thök ke jəl cək nök.

3 Go jəŋrac rot cuöt ye ku
lueel, “Na ye Wën Nhialic ke
lĕk alēl kēnē bī ya ayup.”

4 Go Jethu bĕēr, “Acī göt
thĕēr ělä, ‘Raan acie pīr ayup
ē rot.’ ”

5 Go jəŋrac yāth tĕthōny, ku
nyuth bĕēi pīnyinhom ēbēn
nyin yic.

6 Ku lueel tēnē ye, “Kākkā
ēbēn aaci gām ya, ku alĕu ba
ke gām raan ca tak.

7 Kĕya, na dor ya ka bī ya
kākku ēbēn.”

8 Go Jethu bĕēr tēnē ye, “Acī
göt ělä, ‘Yīn abī Nhialic Bānydu
door ku loi wĕtde yetök!’ ”

9 Go jəŋrac yāth Jeruthalem,
ku tĕŕu luanj Nhialic nhom ku
lueel, “Na ye Wën Nhialic ke
yī cuĕt rot piny tĕmec kēnē,

10 rin ěci göt ělä Nhialic abā
atušöcke lĕk bīk yī tiit,

11 ku mukkē yī kecin, ba
yīcök cīi cək dĕeny alēl.”

12 Go Jethu bĕēr, “Acī lueel
thĕēr ělä, ‘Duk Nhialic Bānydu
them ē path.’ ”

13 Nawēn ci jəŋrac Jethu jäl
them ē dhölkā yiic ēbēn, ke
nyīēēŋ piny ku pĕl kaam koor.

Jethu aci luāide jəök Galilia (Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

14 Go Jethu ke tō Wëi Nhialic
yeguöp, dhuk Galilia. Go guo
piŋ Galilia ēbēn,

15 rin pišöcde tē ye kōc
Itharel kenhīim mat thīn, ee
ye leec raan ēbēn.

Kōc Nadharet aa kĕc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

16 Go Jethu jäl tēden awēn
ku ler gēnden Nadharet
tĕwāār muk ye thīn. Nawēn
aköl lōŋ, ke la tĕn amat
kōc Itharel cīt tē ye luāi ye
akölaköl. Nawēn jot rot bī wĕt
Nhialic kueen,

17 ke gĕm athör Ithaya, raan
kāk Nhialic tiŋ. Go athōör pet
yic ku yök tē ci ye göt thīn kĕlä,
18 “Wëi Nhialic atō ke yĕn rin
acā lōc,

ba Wĕt Puöth Yam lĕk kōc ŋōŋ.
Bĕny acā tooc

ba lĕk kōc cī loony ku kōc mac,
ku kōc rĕēr wīn jəŋrac
yic,

lōn bī keek lony, ku lōn bī kōc
cī cōör bēn daai,

ku ba lāäu nhom tēnē kōc
gum, bĕn lĕk keek.

19 Ku ba rušōn bī Nhialic

kac bö tēnē yeen dōc, bēn lēk keek.”

²⁰ Ku mat Jethu athör yic ku gem ku nyuuc. Go kac ke tō amat yic kenyin wēl ye ebēn.

²¹ Go Jethu lēk ke, “Wēt cāk piŋ ca kueen athör thēer wēl Nhialic yic acie nom tiēŋ ya aköl.”

²² Go kac ke tō thīn gāi ebēn ku leckē rin wēl puōth cī lueel. Ku yekē röt thiēc elä, “Kēnē, lēu bī rot looi kēdē, yeen cie wēn Jothep?”

²³ Go Jethu bēer, “Ee yic, wek aaba lēk kān ye lueel elä, ‘Akīm kōŋ rot cōl apuōl,’ Ku abāk lēk ya ba kāk cāk piŋ ke ca looi Kapernaum, looi aya gēnda ē tēn.

²⁴ Ku le tuen ku lueel, ‘Acin kac kāk Nhialic tiŋ ye wēl yekē lueel gam panden.’

²⁵ Ku cīmēn ŋic wek ye lōn cī Elija, raan kāk Nhialic tiŋ, tiŋ lēer cōl Dharepath kony.

²⁶ Ku Dharepath ē ye tiŋ wundēt cōl Thidon. Ku diäär lēr Itharel aake wic kuōny wäär nēk cōk kac, rin kēc deŋ tueny run kadiāk ku abak bī cōk dīt apēi pan Itharel. Ku Elija akēc bēn tuōc ke.

²⁷ Ku dēt aya, wäär ye Elica raan kāk Nhialic tiŋ, kac juēc cī tuet aake tō pan Itharel, ku acin atuen tōŋ cī Elica bēn kony, acī bēn la kony Naman raan pan Thiria.”

²⁸ Go kac ke tō tēn amat puōth riääk ebēn wēn piŋ kek wēlkä,

²⁹ ku jōtkē röt ku göömkē piny. Ku yēthkē ayeer geeu

ke yekē pik bik yeet gōt nom tē cī geu buth thīn, ku yēthkē agala nom rin wic kek ye bik la piēk wīir.

³⁰ Go bak keciēl yiic ku jiēl.

Jethu ala riel ē yen jōŋrac cuōp wei

(Mk 1:21-28)

³¹ Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen kac piōc thīn aköl cīi kac Itharel ye luui.

³² Ku piōcde ēcī kac gōi ē tēn aya, rin kāk ye lueel aa wēl yith ye nyuōth lōn le yen riel Nhialic.

³³ Naŋon akāl tōk tēwēn piōc yen, ke raan tō kam kac tēn amat, ke la guōp jōŋrac jam ke cī yerōl jōt apēi elä,

³⁴ “Yeŋō wic tēnē yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba yo bēn rac? Yin aŋiēc, yin ē raan puōth la cōk bö tēnē Nhialic.”

³⁵ Go Jethu jōŋrac duōm thok piny, “Bietē, ku bäär bei yeguōp.” Go jōŋrac mony awēn wiet piny kenhīm ku bīi bei yeguōp ke cīn tētōk cī yiēk ye.

³⁶ Go kac gāi apēi ku thiēckē röt, “Yeŋō kēnē? Ye piōc yam kek riel Nhialic. Mony kēnē ala riel ye yen jak yōōk ku gamkē wētde aya.”

³⁷ Go lēc ku piathde guō thiēi baai yic ebēn.

Jethu acī kac tuany kony

(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸ Kaam awēn jiēl yen tēnē amat kac Itharel ke la pan yī

Thaimon. Go man tiŋ Thaimon yök ke cī juäi göök, gokë lëk Jethu.

³⁹ Go la ku kēēc yelööm tēwēn cī yen tōc thīn ku yöök juäi bī jāl. Go juäi guə päl piny ku looi miēth tēnē ke.

⁴⁰ Ye thēn kēnē, wēn cī akāl lööny piny, ke kōc guēer kek kōcken tuany tēnē Jethu, ku tēu yecin kenhīm, gokë pial ēbēn.

⁴¹ Ku bō jakrēc bei kōc juēc gup ke dhiau ēlä, “Yīn ē Wēn Nhialic.” Go Jethu ke yōök bīk cī jam, rin ŋic kek ye lōn ye yen Raan cī lōc ku dōc.

Jethu ē kōc Galilia lëk wēt Nhialic
(Mk 1:35-39)

⁴² Nayōn nhiäk riel, akēc piny bak ke Jethu jīel baai ku le tēde ē rot. Go kōc juēc la wīc. Nawēn lek yök, gokë lōŋ bī rēer Kapernaum ku cī ke nyiēēŋ piny.

⁴³ Go bēer, “Yēn adhīl Wēt Puōth Yam rin bāāny Nhialic la piōc bēi kōk yiic aya, yen ē kēn tuuc ya ba bēn looi.”

⁴⁴ Go pan Galilia kuany yic ke piōc kōc tēn amat.

5

Kōc cī Jethu kaŋ buōth
(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ Yōn akāl tōk tēwēn piōc Jethu wār cōl Jenetharet yōu, ke kōc juēc apēi wēt bīk wēt Nhialic bēn piŋ.

² Go riāth karou tiŋ agōr yōu ke cī amēi nyāāŋ piny ku jīelkē bīk biaiken la thuak.

³ Go Jethu thuēt riān tōk yic, ku ē ye riān mony cōl Thaimon, ku lëk ye bī piäk wīr tēthin-nyōt. Ku jōl nyuc riāi yic ku piōc kōc.

⁴ Nawēn cī thök ē jam, ke lëk Thaimon, “Gērke riāthkun tēthiāŋ ku cuatkē biaikun bāk rec dōm.”

⁵ Go Thaimon bēer, “Bēny, yok aaci ruu māi wēn akōu ku acīn kē cuk dōm. Ku na ca lueel, ka buk cuat.”

⁶ Ku cuatkē buoi. Gokë rec juēc apēi dōm abī buoi yiic duēr rēt.

⁷ Gokë amēiken kōk tō riān dēt yic cōl bīk ke bēn kony. Gokë bēn, ku tekkē rec riāth karou yiic ku thiēŋkē kedhie abik duēr diir.

⁸ Nawēn tiŋ Thaimon kē cī rot looi, ke gut yenhiōl piny Jethu nhom ku lueel, “Bēny, jāl tēnē ya, yēn ē raan la guōp adumuōm.”

⁹ Rin yen Thaimon, ku kōc awēn mēi kek ye aake cī gāi rec juēc cīk dōm.

¹⁰ Ku kōcken cath kek ye Jemith ku Joon, wēt Dhubedi, aake cī gāi aya. Go Jethu lëk Thaimon, “Duk riōc, emēn le tuēŋ aa kōc kek aaba ya dōm.”

¹¹ Gokë riāth yōc wār thok ayeer, ku nyiēēŋkē kēriēc ēbēn piny ku buōthkē Jethu.

Jethu acā atuet cōl apuōl
(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Yōn akāl tōk Jethu ēcī la keny gen dēt, ku raan cī tuet ē tō thīn. Nawēn tiŋ Jethu ke gut yenhiōl piny ku lēŋ, “Bēny

an̄iɛc al̄eu ba ɣa kony ba pial, kony ɣa.”

13 Go Jethu n̄ääŋ nyinde tiŋ ku w̄ic b̄i kony. Ku j̄ot yecin ku ḡoot ku lueel, “Awiɛc, pi-aalê!” Kaam thiin aw̄en ke tuet jiël.

14 Ku c̄ol Jethu ajiël ku th̄on ap̄ei, “Duk k̄enê la l̄ek raan d̄ët. L̄or ku nyuõth rot raan k̄äk Nhialic, ku b̄i caath, ku juar k̄añ c̄it t̄ɛ ye lõŋ Mothith ye luɛel th̄in, b̄i raan ëb̄en njic lõn c̄i ȳin pial.”

15 Ku t̄ew̄en c̄i Jethu ye cak th̄on k̄eya, ke w̄ët go thiêi piny ab̄i k̄oc juɛc aa guêr t̄enê Jethu b̄ik piõcde b̄en piŋ, ku kony ke b̄ik pial.

16 Ku ye la t̄ede ë rot t̄e c̄in yic k̄oc ë r̄eer th̄in b̄i la r̄oök.

*Jethu ac̄i raan c̄i ruai kony
(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)*

17 Naw̄on ak̄al t̄ök, ke k̄oc k̄ök akut Parath̄i, ku k̄oc piõc lõõŋ nyuc b̄ik piŋ t̄e piõc Jethu k̄oc th̄in. Ku aake b̄ö b̄ëi yic Galilia ku Judia ku Jeruthalem. Ku Nhialic ëc̄i Jethu yiêk riel b̄i k̄oc tuany kony.

18 Kaam w̄en ke k̄oc b̄ö ke ket raan aduany alom. Ku w̄ic k̄oc aw̄en ket ye b̄ik ɣath ɣöt t̄enê Jethu.

19 Naw̄en c̄in t̄e ɣ̄eth kek ye t̄enê Jethu rin c̄i ɣöt thiãŋ k̄oc, gokê la nhial ku n̄anykê ɣöt nhom lõŋ aw̄en r̄eer Jethu th̄in. Ku luɛeckê raan aduany piny kek biõŋde yenhom.

20 Ku w̄en tiŋ yen gamd̄it t̄ö ke ke, ke lueel, “M̄athdië, adumuõmku aac̄i p̄al piny.”

21 Go k̄oc piõc lõõŋ k̄oc Itharel ku k̄oc akut Parath̄i w̄en r̄eer th̄in, j̄al tak ku luelkê kepuõth, “Yeŋa k̄enê Nhialic j̄ääm guõp k̄elä? Yeŋa adumuõm p̄al piny, ee Nhialic ë rot.”

22 Go Jethu k̄äk yekê tak guõ njic ku lueel, “Yeŋö ye wek ye tak lõn lueel ɣen lueth?”

23 Ye k̄enen pūal yic k̄äkkä yic ba lueel, ‘Adumuõmku aac̄i p̄al piny’ t̄edê ke luɛel, ‘J̄ot rot ku cathê?’

24 Ku aba nyuõth we ëm̄en lõn le Manh Raan riel pinyn-hom b̄ä adumuõm p̄al piny.” Ku l̄ek raan aduany, “Al̄ek ȳi, j̄ot rot ku kuany biõŋdu ku lõr baai.”

25 Go rot j̄ot nyin yic ken-h̄im ke d̄ei kek ëb̄en, ku kueny biõŋden aw̄en c̄i ye täac th̄in, ku ler baai ke lec Nhialic.

26 Ku j̄al kuat raan t̄ö th̄in ëb̄en ḡai ku riõckê. Ku leckê Nhialic ku luelkê, “ɣok aac̄i k̄ed̄iit j̄añ ḡöi tiŋ ya ak̄ol.”

*Jethu ac̄i Leb̄i c̄ool
(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)*

27 Naw̄en ke Jethu jiël geeu, ku t̄ew̄en cieth yen ke tiŋ raan ajuer kut c̄ol Leb̄i ke r̄eer t̄eden ë luõi. Go Jethu l̄ek ye, “Buõth ɣa.”

28 Go Leb̄i luõide pūal ku buõth.

29 Naw̄en ke Leb̄i loi mieth paande b̄i yen Jethu ḡoõŋ. Go k̄oc juɛc b̄en, k̄oc ajuer kut ku k̄oc k̄ök, ku nyuuckê ke ke b̄ik mieth.

30 Go k̄oc akut Parath̄i ku k̄acken piõc lõõŋ la n̄oomn̄oom ku luelkê t̄enê k̄oc Jethu buõth, “Yeŋö ye

wek mīth ku dēkkē kek kəc ajuēr kut, ku kəc la gup adumušōm?”

³¹ Kaam wēn piŋ Jethu ē wēt kēnē, ke lēk ke, “Acie kəc puəl kek akiim wīc, aa kəc tuany.

³² Ḳen akēc bēn ba kəc ye tak lən puəth kek bēn kony. Ḳen aci bēn bī kəc rēc la gup adumušōm kepuəth dhuək ciēn.”

*Wēt lōŋ thēk ē miēth
(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)*

³³ Gokē bēn lueel tēnē ye, “Kəc Joon buəth aa lac thek ē miēth ku rōōkkē. Ku aye kəc akut Parathī buəth looi aya, ku kəckun yī buəth aa mīth ku dēkkē.”

³⁴ Go Jethu bēēr ku lueel, “Yakē wīc bī kəc cī bēn ruāāi yic rēer ke cī mīth? Acie tēde! Na rēer raan thiēk ke ke, ka cīk loi kēya.

³⁵ Akōl bī athiēek dōm ku nyiēi keyiic, yen akōl bī kek thek.”

³⁶ Ku ben Jethu kāāŋ dēt bēn thōōth aya tēnē ke, “Acīn raan bī aban alath rēt wei alanh yam kōu bī la bušōp ē dhiāth alath kōu.

³⁷ Ku acīn raan bī mušn abiēc ē yam puək tōny thēer yic. Na looi kēya, ke mušn abiēc yam abī tōny pušt yic, ku mušn abiēc abī luuŋ wei ku tōny abī kuem.

³⁸ Acie kēya, mušn abiēc yam adhīl puək ē tōny yam yic.

³⁹ Ku acīn raan wīc bī mušn abiēc yam dek tē cī yen mušn abiēc cī ceŋ kaŋ dek, abī

lueel, ‘Mušn abiēc cī cien aŋuēn.’”

6

*Jethu aci kuec lōŋ akōl lōŋ
kəc Itharel
(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)*

¹ Naŋon akōl cī kəc Itharel ye luui, Jethu kek kəcken ye buəth aake cath ke kuany dhēl yic kam dum. Go kəcken ye buəth rap thoŋ ku koikē ke kecin, ku camkē ke.

² Go kəc akut Parathī kək lueel, “Yerjō ye wek luui akōl cī lōŋdan Itharel pēen bī kəc cī ye luui thīn?”

³ Go Jethu bēēr, “Kēckē kē cī Debit looi wāthēer kaŋ kueen? Wāar nēk cək ye kek kacke,

⁴ go la luuŋ Nhialic ku lōōm ayum yaath cī tōōu tēnē Nhialic ku ciem, ku gēm kacke aya bīk cam. Ku ayum kēnē ēcī lōŋda pēen bī kuat raan ē path cī cam. Ee raan kək Nhialic yen ē ye cam ē rot.”

⁵ Ku wit Jethu wētde ēlā, “Manh Raan ē bēny kēriēc ēbēn agut akōl lōŋ.”

*Jethu aci mony cī cin ruai
kony*

(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Naŋon akōl dēt, akōl cī kəc ye luui ke Jethu la tēn amat kəc Itharel ku piōōc. Ku mony cī cin cuēc ruai ē tō thīn.

⁷ Go kəc kək piōōc lōōŋ Mothith, ku kəc kək akut Parathī ke tō thīn wīc bīk tīŋ, lən bī Jethu mony kēnē kony bīk la luəm, rin cī yen ye kony akōl cī kəc ye luui.

8 Ku Jethu ë ñic kë tō kepuōth, go lëk mony awën cī cin ruai, “Jōt rot ku bäär tuen tēn kōc nñiim.” Go bēn ku kēēc.

9 Go Jethu ke thiēc, “Yenō ye lōnda pāl ɣo buk looi akōl cī kōc ye luui? Ye këpath aye kērac, bī raan kony bī pīr, kua pēl wei bī thou?”

10 Ku dōt ke ebēn ku lëk mony awën cī cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciēende piath.

11 Tēñē, go kōc ater Jethu puōth riääk apeī, ku matkē kë bīk looi tēnē ye.

Jethu acā atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

12 Nayōn akäl tōk ë nīnkä yiic, ke Jethu la gōt nhom tē cī ceñ bī la rōök, ku jōl ruu rōök tēnē Nhialic.

13 Nawēn bak piny ke cōl kōcken ye buōth, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciäk ke ke cōl atuuc.

14-16 Kōc ke cī kuany ayī, Thaimon (cī Jethu bēn cāk ke cōl Pīter), Andria (mēnh koor ë Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebī, Thomath, Jemith wēn Alpawuth, ku Thaimon (raan la puōu ater), Juda wēn Jemith ku jōl a Juda Ithkariōt, raan wäär cī Jethu bēn luōm bī dōm.

Kōc juēc aa Jethu buōth

(Mt 4:23-25)

17-18 Go Jethu bēn piny ku kēēc tēthōñ nhom gōt cōk kek kōcken ye buōth, ku kōc juēc kōk ke bō Judia ku

Jeruthalem. Ku kōc bēēi kōk tō wärkōu cimēn Tire ku Thidon, aake cī bēn bīk bēn piñ piōōc Jethu, ku bī ke bēn kony tueny tō kegup. Ku kōc ke la gup jakrēc aake cī bēn aya go Jethu ke kony.

19 Ee wīc kuat raan ebēn bī gōt, rin riēl yen kōc kony bīk pial ë ye yōk yeguōp ë path tō cī ye gōt.

Kēñ miēt ë puōu ku rēēc ë puōu

(Mt 5:1-12)

20 Go Jethu yenhom wēl kōcken ye buōth ku lueel,

“Wek aa mit gup wek kōc ñōñ, rin ye bääny Nhialic kēdun!

21 Wek aa mit gup wek kōc nēk cōk emēn, rin wek aabī kuēth akōldä!

Wek aa mit gup wek kōc dhiau emēn, rin wek aabī dōl.

22 Wek aa mit gup tō mēen week, ku cop week wei ku lat week,

ku yekē kuc week ciēt yakē jakrēc rin ye wek kackiē ɣen Manh Raan!

23 “Wāthēr wärken dīt aake cī kāk cīt kākä looi tēnē kōc kāk Nhialic tiñ. Kēya, tē looi kākä rōt tēnē week, ke we mit puōth rin wek aabā ariōpdīt yōk tēnē Nhialic.

24 Tē rēc yen thīn tēnē week, wek kōc cī jak emēn, rin cī wek pīr path yōk thīn.

25 Tē rēc yen thīn tēnē week, wek kōc cī kuēth emēn, rin wek aabī cōk nōk.

Ku tē rēc yen thīn tēnē week, wek kōc dal emēn,

wek aabī tōu tiəp nhom ku dhiaaukē!

26 Ku tē rɛɛc yen thīn tēnē we tē bī kəc ēbēn jam kəpath ē rīenkun,

rin wārken dīt aake ye jam kēlä,

wāthɛɛr tēnē kəc aa lueth röt cəl aye kəc kək Nhialic tiŋ.

Nhiar kəc man yī

(Mt 5:38-48; 7:12)

27 “Ku wek alək kēnē wek kəc piŋ wəlkiē, Nhiarkē kəc aterdun, ku yakē kəpath looi tēnē kəc man we.

28 Thiēc Nhialic bī kəc ye wīc diēt yī yök kērac dəɔc, ku rōök rin kəc yī bui.

29 Tē maŋ raan yīgēm, ke wəl gēm dēt aya. Kēya cīmēn ē kēnē, na wīc raan alath tēnē yī ke duk pēn alanh dēt aya.

30 Na wīc raan kədāŋ tēnē yī ke gām ye, ku duk raan cī kēdu nyaai thiēc bī cool tēnē yī.

31 Loi kəpath tēnē kəc kək cīmēn nhiɛɛr yīn kəpath bī looi tēnē yī aya.

32 “Na ye ke nhiaar kəc nhiaar yī kepēc, ke yī yök lɛc Nhialic? Ayī kəc käreɛc looi aa nhiaar kəc nhiaar ke aya.

33 Ku na ye kəpath looi tēnē kəc kəpath looi tēnē yī kepēc, ke yī yök lɛc Nhialic? Ayī kəc käreɛc looi aa kəpath looi tēnē kəc nhiaar ke.

34 Ku na ye kēdu gam tēnē raan ye ŋöŋth ciēt bī cuööt aköldä, ke Nhialic mit pušu tēnē yī? Agut kəc käreɛc looi aa kəkken gām kəc rɛc kək cīt ke, rin ye kek ye tak ciēt kəkken bī dhušk ke ēbēn aköldä.

35 Na ye kēya, nhiaar kəc aterdu, ku loi kəpath tēnē ke. Yakē kəkken gam ē path ku duškkē ye ŋöŋth lən bī we cuööt. Wek abä acutdīt apei yök. Ku wek aabī ya mīth Nhialic Madhəl, rin alir pušu tēnē kəc ēbēn, agut kəc na cək kəpath looi tēnē ke, ke cīi ke tiŋ puŋth, ku kəc rac aya.

36 Lierkē puŋth cīmēn ye Wuurdun pušu lier.

Duškkē kəc ye luök wei

(Mt 7:1-5)

37 “Duškkē kəc ye luök wei bī Nhialic we cīi ye luök wei. Duškkē kəc kək ye tēm awuöc bī Nhialic we cīi ye tēm awuöc. Pälkē wēt piny tēnē kəc kək bī Nhialic wēt päl piny tēnē we.

38 Na ye kəc kək muəɔc ke Nhialic abī muəɔc aya. Abä athēmđīt cīi cīenkū lēu bīk muk yīek yī, rin kək ye looi tēnē kəc kək, kek aabī Nhialic looi tēnē yī.”

39 Ku lək Jethu ke kääŋ elä, “Lēu raan cī cəɔr bī cəɔr dēt thel? Cīk lēu bīk lööny adhuəm yic kedhie?”

40 Acīn manh piöoc dīt tēnē raanden piöoc. Ku manh piöoc na le piöocde thöl ka cīt raanden piöoc.

41 Yeŋö ye yīn kēɛɛc dīt ye looi kuc, ku ye tiŋ kēɛɛc cī wāmuuth looi?

42 Acīi lēu ba wāmuuth wēēt bī kēɛɛc thiin ye looi puöl, tē cīi yīn rot kəŋ wēēt ba käreɛc ye looi puöl. Awēēŋkui! Kankek käreɛc yakē ke looi puöl, ku abäk lēu bāk wāmāthkun jäl

wëët bîk kâreç thii yekë ke looi puöl.”

43 Ku la Jethu tuen ku lueel ëlä, “Tim cî cil tēpath acie luək mîth reç, ku tim cî cil tērac acie luək mîth path.

44 Këya, tim aye njic ë miēthke. Acî lëu ba mîth tim dēt la kuany tim dēt cök.

45 Raan path ë luui kâpath, rin kâpuoθh tō yepuðu. Ku raan rac ë luui kâreç, rin kâreç tō yepuðu. Wël ye ke lueel, aa kāk tō yîpuðu nyuoθh.

Kääj rin kəç karou cî bēēi keer

(Mt 7:24-27)

46 “Yenō ye wek ya cəol, ‘Bëny, Bëny’ ku wek aa cie kē ca lueel ye looi?”

47 Kuat raan ë bën ku piŋ wētdiē ku theek ya ku looi,

48 acit raan cî yōnde njic buth tēthōny. Nawën la aboor bën, ku cək piū yōt gōöl piŋy, ku yōt cî yic cək pāk rin cî ye njic buth.

49 Ku raan wëlkiē piŋ ku cî ya thek bî ke looi, acit raan yōt buth tō ye aboor tēek. Na la aboor bën ke wit yōt!”

7

Jethu acî raan lui pan bëny apuruuk kony

(Mt 8:5-13)

1 Tëwën cî Jethu kënë wïc bî lëk kəç thöl, ke la Kapernaum.

2 Ee gen kënë raan lui pan bëny apuruuk ë tuany, ka tiit piŋy. Ku bëny ë nhiaŋ raanden luoi apeî.

3 Nawën piŋ Jethu, ke toc kəçdît Itharel bîk Jethu la

thiëç bî bën bā aluənyde bën kony.

4 Gokë la tënë Jethu ku lāŋkë ku luelkë ëlä, “Apath ba bëny apuruuk kënë kony.

5 Anhiaŋ kackua, ku ë yen buth tēdan ye yök mat thîn.”

6 Go Jethu la ke ke. Ku kaam wën bî yen baai dööt, ke bëny apuruuk toc mātħke bîk la lëk ye ëlä, “Bëny, duk rot nāk cāth rin yēn acie raan path nadë ke yî bö atiēmdiē yic.

7 Ku yēn akēc la tënë yî rin njic yēn ye lōn ye yēn raan rac. Luel wēt ë path ku aluənydiē abî pial.

8 Rin yēn aya, yēn arēēr bānydît cök, ku yēn ala apuruuk rēēr yacök. Aya lëk njek, ‘Ləər!’ Ka la, ku lëk njek, ‘Bäär tēn,’ Ka bö, ku aya lëk aluənydiē, ‘Loi kënë!’ Ka looi.”

9 Go Jethu gāi wën piŋ yen wëlkä, ku wël yēnhom thān awën buoθh ye ku lueel, “Acin raan ca kaŋ yök kam kəç Itharel la gam cit gam ë mony kënë.”

10 Nawën dhuk kəç awën cî tooc baai, ke yök alony bëny ke cî pial.

Wën lēer gen Nain cî thou acî pîr

11 Nawën ke Jethu la gen Nain, ku ë cath kek kəçken ye buoθh ku kəç juēc kək.

12 Nawën dötkë γεu ke rām kek kəç ket raan cî thou. Ku raan cî thou ë ye wān tōŋ. Ku kəç juēc aake cath kek tiŋ lēer kënë.

13 Nawën tñ Jethu tñ kënë, ke ηεεr yic ku lëk ye ëlä, “Duk dhiau.”

14 Ku lëk kɔc bik kɔɔc ku gɔɔt biõñ awën cì raan kušm piny, ku lueel, “Riënythii, jɔt rot.”

15 Go riënythii awën cì thou rot jɔt ku jïεm ku cɔl Jethu ajiël kek man.

16 Go raan ëbën rišɔc ku leckë Nhialic ku luelkë, “Raan käk Nhialic tñ ril apei aci tušl ë kamkua. Ku Nhialic aci bën bi kacke bën lušk.”

17 Ku jɔl kē cì Jethu looi piñ raan ëbën pan Judia, ku wušt kɔk thiäak ke ye.

*Joon aci kacke tuɔc Jethu
(Mt 11:2-19)*

18 Go kɔc Joon buɔɔth käkkih ye lueel rin Jethu lëk Joon. Go kɔc karou kamken tuɔc tënë Jethu bik la thiëc ëlä,

19 “Ye yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

20 Nawën yëetkë tënë Jethu ke luelkë, “Joon raan kɔc muɔɔc nhïim aci ɔo tooc buk yi bën thiëc, ee yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

21 Ku kaam awën thiëc kek, Jethu ë kony kɔc juëc tuany apei, ku kɔc cì jakrεc dɔm. Ku kɔc cì cɔɔr.

22 Go wëtden bëër ku lueel, “Lak ku lëkkë Joon käk cäk tñ ku käk cäk piñ, cɔɔr aci bën daai ëmën, ku aduany aci ya cath ku kɔc cì tuet aci tuet jal kegup, ku miñ aci ya piñ, ku kɔc cì thou aaci röt jɔt. Ku Wët Puɔth Yam alëk kɔc nññ nyin.

23 Ku raan mit gušp ë raan cie pušu ë rou wëtdië yic.”

24 Nawën cì kɔc Joon jäl, ke Jethu jam ku tët kɔc Joon, “Ye raan yindë yen cì wek la ror cii ceñ bäk la tñ? Ye raan puol yic ye wel nom ë path cimën ye yom arušör wel nom?”

25 Ye raan yindë yen cäk la tñ? Ye raan ceñ alëth path apei? Kɔc ciëñ alëth dhëñ ku yekë müth path cam akölaköl aa kɔc pan bënydit.

26 Lëkkë ɔa, yeñö cäk la tñ? Ye raan käk Nhialic tñ. Ee yic. Ku alëk we, yeen adit tënë raan käk Nhialic tñ.

27 Rin Joon yen aye athör thεεr wël Nhialic jam rienke ëlä,

‘Yen abi raan tök kam kɔc käkkië lueel, cɔl alëk kɔc bi dhël la guir tënë yiin.’”

28 Ku ben Jethu lëk ke ëlä, “Acin raan kuat kɔc cì dhiëeth pinynhom dit tënë Joon. Ku yeen aɔot wër raan koor tš bäany Nhialic yic.”

29 Kuat kɔc cì wëtde piñ, agut kɔc ajuër kut aaci këpuɔth looi Nhialic ηic, ku cɔlkë röt aa muɔɔc Joon nhïim.

30 Ku kɔc akut Parathï ku kɔc piöoc lööñ Mothith, aaci jai kē wic Nhialic bi guir tënë ke, rin cì kek kuc bi Joon ke cii muɔɔc nhïim.

31 Ku ben Jethu thiëc, “Yeñö ba thññ kek riëc akölë? Thññkë kek nñ?”

32 Keek aa cit mïth cì ken-hïim mat laar yic leñ kegup, ye lueel ëlä,

‘Yok aaci waak peth ye keek ket tš looi ruäi ket,

ku wek aa kęc dier!
 ʎok aaci kāk ye looi thuɔɔu yic
 thššŋ,

ku wek aakęc dhiau!

³³ “Rin Joon raan kɔc muɔɔc
 nhīm ěcie bĕi kuany yiic ke
 mĭth ku dĕk ě mɔu, ku ayakĕ
 lueel, ‘Lɔn le yen guɔp jɔŋrac!’

³⁴ Ku Manh Raan aci bĕn ku
 ye mĭth kek kɔc ku dĕk ke ke,
 ku ayakĕ lueel, ‘Jethu akok,
 ku a dĕk mǎu. Ku amǎath
 kek kɔc ajuĕr kut ku kɔc la gup
 adumušm!’

³⁵ Ku luɔi puɔth Nhialic ě
 rot nyuɔth kāk ye kɔc ke
 buɔth yiic looi.”

Tiŋ rac cĭ jǎl piath

³⁶ Naɔn akāl tɔk ke raan
 tɔk kɔc akut Parathĭ cɔl Jethu
 bik la mĭth. Go Jethu la pan
 raan akut Parathĭ ku nyuuc
 bĭ mĭth.

³⁷ Nawĕn piŋ tiŋ adĕjɔɔk,
 ŋic gĕu yic ěbĕn, lɔn cĭ raan
 akut parathĭ Jethu caal
 paande, ke bš kek tɔny koor cĭ
 cuĕĕc tiɔm ril apeĭ, la yic miɔk
 ŋĭr ye ɔɔc wĕu juĕc apeĭ.

³⁸ Ku le ɔt, ku nyuuc Jethu
 lšm, ku dhiĕu ke cie nhom
 guɔt Jethu cɔk. Go piu awĕn
 dhiĕu yen Jethu luak cɔk.
 Goke weec nhĭmken nhom.
 Ku ciim cɔk ku tɔc cɔk miɔk
 ŋĭr awĕn muk.

³⁹ Nawĕn tiŋ raan akut
 Parathĭ wĕn cĭ Jethu gɔɔŋ
 ě kĕnĕ, ke jam yetɔk ělǎ,
 “Na mony kĕnĕ ye raan kāk
 Nhialic tiŋ, ŋuɔt aci tiŋ ye gɔɔt
 ŋic, ye tiŋ yĭndĕ, rin adĕjɔɔk.”

⁴⁰ Go Jethu wĕt Thaimon
 guɔŋic ku lueel tĕnĕ ye, “Thai-
 mon! Ala kĕ wiĕc ba lĕk yi. Pǎl

yiic piny.” Go bĕĕr, “Ye kĕnĕ
 ŋɔ, Raan ě piɔɔc?”

⁴¹ Go Jethu lĕk anyikɔl kĕnĕ,
 “Monytui ě kɔny kɔc karou.
 Raan tɔk kek wĕu ye dɔm
 raan ruššn tɔk, ku raan dĕt
 kek wĕu ě pĕn tɔk.

⁴² Ku akĕckĕ lĕu kedhie bik
 wĕu cool. Go wĕu puɔl, ku
 cĭ ke ben kšny. Na ye yi,
 yeŋa kamken bĭ mony kĕnĕ
 nhiaar apeĭ?”

⁴³ Go Thaimon bĕĕr, “Aya
 tak ě raan cĭ wĕu juĕc pǎl
 piny tĕnĕ ye.” Go Jethu bĕĕr,
 “Kĕdu ě yic!”

⁴⁴ Ku wĕl yenhom tik ku
 lĕk Thaimon, “Ca kĕ looi ě
 tiŋ tĕnĕ ɔa tiŋ? ʎĕn aci bĕn
 paandu ku yĭn akĕc ɔa yiĕk
 piu ba cɔk lɔk. Ku yen tiŋĕ
 acǎ lɔk cɔk piuken nyin, ku
 wuuny ke nhĭmken nhom.

⁴⁵ Yĭn akĕc ɔa ciim wĕn
 bĭ ɔĕn cĭt tĕ ye miǎth kɔc ě
 ciĕŋda yic. Ku yĕn ě ɔa ciim
 cɔk ěmĕn ku ěmĕn, tĕwĕn rĕĕr
 ɔĕn ě tĕn.

⁴⁶ Yĭn akĕc ɔa cak lor apath
 ba tɔc nhom, ku yĕn acǎ tɔc
 cɔk miɔk ŋĭr.

⁴⁷ Ku alĕk yi lɔn nhiĕrdĭt cĭ
 nyuɔth thĭn aye nyooth aya
 lɔn cĭ adumušmken juĕc pǎl
 piny. Rin raan cĭ kǎklik pǎl
 piny tĕnĕ ye, ee nhiĕr koor
 nyuɔth.”

⁴⁸ Ku lĕk tik, “Adumušmku
 aaci pǎl piny.”

⁴⁹ Go kɔc awĕn mĭth kek ye
 aa jĕem wei ku yekĕ lueel ělǎ,
 “Yeŋa kĕnĕ jam lɔn ě yen ad-
 umušm pǎl piny?”

⁵⁰ Ku ben Jethu lëk tik, “Gamdu aci kony. Loōr ke döör Nhialic.”

8

Diäär ke ye cath kek Jethu

¹ Nawën ke jiël, ku kueny gæeth yiic ku bǣi ke piöoc Wët Puōth Yam rin bäány Nhialic. Ku atuöccke kathiäär ku rou aake cath kek ye.

² Diäär juéc aake cath kek ye aya. Diäär kök kamken aake ci Jethu kony jakræc ku tuaany, Maria Magdalena ci jakræc kadhorou jâl yeguöp.

³ Ku Joanan tiñ mony cäl Kudha raan kæk pan bëny Antipäth Yërot tiit, ku Thuthana ku diäär juéc kök ë Jethu kek köcken ye buōth kony wëëuken.

Kääñ dom path ku dom rac
(Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)

⁴ Go köc juéc aa guëer tënë Jethu gæeth yiic, go ke lëk kääñ kënë,

⁵ “Raan puör ëci la dom bi la pur. Ke wën ye yen rap wæer dom yic ke köth abæk lööny dhöl yic tē ye köc tēek thïn, ku tet diet ke aya.

⁶ Ku lööny köth kök alæl nhom tē koor tiöp thïn. Nawën ciilkë, ke ke go guō riau rin këc mæiken yet piny apath.

⁷ Ku lööny köth abæk tē ye tiim la kuōth cil thïn, na la tiim juäk ke ke dec rap ku cök lok apath.

⁸ Ku lööny köth kök tiöm path yic, ku ciilkë ku lokkë apath ke dit nhïim apeï.”

Ku wit Jethu löñde ëlä, “Pieñkë tē le wek yith.”

Wët thöōth ë kääñ

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Go köcken ye buōth thiëc, “Kääñ kënë wëtde yic yenö?”

¹⁰ Go Jethu bǣer, “Wek anyuth Nhialic bäányden cäk ñic thæer. Ku köc kök aabi kääñ ñic ë kääñ ya lëk ke yiic, rin na cök alon ye kek daai, ka cüi kääñ bi tiñ. Ku na cök alon ye kek wët piñ, ka cök bi deet yiic.”

Jethu aci kääñ raan puör teet yic

(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Ku lëk Jethu ke, “Kääñ kënë wëtde yic akïn. Köth ci com aa cit wëtdiën ya piöoc tënë we.

¹² Köc kök aa cit köth ci lööny dhël yic, ye diet ke tet. Tē piñ kek löñ Nhialic, ke jöñrac bö ku nyiëi löñ awën kepuōth bik wët Nhialic cüi piñ, ku bi ke kony bik pir.

¹³ Köc kök aa cit köth ci com alæl nhom, aa löñ Nhialic gam nyin yic ke mit puōth. Ku aacie kepuōth ë deet, aa löñ Nhialic guō wai wei tē nek ke rin wët Nhialic.

¹⁴ Köc kök aya aa cit köth ci lööny tē ye tiim la kuōth cil thïn, keek aa löñ Nhialic piñ. Ku käjuéc ke diir rin pir pinyinhom ë tēn, nhiër jiiëk ku käpuōth yekë wic kepuōth aa bën thïn, ku ræckë löñ Nhialic kepuōth.

¹⁵ Ku köc kök aa cit köth ci puur tiöm path yic. Keek aa löñ Nhialic piñ ku gamkë

apei, ku kajuëc path aaye yök tënë ke rin ye kek kepuöth ðεετ.”

*Kääj ë mermer
(Mk 4:21-25)*

16 Ku ben lëk ke, “Acin raan cī mermer kaṅ ḡāth ḡöt ku kum nyin, tädë ke tēëu agen tōc cök. Aye tōöu ḡöt ciel yic rin bī ḡöt amer yic tënë kōc bö ḡöt.

17 Këriëëc ëbën cī thiaan abī bëëi bei kōc nhīm, ku këriëëc ëbën cī kum nhom, abī ḡēth ayeer ruel yic.

18 Piεṅkë ku ðεtkë apath tē ye wek wël piṅ, rin raan la kädāṅ abī ben muōc, ku na ye raan cīn kädāṅ, ke këthiin ye tak lōn tō yen tënë ye, abī nyaai aya.”

*Man Jethu ku wämāthakën
aacī Jethu nyaai*

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

19 Go man Jethu kek wämāthakën bën tënë ye, ku cīn tē le kek tënë ye rin juëc kōc ḡööt apeī.

20 Go raan tōk lëk Jethu, “Moor ku wämāthakui aa kääc ayeer, ku aa wīc yī.”

21 Go Jethu lueel tënë ke, “Ma ku wämāthkië aa kōc wēt Nhialic piṅ ku loikë.”

Jethu acī yom cōl akääc

(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

22 Naḡōn akāl tōk, ke Jethu la riāi yic kek kōcken ye buōth ku lëk ke, “Lok teemku wār alōṅtui.” Gokë riāi gεεr wār.

23 Tēwën gër kek, ke Jethu go nin. Kaam awën niin yen ke yomdīt apeī jōt rot, ku

loi atiaktiak rot abī riāi duër thiāṅ piū, ku duërkë dūr.

24 Gokë puōc ku luelkë, “Bānyda, Bānyda! ḡok aa muōu.” Go Jethu rot jōt ku rël yom ku atiaktiak. Gokë kōc ku la wār dīl.

25 Ku thiëëc ke, “Tē gam-dun tēnεn?” Gokë nhīm la cōt ku riōōckë riöldīt cīt kënë, ku jiεεmkë kamken, “Ye raan yīndë kënë, na cōk a yom ku atiaktiak ë ke piṅ wētde?”

*Jethu acī raan la guōp
jakrεc kony*

(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

26 Gokë wār Galilia teem ku lek tō cōl Jeratha tō wār Galilia alōṅtui.*

27 Tēwën kεεc Jethu piny riāi yic, ke mony ë gen kënë la guōp jakrεc bö tënë ye. Mony kënë ëcie ceṅ alēth ku ëcie rēer baai, ee ye rēer rēṅ nhīm.

28 Nawën tiṅ Jethu ke lor nhom ke loi wuōu, ku cuet rot piny yenhom ku looi kiεεu apeī, “Jethu, wën Nhialic Madhōl yeṅō wīc ba looi tënë ḡa? Yīn alāṅ duk ḡa tēm awuōc.”

29 Ee jam kälä rin cī Jethu jōṅrac yōōk bī jal yeguōp. Ee ye jōṅ kënë dōm arak juëc, na cōk ðεr piny bī rek cin ku cök ku tit, ke ṅot ke tueny ku dhōṅ luōṅ kōth yecök. Ku ḡēth jōk roor tē cū ceṅ.

30 Go Jethu jāl thiëëc, “Cōl yī ṅa?” Go bëër, “ḡok aa kut.” Ee lueel këya rin cī jak juëc la yeguōp.

8:16 Mt 5:15; Lk 11:33 8:17 Mt 10:26; Lk 12:2 8:18 Mt 25:29; Lk 19:26 * 8:26 Jeratha acōl Gadara aya, tiṅ Mt 8:28 † 8:31 Eye tak lōn jakrεc aaye mac piiny tēthuth bī ke jal tēm awuōc.

31 Go jakrɛc jam ku lɛŋkɛ Jethu bī ke cī cop tɛthuth dīt yic, ye kɔc rɛc ɣāth thīn.†

32 Ku duut dīr baai ē nyuāth ɣot cōk ē tɛn awɛn. Go jakrɛc Jethu lɔŋ bī ke cɔl aa la dīr gup. Goke puɔl.

33 Go jakrɛc bɛn bei yeguɔp ku lek dīr baai gup, ku rīŋkɛ agōr yic, ku thootkɛ wīir ku moukɛ ēbɛn.

34 Nawɛn tīŋ rōor ke biōök dīr kɛ cī rot looi, ke kat bīk wɛt la lɛk kɔc rɛɛr geeu ku kɔc tō bɛɛi yiic.

35 Go kɔc ēbɛn jal wet bīk kɛ cī rot looi la tīŋ. Nawɛn lek ɣet tɛnɛ Jethu, ke yōk mony wāār la guɔp jakrɛc ke cī nyuc Jethu cōk, ke ceŋ alɛth, ke la nhom cōk. Gokɛ rišɔc.

36 Ku kɔc ke cī kɛnɛ tīŋ, aaci tɛ cī mony la guɔp jakrɛc kuɔny thīn la lɛk kɔc kōk.

37 Go kɔc Jeratha ēbɛn rišɔc, ku lɛkkɛ Jethu bī jal panden. Go Jethu la riāi yic ku dhuk.

38 Go mony wɛn cī Jethu jakrɛc cɔl ajiɛl yeguɔp, Jethu thiēc bī cath kek ye. Go Jethu jai ku lɛk ye,

39 “Lɔɔr baai tɛnɛ kacku ku lɛk ke kajuēc cī Nhialic looi tɛnɛ yī.” Go mony kɛnɛ jal ke kuany ɣeu yic, ke ye kɔc lɛk kāk cī Jethu looi tɛnɛ ye.

Jethu aci tik kony ku cɔl nya aben pīr

(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)

40 Wɛn cī Jethu tem ku dhuk wār alɔŋtui, ke lor kɔc juēc apɛi, kɔc ke tit ye.

41 Tɛwɛn ke mony cɔl Jariōth, bɛny tɛnɛ amat kɔc Itharel bō aya. Nawɛn tīŋ

Jethu, ke cuɛt rot piny yecōk ku lɛŋ bī la paande,

42 rin nyanden tōŋ ye ruŋke thiāār ku rou ěcī dhal apɛi. Go Jethu gam ku lōōny dhōl. Ku buɔth kɔc juēc ke cik kum apɛi.

43 Ku tīŋ tuany kɛc thɛkde kōu kaŋ tɛɛm rušōn thiāār ku rou ē tō kɔc yiic. Ku yeen ěcī wēu juēc gām akīm, ku acīn akīm tōŋ cī tuaanyde cɔl aŋuɛɛn.

44 Go bɛn Jethu kōu ku ɣɔot alanhde thok. Go riɛm kōōc nyin yic.

45 Go Jethu thiɛc, “Yeŋa cā ɣɔot?” Nawɛn cīn raan ɣɛm ye rot, go Pīter lueel, “Bɛny aa kɔc juēc cī kum kek aa yī pīk.”

46 Go Jethu bɛn lueel, “Ala raan cā ɣɔot rin aca ŋic lɔn le yen raan ca kony?”

47 Nawɛn tīŋ tīŋ awɛn lɔn cī ye ŋic, go bɛn tɛnɛ Jethu ke cī rišɔc, ke lɛth ku cuɛt rot piny yecōk. Ku lɛk Jethu, kɔc nhūim ēbɛn yen kɛnɛ ɣɔot yen ye, ku tɛ cī tuaanyde guɔ ŋuɛɛn thīn ē kaam thiin awɛn.

48 Go Jethu lueel tɛnɛ ye, “Nyaandiɛ gamdu aci kony. Lɔɔr, ke dōr Nhialic.”

49 Kaam wɛn jīɛɛm Jethu, ke raan rīŋ pan Jariōth ku lɛk ye, “Nyaandu aci ɣet wei, duk raan piōc ben rāam nhom.”

50 Ku Jethu ěcī wɛt ē mony piŋ, go lɛk Jariōth, “Duk rišɔc, dɛɛt yīpuōu ku gam wɛt yic. Nyaandu abī pial.”

51 Wɛn ɣeet yen baai, ee cīn kɔc cī puɔl bīk la ɣōt kek ye, ee Pīter ku Joon ku Jemith, ku jol aa wun ku man meth kepɛc.

52 Tëwën le Jethu göt, ke yök kəc ke näk röt, ke dhiau. Go lëk ke, “Duökkë dhiau. Meth akëc thou, anin.”

53 Gokë däl guöp rin ñic kek ye lön cï yen thou.

54 Go meth däm cin ku lëk ye, “Manhdië jöt rot.”

55 Go wëike dhuk ku jöt rot nyin yic. Ku lëk Jethu ke bïk yiëk miëth.

56 Go kəc ke dhiëth meth gäi apëi, ku thön Jethu ke bïk kë cï rot looi cïi lëk kəc kök.

9

*Jethu acä atuöccke
kathiäär ku rou tooc
(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)*

1 Ku cäl Jethu kəc ye buöth kathiäär ku rou, ku yïk ke riel bï kek jakrëc aa la cuöp wei, ku riel bï kek kəc cäl aaye pial aya,

2 ku tooc ke bïk aa la piöoc wët bääny Nhialic ku konykë kəc tuany.

3 Ku lëk ke, “Duökkë muk käk la keny, cimën wai ku jökgəə ku müith yakë cam dhöl yic, ku wëeu ku duökkë muk alëth kök.

4 Yakë rëer pan ye we lor thïn yet tē bï wek jäl.

5 Ku na ye pan cïi we lor thïn, ke we jiël ku tanjë wecök, bï nyooth lön cï wek kucë ë ke.”

6 Go atuuc jäl, ku kuenykë bëi yic ke piöoc Wët Puöth Yam ku konykë kəc bïk pial kuat pan cï kek la thïn.

*Antipäth Yërot acï diëer
(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)*

7 Antipäth Yërot, bënydit pan Galilia, ee cï käjuëc loi röt piñ ëbën. Go diëer rin ë ye kəc kök lueel lön Joon raan wäär kəc muöc nhïim acï bën pïr.

8 Ku lueel kəc kök ë Elija yen acï bën tuöl, ku kəc kök ë yekë lueel, lön ë yen raan tök kam kəc käk Nhialic tïñ yen acï bën pïr.

9 Go Antipäth Yërot lueel, “Yën acï Joon cäl atëem nhom bei! Yenə këne ye yën wëlke piñ ë bak?” Ku ë wïc bï räm kek ye.

*Jethu acï miëth koor juak bï
kəc juëc cam*

*(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44;
Jn 6:1-14)*

10 Go atuuc Jethu dhuk ku lëkkë käk cïk looi ëbën. Ku jiëlkë ë röt ku lek gen cäl Bethaida.

11 Nawën piñ kəc juëc tē cï yen la thïn, ke buöthkë. Go Jethu ke lor ku jiëem tënë ke rin wët bääny Nhialic, ku konykë cï ye thiëc, bïk pial.

12 Nawën la piny cuöl, ka atuöccke kathiäär ku rou bö tënë ye ku luelkë, “Cäl kəc aa jiël bïk la bëi yic bïk la wïc tē niin kek thïn, ku lek yöc miëth camkë, rin tē rëer yok thïn ë ror cïi ceñ cïn kë kuany thïn.”

13 Go Jethu bëer, “Miackë ke miëth.” Gokë lëk ye, “Käk mukku aa yuöp kadhiëc ku reckarou. Wïc buk miëth yöc tënë ë kəc juëckä?”

14 Kəc ke tō thïn aake röör tiim kadhiëc. Go lëk kocken ye buöth, “Calkë kəc aa nyuc, thiär dhiëc akušt tök yic.”

15 Go kɔc ye buəth kɔc cəl anyuc piiny këya.

16 Go ayuəp awən kadhiëc ku rec karou lööm ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku bəny ayuəp yiic, ku gəm ke kɔcken ye buəth bik ke tek agut rec tənë kɔc.

17 Ku mīthkë abī miëth ke göök, ku jəl kɔcken ye buəth awuthueei ayuəp ku rec cī dōŋ kuany gääcdit kathiäär ku rou.

Pīter aci Jethu ŋic

(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

18 Naɣon akäl tøk, tēwən rōök Jethu ë rot, ke kɔc ye buəth bō tənë ye. Go Jethu ke thiëc, “Lëkkë ɣa, ye jəŋ tak, ye ɣen ë ŋa?”

19 Gokë lueel, “Ayekë lueel lən ye yīn Joon raan kɔc muəc nhīm. Ku lueel kuat dēt lən ye yīn Elija. Ku kɔc kɔk ayekë lueel, lən ye yīn raan kam kɔc kāk Nhialic tīŋ theer cī bən pīr.”

20 Goke thiëc, “Na week yakë lueel lən ye ɣen ŋa?” Go Pīter bēer, “Yīn nhom guəp, yīn ë raan cī Nhialic lɔc ku dɔc.”

21 Kë ca lueel ë yic Pīter. Ku thən ke apei ëlä, “Duəkkë lək raan dēt.”

Jethu ee jam Arɛmde ku Thuənde

(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

22 Nawən ke lək Jethu ke ëlä, “Manh Raan abī dhiel reem, ku abī kɔcdit baai ku bāny kāk Nhialic, ku jəl aa kɔc piöoc löŋ kɔc Itharel jai, ku abik nök, ku

yeen abī nīn kadiäk nök piiny ran yic ku ben jət bī pīr.”

23 Ku lueel tənë ke ëbən, “Na ye raan wīc bā buəth, ka dhil nhom määär kəpuəth bī yök piërde yic pinynhom ë tən. Ku dhil puəu riel ku buəth ɣa akölaköl, cək alən wīc kɔc kɔk ye bik nök ë rienkië.

24 Rin raan wīc ye bī wēike kony abī muər. Ku na ye raan mär wēike ë rienkië, ka bī wēike muk akölrīëc ëbən.

25 Yeŋö bī raan kuany thīn bī jak apei pinynhom ku mēr wēike?

26 Na ye raan guəp yär ë ɣa ku piəcde, ke Manh Raan abī guəp yär ye aya, aköl dhuk yen diëkde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic.

27 Ku le tuenŋ ku lueel, wek alək yic ala kɔc kɔk rēer ë tən, aacī bī thou agut tē bī kek ɣa tīŋ, kek riel ye nyuəth lən ye ɣen bəny cī Nhialic lɔc.”

Jethu aci guəpde rot waan

(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

28 Nawən nīn kabēt cök cī yen kakkä lueel, ke Jethu cəl Pīter ku Jemith ku jəl a Joon, ku lek gət nhom bik la rōök.

29 Tēwən rōök yen ke wan yenyin, ku ɣer aläthke apei bik la diardiar.

30 Kaam thīn awən ke rōör tul ku jīemkë kek ye. Ku keek aake ye yī Mothith ku Elija.

31 Keek aacī bən ke la gup dhēenŋ Nhialic ku jīemkë tənë Jethu tē bī yen la thou thīn Jeruthalem, rin bī yen kë wīc Nhialic jəl thöl.

32 Ku Pīter kek kɔc awēn cath ke ye, aake ye nīn muōr puōth. Nawēn liepkē kenyīn ke tīŋ lɛc Jethu, ku rōōr karou ke kääc yelōōm.

33 Nawēn jīēl ē rōōrkā, ke lueel Pīter tēnē Jethu, “Bēny, apath buk rēer ē tēn. Ȳok aabī duēl kadiäk looi tōk tēnē yī, ku tōk kek Mothith ku tōŋ dēt kek Elija.”

(Kēnē jīēem yen kēya, ee kuc kēnē bī lueel.)

34 Kaam wēn ŋot jīēem yen, go kecīt rur piny paat abī ciēn tē yekē tīŋ. Gokē riōōc wēn kum rur ke piny.

35 Ku piŋkē Nhialic ke jam luāat yic ēlä, “Kēnē ē Wēndiē, yen aca lɔc, piēŋkē wētde.”

36 Nawēn cik rōl ben piŋ, ke ye Jethu yen tīŋkē ē rot. Go kɔc Jethu buōath kākā muk kepuōth ku cik ke lēk raan dēt.

Jethu aci dhōŋ la guōp jōŋrac kony

(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

37 Nawēn dhukkē piny gɔt nhom akōl dētē, ke lor kɔc juēc apēi.

38 Kaam awēn ke raan tōk thān awēn yic, cōt ke cie rōl jɔt ku lueel, “Raan piōōc, yīn alāŋ bā manhdiē tīŋ, yen ē mānh tōŋ tō ŋanhom.

39 Tē dām ē jōŋ ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku lēth ku yīk thok ayōk. Jōŋ kēnē aciī ye lac pāl piny, ku aye cɔl anāk rot apēi.

40 Ȳen aci kɔckun yī buōath lōŋ bīk cuōp wei yeguōp, ku akēckē lēu.”

41 Go Jethu lēk ke, “Wek kɔc cie lac gam, ba rēer ke we, ke ŋa cīi guōp la cut wēlkun?” Ku lēk wun meth, “Bēēi manhdu tēn.”

42 Kaam wēn le dhōk tēnē Jethu, ke wit jɔk piny ku lēth. Go Jethu jɔk yōōk bī jāl yeguōp, ku kony dhōk bī pial. Ku lēk wun bī jāl kek ye.

43 Ku jɔl raan ēbēn gāi riel Nhialic.

Jethu aci benjam ē Thuōnde
(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tēwēn ŋot rēer kɔc ke cī gāi kājuēc cī looi, ke lueel tēnē atuōōcke,

44 “Piēŋkē wēlkā apath ku calkē ke aa lōōny wepuōth, rin Manh Raan abī thōn kɔc bī ye nōk.”

45 Ku kɔcken ye buōath aake kēc wēt kēnē deet yic, wēt ēcī moony tēnē ke rin bīk cīi det yic. Ku keek aake cī riōōc bīk thiēec kē cī lueel.

Kɔc Jethu buōath aaci wēt teer

(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

46 Nawēn ke kɔc ye buōath teer wēt lɔn yeŋa kamken yen dīt apēi.

47 Ku Jethu ē ŋic kē tō kepuōth. Ku dām meth ku cɔl akāac yelōōm.

48 Ku lēk ke, “Raan manh koor cīt manh kēnē lor ē riēnkīē, acā lor. Ku raan ŋa lor, acie ŋen ye lor, ee Wā Aciēŋ ē toc ŋa. Rin raan koor kamkun ēbēn, yen ē raandīt.”

Raan cīi ŋo man ē raanda
(Mk 9:38-40)

49 Nawën ka atuny cöl Joon bö tēnē Jethu ku lēk ye, “Bēny, yōk aaci mony dēt tīŋ keye jakrɛc cuɔp wei kɔc gup ē rienu, ku acuk pēen rin acie raanda.”

50 Go Jethu lēk ye kek atuuc kōk aya, “Duōkkē ye pēen, rin raan cīi we man ē raandun.”

Jethu akēc kɔc Thamaria lor

51 Nawën cī nīn bī Jethu yāth nhial thiōk, go tak bī dhiel la Jeruthalem.

52 Ku tooc kɔc yenhom tuen bīk tē bī kek la nyuc thīn la guir pan tō wun Thamaria.

53 Go kɔc pan awën kuc rin ŋic kek ye lōn Jethu ala Jeruthalem.*

54 Nawën le kɔc Jethu buōth, Jemith ku Joon, ŋic lōn cī kɔc baai kuc bīk Jethu lor ke luelkē, “Bēny, cuk mac cöl abō piny nhial bī pan kēnē rac?”

55 Go Jethu ke duōm thook piny,

56 ku berkē pan dēt tō tuen.

Raan buōth Jethu adhil puōu riel

(Mt 8:19-22)

57 Tēwën kueny kek dhēl yic, ke rām kek mony dēt cī ye bēn lēk Jethu ēlä, “Yīn aba biaath kuat tē ler yīn thīn.”

58 Go Jethu bēēr, “Luōny aa la yōōtken yekē ke wuut, ku diet pār aa la yōōtken aya. Ku yēn Manh Raan yēn acīn baai pinynhom tēn.”

59 Ku lueel Jethu tēnē mony dēt, “Buōth ya.” Go bēēr, “Bēny, cöl yēn akōŋ wā la thiōk.”

60 Go Jethu bēēr, “Cöl kɔc cīt kɔc cī thou aa thiāk kacken, ku yīn bār ba Wēt Puōth Yam bēn la piōc.”

61 Ku lueel mony dēt, “Yīn aba buōth Bēny, ku cöl yēn akōŋ kackiē la tōōŋ.”

62 Go Jethu lēk ye, “Yīn acīt raan dhie pur, na tīŋ raan dēt cath, ke cuet pur piny ku kēēŋ nhom ku ruɛc. Kēya, raan ye kāk kōk nyaai luoi ca guiēr ye yic, acīn kēpuōth lēu bī looi rin bāāny Nhialic.”

10

Luoi kɔc thiārdhorou ku rou

1 Nawën ē kēnē cōk, ke Jethu kuany kɔc kōk kathiārdhorou ku rou kam kɔc ye buōth, ku tooc ke tuen bī kɔc karou aa cath, bīk la gēeth ku bēēi ke bī yen la thīn yīic.

2 Ku lēk ke, “Kāk tem ajuēc ku kɔc luoi aa lik. Rōōkkē Bēny la nhom kāk tem bī kɔc luoi cöl aa juak rōt.

3 Lak! Ku ŋiɛckē, wek atuōc cīmēn amēl ē kam gal.

4 Duōkkē wēēu ku jōkgōō ku war kōk muk. Ku duōkkē ye kōōc dhōl yīic bāk kɔc aa muōōth.

5 Tē yeet wek baai ke kanjē lueel, ‘Kɔc baai yakē dōōr.’

6 Ku na ye kɔc rēēr ē pan kɔc nhiar dōōr, ke rōōkkun aabi ke dōōc. Ku na yekē kɔc man dōōr, ke rōōkkun aaciī ke bī kony.

* 9:53 Kɔc Itharel la luaj Nhialic Jeruthalem, aake cīi kɔc Thamaria ye lor rin mēen kek rōt. 9:54 2Bŋ 1:9-16 9:61 1Bŋ 19:20 10:2 Mt 9:37-38 10:3 Mt 10:16 10:4 Ith 10:7-14; Mk 6:8-11; Lk 9:3-5

7 Ku yakē rēer ē pan ku miēthkē ku dēkkē kāk yekē yiēk we, rin apath bī raan lui arišpde yök. Duškkē ye jāl pan ku lak pan.

8 Na lor kōc gen cī wek la thīn we, ke we cam kuat miēth cīk gām we.

9 Ku kuonykē kōc tuany ku lēkkē ke, 'Bäany Nhialic aci thišk ke we.'

10 Ku na lak gen cīi we ye lor thīn, ke we jiēl ku luēlkē,

11 'Yok aabi tər gendun tēŋ wei yocök bī dōŋ kek we.' Ku dhiēlkē deet apath, bäany Nhialic aci thišk.

12 Awuöc bī Nhialic tēm kōc Thidon akōl luŋdīt abī kuur tēnē awuöc bī tēm kōc ē gen.

Gēeth kēc luoi kārēc puol thin
(Mt 11:20-24)

13 "Wek kōc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit kārēc apēi, rin kājuēc jāŋ gōi cāk tīŋ cī ke looi gēethkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon, gēeth wäär ceŋ kōc rac, ŋuöt kōc ē gēethkā aaci kepuöth dhušk ciēen thēer, ku pälkē luoi kārēc.

14 Ku Nhialic abī we tēm awuöcdīt Akōl luŋdīt, awuöc bī dīt apēi tēnē awuöc bī tēm kōc Tire ku Thidon.

15 Ku wek kōc Kapernaum yakē tak lōn bī we jat nhial? Wek aabi cuat pan mac."

16 Ku lueel Jethu tēnē kōc wēn cī tooc, "Raan piŋ wētdun ē wētdiē piŋ, ku raan we dhōl gup acā dhōl guöp, ku

raan dhāl yaguöp ē raan toc ya dhōl guöp."

Kōc wēn cī tooc aaci dhuk

17 Go kōc thiärdhorou ku rou wēn dhuk ke cī puöth miēt ku luelkē, "Bēny agut jakrēc aya aaci wētda piŋ ē rienku."

18 Go Jethu lēk ke, "Riel jōŋrac aci riäak ku tiēŋ ke lööny piny cīmēn many nhial.

19 Wek aca yiēk riel bī wek aa cath kāpieny ku kith nhīim ē path. Ku wek aca yiēk riel wēr wek alēikun ku kōc man we. Ku acin kē kōŋ we nōk.

20 Ku duškkē puöth jōl miēt rin cī jakrēc wētdun piŋ, miētkē puöth rin cī rienkun gōt pan Nhialic."

Jethu amit pušu

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

21 Nawēn ke Wēi Nhialic cōl Jethu amit pušu ku lueel, "Wä, Bēny nhial ku piny! Yin alēec rin cī yīn kāk cī thi-aan tēnē kōc ŋic kōŋ cī piöc, nyuöth kōc kor kēc piöc. Ee tēde, Wä, yen ē kēn yī yuum pušu.

22 Kēriēec ēbēn aaci Wä gām ya. Acin raan ŋic Wēnde ē Wun ē rot, ku acin raan ŋic Wun ē Wēnde ku kōc cī Wēnde loc bī nyuöth ke."

23 Tēwēn rēer Jethu kek kōcken ye buöth ē rōt, ke wēl yenhom ke ku lueel, "Wek aala gup duaar bāk kāk tiēŋkē tīŋ.

24 Ku alēk we, ēcī kōc juēc kāk Nhialic tīŋ ku bānydīt wīc bīk kāk yakē tīŋkē tīŋ, ku aa

këckë ke tiŋ. Ku ë cik wïc aya bik kāk yakë piŋ, piŋ, ku aa këckë ke piŋ.”

Kääŋ raan path pan Thamaría

²⁵ Raan piöoc ë löŋ kəc Itharel, ëci bën ku wïc bi Jethu deep ë wët ku thiëc, “Raan piöoc, yeŋö ba looi ba pír akölríëc ëbën pan Nhialic?”

²⁶ Go Jethu bëër, “Ye Löŋ Mothith lueel kädë ë wët kënë? Yeŋö ye deet yic thín?”

²⁷ Go bëër, “Yín adhíl Nhialic Bánydu nhiaar yípuöu ëbën, ku wëiku ëbën, ku yínhom ëbën, ku nhíar raan dët cimën nhíëer yín rot.”

²⁸ Go Jethu lueel, “Aca ŋíëc bëër. Loi kākā, ku pír pan Nhialic akölríëc ëbën aba yök.”

²⁹ Go monytui wïc bi wët deet apath rin wïc yen ye bi rot kony, ku ben Jethu thiëc, “Raandiën ba nhiaar yeŋa?”

³⁰ Go Jethu bëër ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, ëci jāl Jeruthalem bi la Jeriko. Go röm ke cuër dhël yic ku rumkë aläthke ku wëüke ëbën, ku näkkë ku jolkë nyään piny ke duër thou.

³¹ Nawën ke raan kāk Nhialic, ke ye raan Itharel, bö ke kuany dhël kënë yic, go monytui tiŋ ku wëen thok piiny.

³² Nawën ke raan dhiënh Lebī ben bën, go mony kënë tiŋ ku bër.

³³ Go raan pan Thamaría bën ke kuany ë dhël kënë yic.

Nawën tiŋ mony kënë piiny ke ŋëer yic.

³⁴ Go rot cuët ye, ku muöc göntöök yiic miök ku muön abiëc ku der keyiic, ku jot akaja kōu ku yëth pan jööl, ku rëer yelööm ë wëër wën.

³⁵ Nayon nhiäk, ke gem wëeu tënë raan lui pan jööl ku lëk ye, ‘Lök mony kën töök apath, na la dhuk ku le wëeu ca lök muör ë rienke tē lik wëükië, ka ba bën cool.’ ”

³⁶ Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yī, ke raan cī cuër baŋ, yeŋa kam kəc awën kadiäk ë raande?”

³⁷ Go lueel, “Raan cī ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Löör, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

³⁸ Tëwën ciëth Jethu kek atuöccke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tō dhël yic. Go tiŋ cöl Martha ke yäth baai.

³⁹ Ku Martha a la nyankën cöl Maria, cī bën nyuc Jethu lööm bi piöocde piŋ.

⁴⁰ Go Martha puöu riääk rin këc Maria ye kony luoi miëth tënë jööl. Go bën tënë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi cī yen ya päl luoi ë rot tēthëer awën? Lëk ye bā bën kony.”

⁴¹ Go Bányda bëër ku lueel, “Yín Martha, yín adíëer rin awïc ba kajuëc tō yípuöu looi ëbën,

⁴² ku ë tök yen aril, Maria acā aban ŋüëñ kuëny bei, ku acii bi nyaai tënë ye.”

11

Jethu anyuth ʔo tē bī ʔok aa
röök thīn

(Mt 6:9-13; 7:7-11)

¹ ʔon akäl tök Jethu ë rööck, nawën cī rööckde jal thök, ke lueel raan tök kam kacken ye buəəth tēnē ye, “Bēny, piəəc ʔo tē bī ʔok aa röök thīn, cimēn wäär cī Joon raan kəc muəəc nhīm kacken ye buəəth piəəc.”

² Go Jethu lək ke, “Yakē lueel kēlä tē röök wek, ‘Wādan tō nhial, bī rienku aleec.

Bī bāānydu bēn ʔoyiic.

³ Muəəc ʔook miēth akōlaköl.

⁴ Ku päl adumuəəmkua piny tēnē ʔook,

rin ye ʔok wēt puəl tēnē kəc rəc ʔook.

Ku duk ʔook cəl athem kērac.’

⁵⁻⁶ Ku ben Jethu lək kacken ye buəəth, “Tēdē, na yīn ala mähdu ku lər tēnē ye wakəu wēer ciel yic ku luel tēnē ye, ‘Mähdiē gām ʔa ayuəəp kadiäk. Rin mähdiēn cī la keny acī bēn paandiē, ku ʔen acīn miēth gām ye.’

⁷ Ku bēer ʔööt aləŋ thīn ku lueel, ‘Duk ʔa rēem nom. ʔöt acī gur thok, ku ʔok aacī təc ʔok miēthkiē. ʔen acī rot ben ʔot ba yī gām ayuəəp.’

⁸ Ku la Jethu tuen ʔu lueel, na cək alən cīi monyē rot ʔot bī gām ayuəəp rin yen mähdu, ka ʔot bī rot ʔot bī gām kuat kē wic, rin yīn acīi ʔuəəp bī riəəc ë ye, ku lər tuen ʔe thiēc.

⁹ Kēya alək we, thiēc, ku abī Nhialic gām yī, na wic kēdāŋ

tēnē Nhialic ka ʔök. Ku ë tēde aya, na gut ʔöt thok, ka ʔany thok tēnē yī.

¹⁰ Raan thiēc aye gām ke wic, ku raan la kē wic aye ʔök. Ku ʔöt aye ʔaany thok tēnē raan wic ye.

¹¹ Yeŋa kamkun na le meth, ku thiēc manhde miēth ke gēm kēpiiny tē wic yen rəc.

¹² Ku na wic tuəəŋ ajiŋh, ke dəm kiēth ku gēm ye.

¹³ Na ʔiäckē wek kəc ë luui käreç bäk miēthkun aa gām kəpath, ke cək lēu bäk ʔic lən bī Wuurdun tō nhial ye ʔic apei bī Wēi Nhialic tuəc kəc thiēc ye.”

Jethu aye ʔöök lən le yen ʔuəəp ʔəŋrac

(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴ Na ʔon akäl tök ke Jethu ë cop ʔəŋrac wei raan ʔuəəp, ku ëcie jam. Nawën cī ʔəŋjē jäl yeguəəp ke mony awën jam. Go thān awën tō thīn gāi apei,

¹⁵ ku lueel kəc kək, “Ee Beld-hebul bēny jakrəc yen ë ye ʔiək riəl bī ke aa cuəəp wei.”

¹⁶ Ku ë wic kəc kək bik deep wēt, ku thiäckē bī kēnē jəŋ ʔöi looi, bī nyuəəth ke lən ye Nhialic kəkke gam.

¹⁷ Ku Jethu ë ʔic kē yekē tak, go lək ke, “Na tek kəc paan tök keyiic ku thērəkē ë kamken, ke pan kēnē abī riääk. Ku na tuum dhiēnh tök yenhom aya ku thērəkē kamken ë röt, ke dhiēnh kēnē abī wēer aya.

¹⁸ Kēya, na tek jakrəc keyiic ku thērəkē ë kamken ke cīi thök? Ayakē lueel lən ye ʔen

jakrɛc cuəp wei riel ye Beldhebul gäm ya.

19 Ku na ye riel Beldhebul yen ye ɣen jakrɛc cuəp wei, ke ye riel ɳa yen ye kɔckun yakë buəəth ke cuəp wei? Calkë ke aa lëk we yic.

20 Ku na ye riel Nhialic yen ye ɣen jakrɛc cuəp wei, ke ɳieckë lɔn cī bääny Nhialic bën tənë we.

21 “Na tit raan ril paande thok ë təəŋ ku kōt, ke kärke aacī nyieɛi.

22 Ku na mët raan dët ril, ka wer ye. Ku jəl kärke muk bī yen rot tiit nyaai ëbën, ku tek kärke cī rum.

23 “Raan këc rot mät ya acie raandië, ku raan cī ya kony bī kɔc lëk wët Nhialic, ee kɔc thiši.

24 “Të cī jəŋrac jəl raan guəp, ee piny yəəp tädët bī yen ləŋ thīn. Na cīn tē yök, ka lueel, ‘ɣen abī dhuk tənë raan wäär jiël ɣen thīn.’

25 Ku dhuk ku yök raan wäär, ke cīt yön cī guiir yic apath,

26 ku dhuk ku le bën kek jakrɛc apei kək kadhorou wär ye, ku lek yeguəp. Ku pīr ë raan kënë ë jəl rëcc apei tənë pīrden tuen.”

27 Kaam wën jīɛem yen kälä, ke tik jam röldīt kɔc yiic ku lëk ye, “Tīŋ ë dhiëth yī ku muk yī amit guəp apei.”

28 Go Jethu bëër ku lueel, “Ee yic, ku kɔc mit gup alanden aa kɔc wët Nhialic piŋ ku loikë.”

Jethu akuec bī kënë jəŋ gōi looi

(Mt 12:38-42)

29 Tëwën cī kɔc juëc kenhīim kut Jethu lööm, ke lueel, “Yenö be riëcc akölë rëcc kälä? Ee riëcc ye wic bī kënë jəŋ gōi tīŋ. Ku acin kë bī nyuəth ke. Ee kënë jəŋ gōi wäär cī rot looi tənë Jona yen abik tīŋ.

30 Cīmën wäär cī Jona raan kärke Nhialic tīŋ jəl a kit tənë kɔc Ninibe, këya Manh Raan abī jəl a kit tənë kɔc akölë ëbën.

31 Tīŋ bēny wäär jiël pan Athia abī rot jət aköl lundīt ku gək riëcc akölë, rin cī yen jəl tēmec apei bī wël puəth bēnyŋaknhom Tholomon la piŋ, ku ɣen jam kën, ɣen adīt tənë Tholomon.

32 Aköl lundīt kɔc gen Ninibe aabī we gək rin cī kek kepuəth waar, ku pälkë luoi kärecc wäär cī Jona ke lëk. Ku alëk we, ɣen jam kënë, ɣen adīt tənë Jona.

Kɔc cī gam aacit awai ku mermer

(Mt 5:10; 6:22-28)

33 “Acin raan cī mermer kaŋ yäth yöt ku kum nyin. Aye təəu tēn ye yen yöt mer yic thīn, bī piny amer tənë raan la yöt.

34 Puəŋ path acit nyin path. Raan path nyin ë daai apath, acī thōŋ kek raan cī cəər cie daai apath.

35 Këya, luoi kënë röt bək puəth la cök, ku duəkkë puəth cəər.

³⁶ Na yin aɣer puɕu, ke yin acit raan kɛc cɔɔr ɛ daai apath cimɛn dhie ye mac piny riaal.”

Jethu ɛ kɔc piöoc lööŋ ku Parathï lɛk lɔn nhiɛm kek
(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Nawɛn cï Jethu thök ɛ jam, ke cɔɔl raan töŋ akut Parathï paande bik la mïth, go la ku nyuuc ku mïth ke kɛc yecin ku yecök lök cimɛn ciɛɛŋ kɔc Itharel.

³⁸ Kɛnɛ, acï raan akut Parathï wɛn la baai bɛn göi apɛi.

³⁹ Go Jethu lueel tɛnɛ ye, “Wek kɔc akut Parathï, aa wegup aɣeer kek yakɛ lök, ku piathkun aaci thiãŋ kãrec apɛi.

⁴⁰ Kɔc cïn kɛ ŋiɛckɛ! Kɛc Nhialic yen cak guɔp, puɕu alɔŋthïn cak aya?”

⁴¹ Biökruɛel aye nyuɔɔth puɔn ɣer tɛ muɔɔc yïn kɔc, ku acie miɔc ye yïn biökruɛel nyuɔɔth ɛ path.

⁴² “Tɛ rɛɛc yen thïn tɛnɛ we, kɔc akut Parathï. Wek aa Nhialic juɛr kãlik, kãk cit tök ɛ thiãar yic kãkkun yakɛ ke puur ɛ dum yiic, ku kuat wɛl kök ɛbɛn. Ku wɛt la cök ku nhiɛr Nhialic akuɔckɛ looi. Kãkkã aa dhiɛlkɛ looi, ku luoikɛ kãkkã aya.

⁴³ “Tɛ rɛɛc yen thïn tɛnɛ we, kɔc akut Parathï. Ayakɛ nhi-aar bãk aa nyuc tuɛŋ thök kɔcdit nhïim tɛn amat, ku ye we muɔɔth athɛɛk ɣɔn ɛ ɣɔɔc yiic.

⁴⁴ Tɛ rɛɛc yen thïn tɛnɛ we, wek aa thöŋ kek rɛŋ cïn kɛ

ye ke ŋic, ye kɔc cath kenhïim ɛ path, ku kãrec cik thiaan keyiic piiny aaci ŋic.”

⁴⁵ Nawɛn, ke raan tök kɔc piöoc ɛ lööŋ jɔt rot ku lueel tɛnɛ ye, “Bɛny, tɛ jiɛm yïn kɛlã, ke yïn ɛ ɣo lat aya.”

⁴⁶ Go Jethu bɛɛr, “Wek kɔc piöoc ɛ lööŋ, kãrec aa tit we aya. Wek aa kɔc piöoc kãril apɛi cie lɛu bi ke looi. Ku wek aacie kɔc kony aya ɛ luɔiden.

⁴⁷ Tɛ rɛɛc yen thïn tɛnɛ we. Awɛɛŋkui, wek aa rɛŋ path buth tɛnɛ kɔc kãk Nhialic tïŋ, kɔc wãar nɛk wãrkun dït.

⁴⁸ Acãk gam lɔn kɛwãar cï wãrkun dït looi apath, ku na we tɔ thïn ŋuɔt wek cï nãk aya. Rin aaci kɔc kãk Nhialic tïŋ nök ku buɔthkɛ rãŋken.

⁴⁹ Ku rin ɛ wɛt kɛnɛ yen aci Nhialic ye lɛk we ɛlã, ‘Wek aaba tuɔc kɔc kãkkiɛ tïŋ ku atuuc. Ku wek aabi kɔc kök nök ku cuɔpkɛ kɔc kök wei.’

⁵⁰ Riɛɛc akölɛ abï tɛm awuɔc rin cï yen kɔc kãk Nhialic tïŋ nök tɛwãar cɛk piny ɣɛɛt ɛmɛn,

⁵¹ jɔk ɛ nãak Abel ɣet nãak Dhãkaria wãar nãk luan Nhialic. Ku ben Jethu lɛk ke, riɛɛc akölɛ abï tɛm awuɔc rin ɛ kãkkã ɛbɛn!

⁵² “Tɛ rɛɛc yen thïn tɛnɛ we, wek aa yic moony tɛnɛ kɔc ku acãk ye gam kek week ɛ röt. Ku wek aa kɔc kök wic yic bik gam gɛll!”

⁵³ Nawɛn wic Jethu bi jãl, ke jiɛɛm kɔc akut Parathï ku kɔc piöoc lööŋ guɔp apɛi, ku thiɛckɛ wɛl juɛc ku wickɛ bi ke dhiɛl dhuk nhïim,

54 rin wïc kek ye bïk deep wët bïk däm, tē le yen wët rεεc lueel.

12

Duk riöc luel yic
(Mt 10:26-27)

1 Wēn cī käckä röt looi, ke kōc juēc apεidit aake cī ken-
hūim kut Jethu lööm abī ciēn tē
ye cök cak la piny. Tēwēn ke
Jethu kəŋ jam tēnē kōcken ye
buəəth ku lək ke, “Tietkē röt,
ku duökkē ye luui cīmēn kōc
akut Parathī, kōc ē kōc ruēeny.

2 Acīn kē ye moony arək abī
cī tiēc. Tēdē ke lēu bī kēdāŋ
thiaan abī cī ŋic.

3 Na cök a wēt luel wakōu
ka ŋot piŋ nhiäk aköl. Ku
kēriēc ēbēn cāk ŋāāi weyith
yōöt aləŋthīn ke yōt cī thiōök
thok aŋot ye kōc kōk piŋ.

4 “Ku alək we wek mätthkiē,
duökkē riöc kōc guäpkun nōk ē
path. Aa we nōk ku na lä ka
cīn kēdēt ben kē looi.

5 Ee Nhialic yen adhīl kōc
riöc, rin na cī nōk ka la riel
aya bī cuat pan mac. Alək we,
ee Nhialic ē rot yen adhīl kōc
riöc.

6 Diēt thii kor kadhiēc cīt
amuər, cī ke ye yōc wēu
lik? Ku acīn tōk ē kamken cī
Nhialic kaŋ muər nhom,

7 agut nhīmku tō yīnhom
aŋic Nhialic akuēnden.
Duökkē riöc, wek aa awär
amuər juēc.

8 “Alək we, raan ye gam kōc
nhūim lōn ye yen raan Manh
Raan, aba gam aya lōn ye yen
raandiē atuuc Nhialic nhūim.

9 Ku raan jei kōc nhūim lōn
cī yen ye raandiē, abī Manh
Raan kuēc aya atuuc Nhialic
nhūim.”

10 Ku ben Jethu lək ke, “Kuat
raan wēt rac luεel Manh Raan
guöp abī päl piny tēnē ye, ku
raan lueel kērac Wēi Nhialic
guöp, acī bī kaŋ päl piny tēnē
ye.

11 “Tē yēth yī tēn amat luk
yic, bāny dīt ku bāny kor
nhūim, duk diεer tē bī yīn rot
kuony thīn ku wēt ba lueel,

12 rin Wēi Nhialic abī cōl
aŋic kē ba lueel.”

Raan ajak kuc kəŋ

13 Go mony dēt rot jōt
kōc yiic ku lueel, “Bēny lək
wāmāāth bā yiək abäkkiē kāk
cī wā nyāŋ yō yiic.”

14 Go Jethu bēer, “Mätthdiē,
yeŋa cā kuany ba ya bēny, ba
kaŋ tək we?”

15 Ku lək kōc awēn tō thīn,
“Tietkē röt, duökkē jiεek cōl
arum wepuəth. Acīn raan
rēer piērde yecin cök alōn le
yen kajuēc.”

16 Ku lək ke kääŋ kēnē,
“Thεer raan ajak ē tō thīn, ku
duömde ēcī luək rap juēc apεi.

17 Go jal jam ku lueel, ‘Yeŋō
ba jal looi? Yēn acīn duəl läau
yic bī yēn ke tōu thīn.’

18 Nawēn ke tək ku lueel,
‘Kē ba looi akīn. Duəl kēnē
aba ŋaany, ku ben duēldīt apεi
looi bī yēn rap ku kāk kōk baai
täau thīn.

19 Ku jal lək rot yātök. Mony
mit guöp, yīn ala mīith juēc
apεi bī run juēc nōk, jōl pīr

apath, miëthë ku dëkkë, ku jol pušu miët!

20 Go Nhialic lëk ye, ‘Raan kuc kãñ! Ee wëër kënë, yin abï thou ku kãjuëc ca tãu rot kë, bik lëk aa kãk ë ña?’ ”

21 Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Kënë, yen ë rot looi tënë kãc kãjuëc tãöu ë rienken, ku acin jïëk Nhialic tã kepuöth.”

*Raan adhil Nhialic ñööth
(Mt 6:26-34)*

22 Ku wël Jethu yenhom kocken ye buöth ku lueel, “Këya alëk we, bæk röt cïi cöl anëk diëer kë bæk cam bæk pïr. Ku diëerkë aya kãk bæk ceñ.

23 Wëi añuëën tënë miëth, ku guöp raan añuëën tënë alëth.

24 Daaikë diët pãr nhial, aacie pur rap ku temkë ke, ku tëëukë ke atuak yic, ku aa ñot ke pïr rin ye Nhialic ke yiëk miëth. Ku wek aa ñuëën apëi tënë ke.

25 Yeña kamkun na diir ë wëike ke juak ruönke?

26 Na cãk kãk thiikã ye lëu, yeñö ye wek diëer kãk kãk?

27 Tiënkë yök cil tã dhëëñ kek thïn, aacie luui ku aacie luui alëth. Ku alëk we na cök a bënyñaknhom Tholomon cïmënden wäär ë bëänyde yic, ëcïi la alëth la kit dhëñ cïmën yãñ tök ë yökkë yiic.

28 Ku na ye Nhialic wël cil ë path cöl adhëñ këlã, wël tã thïn akölë ku na nhiäk nïn lik ke ril wei ku took ke mac, ke Nhialic cïi we bi kuëc nhïim, wek aa kãc la gam thin koor.

29 “Duökkë wenhïim ye yiëk kë bæk cam ku kë dëkkë akölaköl.

30 Aa kãc kuc wët Nhialic pinynhom ë tën kek aa kepuöth yiëk kãkkã. Ku Nhialic Wuurdun añic lön wïc wek kãkkã.

31 Na ye këya, yakë ke wïc kãk bëäny Nhialic, ku aabi yiëk we aya.

*Jïëk cie rop atö pan Nhialic
(Mt 6:19-21)*

32 “Duökkë riöc wek kãc buöth ya rin Wuurdun amit pušu bi we yiëk ë bëänyë.

33 Yaackë kãkkun ku gãmkë wëëu kãc ñöñ. Kënë abi jaak-dun juak yic pan Nhialic. Ku jïëk pan Nhialic acie thök, ku acie riääk cïmën jïëk pinynhom, rin acin cuër tã thïn. Ku acïi aruöp ye rac.

34 Ku piändu abi ya rëer akölaköl tã tãu jaakdu thïn.

Rëer yï cï rot guuir

35 “Rëer yï cï rot guuir akölaköl, ku rëer yï muk mermer rin kuat kë bi rot looi bi yök waköu,

36 cïmën alony lui baai tit bënyden cï la yan thiëk yic ke bi dhuk baai. Na bi ke go yöt guo ñaany thok tënë ye.

37 Aloony mit gup aa loony ye bënyden yök ke tit tã dhuk yen baai. Alëk we alanden, bëny abã alanhden luoi ruök, ku cöl ke aa nyuc bik mïth ku luui tënë ke.

38 Tëdë, ke bëny abi dhuk baai wëër ciël yic, tãdë ke dhuk bëëk ë piny. Ku aloony

mit gup aa loony bi bany yök ke tit.

³⁹ Wek aa leu kene bak deet yic e rot. Na raan ye weer alon bi cuar ben njic, ka reer ke yi en bi cuar kakke ci kual.

⁴⁰ Ke week aya reerkwe tit, rin wek aa kuc akol bi Manh Raan ben."

⁴¹ Go Peter lueel, "Beny, ye yok lek e kaan kene aye koc eben?"

⁴² Go Beny dhuk nom ku lueel, "Na ye keya, yena alony path ku njic kan ape? Yeen alony bi beny nyaan kakke yiic paande, bi kacke ya gam mieth akolakol.

⁴³ Alony mit guop alony bi beny yok ke loi luode apath te dhuk yen.

⁴⁴ Alek we, abi alony kene taau kakke yiic eben.

⁴⁵ Ku na ye alony ye tak lon ci banyde bi lac dhuk. Ku ye reer ke nak aloony kok, roor ku diaar. Ku ye cool ke mith ku dek abi wiet.

⁴⁶ Ke banyde abi la luat yeguop akol ci ye tak lon yen akol bi yen ben. Ku yeen abi beny tem awuodit ku met te reer koc rec thin.

⁴⁷ "Ku aluan njic ke wic banyde bi looi, ku reer ke ci rot guir bi ke wic beny looi, ka bi tem awuodit ape.

⁴⁸ Ku aluan kuc ke wic banyde ku looi awuoc bi yen that thin, ka bi ya awuoc koor. Kajuoc aa wic tene raan ci gam kajuoc, ku raan ci gam kajuoc ape awic kajuoc ape tene ye.

⁴⁹ Yen aci ben ba piny ben cuony. Ku anhaar diet ci dep ther.

⁵⁰ Yen atit kerac ape, yen abi gum ku rem ya ape yet akol bi kene thok.

⁵¹ Yake tak lon ci yen ben ba door ben looi pinyhom? Alek we acie ye. Ee lon bi koc keyiic tek.

⁵² Many la yic koc kadhioc abi yeyic tek. Koc kadiak aaba nhaar ku man rou ya. Tedde, koc karou aaba nhaar ku man koc kadiak ya.

⁵³ Mith roor kek warken aabi kenhim tuom e rienkie. Ku yen e lon nyir kek marken. Ku man athieek kek tin wende aabi rot maan aya."

⁵⁴ Ku ben Jethu lek than awen to thin, "Na tienke luat nhial, ka guoke lueel lon den abi tueny, ku tueny ayic.

⁵⁵ Ku na dom bi la dil, ku ruel akol ape, ka luokke lon bi piny tuoc, ku tuc ayic.

⁵⁶ Yena wickke bak rueny! Aweenkui? Wek aa ke bi rot looi njic te tin wek kakkahial. Ku cak ke loi rot emen njic ayic?

⁵⁷ "Yeno ci wek yic bak looi ye njic?

⁵⁸ Cim en na yeth raan yi luk yic, ke yi loc wet waar yic, ku doorkke ke kec yi guo yath luk yic. Na ci loc looi kela, ka yeth yi luk yic tene bany, ku beny abi la thon apuruuk, ku mac yi.

⁵⁹ Alek yi, yin aci bi kan lony, yet te bi yin kethin kony tene yi kan cool."

13

Na ci luoi karec pal ke yin acii pir

1 Nawën ke kɔc bö tēnē Jethu, ku lēkkē ye lɔn cī bānydīt Pilato kɔc Galilia cɔl anāk, kɔc ke cī kāk juērke Nhialic la nɔk luaj Nhialic Jeruthalem.

2 Go Jethu bēēr. “Yakē tak lɔn kɔc Galilia cī nɔk emēn aa kāreç apēi wēr kek kɔc Galilia kɔk looi?”

3 Acie yic! Ku cāk ηic lɔn wek aabi thou aya cīmēnden, tē cīi wek kāreç yakē looi pāl, ku wēlkē wepuōth Nhialic?

4 Ku na kɔc wāär kathiäär ku bēt wīk γōn bāär apēi kenhūim Thiloam bik thou ebēn, ye kek kɔc kāreç looi Jeruthalem kepēc?

5 Aacie ke! Ku alēk we, na cāk luai kāreç pāl, ke wek aabi thou ebēn cīmēnden.”

Kääη tim cie luək

6 Go Jethu ke lēk kääη kēnē, “Monytui ēcī tim luək com duɔmde. Nawën thōōη tē cī yen luək, ke bö bī bēn bet. Go ciēn mīth yōk yenhom.

7 Go pušu riääk apēi, ku lēk raan lui dom yic bī yep wei, ku lēk ye, ‘Aca tiit run kadiäk ku acin manh tōη ca yōk yenhom. Yeηō pēl ye bī dom rooc ē path ke cie luək?’

8 Go raan ē luai bēēr, ‘Bēny, pāl ē ruōōn tōη kēnē ē path, aba guiir ku tääu dhiääp yecök.

9 Na lok ruōōntui ka path, ku na cīi lok, ka jɔl cɔl ayep.’”

Jethu acī tiη tuany kony aköl cīi kɔc ye luui

10 Tēwën aköl cīi kɔc ye luui ke Jethu piōōc tēn amat kɔc Itharel,

11 ke tik ē tō thīn ke la guōp jɔηrac cī ye dhon kōu, bī yekōu cīi ye jɔt ruōōn thiäär ku bēt.

12 Nawën tiη Jethu ke cɔɔl ku lēk ye, “Tik, yin aci kony.”

13 Ku tēēu yecin yekōu. Ku kaam thiin awën ke la kōu cök. Go Nhialic leec.

14 Ku raandīt tēn amat ēcī pušu dak apēi rin cī Jethu ye kony aköl cīi kɔc ye luui. Ku lēk kɔc awën tō thīn, “γok aa la nīn kadātem ye kɔc luui. Ke raan alēu bī bēn akäl tōk kam ē nīnkā yiic bī bēn kony, ku acie aköl cīi kɔc ye luui.”

15 Go Bēny bēēr ke tɔɔn guōp, “Aa wek kɔc la gup ruēēny! Le raan tōk ē kamkun cie yärke ye lony aköl cīi kɔc ye luui bī ke la wiēc wal ku piu?”

16 Ku tiη kēnē, nyan many Abaram cī bēny jak dhon kōu, bī ya rēer ke duɔl ē runkā kathiäär ku bēt, cīi path bī kony aköl cīi kɔc ye luui bī la cök?”

17 Tēwën lueel yen ye kēlä, ke kɔc awën man ye yār gup, ku mit thān dīit awën tō thīn puōth kāk kɔc gōi cī Jethu looi.

Kääη käu koor nyin ye tiemde dīt apēi

(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

18 Ku la Jethu tuēη ke jam ku lueel, “Bääny Nhialic cīt ηō? Yeηō ba thōōη ke ye?”

19 Aba thōη manh tim koor nyin cī raan com duɔmde. Go dīt abi ya tim dīttet ye diet γōōtken yik kērke kōth.”

20 Ku ben lueel, “Yenjö ba ben thöj bääny Nhialic?”

21 Acit lon cī tik puər ayumdīt tet yic, na lä ke piäär ebën.”

Kuany dhël la pan Nhialic yic

(Mt 7:13-14, 21-23)

22 Ku bër Jethu ke kuany gæeth ku bëi yic ke la Jeruthalem.

23 Go raan tøk thiëc, “Bëny! Le kəc lik bī poth bīk la pan Nhialic?”

Go Jethu bëer,

24 “Thamkë bāk bak dhël ye kəc gum thīn yic, rin alək we lən wic kəc juëc ye bīk la alonhīn, ku acik bī lëu.

25 Të jət wun baai rot ku riit yöt thok, wek aabi kōc ayeer ku jalkë yöt tōj thok ku luëlkë, ‘Bëny, nany yöt thok tënë yo,’ ku abī bëer tënë we, ‘Akušc tē bīi wek thīn.’

26 Ku abāk lək ye, ‘Yok aaci mīth ku dëkku kek yī, ku yīn aci piöoc ë gæethkua yic!’

27 Ku abī dhuk nhom ku lueel, ‘Alək we bāk piñ, wek aaci bö yöt rin wek aacä njic. Jalkë, kəc luui ë kärecl’

28 Ku tē cī yī cuər wei, ke yīn ariääk pušu ku dhiau aba yithok a kac tē tīj yīn Abaram, ku Ithäk ku Jakop ku kəc kāk Nhialic tīj, ke rëer bääny Nhialic yic pan Nhialic, ku gël yī wei thīn!

29 Ku kəc aabi bën pinynhom ebën ku camkë yan bääny Nhialic.

30 Ku kəc tō ciëen emën aabi tō tuenj. Ku kəc tō tuenj aabi dhuk ciëen.”

Jethu ku Antipäth Yërot (Mt 23:37-39)

31 Tëen, ke kəc akut Parathī bö tënë Jethu ku lëkkë ye, “Jäl ë tēn rin bēny Antipäth Yërot awic bī yī nök.”

32 Go Jethu lueel, “Lak ku lëkkë raan la guöp awandīt lən yen abī la tuenj akölë ayī nhiäk ya cop jakræc wei kəc gup, ku luoi kāk jän göi ye yen kəc kony. Ku na ye nīn diäk ke yen abī luaidië thöl pinynhom.

33 Ku akölë ku nhiäk ku aköl dëëtë, yen ala tuenj ya lui rin aci path bī raan kāk Nhialic tīj nök tädët cie Jeruthalem.

34 “Kəc Jeruthalem! Kəc Jeruthalem! Kəc ë kəc kāk Nhialic tīj nök, ku bišškkë kəc cī tušc we aleel. Ye arakdë cī yen ye wic ba we kuššt yic, ku kuony we cimën adhie ye ajith miëthke kušm piny yewušk, ku wek aaci kuc.

35 Nhialic abī we nyäj pandun. Ku athön we bāk njic, wek aaci ya bī ben tīj yet aköl bī wek röt guir, ku luarkë ya yai ke yakë lueel, ‘Lecku raan bö rin Bänyda.’ ”

14

Jethu aci raan tuany kony

1 Nawën ke Jethu la pan raan akut Parathī aköl cīi kəc ye luui bī la mīth. Ku kəc ke tō thīn aake döt Jethu apci.

² Go raan cī but γῶσμ ku kōk ēbēn bēn tēnē ye.

³ Go Jethu jam ku thiēc kōc piōōc ē lōōŋ ku kōc akut Parathī, “Cī lōŋ pēēn bī raan tuany kony akōl cīi kōc ye luui tēdē ke kony?”

⁴ Gokē cīi bēēr. Go Jethu mony awēn cōl ku kony ku cōl ajiēl.

⁵ Ku jōl lēk ke, “Yeŋa kamkun ē tēn, na cī manhde, ayī wēŋde lōōny yiith akōl cīi kōc ye luui, ke pēl yiith ku cīi bīi bei nyin yic?”

⁶ Ku wēt kēnē acī ke nyōŋ nhīim kē bēēr kek ye.

⁷ Wēn cī yen ye tiŋ aya ke jōl awēn cī cōl aaye ŋek tēden nyuuc yen thīn lōc, ke luel kāāŋ kēnē,

⁸ “Tē cī yī cōl yai yic, duk la ku nyuc tēn kōcdīt, tēdē ke raan ben dīt tēnē yī acī cōl aya.

⁹ Na bīi, ke raan awēn cōl we wedhie abī yōōk ba rot jōt ba thōōc pāl ye. Ku yīn abī jāl dhuk thōc tō ciēēn yiic ke yī cī guōp yār.

¹⁰ Tē cī yī cōl, ke yī la ku nyuc thōc tō ciēēn yiic rin na la raan la baai bēn, ka bō tēnē yī ku luel, ‘Jōt rot, bāār tuēŋ tēn māthdiē.’ Kēnē abī cōl athiek yic jōl nhīim ēbēn.

¹¹ Kēya, kuaat raan dīt puōu rot yāth tuēŋ ē rot abī Nhialic dhuōk ciēēn, ku raan lir puōu ē rot dhuōk ciēēn abī Nhialic yāth tuēŋ.”

¹² Ku luel Jethu tēnē mony awēn cī ye gōōŋ, “Na loi miēth bī yīn kōc gōōŋ, ke duk ke

cōl māthku ku paan moor, ku kōc ruāāi kek yī ku kōc ajiēk thiēc bāaikun, rin aabī bēn cōl. Ku na looi rot kēya, ke kēwāār ca luōi ke yen acolke tēnē yī.

¹³ Na loi miēth cōl yīn kōc, ke cōl ke kōc ŋōŋ, ku kōc cī duany, ku kōc cī ŋōl ku cōōr,

¹⁴ rin na la kōc rōt jōt thou yic akōldā, ke yīn abī Nhialic cuōōt rin wāār cī yīn ke cōl kōc cīi ye lēu bīk miēēthku cool.”

Jethu acī bāāny Nhialic thōŋyan thiēc

(Mt 22:1-10)

¹⁵ Go mony dēt miith kek kōc luel tēnē Jethu wēn piŋ yen kēnē, “Kōc mit gup aa kōc bī cōl yai yic, bāāny Nhialic yic.”

¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Monytui ēcī yandīt apēi looi ku cōl kōc juēc.

¹⁷ Nawēn cī miith yai guiir, ke toc aluōnyde bī kōc wīc ke yai yic la cōl, ‘Bāk, kēriēc ēbēn acī thōk ē guiēr.’

¹⁸ Gokē wēl juēc luel kedhie bī kek kēnhīim kōl. Ku luel raan wēn cī alony kaŋ yōk ēlā, ‘Yeŋ acī piny γōōc, ku yeŋ adhil la ba la tiŋ. Lōōr ku lēk bēny lōn acīn kē maan yen cīi yeŋ la yai yic.’

¹⁹ Ku luel raandēt, ‘Yeŋ acī miōōr kathiāār ye kōc pur γōōc, yeŋ ala ba ke la them, lōōr lēk bēny lōn acīn kē maan tēnē ye.’

²⁰ Ku luel raan ye kōc diāk, ‘Yeŋ acī piac dōm nya, acā lēu ba la yai yic.’

21 “Go alony dhuk baai kule wëlkä lëk bányde. Go bányde pušu riääk ku lëk aluonyde, ‘Läär dhäl yiic ku kam bëïi geeu, ku cäl kác lim dhäl yiic ku kác cï duany, ku kác cï ñal ku cöör bik bën.’

22 Go alony lueel, ‘Bëny, kē ca lëk ya aca looi ku piny aņot lääü.’

23 Go bëny ben lëk aluonyde, ‘Läär kuany baai yic ku dhäl yiic geeu, ku lëk kác ëbën bik dhiel bën bi paandië thiäj.

24 Alëk yï, kác wäär ca kaņ cöl acin mieth yai bik ben yök paandië!’ ”

Kē dhil raan looi bi ya raan buoth Jethu

(Mt 10:37-38)

25 Kác juëc aake cath kek Jethu. Nawën ke wël yenhom kác ku lueel,

26 “Na ye raan bö tēnē ya, ku cïi wun ku man ku tiende ku miethke, ku wämäthakën ku nyierakën, ku wëike man, ka cie raan buoth ya.

27 Ku raan cie gum ku buoath ya, acii lëu bi ya raan buoth ya.

28 Na wïc raan bi yöndit bäär apei buth, yenö bi kaņ looi? Nadë ke cïi wëü muk bi kaņ kuëën nyin bi ñic lon le yen wëü juëc bi yen yöt buth bi thöl?

29 Na jöck cök ku le ciën wëü juëc bi yen ye thöl, ka bi kác yöt tiņ ke kēc thök aa bui, ku yekë lueel,

30 ‘Mony kēnē aci yöt jöck bi buth ku akēc thäap.’

31 “Na jot bënyñaknhom tōņ ke la apuruk tim thiäär bi la thör kek bënyñaknhom dët la apuruk tim thiär-rou, ke cïi bi kaņ tak lon bi yen tōņ lëu kek ë bëny kēnē?

32 Na yök ke cïi tōņ bi lëu, ka toc kác ke bënyñaknhom tui ñot mec kek apuruöökke bik döör looi.”

33 Kälä aya, acin raan kamkun lëu ye bi ya raan buoth ya agut tē bi yen kärke kaņ puäl.

34 “Awai, apath. Ku na thöök kōu alëi ke ben dhuök thin kēdē?

35 Awan cit kēnē acie ben piath. Aye puök wei. Piēņkē tē le wek yith.”

15

Kääņ amël cï määř

(Mt 18:12-14)

1-2 Kác ajuër kut ku kác käreç looi aake cï bën tēnē Jethu bik piöçde bën piņ. Ku kēnē, ee kēc kác akut Parathi ku kác piöçc lööņ nhiaar, rin ye Jethu kác rēc meen jāņ lor, ku mith ke ke aya.

3 Goke lëk kääņ kēnē.

4 “Na la raan tök kamkun amääl buoat, ku mār amäl tök, ke cïi thiärdhoņuan ku dhoņuan nyiëēņ piny roor, ku le amäl tōņ cï määř kaņ wïc yet tē bi yen ye yök?

5 Ku na yök ka mit pušu apei ku jot yekët.

6 Ku na le yet baai ka cäl mähke ku kacken akeu nhom ku lëk ke, ‘Yen aci pušu miēt rin cï yen amäldiën wäär cï määř yök. Loiku yai.’

7 Kälä aya, miät pušu dit abī tō pan Nhialic, rin raan tōj kērac looi cī yepušu dhuök ciēen rin adumušmke. Ku miät pušu kōc tō pan Nhialic, rin ē raan tōj, aciī bī thōj kek miät pušu rin kōc path kathiārdhoḡuan ku dhoḡuan cīn awuōc cīk looi, bī kek kepušth dhuök ciēen.”

8 “Tēdē, tik ala wēeth thiāär milāḡ yer, ku mār wēnh tōk. Yeḡō bī looi? Abī mac dēēp ku wīc apeī arēk bī ḡōt a weec yic agut tē bī yen ye yök.

9 Tē cī yen ye yök ka cāl mātke ku kōc akeu ēbēn ku lēk ke, ‘ḡen amit pušu apeī, wēēukiēn wāär cī mār aaca yök. Loiku yai.’

10 Kälä aya, atuuc Nhialic aa pušth miät rin raan tōj kārēc looi cī yepušu waar ku dhuk Nhialic.”

Kääḡ manh cī mār

11 Ku la Jethu tueḡ ku lueel, “Monytui ē tō thīn ku ē la wāt karou.

12 Go wēn koor lēk wun, ‘Gām ḡa kāk ba tēk ḡa aköldā?’ Go wun kāḡ tek tēnē ke.

13 Nawēn nīn lik cōk ke wēn koor ḡōc kākke ēbēn, ku jiēl bī la wun dēt, wun cī yen wēēuke bēn la thōl thīn dēḡ ē māäu ku wīcwīc adējōk.

14 Wēn cī yen wēēu thōl ke cōḡdit apeī loi rot ye pan awēn, ku jōl rēer ke nēk cōk apeī.

15 Nawēn le kākke dhal ke luēek rot pan raan tōk ē kōc pan awēn. Go raan la baai cāl aye dir baai bišōk. Ku ḡēm ke kē camkē.

16 Ku ē ye wīc diēt cōk yeyāc thišōḡ kē ye dir cam, ku aciḡn raan cīi ye ḡām ye.

17 Nawēn jōl kēreec cī looi tak yic yepušu ke lueel, ‘Ye kōc luōi kadē tō tēnē wā ē kueth abī miēth dōḡ piny, ku ḡen akīn duēr thou ē tēn rin cōk!

18 ḡen abī dhuk tēnē wā ku lēk ye, wā ḡen acā awuōc looi tēnē Nhialic ku tēnē yī.

19 ḡen aciī ben a cāl yī, loi ḡa ke ḡa cīt alony ye riōp.’

20 Ku jōl jāl pan awēn ku dhuk tēnē wun.

“Tēwēn ḡoot yen tēmec ke baai, ke tīḡ wun ke bō. Go pušu la yum ku riḡ tēnē ye ku pēet yic ku cim ḡēm.

21 Go wēnde lueel, ‘Wā ḡen aci kērac looi tēnē Nhialic ku tēnē yī. ḡen aciī ben piath nadē ke ḡa cōl ē yī.’

22 Go wun aluōnyke cōl ku lueel, ‘Riēḡkē! Bēēikē alanh path ku tāäkē yekōu. Ku cuōthkē cin joth milāḡ tōc ku tāäkē war yecōk.

23 Ku bēēikē muōor thiin cuai apeī ku nākē bī ḡok yai looi,

24 rin manhdiēn kēnē ē cīt mānh cī thou ku aci ben pīr. Yeen ēci mār ku aci yök.’ Ku jōlkē yai cam.

25 “Tēwēn looi kākā rōt, wēndīt ēci la luui dom yic. Nawēn dhuk ku jōl bī baai dōōt, ke piḡ lōōr yic ku diēr.

26 Go aluōny tōk cōl ku thiēec kē diēr kōc baai.

27 Go alony awēn lēk ye, ‘Wāmuuth aci bēn, ku wuur aci muōor wāär cuk muk apeī bī cuai nōk bī yai looi rin cī yen dhuk ke puōl ḡuōp.’

28 “Go wëndit puşu riäk ap̄ei ku kueec bī cī la baai. Go wun bēn tēnē ye ku lēn bī la baai.

29 Go lēk wun, ‘Ÿen aci luui ap̄ei ē runkā ebēn tēnē yī, ku acin tōŋ ca lēk Ÿa ba looi cī Ÿen kaŋ kuec ba cī loi. Ku ē runkā ebēn acin mēn manh ē thōk ca kaŋ yiēk Ÿa bī Ÿen luui yai Ÿok māthkiē.

30 Ku wēn dhuk wēndu ke cī wēūku la muōr adējōk kōth, ke yī loi yai ku nāk muōr tōŋ yen cuai ap̄ei Ÿakkua yiic.’

31 Go wun bēēr, ‘Manhdiē, yin arēēr kek Ÿa akōlakōl, ku kāk mušk ebēn aa kākku.

32 Ku ē yic buk yai looi rin wāmuuth ē cīt manh cī thou, ku emēn aci pīir, ee cī mār ku emēn aci Ÿok.’ ”

16

Kāāŋ raan luoi kony rot ruēeny

1 Ku ben Jethu lueel tēnē kōcken ye buōth ēlā, “Wāthēer raan ajak ē tō thīn, ku yeen ē la raan kākke guiir baai, ku raan kēnē ēcī luōm tēnē ye rin cī yen wēūke muōr.

2 Go cōl ku lueel, ‘Yenjō kē ya piŋ keye lueel ē riēku? Nyoth wēū ca dōm ku wēū cī mār thook ebēn, rin yin aci bī bēn ŋot yī lui tēnē Ÿa.’

3 Go mony wēn lueel yepušu ēlā, ‘Ba ŋō looi tē cop bēny Ÿa luōidiē yic? Ÿen akuc puōr ē dom ku Ÿen abī guōp yār tē ye Ÿen lim.

4 Emēn, kē ba looi aca jāl ŋic, kē bī Ÿen cōl ala kōc juēc

māāth ke Ÿa, bik Ÿa aa lor bāāiken tē cop Ÿa wei luōidiē yic.’

5 “Go kōc la gup kāny bānyde cōl ku lueel tēnē raan cī kaŋ bēn, ‘Kāk bēny kōny tēnē yī yekē dē?’

6 Go lueel, ‘Ÿen akōny tōnydit miōk bian tōk.’ Go raan kāŋ guiir baai lēk ye, ‘Kēnē aci ya akuēndu, nyuc ku gāt thiārdhiēc.’

7 Ku thiēc raan dēt, ‘Na yīin, kēny tō yīguōp ye dē?’ Go lueel, ‘Ee gāny rap tiem tōk.’ Go lēk raan wēn, ‘Gāt buot kabēt.’

8 “Go wun baai raanden la guōp awan leec wēn cī yen rot kony. Rin tē ye riēc akōlē kākken luōi thīn kamken aŋuēŋ tēnē mīth bāāny Nhialic.”

9 Go Jethu la tuenj ku jiēm, “Kēya alēk we, luōikē jiēc pinynhom bī wek ke la mēth, rin na la jaakdun thōk ke wek aabī lor pīr akōlriēc ebēn yic.

10 Raan ŋic kālīk muk ap̄ath ē kājuēc ŋiec muk aya, ku raan kuc kālīk muk, acie kājuēc ē ŋiec muk.

11 Na yīn acie kāk ciēŋ pinynhom ē tēn ŋiec muk, ke yī bī deet puşu kēdē bī yī gām jiēc tō pan Nhialic?

12 Na yīn acie ŋōōth puşu lōn bī yīn kēn raandā ŋiec muk, ke yenja bī gām kē cōk a kēdu?

13 “Acin alony lēu ye bī luui tēnē bāny karou, ka man raan tuenj ku nhiēer raan ye kōc rou. Tēdē ka thek raan tuenj ku dhēl raan dēt guōp. Acīi

raan lëu bi Nhialic ku jiek nhar kedhie.”

14 Go koc akut Parathi, koc nhar weeu, kakkä pinj ebën ku dälkë Jethu guöp.

15 Go Jethu lek ke, “Wek aa rot nyuoth koc nhim ciët wek koc path ku Nhialic anjic kë tö wepuöth. Rin käk ye koc juëc yiëc kepuöth apeï ciët kek ril, aaye Nhialic tinj ke kor.

16 “Wathëer agut tewäär tul Joon, koc aake ye löj Mothith ku wël ci koc käk Nhialic tinj göt, theek. Ku emën, Wët Puöth Yam rin bäany Nhialic alëc koc, ku awic kuat raan ebën bi rot riëny thin.

17 Ee këya, apuöl yic bi käk tö nhial ku pinynhom riääk, tën tē bi wët thin koor tö Löj yic cuat wei.

18 “Raan liži tienje ku thiek tinj dët, ka cä akör looi. Ku mony thiak tinj ci muonyde liözi, ka ci akör looi aya.”

Raan ci jak kok miëth ku Ladhäro

19 Go Jethu kääñ ben thööth ku lueel, “Raan tök ë tö thin ku eci jak apeï, ku ë ceñ alëth dhëñ ku ë ye yai looi paande akölaköl.

20 Ku raan laañ col Ladhäro la guöp tëtöök juëc apeï ë tö thin aya. Ku ë ye nyuc yon raan ajak thok,

21 bi lim awuthueei ë lööny piny. Ku jök aake ye ben aya ku nyankë tëtöök yiiç.

22 “Nawën ke laañ këne thou, go atuuc Nhialic wëike tääu Abaram you nhial pan koc path ci thou. Nawën ke

mony ajak lök thou aya ku thiäk,

23 ku tēju wëike pan mac, ku rem thin apeï. Nawën njeër yenyin nhial ke tinj Abaram tēmec, ku Ladhäro ke tö yeyou.

24 Go dhiau ku lueel, ‘Wä Abaram liec ya, ku toc Ladhäro bi ciën tök luöt thok piu yiic, ku göt yaliep bi liemdië lier, rin yen arem apeï ë tën!’

25 “Go Abaram bëer, ‘Mandhië, tak lon ci yin käpath yök wäär pür yin ku yök Ladhäro käreç. Ku yeen awac puöu emën ku yin arem apeï.

26 Ku dët aya, tëthuth mec yic apeï atö kamkua bi ciën raandan la löntui, ku cin raandun bö tënë ya ë tën.’

27 Go mony ajak wën lueel, ‘Wä Abaram yin aläj ba Ladhäro tuöc panda,

28 tënë mith wä kadhiëc bi ke la wët bik cii bö ë tën bi ke reem aya.’

29 “Go Abaram lek ye, ‘Mothith ku koc käk Nhialic tinj aa tö thin, col ke aa pinj wëlken.’

30 Go mony ajak ben lueel, ‘Kënë acii ye lëu, Wä Abaram! Ku na jot raan rot koc ci thou yiic ku le tënë ke, ka päl käreç yekë ke looi.’

31 Go Abaram lueel, ‘Na cik wël Mothith ku wël koc käk Nhialic tinj pinj, ka cii wët raan ci thou ku ben pür pinj aya.’ ”

17

Ba raandët thöc kërac yic (Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

1 Nayon akäl tøk ke lueel Jethu tēnē kacken ye buoath, “Käk kəc cəl aloi adumušom aa röt dhiel looi akolaköl. Ku raan kakkä cəl aloi röt abī kërac apei yök.

2 Ee nuēn tēnē ye diēt cī rušk yeth aleldit tet, ku pik wūr bī mou, bī kəc thiikā cī cəl aloi adumušom.

3 Tietkē röt!

“Na loi menhkui adumušom, ke nyieny, ku na dhuk yepušu ciēn këræc cī looi, ke yī pəl wēt piny tēnē ye.

4 Ku na looi kërac tēnē yī arak dhorou akäl tøk, ku bī tēnē yī arak dhorou aya, ku thiēc yī ba wēt päl piny, ke yī pəl wēt piny tēnē ye.”

5 Nayon aköl dēt ke lueel atuuc tēnē Bēny Jethu, “Yok aa wic gamdit, lək yo tē bī yok ye yök thīn.”

6 Go Bēny bēer, “Na gamdun cək kuur bī ciēt manh ŋaap, ka lēukē bāk tim dīt tui yök elä, ‘Nyuēn rot bei piiny agut mei, ku lər pith rot wūr!’ Ke wētdun aloi rot.

7 “Na thöönku lon raan tøk kamkun ala alony cī la pur, tädē ke cī la biöök amēl. Na le dhuk dom yic, ye lək ye, ‘Lac bēn ba bēn mīth?’

8 Acī bī lək ye këya! Tädē aba lueel tēnē ye, ‘Guir miēth tēnē ya, ku tit ba kaŋ mīth ku dək, na lä ciēn ke yīn abī jäl mīth ku dəkē.’

9 Ku aloony aa cie leec tē looi kek luōiden.

10 Athōŋ kek we aya, na luōikē kē ca lək we bāk looi, ka luelkē, ‘Yok aa loony ē path, ee

luōida yen acuk looi ku acin dēt.’ ”

Atuet thiäär acī kony

11 Nawēn la Jethu Jeruthalem, ke tək kam Thamaria ku Galilia.

12 Nawēn yeet gen thiin tō dhēl yic ke rām kek atuet thiäär. Gokē kōšc tēmec,

13 ku luelkē, “Jethu Bēny, liec yo.”

14 Nawēn tīŋ ke ke lueel, “Lak ku nyuōthkē röt kəc kāk Nhialic.”*

Tēwēn ŋoot kek dhēl yic, ke tuet jiel kegup.

15 Go raan tøk dhuk tēnē Jethu wēn cī yen ye tīŋ ke tuet cī jäl yeguöp, ku leec Nhialic apei röldit,

16 ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kēnē ē raan Thamaria.

17 Kēnē acī Jethu cəl athiēc ku lueel, “Cie raan thiäär yen cī kony bī tuet jäl kegup? Kəc kək kadhonuan aako?”

18 Yeŋō yen raan wun dēt yen dhuk bī Nhialic bēn leec?”

19 Ku lək ye, “Jot rot ku jäl. Gamdu acī pūr.”

Bääny Nhialic

(Mt 24:23-38, 37-41)

20 Nayon akäl tøk ke kəc akut Parathī thiēc Jethu, “Bī bääny Nhialic yecök jək nēn?” Go Jethu bēer ku lueel, “Bääny Nhialic acie kēnē na bī ke tīŋ kəc nyin?”

21 Ku acin raan lēu ye bī lueel, ‘Daai tēn, yen akīn, tädē ke lueel, yen akan.’ Rin bääny Nhialic atō wepuōth.”

17:3 Mt 18:5 * 17:14 Rin bī kəc kāk Nhialic ke tīŋ lon cī kek pial bik aa rēer ke kəc. (Leb 14:1-32)

22 Ku lueel Jethu tēnē kacken ye buõth, “Tē bī wek ya, yen Manh Raan nhiaar diēt ya cək rēer ke we akāl tōk abō. Ku yen aciī bī rēer tēn.

23 Abī kəc kək lək we lən cī yen dhuk yen atō tēn, ke duōkkē gam, ku duōkkē ya cək wīc.

24 Rin tē dhuk Manh Raan, ka guō kē njic. Abāk tiŋ cīmēn bir deŋ dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ ləŋ ku ləŋē.

25 Ku yen abī kaŋ gum apei, ku riēec akölē aciī wēt diē bī gam.

26 Tē le Manh Raan bēn, ke kē bī rot looi abī ciēt kēwäär loi rot wäär piir Noa.

27 Ee nīnkā kəc aake rēer ke mīt puōth, keye mīth ku dēkkē ku loikē ruēi yet aköl le Noa riāi yic, ku bō aboor ku moukē ēbēn.

28 Ku bēndiē abī thōŋ aya kek kēwäär loi rot wäär piir mony cəl Lot. Ee nīnkā kəc aake ye mīth ku dēkkē, ku yockē kəŋ ku yockē ke wei, ku purkē ku loikē yōōt.

29 Ku aköl wēn jiēl Lot Thodom, ke Nhialic cəl deŋ atueny ē mac ku nek kəc ēbēn,

30 yen abī ciēt aköl bī Manh Raan dhuk.

31 “Tē le akölē bēn, ke raan rēer ayeer aciī ben la yōt bī la guik kē muk. Ku raan tō dom yic aci dhuk baai aya.

32 Takkē kēwäär cī rot looi tēnē tiŋ Lot.†

33 Raan wīc ye bī wēike kony aabī muōr, ku na ye

raan mār wēike ē rienkiē ka bī wēike muk akōlriēec ēbēn.

34 Wakōu ē nīnkā kəc karou aabī tō yōōt ke nin. Raan tōk kamken abī ləc ku nyēei ku dōŋ raan tōk.

35 Kēlā aya, diäär karou aabī luui ē tōk luōiden baai, tiēŋ tōk abī yāth nhial ku nyiēēŋ tiēŋ tōk piny.

36 Ku abī rot looi kēlā aya tēnē kəc lui dom yic. Raan dēt abī yāth nhial ku nyiēēŋ raan dēt piny.”

37 Go kacken ye buõth thiēec, “Bēny, bī ke yāth tēnēn?” Go Jethu bēer, “Tē rēer guōp kē cī thou thīn, aye cor yenhom mat thīn.”

18

Lēer ku bēny luōk

1 Naŋon aköl dēt ke Jethu lək kacken ye buõth kääŋ bī ke piōōc bīk dhiel aa rōōk akōlaköl ku cik dhōr.

2 Ku lueel, “Wāthēer bēny luōk ē tō thīn gen tōk. Ku ēcie riōōc Nhialic ku ē dhāl kəc gup ēbēn.

3 Ku tiŋ lēer ē tō ē gen kēnē aya. Ku ē ye lac bēn tēnē bēny, ku ləŋ bī luōk yic tēnē mony luk kek.

4-5 Go bēny wētde cī kuēec nhom. Nawēn le tak ke lueel, ‘Na cək alən cī yen ye riōōc ē Nhialic, ku cā kəc thek, ke rin ē tiŋ kēnē ya rāām nhom ē bak, aba tiŋ ba dhiel luōk yic, na cā loi kēlā, ka bī ya cool ē bēn ku cut yaŋuōp.’ ”

17:26 Cäk 6:5-8 17:27 Cäk 7:6-24 17:29 Cäk 18:20-19:25 17:31 Mt 24:17-18; Mk 13:15-16 † 17:32 Tiŋ Lot yon cī yenhom wel bī riāŋ Thodom tiŋ, nawēn ke yuom abī ciēt nēh awai. (Cäk 19:26) 17:33 Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; Jn 12:25

6 Ku jəl Jethu lək ke, “Piεηkē tē ye bēny kuc luk jιεem thīn.

7 Cīi Nhialic lēu bī luk ηιεc looi tēnē kacken cī lɔc, kɔc ye rōök akōl ku wēēr? Bī ke cɔl ke mec tēnē ye?

8 Alək we, abī luk ηιεc looi tēnē ke. Ku na la dhuk, ɣen Manh Raan, ye kɔc kadē ba yök ke la gam pinyinhom?”

Kääη raan akut Parathī ku raan ajuēr kut

9 Ku lueel Jethu kääη kēnē aya tēnē kɔc röt yök ciēt kek path kepēc, ku dhälkē raan ēbēn guōp.

10 “Kɔc karou aake cī la luanη Nhialic bīk la rōök, raan akut Parathī nhiam apei ku raan ē kut ajuēr kɔc tuōör nyīn.

11 Go mony nhiam akut Parathī bēn ku kēēc ku rōök ē rot ēlä, ‘Yīn alεεc Nhialic, ɣen acīi thōη kek kɔc kōk, kɔc kāk kɔc kōk tuōör nyīn, kɔc ē luui käreεc ē diäär kɔc kōk kōör. Yīn alεεc rin ɣen acīi thōη kek raan ajuēr kut kēnē.

12 ɣen ē thek ba cīi mīth, arak rou nīn kadhorou yiic, ku yīn aya juēr tōk thiäär yic kākkiēn ya yök luoi yic ēbēn.’

13 “Ku raan ajuēr kut acī bēn ku kēēc tēmec ku cīi yenyīn ηēēr nhial wēn rōök yen, ku gut yepuōu amääth bī nyuōth lɔn ē yen käreεc looi ku lueel, ‘Nhialic liec ɣa, ɣen ē raan la guōp adumuōōm.’ ”

14 Ku jəl Jethu lək ke, “Mony kēnē, ku acie raan akut Parathī, acī dhuk baai ka adumuōōmke cī päl piny tēnē ye. Rin raan nhiam rot ɣäth

tuenη abī dhuōk ciēēn, ku raan lir puōu rot tōōu ciēēn abī ɣäth tuenη.”

Jethu adɔc mīth

(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)

15 Kɔc kōk aake mīth bēēi tēnē Jethu bī ke bēn dɔc. Go kɔc Jethu buōth ke läät.

16 Go Jethu mīth caal yelōōm ku lueel, “Calkē mīth aa bō tēnē ɣa, duōkkē ke pēn. Rin raan wīc ye bī la bääny Nhialic yic adhīl gam cīmēn ē mīth thiikā.

17 Alək we, raan wīc ye bī bääny Nhialic yök adhīl wēt Nhialic gam, cīmēn ye manh koor wēt kɔc ke dhiēth ye gam.”

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)

18 Go raandit kɔc Itharel Jethu thiēec, “Raan piōōc path, yeηō ba looi ba pīr akōlriēec ēbēn yök?”

19 Go Jethu lək ye, “Yeηō ye yīn ɣa cɔl raan path? Acīn raan path, ee Nhialic ē rot.

20 “Ku na bēēr wētdu, ke yīn aηic kāk ye lōōη Nhialic lueel, ‘Duk tiη raandā kɔr, duk raan nāk, duk cuēēr, duk kuēēη wēt lueth. Thek wuur ku moor.’ ”

21 Go mony wēn bēēr, “Lōōηkā aaca muk nhīim ēbēn tēwäär koor ɣen agut ēmēn.”

22 Nawēn piη Jethu kēnē, ke lueel tēnē ye, “Ala lōη ηot kēc ē looi. ɣaac kākku ēbēn ku gam wēēu tēnē kɔc ηōη, yīn abī jιεek la yök pan Nhialic ku bäär buōth ɣa.”

23 Nawën piŋ mony kën ë wëlkä, ke mæen rin ë jak apæi.

24 Go Jethu tiŋ ke cī pušū dak ku lueel, “Abī yic riæl tənë kɔc ajiæek bīk la bääny Nhialic yic.

25 Alëk we alanden, apuəl yic bī thöröl bak with cök, tən tē bī raan ajak la bääny Nhialic yic.”

26 Go kɔc awën piŋ ë wëlkä Jethu thiëc, “Na ye këya, yeŋa bī la pan Nhialic?”

27 Go Jethu bëër, “Käk cī raan ke lëu aaye Nhialic looi.”

28 Go Pīter lueel, “Na yook, yok aaci kakkua nyään wei ku buoθku yī!”

29 Go Jethu lëk ke, “Wek alëk yic, raan nyiëëŋ panden wei, ku tiŋde ku wämäthakën ku kɔc ke dhiëth ye, ayī miëthke rin bääny Nhialic,

30 abī kajuëc yök ë riëc kënë yic, ku pīr akölrüëc ëbën bī bën aköldä yic.”

Jethu ajam ë Thuonde kën yic diäk

(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)

31 Nawën ke Jethu cɔl kɔcken ye buoθh kathiäär ku rou tēden röt ku lëk ke, “Ëmën yok aa la Jeruthalem, tē bī kääwäär cī kɔc kāk Nhialic tiŋ gōt rin Manh Raan kenhüim la tiëŋ thīn.

32 Abī la thōn kɔc cie kɔc Itharel bīk bui ku lëtkë, ku ŋuutkë nyin,

33 ku abīk that ku näkkë, ku na ye aköl ye nīn diäk, ke yeen abī pīir ku jōt rot ran yic.”

34 Ku kɔc ye buoθh aake këc kakkä deet yiic. Wëtde yic aci

thiaan tənë ke, ku keek aaci kën jīæm Jethu kuc.

Jethu aci cɔar kony bī daai

35 Nawën dötkë Jeriko, ke mony cī cɔar ë rëër dhël yōu ke līm.

36 Nawën piŋ kɔc cath röt, ke thiëc, “Yeŋö loi rot?”

37 Go lëk ye lōn ë Jethu raan Nadharet yen atëk dhël yic.

38 Go cōöt, “Jethu, wën Debit liec ya.”

39 Go kɔc ke tō tuen lāät ku lëkkë ye bī biet. Go ŋot kiu apæi, “Wën Debit kony ya.”

40 Go Jethu kōc ku lëk kɔc bīk mony kënë thël tənë ye. Nawën cī yëët tēthiök, ke thiëc Jethu,

41 “Yeŋö wīc ba looi tənë yī?” Go bëër, “Bëny awiëc ba bën daai.”

42 Go Jethu lëk ye, “Daaiël! Gamdu aci kony.”

43 Go guo daai nyin yic, ku buoθh Jethu ke lec Nhialic. Nawën tiŋ kɔc juëc ke tō thīn kë cī rot looi, ke lec Nhialic ëbën.

19

Jethu ku Dhäkeo

1 Nawën cī Jethu yet Jeriko ku ber yic.

2 Ke raan ajak cɔl Dhäkeo ë tō thīn ke ye raandit kam kɔc ajuër kut,

3 ku yeen ë wīc bī Jethu tiŋ ku ë cie apæi. Go ciën tē tiŋ yen Jethu rin kɔc aake juëc.

4 Go riŋ tuen ku ler ŋaap nom, ŋam bī Jethu tēek yecök.

5 Nawën yëët Jethu ŋam awën cök ke tiŋ Dhäkeo nhial,

go cɔl ku lueel, “Dhākeo, lɔc bɛn piny, yaköl ɣen abī cool paandu.”

6 Go Dhākeo bɛn piny ku lor Jethu ke cī puɔu miɛt apɛi.

7 Nawɛn tɪŋ kɔc ke tɔ thɪn ɛ kɛnɛ, ke la ŋoomŋoom ku luelkɛ, “Mony kɛnɛ acī la cool pan raan rac.”

8 Go Dhākeo wɛlken cīi kuɛɛc nhīim ku jɔt rot ku lɛk Bānyda, “Bɛny, ɛmɛn thiin ɣen abā abɛk ɛ wɛɛukiɛ yiɛk kɔc ŋɔŋ, ku na ca kɛn raandā cam ruɛɛny, ka ba dhuk arak ŋuan.”

9 Go Jethu lɛk Dhākeo, “Yaköl, yīin ku kacku wek aacī pīr akölriɛɛc ɛbɛn yök, rin yīin aya yīn ɛ manh Abaram,

10 rin Manh Raan acī bɛn bī kɔc cī mää r wīc, ku kony ke.”

Kääŋ aloony kathiäär

11 Tɛwɛn piŋ kɔc ɛ wɛlkä, ke Jethu thöth kääŋ rin ɛcī thiök ke Jeruthalem. Ku ɛ yekɛ tak lɔn bī bääny Nhialic rot guɔ la jɔk thɪn.

12 Ku jɔl lueel, “Monytui, ke ye raan gɔl bɛny, ɛcī la wun dɛt mec apɛi bī la ruök bī ya bɛnyŋaknhom. Ku jɔl dhuk wuɔnden.

13 Ku wɛn kɛc yen guɔ jäl, ke cɔl aluɔonyke kathiäär, ku ye ŋɛk gäm wɛɛu ku lɛk ke, ‘Lökke luui ɛ wɛɛukä ɣet aköl bī ɣen dhuk.’

14 Ku yeen ɛ mɛɛn kɔcken mec, gokɛ kɔc tuɔɔc yecök bīk la lueel, ‘Mony kɛnɛ acuk wīc bī ya bɛnyŋaknhom.’

15 “Cɔk awɛn cīi kacke ye wīc ka ŋot cī ya bɛnyŋaknhom,

ku dhuk ku cɔl aloonyken wäär cī gäm wɛɛu, bī bɛn ŋic ye wɛɛu kadɛ cī raan tök ya juak wɛɛu wäär cī yiɛk ye yiic.

16 Go alony tuɛŋ bɛn ku lueel, ‘Bɛny, wɛɛu wäär ca gäm ɣa, ɣen acī wɛɛu juɛc tɛnɛ ke arak thiäär yök thɪn.’

17 Go bɛny lɛk ye, ‘Aca ŋiɛc looi, yīn alony path, ku rin cī yīn kälík ŋiɛc muk apath, yīn abī ya bɛny gɛɛth kathiäär.’

18 Go alony ye kek rou bɛn ku lueel, ‘Bɛny, ɣen acī wɛɛu juɛc arak dhiɛc yök tɛn wɛɛu wäär ca gäm ɣa.’

19 Go bɛny lɛk alony kɛnɛ aya, ‘Yīn abī ya bɛny gɛɛth kadhiɛc.’

20 “Ku ben alony dɛt bɛn ku lueel, ‘Bɛny, wɛɛnkun wäär aa kīk. Aake ca der yiic alan-hthiin ye kɔc kenyīn wuuny ku tääu ke.

21 ɣen ɣa cī riɔɔc yī, rin ye yīn raan cie kɛdu puɔl. Yīn ɛ kɛ cie kɛdu lööm, ku yīn ɛ tem rap kɛc ɛ puur.’

22 Go bɛny lɛk ye, ‘Yīn alony rac, dak rot. Wɛlkun ca lueel kek aabi luök wei. Anɪc lɔn ye ɣen kɛ cie kɛdiɛ lööm, ku ɣen ɛ rap tem rap kɛc puur.

23 Yenjö kɛc yīn wɛɛukiɛ gäm kɔc ŋic luui wɛɛu rin na la dhuk aköldä ke yök ke cī keyiic juak?’ ”

24 “Ku yöök bɛny kɔc wɛn kääc thɪn, ‘Nyaaikɛ wɛɛu tɛnɛ ye ku gamkɛ ke tɛnɛ raan la wɛɛu juɛc.’

25 Gokɛ lɛk ye, ‘Bɛny yeen ala wɛɛu juɛc apɛi.’

26 Go bēny lēk ke, ‘Raan la kān abī gām kājuēc kōk, ku raan cīn kān, abī kēthiin tō tēnē ye nyaai aya.

27 Ku kōc man ɣen kā, kōc cīi ɣen wīc ba ya bānyden, bēēikē ke ɣanhom tēn ku nākkē ke ɣa daai ē ke.’ ”

Jethu acī la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

28 Wēn cī Jethu kākkā lueel, ke jiēl bī la Jeruthalem ke wat atuōōcke nhūim.

29 Tēwēn cī kek thiōk ke Bethpeec ku Bethani, tēthiāāk kek gōn Olip, ke tooc kōc ye buōōth karou tuenɣ

30 ku lēk ke, “Lak bēēi tō tuenɣ yiic. Tē yeet wek, wek aabi manh akaja cīn raan cī kan cath ye yōk ke mac. Luōnykē ku bēēikē tēn.

31 Na le raan thiēc we, yenō lony wek ye? Ke lēkkē ye, awīc Bānyda.”

32 Gokē la ku yōkkē manh akaja cīt tēwēn cī Jethu ke than thīn.

33 Tēwēn lony kek manh akaja, ke lēk raan la akaja ke, “Yenō lony wek manh akaja?”

34 Gokē bēēr, “Awīc Bānyda.”

35 Gokē manh akaja ɣāth tēnē Jethu ku kumkē kōu alāthken, ku nyuc Jethu yekōu.

36 Tēwēn lōōny yen dhōl, ke kōc juēc thieth alāthken dhēl yic.

37 Ku wēn lōr yen piny gōn Olip nom, go kōcken ye buōōth puōth miēt ēbēn, ku

lekkē Nhialic rin kājuēcdīt jān gōi cik tīn ku wekkē apeī ēlā,

38 “Bī Nhialic bēnyñakn nom cī bēn rin Bānyda dōoc.

Dōōr pan nhial ku lēc tēnē Nhialic.”

39 Go kōc akut Parathī kōk ke tō kōc yiic lueel tēnē Jethu, “Bēny cōl kōckun yī buōōth aa bit.”

40 Go Jethu bēēr, “Alēk we, na cōk kē biēt, ka aleel ē rōt, aa loi wuōōu.”

41 Nawēn lek Jeruthalem dōōt, ke dhiau wēn tīn yen gēu nom,

42 ku lueel, “Dōōr akōlriēēc ēbēn ēcī we dōōt kōc Jeruthalem, ku wek aaci jāi ē ye. Ku ēmēn acāk bī bēn tīn.

43 Ala akōl bī kōc aterdun bēn ku golkē we abī ciēn tēyōr bakkē.

44 Aabi we nōk ēbēn agut mīth rēēr ke we. Ku gen Jeruthalem abī thuōr piny ēbēn, abī ciēn alel kāāc alel dēt nom, rin kēc wek akōl cī Nhialic bēn bī we kony ñic.”

Jethu acī la luan Nhialic

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

45 Nawēn lek ɣet Jeruthalem ke Jethu la luan Nhialic. Ku cop kōc kān ɣaac aɣeer kal luan Nhialic yic.

46 Ku lēk ke, “Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel ēlā, ‘Luanđiē acī looi bī ya tēn ye kōc ēbēn rōōk thīn.’ Ku yeen acāk wel bī ya luan cuēr.”

47 Ku jōl a piōōc luan Nhialic akōlakōl. Go kōc kāk

Nhialic ku kəc gət lööŋ ku kəcdit baai wic bik nək.

⁴⁸ Ku acin dhəl cik ləu bik yök bi kek ye looi, rin ye kəc ebən rēer yelōm ke piŋ wəlke, ku wickē bi ciən tōŋ cik piŋ.

20

Bäny Itharel aa riel Jethu yōŋ yic

(Mt 23:27; Mk 4:27-33)

¹ Naŋon akäl tōk, tēwən piōoc Jethu kəc ē Wēt Puəth Yam luanŋ Nhialic, ke bēnydit kək Nhialic, ku kəc gət lööŋ ku kəcdit baai bō tēnē ye.

² Ku thiēckē, “Ee yin, lək ɣo ye riel nō tō yiguəp ye yin luui kələ? Ku yeŋa yik yi ē riel kēnē?”

³ Go Jethu bēer tēnē ke, “Wek aba thiēc aya, lēkkē ɣa,

⁴ riel ye Joon kəc gām lökwēi yök tēnē Nhialic aye rielde ē rot?”

⁵ Gokē kaŋ guēek yic kamken ē röt ku luelkē, “Na luelku ka yök tēnē Nhialic, ka luel elä, yeŋö kēc wek wētde gam?”

⁶ Ku na luelku ke rielde ē rot, ke ɣok aa nək, rin ci raan ebən ye gam lən Joon ē ye raan kək Nhialic tiŋ.”

⁷ Gokē dhušk Jethu, “ɣok aa kuc tē yök yen rielde thin.”

⁸ Go Jethu lək ke, “Na ye këya, ke wek aacä lək riel ye ɣen kəkka looi.”

Jethu ajam ē waal bi rēc
bäny nyuəth

(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹ Ku ben Jethu jam ē waal tēnē kəc ku luel, “Monytui

ēcī dom looi ku cum yic tiim ē luək, ku riöp yic kəc kək. Ku keny wun dēt, ku le pēi juēc nək wei.

¹⁰ Nawən le tē ci tiim luək thōŋ, ke tooc aluənyde tēnē kəc wäär ci riöp dom yic bik la gām abäkke. Gokē alony dəm ku thatkē ku copkē ciēn yecin.

¹¹ Go alony dēt bən tooc, gokē bən dəm ku thatkē ku banjē apēi. Ku toockē ciēn ke cīn kē cik gām ye.

¹² Go alony dēt ye kek diäk bən tooc, gokē yiək tētök aya ku copkē wei.

¹³ Go wun dom luel, ‘Yeŋö ba looi? ɣen abi manhdiən nhiaar tooc, tēdē ka bik la theek.’

¹⁴ Nawən tiŋ kəc ci riöp dom yic manhde, ke luelkē, ‘Kēnē ē manh raan yen la dom, ku ē yen abi kəŋ lök thən aköldä. Bäk näkku ku kəkka aabi döŋ ke ɣo.’

¹⁵ Ku thelkē aɣeer dom yic ku näkkē.” Ku jəl Jethu ke thiēc, “Yeŋö bi raan la dom looi tēnē ke?”

¹⁶ “Abi bēn ku nək kəc awən ci riöp dom yic, ku riöp dom yic kəc kək.” Nawən piŋkē ē wēt kēnē ke luelkē, “Diēt cī rot loi!”

¹⁷ Go Jethu ke döt apēi ku thiēc ke, “Yeŋö ye wēt kēnē ci göt kələ thēer teet yic, ‘Mēn wäär yen ci atēet kuc, yen aci bēn a mēn ril.’”

¹⁸ Ku lək Jethu ke, “Na deeny raan yecök mēn ka duəny bi ruəth. Ku na wīk raan nhom ka niəon yic.”

*Jethu awic bi wëëj wët
ajuër*

(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

19 Go kɔc piöoc lööj ku bäny kāk Nhialic wic bik Jethu dɔm nyin yic, rin ci kek ye njic lɔn aa kek ke jiëem Jethu gup ë waal. Ku keek aaci riöc kɔc awën tō thïn.

20 Gokë kɔc kɔk riɔp thook bik röt looi ciët ke ye kɔc path tënë Jethu, bik aa la thiëc bik deep rin na le wët rɛɛc lueel, ke dɔmkë ku ɣëthkë tënë bänydit mac baai.

21 Ku bik tënë Jethu ku thiëckë ëlä, “Raan piöoc, anjicku lɔn wët ye lueel ku kë ye piöc ee yic. Yin acie dit raan ye kuëc nhom. Ku yin ë kɔc piöc bik kë wic Nhialic looi dhël la cök.

22 Lëk ɣo, na ye täktäku buk ajuër dhiël aa gam, ɣok kɔc Itharel tënë bënyjakhom Cithër kua cuk bi gäm ye.”

23 Ku Jethu ëci ruëenyden njic, ku bëer,

24 “Nyuöthkë ɣa wëü, ku thiëc ke, ye nhom ɳa ku ye rin ɳa kakkä ci giëet ë wëeth kōu?” Gokë bëër, “Aa kāk Cithër bënyjakhom.”

25 Go Jethu lëk ke, “Na njieckë këya, gäm kë Cithër bënyjakhom këde ku gäm kë Nhialic këde.”

26 Ku acin wët rɛɛc ci Jethu lueel kɔc nhüim lëu bi ya awuöc bi kek ye dɔm. Ku wët ci lueel ëci ke göi ku bitkë.

*Nhialic abi kɔc ci thou cɔl
aa ben pïr*

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

27 Go kɔc kɔk akut Thaduthi. Akut ci yeen ye gam lɔn bi Nhialic kɔc ci thou ben cɔl apir, ben tënë Jethu ku thiëckë ëlä,

28 “Raan piöoc, Mothith aci löj göt ëlä tënë ɣo, ‘Na thou wämënh ë raan ku nyiëëj tik piny ke cin mïth, ke wämënh koor ala ɣöt tik bi mïth dhiëeth yon mënhë.’

29 Na thöönku lɔn tō mïth tik thïn kadhorou, ku thiëc wën dit, ku thou ke cin mïth.

30 Go wämënh buöth ye la ɣöt tik, ku thou aya ke cin mïth ci dhiëeth.

31 Ku looi rot këya tënë mënhë ye kek diäk. Ku këya tënë ke ëbën kadhorou, aaci thou ke cin mïth cik nyään piny.

32 Nawën ke tik thou aya.

33 Ku lek tuëj ku thiëckë, të le kɔc ci thou röt jöt aköldä, bi ya tin ɳa, rin ci yen rëer ke ke ëbën kadhorou?”

34 Go Jethu bëër, “Thiëj ye kɔc röt thiaak ë kën pinynhom tën.

35 Ku kɔc path bi röt jöt thou yic, kɔc ye pan Nhialic këden, aacie thiëc ku aacie ë thiaak,

36 ku aaci bi ben thou rin aa thöj kek atuuc Nhialic. Ku aa mïth Nhialic rin ci kek röt jöt thou yic.

37 Ku Mothith guöp ë jam lɔn ye kɔc ci thou ben pïr, wäär gët yen të ci Nhialic rot nyuöth ye ë bun dëp yic, ku jiëem rin Bëny ëlä, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithäk ku ee Nhialic Jakop.’

38 Wëtde yic ë lɔn ye yen Nhialic ë kɔc pïr, ku acie

Nhialic kɔc cī thou, rin kɔc ebën aa pīr tēnē ye.”

39 Go kɔc piöoc lööŋ ke kääc thīn jam ku luelkē, “Aca ŋɛc dhuk nhom raan piöoc.”

40 Ku thök jamden rin ē cik wic bik bēn thiëc.

Jethu aci kɔc piöoc lɔn yen raan ē tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

41 Ku luel Jethu tēnē ke, “Yenjö ē ye luel lɔn raan cī lɔc ku dɔc ya raan dhiēnh Debit?”

42 Rin aye Debit guöp luel athör waak yic elä,

‘Acī Nhialic luel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn köŋdiēn cuēc,

43 yet tē bī ŋen kɔc atərdu dhuök ciēen yicök.”’

44 “Ye kēdē ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit cɔl, ‘Bānydiē?’ ”

Jethu alēk kɔc bik röt tiit kɔc gāt lööŋ Itharel

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

45 Tēwēn piŋ kɔc ebën wētde, ke Jethu wēl yenhom kɔcken ye buəth ku luel,

46 “Tiētkē röt ku duškkē kɔc piöoc lööŋ Itharel ye kiēt. Kɔc cath kek alēthken dīt bār, röt teem ŋən ŋɔc yic bī ke aa muəth athēk. Ayekē nhiaar bik nyuc tuēŋ thōc kɔcdīt tēn amat, ku ŋən path aköl yai.

47 Ku keek aa kāk lēer tuör nyin, ku röökkē apēi bik kɔc wēŋ lɔn puəth kek. Kɔckä aabī tēm awuöc ril apēi.”

21

Ajuēr lēer

(Mk 12:41-44)

1 Kaam wēn ke Jethu cī nyuc tē ye wēu juaar thīn luan Nhialic, ku döt kɔc wēu cuat kēn ajuēr yic. Ke kɔc juēc ajiēk aake cī wēu aa tāau thīn.

2 Nawēn ke tiŋ lēer aŋääŋ bö ku cuet wēu reen lik thīn aya.

3 Go Jethu luel, “Wek alēk yic, lēer kēnē aci Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kɔc kɔk ebën.

4 Rin aa cik juaar wēuken juēc yic, ku yen aŋäŋē, aci kēn bī yen pīr dhuol thīn ebën.”

Luan Nhialic Jeruthalem abī thuör piŋ

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

5 Tēwēn jiēl kek luan Nhialic, ka atuuc kɔk jam tē dhēŋ luan Nhialic thīn ku aleel pəth cī ye buth, ku kädhēŋ cī gām Nhialic bī ye door. Go Jethu bēer,

6 “Käkkith yakē tiŋ emēn, ala aköl bī ke thuör piŋ ebën, ka cīn alel töŋ bī köc alel dēt nhom.”

Acī Jethu lēk atuöcke lɔn bī ke maan

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

7 Go kē thiëc, “Raan piöoc, ye nēn bī kēnē rot looi, ku yenjö bī ye nyuəth lɔn tē bī kēnē rot looi aci thiök?”

8 Go Jethu lēk ke, “Tiēerkē nhūim ku duškkē röt cɔl aduəŋ. Rin kɔc juēc aabī bēn ē rienkiē ku ye ŋek luel, ‘Ke ŋen raan cī lɔc ku dɔc, aköl bī ŋen bēn akīn.’ Duškkē ke buəth.

9 Ku duškkē riöc aköldä tē tiŋ wek təŋ, ku aliäp baai ke loi röt. Käkkä abī röt kaŋ dhiel

looi tuen, ku acie lön cii thök piny guo thiök.”

¹⁰ Ku ben Jethu lueel ëlä tënë ke, “Wuöt aabi kenhüim tuööm ku thërkë, ku bëëi mec bänydit abi thör kamken.

¹¹ Ayiëkyiëk piny dit juéc aabi röt looi, ku tuaany ku cõndit apeï aabi röt looi yõn juéc yiic. Ku käreç kök aabi röt looi, ku kädit kóc cõl ariöc aabi tñj nhial.

¹² Ku tuenj bi kakkä röt looi, wek aabi gum apeï, ku wek aabi yäth tën amat ku mec we. Ku wek aabi yäth luk yic bäny nhüim ë rienkië.

¹³ Ku ë yen tën bi wek kóc ëbën lëk Wët Puõth Yam thün.

¹⁴ Ku duökkë diëer tē bi wek röt kuõny thün,

¹⁵ rin wek aba kony ba we cõl anjic wël puõth bäk lueel, käk cii kóc aterdun we bi jöõny, tēdë ke dhäl kakkun yakë lueel.

¹⁶ Wek aabi kóc ke dhiëth we, ku wämäthakun, ku kóc ruäai ke we ku mäthkun gaany. Ku kóc kök kamkun aabi nõk.

¹⁷ Ku raan ëbën abi we maan ë rienkië,

¹⁸ Ku wek aabi kony na cõk a nhiëm tõj nhom ka cii bi mää.

¹⁹ Deet bi wek wepuõth deet abi we cõl apir.

Jethu ajam wët riäj Jeruthalem

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰ “Aköl tñj wek Jeruthalem ke ci apuruuk wuöt kök gool, ke ñieckë lön tē bi ye rac aci bën.

²¹ Ke kóc rëer Judia aa dhil rinj gat nhüim, ku kóc rëer geeu Jeruthalem aa dhil jäl, ku kóc tō bëëi yiic ayeer aacii la geeu.

²² Rin tënë, kek aa nin bi kóc tēm awuöc bi kē ci gõt athör theer wël Nhialic yic yenhom tiëñ.

²³ Diäär lieç ku diäär muk mith kor aabi gum apeïdit ë ninkä. Kóc ë wunë, aabi gum apeï ku aabi Nhialic tēm awuöc.

²⁴ Kóc kök aabi nõk tñj yic, ku kóc kök aabi dõm ku la ke mac wuöt kök yiic. Ku Jeruthalem abi wuöt kök dõm ku rëckë apeï, ku mackë yet aköl bi bänyden thök.

Aköl bi Manh Raan bën (Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵ “Käk kēc kanj tñj aabi röt looi tënë aköl ku pëi ku kuël. Ku kóc wuöt pinynhom ëbën aabi puõth jëth, ku riöockë atiaktiak dit loi rot wër yiic.

²⁶ Ku kóc aabi riöoc apeï rin käk loi röt pinynhom. Käk tō nhial ëbën, aköl ku pëi ku kuël aabi röt yäak.

²⁷ Ku Manh Raan abi tñj ke bö nhial pial yiic kek diik ku riëdit apeï.

²⁸ Tē looi kakkä röt, ke we deet wepuõth ku rëerkë ë cök rin tē bi we luök käreç yiic aci yëët.”

²⁹⁻³⁰ Ku ben Jethu ke lëk kääñ kënë, “Tē tñj wek tim cit ñaap ayi tiim kök ke loi yith yam, ka ñieckë lön ci kër thiök.

³¹ Këya, na tiëñkë kakkä ke loi röt, ke ñieckë lön ci bäany Nhialic thiök.

³² Alëk we, wek aaciï bï mäǟr tē cək kakkä röt looi.

³³ Nhial ku piny aabi liu, ku wētdiē aciï bï kanj mäǟr.

Rēerkē we cī röt guir

³⁴ “Guierkē röt, ku rēerkē we tir nhūim. Duōkkē aköl bï ɣen bēn cəl ayök we ke we kēc röt guir. Duōkkē röt cəl ayök we pīr pīr rac, bāk aa rēer we cī wiēt ē mōu akōlaköl, ku yakē rēer we tək kāk pīr pinynhom. Aköl kēnē abi la ciel wegup ke cək ɲic,

³⁵ cīmēn lān adhie wēi adēep. Ku kēnē abi bēn tēnē kuat raan pīr pinynhom ēbēn.

³⁶ Rēerkē we tit ku rōōkkē akōlaköl bāk la riel bī wek kē bī rot looi göök, bāk kōōc ɣanhom ɣen Manh Raan we cī diēr.”

³⁷ Ku jəl Jethu ē nīnkä nōk ke ye piōōc luanj Nhialic, na bō thēi ke jiēl bī la nin ɣən Olip nhom.

³⁸ Ku kōc aake ye guēr luanj Nhialic rial bīk piōōcde bēn piŋ.

22

Amat nek Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawēn la tē bī Yan Ayum cīn yic luou looi thiōk.

² Ke kōcdit kāk Nhialic ku kōc piōōc lōōɲ wic dhēl path bī kek Jethu nōk, rin riōōc kek ciēt la aliām bī rot looi.

³ Ku raan tōk kam kōc ye buōōth kathiāār ku rou cəl Juda Ithkariōt, ēcī bēny jōɲrac la yepušu.

⁴ Go la tēnē kōcdit kāk Nhialic ku bāny apuruuk

luanj Nhialic tiit, bī tē bī yen ke kuony thīn, bīk Jethu dām la guēek yic.

⁵ Gokē puōth miēt wēn piŋ kek ye lōn bī yen ke kony, ku thōnkē lōn bī kek ye riōp.

⁶ Go gam, ku wic tēpēth bī yen Jethu dām thīn ke cīn kōc ɲic ye.

Jethu aci miēth thēi cī guir rin yai cam

(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)

⁷ Aköl bī Yan Ayum cīn yic luou looi ēcī bēn, aköl ye amēl nōk rin yai.

⁸ Go Jethu Pīter ku Joon tooc ku lēk ke, “Lak bāk miēth yai la guir tēnē ɣo.”

⁹ Gokē thiēec, “Ye tēnēn wic yīn ɣo buk miēth yai la guir thīn?”

¹⁰ Go Jethu bēer, “Tē le wek geeu Jeruthalem, ke wek aabi rōm kek mony ɣēec tōny ē pīu. Biaathkē pan le yen thīn.

¹¹ Ku lēkkē raan la baai, aye Raan piōōc lueel, ‘Ye ɣōn nēn bī ɣen miēth yai cam thīn ɣok kōckiēn ɣa buōōth?’

¹² Ku abi we nyuōth ɣōn nhial lāau yic cī guir yic. Guierkē miēth ē tēēn.”

¹³ Gokē la ku yōkkē kēriēec ēbēn cit tēwēn cī Jethu ye lēk ke thīn. Ku jōlkē miēth yai guir.

Guirku röt apath buk guōp Bēny rəm

(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

¹⁴ Tēwēn bī kek jāl mīth ke Jethu nyuc tēde ku nyuc atuōōcke aya,

15 ku lëk ke, “Aca wïc apei ba miëth Yan Ayum cïn yic luou kënë cam kek we ku ba jäl gum.

16 Alëk we lön acä bï ben cam yet tē bï wēt tō yeyic yök bääny Nhialic yic.”

17 Ku lööm aduḡ cï thiän muön abiëc, ku leec Nhialic ku lueel, “Lömke kënë ku tekkë ë kamkun.

18 Alëk we lön ḡen acin muön abiëc dët ba ben dek yet aköl bï bääny Nhialic bën.”

19 Nawën ke löm ayup ku leec Nhialic, ku bēny yic ku ḡem ke ku lueel, “Kënë ë guäpdie cï juaar rienkun. Yakë looi kēlä bāk ḡa ya tak.”

20 Nawën miëth cök ke ben aduḡ la yic muön abiëc lööm aya ku lueel, “Kënë ë döör yam ke Nhialic cï thany ë riemdië bï kuër ë rienkun.”

21 “Ku yen kïn, raan bä luom arëer tēn, ku amith kek ḡa!

22 Ku ë tēde, Manh Raan adhil thou cīt tē cï Nhialic guiër ye. Ku raan bä luom abi gum apei!”

23 Gokë röt thiëc tök, tök, yeḡa kamkua lēu bï ya yen loi kënë.

Atuuc aaci wēt tēer raan dīt kamken

24 Kaam wën aya ke kōc ye buoḡth teer wēt lön nadë, “Yeḡa kamken yen bï ya raan dīt apei.”

25 Go Jethu lëk ke, “Pinynhom tēn bäny kōc cie kōc Itharel aa la riël tēnë kōcken mekkë, ku kōc mac baai aa röt cōl, ‘Kōc mäath ke kōc baai.’

26 Ku acie tēde tēnë we, rin raandit kamkun adhil rot dhušk piny bï ciët raan koor. Ku raan tō tuenḡ adhil rot dhušk ciëen bï luui tēnë kōc kōk.”

27 Ku thiëc ke, “Yeḡa yen dīt, ye raan ye luöoi aye raan ë luui? Cie raan ye luöoi? Ku ḡen kamkun ḡen acit raan ë luui.

28 “Wek aaci kōc ke ḡa kārill cä yök yiic,

29 ku cīt mēnë cï Wä ḡa looi ba ya bēny, wek aba yiëk ë bääny kënë aya.

30 Wek aabi mith ku dëkkë kek ḡa bäänydië yic, ku nyuöockë thōc nhiim bāk luḡ than Itharel yic thiäar ku rou looi.”

Jethu aci kē bï Piter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

31 Ku ben Jethu lueel, “Thaimon, Thaimon piḡ wētdiēnë, bēny jakrec aci thiëc bï ḡam riël bï we them ebën, bï kōc path tek thook tēnë kōc rec, cimën dhie ye rap kōom bï miël tek thok rap yiic.

32 Ku ḡen aci rōok rienku yin Thaimon bï gamdu dhiël riël. Ku na ca jal dhuk tēnë ḡa, ke yī kony wämāthakui kōk.”

33 Go Piter bēer, “Bēny acin kē bä ḡel bï ḡa cīi mec kek yī, ku thuou kek yī aya.”

34 Go Jethu lueel tēnë ye, “Alëk yī Piter, nhiäk bēek piny ke thōn ajith kēc kiu, yin abā jai arak diäk lön kuc yin ḡa.”

35 Nawën ke Jethu thiëc kacken ye buoath, “Të tooc ɣen we bāk Wēt Puoath Yam la lëk kɔc, ku wek aacın wëëu ku jɔkgɔ la keny ayi war, yakë yök lɔn le yen kë liu tënë we?” Gokë bëër, “Acın kädäj.”

36 Go Jethu lueel, “Emën, na la raan wëëu ke muk ke, ku muk jɔkgɔ aya. Ku na yin acın pal, ke yi ɣɔc alëth abëk wei ku ɣɔc.

37 Luwikë ë kënë rin aye wël cı göt thëer ë rienkië lueel, lɔn ye ɣen raan tøk kam kɔc käreç looi. Ku wët kënë abı yenhom tiëŋ emën.”

38 Go kɔc ye buoath lueel, “Bëny, paal karou aa kık.” Go bëër, “Aa juëc.”

Jethu aröök ke njic lɔn bi ye nök

(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

39 Nawën ke Jethu jiël ku ruç kacken ye buoath, ku ler ɣɔn Olip nhom cimenden yen ye looi akölaköl.

40 Nawën lek yet täden adhie, ke lëk ke, “Röökë Nhialic bi we cii them jakreç.”

41 Ku nyiëŋke piny ku le tuen tëthin-nyoat, ku gut yenhial piny ku röök,

42 ku lueel, “Wä, na lëu rot ke kërëç tit ya acii bö. Ku acie wëtdië ë wëtdu.”

43 Go atuny nhial rot nyuöth ye ku deet puşu,

44 rin ë dhiau apeı yepuşu. Ku ben röök apeı abı tuc kuër yeguöp cimën riem.

45 Ku jɔt rot tëwën röök yen thin ku dhuk tënë kɔc ye

buoath, ku yök ke ke nin rin cı riääk ë puşu ke cɔl agök.

46 Go lueel tënë ke, “Yenö niin wek? Jatkë röt ku röökë bi we cii them jakreç.”

Jethu aci dɔm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

47 Jethu ë ɲot jam tëwën biı kɔc juëc ke wët Juda nhiiim, raan tøk kam kɔc ye buoath kathiäär ku rou. Ku ler tënë Jethu ku muöth ke ciim.

48 Go Jethu lueel, “Juda ca ya ciim ba Manh Raan nyuöth kɔc dɔm ye?”

49 Nawën tiŋ kɔc ye buoath ke rëer kek ye kë bi rot looi, ke luelkë, “Bëny, cuk thär? Ɇok aa muk paalkua.”

50 Go raan tøk kamken palde miëet bei, ku tøk alony lui pan raandit kāk Nhialic ku teem yinyden cuëc wei.

51 Go Jethu lueel, “Acie këya.” Ku ɣoat mony awën yic tëwën cı tøk pal, ku kony bi dem.

52 Ku jɔl Jethu jam tënë raandit kāk Nhialic ku bāny apuruuk luan Nhialic tiit, ku kɔcdit baai cı bën bik ye dɔm, ku lueel, “Cāk bën we muk paal ku atuel ciët ya ye raan kɔc rum?”

53 Ɇen ë rëer kek we luan Nhialic akölaköl, ku akëckë kaŋ them bāk ya dɔm. Ku emën wek aaci puşl bāk kë tş wepuöth looi. Ku tënë jɔŋraç abı la riel bi kërëç wic looi.”

Pieter ajei Jethu

(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Gokë Jethu döm ku yëthkë pan raandit käk Nhialic. Ku Pieter ë biöth ke meç kəc cök ciëen.

⁵⁵ Ku apuruuk aake ci many yockë took kal yic. Go Pieter rot mät ke ku nyuuc bi yöc.

⁵⁶ Nawën tiñ nyan lui pan bëny Pieter ke nyuc mac lööm, ke döt apeï ku lueel, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu aya.”

⁵⁷ Go Pieter jai ku lueel, “Mony kënë acä cök ñic yin nyenë!”

⁵⁸ Ku kaam thiin awën ke mony dët tiñ Pieter ku lueel, “Yin ë raanden aya.” Go Pieter bëer, “Acie yen mäthdië.”

⁵⁹ Ku kaam awën, ke wët yen raan Jethu, ben mony dët muök yeguöp apeï ku lueel, “Acin diu lön ye mony kënë rëer kek Jethu, rin ë raan Galilia.”

⁶⁰ Go Pieter bëer! “Mäthdië, kë ye lueel acä cak deet yic.” Ku kaam wën ñot jiem yen ke thon ajith kiu.

⁶¹ Go Jethu yenhom wel ku döt Pieter. Go Pieter këwäär ci Bëny Jethu lëk ye ëlä, “Tuenj ke thon ajith këc kiu ya aköl, aba lueel arak diäk lön kuc yin ya.”

⁶² Ku ler ayeer ke ci guöp yär ku dhiëu apeï.

Jethu aci bui ku that

(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³ Tën awën ke kəc ke tit Jethu, ee yekë bui ku thatkë,

⁶⁴ ku derkë nyin ku gutkë kecin ku yöökkë, “Mëekë! Yenja yi gut?”

⁶⁵ Ku lueelkë käreç apeï yeguöp.

Jethu aci yäth luñ bäny Itharelyic

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶ Nawën bak piny, ke kəcđit Itharel ku kəcđit käk Nhialic, ku kəc piöoc lööñ mat kenhüim. Ku biñ Jethu luñden yic.

⁶⁷ Ku lëkkë ye, “Na ye Raan ci lóc ku dəc, ke lëk yo.” Go Jethu bëer, “Na lëk we ke wek aaci wëtdië bi gam,

⁶⁸ ku na thiëc we, ka cäk bi bëer.

⁶⁹ Ku ëmën ler tuenj, Manh Raan abi nyuc lön cuëc Nhialic Madhöl.”

⁷⁰ Gokë rek yic ëbën, “Na ye këya, ye Wën Nhialic?” Go Jethu bëer, “Ee yen, cit të cäk luël ye.”

⁷¹ Gokë lueel, “Acin dët wicku kəc kök bi bën jam käk ci looi. Yok aaci wël ci lueel ë thuñde pinj.”

23*Kəc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato*

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Go kəc luk röt jöt ëbën ku yëthkë Jethu Pilato nhom raan Roma.

² Ku gəonykë ku lueelkë, “Yok aaci mony kënë yök ke rəc kackua nhüim, ke ye lëk ke bikajuër cü ye täau piny tënë bënyñaknhom Roma. Ku aye lueel aya lön ye yen Raan ci lóc ku dəc, bënyñaknhom.”

³ Go Pilato thiëc, “Ye yin bënyñaknhom kəc Itharel?”

Go Jethu bëer, “Ee ya, cīt tē ca luēl ye.”

4 Go Pilato yenhom wēl kōcdīt kāk Nhialic ku thān awēn ku lueel, “Acīn awuōc ca yōk ee raan kēnē guōp.”

5 Gokē ŋot ke jam apēi ku luelkē, “Tēden yen kōc piōōc thīn ajōk aliāāp Judia yic ēbēn. Acī jōōk Galilia ku yen kīn cī bēn Jeruthalem ēmēn.”

Jethu acī yāth Antipāth Yērot nhom

6 Nawēn piŋ Pilato ē wēlkā ke thiēc lōn yen raan Galilia.

7 Nawēn le ŋic lōn ye Jethu raan wun mēc Antipāth Yērot, ku yeen ē rēer Jeruthalem ē nīnkā, ke cōl Jethu ayēth yenhom.

8 Go Antipāth Yērot puōu miēt wēn tīŋ yen Jethu, rin ēcī kajuēc piŋ ē riēnke. Ku ēcī Yērot wīc apēi bī Jethu tīŋ, ku ŋōōth aya bī kāk ye Jethu ke looi tīŋ.

9 Go Jethu jal thiēc wēl juēc, go Jethu biēt kecīn wēt tōŋ dhuk nhom.

10 Go kōcdīt kāk Nhialic ku kōc piōōc lōōŋ rōt cuōt tuēŋ, ku lueelkē wēl rēc apēi Jethu guōp.

11 Go Antipāth Yērot kek apuruōōkke Jethu bui ku lēētke. Ku rukkē alanh dhēŋ apēi cīt alanh bēny yekōu, ku toockē ciēen tēnē Pilato.

12 Ku jōl Antipāth Yērot kek Pilato, wāär man rōt jal māāth akōlē.

Jethu acī tēm thou

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39-19:16)

13 Go Pilato kōcdīt kāk Nhialic ku kōcdīt baai, ku kōc kōk cōl ēbēn,

14 ku lēk ke, “Wek aaci mony kēnē bēēi yanhom, ku luelkē lōn ē yen raan rēc kōc nhīim bik aliāāp looi. Ku ēmēn yēn aci wēt wīc yic wenhīim, ku akēc yōk ke la guōp awuōc cōk alōn cī wek ye gaany kajuēc apēi.

15 Na cōk a Antipāth Yērot ka kēc yōk ke la guōp awuōc, yen ale yen ye cōl adhuk yanhom. Acīn awuōc cī mony kēnē looi lēu bī ye nōk.

16 Aba cōl athat ku luōny.”

17 Ruōōn ēbēn akōl Yan Ayum cīn yic luōu, Pilato ē raan tōk kam kōc cī mac lony tē wīc kōc baai ye bī lony.

18 Go thān awēn tō thīn wuōōu looi, “Nāk! Ku lony Barabath tēnē yo.”

19 Barabath ēcī mac rin aliām cī rot looi geeu, ku rin cī yen raan nōk.

20 E wīc Pilato bī Jethu lony, ku ben jam tēnē ke.

21 Gokē bēn kiu apēi, “Apiēēt tim cī rīiu kōu.”

22 Go Pilato bēn jam tēnē ke, kēnē yen yic diāk ku lueel, “Yēŋō? Ye awāc ŋō cī looi? Acīn awuōc ca yōk ke cī looi lēu bī ye nōk! Aba cōl athat ku cal ajiēl.”

23 Gokē ŋot ke kiu apēi rōldīt, lōn dhil Jethu piāāt tim cī rīiu kōu. Ku kēden wēn yekē lueel aci yenhom bēn guōt.

24 Go Pilato wētden gam ku tēm Jethu awuōc wēn wīckē.

25 Ku lony Barabath, raan wāär cī mac rin aliāāp, ku rin cī yen raan nōk. Ku yīk ke

Jethu bïk la luõai tēden wickē kepuõth.

Jethu aci piäät tim cï rïü kōu

(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

26 Gokē Jethu kuaath ayeer. Ku wēn kuεeth kek ye, ke mony cōl Thaimon raan pan Thirene bō baai, nawēn cï tim cï rïü Jethu göök, gokē dōm ku cōlkē aket tim ke buõth Jethu cōk.

27 Ku buõth kōc juēc apēi ku diäär dhiau riēnke aya.

28 Go Jethu yenhom wēl ke ku lueel, “Diäär Jeruthalem, duškkē dhiau ē riēnkiē, dhiaaukē ē riēnkun ku rin miēthkun.

29 Rin nīn bī ye lueel ēlā aaci thiōk, ‘Diäär mit gup aa diäär kēc mīth kaŋ thuēēt!’

30 Ku ē yen tēn bī ye aa luεel thīn aya ēlā, ‘Aŋuēēn buk ciēt kōc cï thou, kōc cï wiēk nhīim, kōc cï kē cï wiik kenhīim kušm piny.’

31 Na ye kēcīt kēnē rot looi ke tim tōc, ke yeŋō yakē tak ke bī rot looi tē le yen riēl.”*

32 Ku kuath apuruuk kōc karou aya, kōc la gup awuõcdīt tet bïk ke la nōk kek Jethu.

33 Nawēn lek tē cōl Ithkal dōöt, ke piēēt Jethu tim cï rïü kōu ku kōc awēn karou, raan tōk lōŋ cuēc ku raan dēt lōŋ cam.†

34 Go Jethu lueel, “Wā, pāl piny tēnē ke, keek aa kuc kē loikē.”

Ku cuet apuruuk gēk bïk alēth Jethu tek kamken.

35 Ku jōl kōc juēc kōõc ē tēēn ke daai ye. Ku tēn awēn ē ye kōcdīt Itharel bui ku luelkē, “Ee kōc kōk kony, cōl akony rot tē ye yen Raan cï Nhialic lōc ku dōc.”

36 Ku bui apuruuk aya. Ku bïk tēnē ye ku gēm kē muõn abiēc cï wac,

37 ku luelkē, “Na ye bēny kōc Itharel ke yī kony rot.”

38 Ku piēētkē tim cï ye gōt thīn kēlā nhial tim Jethu nhom, “KĒNĒ Ē BĒNYŅAKNHOM ITHAREL.”

39 Go raan tōk kam kōc awēn cï piäät kek ye lat ku lueel, “Cī ye Raan cï Nhialic lōc ku dōc? Kony rot ku kony yō aya.”

40 Go raan dēētē puõu riääk ku nyieeny, “Cī ye cak riõc Nhialic agut tē thou yīn aya? Yōk aaci tēm thou cimēnde.

41 Ku awācda adhilkū jōt rin yōk aa col kē cuk looi, ku mony kēnē acīn kēreεc cī looi.”

42 Ku lueel tēnē Jethu, “Tak ya tē yeet yīn Bäänydu yic.”

43 Go Jethu lēk ye, “Yīn alēk yic, yakōl yīn abī rēer kek ya pan Nhialic.”

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

44 Nawēn tēcīt akōl ciēl yic ke muõth loi rot pan awēn, ku cī akōl ruel yet tääŋ akōl.

23:30 Yōth 10:8; Ny 6:16 * 23:31 Wētde yic ee duēr a kēlā, “Na ye kē cīt kēnē rot looi tēnē raan cīn awuõc cī looi, ke ye tak yeŋō bī rot looi tēnē raan la guõp awuõc.”

† 23:33 Tēn kēnē ee ye cōl kēlā rin thiēk yen kek gōndīt la guēŋ-ŋeŋ cīt apen nhom raan. 23:34 Wk 22:18 23:35 Wk 22:7 23:36 Wk 69:21

45 Ku tēwēn ka alanh ye gēēn bī luan Nhalic tek yic aləŋ thīn rēet yic rou.

46 Ku cōt Jethu rōldit ku lueel, “Wā, wēikiē aaca than yicin.” Acī wēlkā lueel ku thou.

47 Nawēn tīŋ bāny apuruuk kē cī rot looi, ke lec Nhalic ku lueel, “Mony kēnē ē ye raan path alanden.”

48 Nawēn tīŋ kōc ke cī ken-hiim kut tēēn bīk daai kē cī rot looi, gokē dhuk baai ke gut kepuōth.

49 Kōc ke ŋiēc kek Jethu ēbēn, agut diäär ke buōth ye wäär jiēl yen Galilia, aake daai ē kākā ēbēn.

Jethu acī thiök

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

50-51 Mony cəl Jothep ē tō thīn. Ku yeen ē raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ē ye raan path la cōk, ku yeen ē ŋōth bēn bāāny Nhalic. Ku yeen ē ye raan akut luk kōc Itharel.

52 Nawēn le tīŋ lōn cī Jethu thou, ke la tēnē Pilato ku thiēec guōp Jethu.

53 Ku bīi piny tim kōu ku der alath, ku tēēu raŋ cī wec kuur yic, raŋ cīn raan cī kaŋ thiök thīn.

54 Ee ya akōl nīn dhiēc, akōl ye kōc rōt guiir rin akōl cīi kōc ye luui, ee bī guō bēn.

55 Nawēn cī guōp Jethu bēēi piny tim kōu, ke diäär wäär bō kek Jethu Galilia, buōth Jothep ku tīŋkē tē cī guōp Jethu tāau thīn raŋ yic,

56 ku dhukkē baai ku lek miök ŋir guiir bī kek guōp Jethu bēn tōc. Nawēn akōl cīi kōc ye luui, ke ke lōŋ cīt tē ye lōŋ Mothith luēl ye.

24

Jethu acī rot jōt raŋ yic

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

1 Naŋon nhiäk rial akōl Nhalic, ke diäär la raŋ nhom kek miök ŋir cīk guiir.

2 Ku yōkkē alēl cī raŋ kum nhom ke cī laar wei.

3 Nawēn lek raŋ yic ke cī guōp Jethu yōk thīn.

4 Tēwēn kēēc kek ke cī gāi, ke rōor karou ceŋ alēth yer apēi cī la toptop bō, ku kēēckē kelōm.

5 Go diäär riōc ku gutkē kenhīim piny. Go rōor wēn lueel tēnē ke, “Yeŋō ye wek raan pīr bēn wīc tēn kōc cī thou?”

6 Acīi tō tēnē, acī rot jōt. Takkē kēwäär cī lēk we ēlā wäär ŋoot yen Galilia,

7 lōn Manh Raan abī thōn kōc rēc bīk piāat tim cī rīlu kōu, ku abī bēn pīr akōl ye nīn diäk.”

8 Go diäär wēl wäär cī Jethu lēk ke tak.

9-10 Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diäär kōk, kek aake cī la raŋ nhom. Nawēn dhukkē ke la kōc Jethu buōth kathiäär ku tōk ku atuuc kōk, lēk kē cī rot looi.

11 Go atuuc taklōn ē yen wēt lueth, ku cīk gam.

12 Go Pïter rot jət ku riŋ raŋ nhom bï la tiŋ. Nawën guŋ yeköu piny ku tiŋ raŋ yic, ke tiŋ alëth wäär cï guöp Jethu der kepëc. Go dhuk baai ke cï gai aya kë cï rot looi.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buöth karou
(Mk 16:12-13)

13 Ya aköl tön awën, ke kəc Jethu buöth karou jət röt bik la pan cöl Emauth, ku ë mec kek Jeruthalem tē cüt kilomiter thiäär ku tök.

14 Tëwën cieth kek ke jam ku takkë käk cï röt looi,

15 ke Jethu bö ku cieth ke kuany keyöth.

16 Ku mär kädäj kepuöth bik cï njic.

17 Go Jethu ke thiëc, “Yeŋö bakë lueel tēthëer awën cieth wek?” Gokë kōöc ku dōtkë piny ke cï kenyin wel.

18 Go raan tök kamken cöl Kliöpath wëtde bëer, “Adhil a yin raan tön rëer Jeruthalem kuc käk cï röt looi thin ye ninkä yiic.”

19 Go Jethu thiëc, “Ye kähö?” Gokë bëer, “Aa käk cï röt looi tēnē mony cöl Jethu, raan Nadharet. Käk cï looi ku wël cï lueel aye nyuöth lön ye yen raan ril käk Nhialic tiŋ. Ku aci Nhialic ku kəc ëbën gam lön ril yen keriëc ëbën yic ye lueel ku looi.

20 Aci kockuan dit käk Nhialic ku kəc piöc lööŋ däm ku gëmkë bany mac baai bï tēm thou, ku piëtkë tim cï riü köu.

21 Ku ë yeku njöth lön ye yen raan bï kəc Itharel waar käreç yiic. Ku ë nin kadiäk emën tēn looi kakkä röt.

22-23 Diäär kək akuötda yic, aake cï riæl raŋ nhom wën anhiäk, ku lek dhuk ke wët cï yook bën cöl agëi lön liu guäpde raŋ yic. Ku lön cï kek atuuc Nhialic cie lëk ke lön piir Jethu tiŋ.

24 Go kəc kək kamkua riŋ bik la tiŋ. Ku yökkë ayic lön liu guöp Jethu raŋ yic, cüt tē cï diäär ye luæl thin.”

25 Go Jethu lëk ke, “Wek aa kəc cin kë njëckë! Wek aacie käk cï kəc käk Nhialic tiŋ lëk we ye lac gam!

26 Këc kəc käk Nhialic lueel wäär, lön bï Raan cï ləc ku dəc kajuëckä kaŋ guum bï jal la Bäänyde yic.”

27 Ku tēt Jethu ke käk cï lueel rienke wël thëer Nhialic yiic, jök athör Mothith agut käk cï kəc käk Nhialic tiŋ göt.

28 Nawën cik thiök kek pan awën le kek thin, ke Jethu loi rot ke cüt raan ber tuenŋ.

29 Gokë pëen ku luelkë, “Rëer ke yo, aköl aci cuöl.” Go la baai ke ke.

30 Tëwën cï kek nyuc bik mith, ke Jethu löm ayup ku döc ku beny yic, ku gëm ke.

31 Nyin yic tëwën ke njickë ku mär bik cï ben tiŋ.

32 Gokë röt thiëc ë röt, “Yo këc puöth ayum tëwën jiem yen kek yo, ku teet wël cï göt thëer tēnē yo.”

33 Ku jətkë röt nyin yic ku dhukkë Jeruthalem. Ku yökkë kəc Jethu buöth kathiäär ku tök ku kəc kək ke cï kenhim mat, ku lëkkë ke,

34 “Bëny aci rot jət ayic, ka cï rot nyuöth Pïter.”

35 Ku jəl kəc wən bö Emauth karou kē cī rot looi dhəl yic teet, tē cī kek bēny ηiεc thīn wən bēny yen ayup yic.

Jethu aci rot nyuəth atuəöcke

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20; Luoi 1:6-8)

36 Wən ηot jιεm kek, ke Bēny bö ku kēεc kamken ku lueel, “Bī döör arēer ke we.”

37 Gokē pək wei ku riööcke ebēn ku takkē lən yen atiēp yen yekē tīη.

38 Gokē thiēεc, “Yenö riööc wek? Yenö ye wek diu lən cīi yen ye ɣa?”

39 Tiēηkē ɣacin! Ku tiēηkē ɣacök, ee ɣen ayic. Gatkē ɣa, ku abäk tīη rin atiēp acie la adiööh ku yom cīmēn ye wek ke tīη kek ɣa.”

40 Ku wən lueel yen kēnē, ke nyuth yecin ku yecök ke.

41 Ku ηot cīk gam, rin miεt dīit cī kek puəth miεt ku gāi dīit cī kek gāi. Go Jethu ke thiēεc, “Le miēth camkē tō thīn?”

42 Gokē gām rεc cī tuak

43 ku cuet ke dεei kek ebēn.

44 Ku jəl lək ke, “Käkkä gup aa kāk ca lək we wäär ηot rēer ɣen ke we, lən bī kēriēεc ebēn cī göt Löη Mothith yic, ku athör kəc kāk Nhialic tīη ku diet Nhialic yic aya ē riεnkiε, aa dhil röt tiεεη tēden.”

45 Ku kony ke bīk wəl thεεr Nhialic deet yiic,

46 ku lək ke, “Ayakē tīη tē cī ye gät thīn lən Raan cī ləc ku dəc, ē bī gum ku jət rot ran yic aköl ye nīn diäk.

47 Ku aci wəl cī göt lueel aya lən dhil kəc pinyhom

ebēn, jəök Jeruthalem lək bīk kepuəth wəl Nhialic, bī kāracken päl piny.

48 Wek aaci kākä tīη ke cī kenhīim tiεεη.

49 Ku wek abi tuöc Wēi Nhialic wäär cī Wä lueel. Rēērke geeu ɣet aköl bī riel nhial kēnē bēn tēnē we.”

Jethu aci ɣəth pan Nhialic

(Mt 16:19-20; Luoi 1:9-11)

50 Nawēn ke Jethu jiēl ke ke ku lek Bethanī. Ku jət yecin nhial ku döc ke.

51 Tēwēn döc yen ke, ke jiēl tēnē ke ku jət ē nhial.

52 Gokē door ku dhukkē Jeruthalem ke cī puəth miεt.

53 Ku keek aake ye lac rēer Luan Nhialic ke lec Nhialic.

Wël Jethu cï Joon göt Wët nhom

Wël cï Joon göt aa Jethu nyuəəth ke ye Wët theer Nhialic tō thīn ē lanayon ku emēn, ku abī tō thīn ē lanayon ku emēn, ku abī tō thīn atheer, “Ku Wët aci bēn a raan ku ciēn kek ɣo.” Cīmēn ye athōor nhom guəp ye lueel, Joon ē gāt wēlkā rin bī kəc kuen ye ɲic lən nadē ke Jethu yen Aluēk, Wēn Nhialic wāär cï lēk kəc. Ku kəc bī wētde gam aabī pīr. (20:31)

Jethu aye nyuəəth aban tuen ɣic, lən ē yen Wët Nhialic. Ku wël kək bō ciēen ē kēnē cök, aa kək juēc jān gōi cï Jethu looi. Ku kakkā aa Jethu nyuəəth aya lən ē yen Wēn Nhialic, ku ē yen Aluān wāär cï lueel. Kakkā cök, kək jān gōi cï rōt tiēn aaci teet yiic. Aban athōr kēnē ē ɣo lēk tē cï kəc kək wēt Jethu gam thīn ku buəəthkē. Ku dhāl kəc kək wēlke ku cīk wētde gam.

Jək cökdit 13 yet 17 ala ɣic tē cï Jethu kek kəcken ye buəəth rēer thīn ē tək wēer akōl wāär dəm ye. Ku ēcī jam tēnē kəcken ye buəəth nāəkde nhom tuen tē bī kek rōt guēer thīn, ku deet kepuəəth. Cök ciēen aa ɣo lēk dōmdōm Jethu, ku luənde ku piēt cï ye piāat tim cï riū kōu, ku jōn rotde. Ku jol a nyooth cï yen rot nyuəəth tēnē kəcken ye buəəth jōn rotde cök ciēen.

Anyikōl tin cï kəar ye yök cökdit 8 ɣic, jək cök koor 1 yet 11 aci nyāan wei kək cï gāt theer yiic. Ku akēc kəc tuen kek ke war gētget wël Jethu yiic göt. Ku aye kəc kək göt aya tēdēt.

Joon ē miəc pīr akōlriēc ebēn bī gām kəc tē gem wēt Raan cï ləc ku dəc, deet kəc puəəth. Ku ē miəc bī rot jək emēn ke bī gām kəc bī Jethu gam, lən ye yen dhēl ku ɣic ku pīr.

Käk tō thīn

Käk cï göt tuen 1:1-18

Joon raan kəc muəc nhīm ku kəc cï Jethu kan buəəth 1:19-51

Piöoc ē Jethu 2:1-12:50

Nīn ciēen kadhrou thuənde nhom tuen 13:1-19:42

Jōn rot ku nyooth rot Bēny 20:1-31

Käk cï göt ciēen nyooth rot dēt Galilia 21:1-25

Wēt Pīr

¹ Wātheer kēc nhial ku piny cak, Wēt ē tō thīn, ee rēer kek Nhialic, ku Wēt ē ye Nhialic.

² Wēt ē rēer kek Nhialic wāär cək kan.

³ Kājuēc rēer nhial ku piny ebēn aake cak ē ye. Ku acin kək tō thīn kēc ke cak ke yeen liu thīn.

⁴ Kuat kək tō thīn ebēn aa pīr yök tēnē ye. Ku piērde aci ruel gām raan ebēn.*

⁵ Piērde yen ē ruel dəp apei muəəth ɣic, ku akēc lēu bī kuəm nyin piny.

* 1:4 Wēt yen aci bēn aa pīr 1:6 Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2

6 Nhialic ëci atuönyde tooc, raan cäl Joon.

7 Acı bën bi kəc bën lëk bik ruel ɲic. Acı bën bi lëk ke bi raan ëbën wët piŋ ku gem.

8 Yeen ëcie yen ruel, acı bën bi kəc bën lëk ruel.

9 Ku Wët yen ë ye ruel ayic, ruel ci bën pinynhom tənë raan ëbën.

10 Wët ë tō pinynhom, ku Nhialic ë cak piny ë ye, ku akëc kəc pinynhom ɲic.

11 Yeen acı bën tənë käk ke ci cak, ku akëc kocken ci cak lor.

12 Ku acı kəc abëk bën lor ku gamkë wëtde, goke gäm riël bik aa mïth Nhialic.

13 Keek aacie mïth Nhialic cit tē ye kəc dhiëeth thïn, cımën ye mïth la wun dhiëth ke. Ee Nhialic guöp yen ë Wunden.

14 Wët acı bën a raan ku ciëŋ ke ɣo. Ku diεkde acuk tiŋ, diik Wën tōŋ Nhialic. Ku ë yen biï yic, ku lier puöu Nhialic tənë ɣo.

15 Ku Joon acı tuöl ku lëk kəc ë rienke ëlä, “Kënë yen ë raan wäär ye ɣen jam ë rienke, raan wäär ya lueel ëlä, ‘Yen abı lək bën ɣacök, ku adit tənë ɣa. Yeen ë rëër thïn wäär ke ɣa kəc cak dhiëeth.’ ”

16 Rin kăpuöth ë yen Wën Nhialic, yen acı ɣo döc ëbën, döc tök ë döc dët cök.

17 Wäthëer löŋ ëci Nhialic gäm kəc ë Mothith, ku ëmën Nhialic acı yic ku lier piände gäm kəc ë Jethu raan ci ləc ku döc.

18 Acın raan ci Nhialic kaŋ tiŋ tēɣon. Ee Wën tōŋ thōŋ kek Nhialic, rëër Wun lööm yen acı ɣo cäl anjic Nhialic.

Athön Joon raan kəc muöc nhüm
(Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

19 Kəcđit Itharel Jeruthalem aake ci kəc käk Nhialic ku kəc kuat Lebı tuöc tənë Joon, bik la thiëc ëlä, “Ye yin ɲa?”

20 Ku Joon akëc bën jai bi wëtten dhuk nhom. Acı bën bëër ë cök ku lueel ëlä, “Acie ɣen Raan ci ləc ku döc.”

21 Gokë thiëc, “Aye yin ɲa? Ee yin Elija?” Go bëër, “Acie ɣa.” Gokë bën thiëc, “Ye yin raandit käk Nhialic tiŋ bi bën?”† Go dhuök ke, “ɣei! Acie ɣa.”

22 Gokë lueel, “Lëk ɣo, ee yin ɲa? ɣok aa dhil wët dhuök kəc ke toc ɣo. Ye rot yök ë yin ɲa?”

23 Go Joon bëër, “ɣen ë jam apɛi roor tē cii ceŋ, ‘Guierkë dhël Bëny bi la cök cımën wäär ci Ithaya raan käk Nhialic tiŋ ye lueel.’ ”

24 Röörkä aake tooc kəc akut Parathı,

25 ku jalkë Joon bën thiëc ëlä, “Yeŋö ë yin kəc muöc nhüm tē cii yin ye Raan ci ləc ku döc, ku yin acie Elija ku cii ye raandit käk Nhialic tiŋ?”

26 Go Joon dhuök ke, “ɣen ë kəc muöc nhüm piü ë path, ku raan arëër kamkun ë tən ku acäk ɲic,

27 raan yen lök bën ɣacök ciëen, ku acä lëu ba warke döc.”

† 1:21 Raan käk Nhialic tiŋ bi tuöl, bi bën Raan ci ləc ku döc bën lueel. Tiŋ L.rou 18:15, 18; Mt 4:5 1:23 Ith 40:3

28 Kën ë loi rot pan cəl Bethanī, wār Jordan kōu tēwäär ye Joon kōc muəcc nhūim thīn.

Amälthiin Nhialic

29 Naḡon aköl dēt ke Joon tīḡ Jethu ke bö tēnē ye, go lueel, “Tiēḡkē Amälthiin Nhialic yen bā adumušōm kōc pinyinhom nyaai, kan abō.

30 Yen ë raan ye ḡen jam ë rienke wäär ë ḡen ye lueel ëlä, ‘Yen abī lök bēn ḡacök, ku adīt tēnē ḡa. Yeen ë rēēr thīn wäär ke ḡa kēc cak dhiēeth.’

31 Aacā ḡic bī ya yen ḡa, ku ḡen acī bēn ku ya kōc muəcc nhūim pīu rin bī ḡen ye cəl aḡic kōc Itharel.”

32 Ku ëcī Joon lueel aya ëlä, “ḡen acī Wēi Nhialic tīḡ ke bö kecīt kuur ë dit, ku nyuuc yenhom.

33 Ku ë ḡot kēc ḡic, ku ëcī Nhialic raan toc ḡa ba kōc aa muəcc nhūim pīu, lēk ḡa ëlä, ‘Raan bī yīn Wēi Nhialic tīḡ ke bö ku nyuuc yenhom yen ë raan bī kōc muəcc nhūim Wēi Nhialic.’

34 Ee yic, aca tīḡ ku alēu ba lueel, wenhūim lōn ë yen Wēn Nhialic.”

Kōc cī Jethu kaḡ buəcth

35 ḡon aköl dēt, Joon ë kääc kek kōcken ye buəcth karou tēwäär aköl.

36 Nawēn tīḡ Jethu ke tēk tēthiök ke ke, go Joon dōt apei ku lueel, “Tiēḡkē, yen akan yen Amäl Nhialic.”

37 Ku jəl piḡ kōc ye buəcth awēn karou këya, gokē Jethu buəcth.

38 Nawēn wel Jethu yenhom, ke tīḡ ke ke buəth ye,

go ke thiēec, “Yenō wiēckē?” Gokē lueel, “Rabi, rēēr tēnen?” (Ku wētde yic, “Raan Piöoc.”)

39 Go lēk ke, “Bäk, bäk bēn tīḡ.” Gokē la ku tīḡkē tē rēēr yen thīn. Ku ë ye tääḡ aköl, ku jōlkē rēēr kek ye abī piny cuəl.

40 Raan tōk kam kōc wēn karou cī wēt Joon piḡ ku buəcth Jethu, ee ye Andria wämēnh Thaimon Pīter.

41 Naḡon nhiäk rial, ke Andria rām ke mēnhē, go lēk ye, “ḡok aacī Methaya yök.” (Ku wētde yic Raan cī lōc ku dac.)

42 Ku ḡēth Thaimon tēnē Jethu. Go Jethu dōt apei ku lueel, “Yīn ë Thaimon wēn Joon, yīn abī cəl Kepa.” (Ku yen Pīter wētde yic ee kuur.)

Jethu acī Pilipo ku Nathaniel cəöl

43 Nawēn aköl dēt ke Jethu la Galilia, ke rām kek Pilipo, go lēk ye, “Buəth ḡa.”

44 Ku Pilipo ë raan Bethaida, ku ë gen yī Andria ku Pīter aya.

45 Go Pilipo Nathaniel yök ku lēk ye, “ḡok aacī raan wäär cī Mothith gät ë rienke athör lööḡ yic, raan yen cī kōc kāk Nhialic tīḡ gät ë rienke aya, acuk yök. Yen ë Jethu wēn Jothep raan Nadharet.”

46 Go Nathaniel lueel, “Ye këpiath ḡō lēu bī tuöl Nadharet?” Go Pilipo bēēr, “Bäär ba tīḡ.”

47 Nawēn tīḡ Jethu Nathaniel ke bö, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kēnē ë raan Itharel ayic ḡuḡp, kecīn ḡuḡp ruēeny.”

48 Go Nathaniel lueel, “Ca ḡic kēdē?” Go Jethu bēēr, “Yīn

guo njic wën rëer yin ñaap cök, tēwën kēc Pilipo la bī yī la cōl.”

49 Go Nathaniel bēer ku lueel, “Raan piöc, yin ē Wën Nhialic, yin ē Bēny Itharel.”

50 Go Jethu bēer, “Ca jāl gam rin cī ɣen ye lēk yī lōn cī ɣen yī tīŋ wën rëer yin ñaap cök? Yin abī kädit kōk wār ē kākā tīŋ!”

51 Ku ben mat thīn, “Wēt yic alēk we, wek aabī nhial tīŋ ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bāk tīŋ ke bō piny tēnē Manh Raan ku lek nhial.”

2

Yan thiëk pan Kana

1 Nīn kadiäk cök ciëen, ke ruäai loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ē tō thīn,

2 ku Jethu ēcī cōl yai yic aya kek kōcken ye buōth.

3 Nawën la mōu thōk, ke lēk man ye, “Mōu acī liu tēnē ke.”

4 Go Jethu lueel, “Tīŋē, yin acī kē luōi dhil lēk ɣa. Akāldiē aŋot kēc ɣēet.”

5 Go man lēk kōc luōi, “Luōikē kāk bī lēk we ebën.”

6 Ku tōnydit kadātem aake cāp kōc lōm. Tōnykā aake ye ke piū tāau thīn bī kōc kecōk aa lōk, cīt tē ye lōŋ ciēŋ kōc Itharel ye nyuōth thīn. Ku tōny tōk ē jōt tē cīt tēn aduōk thiār-rou, tēdē aduōk thiārdiäk.

7 Go Jethu lēk kōc luōi, “Thiāŋkē tōnykā piū.” Gokē tōny thiōŋ abik thook alic.

8 Ku jāl Jethu lēk ke, “Gēmke ye tōnykā yiic, ku gāmke ke

raan yen wun ruäai.” Gokē looi kēya,

9 ku jāl raandit kōc athiëk awën piū thiëp, piū cī waar bī ya mōu. Ku akuc tē bīi mōu thīn, aa kōc luōi wën thiōŋ tōny kek aa njic ye. Go raandit kōc athiëk wun nya cōl,

10 ku lēk ye, “Raan ebën ē muōn path kaŋ gam tuen, ku na cī kōc jāl kueth ke muōn lir ajal lōk gam. Ku yin cī muōn path waan ciëen agut emën.”

11 Kēnē yen ē kēdit jāŋ gōi cī Jethu kaŋ looi gen Kana pan Galilia. Ku yen acī diēte nyuōth, ku aacī kōcken ye buōth jāl gam.

12 Nawën ē kēnē cök, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wēt wun ku kōcken ye buōth, ku rēerkē thīn ē tēŋ nīn lik.

Jethu acī la luanj Nhialic
(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

13 ɣōn cī Yan Ayum cīn yic luōu jāl thiōk, ke Jethu la Jeruthalem.

14 Ku jāl ler kal luanj Nhialic yic, ke yōk kōc ke ɣōc wei thīn ē yōk ku amēl ku jāl aa kuōr. Ku kōc wēeu waar yiic aake cī nyuc thīn aya.

15 Go waat nai ē wiēn, ku cop kōc wei kal luanj Nhialic yic kek ɣākken ku thākken ku weer wēeu wei, ku wel agenken yiic.

16 Ku lēk kōc kuōr ɣaac wei, “Nyaikē kākā ē tēn, ku duōkkē ɣōn Wā cōl aye ɣōn ɣōc.”

17 Go kacken ye buoath wël cî gõt athör theer wël Nhialic yic tak. Wël ye lueel älä, “Yin Nhialic, nhiër yöndu adëp yapuü cîmën mac.”

18 Go kacdît Itharel bën ku thiëckë, “Ye kedit jän göi yindë ba looi ba nyuöth yo, lön le yin yic ba kécit kënë looi?”

19 Go Jethu bëer ku lëk ke, “Rackë luaj Nhialic kënë, ku aba bën looi nïn kadiäk.”

20 Gokë lueel, “Acî ruöön thiärnuan ku dätem nöck bî jäl thök, ku luel ka ba looi nïn kadiäk yiic?”

21 Ku luaj Nhialic jiem Jethu ë guäpde.

22 Ku na wäär la jöt ran yic, ke kacken ye buoath tak këwäär cî lueel. Ku gamkë wël theer Nhialic cî gõt, ku wël cî Jethu lëk kac.

23 Tëwäär rëer yen Jeruthalem yai yic, ke kac juëc gam wëtde wën tîj kek kækken jän göi cî looi.

24 Ku aake njic Jethu ëbën ku yen akëc rot nyuöth ke.

25 Ku acin kën nadë ke wic raan dët bî ye nyuöth kac, rin anjic käk tō raan puü.

3

Jethu ku Nikodemo

1 Raan akut Parathî cäl Nikodemo, ku ë ye raandit kac Itharel ë tō thïn,

2 nayon aköu wëer tök ke la tënë Jethu ku lueel, “Raan piöoc, anjicku yin ë raan piöoc cî Nhialic tooc. Rin acin raan loi käk jän göi cîmën yin, tē liu Nhialic kek ye.”

3 Go Jethu bëer, “Yin alëk yic, acin raan bî bääny Nhialic tîj, tē cîi ye ben dhiëeth dhiën dët.”

4 Go Nikodemo lueel, “Bî raan bën dhiëeth kädë? Lëu bî dhuk man yac bî jäl bën dhiëeth?”

5 Go Jethu bëer, “Wët yic alëk yî, raan këc bën dhiëeth ë piü ku Wëi Nhialic, acî bääny Nhialic bî yök.

6 Raan aye dhiëeth kac ë path, ku Wëi Nhialic ë pir yam ye Nhialic gam kac.

7 Duk ye gäi tē lëk yen yî, lön dhil we bën dhiëeth.

8 Wëi Nhialic acit mën dhie ye raan yom piñ ke wuu, ku cîi tē bii yen thïn ku tē le yen thïn njic. Yen ë tēn kac bî bën dhiëeth Wëi Nhialic.”

9 Go Nikodemo thiëc, “Bî kënë rot lëu kädë?”

10 Go Jethu lëk ye, “Yin ë raan piöoc kac pan Itharel ku kuc kënë!

11 Wët yic alëk yî, yok aa jam käk njicku ku luelku käk cuk tîj. Ku not we jei bäk wëtda cîi gam.

12 Na cäk wëtidië gam tē jiem yen käk pinynhom, ke we bî wëtidië gam kädë tē jiem yen tënë we käk Nhialic?

13 Acin raan cîi kanj la nhial bî käk Nhialic bëi, ee raan bö nhial Manh Raan bö piny nhial.”

14 Cîmën wäär cî Mothith luñ wëeth cit këpiiny jat nhial roor bî yen kac cî këpiiny cam aa döc, ke Manh Raan adhil yäth nhial,

15 rin bî raan gam wëtde ëbën pir akölrüëc ëbën yök.

16 Nhialic anhiar kɔc pinynhom apei. Yen agem yen Wenden juəl, bī raan ebēn wētde gam cūi mār, ku pūrke akōlriēc ebēn.

17 Ku Nhialic akēc Wēnde tuōc piny bī kɔc bēn lušk wei, ee rin bī thāi pinynhom pīr ē rienke.

18 Raan gam wētde acīi bī lušk wei, ku raan cī jai bī wēt cūi gam acī lušk wei, rin kēc yen wēt Wēn tōōj ē Nhialic gam.

19 Ku kēn bī ke lušk wei akīn, ruel acī bēn pinynhom ku kɔc aa nhiar muōōth tēn ruel rin aa luui kārēc.

20 Raan ebēn kārēc looi ē ruel maan ku cūi la ƣer yic, rin cūi yen kārēc ye looi wīc bī ke ŋic.

21 Ku raan luui kāpath ē bēn ƣer yic bī luōide nyuōōth, rin cī ke luōi Nhialic.

Joon acī ben jam rin Jethu

22 Nawēn ke Jethu kek kɔcken ye buōōth la pan Judia, ku rēer thīn ke ke, ku muōc kɔc nhīim pīu.

23 Ku Joon ē ye kɔc muōc nhīim aya tē cəl Aenon thiāk kek Thalim la yic pīu juēc. Ku kɔc aake ye la bī ke la muōc nhīim.

24 (Ku Joon ē ŋot kēc guō mac.)

25 Nawēn ke kɔc Joon buōōth kɔk jəl teer kek raan Itharel rin lōk ye kɔc kegup lōk,

26 gokē la tēnē Joon ku luelkē, “Raan piōc, lēu ba mony wāār rēer kek yī wār Jordan alōŋtui tak, raan ye yīn

jam ē rienke? Yen amuōc kɔc nhīim emēn, ku kɔc juēc aala tēnē ye!”

27 Go Joon bēer, “Acīn tē bī raan kēdāŋ yōk tē kēc Nhialic ye gām ye.

28 Week wepēc acāk piŋ ke lēk we elā, ‘Ƴen acie Raan cī lɔc ku dɔc, ku ƣen acī tuōc tuenj ē path yenhom.’

29 Raan thiěk yen ē raan bī gām nya, ku mātde ē kōc ku ē puōu miēt tē piŋ yen rōlde. Yen ē miēt piāndiē aya emēn.

30 Yen abī dhiel dīt apei ku ƣen abī kuur.”

31 Raan bō nhial adīt tēnē kɔc ebēn, ku raan piiny ē kēn piny. Raan bō nhial atō kɔc nhīim tuenj ebēn.

32 Ee kɔc lēk kāk cī tiŋ ku kāk cī piŋ, ku acīn raan wētde gam.

33 Ku raan cī gam, acī gam lɔn ye Nhialic yic lueel.

34 Raan cī Nhialic tooc yen ē jam wēl Nhialic, rin aye Nhialic gām riel Wēike ebēn.

35 Wun ē Wēnde nhiaar ku tēu kēriēc ebēn yecin.

36 Raan gam wēt Wēn ē Nhialic abī pīr akōlriēc ebēn, ku raan cūi wēt Wēn Nhialic bī gam acīi pīr akōlriēc ebēn bī yōk, rin acīn kē bī riāk puōu ē Nhialic nyaai tēnē ye.

4

Jethu ku tiŋ pan Thamaria

1 Nawēn ke ŋic Jethu lɔn cī kɔc akut Parathī ye piŋ, lɔn nadē ke kɔc aa bēn tēnē ye bī ke bēn muōc nhīim, ku lɔn cī

yen la kɔc juɛc ye buəʊth wär kɔc Joon buəʊth.

² (Ku acie yen ye kɔc muəɔc nhüim, aa kɔcken ye buəʊth.)

³ Nawën piŋ wët ye lueel, go jäl pan Judia ku dhuk Galilia.

⁴ Ku ë bi dhiel yet pan Thamaria rin yen ë dhël tēek yen thīn.

⁵ Go yet pan Thamaria cəl Thikar thiääk ke piny wäär cī Jakop gām wēnde Jotheop.

⁶ Ku yinh cī Jakop cəl awec ë tō thīn. Nawën cī Jethu dak ë cāth, go nyuc yith lööm. Ku ë ye aköl ciel yic.

⁷ Go tiŋ pan Thamaria bēn yiith bi bēn gem pīu, go Jethu lēk ye, “Muəɔc ɣen pīu ba dek.”

⁸ (Ku kɔcken ye buəʊth aake cī la geeu bik la ɣəɔc miēth.)

⁹ Go tiŋ pan Thamaria lēk ye, “Kēdē wēn? Yīn ë raan Itharel ku thiēc ɣa, ɣen raan Thamaria ba yī muəɔc ë pīu?” (Kɔc Itharel aake cie dek kek kɔc Thamaria.)

¹⁰ Go Jethu bēēr, “Na yī ŋic miəc Nhialic ku raan thiēc yī pīu ŋuət aca thiēc, ku ŋuət aci muəɔc pīu pīr.”

¹¹ Go tik lueel, “Bēny, yīn acīn kē gem yīn pīu, ku yith amec yic, ba pīu pīr yök tēnən?”

¹² Ye yīn dīt tēnē wädīt Jakop raan cī ɣo gām yinh kēnē, ku dēk thīn yen ye nhom kek miēthke ku ɣäkke?”

¹³ Go Jethu bēēr, “Kuat raan dek piukä abī rou bēn nök,

¹⁴ ku raan bi dek pīu ba yiək ye acī rou bi bēn nök, ku pīu bi yiək ye aabi ya dhiamā

yeyic ye pīu pīr kuēr thīn, ku yīk ye pīr alanden.”

¹⁵ Go tik lēk ye, “Bēny, yiək ɣen piukä bi rou ɣa cī ben nök, ba cī ben bēn tēn ba bēn gem pīu.”

¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Ləər cəl muənydu bāk bēn tēn.”

¹⁷ Go tik lueel, “ɣen acīn moc.” Go Jethu bēēr, “Kēdu ë yic, lən cīn yīn moc.

¹⁸ Yīn aci kaŋ rēer kek rōör kadhiēc, ku mony rēer kek yī emēn acie muənydu. Yīn aci yic lueel.”

¹⁹ Go tik lueel, “Bēny aca ŋic, yīn ë raan kāk Nhialic tiŋ.

²⁰ Wärkuan thēer pan Thamaria aake ye Nhialic door ë ɣən kēnē nhom, ku ayakē lueel wek kɔc Itharel lən dhil ɣok Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹ Go Jethu lueel, “Gam wēt diē, yīn tiŋ tē bi wek Wä door aci thiək, ku acie ɣən kēnē nhom ku acie Jeruthalem.

²² Wek kɔc Thamaria wek kuc raan yakē door, ku ɣok kɔc Itharel ɣok aa ŋic raan yeku door rin pīr abō tēnē Itharel.

²³ Ku aköl ajəl bēn, ku aci ɣuə bēn emēn ɣöp, tē bi riel Wēi Nhialic kɔc cəl aa dor Wä cimēnde, kek aa kɔc wic Wä bik ye door.

²⁴ Nhialic ë Wēi, ku rin riel Wēike yen alēu ye bi door cimēnde.”

²⁵ Go tik bēn lēk ye, “Aŋiēc lən bi Raan cī lɔc ku dɔc bēn. Na le bēn ka bi ɣo nyuəth kəriēc ebēn.”

26 Go Jethu bēēr, “Yen ē ɣen, raan jam kek yī.”

27 Ku kaamthiin wēn jiēm kek, ke kacken ye buo̯th bō ku gēikē apei rin jiēm yen kek tik. Ku acin raan tōk kamken cī tik thiēc, “Yenō wic, ku yenō jiēm yen kek ye?”

28 Go tik tōnyden pīu nyään piny, ku ket ke dhuk geeu ku lēk kōc.

29 “Bāk tiēnkē mony cā lēk kēriēc ebēn ca looi. Nadē ke ye Raan cī lōc ku dōc?”

30 Gokē bēn bei geeu bīk la tēnē Jethu.

31 Ku kaamthiin wēn, ke lēk kacken ye buo̯th ye, “Raan piōc, jōl mīth.”

32 Go bēēr, “Yen ala miēth, cīn kē njeckē thīn.”

33 Go kacken ye buo̯th rōt jal aa thiēc kamken, “Tēdē le raan cī miēth bēi tēnē ye?”

34 Go Jethu lēk ke, “Miēthiē ee lōn ba wēt raan toc ɣen looi, ku thāp luoi cī gām ɣa.

35 Cāk kääŋ ye lueel dhie elä, ‘Pēi kaŋuan aŋoot ku rap abī tem.’ Ku alēk we, jatke wenyin bāk dum tīŋ, yemēn rap aaci luok ku apath bī ke tem!

36 Raan rap tem aye riop ku ē kōth pīr tem alanden, kēya raan cumcum ku raan tēmtēm aabī puōth miēt kedhie.

37 Kääŋ aci ya yic. ‘Raan tōk ē com ku tēm raan dēt.’

38 Wek tuōc bāk rap la tem dom yic ku ē dom kēc wek luui thīn. Kōc kōk aaci

luui thīn ku wek aa rōt kony luoiden.”

39 Go kōc juēc Thamaria ē gen wēn yic wēt Jethu gam, rin cī tik wēt lueel elä, “Kēriēc ebēn ca looi aci lēk ɣa.”

40 Nawēn bō kōc Thamaria tēnē ye ke lānkē bī rēer ke ke. Go Jethu nīn karou nōk thīn tēēn.

41 Go kōc kōk juēc wētde jāl gam rin wēl ye lēk ke,

42 ku lēkkē tik, “Ēmēn, ɣok aaci wēt jāl gam, ku akēcku gam rin wēlkun ca lueel, ku ē rin cī ɣok wētde piŋ ku nīcku lōn ē yen Aluāŋ kōc pinynhom ebēn alanden.”

Jethu aci manh bēny kony

43 Nawēn cī nīn karou nōk thīn tēēn, ke Jethu jōl jāl ku ler lōŋ Galilia.

44 Rin yen Jethu guōp ēci lueel lōn, “Raan kāk Nhialic tiŋ acie theek wuōnden.”

45 Nawēn yeet Galilia ke lor apei, rin wāar cī kek kāk cī Jethu looi yai yic tiŋ, wāar cī kek la Yan Ayum cīn yic luou yic Jeruthalem.

46 Go Jethu bēn dhuk gen Kana tō Galilia, tēwāar cī yen pīu waar thīn bī ya muōn abiēc. Ku raandit kam kōc mac baai cī manhde tuaany Kapernaum ē tō thīn.

47 Nawēn piŋ lōn cī Jethu jāl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la tēnē ye ku lēŋ bī la Kapernaum bī manhden cī thišk ke thou kony bī pial.

48 Go Jethu lēk ye, “Acin raan bī ye gam kamkun tē kēc wek kit ku kādīt jāŋ gōi tiŋ.”

49 Go raandit awën bëer ku lueel, “Bëny, bäär lokku ba manhdië dööt.”

50 Go Jethu lëk ye, “Läär, manhdu abi pïr.” Go mony wën wët Jethu gam ku jiël.

51 Wën cieth yen dhël yic, ke räm kek kacken luoi ku luelkë, “Manhdu aci yör.”

52 Go ke thiëec aköl alon jol manhde nuëën. Gokë lueel, “Waraköl tään aköl yen ë jiël juäi yeguöp.”

53 Go wun njic lon ë yen aköl alon wäär ci Jethu ye lëk ye ëlä, “Manhdu abi pïr.” Ku jol wët Jethu gam kek kacke ëbën.

54 Kënë, yen aye kädit jan gäi ci Jethu looi rou, wäär le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

5

Raan tuany ruöön 38 aci kony

1 Nawën ke yan kac Itharel ë tö thïn, go Jethu la Jeruthalem yai yic.

2 Ku tethiääk kek tã cöl Kal Amël Thok, pul ë tö thïn, pul cöl Bethaida thon kac Itharel.

3 Ku kac juëc tuany aake ye töc thïn, kac ci cäär ku kac ci njol ku kac ci duany. Ku keek aake ye pïu tiit bïk la tiaktiak,

4 rin atuny Nhialic ë ye bën pul yic, ku cöl pïu ala tiaktiak, ku raan ci kanj la wïir tã ci pïu röt tiak, ke kony kuat tueny tö yeguöp.

5 Ku raan tuany ruöön thiärdiäk ku bët ë tö thïn.

6 Nawën tinj Jethu puok yic ke ci töc, ku anjic lon ci ye tu-aany run juëc, go thiëec, “Wic ba pial?”

7 Go raan tuany bëer, “Bëny, acïn raandiën tö tën bi ya yäth wïir tã tiak pïu röt thïn, rin na them ba la thïn, ke raan dët ë kanj wër thïn.”

8 Go Jethu lëk ye, “Jot rot ku löm biönju ku cathë.”

9 Go raan wën guo pial ku kueny biönju ku cieth. Ku aköl looi kën rot ë ye aköl cii kac Itharel ye luui,

10 go kac Itharel lëk mony ci kony, “Yaköl, aköl cii kac ye luui, ku akëc puöl tënë yi ba biönju ket.”

11 Go bëer, “Acï raan cã kony ba pial lëk ya ëlä, ‘Löm biönju ku cathë.’”

12 Gokë thiëec, “Yenja yen raan ci lëk, ‘Löm biönju ku cathë?’”

13 Ku raan ci kony ë kuc raan kony ye, rin kac juëc aake tö ë tawën ku Jethu ëci la lieplän wei.

14 Nawën ke yök Jethu luan Nhialic, go lëk ye, “Tinj yin aci pial ëmën, päl adumuööm, tädët ke kädët rac apeï abi röt bën luoi yi.”

15 Go mony wën jäl ku le lëk bány Itharel lon ë Jethu yen aci ye kony bi pial.

16 Gokë jock bïk Jethu aa jöör rin ci yen raan kony aköl cii kac ye luui.

17 Go Jethu bëer tënë ke ëlä, “Wä ë luui akölaköl, ku yen adhil luui aya.”

18 Ku jam kënë aci bány Itharel rac puöth apeï, ku

wickë bik nõk, ku acie rin cī yen lõŋ akõl cīi kɔc ye luui thoŋ rot, ee rin cī yen ye lueel lõn ye Nhialic Wun, ku këya aci rot looi bī thoŋ kek Nhialic.

19 Go Jethu jal bëër, “Wët yic alëk we, acin kë ye Wät looi piände ë rot, kë ye looi ë tøk, ee kë cī tiŋ kë ye Wun looi. Ku kë ye Wun looi aye Wënde looi aya.

20 Rin Wun ë Wënde nhiaar, ku nyuth këriëc ye looi. Ku kädit tënë këwën aabi nyuõth ye, ku wek aabi jal gäi ëbën.

21 Cīmën ye Wun kɔc cī thou jɔt ku yik ke pīr, ke Wënde aya ë pīr yiëk kɔc wic ye.

22 Wun guõp acin raan ye luõk wei. Ku aci Wënde yiëk riël bī looi tënë ke ëbën.

23 Rin bī kɔc ëbën Wënde theek cīmën ye kek Wun theek. Kuat raan cie Wënde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

24 “Wët yic alëk we, raan piŋ wëtdië, ku gëm wët raan toc ya pīr akõlriëc ëbën atõ tënë ye. Aci bī luõk wei, yeen aci jäl thou yic ku yök pīr.

25 Wek aa lëk yic, akõl bī bën, ku aci guõ bën tẽ bī kɔc cī thou röl Wën Nhialic piŋ, ku kɔc bī ye piŋ aabi pīr.

26 Cīmën ye pīr bën bei tënë Wun, këya, yeen aci Wënde looi bī ya tẽ ye pīr bën bei thīn aya.

27 Ku yeen aci Wënde yiëk riël bī luk looi tënë kɔc, rin ye yen Manh Raan.

28 Duõkkë gëi ë wët këne, akõl bī kɔc cī thou rölde piŋ

rëŋ yiic abõ,

29 ku keek aabi bën bei rãŋken yiic, kɔc cī ñiëc luui apath aabi röt jɔt ku aabi pīr, ku kɔc cī luui kãreëc aabi röt jɔt ku aabi luõk wei.

30 “Acin kë lëu ba looi piändië ë rot, ɣen ë wët teem kecit kë cī Nhialic lëk ɣa, këya wët ca teem ala cök rin acie wët piändië yen wiëc ba looi, ee wët wic raan toc ɣa ë rot.

31 “Na jaam ë riënkië ke kë luëel acie gam ciët ye yic.

32 Ku raan dët jam ë riënkië atõ thīn, ku aŋiëc lõn kë ye lueel riënkië ë yic.

33 Atuc aa cãk tuõc tënë Joon ku yeen aci wët yic lueel.

34 Acie lõn bī ɣen la raan jam ë riënkië, aya lueel yen këne rin bī wek pīr.

35 Joon ë ye këcit mermer dëp ku mer piny, ku week ë yakë wic kaam thin-nyõc bãk puõth miët thīn ruelde.

36 Ku raan jam ë riënkië atõ thīn, ku wëtde aril tënë wët cī Joon lueel ë riënkië luoi ya ke looi, luoi cī Wä yiëk ɣa ba ke looi, keek aa jam ë riënkië ku nyoothkë lõn cī Wä ɣa tooc.

37 Ku Wä aya, raan toc ɣa, yen ajam ë riënkië aya. Wek aa këc rölde kaŋ piŋ ku akëckë kaŋ tiŋ,

38 ku wët cī lueel acãk ye muk wepuõth, rin cīi wek wët raan cī tooc ye gam.

39 “Athör Nhialic ayakë kueen, rin ye wek ye tak lõn bãk pīr akõlriëc yök thīn. Ku keek aya aa jam ë riënkië!

40 Ku ñot cãk wic bãk bën tënë ɣa bãk pīr yök thīn.

41 “Acä wïc bï kəc ya leec.

42 Ku wek ηיע, ku anיע lən tōu nhiēr Nhialic wepuōth.

43 Үен acï bēn kek riēl ē Wä, ku kuēckē bāk ya lor, ku na bō raan dēt kek riēlde ē rot ke yen abäk lor.

44 Anhiarkē bāk lec yök tēnē raan dēt, ku acäk ye them bāk lec yök tēnē Nhialic, ye kēdē yen bï wek ya gam?

45 Ku emēn duškkē tak lən bï Үен we luəm tēnē Wä. Mothith guōp yen abï we luəm, ku ē Mothith yen acäk ηōōth wepuōth.

46 Na we cï Mothith gam alanden, ke wek ηot we gam ya aya, rin cï yen wēl gōt ē rienkiē.

47 Ku rin ye wek kuēc gām wēl cï gōt, ke lēukē kēdē bāk wēl ca lēk we gam?”

6

Jethu acï miēth koor juak bï kəc juēc cam

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

1 Ye tēēn ke Jethu tem wär Galilia cəl Tiberia aya.

2 Go kəc juēc buōōth rin cï kek kädit jāη gōi, cï yen kəc tuany kony tīη.

3 Go Jethu la gōt nhom ku nyuuc kek kacken ye buōōth.

4 Ku yan kəc Itharel, Yan Ayum cīn yic luōu ēcī thiōk.

5 Nawēn ciēth Jethu piny ke tīη kəc juēc ke bō tēnē ye, go Pilipo thiēc, “Ye tēno bï yok miēth kueth kəc ēbēn Үооc thīn?”

6 Acï kēnē lueel ku bï Pilipo them, rin ηic yen kē bï looi.

7 Go Pilipo bēēr, “Rin bï raan tōk ayum thin-nyōōt yōk, ka wïc wēēu juēc apēi bï ayuōp Үооc.”

8 Go Andria, mēnh Thaimon Pīter, ku ē ye raan tōk kam kacken ye buōōth lueel,

9 “Dhōk atō thīn tēn ke muk ayuōp kadhiēc ku rec karou, ku aacīi kōckä ēbēn bï lēu.”

10 Go Jethu lēk ke, “Calkē kəc anyuc piiny.” (Ku noon ē dīt thīn ē tēēn. Go kəc nyuc ēbēn piiny.) Ku rōōr kepēc aake ye tēcīt tēn tiim kadhiēc.

11 Go Jethu ayuōp lööm ku leec Nhialic, ku tek ke tēnē kəc wēn cï nyuc ēbēn. Ku ben looi kēya kek rec, bï raan ēbēn kueth cīt tē wïc.

12 Wēn cï kek kueth ēbēn, ke lēk kacken ye buōōth, “Kuanykē abēk cï dōη piny, bï ciēn kē riääk.”

13 Gokē ke kuany ēbēn, ku thiōηkē gēc thiäär ku rou abēk ayuōp cï dōη piny, tēnē ayuōp kadhiēc wēn cï ke tēk kəc bīk cam.

14 Nawēn tīη kəc wēn luōi ril cï Jethu looi ke luelkē, “Kēnē ē raan kāk Nhialic tīη yen bï dhiēl bēn pinynhom.”

15 Go Jethu jāl ηic lən bï kek bēn bīk ye bēn dōm riēl, ku loikē bï ya bēnyηaknhom, go bēn dhuk gat nhūim ē rot.

Jethu acï cath pīu nhūim

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

16 Nawēn cï piny cuəl, ke kacken ye buōōth la piny wär thok,

17 ku lek riäi yic, ku dhukkē ciēēn wär alōηtui lōη Kapernaum. Nawēn ke wēēr jōl yic

düt ke Jethu ɲot kəc bən tənē ke.

18 Kaam wən ke yomdüt jət rot ku loi atiaktiak rot apɛi.

19 Ku kacken ye buəθh, aake ye təcit meel kadiäk ayi ɲuan wən tɪŋ kek Jethu ke cath piu nhüim, ke bö tēthiök kek riäi, gokē rišöc apɛi,

20 Go Jethu lək ke, “Duökkē rišöc, ee ɣɛn.”

21 Gokē jat riäi yic, ku go riäi guə ɣet wär thok tēwən le kek thün.

Kəc aa wic Jethu

22 Naɣon nhiäk ke tɪŋ kəc ke cī döŋ wär aləŋtui, lən ē yen riän tōkaliŋ yen acī döŋ. Ku aŋickē lən kəc Jethu la riäi yic kek kacken ye buəθh, ku aake cī jäl ē röt.

23 Go riēth kək ke bö Tiberia bən wär thok tēthiääk ke tēwäär ciem kəc juēc ayup thün, wən cī Bēny ləc gam.

24 Nawən tɪŋkē lən liu Jethu thün, ku liu kacken ye buəθh aya, gokē kεεc riäth yiic ku lek Kapernaum bik Jethu la wic.

Jethu ayum ē pür

25 Nawən lek Jethu yök wär aləŋtui ke ləkke ye, “Raan piöoc, ye nən bi yin ē tən?”

26 Go Jethu bɛɛr, “Wēt yic alək we, wek aa wic ɣa rin cī wek ayup cam təcit tē wiäckē, ku acie rin cī wek luəikiēn ril deet yiic.

27 Duökkē lui rin miēth riääk, lušöikē rin miēth rēer rin pür akölriēēc ebən. Miēth kənē abī Manh Raan yiək we rin Wun, Nhialic acī rielde gäm ye ku tooc.”

28 Gokē thiēec, “Buk ɲö looi buk luəi wic Nhialic looi?”

29 Go Jethu bɛɛr, “Luəi wic Nhialic bāk looi akīn, ē lən bāk wēt raan cī tušöc gam.”

30 Gokē lueel, “Ye kīn riəl ɲö ba looi buk tɪŋ ku buk wētdu gam? Yenö ba looi?”

31 Wärkuan thɛɛr aacā ayum löny nhial cam roor, cīmən cī ye göt athör thɛɛr wəl Nhialic yiic elä, ‘Ayum nhial acī yiək ke bik cam.’ ”

32 Go Jethu lueel, “Wēt yic alək we, kē cī Mothith yiək we acie ayum pan nhial, ee Wä yen ē we yiək ayum yic bö pan nhial.

33 Rin ayum ye Nhialic gam ē yen raan bö piny pan nhial, ku yik thäi pinynhom pür.”

34 Gokē thiēc, “Bēny, muəc ɣo ayum kənē akölaköl.”

35 Go Jethu lək ke, “ɣɛn ayum ē pür,” Ku raan bö tənē ɣa acii cək bi kaŋ nök, “Ku raan gam wēt diē acii rou bi nök.

36 Ēmən, aca lək we lən cī wek ɣa tɪŋ, ku aŋot käckē gam.

37 Raan ebən cī Wä yiək ɣa, yen abī bən tənē ɣa. Ku raan bi bən tənē ɣa acā bi cuəp wei,

38 rin cī ɣɛn bən pan nhial ba wēt raan toc ɣa bən looi, ku acie wēt piändiē.

39 Kē wic raan toc ɣa ba looi akīn, bi ciēn kē mär kam kək cī yiək ɣa, ku ba ke jət ebən aköl ciēn.

40 Rin kē wic Wä akīn, lən raan ebən tɪŋ Wēnde ku gem wētde, abī pür akölriēēc ebən yök thün, ku keek aaba jət bik pür ebən aköl ciēn.”

41 Go kɔc Itharel lušöp gušp rin cī yen ye lueel ëlä, “Ÿen ayum cī bēn piny pan nhial.”

42 Ku luelkë, “Monyë cie Jethu wēn Jothep? Wun ku man aa ŋicku. Ku yeŋö ye yen ye lueel lɔn cī yen bēn piny pan nhial?”

43 Go Jethu bēër, “Duškkë lum kamkun.

44 Acīn raan lëu ye bī bēn tēnë ya tē kēc Wä ë toc ya ye thël Ÿen, ku aba jət bī pīr aköl ciēen.

45 Acī kɔc kāk Nhialic tīŋ gōt ëlä, ‘Kɔc ëbēn aabī Nhialic ke pišöc.’ Raan ëbēn piŋ wēt Wä ku pišöc tēnë ye ë bēn tēnë ya.

46 Ku acie rin nadë yen raan cī Wä kaŋ tīŋ, raan bö tēnë Nhialic, yeen ë rot, yen ë raan cī Wä kaŋ tīŋ.

47 Wēt yic alëk we, raan gam wēt ala pīr alanden.

48 Ÿen ayum ë pīr.

49 Wärkun theer aacä ayum löny nhial cam roor ku aacī thou.

50 Ku ayum bö piny pan nhial, yen acīt kēn na ciem raan ka cie ben thou.

51 Ÿen ayum ë pīr cī bēn piny pan nhial. Raan cam ayum kēnë, ka pīr akölrīëc ëbēn. Ayum yen ba yiëk ye ë riēŋdië ya gam bī kɔc ëbēn pīr.”

52 Go kɔc Itharel teer apēi kamken, ku thiëckë, “Lëu mony kēnë kēdë, bī riēŋde yiëk yo buk cuet?”

53 Go Jethu bēër, “Wēt yic alëk we, tē cī wek Manh Raan cuet ku dëkkë riemdië ka cīn pīr bāk yök wëikun yiic.

54 Raan cuet riēŋdië ku dek riemdië ala pīr alanden, ku abī jət aköl ciēen bī pīr.

55 Rin riēŋdië ë miëth alanden, ku riemdië ë kēdek alanden.

56 Raan cuet riēŋdië ku dek riemdië abī pīr Ÿayic, ku Ÿen abī pīr yeyic.

57 Wä pīr acä tooc, ku ë rin rienke yen abī Ÿen aya, ku këya raan cuet Ÿen abī pīr ë rienkië.

58 Ku yen kīn ayum bö piny pan nhial, acīi thōŋ kek ayum cī wärkun theer cam ku lökkë thou. Raan cam ayum kēnë abī pīr akölrīëc ëbēn.”

59 Wëlkä aacī Jethu lueel wäär pišöc yen kɔc tēn amat Kapernaum.

Wël pīr akölrīëc

60 Nawēn piŋ kɔc juëc ye bušöth wëlkä, ke luelkë, “Pišöc kēnë aril apēi. Yeŋa lëu bī ke piŋ?”

61 Go Jethu ŋic lɔn jiëem kek wël wēn, ku lëk ke, “Wiëckë bāk jäl rin ë wëlkä?”

62 Yeŋö bāk looi tē tīŋ wek Manh Raan ke dhuk nhial tēwēn rēer yen thīn?

63 Ee Wēi Nhialic yen ë pīr gam, ku riel raan acīn kē ye kony. Wël ca lëk we aa wēi ku aa pīr.

64 Ku këya acīi kɔc kōk kamkun ye gam.” (Rin ëcī Jethu guo ŋic tuen lɔn ye yīŋa cīi bī gam, ku yeŋa bī ye gaany.)

65 Ku ben lueel, “Ee rin wēt kēnë gušp yen alëk Ÿen ye we, lɔn acīn raan lëu ye bī bēn tēnë

ya, tē kēc Wä ye looi bī yic pial tēnē ye.”

66 Ku rin ē wēlkā, ke kōc juēc kam kōc ye buōth dhuk ciēen, ku cīk ben cath kek ye.

67 Go Jethu atuōōcke thiäär ku rou thiēc, “Na week, wiēckē bāk jāl aya?”

68 Go Thaimon Pīter bēēr tēnē ye, “Bēny, buk la tēnē ŋa? Yīn ala wēl pīr alanden.

69 Ku emēn acuk gam ku acuk ŋic lōn ē yīn raan dhēŋ bō tēnē Nhialic.”

70 Go Jethu bēēr, “Cie ŋen ŋa kuany we wathiäär ku rou? Ku raan tōk kamkun aŋot ye jōŋrac.”

71 Yeen ē jam rin Judath, wēn Thaimon Ithkariōt. Rin Judath, na cōk alōn ē yen raan tōk kam atuōōcke kathiäär ku rou, ka wīc bī ye luōm.

7

Jethu ku wāmāthakēn

1 Wēn ē wēlkā cōk ciēen, ke Jethu kuēny bēēi Galilia yīc, ku ē kēc wīc bī la keny Judia, rin wīc bāny Itharel tō Judia ye bīk nōk.

2 Ku yan kōc Itharel cōl Yan Duēl ēcī thiōk.

3 Go wāmāthakēn lēk ye, “Jāl ē tēn ku lōar Judia bī kōckun yī buōth luōidun ye looi tīŋ.

4 Acīn raan kē looi thiaan tē wīc yen ye bī ŋic apath. Rin ye yīn kākā looi, ke yī cōl kōc pinynhom aa ŋic yī.”

5 Agut wāmāthakēn aakēc wētde gam, yen aa lueel kek ye kēya.

6 Go Jethu lēk ke, “Akāldiē guōp aŋot kēc yēēt. Ku na ye we, ke kuat akōl ēbēn apath.

7 Acīn tē bī kōc pinynhom we maan, ku keek aa man ŋa rin aya lueel, lōn rēec luōiken.

8 Lak yai yic, ku ŋen acī la ē yan kēnē yic, rin akōldiēn bī ŋen la akēc guō bēn.”

9 Yeen acī jam kēya ku jōl rēer pan Galilia.

Jethu ala Yan Duēl yic

10 Nawēn cī wāmāthakēn la yai yic, ke Jethu lōk la aya, ku akēc la ke ŋic, yeen acī la ke mony rot.

11 Ku bāny Itharel aake wīc Jethu yai yic, ku thiēckē, “Tō monyē tēnen?”

12 Ku aluōp ē dīt apeī ē riēnke. Aye kōc kōk lueel, “Yeen ē raan path.” Ku lueel kōc kōk, “Acie kēya, yeen ē raan kōc duōōŋ.”

13 Ku acīn raan ye jam ē riēnke kōc nhīim, rin riōōc kek bāny Itharel.

14 Wēn cī nīn abēk yai thōk, ke Jethu la kal luanŋ Nhialic yic ku jōl kōc piōōc.

15 Go bāny Itharel gāi apeī ku luelkē, “Ye raan kēnē kāŋ ŋic kēdē ku akēc kaŋ piōōc.”

16 Go Jethu bēēr, “Wēl ya piōōc acie wēlkiē aa wēl bō bei tēnē Nhialic, Acieŋ cī ŋa tooc.

17 Raan wīc ye bī kē wīc Nhialic looi, abī ŋic lōn nadē kē ya piōōc abō tēnē Nhialic, ku acie riēldiē ē rot.

18 Raan jam riēlde ē rot ē lēc yen aye wīc, ku raan wīc lēc tēnē raan toc ye, yen ē

raan path, ku acin ruëeny tö yepuõu.

19 Këc Mothith lõj Nhialic nyuõth we? Ku acin raan lõj theek kamkun. Yenjö ye wek ye wïc bäk ya nõk?”

20 Go kãc juëc wën bëër, “Yin ala guõp jãrac, yena wïc ye bi yï nõk?”

21 Go Jethu bëër, “Këdit jãj göi tök aca looi guãkë gäi wedhie.

22 Mothith aci we thõn bäk miëthkun aa ñoot, ku acie Mothith guõp yen ci wët kënë jock, aa wãrkun thæer, ku këya wek a dhõk ñoot akõl cii kãc ye luui.

23 Ku ëmën na ñot dhõk akõl cii kãc ye luui rin bi lõj Mothith cii dhäl yic, yenjö ye wek puõth riääk tënë ya, rin ci yen raan tök kony bi pial akõl cii kãc ye luui?

24 Duõkkë raan ye guõ tëm awuõc wët köu ayeer, yakë raan tëm awuõc wët ë yic.”

Ye Jethu raan ci lõc ku dõc?

25 Go kãc kãk Jeruthalem lueel ëlä, “Cie raan kënë yen wickë bik nõk.

26 Tiëjke! Yen kin jam kãc nhüim, ku acin kë luelkë ë rienke. Tëdë, cii bãny ñic lõn ë yen Raan ci lõc ku dõc?

27 Na la Raan ci lõc ku dõc bën, ka cïn raan bi ye ñic tã bi yen thïn, ku anjicku ëbën yen tã bii mony kënë thïn.”

28 Nawën piõc Jethu luanj Nhialic ke lueel röldit, “Ee tãdë, wek aa ñic ya ku anjickë yen tã bi yen thïn. Ku yen akëc bën wëtdië ë rot, ku yeen

raan toc ya ala yic ku yeen akuõckë,

29 Ku yeen anjic rin bi yen tënë ye, ku yen acã tooc.”

30 Gokë wïc bik dãm, ku acin raan ci yecin tãau yeguõp rin këc akãlde guõ bën.

31 Go kãc juëc thãn wën yic wëtde gam ku luelkë, “Të bi Raan ci lõc ku dõc bi kãdit jãj göi looi cimën ë raan kënë?”

Apuruuk aaci tooc bik Jethu la dãm

32 Nawën pinj kãc akut Parathï lõn ye kãc juëc wën wëlkã loop kamken rin Jethu, ke keek ku bãny kãk Nhialic toc apuruuk luanj Nhialic tiit bik Jethu la dãm.

33 Go Jethu lueel, “Yen abi rëer kamkun tëthin-nyõot, ku yen abi la tënë raan yen cã tooc.

34 Wek abã wïc, ku wek aacii ya bi yök, rin acin tã bi wek la tã rëer yen thïn.”

35 Go bãny Itharel lueel kamken, “Bi la dã buk cii ben yök? Ci bi la gæeth Girik yiic tã ciëj kãc Itharel thïn, ku bi kãc Girik piõc?”

36 Aye lueel, wek abã wïc ku wek aacii yen bi yök, ku wek aacii bi la tã rëer yen thïn, yenjö wïc bi lueel?”

Kuëer piü ë pïr

37 Akõl ciëen yen akõl dit nin yai. Akõlë, Jethu aci rot jot ku lueel röldit, “Kuat raan nãk rou abi bën tënë ya ku bi dek.

38 Cimën ci ye göt athõr thæer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan gam

wētdiē, kuēer piū ē pīr abī rēer yepušu.’ ”

³⁹ Kēnē acī Jethu lueel rin Wēi Nhialic, bī kōc gam wētdē lōk yōk. Ku tēnē, Wēi Nhialic a kēc guō gam tēnē kōc, rin kēc Jethu guō la diēkde yic.

Kōc aaci keyiic tek

⁴⁰ Kōc kōk kam kōc wēn aaci kēnē piŋ ku luelkē, “Raan kēnē ē raan kāk Nhialic tiŋ alanden!”

⁴¹ Go kōc kōk lueel, “Yen ē Raan cī lōc ku dōc!” Ku lueel kōc kōk, “Raan cī lōc ku dōc aaci bī bēn pan Galilia!”

⁴² Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic lōn Raan cī lōc ku dōc abī ya raan dhiēnh Debit, ku abī dhiēth Bethalem, gen wāar ciēŋ Debit thīn.”

⁴³ Go kōc wēn keyiic tek ē rienke.

⁴⁴ Ku wickē bik dōm, ku acīn raan cī yecin tāāu yeguōp.

⁴⁵ Nawēn dhuk apuruuk ciēen tēnē bāny kāk Nhialic ku kōc akut Parathī, gokē ke thiēc, “Yenō kēc wek ye bēēi?”

⁴⁶ Go apuruuk bēer, “Acīn raan cī kaŋ jam cīmēn ē mony kēnē!”

⁴⁷ Go kōc akut Parathī ke thiēc, “Cī we duōŋ aya?”

⁴⁸ Le raan tōk kam bāny, ayī kam kōc akut Parathī cī wētdē gam cāk kaŋ piŋ?

⁴⁹ Kōckā aa kuc lōŋ Mothith, ku aa kōc cī Nhialic lām kērac.”

⁵⁰ Go raan tōk kam kōc akut Parathī, raan cī kaŋ la bī Jethu la tiŋ, col Nikodemo lēk ke,

⁵¹ “Na ye lōŋ ciēŋ panda, ka cīn tē bī yōk raan luōk wei ke kēcku kaŋ piŋ thok tuen, ku ŋicku kē cī looi.”

⁵² Gokē bēer, “Yīn aya, ye raan Galilia? Kuen athōr thēer wēl Nhialic, ku aba ŋic lōn acīn raan kāk Nhialic bēn Galilia.”

[
⁵³ Nawēn cī raan ēbēn dhuk paande,

8

Tiŋ cī kāl piny ke kōr

¹ ke Jethu la gōn Olip nhom.

² Naŋon nhiāk dur yic ke dhuk luaŋ Nhialic. Go kōc ēbēn guēer yelōōm, ku nyuuc piiny ku jōk piōoc cōk tēnē ke.

³ Go kōc piōoc lōōŋ ku kōc akut Parathī tik bēēi, ku ē tiŋ cī kāl piny ke kōr. Ku cōlkē akāac kōc nhīim ēbēn,

⁴ ku luelkē tēnē Jethu, “Raan piōoc, tiŋ kēnē acī kāl piny ke kōr.

⁵ Mothith acī lōŋ lēk yo athōr yic lōn kuaŋ tiŋ loi kēcit kēnē, adhil biōōk aleel bī thou. Na yīn emēn, ye lueel kēdē?”

⁶ Keek aake jam kēlā bik Jethu deep bik wēt yōk bik la luōm. Go Jethu guŋ ku gēt piny yecin.

⁷ Nawēn ŋot ke kāac ku yekē thiēc, ke jōt yekōu ku lēk ke, “Na le raan kamkun cīn adumuōōm cīi kaŋ looi, ke biōk alel tuen yeguōp.”

⁸ Ku ben guŋ ku gēt piny yecin.

⁹ Nawēn cīk wēt kēnē piŋ, ke jiēl ēbēn ke wath rōt, ku

kəŋ kəcdit jəl tueŋ, agut tē dōŋ Jethu ē rot, ku tiŋ wēn ke ɲot kääc yenhom.

¹⁰ Go yekəu jət ku lək ye, “Tökē tēno? Cīn raan cīi dōŋ bī yī luök wei?”

¹¹ Go bēēr, “Acīn raan Bēny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yīin acā bī luök wei aya. Ləər ku duk adumušəm ben looi.”*]

Jethu ee mermer pinyinhom

¹² Go Jethu ben jam tēnē kəc ku lueel, “Ÿen ē ruel pinyinhom, kua raan buəth ɣa abī ruel pīr yök, ku acīi bī kaŋ cath mušəth yic.”

¹³ Go kəc akut Parathī lək ye, “Ēmēn, yīn ajam ē rienku, ku wēt ca lueel acīn kē ye nyuəəth.”

¹⁴ Go Jethu bēēr, “Acie kēya, na cək alən jīem ɣen ē rienkiē, ke wēt luēel ē yic, rin ɣen aŋic tē bīi ɣen thīn. Ku wek aa kuc tē bīi ɣen thīn ayī tē ler ɣen thīn.

¹⁵ Wek aa wēt teem cīmēn wēt raan, ku ɣen acīn raan ya gām awuəc.

¹⁶ Ku tē bī ɣen wēt teem, ke wēt ba teem abī jal a yic, rin acie ɣen tem wēt, Wä ē toc ɣen arēēr ke ɣa.

¹⁷ Wēt acī gət ləŋdun yic lən tē lueel kəc karou wēt tək luk yic, ke wēt den ē ya yic.

¹⁸ Ÿen ajam ē rienkiē, ku Wä cā tooc ajam ē rienkiē aya.”

¹⁹ Gokē thiēec, “Tō Wuur tēno?” Go Jethu bēēr, “Wek aacīi ɣa ɲic, ku wek aacīi Wä

ɲic. Na we ɲic ɣa, ɲuət wek aa ɲic Wä aya.”

²⁰ Wēlkä ebēn aacī Jethu lueel wäär piöoc yen luan Nhialic, ɣön cī kəkken ajuēr tōu thīn. Ku acīn raan cie dəm rin kēc akälde guə bēn.

Wek aacīi la tēdiēn ler ɣen thīn

²¹ Go Jethu ben lək ke, “Ÿen abī jəl ku wek abā wic, ku wek aabī thou awäckun yīic. Tē le ɣen thīn, acie yen tē bī wek la thīn.”

²² Tēwēn, ke lueel bāny Itharel, “Aye lueel lən cīi ɣok bī la tē le yen thīn. Ye ciēt bī rot nək?”

²³ Go Jethu bēēr, “Wek aa kəc piny tēn, ku ɣen ee raan bö nhial. Wek aa kəc piny kēnē nhom, ku ɣen acie raan pinyinhom tēn.

²⁴ Ee rin kēnē yen acī ɣen ye lueel lən bī wek thou adumušəmkun yīic. Ku wek aabī thou adumušəmkun yīic tē kēc wek ye gam, lən ē Ÿen tō thīn, yen ē Ÿen.”

²⁵ Gokē thiēec, “Ye yīn ɲa?” Go Jethu bēēr, “Wēt aca lək we tēwēn jək ɣen wēt cök.†

²⁶ Ÿen ala wēl juēc ba ke lueel ē rienkun, ku wēl juēc bī ɣen ke we luök wei. Ku raan cā tooc guəp ala yic, ku ɣen ē kəc lək kua kē ca piŋ tēnē ye.”

²⁷ Gokē kēc deet lən jīem Jethu wēt Wun.

²⁸ Go Jethu ben lueel tēnē ke, “Aköl bī wek Manh Raan jat nhial, ka bāk jəl ɲic lən, ‘Ÿen tō thīn Yen ē Ÿen.’ Ku

* **8:11** Athör theer juēc aacie (7:53–8:11) ye mat thīn. Ku athör kək ee bēn Jn 21:24 cök, ku kək ē Lk 21:38. Ku athər tək ee lək bēn Jn 7:36 cök. **8:12** Mt 5:14; Jn 9:5

8:13 Jn 5:31 † **8:25** Yenö ben ɣen jam tēnē we.

abäk deet yic aya lön acin kë ya looi ruotdië, ku aa ya ke lueel wël cî Wä piöcc tënë ya.

²⁹ Ku raan cä tooc arëer ke ya, ku akëc ya nyääj piny yatök, rin ye yen wët nhieer looi akölaköl."

³⁰ Go kəc juëc cî Jethu piñ ke jam ë wëlkä wëtde jäl gam.

Kəc lääu nhüm ku kəc aloony

³¹ Go Jethu lëk kəc Itharel cî wëtde gam, "Na piënkë wël ca piöcc, ke wek aa kockiën buöth ya ayic,

³² ku wek aabi yic njic, ku yic abï we wëer bei."

³³ Gokë bëer, "Yok aa kəc dhiënh Abaram, ku acin kəc kök cii yo kan loony. Ku na luel, 'Wek aabi wëer bei,' ke yenjö wïc ba lueel?"

³⁴ Go Jethu lëk ke, "Yic alëk we, raan ëbën cä adumuööm looi yen alony adumuööm.

³⁵ Alony acie raan mac thok alanden, ku Wät yen ee raan thin lanayon.

³⁶ Na cî Wät we wëer bei, ke wek aabi rëer ke cïn loony alanden.

³⁷ "Anjiec lön ye wek dhiën Abaram. Ku anot wiëckë bäk ya nök, rin piöccdië acäk ye gam.

³⁸ Kë cî Wä nyuöth ya yen aya lueel, ku wek aa loi kë cî wärkun lëk we."

³⁹ Gokë bëer tënë ye, "Abaram yen ë wäda." Go Jethu wët dhuk nhom ku lueel, "Na we mïth Abaram alanden, nuöt wek aa loi këcüt kë cî Abaram looi.

⁴⁰ Këriëc ëbën ca looi ë rin ba we lëk yiny ca piñ tënë

Wä, ku anot wiëckë bäk ya nök. Abaram acin kë cî looi cüt këne!

⁴¹ Wek aa loi kë cî wärkun looi." Gokë lueel, "Nhialic yetök yen ë Wäda, ku yok aa miëthke guöp."

⁴² Go Jethu bëer tënë ke, "Të ye Nhialic wuurdun guöp, nuöt wek nhiaar ya, rin cî yen bën tënë Nhialic, ku ëmën yen atö tën. Yen akëc bën wëtdië ë rot, ee yen acä tooc.

⁴³ Yenjö cii wek kë ya lueel ye deet yic? Ee rin cii wek ye lëu bäk wëtdië piñ.

⁴⁴ Ee jönrac yen ë wuurdun, ku ayakë nhiaar bi ya kën wuurdun yen yakë looi. Yen ë raan ë tir tëthëer yon, ku akëc yic kan lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ëbën.

⁴⁵ Yen aluel yic, ku rin ë këne yen akëc wek ya gam.

⁴⁶ Yenja kamkun lëu ye bi awuöc nyooth yaguöp rin adumuööm ca looi? Na lueel yic, ke ye rin njö cii wek ya ye gam?

⁴⁷ Raan bö tënë Nhialic ë wët Nhialic piñ, wek aacii bö tënë Nhialic, ku yen ë kë cii wek wët bi piñ."

Jethu ku Abaram

⁴⁸ Go kəc Itharel bëer tënë Jethu, "Këcku wët yic lueel wën lön ë yin raan pan Thamaria, ku jönrac atö yiguöp?"

⁴⁹ Go Jethu bëer, "Acin jönrac tö yaguöp, yen ë Wä theek ku wek aa ya dhäl guöp,

50 Үен асїи лєсдиѣ вїс. Раан вїс ye аtō thїn, ku ē wēt teem bā kony.

51 Wēt yic аlєk we, раан piη wētдиѣ асїи бї thou аkōlриѣс ēbēn.”

52 Go kōc Itharel lєk yen. “Ēmēn, аηїcku аlanden lōn tō jōηrac yїguōp. Abaram асї thou, ku kōc kāk Nhialic tiη аасї thou аya ku ηot ye lueel, ‘Raан piη wētдиѣ асїи бї thou аkōlриѣс ēbēn.’

53 Abaram wāda асї thou, nadē ye lueel lōn dїit yїn tēnē Abaram? Ku kōc kāk Nhialic tiη аасї thou аya. Ye tak ye yїn ē ηa?”

54 Go Jethu bēēr, “Na ҃a сї rot leec, ηuōt лєс kēnē асїе лєс асїn. Ee Wā yen ē раан ҃a leec, ku yeen guōp аyakē lueel ke Nhialicdun.

55 Yeen аkēckē kaη ηїс, ku yeen аηїєс. Na lueel lōn kuc ҃en ye, ke ҃en аbї ya аlueeth сїmēndun, ku yeen аηїєс, ku ҃en ē wētde looi puōu ēbēn.

56 Wuurdun Abaram асї puōu mїet аpєi lōn бї yen аkōl bēndиѣ tiη, асї tiη ku асї puōu la yum.”

57 Go kōc Itharel lєk ye, “Yїn аηot yї kēc ruōōn thiārdhiēc dōōt, ku yїn сa Abaram tiη?”

58 Go Jethu bēēr, “Wēt yic аlєk we, wāār kēc Abaram guō dhiēēth, ‘Ke Үен аtō thїn.’ ”

59 Gokē aleel kuany бї kek ye бїōōk, go Jethu rot thiaan ku jiēl ҃ōn Nhialic.

9

Jethu асї раан сї dhiēēth ke сї сōr kony

1 Tēwēn сїēth Jethu, ke tiη раан сї dhiēēth ke сї сōr. Go kōcken ye buōōth thiēēc,

2 “Raан piōōc, ye adumuōōm сї ηa looi сōl ye adhiēth ke сї сōr? Ye adumuōōmde аye adumuōōm kōc ke dhiēth ye?”

3 Go Jethu bēēr, “Kē сї yen сōr асїе rin adumuōōm сї looi, аyї rin adumuōōm сї kōc ke dhiēth ye looi, yeen асї сōr бї riel luōi Nhialic tiη yeguōp.

4 Үok аa dhil la tuēη ҃o lui luōi раан сa тоос ҃et tē ηot ruel аkōl, wakōu аbō, ku асїn раан бї ye lēu бї luui.

5 Үet аkōl ηoot ҃en pinyn-hom, ke ҃en ē ruel tēnē kōc.”

6 Tēwēn сї yen jam kēlā, ke ηuut piny ku nueen tiōp lueēth, ku rōōth tiōp mony wēn nyin,

7 ku lєk ye, “Lōr lōk yїnyin wār Thiloam.” (Ku wētde yic, “Cї тоос.”) Go mony wēn la ku lōk yenyin, ku le dhuk ke ye piny tiη.

8 Go kōc акеu nhom ku kōc сї ye kaη tiη ke lim thiēc, “Cїе mony dhie cool nyuc piiny ke lim kēnē?”

9 Go kōc kōk lueel, “Ee yeen guōp.” Ku lueel kōc kōk, “Acie ye ē раан thōη kek ye.” Go mony wēn nhom lueel, “Ee ҃en раан wēn guōp.”

10 Gokē thiēēc, “Cї rot lēu kēdē ba bēn daai?”

11 Go bēēr, “Mony сōl Jethu асї tiōp nueen ku rōōth ҃anyin ku lєk ҃a, ‘Lōr wār Thiloam ku lōk yїnyin.’ Guō la, ku kaam wēn lōk ҃en ҃anyin, ke ҃a tiη piny nyin yic.”

12 Gokë thiëec, “Yen ako?”
Go bëer, “Akuöc.”

Akut Parathī awīc wēt tē cī cōar kuony thīn

13 Gokë mony wën cī cōar thel tēnē kōc akut Parathī.

14 Akōl nueen Jethu tiōp ku rooth raan nyin bī daai, ee ya akōl cīi kōc ye luui.

15 Go kōc akut Parathī mony wën bēn thiëec tē cī ye liēp nyin thīn. Go lēk ke, “Yeen aci tiōp tāau yanyin, ku laak yanyin, ku emēn alēu ba piny tiŋ.”

16 Go kōc kōk akut Parathī lueel, “Raan cī kēnē looi aci lēu bī bēn tēnē Nhialic, rin aci lōŋ cīi kōc ye luui thek.”

Go kōc kōk lueel, “Lēu kēdē bī raan la guōp adumuōōm kādīt jāŋ gōi, cīt kākkā, looi?”
Gokë keyiic tek kamken.

17 Go kōc akut Parathī mony wën bēn thiëec, “Yīn ye lueel lōn cī yen yī liēp nyin apath, ku yīn ye lueel ye yen ŋa?”
Go bëer, “Ee raan kāk Nhialic tiŋ.”

18 Ee kēc bāny Itharel gam lōn cī yen cōar ku ben nyin kuek, agut tē bī kek kōc ke dhiēth ye cōal,

19 ku thiëckē ke, “Ye manhdun kēnē? Ayakē lueel lōn cī ye dhiēth ke ye cōar, lēu kēdē, bī piny tiŋ?”

20 Go wun ku man bëer, “Anjicku lōn ye yen manhda, ku lōn cī ye dhiēth ke ye cōar.

21 Ku akucku tē cī yen piny jāl tiēŋ thīn, yok aa kuc raan cī ye liēp nyin aya. Thiëckē, yeen aci dīt ku alēu bī kēde bëer ē rot.”

22 Wun ku man aaci jam kēlā rin riōc kek bāny

Itharel, rin cī kek ye mat lōn kuat raan gam Jethu lōn ē yen Raan cī lōc ku dōc, ka dhil cuōp wei tēn amat kōc Itharel.

23 Rin kēnē, yen ē lueel wun ku man ye ēlā, “Yeen aci dīt, thiëckē!”

24 Gokë mony wën cī dhiēth ke cī cōar bēn cōal arak dēt, ku lēkkē ye, “Kuēēŋ ē Nhialic nhom lōn bī yīn yic lueel. Anjicku lōn mony kēnē ē raan adumuōōm.”

25 Go mony wën bëer, “Akuöc lōn ye yen raan la guōp adumuōōm, wēt yen ŋiēc, yen a ya ye cōar ku emēn yen ē piny tiŋ.”

26 Gokë thiëec, “Yenō cī looi tēnē yīn? Cī nyiēnku kuek kēdē?”

27 Go bëer, “Aca lēk we wēnthēer, ku acāk ye piŋ. Ye rin ŋō wīc wek wēt bāk bēn piŋ? Tēdēt wiēckē aya bāk ya kōcken ye buōoth?”

28 Gokë lat ku luelkē, “Yīn aci ya raanden ye buōoth, yok aa kōc Mothith.

29 Anjicku lōn cī Nhialic jam tēnē Mothith, ku na ye monytui, ka cōkku kuc aya tē bīi yen thīn!”

30 Go mony wën bëer, “Kē gēi kōc akīn! Akuōckē tē bīi yen thīn, ku yeen guōp aci nyiēnkiē liēp!”

31 Anjicku lōn cīi Nhialic wēt kōc adumuōōm ye piŋ, ku yeen ē wēt kōc thek ye ku loikē luoiden cī lēk ke piŋ.

32 Yōnthēer cek pinyinhom akēc kaŋ piŋ lōn le yen raan cī dhiēth ke ye cōar cī kuek nyin.

³³ Na cie lɔn bī raan kënë tēnē Nhialic, ka cī lēu bī kēcīt kënë looi.”

³⁴ Gokē bēēr, “Yin aci dhiēeth ku muk yī adumuōōm yic, ku wīc ba ʒo piōōc?” Ku copkē wei tēnē amat.

Cōōr ē puū

³⁵ Go Jethu piŋ lɔn cī kek ye cuōp wei. Nawēn yōk ke lueel, “Ye wēt Manh Raan gam?”

³⁶ Go mony wēn bēēr, “Bēny, lēk ʒa ye ŋa, rin ba lēu ba gam.”

³⁷ Go Jethu lēk ye, “Yeen aca tiŋ, ku yen ē raan jam kek yī ēmēn.”

³⁸ Go mony wēn lueel, “Bēny aca gam.” Ku gut yenhīal piny Jethu nom.

³⁹ Go Jethu lueel, “ʒen aci bēn pinynhom tēn ba wēt teem, rin bī cōōr piny tiŋ, ku bī kɔc piny tiŋ jāl cōōr.”

⁴⁰ Go kɔc kōk akut Parathī rēēr kek ye wēl cī lueel piŋ ku thiēckē, “Ee ciēt wīc ba lueel lɔn ye ʒok cōōr aya?”

⁴¹ Go Jethu bēēr, “Na we ye cōōr ke wek aa cīn gup awuōc, ku rin ye wek ye lueel lɔn ye wek piny tiŋ, ke wēt kënë aye nyooth lɔn le wek gup awuōc.”

10

Kāāŋ abiōōk

¹ Go Jethu lueel, “Wēt yic alēk we, raan cie tēēk kal amēl thok, ku līr nom tēdēt, yeen ē cuār, ku ē raan rum kāŋ.

² Ku raan tēk kal thok yen abiōō amēl.

³ Raan tit kal abī kal ŋaany thok tēnē ye, ku piŋ amēl

rōlde tē cōal yen amälke ē rienken, ku thel ke aʒeer.

⁴ Ku tē cī ke ʒāth aʒeer, ka cath tuēŋ kenhīim ku buōoth amēl cōk rin ŋic kek rōlde.

⁵ Aacī raan dēt bī buōoth cōk, aabi kat ye rin kuc kek rōlde.”

⁶ Kāāŋ kënë aci Jethu thāth ke, ku wēt lueel tēnē ke akēckē deet yic.

Jethu abiōō path

⁷ Go Jethu bēn lueel, “Wēt yic alēk we, ʒen ee kal thok tēnē amēl.

⁸ Kɔc kōk ēbēn cī kāŋ bēn ʒanhom tuēŋ, aa cuār ku aa kɔc rum kāŋ, ku rōlden akēc amēl piŋ.

⁹ ʒen ē kal thok. Raan bō thīn thuēŋdiē abī luōk, yeen abī bēn alŋthīn ku ler aʒeer, ku yōk wel path.

¹⁰ Cuār ē bēn rin bī cuēēr, ku nēk kāŋ ku rēc ke. ʒen aci bēn bik pīr yōk, pīrdīt alanden.

¹¹ “ʒen abiōō path. Abiōō path aye wīc bī thou rin amälke.

¹² Raan lui ariōp ku cie raan abiōōk ku cie wun amēl, ku tiŋ gōl ke bō, ka pāl amēl ku ket, bī gōl thuēet amēl yiic ku thiēi ke roor.

¹³ Raan lui ariōp ē kat rin ē raan lui ariōp ē path, ku aliu puū kegup.

¹⁴⁻¹⁵ “ʒen abiōō path. Cīmēn ŋic Wā ʒen ku ŋiēc Wā, kēya ʒen aŋic amälkiē ku amälkiē aa ŋic ʒa. Ku awiēc ba thou ē rienken.

¹⁶ Amēl kōk aa tō thīn ku aa kākkiē ku aa liu thīn kal kënë yic. Keek aaba bēēi aya, ku

aabi röldië piṅ, ku keek aabi ya lušny tōkaliṅ kek raan tōṅ biöök ke.

17 “Wä anhiar ḡa rin awiëc ba piërdië puöl rin bi ḡen ye ben yök.

18 Acin raan bi piërdië nyaai tēnē ḡa. Yeen aya puöl wēt piändië ē rot. ḡen ala riel ba päl wei, ku ḡen ala riel ba ben lööm.”

19 Go kōc Itharel keyiic ben tek kamken rin ē wēlkä.

20 Kōc juëc kamken aa yekē lueel, “Yeen ala guöp jōṅrac! Yeen amuöl! Yeṅö ye wek wēlke piṅ?”

21 Go kōc kōk lueel, “Lēu raan la guöp jōṅrac bi jam cimēn yen! Lēu jōṅrac kēdē bi cōar cōl akuek yenyin?”

Kōc Itharel aa kuec Jethu

22 Aköl looi Yan Dōc luanṅ Nhialic Jeruthalem aci bēn, ku piny ē ye mēi.

23 Ku Jethu ē cath puak yic, cōl puak Tholomon tō luanṅ Nhialic.

24 Go kōc Itharel guëer yelööm ku luelkē, “ḡet nēn bi yin ḡo cōl arëer ḡo diu puöth? Lēk ḡo yic la gei, ye yin Raan ci lōc ku dōc?”

25 Go Jethu bēer, “Wēt aca lēk we ku wek aacie wētdië ye gam. Luōikiēn ya looi ē riel Wä, kek aḡam ē riēnkiē.

26 Ku wek aacie wētdië ye gam rin cii wek ye amälkiē.

27 Amälkiē aa röldië piṅ ku keek aṅiēc ku keek aa ḡa buōoth cök.

28 Pīr akōlriëc ebēn aya yiēk ke, ku keek aacii bi kaṅ

thou athēer, ku acin raan lēu ye bi ke rum tēnē ḡa.

29 Kē ci Wä yiēk ḡen awār kēriëc ebēn, ku acin raan lēu ye bi ke rum Wä cin.

30 Wä ku ḡen ḡok aa tōk.”

31 Go kōc Itharel aleel ben kuany bik biöök.

32 Go Jethu lēk ke, “Luoi puöth juëc ci Wä yiēk ḡen ba ke looi, aa ca looi wenhūim, ye luoi tōṅ nēn kamken yen wic wek ye bāk ḡa biöök aleel?”

33 Go kōc Itharel bēer, “Yin acuk wic buk yi biöök aleel rin luoi path, ku ē rin ye yin Nhialic dōl guöp. Yin ē raan ē path, ku wic ba rot looi ba ya Nhialic!”

34 Go Jethu bēer, “Acī gōt lōṅdun yic guöp lōn ci Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’

35 Aṅicku lōn wēt ci gōt athör wēl thēer Nhialic yic ē yic alanden, ku kōckä aci Nhialic cōl, ‘Nhialic,’ kōc ci Nhialic thōn wētdē.

36 Ku na ḡen, ke Wä cā cōal ku tuuc ḡa pinynhom, ku ye kēdē ye wek ye lueel lōn ci ḡen Nhialic dōl, ye rin ci ḡen ye lueel lōn ye ḡen Wēn Nhialic?

37 Duōkkē wētdië gam tē cii ḡen luoi Wä loi.

38 Ku na ya ke looi, ku cōk alōn cii wek wētdië gam, ke we dhil luōikiē gam, bāk ḡic alanden lōn Wä arëer kek ḡa ku ḡen atō Wä yic.”

39 Gokē wic bik dōm, go ke käl nyin.

40 Go Jethu ben dhuk ciēn wār Jordan alōṅtui tēwāār ye Joon kōc muōac nhūim thīn, ku rēer thīn tēēn.

41 Go kɔc juëc bën tēnē ye ku luelkē, “Joon akëc kārīl looi, ku kēriëëc ëbën cī luel rin ë mony kēnē aacī ya yith.”

42 Ku gam kɔc juëc wētde ë tēnē.

11

Thon Ladhäro

1 Raan cɔl Ladhäro, ku ë rëër Bethanī, ëcī tuaany. Bethanī ë gen rëër Maria thīn kek nyankën cɔl Martha.

2 Maria kēnē yen ë nyan wäär cī Bānyda tɔc cök miök n̄ir, ku wuuny ke nhiëmke. Ku ë mēnhē Ladhäro yen ëcī tuaany.

3 Go nyiërakën wēt tuöc Jethu, “Bëny, mätthdun nhīar acī tuany.”

4 Nawën piŋ Jethu ke luel, “Tuëny kēnē acī Ladhäro bī nök, kēnē acī rot looi bī Nhialic leec thīn. Ku yen ë tē bī Wën Nhialic lëc yök thīn.”

5 Ku Jethu ë nhīar Martha kek nyankën ku Ladhäro.

6 Nawën cɔk piŋ lɔn cī Ladhäro tuaany, ke nāk nīn karou tēwën rëër yen thīn.

7 Ku jɔl lëk kɔc ye buoath, “Benku dhuk ciëen pan Judia.”

8 Go kɔc ye buoath luel, “Raan piöoc, wäär ëmën thiöök, ee wïc kɔc Itharel bīk yī biöök aleel, ku ye wïc ëmën ba bën dhuk thīn?”

9 Go Jethu bëër, “Akäl tök cī yic la aköl ku waköu? Të ciëth raan ke ruël dīt ke yeen acie köth, rin ala ruël yen piny tiŋ.

10 Ku na ciëth waköu ka köth, rin liu ruël tēnē ye.”

11 Jethu acī wëlkä luel ku met dët thīn, “Mätthda Ladhäro acī nīn wit, ku yen ala ba la puöc.”

12 Go kɔc ye buoath luel, “Bëny, na cī nīn ka bī n̄uëën.”

13 Ku wēt wïc Jethu bī lëk ke ë lɔn cī Ladhäro thou. Gökë tak lɔn jīem yen wēt nīn ë path.

14 Go Jethu gai yic tēnē ke, “Ladhäro acī thou,

15 ku yen acī puöu miët ë rienkun ba këc rëër kek ye, rin bāk gam. Jɔlku la tēnē ye.”

16 Go Thomath, cɔl Acueek, lëk atuuc, “Lokku yodhie kek Raan piöoc, rin buk la thou kek ye.”

Jōn rot ku pīr aabō tēnē Jethu

17 Nawën yet Jethu ke yök lɔn cī Ladhäro thiök ka la nīn kanuan ran yic.

18 Bethanī amec kek Jeruthalem tēcīt tēn meel karou,

19 ku kɔc juëc Itharel aake cī bën bīk Martha kek Maria bën dëet puöth, rin wämēnhden cī thou.

20 Nawën piŋ Martha lɔn bīi Jethu, ke la ayeer bī la rōm kek ye, ku döŋ Maria bei.

21 Go Martha lëk Jethu, “Bëny, na yī tō thīn, n̄uöt wämääth akëc thou.

22 Ku an̄iëc lɔn na cɔk amën ke Nhialic abī kēriëëc ëbën ba thiëëc ye, gam yī.”

23 Go Jethu lëk ye, “Wämuuth abī rot jɔt bī pīr.”

24 Go Martha bëër, “An̄iëc lɔn bī yen rot jɔt bī pīr aköl ciëen.”

25 Go Jethu læk ye, “Yen ë jön rot ku pîr. Raan gam wëtdië, na cök alon thou yen ka bî pîr.

26 Ku kuat raan pîr ku gem wëtdië aciï bî kanj thou. Ca kënë gam?”

27 Go lueel, “Ee këya, Bëny. Aca gam lon ye yin Raan cî lóc ku dóc, Wën Nhialic, bî dhiel bën pinyhom.”

Jethu adhiau

28 Nawën cî Martha wëlkä lueel, ke dhuk ciëen ku cööl nyanakën Maria amääth ku lueel, “Raan piöoc atö tën ku awic yi.”

29 Nawën piñ Maria wët kënë, ke jöt rot ku lóc la ayeer bî la röm kek ye.

30 Ku Jethu ë not këc yet baai, a not rëër tëwën rëm yen thïn kek Martha.

31 Go kóc Itharel wën rëër yööt kek Maria rin bik dëet puöu, buöoth cök, wën tiñ kek ye ke cî rot jöt ku bën yeköu ayeer. Ee cîk tak lon ler yen ranj nom bî la dhiau thïn.

32 Wën yeet Maria tëwën rëer Jethu thïn, ke cuet rot piny yecök ku lueel, “Bëny, na yi tö thïn tën nuöt wämääth akëc thou.”

33 Nawën tiñ Jethu ke dhiau, ku kóc Itharel awën ruëc ye ke dhiau aya, go keñ yepuöu ku neer yic apeï.

34 Go ke thiëëc, “Cäk thiök tëno?” Gokë lueel, “Bëny, bäär ba tiñ.”

35 Go Jethu dhiau.

36 Go kóc Itharel lueel, “Tiñkë të nhiëer yen ye thïn.”

37 Go kóc kök kamken lueel, “Acï raan cî cöer liep nyin,

këc looi? Ku yenö këc yen Ladhäro kuöny bei thou yic?”

Ladhäro aci ben pîr

38 Go Jethu yic bën njeer apeï ku ler ranj nom, ku ranj ëcï wec kuur yic, ku kuurdit aci täau yethok.

39 Go Jethu ke yöök, “Nyaaikë kuur.”

Go Martha, nyanakën raan cî thou bëer, “Bëny, aci nhi-any. Nin cî ye thiök aa nuan.”

40 Go Jethu læk ye, “Këc læk yi lon bî yin lëc Nhialic tiñ të gëm yin?”

41 Gokë kuur laar wei. Go Jethu yenyin njaär nhial ku lueel, “Wä yin alëec rin ye yin ya piñ,

42 ku anjæc lon ye yin ya piñ akölaköl, ku aluëel rin bî kóc tö thïn tën ye gam, lon cî yin ya tooc.”

43 Kaam wën cî yen wëlkä lueel ke cöt röldit, “Ladhäro, bäär ayeer.”

44 Go bën ayeer ke cî duut cök ku cin alanh thiëkthiëk, ku aci der nyin alath. Go Jethu læk ke, “Däkkë ku calkë acath.”

Amat nek Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

45 Go kóc juëc Itharel cî bën bik Maria bën neem, kë cî Jethu looi tiñ, ku gamkë wëtdë.

46 Ku dhuk kóc kök ciëen kamken tënë kóc akut Parathï, bik käk cî Jethu looi la læk ke.

47 Go kóc akut Parathï ku kóc käk Nhialic mat kek bëny luk, ku luelkë, “Buk nö looi? Mony kënë ee luoi ril apeï looi!

48 Na päлку бi la tuenј kälä, ke kɔc ebën abī wētde gam, ku bäny Roma aabi bën bik luanј Nhialic thušr piny ku rɛckē panda.”

49 Go Kaipa yen ye raandit kɔc kāk Nhialic ē rušön kēnē lueel, “Wēt tōk akušckē!

50 Cäk ye tiŋ lön anuēēn tēnē we bī raan tōk thou rin kɔc, tēn tē bī wušnda riääk ebën?”

51 Ku akēc wēt kēnē lueel piände ē rot, ku ē rin ye yen raandit kɔc kāk Nhialic ē rušön kēnē. Ku ē luel kāk tuenј bī röt looi lön bī Jethu thou rin thän Itharel,

52 Ku acie riēnken kepēc, abī thou aya bī mīth Nhialic cī thiēi pinyhom kušöt yiic bik aa tōk.

53 Joak aköl kēnē ke bäny aake guir bik Jethu nök.

54 Kēya, go Jethu kēc bēn acath ē path kam kɔc pan Judia, ku jiēl bī la gen cəl Epraim tēthiök ke ror, ku rēer thīn kek kɔc ye buōth.

55 Ku Yan Ayum cīn yic luoi kɔc Itharel ēci thiök, go kɔc juēc jäl bääiken yiic bik la Jeruthalem, bik kōc wuuny kek kegup yandit nhom tuenј la looi.

56 Gokē Jethu wic, ku thiēckē röt kamken wēn cī kek guēer luanј Nhialic, “Yenō yakē tak? Bī bēn yai yic, kua cīi bī bēn?”

57 Ku kɔc kāk Nhialic ku kɔc akut Parathī aake cī wēt lueel, lön raan ŋic tē rēer Jethu thīn adhīl wēt lēk ke, ku bī dām.

12

Maria aci tē theek yen

Jethu thīn nyuōath

(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

1 Nīn kadātem Yan Ayum cīn yic luoi nhom tuenј, ke Jethu la Bethanī, pan ciēŋ Ladhāro thīn, raan wäär cī jöt bei thou yic.

2 Gokē miēth guiir tēnē ye, miēth cī Martha bēn luui thīn apēi. Ku Ladhāro atō kam kɔc ke rēer thīn aya.

3 Go Maria karjac cī thiāŋ miök ŋir cəl naar, ye γɔc wēēu juēc lööm, ku puk Jethu cök ku wuuny nhīmken nhom. Go anīr miök γöt rum yic ebën.

4 Go raan tōk kam kɔc Jethu buōath, cəl Judath Ithkariöt, raan bī ye luom lueel,

5 “Yenō kēc miök ŋir kēnē γaac wēēu juēc wār wēēu ye dōm raan tōk, ku yik ke kɔc ŋōŋ?”

6 Ku ēcie rin nhiēr kɔc ŋōŋ yen lueel yen kēnē, ee rin ye yen cuār, ee ye wēēu akut muk, ku ē ye rot kony thīn.

7 Go Jethu lueel, “Pälkē, calkē amuk miök rin aköl bī γa thiök.

8 Kɔc ŋōŋ aabi rēer thīn akōlaköl kek we, ku γen aciī bī rēer kek we akōlaköl.”

9 Go kɔc juēc Itharel jäl ŋic lön tō Jethu Bethanī, gokē la thīn, ku acie rin Jethu yetök, ee rin bik Ladhāro la tiŋ aya, raan wäär cī Jethu jöt kam kɔc cī thou.

10 Go kɔc kāk Nhialic wēt mat yic bik Ladhāro nök aya,

11 rin wēt Ladhāro yen aye kɔc juēc Itharel bänyken pušl ku gamkē wēt Jethu.

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

12 Naḡon nhiääk dät ke akutdüt kəc cī bēn Yan Ayum cīn yic luəu yic, piŋ wēt lən bīi Jethu Jeruthalem.

13 Gokē ayör agəp lööm, ku lek bīk la lor, ku ketkē ēlä, “Ləc tēnē Nhialic! Nhialic dəc raan bō rin Bēny! Nhialic dəc Bēny Itharel!”

14 Go Jethu akaja yök ku nyuuc yekəu, cīt tē cī gät ye athör thēer wēl Nhialic yic,

15 “Duökkē riəc kəc Itharel! Yen kīn, Bānydun abö, ke cī nyuc akaja kəu.”

16 Ku käckä aake kēc kəcken ye buəth deet yiic, nawēn cī Jethu rot jət ke lec, ke jolkē ŋic lən cī käckä gət athör thēer wēl Nhialic yic, ku lən cī kek käckä looi tēnē ye.

17 Ku kəc juēc ke rēer thīn wäär cī Jethu Ladhāro caal ayeer raŋ yic, ku jət kam kəc cī thou, aake kē cik tīŋ tēt kəc.

18 Ku rin wēt kēnē aya yen aa lor kəc juēc ye, rin cī kek luəidit jāŋ göi cī looi piŋ.

19 Go kəc akut Parathī lueel kamken, “Cäk ye tīŋ lən cīn yen kē yökku thīn. Tiēŋkē, aye thēi ēbēn buəth cök.”

Kəc Girik kək aa wic Jethu bīk tīŋ

20 Kəc Girik kək aake tō kam kəc cī la Jeruthalem bīk Nhialic la door thīn.

21 Gokē bēn tēnē Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkē, “Bēny, ḡok aa wic Jethu buk tīŋ.”

22 Go Pilipo wēt lək Andria, ku lekkē karou tēnē Jethu bīk la lək ye.

23 Go Jethu bēer, “Ēmēn, aköl bī Manh Raan ya leec apei aci ḡuə ḡēēt.

24 Wēt yic alək we, nyin rap ē rēer ke ye tök ē path, tē kēc ye tāau tiəp yic bī ciēt kē cī thou. Na le yic pät bī ciēt kē cī thou, ka jəl luək mīth juēc.

25 Raan nhiar piērde, abī muör ku raan man piērde pinynhom tēn abī muk tēnē pīr akölriēec ēbēn.

26 Kwat raan wic ye bī ḡen luəöi ka dhil ḡa buəth cök, rin tē rēer ḡen thīn, aluənydiē abī rēer thīn aya, ku Wä abī kwat raan luui ḡa leec.

Jethu ajam wēt Thuənde

27 “Piändiē arem ēmēn, ku ba ŋö lueel? Ba lueel, ‘Wä, duk kēreec tit ḡa cəl abö?’ Ku kēnē ē yen cī ḡen bēn thīn, rin ba arem aköl kēnē thöl.

28 Wä, cəl rienku alec!”

Go röl jam nhial ku lueel, “Aca cəl alec ku aba bēn cəl alec.”

29 Go kəc ke kääc thīn tēen röl piŋ ku luelkē, “Deŋ aci mār.” Go kəc kək lueel, “Atuny Nhialic aci jam tēnē ye.”

30 Tēnē, go Jethu lək ke, “Ēe cie tēnē ḡa yen jīem röl kēnē, ee rienkun.

31 Ēmēn, ē tē bī luk teem tēnē kəc tō pinynhom, ku bēny jakreec abī cuəp wei.

32 Tē cī ḡa jat nhial, ke ḡen abī kəc ēbēn miēet tēnē ḡa.”

33 Ku wën lueel yen kënë, ke wïc bī nyuōth yen tē bī yen thou thīn.

34 Go akut bēēr tēnē ye, “Wēt cī gōt athōr yic ē yok lēk lōn bī Raan cī lōc ku dōc, pīr akōlriēc ēbēn. Na yīn lēu kēdē ba lueel lōn bī Manh Raan jat nhial? Ku yeŋa yen Manh Raan?”

35 Go Jethu bēēr, “Aŋoot tēthin nyōt bī ruel rēer kamkun. Lakkē tuenj dhōldun yic emēn tōu ruel tēnē we bī muōōth we cīi dōt, rin raan cath muōōth yic akuc tē ler yen thīn.

36 Gamkē ruel emēn ŋoot yen kek we, rin bāk aa kōc ruel.” Tēwēn cī Jethu wēlkā lueel ke la ayeer ku thiēen rot tēnē ke.

Kōc Itharel aa kuc ē gam

37 Na cōk amēn cī yen luai rilkā ēbēn looi kenhīim guōp, ke keek aa kēc wētde gam,

38 bī wēt cī Ithaya, raan kāk Nhialic tīj kaŋ lueel theer yenhom tiēeŋ, wētden wāar lueel ēlā,

“Bēny, yeŋa cī wēt cuk lēk kōc gam?”

Yeŋa cī Bēny nyuōth riel?”

39 Ku rin ē kēnē acīn tē bī kek gam, rin wēt kēnē aya, acī Ithaya lueel ēlā,

40 “Acī Nhialic dhōny nyīn, ku mēr kepuōth.

Bīk kāŋ cīi tīj kenyīn, ku cīk wēt det kepuōth.

Bīk rōt wēl yeŋ ku ba keek kony.”

41 Ithaya acī kēnē lueel rin cī yen lēc Jethu tīj ku jiēm riēnke.

42 Ku emēn aya, ke bāny kōc Itharel aake cī wēt Jethu gam, ku akēckē lueel kōc nhīim, rin riēc kek kōc akut Parathī bīk ke cīi cop wei tēn amat.

43 Aake lēc kōc nhiaar tēnē lēc Nhialic.

Jethu abī luk looi tēnē kōc ēbēn

44 Go Jethu lueel rōldīt kōc nhīim, “Raan gam wēt diē acie wēt diē rot yen ye gam, ee wēt raan toc ya gam aya.

45 Ku raan tīj ya, ka tīj raan cā tooc aya.

46 Yeŋ acī bēn cīmēn ruel pinynhom, bī raan ēbēn gam wēt diē cīi ben rēer muōōth yic.

47 Raan piŋ wēt diē ku cīi lōk looi, ke yeŋ acīn wēt ba tēm ye, rin kēc yeŋ bēn ba kōc pinynhom bēn luk, yeŋ acī bēn ba ke bēn pīr.

48 Raan kuc ē ya ku cīi wēt diē gam, raan bī ye tēm awuōc abī tō thīn, ku wēt diēn ca lēk kōc abī ye luk akōl ciēen.

49 Ku ē kēya, rin kēc yeŋ jam wēt piāndiē rot, ku ē Wā Acīeŋ toc ya, yen acī ya thōn kē ba dhiel lueel ku jaam ē yic.

50 Ku aŋiēc lōn ye wētde pīr akōlriēc ēbēn bēi. Kāk ya lueel aa kāk cī Wā nyuōth ya ba ke lueel.”

13

Jethu acī kōcken ye buōath lōk cōk

1 Ee ye aköl Yan Ayum cïn yic luəu nhom tuenɿ. Go Jethu ɲic lən cï aköl jiël yen pinynhom tən jäl bən, ku bï la tənë Wun. Yeen acï kacken rëër pinynhom nhiaar alanden, ku nhiëer ke yet tē bï wēt thök.

2 Jethu ku kacken ye buəəth aake cï nyuc bïk miëth thëi cam. Ku jəŋrac ëcï wēt tääu Judath, wën Thaimon Ithkariöt puəu, bï Jethu gaany.

3 Go Jethu ɲic lən cï Wun riël ëbën tääu yecin, ku ë ɲic lən cï yen bën tənë Nhialic, ku ë ben dhuk tənë ye.

4 Go rot cuət wei tēwën mïth kek thïn ku dək alanh kəu, ku ruk alanh wuəny ye aɲum.

5 Ku jəl pïu puək aduək yic ku lək kacken ye buəəth cök, ku wuuny ke alanh wuəny wën cï ruək ye aɲum.

6 Ku jəl bën tənë Thaimon Pïter, go Pïter lək ye, “Ye yïn bäl lək cök, Bëny?”

7 Go Jethu bëër tənë ye, “Ke luəi acïi ye deet yic ëmën, ku aba lək deet yic.”

8 Go Pïter lueel, “Yïn acïi ya bï kaɲ lək cök acïn.” Go Jethu bëër, “Na cäl yï lək cök, ke yïn acïn tē bï yïn ben a raandië.”

9 Go Thaimon Pïter lueel, “Bëny, na ye këya ke yï duk ya lək cök ë rot, lək yacin ku yanhom aya.”

10 Go Jethu lueel, “Raan cï laak acïn guəp acuəl, ku abï yecök lək rot. Wek aa yer ëbën, ke raan tök kamkun yen acïi yer.”

11 Jethu ë ɲic raan bï ye gaany, yen ë lueel yen ye ëlä, “Wek aa yer wedhie, ke raan tök yen acïi yer.”

12 Nawën cï Jethu ke lək cök, ke ben alanhde ruək ku nyuuc tēden wën rëër yen thïn, ku thiëc ke, “Cäk käk ca looi tənë we ëmën deet yiic?”

13 Wek aa ya cəəl raan piöoc ku Bëny, ku yeen apath bäk looi këya, rin ë ya.

14 Yën ë Bëny ku Raan piöoc tənë we, ku ɲot we laak cök. Ke week aya, wek aabï wecök lək kamkun, ɲek kek ɲek.

15 Wēt path aca nyuəth we, bäk looi cïmën cï yën ye looi tənë we.

16 Wēt yic alək we, acïn alony dīt tənë bännyde, ku acïn atuny dīt tənë raan toc ye.

17 Ëmën ɲic wek wēt yic kënë, tē looi wek ye, ke miət puəu dīt abäk yök thïn.

18 “Yën acïi jam ë rienkun ëbën, yën aɲic kəc ca kuəny bei. Ku wēt cï gət athör thëer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan mïth yok aduəɲ tök yic acie nhom wël ya,’ adhil yenhom tiëɲ.

19 Wek aa lək wēt kënë ëmën ke këc rot guə looi, rin aköl bï yen rot looi ka bäk jäl gam lən, ‘Ye Yën Yeen.’

20 Wēt yic alək we, raan lor raan ca tooc, acä lor aya, ku raan lor yën ka lor raan toc yën aya.”

*Kë cïn Judath puəu acï lueel
(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21;
Lk 22:21-23)*

21 Nawën cī Jethu wëlkä lueel, ke ηεεr yic ku lueel, “Wët yic alëk we, raan tøk kamkun abī ya gaany.”

22 Go kɔc ye buoθh kenyin liäāth kamken ke cī nhīm la dil apeī wët ye lueel.

23 Ku raan tōη nhiεεr Jethu kam kɔc ye buoθh, ëcī nyuc Jethu lööm,

24 go Pīter nieu nyin ku lueel, “Thiëc, ye raan nen yen jιεem yen rienke.”

25 Go atuny kënë rot cuθt Jethu ku thiëc, “Bëny, ye yen ë ηa?”

26 Go Jethu bëër, “Ee raan bī ηen ayup luθt kada yic ku yiëk ye.” Ku lööm ayum ku lut kada yic ku yik Judath, wën Thaimon Ithkariöt.

27 Tëwën lööm Judath ayup, ke jɔηrac go la yeguöp. Go Jethu lëk ye, “Kë wïc ba looi, löc looi.”

28 Ku acin raan kam kɔc ke mith kek ye cī wët deet yic, ye rin ηö yen jιεem Jethu këya tënë ye.

29 Ku rin yen Judath yen wëëuken muk, ke cī kɔcken kɔk tak lɔn cī Jethu ye lëk ye bī la γɔc kä wickë rin yai, tädë ke cī lueel bī kɔc ηōη muɔc.

30 Ku kaam wën lööm Judath ayup, ke la ayeer. Ku ë ye waköu.

Lōη Yam

31 Wën cī Judath jäl, ke lueel Jethu, “Ëmën læc Manh Raan acī nyuθth kɔc, ku læc Nhialic acī nyuθth kɔc ë ye.

32 Ku të cī læc Nhialic nyuθth kɔc ë ye, ke Nhialic abī læc

Manh Raan nyuθth yeguöp, ku abī lac looi nyin yic.

33 Miëthkië, ηen acī bī rëer kek we apeī. Wek abä wïc, ku alëk we ëmën yen wët ca lëk kɔc Itharel, ‘Acin të bī wek la të ler ηen thïn.’

34 Lōη yam ayiëk we, nhiarkë röt kamkun, cīmën cī ηen we nhiaar, këya, ke wek aa dhil röt nhiaar kamkun.

35 Na nhiarkë röt kamkun ka bī ηic kɔc ëbën lɔn ye wek kɔckiën ya buoθh.”

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

36 Go Thaimon Pīter thiëc, “Na yīn lördë Bëny?” Go Jethu bëër, “Të ler ηen thïn acin të buoθh yin γacök ëmën, ku yin abä buoθh aköldä.”

37 Go Pīter thiëc, “Bëny, yeηö cī ηen ye lëu ba yī buoθh ëmën? Atöu γapuöu ba thou ë rienku.”

38 Go Jethu bëër, “Lëu ba thou alanden ë rienkië? Wët yic alëk yī. Të ηot këc thɔn ajith kiu, aba lueel arak diäk lɔn kuc yin γa.”

14

Jethu ee dhël la tënë Wun

1 Go Jethu lëk ke, “Duökkë dieer ku rëerkë we rac puθh. Gamkë Nhialic ku gamkë γa aya.

2 Pan Wä ala yic γööt juëc, ku ηen ala ba piny la guiir tënë we. Na cie yic wët kënë, ηuθt akëc lëk we.

3 Ku të cī ηen la ba piny la guiir tënë we, ke ηen abī dhuk

ba we mat tēdiē rin bāk rēer tē tōu ɣen thīn.

⁴ Ku dhël bī wek ɣet tē le ɣen thīn anjäckē.”

⁵ Go Thomath lēk ye, “Bēny, ɣok aa kuc tē le yīn thīn, ku buk dhël bī ɣok ɣet tē tō yīn thīn njic kēdē?”

⁶ Go Jethu bēer tēnē ye, “ɣen ee dhël ku yic ku pīr, acīn raan la tēnē Wā tē cīi yen rienkiē.”

⁷ Ku lēk ke, “Ēmēn cī wek ɣa njic, ke wek aabī Wā njic aya, ku Ēmēn ɣet tuen, anjäckē ku acāk tīj.”

⁸ Go Pilipo lueel, “Bēny, nyuōth ɣo Wuur, yen ee kē wīcku yetök.”

⁹ Go Jethu bēer, “ɣen acī cen apēi kek we, ku yīn anjot yī kēc ɣa njic, Pilipo? Raan cā tīj, acī Wā tīj aya. Yeñō ē yīn ye lueel, ‘Nyuōth ɣo Wuur?’

¹⁰ Kēc gam yīn Pilipo, lōn rēer ɣen Wā yic ku Wā ɣayic?” Ku jōl Jethu lēk kōcken ye buōth, “Wēl ca lēk we aacie wēl bō bei tēnē ɣa. Wā rēer ɣayic, yen ē luōide looi.

¹¹ Gamkē wētdiē lōn rēer ɣen Wā yic ku lōn tō Wā ɣayic. Na liu gam ke gamkē rin luōikiē.

¹² Wēt yic alēk we, raan gam wētdiē abī luōi ya looi a looi, ku tēdēt abī luōidīt tēnē luōidiē a looi, rin ler ɣen tēnē Wā.

¹³ Ku kēriēec ēbēn bāk thiēec ē rienkiē aba looi, rin bī lēc Wun nyuōth rin Wēnde.

¹⁴ Tē thiēec wek kēdāñ ē rienkiē, ka ba looi.

Athōn bī Wēi Nhalic bēn

¹⁵ “Na nhiarkē ɣa, ke we piñ lōñkiē.

¹⁶ ɣen abī Wā thiēec ku abī we yiēk raan dēt kōc kony, ku ye Wēi ē yic bī rēer kek we akōlriēec ēbēn.

¹⁷ Acīn tē bī kōc pinynhom ye gam, rin acīk lēu bīk tīj ku cīk lēu bīk njic. Ku yeen anjäckē rin yen adōñ kek we ku aciēñ kek we.

¹⁸ “Wek aacā bī puōl wepēc, ɣen abī dhuk tēnē we.

¹⁹ Anjoot tēthin-nyōot ku kōc pinynhom aacīi ɣa bī bēn tīj ku wek aabā tīj, ku rin pīr ɣen, ke wek aabī pīr aya.

²⁰ Tē ler akōltui bēn ka bāk njic lōn tō ɣen Wā yic ku lōn rēer ɣen weyiic.

²¹ “Raan gam lōñkiē ku looi ke, yen ē raan nhiar ɣa. Ku raan nhiar ɣa abī Wā nhiaar, ku yeen aba nhiaar aya, ku ɣen abī rot nyuōth ye.”

²² Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariōt, “Bēny, bī rot lēu kēdē ba rot nyuōth ɣo ku cīi rot nyuth kōc pinynhom?”

²³ Go Jethu bēer tēnē ye, “Raan nhiar ɣa, ka piñ wētdiē ku yeen abī Wā nhiaar, ku ɣok aabī bēn tēnē ye ɣok Wā buk pīr kek ye.

²⁴ Raan cīi ɣa nhiar acie wētdiē ye piñ. Wēt cāk piñ tēnē ɣa acie wētdiē, ee wēt bō tēnē Wā raan toc ɣa.

²⁵ “Wēlkā aaca lēk we Ēmēn njoot ɣen kek we.

²⁶ Ku raan kōc kony, Wēi Nhalic bī Wā tuōc ē rienkiē yen abī we piōc kēriēec ēbēn ca lēk we.

²⁷ “Dōör aya nyāañ piny ke we, ku dōördiē guōp ayiēk we. Acā ye gām we cīmēn ye kōc

piny ye yiäk kəc. Duökkë yiic ηεεr ku duökkë riöc.

²⁸ Acäk piñ ke luεel tēnē we ēlä, ‘Ÿen ajiēl ku Ÿen abi la dhuk tēnē we.’ Na nhiarkē Ÿa ke wek aabi puöth miēt rin ler Ÿen tēnē Wä, rin adit tēnē Ÿa.

²⁹ Kēnē aca lək we emēn ke ηot kēc rot guö looi, na le rot looi ke bäk gam.

³⁰ Acä lēu ba jam apēi kek we emēn, rin jəñ pinyñhom abö. Ku yeen acin riēl tēnē Ÿa.

³¹ Ku adhil kəc pinyñhom ηic lön nhiεεr Ÿen Wä, yen ē rin ye Ÿen kēriēēc ēbēn ye thön Ÿa looi.

“Bäk, jiēlku tēn.

15

Jethu yen abiēny yic

¹ “Ÿen abiēny yic ku Wä ē raan dom,

² yen ee kuat kēr cie luək tō yaköu tεem wei, ku teem kuat kēr luək ñhom, rin bi nyäc bi ηic luək apēi.

³ Wek aaci jäl piath rin piöoc ca yiäk we.

⁴ Rēärkē akut yic kek Ÿa, ku Ÿen abi rēär akut yic kek we. Kēr acie luək ē rot, alēu bi looi tē rēär yen abiēc yic. Kēya, acäk lēu bäk luək tē cii wek rēär Ÿayic.

⁵ “Ÿen abiēc ku wek aa kēr. Raan rēär Ÿayic ku Ÿen yeyic abi luək apēi, rin week acin kē lēukē bäk looi tē liu Ÿen tēnē we.

⁶ Raan cie rēär Ÿayic ka ya cuat wei cīmēn kēr tim ku bi riēl, ku kuat kērkä aabi kuööt yiic ku cuet ke mεεc tē bi kek dēp thün.

⁷ Na rēärkē Ÿayic, ku rēär wēlkiē wepuöth ke kēriēēc ēbēn bäk thiēc ku wiäckē, ka bäk yök.

⁸ Lεc Wä aye nyuöth tē lok wek apēi, ku kēya, ke wek aabi ya kockiēn Ÿa buöth.

⁹ Wek aa ñhiaar cīmēn nhiεεr Wä Ÿen, rēärkē nhiērdiē yic.

¹⁰ Na thekkē löñkiē ke wek aabi rēär nhiērdiē yic cīmēn ci Ÿen lööñ Wä buöth yiic, ku rēär nhiērde yic.

¹¹ “Kēnē aca lək we, bi miēt puöu tō tēnē Ÿa täu wepuöth aya, ku bi miēt piändu thäap ē dīt.

¹² Ku löñdiē akün, nhiarkē röt cīmēn ci Ÿen we ñhiaar.

¹³ Nhiērdit tet lēu raan bi yiäk mätñke, ee gēm wēike ē rienken.

¹⁴ Ku wek aa mätñkiē tē looi wek kāk ca lək we.

¹⁵ Wek aacä bi bēn cöl aloony, rin alony akuc kāk ye wun baai looi. Ku wek aaya cöl mätñkiē, rin ci Ÿen kēriēēc ēbēn ca piñ tēnē Wä nyuöth we.

¹⁶ Aacie wek cä löc, ee Ÿen aci we löc, ku wek aaca tooc bäk la bäk la luui apēi, luui bi döñ athεεr. Ku Wä abi kēriēēc ēbēn cäk thiēc ē rienkiē yiäk we,

¹⁷ kē thön we akün, nhiarkē röt kamkun.

Män kəc pinyñhom

¹⁸ “Na man kəc pinyñhom we, ke dñiēlkē tak lön ci kek Ÿa kañ maan.

¹⁹ Na we kəc pinyñhom, ke kəc pinyñhom aabi we ñhiaar rin ye wek kacken,

ku wën cī ɣen we kuëny bei pinynhom, ke wek aacie kɔc pinynhom, ku rin ë wët kënë, kɔc pinynhom aa man we.

²⁰ Muökkë wët ca lëk we nhom, ‘Acin alony dit tënë bányde.’ Na jörkë ɣa, ke keek aabī we jöör aya, na piŋkë wët dië, ke keek aabī wëtdun piŋ aya.

²¹ Ku keek aabī kakkä looi ëbën tënë we rin ye wek kackië, rin kuc kek raan cä tooc.

²² Na ɣa kęc bën ku cä jam tënë we, ɲuöt aa kęc gup la adumušömm, ku cit ëmën kälä, acin tē bī ke bën pušl rin adumušömmken.

²³ Raan man ɣa, ee Wä maan.

²⁴ Na ɣa kęc luwikä kaŋ looi kamken, käk cīn raan cī ke kaŋ looi, ɲuöt aa cīn gup adumušömm, cit ëmën kälä, aaci käk ca looi tiŋ, ku keek aa ɲot ke man ɣa ku Wä aya.

²⁵ Ku kënë adhīl rot looi këya bī wët cī göt löŋden yic rot tiεεŋ, ‘Keek aa man ɣa ë path ke cīn wët yic.’

²⁶ “Raan kuöony abī bën, Wëi Nhialic abī yiny Nhialic nyooth, ku yeen abö tënë Wä. Yeen aba tušc we tënë Wä, ku yeen abī jam ë rienkië.

²⁷ Ku week aya wek aabī jam ë rienkië rin cī wek rëer ke ɣa thεεr.

16

¹ “Kënë aca lëk we bäk gamdun cīi päl.

² Wek aabī cuɔp wei tən amat. Ku kaam abī bën, tē bī kuat raan näk we ye tak lön

na looi kënë, ke yeen aluui Nhialic.

³ Keek aabī kakkä looi tënë we, rin kuc kek Wä ku kuckë ɣa.

⁴ Kakkä aaca lëk we, rin aköl bī kek kakkä looi, ka jälkë tak lön cī ɣen ye kaŋ lëk we.

Luwi Wëi Nhialic

“Wëlkä aa kęc lëk we wäär tuenŋ rin rëer ɣen kek we.

⁵ Ku ëmën ɣen ala tënë raan cä tooc, ku aŋot cīn raan kamkun ɣa thiëc, ‘Na yīin lör dë?’

⁶ Ku ëmën cī ɣen ye lëk we, wek aaci puöth jieth.

⁷ Wët yic alëk we, aŋuëŋ tënë we lön jiël ɣen, rin na cä jiël ke raan kɔc kony acīi bī bën tënë we. Ku na jäl ke yen aba la tušc we.

⁸ Ku na bīi, ka bī nyuöth kɔc pinynhom lön rεεc kek rin wët adumušömm, ku rin wët ciεεŋ path ku wët luŋ Nhialic.

⁹ Keek aa rεc rin wët adumušömm, rin kęc kek ɣa gam,

¹⁰ rin wët ciεεŋ path cī ladië tënë Wä nyuööth, ku kë cīi wek ɣen bī bën tiŋ.

¹¹ Ku keek aa rεc rin luk, rin cī bēny pinynhom tən luök wei.

¹² “ɣen ala käjuëc kök ba lëk we, ku ëmën aril yic bäk ke muk wenhūm.

¹³ Ku na bö Wëi Nhialic yen ë yic, ka bī we nyuöth wël yith ëbën. Yeen acīi bī jam wëlke ë rot, ku käk ye piŋ aabī lëk we.

¹⁴ Yeen aba leec, rin bī yen këdiën ba lueel lööm ku nyuth we.

¹⁵ Käk Wä ëbën aa kākkië, ku ë yen acī ɣen ye lueel lön bī

Wēi kāk ba yiēk ye lööm, ku jəl ke lēk we.

Rēec pušu ku miēt pušu

16 “Aṇoot kaam thin nyoot, ku wek aacii ɣa bi tiŋ, ku na ben a kaam thin nyoot ke we abi ɣen ben tiŋ.”

17 Go kɔc kɔk kam kɔcken ye buoŋth lueel, “Kēnē wētde yic yeŋō? Aye lēk ɣo, kaam thin-nyoot ke week aacii ɣa bi ben tiŋ, ku ben a kaam thin-nyoot ku wek aabi ɣa tiŋ? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler ɣen tēnē Wā.’ ”

18 Gokē thiēc, “Kam thin-nyoot kēnē wētde yic ako? Kē wic bi lueel akucku!”

19 Go Jethu ŋic lɔn wic kek ye bik thiēc, ku lēk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyoot ke wek aacii ɣa bi tiŋ, ku na ben a kaam dēt ke wek aabi ɣa tiŋ.’ Ye wēt kēnē yen yakē thiēc kamkun?”

20 Wēt yic alēk we, wek aabi dhiau ku dhuōörkē apēi, ku kɔc pinynhom aabi puōth miēt, ku wek aabi puōth rēec, ku rēec piändun abi wel tēnē we bi ya miēt pušu.

21 Na thiōk tik kek dhiēth ka rac pušu rin ci aköl reem ye ɣēet, ku na ci meth jäl dhiēeth ka arēm wēn acii ben tak rin ci yen pušu miēt, rin ci yen meth dhiēeth pinynhom.

22 Ku acit kēnē tēnē we aya, wek aa rēc puōth emēn, ku wek aabā ben tiŋ, ku wek aabi kuēth miēt ē pušu, kuat miēt pušu cɪn raan bi ye ben nyaai tēnē we.

23 “Na la aköl kēnē bēn ke wek aacii ɣa bi ben thiēc kēdāŋ. Wēt yic alēk we,

kēriēc ēbēn bāk thiēc ē riēnkiē abi Wā yiēk we.

24 ɣet yaköl acin kē cāk thiēc ē riēnkiē, thiēc kē ku abāk yök, bi miēt pušu dīt tēnē we.

25 “Käkkä aake ya lēk we waal, ku tē cii ɣen bi ben jam waal aci thiōk, ku ɣen abi ya jam tēnē we wēl la ɣei rin Wā.

26 Tē le aköl kēnē bēn, ke wek aabi Wā thiēc ē riēnkiē. Ku acā bi lēk we lɔn bi ɣen ya rōök ē riēnkun tēnē Wā,

27 rin Wā anhiar we rin nhiēr wek ɣa, ku rin ci wek ye gam lɔn ɣen a ɣa bō tēnē Nhialic.

28 ɣen abō tēnē Wā ba bēn pinynhom, ku pinynhom aba puōl ku dhuōk tēnē Wā.”

29 Go kɔcken ye buoŋth lēk ye, “Tiŋ, yin ajam ɣei emēn ke yi cii ben jam waal.

30 Acuk ŋic emēn lɔn ŋic yin kēriēc ēbēn, ku yin aacii tit bi yi thiēc, rin wēt kēnē acuk ŋic lɔn bii yin tēnē Nhialic.”

31 Go Jethu bēer tēnē ke, “Cāk jäl gam emēn?”

32 Piēŋkē tēdāŋ abi bēn, ku aci thiōk ayic, tē bi wek wēr bi ŋek ala panden, ku wek aabā nyāāŋ piny ɣatök. Ku acie ɣen ɣatök rot, rin Wā arēer kek ɣa.

33 Wek aaca lēk kēnē rin bāk aa tök kek ɣen, bāk dōör yök. Kɔc pinynhom aabi we jōör, ku dēetkē wepuōth ɣen acii kārēc pinynhom lēu!”

17

Jethu arōök rin kɔcken ye buoŋth

1 Nawēn ci Jethu wēlkā thöl lueel, ke ŋēer yenyin nhial ku

lueel, “Wä, aköl acī yēēt. Yiēk læc Wēndu ku bī Wēndu yī yiēk læc.

² Rin yīn acī bääny yiēk ye kəc nhīim ēbēn, bī pīr akölrīēc ca gām ye yiēk kəc ēbēn.

³ Ku pīr akölrīēc akīn, bī kəc yī ŋic lən yīn ē Nhialic la cök, ku ŋickē Jethu raan cī læc ku dəc wäär ca tuöc pinynhom.

⁴ Yēn acī læcdu nyuəəth pinynhom, ku luəi ca yiēk ya ba looi aca thääp.

⁵ Wä, gām ya læcdu yīnhom tēn emēn, læc wäär rēēr kamkua yok yī, wäthēer ke piny kēc cak.

⁶ “Yīn aca nyuəəth tēnē kəc ca yiēk ya pinynhom. Keek aake ye kacku, ku ē yīn acī ke gām ya, ku keek aacī wētdu gam.

⁷ Ke emēn aŋickē lən kēriēc ēbēn ca yiēk ya abö tēnē yī.

⁸ Wä yēn acī wēt ca læk ya læk ke, gokē gam, ku aŋickē ayic yen lən bīi yēn tēnē yī, ku acik gam lən cī yīn ya tooc.

⁹ “Yēn ē rök ē rienken. Yēn acie rök rin kəc tō pinynhom, ee rin kəc ca yiēk ya rin ye kek kacku.

¹⁰ Käkkiē ēbēn aa kākku, ku læcdiē aye nyuəəth keyiic.

¹¹ Ku emēn yēn abö tēnē yī, yēn acī ben a raan rēēr pinynhom, ku keek aatō pinynhom. Wä dhēŋ, tit ke riēl ē rienku, rin wäär ca yiēk ya, bik aa tək cīmēn yok yo yī.

¹² Wäär rēer yēn ke ke, aaca muk riēl ē rienku, keek aaca ke tiit ku acin tōŋ cīi mää

kamken. Arək ke raan wäär yen bī dhiēl mää

¹³ Ku emēn yēn abö tēnē yī, ku kākka aa ya lueel ya ŋoot pinynhom bī miēt piändiē rēer kepuəth ke dit alanden.

¹⁴ Yēn acī wēt læk ke, go kəc pinynhom ke maan, rin cīi kek ye kəc pinynhom tēn. Cīmēn cīi yēn ye raan pinynhom tēn aya.

¹⁵ Yīn acā bī thiēc ba ke nyaai pinynhom, ku yīn aya thiēc ba ke tiit jəŋrac.

¹⁶ Keek aacie kəc piiny tēn cīmēn cīi yēn raan piny tēn.

¹⁷ Mac ke wēt yic, rin wētdu ē yic.

¹⁸ Keek aca ke tuəc pinynhom cīmēn cī yīn ya tuöc pinynhom.

¹⁹ Yēn ē rot mac ē rienku, ku bik röt mac aya wēt yic.

²⁰ “Yēn acīi rök rienken röt, yēn arök aya rin kəc bī gam rin piöcden.

²¹ Yēn arök rin bī kek aa tək. Wä, cəl ke aaye tək yoyiic cīmēn tō yīn kek ya ku yēn kek yī. Cəl ke aaye tək rin bī kəc pinynhom ye gam lən cī yīn ya tooc.

²² Yēn acī læc ca yiēk ya, aca yiēk ke bik aa tək cīmēn ye yok tək.

²³ Yēn arēer keyiic cīmēn rēer yīn yayic bik aa tək ēbēn, bī kəc pinynhom ŋic lən cī yīn ya tooc, ku lən nhiēer yīn ke cīmēn nhiēer yīn ya.

²⁴ “Wä, keek aaca yiēk ya, ku awiēc bik rēer tē rēer yēn thīn, bik læcdiē tīŋ, læc ca yiēk

ya, rin nhiεer yin ya wäär kēc piny guo cak.

²⁵ Wä raan la cök, kōc pinynhom aa kuc yi, ku yin anjiec, ku kōckä anjickē lōn cī yin ya tooc.

²⁶ Yin aca nyuōth tēnē ke, ku aba ŋot luōi kēya, rin bī nhiērdu tēnē ya tō keyiic, ku ba tōu keyiic aya.”

18

Jethu aci dām

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Tēwēn cī Jethu rōök kēya, ke jiēl kek kōcken ye buōth ku teem wār cōl Kidron. Ku gōr ē tō thīn tēēnē, go Jethu la thīn kek kōcken ye buōth.

² Ku Judath raan gōony ye ē ŋic tē cī yen la thīn, rin cī Jethu kaŋ rōm thīn kek kōcken ye buōth arak juēc.

³ Go Judath la gōr yic kek akut apuruuk, ku kōc kōk luāŋ Nhialic tiit, cī kōc kāk Nhialic ku kōc akut Parathī tuōc thīn. Keek aake muk tōŋ ku mermer,

⁴ ku Jethu ē ŋic kēriēēc ēbēn bī rot looi tēnē ye, go ke lor nhūm ku thiēēc ke, “Yeŋa wiēcckē?”

⁵ Gokē bēēr, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee ŋen.” Ku Judath, raan gōony ye ē tō thīn ke ke.

⁶ Kaam wēn lēk Jethu ye ke, “Ee ŋen,” Ke rin ciēen kekōth ku wīkkē piny.

⁷ Go Jethu ke bēn thiēēc, “Yeŋa wiēcckē?” Gokē lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸ Go Jethu lueel, “Aca lēk we wēnthēer lōn ye yen ya. Na wiēcckē ya, ke we pāl kōckä bīk jāl.”

⁹ Yeen aci jam kēlā bī wēt cī kaŋ lueel ēlā rot tiēŋ tēdē, “Wä, na cōk a raan tōkaliŋ kam kōc ca yiēk ya, ka kēc muōr.”

¹⁰ Ku Thaimon Pīter ē muk pal. Go miēēt bei ku tōk alony raandit kāk Nhialic ku teem yinyden cuēc wei. Ku alony ē cōl Malko.

¹¹ Go Jethu lēk Pīter, “Dhuōk paldu jōkgōde yic. Ye tak lōn cī ŋen arēm cī Wä yiēk ya bī guum.”

Jethu aci yāth Anath nom

¹² Go akut apuruuk kek bānyden ku kōc Itharel ke tit, Jethu dām ku derkē,

¹³ ku kōŋkē yāth tēnē Anath. Ku Anath ē ye wun tiŋ Kaipa, raandit kāk Nhialic ye ruōōn kēnē.

¹⁴ Ee Kaipa yen ēcī ye kaŋ lēk kōc Itharel lōn ŋuēēn yen bī raan tōk thou rin kōc.

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Go Thaimon Pīter kek raan dēt Jethu buōth, ku raan Jethu buōth kēnē ē ŋic raandit kāk Nhialic guōp apēi, go la kal pan raandit kāk Nhialic yic kek Jethu.

¹⁶ Ku dōŋ Pīter ayeer kal thok. Go atuny wēn ŋiēc kek raandit kāk Nhialic dhuk ayeer, ku jiēm kek nyen tit kal thok, ku bīi Pīter alōŋthīn.

¹⁷ Go nyen tit kal thok Pīter thiēēc, “Cīi ye raan tōk

kam kɔc mony kënë buoθh?" Go Piter bēēr, "Yei, ɣen acie raande."

¹⁸ Ku wiir ē tō thīn, go aloony ku kɔc tīt many cool took, ku kēēckē many wēn lōōm bīk ɣōc. Go Piter la ku kēēc ke ke bī ɣōc aya.

Jethu aluk raandit kāk Nhialic nom

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Go raandit kāk Nhialic Jethu thiēēc rin wēt kocken ye buoθh, ku rin wēt piōōcde.

²⁰ Go Jethu bēēr, "Yei ē cool jam akōlakōl tēnē raan ēbēn kɔc nhīim, ku piōōcdiē ēbēn aya looi tēn amat ku luan Nhialic tē ye kɔc Itharel guēēr thīn. Ku ɣen acīn kē ca kaŋ lueel ke muoony.

²¹ Ku yeŋō thiēēc yīn ɣa? Thiēc kɔc cī wēlkiē piŋ. Thiēc ke wēl ca lēk ke, rin aa ŋic wēl ca lueel."

²² Tēwēn cī Jethu jam kēlā, go raan tōk kam kɔc tīt ke kāac thīn buōōk nyin ku lueel, "Cīi riōc ba jam kēlā tēnē raandit kāk Nhialic?"

²³ Go Jethu bēēr tēnē ye, "Na ca kuōc jam, ke lēk kɔc tē cī ɣen kuōc jīēm thīn. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yeŋō mēŋ yīn ɣa?"

²⁴ Go Anath tuōc tēnē Kaipa raandit kāk Nhialic, ke ŋot dēr cin.

Piter acī Jethu bēn jai

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵ Piter ē ŋot kāac tēwēn ke ɣōc mac. Go kɔc kōk lueel tēnē ye, "Cīi ye raan tōk kam

abiōth ē mony kënë?" Go Piter jai ku lueel, "Yei, ɣen acie raande."

²⁶ Go muoony tōk kam aloony raandit kāk Nhialic, ruāāi kek raan wēn cī Piter tōk yic wei, jam ku thiēēc, "Kēc yī tīŋ kek ye gōr yic?"

²⁷ Go Piter bēn jai, ku kiu thōn ajīth nyin yic.

Kɔc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Gokē Jethu thēl wei pan Kaipa ku ɣēthkē pan bēnydīt Roma, Pilato. Ku piny ē ye nhiāknhīāk dur yic. Go kɔc Itharel cīi la alōŋthīn pan bēnydīt, ku bīk rōt tiit ajuēēc rin cī yai thiōk, ku bīk miēth Yan Ayum cīn yic luōu cam.

²⁹ Go Pilato la ayeer tēnē ke ku thiēēc ke, "Ye awāc ŋō cāk yōk ye mony kënë guōp?"

³⁰ Gokē bēēr, "Na cīn awuōc cī looi ŋuōt akēcku bēēi tēnē yī."

³¹ Go Pilato lēk ke, "Week gup lōmkē ku luōikē luk kē cīt lōŋ ciēŋ pandun."

Go kɔc Itharel bēēr, "Akēc puōl tēnē ɣo buk raan tēm thou."

³² Kēnē acī rot looi bī wēt cī Jethu lueel rot tiēŋ tēde, wēn lueel yen kuat thon bī yen thou.

³³ Go Pilato dhuk kal yic ku cool Jethu ku thiēēc, "Ye yīn Bēnyŋaknhom kɔc Itharel?"

³⁴ Go Jethu bēēr, "Wēt kēnē ye wētdu aye kɔc kōk kek cī ye lēk yī ē riēnkiē?"

35 Go Pilato bēēr, “Ye tak lōn ye ɣen raan Itharel? Aa kacku guōp kek kōcken dīt kāk Nhialic, kek aa bū yī tēnē ɣa. Yenō ca looi?”

36 Go Jethu bēēr, “Bäänydiē acie bääny pinynhom. Na bäänydiē ye kēn pinynhom, ŋuōt kackiē aaci thōr bī ɣen cī tēēu kōc Itharel cin. Acie kēya, bäänydiē acie kēn pinynhom tēn.”

37 Go Pilato bēn thiēēc, “Yīin, ye bēnyŋaknhom?” Go Jethu bēēr, “Aye lueel lōn ye ɣen bēnyŋaknhom. Ɏen aci dhiēēth ku ɣen aci bēn pinynhom rin wēt tōŋ kēnē, ba jam wēt yic. Ku kuat raan cī yic ŋic ē wētdiē piŋ.”

38 Go Pilato thiēēc, “Ku yic ye kēn ŋō?” Ku ben dhuk ayeer tēnē kōc Itharel ku lēk ke, “Acīn awuōc ca lēu ba yōk yeguōp bī ye luōk wei.

39 Ku yeen ē wēt piāndun ba raan tōŋ cī mac lony rin Yan Ayum cīn yic luōu. Wiēckē ba Bēnyŋaknhom kōc Itharel luōny we?”

40 Gokē dhuōk ye ke loi kiēēu, “Acie kēya! Acie yen wīcku. Barabath yen awīcku.” Ku Barabath ē ye cuār kōc rum.

19

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

1 Go Pilato Jethu dōm ku cōl athat.

2 Ku jōl apuruuk kēr thii tim la kuōth riic yiic ku ŋek kek yenhom, ku tēēukē alanh mathiāŋ yekōu,

3 ku bikkē tēnē ye ku luelkē, “Madho, Bēnyŋaknhom, Bēny kōc Itharel,” ku maŋkē nyin.

4 Go Pilato bēn dhuk ayeer ku lēk kōc wēn cī kenhūm kut, “Yeen aba thēl ayeer tēnē we tēnē, ku bāk tīŋ lōn cīn yen tē bī ɣen awuōc yōk yeguōp ba luōk wei.”

5 Kēya, go Jethu bēn ayeer ke ceŋ ŋakŋak cī looi kuōth ku alanh mathiāŋ yekōu. Ku lueel Pilato tēnē ke, “Yen kīn, yen raan!”

6 Nawēn tīŋkē, ke kōc kāk Nhialic ku kōc tīt kiu ku luelkē, “Piāat tim cī riūu kōu.” Go Pilato lēk ke, “Damkē kek we bāk piāat tim cī riūu kōu, Ɏen akēc awuōc yōk yeguōp.”

7 Gokē wēt dhuk, “Ɏok aa la lōŋ ciēŋda ye lueel lōn dhil ye nōk, rin aci lueel lōn ye yen Wēn Nhialic.”

8 Nawēn piŋ Pilato wēt kēnē, ke riōc apēi.

9 Ku dhuk kal yic ku thiēēc Jethu, “Yīin bäär tēnen?” Go Jethu biet ku cī bēer thok acīn.

10 Go Pilato lēk ye, “Cī wīc ba jam kek ɣa? Tak yīnhom lōn nadē ke ɣen ala riel ba yī puōl, ku ɣen ala riel aya ba yī cōl apiēet tim cī riūu kōu.”

11 Go Jethu bēēr, “Yīn ala riel tēnē ɣa rin cī Nhialic ye yiēk yī, ku ē yen ale raan cā tāau yīcin guōp awuōc rac apēi.”

12 Nawēn piŋ Pilato wēlkā, ke wīc apēi bī dhēl yōk bī yen Jethu puōl. Go kōc Itharel kiu tēnē ye ku luelkē, “Tē lony yīn ye ka ye nyooth lōn cī yīn määth kek Bēnyŋaknhom. Kuat raan rot looi bī ya

bënyᵇaknhom, ee raan ater Bënydan ᵇaknhom.”

¹³ Nawën piᵇ Pilato ë wëlkä, ke thel Jethu aᵇeer ku nyuuc thöny luk tö laar cöl, “Piny cī guir kuᵇr,” Ku ë cöl Gabata thoᵇ kəc Itharel.

¹⁴ Ku aköl kënë yen aköl guir kəc röt rin Yan Ayum cīn yic luᵇu. Nawën təcīt aköl ciel yic, ke lək Pilato kəc Itharel, “Bënydun ᵇaknhom akīn!”

¹⁵ Gokë kiu tənë ye, “Näk! Näk! Piäät tim cī rīiu kōu!” Go Pilato ke thiëc, “Wiëckë ba Bënydun ᵇaknhom piäät tim cī rīiu kōu?”

Go kəc kāk Nhialic bëēr, “Bānyda ë tők, ee bēnyᵇaknhom Roma!”

¹⁶ Go Pilato ke yiëk Jethu bīk la piäät tim cī rīiu kōu.

Jethu aci piäät tim cī rīiu kōu

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Gokë Jethu dām.

¹⁷ Ku ler aᵇeer ke ket tim-den cī rīiu, ke jiël geeu bī la tē cöl Golgotha. (Ku wētde yic, gōn la guen-ᵇeᵇ cīt apen nhom raan.)

¹⁸ Ku jolkë piäät tim cī rīiu kōu. Ku piëtkë kəc karou aya tiim cī rīiu kōöth, raan tők ləᵇ cuëc ku raan dēt ləᵇ cam. Ku Jethu ciel kamken.

¹⁹ Go Pilato awuöc göt bī tāäu tim cī rīiu nhom. Ku kën cī göt akīn, “JETHU RAAN NADHARET, BËNYᵇAKNHOM ITHAREL.”

²⁰ Ku kəc juëc aake cī kënë kueen, rin tēn cī Jethu piäät tim cī rīiu kōu thīn, aciī mec ke geu. Ku wēt ëcī göt thoᵇ kəc

Itharel ku thoᵇ kəc Roma ku thoᵇ Giriik.

²¹ Go kəc dīt kāk Nhialic Itharel lək Pilato, “Duk ye göt, ‘Bënyᵇaknhom kəc Itharel,’ aᵇuëën ba göt, ‘Acī mony kënë lueel, ᵇen ë bēnyᵇaknhom kəc Itharel.’”

²² Go Pilato bëēr, “Kë ca göt arëēr ke ca göt.”

²³ Nawën cī apuruuk Jethu piäät tim cī rīiu kōu, ke lōm aläthke ku tekkë keyiic ᵇuan, abaᵇ tők tənë apuruök tők. Ku lömkë alanh kōu aya cī kəc kēdiët tők, jək yeyeth ᵇet piny.

²⁴ Ku luelkë kamken, “Dukku tem kōu, cuëtku geᵇ buk tiᵇ bī lööny tənë ᵇa.” Kënë aci rot looi bī wēt cī göt athör thëer wël Nhialic yic rot tiëᵇ tēde,

“Keek aaci aläthkië tek kamken, ku cuëtkë geᵇ rin alanhdiën kōu.”

Kënë yen aci apuruuk looi ayic.

²⁵ Ku tēthiök kek tim cī rīiu Jethu, diäär aake kääc thīn, man ku nyankën ë man, Maria tiᵇ Klopah ku Maria Magdalena.

²⁶ Nawën tiᵇ Jethu man ku raan ye buöth nhiëer ke kääc aya ë tēën, ke lək man, “Tik manhdu akīn.”

²⁷ Ku ben lək raan ye buöth wën, “Moor akīn.” Ku yaköl guᵇp ke wīc raan ye buöth awën piny paande.

Jethu aci thou ayic

²⁸ Nawën ᵇic Jethu lən cī kēriëc ëbën thäap, ke lueel bī wēt cī göt athör thëer wël

Nhialic yic rot tiεεη, “Υεν anēk rou.”

²⁹ Ku tōny cī thiāη muōn wac ē tō thīn, gokē alath luōt mōu yic, ku tēēukē wai thok, ku ʒōakkē yethok.

³⁰ Nawēn cī Jethu muōn wac jooc ke lueel, “Wēt acī thāāp.” Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu acī gut puōu

³¹ Go kōc Itharel Pilato thiēc bī ke puōl bik kōc cī piāāt tiim cī rīū kōth dhoη kuōl, ku nyεεikē guāpken tiim cī rīū kōth. Ku ē loikē kēlā rin ye yen akōl niēn Dhiēc, ku acik ye wīc bī guāpken rēer tiim cī rīū kōth akōl niēn Dātem, rin yen akōl yandit apēi.

³² Go apuruuk la ku dhoηkē kuōl raan tōk ku kuōl raan dēt, ē kōc cī piāāt tiim cī rīū kōth kek Jethu.

³³ Nawēn bīkkē tēnē Jethu, ke tīηkē lōn cī yen thou ku cīk ben dhoη kuōl.

³⁴ Go apuruōη tōk Jethu gut puōu tōη, go riem ku pīu kuēr nyin yic.

³⁵ Ku raan cī kēnē tīη acī lueel rin bī wek ye gam aya. Wēt cī lueel ē yic, ku yeen anjic lōn ye yen wēt yic yen lueel.

³⁶ Kēnē acī rot looi bī wēt cī gōt athōr thεεr wēl Nhialic yic rot tiεεη, “Acīn yuōmnden bī dhoη.”

³⁷ Ku ben lueel tēdēt athōr yic ēlā, “Ku aabī daai raan yen cīk gut.”

Jethu acī thiōk

³⁸ Nawēn ē kēnē cōk ciēn, ke Jothep raan gen Arimatheo bō tēnē Pilato ku thiēc bī guōp Jethu nyaai. (Jothep ē ye raan Jethu buōth cī gam, ku aye moony rin riōc yen bāny Itharel.) Go Pilato lēk ye lōn cī guōp puōl tēnē ye. Go Jothep la ku le nyaai.

³⁹ Go Nikodemo, raan wāar cī kaη la tēnē Jethu wakōu, rot māt Jothep ku ē muk miōk nīr cōl mira cī liāāp wāl dēt cōl aloe.

⁴⁰ Go rōor wēn karou guōp Jethu lōom ku derkē kōu alath ke cī wāl nīr tāau thīn, rin kēnē yen ē tē ye kōc Itharel guiēr guōp raan cī thou bī jāl thiōk.

⁴¹ Ku tēwēn cī Jethu nōk thīn gōr ē tō thīn, ku raη yam ē tō gōr yic, ku ē cīn raan cī kaη thiōk thīn.

⁴² Ku rin bī yen akōl yan kōc Itharel nhiāk, ku rin thiōk raη aya, gokē guōp Jethu tōōu thīn.

20

Raη acī yic lāau

¹ Riel yic akōl Nhialic ke piny ηot la durdur, ke Maria Magdalena la raη nhom, go alēl tīη ke cī nyaai raη thok.

² Go riη tēnē Thaimon Pīter, ku tēnē raan dēt Jethu buōth nhiεεr Jethu, ku lēk ke, “Kōc aacī Bēny nyaai raη yic ku akucku tē cī kek ye tāau thīn.”

³ Go Pīter ku raan Jethu buōth dēt wēn lōōny dhōl, ku lekkē raη nhom.

⁴ Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buoath dēt wēn kat apei tēnē Pīter, ku ye yen kaŋ yet raŋ nhom.

⁵ Go guŋ ku tiŋ alanh wäär cī Jethu der, ku akēc la alaŋthīn.

⁶ Go Thaimon Pīter guo bēn ku ler raŋ yic. Go alēth tiŋ ke rēēr piiny,

⁷ ku alanh cī Jethu kum nhom ēcī rēēr kek alēth kōk, ēcī mat yic tēde rot.

⁸ Go raan Jethu buoath dēt wēn cī kaŋ yet raŋ nhom jāl la alaŋthīn, ku gem.

⁹ (Ku keek aake ŋot ke kēc wēt athör thēr wēl Nhialic deet yic, athör ye lueel lōn bī yen rot dhiel jōt thou yic.)

¹⁰ Go kōc ye buoath jal dhuk bei.

Jethu aci rot nyuath Maria Magdalena

¹¹ Kaam wēn Maria ē kāac ayeer tēthiāāk kek raŋ ke dhiau. Ku tēwēn ŋot dhiēu yen ke guŋ ku luiit raŋ yic,

¹² Ku tiŋ atuuc nhial cī ruk alēth yer karou, ke rēēr tēwäär cī guōp Jethu tōōu thīn, tōk tē la yenhom ku dēt tē la yecōk.

¹³ Gokē thiēc, “Tik, ye rin ŋō dhiēu yīn?” Go lueel, “Keek aaci Bānydiē nyaai, ku akuōc tē cī kek ye tāāu thīn.”

¹⁴ Kaam wēn lueel yen kēnē, ku jōl wel yenyin ke tiŋ Jethu ke kāac yelōōm, ku akēc ŋic lōn ē yen Jethu.

¹⁵ Go Jethu thiēc, “Tik, ye rin ŋō dhiēu yīn? Yeŋa wīc?” Go tak lōn ē yen raan lui dom yic, ku lēk ye, “Bēny, na ye yīn cī ye nyaai, ke lēk ya tē cī yīn

ye tōōu thīn, ku yen abī la ba la lōōm.”

¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Maria.” Go yenhom wēl ye ku lueel thoŋ kōc Itharel, “Rabuni,” ku wētde yic, “Raan piōōc.”

¹⁷ Go Jethu lēk ye, “Duk ya gōt rin yen ŋot ya kēc yet nhial tēnē Wā. Ku yīn lōōr tēnē wāmāthkiē ku lēk ke, ‘Yen adhuk ciēen tēnē ye, yen ē Wā, ku ye Wuurdun, Nhialicdiē ku ye Nhialicdun.’ ”

¹⁸ Go Maria Magdalena jāl ku le lēk kōc ye buoath lōn cī yen Bēny tiŋ, ku lēk ke wēl cī Jethu lēk ye.

Jethu aci rot nyuath kacken ye buoath

¹⁹ Naŋon thēēi ya akōl Nhialic wēn, ke kōc ye buoath aake cī rōt mat yōn cī riit thok, rin riōōc kek bāny Itharel. Go Jethu bēn ku kēēc kamken ku lueel, “Bī dōōr rēēr kek we.”

²⁰ Wēn cī yen jam kēlā, ke nyuth ke yecin ku yelōm. Go kōc ye buoath puōth miēt apei wēn tiŋ kek Bēny.

²¹ Ku ben Jethu lēk ke, “Bī dōōr rēēr kek we, cīmēn cī Wā ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.”

²² Wēn cī yen jam kēlā, ke jōl wēēi kenhīim ku lueel, “Lōmkē Wēi Nhialic.

²³ Na pālke adumuōōm kōc piny, ka pēl piny, na cāk ke pēl piny, ka cīi pēl piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴ Ku Thomath, cōl Acueek, raan tōk kam kōc kathiāār ku rou ye buoath, ee liu thīn wēn bīi Jethu.

25 Go abiöth kök læk ye, “Bänyda acuk tñj.”

Go Thomath læk ke, “Na cie tötöök wäär ci ye piäät kek tiñj yecin, ku tääu yacin ë tötöökä yiic, ku tääu yacin yeyou aya, ka cä kəñ gam.”

26 Nawën nin kabët cök, ka abiöth aake ci röt ben mat yöt ku Thomath ë rëer thin ke ke, ku yöt ëci riit thok. Go Jethu ben kööc kamken ku lueel, “Bi döör rëer kek we.”

27 Ku jəl læk Thomath, “Tääu yicin tēn, ku tñj ciēnkiē ku jət yikök ba yicin tääu yayou. Päl kēnē yin kəñ dhəl yiic, ku gam!”

28 Go Thomath bëer, “Bänydiē ku Nhialicdiē.”

29 Go Jethu læk ye, “Ca gam rin ci yin ya tñj? Ye këpuöth bi yiēndē tēnē köc bi gam ke kēc ya tñj!”

Wēt wic athör kēnē bi nyuöth köc

30 Jethu aci kädit jāñ göi looi köcken ye buöth nhüim, ku keek aa kēc gät athör kēnē yic.

31 Ku kakkä aaci gät rin bāk gam lön ye Jethu Wēn Nhialic ci löc, ku bāk pür yök ë rienke tē ci wek gam.

21

Jethu aci rot nyuöth köc ye buöth kadhorou

1 Nawën ë kakkä cök ciēen ke Jethu ben rot nyuöth köcken ye buöth wär Tiberia you. Ku tē ci luši ye akin.

2 Thaimon Piter kek Thomath (cəl Acueek), ku Nathaniel (raan Kana pan Galilia), ku wëēt Dhubedi, ku

koc köc karou Jethu buöth, aake rëer tötök ëbēn.

3 Go Thaimon Piter læk köc wēn, “Υεν ala mei.”

Gokē læk ye, “Υok aabi cath kek yi.” Gokē la ku lek riäi yic, ku acin kē cik döm ë wëer kēnē yic ëbēn.

4 Tëwën büi aköl nyin, ke Jethu ë kääc wär you, ku akēc köcken ye buöth njic lön ë yen Jethu.

5 Go læk ke, “Riēnythii, cīn kē cäk döm?” Goke bëer, “Acin kēdāñ.”

6 Go læk ke, “Cuatkē buoi lön cuēny riäi, ku kəñ aa bāk döm thin.” Gokē buoi cuat ku göök ke bik miit rin juēc rec apei.

7 Go raan Jethu buöth nhiēr Jethu læk Piter, “Kēn ë Bēny.” Nawën piñ Thaimon Piter lön ye yen Bēny, ke ruk alanhde yekou (rin ci yen aläthke däk bei ëbēn) ku thueet wiir.

8 Go abiöth köc lök bēn ke cath riäi, ke thel buoi ke ci thiāñ rec. Ku keek aake cii mec apei kek agör, aake cit akääth bian tök.

9 Nawën keeckē piny ke tñj many ë miim ke dēp ku rec ke ci tääu mēec kek ayup.

10 Go Jethu læk ke, “Bëiikē rec abək rec awēn cäk döm.”

11 Go Thaimon Piter la riäi yic ku miit buoi wär thok ke ci thiāñ rec dit, ku rec ëbēn aa buöt ku thiärdhiēc ku diäk. Tëwën cök rec juēc kēlä, buoi akēc yic rēet.

12 Go Jethu læk ke, “Bäk, miēthkē.” Ku acin raan tök kam köc ye buöth ci ye cak

thiëec, “Ye yin ɲa?” Rin ɲic kek ye lɔn ye yen Bëny.

¹³ Go Jethu rot cuɔt ku lööm ayup ku yik ke ku ben looi këya kek rec.

¹⁴ Kälä, Jethu aci rot nyuöth kɔc ye buoöth kën yen yic diäk, tēwën cī yen rot jɔt kam kɔc cī thou.

Jethu ku Piter

¹⁵ Wën cī kek mīth ke lëk Jethu Piter, “Thaimon wën Joon, nhiaɹ ɣa apei tēn tē nhiëer kɔckä ɣa?”

Go bëër, “Ee këya Bëny, aɲic lɔn nhiëer ɣen yī.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.”

¹⁶ Ku ben Jethu lëk ye, “Thaimon, wën Joon nhiaɹ ɣa apei?”

Go bëër, “Ee këya Bëny aɲic lɔn nhiëer ɣen yī.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.”

¹⁷ Ku ben Jethu thiëec arak dët ye kek diäk, “Thaimon, wën Joon nhiaɹ ɣa?”

Go Piter puöu dak rin cī Jethu ye thiëec arak dët ye kek diäk, “Nhiaɹ ɣa?” Ku lëk ye, “Bëny, yin aɲic këriëec ëbën, ku yin aɲic lɔn nhiëer ɣen yī.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath,

¹⁸ Wët yic alëk yī, wäär ɲot ye yin riënythii ke yin ye rot guiir ku lɔr tē wïc piändu, ku tē bī yin dhiɔp ke yin abī yicin ɣaak tuenɲ, ku raan dët abī der ku thel yī tē cīi wïc ba la thīn.”

¹⁹ Käkkä aaci Jethu lueel bī nyuöth Piter tē bī yen thou thīn, ku bī kɔc cɔl aaye Nhialic

leec thīn. Ku jɔl Jethu lëk ye, “Buoöth ɣa.”

Jethu ku raan dët ye buoöth

²⁰ Go Piter yenhom wel ku tiɲ raan dët ye buoöth nhiëer Jethu ke buoöth ke, raan wäär thiääk kek Jethu wäär mīth kek, cī Jethu bën thiëec ëlä, “Bëny, yeɲa bī yī la gaany?”

²¹ Wën tiɲ Piter ye, ke lëk Jethu, “Bëny, na raan dëtë, bī yiëndë?”

²² Go Jethu bëër, tënë ye, “Na wiëc bī pīr ɣet aköl bī ɣen bën, ke yeɲö tënë yī? Yīin ëmën buoöth ɣa.”

²³ Go wët thiëi piny kam kɔc buoöth Jethu lɔn raan Jethu buoöth kënë aci bī thou. Ku akëc Jethu lueel lɔn cīi yen bī thou. Aci lueel, “Na wiëc bī pīr ɣet aköl bī ɣen bën ke yeɲö tënë yī?”

²⁴ Raan kënë yen ë raan Jethu buoöth jam kāk cī tiɲ, ku yen ë gët ke aya, ku aɲic lɔn wët cī lueel ë wët yic.

²⁵ Ëmën käjuëc kök aatö thīn, kāk cī Jethu looi. Na ke cī gät piny ëbën, tök ku tök, ke ɣen aya thööɲ lɔn piny ëbën aci lëu bī athör gät jɔt.

Luoi Atuuc Jethu Wët nhom

Luoi Atuuc Jethu, athör buōth athör Wël Jethu cī Luka göt. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bī nyuōth tē cī Wēi Nhialic kōc ke kōŋ Jethu buōth kuony thīn, ku bīk Wët Puōth Yam rienke thiāi piny Jeruthalem ku Judia yic ebēn, ku Thamaria ku jōl a pinynhom ebēn aya. (1-8) Yeen, anyikōl ē cāth kōc cī gam, cīmēn wäär jōck yen rot kam kōc Itharel agut tē bī yen jāl a gam tēnē kōc pinynhom ebēn. Ee wīc raan gāt athör bī kōc ye kueen ŋic ku detkē yic aya, lön kōc cī gam aacie kōc ke man kōc Roma mac baai, ku lön nadē, gam kōc cī gam ē tē ye kōc Itharel yanhden theek thīn yen ē jōl thāāp.

Alēu bī luoi Atuuc Jethu tek yic ē diāk, ku bī nyooth tē cī Wët Puōth Yam ye lueel rin Jethu thiēi piny thīn, ku jōck akuut kōc cī gam kecōk. Luoi Atuuc aci tek yic kēlä, (1) Cāth kōc cī gam, jōck Jeruthalem la nhial Jethu cōk ciēen, (2) Wët Puōth Yam aci yet wuāt kōk yiic pan Palethtinia, (3) Ku ler tuen̄ aya lōŋ wārdit Adēkdiēet agut bī yet Roma.

Kēdiit cī tic Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wēi Nhialic cī bēn kek riel kōc cī gam gup Jeruthalem akōl Yan Ayum cīn yic luou, ku ler tuen̄ ke tiit ke. Ku yik akut kōc cī gam kek kōcken dit riel, kājuēc cī röt

looi yiic cī lueel athör yic. Wët kōc cī gam tuen̄ aci gēt kāk cī lēk kōc yiic, ku kāk cī röt looi cī gēt athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riel ē wēt kēnē nyuōth pīr kōc cī gam yic, ku jōl amēt ē rot akut kōc cī gam yic aya.

Kāk tō thīn

Guiēr kōc ŋic kāk cī röt looi
1:1-26

Lōŋ cī Jethu lueel ciēen
ku athōnde 1:1-14

Raan cī kuany nyin Ju-
dath 1:15-26

Kē cī nyooth Jeruthalem
2:1-8:3

Kē cī nyooth Judia ku
Thamaria 8:4-12:25

Luoi Paulo 13:1-28:31

Atuc tuen̄ 13:1-14:28

Amat nhom gen

Jeruthalem 15:1-35

Atuc ē rou 15:36-18:22

Atuc ē diāk 18:23-21:16

Paulo aci mac Jeruthalem

ku Cetharia ku Roma

21:17-28:31

1-2 Tēnē Thiōpiluth athōrdiēn tuen̄ yic, ŋen aci gēt kāk cī Jethu looi, ku kāk cī piōc tēwäär jōck yen luōide cōk, agut akōl jōt ye nhial. Tēwēn kēc Jethu guō yāth nhial, ēcī wēt than piny ē riel cī Wēi Nhialic yiēk ye, tēnē kōc cī lōc bīk atuōōcke.

³ Nīn thiārŋuan thuōnde cōk ciēen, Jethu ēcī rot nyuōth arak juēc tēnē atuōōcke, ku bīk ŋic, ke cīn diu, lön nadē ke yeen aŋot pīr. Yeen ēcī atuōōcke tīŋ ku jiēm ke ke kāk bāāny Nhialic.

⁴ Ku nawēn cā atuōōcke kenhiim mat tētōk, ke thōn ēlä, “Duōkkē jiēl Jeruthalem.

Tietkë Wëi Nhialic cï Wä thən bï tuöc we, wäär ca lëk we.

⁵ Joon aci kəc muəc nhïim ë pïu, ku nïn lik, Wëi Nhialic bï we muəc nhïim abï tuöc we.”

Jethu aci yäth nhial

⁶ Nawën cï Jethu röm kek atuöccke, ke thiëckë, “Bëny, ba kəc Itharel cəl aa ben mac ëmën?”

⁷ Go Jethu bëer ëlä, “Aköl le yen kë bï looi, ku käk bï looi, aaye Wä guiir rielde, ku acïn kədun thïn bäk ñic ye nən bï kek röt looi.

⁸ Ku na la Wëi Nhialic bën, ka bï we yiëk riel, ku wek aabï jam rienkië Jeruthalem ku Judia, ku Thamaria, ku jəl a pinyhom ëbën.”

⁹ Wën cï yen jam këya, ke jət nhial, ku ë dëei kek, ku kum luät bik cïi ben tïj.

¹⁰ Ku jəlkë lïith ke döt nhial, ku Jethu ke jiël. Tëen nyin yic ke röör karou cï ruk alëth yer bö, ku këëckë atuuc löm,

¹¹ ku luelkë, “Kəc Galilia, yenjö ye wek kəc ke we döt nhial? Yen Jethu, cï nyaai tënë we ku yëth nhial, abï la dhuk təcit tē cï wek ye tiëñ thïn ke la nhial.”

Mathayo aci kuany nyin Judath

¹² Kaam wën, ka atuuc Jethu jiël gən Olip nhom thiäak kek geu ke cït kilomiter tök, ku dhukkë geu Jeruthalem.

¹³ Keek aaci jəl yet geu ku lek yon yen ciëñ kek thïn. Atuuꞑ Jethu, aake yï Pïter

ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith wën Alpawuth, ku Thaimon, raan man kəc thäi bik panden mac, ku jəl a Judath wën Jemith.

¹⁴ Keek aake ye lac röm ku röökkë ke ya akut, kek diäär kək ku Maria man Jethu ku wämäthakën.

¹⁵ Nïn lik cök, ke kəc cï gam cït raan buəc ku thiärou ëbën, aake cï kenhïim mat. Go Pïter rot jət ku jïem,

¹⁶ “Wämäthkië, wët cï göt athör Wëi Nhialic yic abï rot dhiel tiëñ. Wëi Nhialic ëcï wët lëk Debit kë bï rot looi aköldä tënë Judath, raan bï Jethu nyuöth kəc dəm ye.

¹⁷ Judath ë ye raan akuötda, ku yeen ëcï Jethu kuany bï la aban luoi bï looi luöide yic.”

¹⁸⁻¹⁹ (Wëeu cï Judath riəp luoi rəc cï looi, aaci yen ke dom yəc, dom yen reet yen yeyic thïn ku thou. Kënë, aaci kəc ke ciëñ Jeruthalem piñ ëbën, ku jəlkë dom kënë aa cəl thuəñden, rin cəl Akel-dama, ku wëtde yic “Ee Dom Riem.”)

²⁰ “Ku aci göt athör Waak Nhialic yic ëlä,

‘Bï yönde yic ciën kē tō thïn, ku cïn raan ciëñ thïn.’

“Ku ëcï göt aya kēlä,
‘Bï raan dēt nyiende löök yic luoi yic.’

²¹⁻²² “Këya, raan adhil rot mät yə, ku bï ñic cimënda lən cï Jethu Bänyda rot jət ran

yic. Raan buk mät γoyiic adhil a raan tōŋ akuōtda. Ku ē raan ŋic kāŋ tēγon jōok Joon luaiden miōc nhom cōk, ku jōl a tēwäär ye γok cath kek Jethu agut akōl jiēl yen tēnē γo bī yāth nhial.”

²³ Ku jōlkē kōc karou gut rin, Jothep ku ē ŋic aya ke cōl Barthabath (ē cōl Juthtuth aya), ku Mathayo.

²⁴ Ku rōōkkē ēlā, “Bēny, yin aŋic kē tō raan ēbēn puōu, kēya, nyuōth γo raan tōŋ nhiar kamken karou,

²⁵ ku bī luui ke ya atuuc nyin Judath wäär cī nyāāŋ piny, ku ler tēnē yen ye tēde.”

²⁶ Ku jōlkē cuet γεk, ku bīk raan tōk kuany kam ē kōckā karou. Ku raan yen cīk bēn lōc ē ye Mathayo, ku jōl met akut atuuc kathiäär ku tōk yic.

2

Bēn Wēi Nhialic

¹ Na la akōl Yan Ayum cīn yic luōu bēn, ka atuuc Jethu kuut kenhīim γōn tōk.

² Kam wēn ke pēk wei arōōl dēt piŋkē nhial, ku yen arōōl kēnē ē cīt arōōl yomdīt ril. Ku jōl arōōl γōn awēn rēer kek thīn thiōōŋ yic.

³ Ku tīŋkē lōk mac cīt liep ke tek rot piny, ku raan tōk kamken ē ye kē cīt liem mac nyuc yenhom.

⁴ Keek ēbēn, aake cī Wēi Nhialic lōōny kegup ku jīemkē thok kōk, rin cī Wēi Nhialic ke yiēk riel ku bīk jam thok kōk cie thuōkken.

⁵ Kōc juēc Itharel ke ciēŋ wuōt kōk yiic pinynhom, kōc ke ye Nhialic door aake rēer Jeruthalem ē nīnkā.

⁶ Wēn cī kek arōōl piŋ, go kōc juēc rōt kuōōt. Kōc ke cī rōt kuōōt aake cī gāi, kē ye atuuc Jethu jam thuōkken.

⁷ Wēn cī kek gāi apeidīt gokē jam ke cī kerōt jōt apei, “Keek kōc jam kēlā aa kōc Galilia!

⁸ Ye kēdē, bīk aa jam thuōkkua?

⁹ γook ēbēn γok aa kōc wuōt kōk cīmēn Parthia, Mede ku Elam, ku jōl aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia.

¹⁰ Ku jōl aa Prigia ku Pampilia. Ku jōl a Ijip ku bēēi kōk pan Libia thiāāk kek Thirene. Ku kōc kōk γoyiic aa kōc wun cōl Roma.

¹¹ Kōc kōk aa kuat Itharel. Ku kōc cie kōc Itharel cī yāthken waar bīk yanh Itharel gam. Ku kōc kōk γoyiic aa kōc pan Kret ku pan Arab. Ku ē yen ŋot ye γok ke piŋ ke jam thuōkkua, ke luel kādīt cī Nhialic looi.”

¹² Aake cī gāi, ku muumkē nhīim kē bīk lueel, gokē rōt aa thiēec kamken, “Yenō ye nyuōth yen kēnē?”

¹³ Go kōc kōk atuuc Jethu bui, ku luelkē ēlā, “Kōckā aaci wiēet mōu!”

Jam Pīter tēnē kōc Itharel

¹⁴ Tēnē, ke Pīter kam atuuc Jethu kathiäär ku tōk jōt rot, ku kēec ku jōl jam ke cī yerōl jōt tēnē kōc Itharel awēn cī rōt kuōōt, “Wek wārkiē,

wämäthkië Itharel, ku jol aa wek kɔc ciëŋ gen Jeruthalem, piëŋkë wëtdië apath, ku ba we lëk kē cī rot looi.

15 Kɔc yakë lueel ka cī mušl mōu, aa kēc wiëet, tēcīt tē ye wek ye tak thīn, akōl akēc tōōŋ, aŋot ye riel.

16 Ku wët cī Juel raan kāk Nhialic tiŋ lueel wäär akīn,

17 ‘Acī Nhialic lueel, lōn kē bī looi akōl le nīn thök akīn,

Ÿen abī Wëikië tušc kɔc ëbën. Wätkun ku nyiërkun aabi kē bī rot looi aköldä lëk kɔc.

Riënythii kun aabi nyušōth, ku rōörkun dīt aabi nyuääth arak juëc aya.

18 Ee yeen, agut aluakkië rōör ku diäär, nīnkui bī bën.

Ÿen abī wëikië tušc kɔc ë nīnkä, ku keek aabi kāk bī röt looi aa lëk kɔc.

19 Ÿen abī kädīt jāŋ gōi looi nhial, ku kajuëc jāŋ gōi aaba looi pinynhom.

Pinynhom abī thiäŋ riem, ku mac, ku jol a tol dīttet.

20 Akōl abī nüip nyin, ku pëei abī thiëth cīmën riem ee kaam kēc aköldīt puōth bën Bānyda guō yëët.

21 Ku raan bī Nhialic rōök ku bī ye kony abī poth bī cīi la pan mac.’

22 “Piëŋkë wëlkä, wek wämäthkiën cōl Itharel! Jethu raan pan Nadharet ë ye raan cī riel Bānyda nyuōōth ke cīn diu kākken dīt jāŋ gōi cī Nhialic looi rienke. Ee kē ŋiëckë kek we, rin aaci röt looi kamkun.

23 Cīt tē cī Nhialic ye guieer thīn, Jethu ë bī thōn we, ku bāk nök cīmën cī wek ye pušl ku bī kɔc rēc la gup adumušōm nök, ku piëëtke tim cī rīiu kōu.

24 Ku yeen aci Nhialic cōl aben pīr thou yic, wën cī yen Jethu nyaai rielde thou yic, rin ëcīi rot kōŋ lēu yen lōn bī Jethu teem thou yic.

25 “Aŋicku lōn ëcīi rot bī lēu rin ëcī Debit lueel ëlä, ‘Ÿen ee Nhialic tiŋ ŋanhom akōlriëc ëbën, ku yen athiök kek Ÿen, ku Ÿen acīn kē bā diir.

26 Rin ee wët kënë, Ÿen amit pušu.

Ku wël ya lueel aa wël raan mit pušu.

Ku cōk amën bī Ÿen thou, ke Ÿen abī thiök ke Ÿa ŋōth kē bī Nhialic luōi Ÿen,

27 rin Nhialic acīi guäpdië bī pušl bī rëer kam kɔc cī thou,

ku Nhialic acīi Ÿa bī pušl ba dhiäth raŋ yic Ÿen raande.

28 Yin Nhialic, yīn acā nyuōth dhël pīir akōlriëc ëbën, ku jol aa rëerdu kek Ÿen, abā cōl amit pušu.’

29 “Wämäthkië, wek aaba dhiël lëk kē ŋiëc rin wādan dīt cī wëlkä lueel. Yen Debit aci thou ku thiäk, ku raŋde kīn aa dëei Ÿok, agut cī ya akōl.

30 Yen Bënyŋaknhom wäär pīir yen ë ye raan kāŋ tiŋ, kāk bī röt looi aköldä, ku lëk ke kɔc, ku ë ŋic kē cī Nhialic lueel ke bī luōi ye. Nhialic

ëci yepuðu təŋ lən nadë ke bi raan tøk kuatde yic, looi keye bëny cımënde.

³¹ Debit ëci kē bi Nhialic looi tıŋ, go jəl jam lən bi Raan cı ləç ku dəç rot jət raŋ yic wən cı yen ye lueel ëlä, ‘Yen ë kęc nyääŋ kam kəç cı thou, guäpde ë kęc dhiäth raŋ yic.’

³² “Nhialic ëci Jethu jət bei raŋ yic bi ben pır, ku ɣen ku atuuc kək Jethu acuk tıŋ yen yiny cı rot looi.

³³ Jethu acı jat nhial ku nyuuc köŋ cuęc Wun, ku ë yen acı ɣok tuəc Wëi Nhialic, cit tēwäär cı Nhialic ye lueel thın. Ku kē cäk tıŋ ku piɛŋkë emën ë ye kën cı Nhialic lueel ka bi tuəc yen acı lööny ɣogup.

³⁴ Acie Debit yen cı la nhial, ee cı lueel,

‘Ee cı Nhialic lək Bánydië,
“Nyuc ë tən köŋdiën
cuęc,

³⁵ agut aköl bi ɣen kəç man yün çal aloi nhüm, ku bik yicök.”’

³⁶ “Wek kəç pan Itharel ëbën, dhiɛlkë ɲic alanden lən nadë ke Jethu yen cäk piäät tim cı rıiu köu, yen acı Nhialic looi bi ya yen Bëny, ku ye Raan cı ləç ku dəç.”

³⁷ Wën cı kəç cı röt kuşöt wët Pıter piŋ, gokë ya tak yic ke diɛer kē bik looi, ku thiëckë Pıter ku atuuc kək Jethu, “Buk ɲö looi wämäthakua?”

³⁸ Go Pıter bëër, “Dhuökkë wepuöth ciëen adumuşömkun yiic, ku calkë röt aa muəc nhüm bāk aa kəç Jethu Krıtho, ku bi Nhialic adumuşömkun

päl piny, ku wek aabi Nhialic muəc wëike, ku bi lööny wegup.

³⁹ Kënë yen cı Nhialic yepuðu təŋ, ka bi yiäk we ku miëthkun, ku kəç bëëi kək mec, ku kəç ëbën ye Bányda Nhialic çal bik aa kacke.”

⁴⁰ Pıter acı kəç lək ku jiëem kenhüm ëlä, “Kuonykë röt ku bāk liu awuəc yic, awuəc yen bi tēm kəç rɛç akölë!”

⁴¹ Kəç juęc ë kəç awën yiic aacı kē cı Pıter lək ke gam, ku çalkë röt amuəc nhüm, ku ë cit tēnë raan tiim kadiäk kek aacı bën muəc nhüm aköl kënë, ku mətke akuştden yic.

⁴² Keek aacı rëer bi atuuc Jethu ke pişöç, ku yekë atuuc Jethu kony kāk yekë looi yiic ku mihkë tətök, ku yekë rəm ku röökkë tətök.

Të cı kəç cı wët Jethu gam pır thın kamken

⁴³ Kājuęc jäh göi aacı Nhialic çal aa looi atuuc Jethu, ku yen acı kəç juęc çal ariöç.

⁴⁴ Kəç cı gam ëbën aacı rëer bik ceŋ tətök, ku yekë röt kony kedhie bik käh aa wëër kamken.

⁴⁵ Aacı kāk tş ke ke bëëi yiic aa ɣaac wei, ku yekë wëeu tək röt, ku raan tøk ë ye yiäk wëeu bi kākken wic lëu.

⁴⁶ Kek kəç cı wët Jethu gam aake ye rəm akölaköl luäk Nhialic kəç Itharel yic, ku yekë rəm bääiken yiic ku mihkë ke cı müth bëth ku rëerkë ke mit puşth,

⁴⁷ ku yekë Nhialic leec ku lec kəç kək ke aya. Ku ye Nhialic akuştden juak yic

akölaköl kəç kek cī Nhialic cəl
aa poth kërac yic.

3

Raan aduany aci kony

¹ ʏən akäl tək, täən akəl, tē
ye kəç rök, Piter ku jəl a Joon
aake cī la kal luan Nhialic ye
kəç Itharel rök thin bik la
rök.

² Wən cī kek yet kal cəl Kal
Dhēj thok, ke yök mony cī
dhiēth ke ye aduany. Yen
mony kēnē ē ye cool tē jət ye
kal thok, ku bī kəç la kal luan
Nhialic ya lim wēu.

³ Nawən tīj Piter ku Joon ke
la kal yic goke lim.

⁴ Gokē döt nyin ku lək Piter
ye, “Daai ē ʏook!”

⁵ Goke döt, ku ye yök
yepuū ciēt la kē bī yök tēnē
ke.

⁶ Go Piter lək ye, “ʏən acin
wēu ba yiək yī, ku yin aba
yiək kē tō kek ʏa, ‘Yin aya ʏök,
rin Jethu raan Nadharet, jət
rot ku ba cath!’ ”

⁷ Ku dəm kōj cuēc, ku kony
bī rot jət. Kaam wən ke cök ku
kuiç monytui go guə riel,

⁸ ku puur rot nhial ku kēç
cökke ku cieth. Ku ler kal
luan Nhialic ke keek ke cath
ke thuēt nhial, ke lec Nhialic.

⁹ Ku kəç tō luan Nhialic ebən
ē cik tīj ke cath, ke lec Nhialic,

¹⁰ ku wən cī kek ye njic ke
mony dhie nyuc kal cəl Kal
Dhēj thok ku lim, gokē gāi
apēidit ku nyamkē kethook,
ku yekē röt thiēc kē cī rot
looi tēnē ye.

Jam Piter luan Nhialic

¹¹ Wən cī mony aduany
Piter ku Joon kuak yiēth, go
kəç ke tō kal luan Nhialic
yic gāi ebən, ku rin kē tēwən
rēer kek thin kät cök, Kān
Tholomon kal luan Nhialic
yic.

¹² Nawən tīj Piter kəç, ke
lueel, “Wek kəç Itharel, yejō
ye wek gāi kē cī rot looi, ku
yakē liith ʏo? Yakē tak lən
nadē ke ye rielda ku piathda
ʏopēc yen kony ʏok mony
kēnē bī cath?”

¹³ Nhialic wärkuan dīt
Abaram, ku Ithāk, ku Jakop
yen aci riel yiək aluonyde
Jethu. Ku yen aa cäk gam tēnē
kəç kek ke mac baai, ku wek
aaci jai bī Pilato cī lony cək
alən wic yen ye bī lony.

¹⁴ Yen Jethu ē ye raan
Nhialic ku ē ye raan path, ku
wek aaci kuc ye, ku lēkkē
Pilato bī wētdun gam bī raan
yen cī kəç nök lony, ku ye
Jethu yen nək.

¹⁵ Ku ē kēya, wek aaci raan
nök raan yen dhēl pīr nyooth,
ku yeen aci Nhialic jət ran yic
bī pīr ku acuk tīj ke cī rot looi.

¹⁶ Ee rielde yen Jethu, yen
aci mony aduany cəl acath.
Kē cäk tīj, ku njiekkē ē loi ku
wēt cī ʏok Jethu gam, ee wēt
cī ʏok wēt Jethu gam yen aci
ye cəl apuəl, agut tē cieth yen
wenhīm cit emən.

¹⁷ “Ku emən wek wämāthkiē,
anjiekkē yen kē cäk looi kek we
ku bānykun cī wek Jethu nök,
ee luəikē ke kuöckē.

¹⁸ Eci Nhialic lək kəç kāk
Nhialic tīj theer lən bī raan
luäk kəç gum, ku yen aci rot

dhiel thïn ke ye yic këya.

¹⁹ Ke yeen, pälkë luoi kärëç, ku ye wët Nhialic yen gamkë, ku bi Nhialic adumuööm cäk looi päl piny,

²⁰ ku na luoi kë këya, ka aköldä ke Nhialic abi we yiëk riel Wëike, ku abi we tuöç Jethu yen ci löc tënë we ku bi we kony.

²¹ Jethu abi rëer pan Nhialic agut aköl bi kånj ëbën bën waar piiny bik aa yam, cit tē ci Nhialic ye luuel thïn thëer wäär tënë kocken kärke tñj.

²² “Yeen ëci Mothith luuel ëlä, ‘Nhialicdun abi we tuöç raan kånj tñj, cimën ci yen ya tuöç we, ku yeen abi ya raan kuatdun.

²³ Ku wek aadhil këriëç ëbën bi lëk we gam. Ku raan ci wël raan kånj tñj bi gam, acii bi mat kəc Nhialic yiic.’

²⁴ Ku kəc kånj tñj, la kë cik luuel agut ci Thamuel, ku kəc ci lëk bën yecök aaci kë loi rot ë nïnkä luuel.

²⁵ Käk ci Nhialic luuel ka bi luoi we, käk ci kəc kånj tñj lëk we aa kakkun. Ku wek dhielkë röt mat thïn, ku bäk kë ci Nhialic lëk wärkun dit ka bi yiëk ke tek wedhie. Cimën yon ci yen ye lëk Abaram ëlä, ‘Ku kuatdu yic yen abi yen kəc pinynhom döç.’

²⁶ Ke yen Nhialic aci raan bi këde bën looi löc, cöl Jethu ku tuuc tuen, ku bi we döç, ku bi we cöl awel wepuöth wei luoi kärëç yiic.”

4

Piter ku Joon aaci yäth luk

yic

¹ Tëwën jiem Piter tënë kəc ku Joon ke kääc yelööm, ke kəc kök käk Nhialic, ku bëny apuruuk yon Nhialic tiit, ku jöl aa köçdit kök, kəc akut Thaduthi bö.

² Keek aake ci puöth mit wët ye Piter ku Joon kəc piöç lön nadë ke Jethu aci rot jöt kam kəc ci thou. Kënë aye nyuöth lön nadë raan ci thou alëu bi bën pïr.

³ Gokë ke döçm ku lek ke mac agut yon nhiäk, rin ci aköl cuöl.

⁴ Ku kəc juëc ci wët Piter pin aaci gam, ku juakkë röt bik ciët tiim kadhiëc.

⁵ Nawën aköl dëëtë ke bány Itharel ku köçdit baai, ku jöl aa kəc piöç lööñ, kuut kenhüim Jeruthalem.

⁶ Keek aacä amat jäl looi kek raandit käk Nhialic cöl Anath, ku jöl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhändër, ku kəc kök many Anath thok.

⁷ Keek aaci Piter ku Joon cöl aabi kenhüim, ku jölkë ke thiëç, “Ee luoi kë këde ku bi raan aduany cath? Ye riel nõ yen tö kek we ku ye rin ña yen looi wek ye?”

⁸ Go Piter ke ci guöp thiän riel Wëi Nhialic, dhuşk ke, “Wek bány ku köçdit baai.

⁹ Na yakë yo thiëç yaköl këpuöth ci looi tënë raan aduany ku tē ci ye kuony thïn,

¹⁰ ka dhielkë ñic, ku adhil kəc Itharel ñic ëbën, lön raan kääc wenhüim ke ci pial, ee riel Jethu raan Nadharet

wäär cäk piäät tim cī riūu kōu, ku jōt Nhialic raᅇ yic.

¹¹ Jethu ē yen raan cī wētde gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, ‘Mēn yen cī wek ku ec wek atēēt loi yōt, yen acī bēn yōk ke ye mēn ril apēidit.’

¹² “Ee yen Jethu yen abī kōc cōl apoth la pan mac, ee yen raan tōōᅇ yen cī Nhialic yiēk riēl pinynhom ku bī yō kony.”

¹³ Go bāny luk jāl gāi wēn cī kek Pīter ku Joon tīᅇ tē cī kek puōth ril thīn, ku keek aake ye kōc ē path kēc piōc. Yeen acīk ᅇᅇc lōn nadē ke keek aake ye cath kek Jethu.

¹⁴ Ku acīn kē cīk lueel, rin cī kek raan aduany wēn cī kony tīᅇ ke kāac kek Pīter ku Joon.

¹⁵ Go bāny Pīter ku Joon yōōk bīk la ayeer yōōt ku lōkkē jāam yic kepēc.

¹⁶ Ku jōlkē rōt jāl thiēec kamken, “Ye kēn ᅇō buk luōi ē kōckā? Raan ēbēn Jeruthalem aᅇᅇc kē cī rot looi, kēdit jāᅇ gōi cīt ē kēn cīk looi, ku acī lēu buk jai.

¹⁷ Ku rin buk cīi pāl, bī kē cī rot looi thiēi baai yic, ke keek abuk yōōk bīk cīi ben jam tēnē raan dēt rin Jethu.”

¹⁸ Ku jōlkē Pīter ku Joon caal yōt ku lēkkē ke, cōk alōn ben ᅇō yiēndē, ke duōkkē ben jam, duōkkē kōc ben piōc rin Jethu.

¹⁹ Go Pīter ku Joon dhuōk ke, “Week nhīim alēukē bāk guō luk tē ye Nhialic tiēᅇ ye lōn bī ya wētdun yen buk gam, ku lōn ye yen wēt Nhialic.

²⁰ Yōok acuk lēu buk kōōc, buk cīi ben jam rin Jethu, rin cī yōk kākken cī looi tīᅇ, ku piᅇku wēl cī lueel.”

²¹ Go bāny luk ke thōn apēi bīk cīi ben jam rin Jethu, ku lonykē ke bīk jāl. Ee cī bāny luk tīᅇ lōn ril yen yic, bīk ke tēm awuōc, rin kōc aake tō kelōm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wēt kēpuōth cī rot looi.

²² Mony aduany yen cīk cōl apuōl ē ye raandit, ruōnke aake ye thiārᅇuan ku tē kac.

Kōc cī gam aaci rōōk bīk cīi riāc

²³ Nyin yic tēwēn cī ke lony, ke Pīter ku Joon dhuk tēnē kōc akuōt den, ku lēkkē ke kā cī kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai lēk ke.

²⁴ Nawēn piᅇkē ē wēlkā, ke rōōk Nhialic puōu ēbēn ēlā, “Bēny, yīn Aciēᅇ nhial ku piny ku wēr ku kāk pīr thīn ēbēn!

²⁵ Yīn acī Wēiku tooc bī Wādan dīt thēer Debit, raan ye aluōnydu wētdu lēk kōc, ku ēcī lueel ēlā,

‘Yeᅇō cī kōc cie kōc Itharel puōth riāak apēi kēlā, yeᅇō cī kōc kekōōth wel bīk kārēc aa looi tēnē Nhialic?’

²⁶ Bānydit ē pinynhom aake cī rōt guīir, ku mat kōc ke mēc bēi kenhīim, bīk kērac luōi Nhialic ku jōl a Raan cī lōc ku dōc, raan bī Nhialic tuōōc piny.’

²⁷ “Ku yeen ē ye yic, Antipāth Yērot ku Pilato aake cī mat kedhie Jeruthalem ē tēn kek kōc cie kōc Itharel, ku

jəl aa kəc Itharel rin Jethu aluanđun cīn guəp acuəl, ku yeen ē yen ca looi ke ye Raan cī ləc ku dəc.

²⁸ Keek aake cī kenhīim mat, ku bik kakkun ke ca tak riəldu thəer, ka bī röt looi, bik ke looi.

²⁹ Ku yeen emən bəny, tīj ke aaci yok cuək thook, kony yok, yok aluakku, ku buk wətdu aa lək kəc ke cīn riššc.

³⁰ Kony ɣo, tar yicin riel kəndu, buk kəc aa kony ku yiək ɣo riel buk kädit kəc ɣəi aa looi rin aluanđun cīn guəp acuəl Jethu.”

³¹ Wən cī kek jəl thök rōök, ke la kē yiək tən awən mət kek thīn. Keek aake cī Wēi Nhialic bən kegup, ku jəlkē guə jək bik wət Nhialic piššc tənē kəc ke cīn riššc.

³² Akut kəc cī gam ēci mat ē tək. Ee cīn raan tōöj ye luel kamken lən nadē kək tš kek ye aa kəkke yetök, ku aake kək rēer ke ke rəm.

³³ Atuuc Jethu aake cī Nhialic yiək riəldit, ku bik aa lueel ke cīi rišc lən cī Jethu Bānyda rot jət ran yic. Ku keek aya, aake cī Nhialic dəc apəidit.

³⁴⁻³⁵ Ē cīn raan tōj nōj akuštden yic. Kəc ke la dum kamken ku ɣōöt aake cīk ɣaac, ku biikē wēeu cīk kek kəj ɣaac, ku yekē ke ɣəm atuuc Jethu. Ku wēeu aake yekē tək röt cīt kēwic raan tək kamken.

³⁶⁻³⁷ Ku kēya, Jothep raan dhiənh Lebī, dhiəth pan Thaipruth, ku yeen ē ye atuuc Jethu cəl, ke cəl Barnaba (ku

wətde yic “Ee raan kəc riəel pušth”) eci duəmde ɣaac wei aya, ku bī wēeu ebən ku ɣəm ke atuuc Jethu.

5

Anyiköl Ananiath kek Thapira

¹ Mony cəl Ananiath ē tš thīn ku jəl a tījnde Thapira. Keek aake cī abək kəkken baai ɣaac wei.

² Ku yen Ananiath ēci wət mat yic kek tījnde ku bik wēeu abək thiaan, ku yikkē atuuc Jethu abək.

³ Go Piter Ananiath jəl thiēc əlä, “Yīn Ananiath, ē rin nō cəl yīn rot aləu jərac, ku ba Wēi Nhialic bən lək lueth, ku yīn amuk abək wēeu kek cī yīn ke kəkku ɣaac wei?”

⁴ Təwäär kēc yīn kək paandu ɣaac, aake ye kəkku, ku wēeu cī yīn ke ɣaac aa kəkku aya. Ye rin nō tek yīn kē cīt kənē ba looi? Yīn aacie yok ca wēer, ee Nhialic yen aca wēer!”

⁵ Kaam wən piŋ Ananiath ye, ke wiək piny ku thou. Ku kəc ke cī ye piŋ aaci bən riššc.

⁶ Go riənythii ke rēer ɣōöt guəpde kušth ku jətkē, ku lek thišk.

⁷ Kaam wən looi kənē rot, ke tīj Ananiath bš ɣon wən tš Piter thīn, ku ē kuc kē cī rot looi.

⁸ Go Piter thiēc əlä, “Lək ɣa yic, ye kəkka kek wēeu ebən cī wek kəj ɣaac wek muənydu?” Go Thapira bēer, “Ee tēden, aa kek wēeu ebən.”

9 Go Pïter lëk Thapira ëlä, “Yeñö tek wek ye wek muonydu bäk Wëi Nhialic them? Yeñö looi wek këcüt këne, ca kəc bö kä piñ cök? Aa kəc ke cï muonydu la thiäk, ku emën aya aabi jot bik yi la thiäk.”

10 Kaam wën, ke Thapira wiëk piny ku thou nyin yic. Go riénythii bën yöt, ku tinjë ke cï thou, gokë jot ku lek thiäk muonyde löm.

11 Kəc ke tö yön Nhialic ku kəc kək cï kë cï rot looi piñ, aaci bën riöç apeidit.

Käkdit jän göi cï röt looi

12 Käkdit jän göi apeï aake cï atuuç Jethu aa looi kam kəc. Kəc ke cï wët Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kän Tholomon cök.

13 Ee cïn raan tök kam kəc cie kəc akuöt den cï ye tak bi met keyiic, cök aa lön ye kəc juëc ke leec.

14 Ku kəc juëc apeidit, yööm röör ku diäär ke cï wët Jethu gam, aake ye röt mat akuöt den yic.

15 Wët kapuöth ye kəc Jethu looi, aake cï kəc tuany cöl aaye kəc ruääi ke ke jat dhöl yiic, ke cï täac biök yiic, ku bi Pïter ke döç tē cieth yen. Na cie këya, ku cök a atiëmde ke kum ke piny ku bik pial.

16 Ku kəc juëc bëïi thiääk kek Jeruthalem yiic, aaci kocken tuany ku kocken kök la gup jakreç bën aa bëïi, ku aaci ke bën aa kony.

Atuuç Jethu aaci gum

17 Tëwën, ke raandit käk Nhialic, ku kocken rëer ke ye,

ku jöl aa kəc ye buöth tö akut Thaduthi yic, aake cï puöth mit tënë atuuç Jethu. Gokë tak ku bik kërac looi tënë ke.

18 Ku dömkë atuuç Jethu ku riitkë ke yön ye kəc mac thïn.

19 Ku ë wëer këne, ka atuny Nhialic bö ku tuërkë ke bei yööt, ku wët kenhüim ayeer, ku lëk ke ëlä,

20 “Lakkë luan Nhialic, ku bäk kəc la piöç wët pir yam cï Jethu lëk we.”

21 Go atuuç Jethu wët cï lëk ke piñ, ku lek luan Nhialic durdur yic, ku jökkë piöç wët Nhialic. Go raandit käk Nhialic kek kacke, këcüt baai Itharel cöl ku bik bën luk yic, ku bik mat. Ku jölkë thok tuöç tënë apuruuk tit yön mëc, ku bik atuuç Jethu kuëth luk yic.

22 Tëwën yeet kəc wën cï tooc, ke keek akëc atuuç Jethu la yök yöt, gokë dhuk ku lek thok lëk bány luk ëlä,

23 “Wën yeet yok, yok aaci yöt yök ke riëet thook ku kəc tit ke kääc yethok. Nawën nyanyku thok ka cïn raan tööy cuk yök alöthïn.”

24 Nawën piñ bëny apuruuk luan Nhialic tiit ku jöl aa këcüt käk Nhialic, gokë göi kë cï rot luoi atuuç Jethu.

25 Kaam wën, ke raan bö yöt ku lëk ke ëlä, “Pieñkë këdiëën, kəc kek ke cäk riëet yöt, aa rëer luan Nhialic emën, ku aa piöç kəc wët Jethu!”

26 Tëën, go bëny apuruuk la kek apuruuk bik ke diëc, ku bëikë ke luk yic. Keek akëc atuuç Jethu kuaath, wët riöç kek ciët ke bi kəc ke nhiaç

atuuc Jethu bišök aleel.

27 Tëwën cī apuruuk atuuc Jethu jāl bēi luk yic, go raandit kāk Nhialic ke thiëc ëlä,

28 “Wek aa we cī thon apëidit ku bāk kəc cī ben piöoc wët Jethu. Tiënkë kē cäk looi! Cī wek kəc pišöc ëbën Jeruthalem, ku week awiëckë ku bī aa yok ye gök lon nadë ka yok aa cəl Jethu anäk.”

29 Go Piter kek atuuc Jethu wët raandit kāk Nhialic dhuk nhom ëlä, “Yook, ee Nhialic yetök yen alëuku buk theek, ku aacie kəc ë path.

30 Wek aaci Jethu nök, ku piäatkë tim cī riü kəu, ku yeen aci Nhialic wärkuan dit jöt thou yic.

31 Jethu aci Nhialic jöt bei ran yic, ku le nyušöc könden cuëc ku looi ye bëny, ku ë raan bī kəc kušny bei käreç yiic. Ku yeen abi kəc Itharel päl kaam, ku bik kenhüim waar bik cī ben luui käreç, ku bī Nhialic adumušmken päl piny.

32 Yok aaci kāk cī Nhialic looi tin, ku Wëi Nhialic aya, yen cī Nhialic tušc kocken wëtde gam, ee kāk cī Nhialic looi nyuöth kəc.”

33 Tëwën pinj bëny luk wët cī atuuc Jethu lëk ke, gokë puöth riäak apëidit, ku wickë bik ke nök.

34 Go raan tök kam bëny, Gamaliel, raan akut Parathi. Ku yeen ë ye raan piöoc lööj. Ku ë ye raan theek kəc Itharel apëidit, rot jöt luk yic ku lëk apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic.

35 Ku jəl bëny luk lök jääm nhüim ëlä, “Wek kəc wuönda Itharel, takkë wenhüim apath kē wiëckë bāk luši ë kockä.

36 Wäär ë run thiškkä yiic raan cəl Theudath ëci tuöl, ku nyooth rot ke ya aciëj dit ril tör, abi raan buot kanuan röt mät ye. Yen Theudath aci bën nök, ku kəc ke cī wëtde gam aaci bën thiäi, ku ë yen thök wëtde.

37 Raan cəl Judath ku ë ye raan wun cəl Galilia, ëci ben tuöl aya rušön çon kueen kəc, ku yeen ëci kəc rac nhüim agut bī raan tädit wëtde gam, ku yekë buöth cök. Yeen aya aci bën nök, ku wëer kocken wäär ye buöth.

38 Ku ëmën alëk we, anjüën bī ciën kërëc luöikë tënë ke. Anjüën bāk ke puöl! Na yekë loikë, kē cī raan tak bī looi, ka njuot bī guo yäi.

39 Ku na ye Nhialic yen cī ke yiëk riël, ka cäk bī lëu. Rin wek aabi röt yök ke ye Nhialic yen thär kek we. Go bëny luk wët Gamaliel gam.”

40 Ku cšölkë atuuc Jethu yöt, ku tëmke ke awuöc bī ke that, ku thönkë kenhüim bik cī ben jam rin Jethu. Ku jölkë ke lony.

41 Tëën atuuc Jethu aaci jal jäl luk yic ke cī puöth la yum wët cī Nhialic ke cəl agum, rin cī ke that wët Jethu.

42 Ku yekë kəc pišöc wët Puöth Yam Jethu Kritho akölaköl luan Nhialic kəc Itharel, ku bääiken yiic aya.

6

Kəç kadhorou ë kəç kony luoi aaci kuany

¹ Tëwën cī akuën kəç biöth rot juak, akëëk ëcī rot looi kamken, kəç Itharel kek ke ciëŋ Jeruthalem, ku kəç Itharel jam thoŋ Girik. Kəç Itharel jam thoŋ Girik ë yekë lueel lön nadë ke lëërken aake cie kuëëc nhüm, rin cī ke ye muəç tē tek wëü ye tēk lëër akölaköl.

² Go atuuç Jethu kathiäär ku rou kəç cī gam ëbën cəal ku lëkkë ke ëlä, “Yeen acie yic tənë ɣo buk luoi piöoc wët Nhialic puäl ku ye wëü kek yeku tek.

³ Ke yen, wek wämäthkua, kuanykë kəç kadhorou weyiic, kəç path la gup riel Wëi Nhialic ŋic kəŋ. Ku keek abuk cəl aaye wëü muk, ku yekë ke tek.

⁴ Ku ɣok aabi ɣonhüm yiëk rök ku jəl a piöoc wët Nhialic.”

⁵ Kəç ke cī gam aake cī puöth miët wët cī atuuç Jethu lëk ke, ku kuanykë kəç. Kəç ke cik kuany aake yī Ithipin, raan la gam la guöp Wëi Nhialic, ku jəl aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen ëcie raan Itharel, ee ye raan pan cəl Antiök cī yanhde puäl ku gem yanh kəç Itharel.

⁶ Ku jəl kəç cī kuany ɣäth tənë atuuç Jethu, gökë rök rienken ku tēükë kecin kenhüm bik ke döç.

⁷ Ku piöoc wët Nhialic ëcī la tuen ke juak rot. Akuën kəç biöth Jeruthalem ë yic juak

akölaköl, ku akuëndit apëi kəç kək Nhialic aci bën gam.

Bäny Itharel aaci Ithipin dəm

⁸ Ithipin ëcī Nhialic döç bi cəl aril apëi, go kəkdit jəŋ göi apëidit looi kam kəç.

⁹ Ku kəç abëk akut amat tən kəç Itharel aake cie wëtde ye gam, ku keek aake ŋic lön ye ke cəl kəç lääu nhüm, wët ye kek kəç aa loony cī puäl. Ku yen akut kënë, ee la yic kəç wun cəl Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cik jək bik aa teer kek Ithipin.

¹⁰ Ku yen Ithipin ëcī Wëi Nhialic yiëk riel ŋic yen ke wël apëi, na lueel wët, ka cīn raan lëu ye bi wëtde dhəl yic.

¹¹ Gökë kəç kək riöp, ku bik aa lëk kəç Itharel ëlä, “ɣok aaci Ithipin piŋ ke jiëem Mothith ku Nhialic gup!”

¹² Tëwën cī kəç cī riöp aa jam këya, tēen ke keek aaci kəç Itharel, ku kacken dit, ku jəl aa kəç piöoc lööŋ rac nhüm. Ku dəm kəç Itharel Ithipin ku ɣëthkë luk yic.

¹³ Ku bükë kəç kək bik Ithipin bën cək thok ku luelkë ëlä, “Mony kënë, cəl Ithipin ë luanđan Itharel ku lööŋkuan Mothith dhəl yiic.

¹⁴ Acuk piŋ ke ye lueel lön nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luanđan Itharel thuör piny, ku wëer ciëŋdan thëer Mothith yic.”

¹⁵ Go kəç ke cī nyuc luk yic ëbën Ithipin jəl döt apëi, ku tiŋkë ke cīt nyin atuny Nhialic.

7

Jam Ithipin

1 Ku jol raandit kāk Nhialic Ithipin thiëc elä, “Yekē yith kek kāk cī kockä yī gaany?”

2 Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wärkië ku wämäthkië, piënkē wëtdië! Nhialic Madhəl yen ye leec raan ebën, eci rot nyuöth wädan dit Abaram γon ηot ciëη yen pan Methopotamia, wäär këc yen guo kök bi la ceη pan Ḳāran.

3 Ku yen Abaram eci Nhialic yök elä, ‘Nyään paandu ku kacku piny ku lœr piny ba nyooth tēnē yī.’

4 Go Abaram wuönden nyään piny ku ler bi la ceη gen Ḳāran. Na wäär cī wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yök bi bën ceη ë wun yen ciëη wek thīn emën.

5 Acin aban piny cii Nhialic yiëk Abaram, ku eci thon lon bi yen Abaram gäm ë piny kënë bi ya piënyde kek mīthken bi lök dhiëeth aköldä. Tëwäär yen lëk Nhialic Abaram ë wët kënë, ke Abaram ë cīn mīth cī dhiëeth.

6 Nhialic ë cā Abaram yök elä, ‘Miëthku aabi ceη wun thāi kök run buot kaηuan. Ku keek aabi ya aloony koc ë wun bi kek ceη thīn, ku aabi ya jöör apeidit.

7 Ku γen abi koc kek bik aa luösi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jäl ye wun

kënë. Ku aabi bën bik γen bën door ë tēn.’

8 Ku ë tēen aci Nhialic lëk Abaram bi miëthke aa ηoot, ku yen ë kīn ye nyuöth lon cī kek döör. Ku Abaram aci wänden Ithäk bën ηoot nīn kadhorou cök ciëen wäär dhiëeth ye. Ku ηot Ithäk Jakob, ku ηot Jakob wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken dit kuat Itharel emën.”

9 “Wëet Jakob aake man mēnhden cöl Jothep. Gokē γaac ku bi a lony pan Ijip. Ku Nhialic ë nhīar Jothep.

10 Go Jothep kony bi puut bei käreç yiic. Na la Jothep γäth bēnyηaknhom Ijip nhom, ke yik Nhialic riël bi kāη ηic ku ye raan path. Go bēnyηaknhom ruök bi ya yen bēny pan Ijip. Ku looi aya bi a yen tō tueη kāk paande yiic.

11 Ku cök eci tuöl pan Ijip ebën ku jol a Kanaan. Ku yen cōη kënë eci koc ban apci. Ee ril yic ku bi wärkuan dit miëth yök.

12 Nawēn le Jakob piη lon tō rap Ijip, go wätke kek wärkuan dit emën tooc ku bik la.

13 Na ben wärkuan dit ben dhuk cāth yic rou, go Jothep rot tēt ke lon ë yen mēnhden ku jol bēnyηaknhom Ijip manyde ηic aya.

14 Ku tuc thok wun Jakob, ku bi lëk wun kek manyden ebën kathiärdhorou ku dhiëc bik bën Ijip.

15 Go Jakob jäl la, ku ë yen tē cī Jakob ku wärkuan dit bën la

thou thïn.

¹⁶ Gup wärkuan dīt aake cī bēn la thiök tē cəl Cikem, ku tē cī ke thiök thïn, ee ye piny γοοç Abaram wēeu tēnē thāi cəl Yāmōr.

¹⁷ “Na la nīn thiök, nīn kek ke cī Nhialic ke Abaram yōök lōn nadē ka la kēpuōoth bī luōi ye, ke akuēn kōckuan ke tō Ijip ēcī ye yic juak apēi.

¹⁸ Ku ēcī rot looi bī bēny dēt kuc Jothep pan Ijip mac.

¹⁹ Ku yen bēny kēnē ē ye wärkuan dīt wēēŋ ku kuc ke ciēēŋ. Ku ye ke cəl acuet miēthken roor ku bī mīth thou.

²⁰ Ku tēēn ē yen ē dhiēēth Mothith, ku yen ē ye manh adhēŋ tēnē Nhialic, ku muk baai pēi kadiäk.

²¹ Ku nawēn la cuat wīir, go nyen bēnyŋaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde.

²² Mothith acī piōōc tēcīt tē ŋic kōc Ijip kāŋ thïn, agut abī ya raandīt tet ku ye raan ŋic kāŋ apēidīt jam yīth, ku jəl a luoi aya.

²³ “Na la run Mothith yet thiārŋuan, go yenhom tak ku bī wāmāthakēn Itharel la tīŋ tē ciēŋ kek thïn.

²⁴ Tēwēn cī yen wāmāthakēn la tīŋ, go raan tōk keyiic yōk ke nēk raan Ijip, go mēnhden nāk kony, ku guur raande agut tē nēk yen raan awēn thār kek raande.

²⁵ (Ee cī Mothith tak lōn nadē ka bī kacke deet yic, lōn bī Nhialic ye looi bī ke wēēr bei loony yic. Ku akēckē deet.)

²⁶ Nayōn nhiäk ke yōk kōc Itharel karou ke thār, go la ku dōk ke. Ku jəl ke yōök ēlä, ‘Piēŋkē kēdiē wek rōörkā. Wek aa kōc ruāāi. Yeŋō kuc wek ceŋ kamkun?’

²⁷ “Go raan tōŋ wēn cī raan tiaam Mothith piēk wei, ku thiēec ēlä, ‘Yeŋa cī looi ba ya bānyda. Ku ye bēny dēt lēu ba luōŋda luk?’

²⁸ Wic ba ya nōk cīmēn wārakōl nēk yīn ke raan Ijip?’

²⁹ Tēwēn piŋ Mothith ē wēt kēnē, go kat ku le ceŋ Midian. Ku acī bēn la dhiēth dhäk karou ē tēēn.

³⁰ “Wēn cī Mothith ceŋ ruōōn thiārŋuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuōth ye. Ku atuny nhial ēcī Mothith tīŋ kecīt bun dēp roor liēet tēthiāäk kek gōn Thina.

³¹ Go Mothith gāi kē cī tīŋ, ku cot rot but lōōm ku bī tīŋ apath. Go rōl Nhialic piŋ ke ye lueel,

³² ‘Ee yēn Nhialic ye wārkuōn dīt door. Nhialic Abaram, ku Ithäk, ku Jakop.’ Go Mothith riōōc arēk bī lath ku cīi kēwēn ben dōt.

³³ Go Nhialic Mothith yōök, ‘Dēk war bei, rin tē kēēc yīn thïn, ee tē thek.

³⁴ Yēn acī tēreec guum kackiē thïn pan Ijip tīŋ. Yēn acī dhiēnden piŋ. Ku yēn acī bēn ku ba ke bēn kony. Bäär emēn, ba yī tuōōc Ijip.’ ”

³⁵ Ithipin acī la tueŋ ke jam luk yic ēlä, “Mothith ēcī kōc Itharel kuc bīk wētde cīi piŋ.

Ee cĭk thiëꞑc ëlä, ‘Yenḗa looi yĭ ba ya bānyda ku ye luškkua luk?’ Yen Mothith ë yen cĭ Nhialic tooc ku bĭ ya bēny, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abĭ atuny Nhialic cĭ rot nyuōth ye bun dēp yic, kony luōide yic.

³⁶ Yen Mothith acĭ kōꞑ Itharel wēt nhĭim bei Ijip ke loi kāk jāḅ gōi pan Ijip, ku wāār teem wār aruōōr, ku jōl a wāār rēer kek ror liēet run kathiārḅuan.

³⁷ Mothith ëcĭ kōꞑ Itharel yōōk, ‘Nhialic abĭ we tuōꞑc raan bĭ we bēn piōōꞑc wētde, raan kāk Nhialic tĭḅ cĭmēn cĭ yen ḡa tuōꞑc we. Ku yen raan bĭ tuōꞑc we abĭ ya raan kuatdun.’

³⁸ Mothith ë yen rēer kek kōꞑ Itharel ke ciēḅ ror liēet. Ee rēer kek wārkuan dĭt. Ku jōl a atuny nhial yen cĭ jam tēnē ye ḡon Thinaḱ nhom. Ee yen ye Nhialic yōōk ku bĭ wētḑen pĭr akōlriēꞑc ëbēn bēn lēk kōꞑc.

³⁹ ‘Ku wārkuan dĭt aake cĭ kuꞑc ku bĭk wēt Mothith cĭi piḅ, keek aakēc luui wētde. Ku wĭckē bĭk dhuk Ijip.

⁴⁰ Gokē Aron yōōk, ‘Thāth ḡo jak bĭ ke aa ket tuḑḅ kōꞑc wat ḡonhĭim tē ciēth ḡok. Akucku yen kē cĭ rot looi tēnē Mothith yen wāār wēt ḡo bei Ijip.’

⁴¹ Keek aacĭ mĭlāḅ thōōth ke ye jōḅ cĭt manh weḅ, ku loikē yai bĭ kek yanḑen cĭk looi aa door. Ku yekē jal nāk.

⁴² Tēēn Nhialic acĭ yekōu bēn wēl ke. Ku pēl ke bĭk aa

kuꞑl tō nhial kek yekē door, cĭmēn cĭ ye ḡōt athōr kōꞑc kāk Nhialic tĭḅ yic ëlä,

‘Wek kōꞑc Itharel! Ee cie ḡen, ḡen yakē nāk ḡōk.

ḡōn tō wek ror liēet run kathiārḅuan.

⁴³ Ee ye duēl jōḅḑun cōl Molok yakē ket.

Ku jōl atĭm ciēer, jōḅḑun cōl Repan cāk ḡuan.

Aa kek ke jakkun cāk ke looi, bāk keek aa door.

Ke wek aaba tuōꞑc wei, bāk ḡet Babilon kōu ciēen.’

⁴⁴ ‘Wārkuan dĭt aake la Duēl yen ye nyuōth lōn nadē ke Nhialic arēer ke ke ror liēet. Duēl acĭ yĭk tēcĭt tē cĭ Nhialic ye lēk Mothith thĭn, cĭ looi tēcĭt tē cĭ ye nyuōth Mothith thĭn.

⁴⁵ Ku yen duēl kēnē ëcĭ wārkuan dĭt aa thōn miēthken wāthēer, agut tē bĭi Jocuḗ ye ë piny cuk bēn rum tēnē kōꞑc ke la ye. Wāār ye Nhialic ke cuōp wei tē bĭi ḡok. Ku jōl duēl rēer agut wāār ye Debit bēnyḅaknhom.

⁴⁶ Debit ë nhiēer Nhialic. Ku ëcĭ Nhialic thiëꞑc ku bĭ puōl bĭ luak yĭk, luḅḅ bĭ Nhialic Wundĭt Jakop ceḅ thĭn.

⁴⁷ Ku ë Tholomon yen acĭ luak bēn buth.

⁴⁸ ‘Ku yen Nhialic Madhol acĭe ceḅ ḡōōt yĭic ḡōōt ke yĭk. Cĭmēn ye kōꞑc kāk Nhialic tĭḅ ye luꞑl ëlä,

⁴⁹ ‘Acĭ Nhialic luꞑl, ke nhial yen tō thōnydiē thĭn,

ku piny yen aye ɣen ɣacök
tääu thïn.

Ye ɣön yündē yen bāk yik tēnē
ɣen?

Ye tēnen yen lēu bī ɣen lōŋ
thïn!

50 Cie ɣen ɣa looi kākā ēbēn!

51 “Tēril wek nhïim thïn!
Wek aaci kuc bāk wēt
Nhialic cī piŋ, rin thōŋ wek
puōth kek kōc kēc Nhialic
gam cimēn wärkun dīt thēer.
Wek aaci kuc bāk wēt cī Wēi
Nhialic lēk we cī gam.

52 “Le raan kāk Nhialic tīŋ
cī wärkuōn dīt puōl ke kēckē
nōk? Wärkuōn dīt aaci kōc cī
Nhialic tooc nōk, kōc ke cie
ya lueel lōn raan bī kē wīc
Nhialic bī looi, abī bēn. Ku
ēmēn yen acāk gaany ku acāk
cōl anāk.

53 Aa wek cī löōŋ Nhialic
thōn, löōŋ kek ke cī atuny
nhial thōn wärkuōn dīt. Ku
keek aa kēckē ke gam!”

Ithipin aci biöök aleel

54 Tēwēn piŋ bāny luk wēl
Ithipin, gokē puōth riäk
apeidit ku kackē kethook tēnē
yē.

55 Ku yen Ithipin ēcī Wēi
Nhialic thōŋ guōp, go yenyin
wēl nhial ku dēei, ku tīŋ riel
dīit Nhialic, ku tīŋ Jethu aya
ke kääc Nhialic lööm kōŋ cuēc.

56 Go Ithipin bāny luk yōök
jalkē tīŋ, “ɣen aci nhial tīŋ ke
liep yethok, ku ɣen aci Manh
Raam tīŋ ke kääc Nhialic lööm
kōŋ cuēc.”

57 Go bāny luk keyith kum
ku reelkē apeī. Ku riŋkē
Ithipin guōp,

58 Ku ɣēthkē aɣeer geeu ku
lek biöök aleel agut tē thou
yen. Kōc kek ke nāk ye aake
cā alēthken nyāŋ riēnythii cōl
Thawul ku bī ke lōk tiit.

59 Keek aaci Ithipin jāl
biöök aleel, ku Ithipin ē ye
Nhialic cōal, “Bānydiē Jethu,
lor wēikiē!”

60 Ithipin ēcī yenhiol guōt
piny ku lueel ke cie rōl jōt
apeidit, “Nhialic! Duk ke gāk
kēreec cik luōi ɣa!” Wēt kēnē
aci lueel, ku thou nyin yic.
Nāäk cī Ithipin nōk ēcī raan
cōl Thawul gam. Ku mony cōl
Thawul ē tō thïn. Ku yeen ēcī
lōn nēk Ithipin gam.

8

Thawul aci kōc cī gam cōl agum

1 Akōl nēk Ithipin, yen akōl
jōak yen rot bī kōc ke cī wēt
Jethu gam Jeruthalem gum
apeidit. Kōc ke cī wēt Jethu
gam aake cī kat bīk rōt thiāi
wuōt kōk yiic, wuōt Judia ku
Thamaria, ku atuuc Jethu kek
aake cī dōŋ Jeruthalem kepēc.

2 Kōc ke cī wēt Nhialic gam
piānden ēbēn, aa kek cī Ithipin
bēn la thiōk, ku jōlkē dhiau
apei rienke.

3 Ku ēcī Thawul them bī kōc
cī wēt Jethu gam cōl agum, rin
yeen ē ye la panē ku panē,
ke kuany bēi yiic ēbēn, ku ē
ye kōc cī wēt Jethu gam ɣōc
bei ɣōōt yiic, rōōr ku diäär, ku
kuēth ke bī ke la mac.

Wēt Puōth Yam aci piöoc Thamaria

4 Kɔc ke cī wēt Jethu gam, cī thiēi wuōt kōk yiic aake cī la cath wuōt yiic ēbēn, ku piōockē kɔc wēt Nhialic.

5 Pilipo ēcī cath bī la gen Thamaria ku le kɔc piōoc thīn wēt Jethu Krītho.

6 Kɔc ke cī kenhīim aa kuōōt, aake cī kepuōth aa tāāu piny ku bīk kē lueel Pilipo aa piŋ apath. Keek aacī wēt Pilipo aa piŋ ku tīŋkē kāk jāŋ gōi cī aa looi.

7 Kɔc juēc aacī jakrɛc aa bēn bei kegup ke dhiau apeī, ku kɔc cī ruai, ku kɔc kōk cī ŋɔl aacī Pilipo cɔl aa puɔl.

8 Kēya, kɔc Thamaria aacī puōth bēn miɛt apeidit.

9-10 Ku mony cɔl Thaimon ē ciēŋ gen Thamaria, ku yeen ēcī kɔc cɔl agēi kākken ye looi. Yeen ēcī rot looi ke ye raandit apeī, ku kuat kɔc ke ciēŋ geu ēbēn aake cī kepuōth tāāu piny ku piŋkē wētde. Ku ē cik aa lueel ēlā, “Jɔŋ cɔl Riɛldit yen acī bēn piny cīmēn Thaimon.”

11 Ku ē yic, Thaimon ēcī kɔc Thamaria cɔl agēi tēwāār yen kākken kē looi jɔŋ tō yeguōp, ku kɔc aake ye wētde buōth yic ku detkē yic.

12 Nawēn la kɔc Thamaria wēt Pilipo gam, wēt piōoc yen kɔc Wēt Puōth Yam rin bāāny Nhialic, ku rin Jethu Krītho, go rōor ku diāār gam bīk rōt cɔl aa muɔc nhīim.

13 Yen Thaimon aya ēcī wēt Nhialic gam, ku cɔl rot amuɔc nhom, ku jɔlkē rēer tōk kek Pilipo, ku yeen ēcī bēn gāi tēwēn tīŋ yen kākdit jāŋ gōi ye Pilipo looi.

14 Go atuuç Jethu ke tō Jeruthalem piŋ lɔn nadē ke kɔc Thamaria aake cī wēt Nhialic yet tēnē ke. Gokē Pīter ku Joon tooc bīk la tēnē ke.

15 Nawēn cī Pīter ku Joon yet Thamaria, gokē rōok ku bī Wēi Nhialic lōony kɔc Thamaria gup.

16 Kɔc Thamaria aake cī muɔc nhīim rin Jethu Krītho ku Wēi Nhialic ē ŋuot kēc lōony kegup.

17 Go Pīter ku Joon kecin tāāu kenhīim go Wēi Nhialic lōony kegup.

18 Tēwēn cī Thaimon ye tīŋ ke Wēi Nhialic cī lōony kegup, wēn cī Pīter ku Joon, atuuç Jethu, keek dɔc, go wīc bī Pīter ku Joon gām wēū,

19 ku jɔl ke yōōk, “Yiēkkē ɣa riɛl kēnē aya, rin na le raan daac, ke Wēi Nhialic lōony yeguōp.”

20 Go Pīter wēt Thaimon dhuk nhom ku lueel, “Aŋuēēn diēt yī ku wēūku cuet pan mac ēbēn, rin ē yīn ye tak diēt yī ɣɔc miōc Nhialic wēū.

21 Yīn acie raan akuōtda ku acīn kēn yī mat ke ɣo, rin piāndu acī la cōk tēnē Nhialic.

22 Dhuōk yīpuōu ciēēn, ku pāl luoi kārɛc, ku rōōk Nhialic ku bī kārɛc ye tak cīmēn ē kēnē pāl piny.

23 Yen aye tīŋ yīguōp lɔn til yīn ɣo apeidit, ku yīn acī kārɛc ye ke looi muōr.”

24 Go Thaimon Pīter ku Joon yōōk. “Rōōkkē tēnē Nhialic rienkiē, ku bī ciēn kērɛc loi rot tēnē ɣa kāk cā lueel yiic.”

25 Tēwēn cī Pīter ku Joon kɔc Thamaria lēk lɔn ye wēt

Nhialic ye lək ke yic, gokë dhuk Jeruthalem. Ku tēwēn dhuk kek, aake ye kəc piššc Wēt Puəth Yam Nhialic ē bēi juēc cik tēek yiic pan Thamaria.

Pilipo ku bēny wēu Ithiōpia

²⁶ Atuny Nhialic ēcī Pilipo lək ēlā, “Guir rot ku kueny dhöl yic, dhöl jiēl Jeruthalem bi la Gadha.” (Dhöl kēn acie bēn tēek ēmēn. *)

²⁷ Go Pilipo rot guir ku lööny dhöl. Ku tēēn, ke yök raan Ithiōpia, raan cī la Jeruthalem bi Nhialic la door. Ku yen mony kēnē ēcī roc. Ku ē ye bēny wēu muk wēu tiŋ cəl Kandake, tiŋ ye bēny Ithiōpia,

²⁸ ku yen ē dhuk Ithiōpia riän thel mathiän. Tēwēn cieth yen dhöl yic, ee kuen athör Ithaya raan kək Nhialic tiŋ.

²⁹ Ku ēcī Wēi Nhialic lək Pilipo, “Ləər ku cath keyi thiäk rot riän thel mathiän.”

³⁰ Go Pilipo jəl riŋ tēthiäk kek ye ku piŋ ke kuēn athör Ithaya yic. Go jal thiēc, “Ye deet yic yen kē kuen?”

³¹ Go bēny tšou wēu dhuk nom, “Ba jal deet yic kēdē, ke cīn raan cie tēt yic ya?” Ku yök Pilipo bi la nhial riäi yic, bi cath kek ye.

³² Kēnē yen kuen athör theer wēl Nhialic yic akīn, “Yen ee cīt amäl thel ku bi la teem röl, acīt manh amääl cie dhiau tē teem nhiēmde wei, ee cīn wēt ye lueel.

³³ Yeen ee cī rac gušp, ku kəc aake cīi kuec bik yiēnyde cīi gam.

Acīn raan mīthken bi döŋ bi lək lueel,

bi käreεc riēc akölē lək a lueel, rin cīi piērde pinynhom guə cəl athök.”

³⁴ Ku jəl bēny tšou wēu Pilipo yök, “Lək ya, Ithaya jiēm rin ŋa, jiēm rienke aye rin raandä?”

³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jək jamde kēthišk awēn cī bēny tšou wēu kuen athör theer wēl Nhialic yic. Ku jəl lək Wēl Puəth Yam rin Jethu.

³⁶ Tēwēn cieth kek dhöl yic, ke yet tē tšou piū thīn, go bēny tšou wēu Pilipo jal thiēc, “Piū akik, yeŋö bā pēen ke ya cī muəc nom?”

³⁷⁻³⁸ Bēny tšou wēu pan Ithiōpia acī raan kuath riäi yök bi riäi cəl akäac, ku jəl Pilipo ku bēny wēu la piny ku lek piū yiic, ku muəc Pilipo bēny wēu Ithiōpia nom.

³⁹ Nawēn cik jəl bēn bei piū yiic, go Wēi Nhialic Pilipo diēr piny. Ku bēny tšou wēu akēc Pilipo bēn tiŋ, go lööny dhöl ke dhuk panden, ku yeen ē mit pušu apēi.

⁴⁰ Pilipo acī rot yök ke cī yet gen cəl Adhotuth, ku ler ku piöoc kəc Wēl Puəth Nhialic gēeth yiic ebēn, gut tē yet yen gen cəl Cetharia.

9

Thawul acī wēt Jethu gam

(Lusi 22:6-16; 26:12-18)

¹⁻² Thawul acī la tuēŋ ke riēc ye yen kəc buəth Bēny

* 8:26 Dhöl kēnē acie bēn tēek ēmēn rin dīit liēet thīn.

8:33 Ith 53:7-8

riääc lön nek yen ke. Ee ci la tēnē raandit kāk Nhialic, ku bi ye la yiēk athōōr tēnē bāny akut yanh Itharel rēēr gen Damathkuth, ku aye athōrkä lēk kōc Itharel tō Damathkuth, lön na la Thawul kōc ci wēt Jethu gam yōk, diäär ku rōōr, ke bi dām, ku kuεeth ke Jeruthalem.

3 Tēwēn ciεth Thawul dhōl yic ke la Damathkuth, ku wēn ci yen jal thiōk kek γεu, ke kam thiin wēn ke tīη mac la biliny nhial, ku yer piny ēbēn yelōōm.

4 Ku wīik piny ku piη raan rōl ke jam ku lēk ye, “Thawul, Thawul! Ye rin ηō cōl yīn γa agum?”

5 Go Thawul thiēc ēlä, “Ee yīn ηa Bēny?” Go rōl wēn ci piη dhuōk ye, “Ee γen Jethu, γen raan jōr.

6 Ku yīin jōt rot ēmēn ku lōar geeu, ku yīn abi lēk kē ba dhiel looi.”

7 Rōōr ke cath kek Thawul aake ci kōōc, ke bit, ku keek ē cīn raan cik tīη, ku aake ci rōl raan jam piη.

8 Go Thawul rot jōt, nawēn liep yenyin, ke cie piny ye tīη. Go kōc ke cath kek ye dām cīn ku thelkē, ke la Damathkuth.

9 Ku jōl rēēr nīn kadiäk ke cie daai, ku yeen ē nīnkä yiic kadiäk ēcie dek piū ku ēcie mīth.

10 Raan cōl Ananiath ci wēt Nhialic gam ē rēēr Damathkuth. Ku ē la kēn ci rot nyuōth ye, ku ē ye tēn ci Nhialic ye cōl thīn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bēēr, “γen akīn Bēny.”

11-12 Go Bēny lēk ye, “Jōt rot, ba la dhōl cōl, ‘Dhōl la cōk,’ ku na γεet pan raan cōl Judath ke yī thiēc raan cōl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul arōōk, ku yeen ala kē ci rot nyuōth ye lön ci yen ke raan kāk Nhialic cōl Ananiath tīη ke bō γōt, bi ye bēn dōoc, rin bi yen ke piny bēn tīη.”

13 Go Ananiath bēēr, “Bēny, kōc juēc aacä lēk käreε apēi ye raan kēnē luōi kōc ci wētdu gam tō Jeruthalem.

14 Ku yeen acī bēn Damathkuth tēnē, ke ci raandit kāk Nhialic yiēk riēl, ku bi kōc yī door bēn dām.”

15 Go Nhialic lēk Ananiath, “Lōar yen aca lōc, ku bi ya aluanđiē. Yen abi γa cōl aηic kōc cie kōc Itharel, ku jōl aa bānydit pinynhom ēbēn, ku jōl aa kōc Itharel.

16 Ku aba nyuōth ye, yen γen, yen tē bi yen guum thīn wētđiē.”

17 Go Ananiath lōōny dhōl ku ler γōn wēn rēēr Thawul thīn, ku jōl dōoc. Ku yōōk Ananiath ēlä, “Yīn wāmāāth Thawul, Jethu yen Wēn Nhialic nhom, yen ci rot nyuōth yī dhōl yic wäär bīi yīn acä tooc. Acä tooc, ku ba yī bēn dōoc ku ba bēn daai, ku bi Wēi Nhialic lōōny yīguōp.”

18 Kaam wēn, ke kacit kuεc rēc lōōny piny Thawul nyin ku ben piny tīη. Ku jōt rot bi kōōc ku cōl rot amuōc nhom,

19 nawēn ci jāl mīth, ke ben riēl yōk. Thawul acī jāl rēēr nīn lik Damathkuth kek kōc ci gam.

Thawul acī kōc piōōc Damathkuth

²⁰ Nawën ke la tën amat kɔc Itharel ku jεεm rin Jethu. Ee cī kɔc aa lëk ëlä, “Jethu ë ye Wën Nhialic.”

²¹ Kɔc ke cī wët lueel Thawul piŋ aaci bën gäi, ku yekë röt thiëc kamken, “Cie yen mony kënë wäär tō Jeruthalem, yen kɔc cī wët Jethu gam nɔk? Ku cie yen bī yen tënë ëmën, bī kɔc cī wët Jethu gam bën dɔm ku kuεεth ke tënë raandit kāk Nhialic?”

²² Ku yen Thawul ëcī riël piöoc yic apεidit, rin kāk ke ye lueel, aaye nyuɔoth lɔn nadë ke Jethu yen ë raan bī Nhialic tooc bī kɔc bën lušk, aake ye yith kɔc rac nhūim, ku ë cīn kën ye kɔc Itharel tō Damathkuth bën bëër.

²³ Nawën cī nin juëc thök, ke kɔc Itharel kuut kenhūim ku jolkë tē bī kek Thawul nāk thīn cāt.

²⁴ Ku yen Thawul ëcī bën lëk kē cī kɔc Itharel mat yic, kē bīk luoi ye. Aake cī dhöl la ayeer kal geeu yic bën aa tiit thook aköl ku wëër, rin na tēk thīn ke nāk.

²⁵ Nayon akäl tök ke tēu kocken ye buɔoth alom yic, ku luëñkë tēyör pāny kōu, ku jolkë luaac piny ë wiën.

Thawul aci dhuk Jeruthalem

²⁶ Thawul aci bën dhuk Jeruthalem ku them bī rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akëc kɔc ke cī wët Jethu gam, gam lɔn cī Thawul rot wel ku bī ya raanden, ku keek aake ye riöc ë ye.

²⁷ Go Barnaba dɔm cin ku yëth tënë atuuc Jethu. Ku jöl tët yic atuuc Jethu yen tē cī

Thawul Jethu tiñ thīn dhöl yic ke la Damathkuth, ku lɔn cī Jethu jam tënë ye. Ku yeen aya ëcī tët yic atuuc Jethu, yen tē cī Thawul kɔc piöc thīn ke cī riöc Damathkuth rin Jethu.

²⁸ Ku këya Thawul aci bën rëer ke ke. Ku jöl a cath gen Jeruthalem yic ke piöc kɔc rin Jethu ke cie nyin ye riöc.

²⁹ Yeen aya aci ya jam ku teer wël kek kɔc Itharel jam thoŋ Girik, ku ëcī kockä duër bën nök.

³⁰ Nawën le kɔc akuötde yök lɔn wic ye bī nök, gokë nyaai ku yëthkë tē cöl Cetharia ku jolkë la tuɔc Tarthuth.

³¹ Ku tēen, yen ë tē cī kɔc cī wët Nhialic gam nhūim bën lääu, ku rëerkë ke cīn riöc gεεth yiic ëbën, Judia, ku Galilia ku jöl a Thamaria. Akut kɔc ke cī wët Nhialic gam ëcī yeyic juak, ku ëcī dit rin ye Wëi Nhialic ke kony, rin ë kek rëer ke thek bēny Jethu.

Piter aci la Lida ku Jopa

³² Piter aci bëei juëc tēk yiic, na ye yon akäl tök ke la kɔc cī wët Nhialic gam ciñŋ pan cöl Lida neem.

³³ Go Piter mony cöl Ainieth yök Lida, ku yen mony kënë akëc cath run kabët rin cī yen ruai.

³⁴ Go Piter lëk Ainieth ëlä, “Ainieth, Jethu Kritho aci cöl apuol. Jöt rot ku löm biñdu.” Go Ainieth rot jöt nyin yic.

³⁵ Go kɔc ke ciñŋ Lida ku Caron Ainieth tiñ ke cath, gokë wët bēny Jethu gam.

³⁶ Ku tiŋ cəl Tabitha cī gam ë ciëŋ Jopa. (Ku rienke yen tiŋ kën thoŋ Girik ë cəl Dorkath, ku wëtde yic, “Ee lööc.”) Ku ë ye kápath looi ku kony kác ɲəŋ.

³⁷ Ke tǝën ëcī tuany nawën ke thou. Go guápde lók ku tōu yōn nhial.

³⁸ Pan cəl Jopa ëcī mec apɛi ke Lida. Nawën piŋ kác akut cī wët Jethu gam lɔn rēer Pīter Lida, gokë kác karou tooc bīk la lək ye ëlä, “Lɔc bën tənë yɔ.”

³⁹ Go Pīter rot jal guiir ku lööny dhöl kek rōör awën karou. Nawën le Jopa, ke yëth yōn nhial. Ku guöp ëcī diäär lēer gööm piny ke dhiau. Ku yekë alëth cī káoc yen Tabitha yon pīr yen jál aa nyuöth Pīter.

⁴⁰ Go Pīter kác cəl ala ayeer yōöt, ku jəl yenhiəl guöt piny bī rōök, ku wël yenhom guöp raan ku lueel, “Tabitha, jət rot!” Go Tabitha ye nyin jál liep. Nawën tiŋ Pīter go yekəu jət piiny.

⁴¹ Go Pīter dəm kók ku kony bī rot jət. Ku jəl Pīter kác akut cī wët Jethu gam cəl, ku jəl aa diäär lēer, ku jəl ke nyuöth Tabitha ke cī pīr.

⁴² Thoŋ cī Pīter Tabitha cəl aben pīr acī jál thiëi Jopa yic ëbën. Ku tǝën kác juëc aaci wët bëny Jethu bën gam.

⁴³ Ku jəl Pīter ceŋ nīn juëc pan raan biök duny cəl Thaimon.

10

Kornelio acī Pīter caal paande

¹ Mony cəl Kornelio ë tō gen Cetharia. Ku yen ë ye bëny

mac apuruk buəot, “Ke ye cəl apuruuk Italia.”

² Ku yeen ë ye raan path riöc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye kác Itharel ɲəŋ nyin kony, ku ë ye lac rōök tənë Nhialic.

³ Naɣon akäl tók, tōŋ aköl, ke kédāŋ bō kécit nyuöth, ku tiŋ atuny nhial ke bō ku lueel tənë ye, “Kornelio!”

⁴ Go Kornelio atuny nhial döt ke cī riöc ku lueel, “Ye kënë ɲö Bëny?” Go atuny nhial dhušk ye, “Nhialic aci rōökku piŋ, ku aci kuəony ye looi tənë kác ɲəŋ nyin tiŋ aya. Ku awic bī ke dhuk nhīm.

⁵ Tuəoc kác Jopa ëmën bīk mony cəl Thaimon Pīter la cəl.

⁶ Yeen arëer pan raan duny biök cəl Thaimon, wär nhom.”

⁷ Tǝwën cī atuny nhial awën luel ë wëlkä jál, ke Kornelio cəl kác karou ken lui baai, ku cəl apurukden tüt baai ë Nhialic door,

⁸ ku lək ke wët cī atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹ Naɣon aköl dǝët, ke rōör awën ɲoot dhöl yic, ke cī thišk kek Jopa, ke Pīter la yōn nhial thok təcit aköl ciel yic bī la rōök.

¹⁰ Ku jəl cək nək, ku wic bī mieth. Tǝwën guiir mieth ke kécit nyuöth loi rot tənë ye,

¹¹ ku tiŋ nhial ke cī rot liep, ku luεεc kédāŋ rot piny, kédüt la tǝyëi, la guök kaŋuan,

¹² la yic kuat lääi ëbën, ku kāk wuc keyöth piiny ku diet pār nhial.

13 Ku piŋ röl ke lëk ye, “Jöt rot Piter, näk lei ku cuet.”

14 Go Piter lueel, “Acie tēde Bēny! Yen akēc kaŋ mīth kāk cie cam cīt kākä.”

15 Go röl bēn jam tēnē ye, “Duk tak lōn le yen ke cī path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.”

16 Kēnē aci röl awēn ber yic arak diäk, nawēn ke wiēn mit, ku dhuk nhial.

17 Ku gēi Piter kē wic Nhialic bī lëk ye ē nyuōth kēnē yic. Ku ē kaam awēn ke kōc cī Kornelio tooc aaci tē rēer pan Thaimon thīn ŋic, ka kääc yōl thok.

18 Ku cōotkē ku thiēckē, “Le jāl tō baai tēn cōl Thaimon Piter?”

19 Tēwēn ŋot wic Piter ye bī nyuōth deet yic, ke lëk Wēi Nhialic ye, “Piter, piēŋ yīyic, ala kōc kadiäk cī bēn wic yī.

20 Guir rot ku lōr piny, ku duk wēt ciēth kek yōŋ yic ba cī la ke ke, ee yen acōl ke aabō.”

21 Go Piter la piny ku lëk ke, “Ee yen raan wiēckē. Yenō bī wek?”

22 Gokē bēer, “Yok aaci bēny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ē raan path Nhialic door, ku yeen atheek kōc Itharel ēbēn. Aci atuny Nhialic lëk ye bī yī caal paande, rin bī yen wēt ba la lëk ye piŋ.”

23 Go Piter ke cōl, “Bäk niēnkē ē wēer kēnē.”

Nawēn bak piny ke Piter jiēl ke ke, ku cath kōc kōk cī gam Jopa kek ye aya.

24 Na akōl dēēt ke yet Cetharia tē tiit Kornelio ye

thīn, kek kacke ku māthken cī cōl.

25 Tēwēn dōot Piter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhiaal piny yenhom.

26 Go Piter cōl ajōt rot bī kōōc ku lueel, “Yen guōp, yen ē raan ē path.”

27 Ku jōl Piter jam kek Kornelio agut tē yeet kek yōt, ku yōk kōc juēc ke cī kenhīim mat,

28 ku lueel tēnē ke, “Aniēckē lōn lōŋdan Itharel ē raan pēen bī cī la bēēi kuat dēt yīic, ku cī mēt ke ke. Ku aci Nhialic nyuōth ya lōn acīn raan lueel ka la guōp kārēc.

29 Kēya, wēn cī yīn ya tuōc, yen aci bēn ke cīn diu, ku awiēc ba ŋic aya, yenō tuc yīn ya.”

30 Go Kornelio lueel, “Wäär nīn kadiäk cōk yen ya rōōk yōōt ē tēn, tēcīt mēnē tāāŋ akōl, kaam wēn ke raan ceŋ alēth yer apēi bō ku kēēc yanhom,

31 ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic aci rōōkku piŋ, ku aci kuōny ye looi tēnē kōc ŋōŋ nyīn tīŋ.

32 Tuōc raan Jopa bī mony cōl Thaimon Piter la cōl. Yeen arēer pan raan duny biōk cōl Thaimon tō wār nhom.’

33 Guō yī tuōc nyīn yic. Ku yīn aci kēpath looi ba bēn. Ēmēn, yok aa rēer tēn ēbēn yo dēei Nhialic, buk kē cī Nhialic lëk yī ba lueel, piŋ.”

Lōŋ Piter

34 Go Piter jāl jam ēlä, “Aca deet yic ēmēn lōn ē yic, Nhialic acie kōc ē poc yīic.

³⁵ Kwat raan ye door ku looi kápath, aye gam. Acín kēde kek kwat.

³⁶ Yín anjic wēt cī lēk kəc Itharel, Wēt Puəth Yam cī Jethu Bēny mac kəc ēbēn bēēi bī kəc dōr ke Nhialic.

³⁷ Yín anjic kākđit cī rōt looi pan Itharel ēbēn, jək wun Galilia, lək wēi wāar ye Joon lək kəc cək ciēn.

³⁸ Yín anjic Jethu raan Nadharet, raan cī Nhialic ləc ku cəl Wēike abō tēnē ye ku gēm riəl. Jethu ē ye la yōn juēc yiic, ku looi kápath tēnē kəc. Ku kony kəc la gup jakrəc.

³⁹ Yōk aacī kajuēc cī looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ēbēn tīŋ, ayī kē cī ye piāat tim cī rīū kōu bī nək.

⁴⁰ Ku ben Nhialic cəl apir ku jōt bei piiny ran yic akōl ye nīn diāk, ku cəl anyuth rot yō.

⁴¹ Ku acie kəc ēbēn aa yook kəc yōk cī Nhialic ləc buk njic. Yōk aacī mīth ku dēkku kek ye wāar jōn rotde cək ciēn.

⁴² Ku lək yō buk wētde lək kəc, ku luelku lōn ē yen acī Nhialic ləc bī luk looi tēnē raan ēbēn, kəc pīr ku kəc cī thou.

⁴³ Kəc ēbēn, kəc kək Nhialic tīŋ aacī jam rienke, ku luelkē na gam raan wēt Jethu, ke Nhialic apēl kāracke piny rienke.”

Kəc cie kəc Itharel aacī Wēi Nhialic lōony kegup

⁴⁴ Tēwēn ŋot jīēm Pīter, ke Wēi Nhialic lōony kəc awēn piŋ gup.

⁴⁵ Ku kəc Itharel wāar bō Jopa kek Pīter aake cī gāi, rīn cī kek Nhialic tīŋ ke cī

mīscde gām kəc kwat dēt cie kəc Itharel aya.

⁴⁶ Rin aa cīk tīŋ ke jam thok kək, ku luelkē, “Nhialic adīt.” Go Pīter jam,

⁴⁷ “Kəkā aacī Wēi Nhialic bēn tēnē ke cimēnda aya. Nadē, le raan bī ke pēen bī ke cīi muəc nhīim?”

⁴⁸ Ku cəl ke aa muəc nhīim rin Jethu Krītho. Ku lək Kornelio Pīter bī rēer ke ke nīn lik.

11

Pīter acā akut Jeruthalem lək kē cī looi

¹ Atuuꞑ Jethu ku kəc kək cī gam pan Judia yic ēbēn, ee cīk piŋ lōn nadē ke kəc cie kəc Itharel aake cī wēt Nhialic yet tēnē ke.

² Tēwēn cī Pīter yet Jeruthalem, go kəc ke wīc ye ku bī kəc cie kwat Itharel aa ŋoot ye jāam guəp ēlā,

³ “Yīn yī ye jāl pan kəc cie ŋoot, ku yīn yī ye rəm ke ke!”

⁴ Go Pīter ke tēt kēriēc ēbēn cī rot looi,

⁵ “Wāar ē la kēn ca tīŋ ke ya rōk gen Jopa. Ee la kēđit la tēyēi, la guək kaŋuan, ca tīŋ ke luēc piny nhial, ku tēū piny yalōm.

⁶ Ku jāl luiit yic, guə lāai baai ku lāai roor ku jəl aa lāai wuc keyiic, ku diət roor tīŋ thīn.

⁷ Ku piēŋ rōl ke ye lək ya, ‘Jot rot Pīter, nāk lāai ku cuet!’

⁸ Guə lueel, ‘Acie yic, Bēny! Acín mīth rəc ca kaŋ cam cīt kākā.’

⁹ Guə rōl bēn piŋ nhial. ‘Duk tak lōn le yen kē cīi path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.’

10 Kēnē aci rot looi arak diäk, ku jəl kēdiit la tēyēi la guök kanuan awēn tō lääi thīn, miit ku dhuk nhial.

11 Kaam thiin awēn ke rōör kadiäk cī tuöc ya tē cəl Cetharia yēēt pan awēn rēer yen thīn.

12 Ku ēcī Wēi Nhialic lēk ya, ba nhom cīi thiek ba cath ke ke. Ku jəl kōckä kadātem akut-dan kōc cī gam yic ya ruac, jəl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio.

13 Ku lēk Kornelio yo lōn cī yen atuny nhial tiŋ ke kääc yenhom yōnde ku lēk ye, 'Tuöc raan Jopa tēnē mony cəl Thaimon Pīter bī bēn.

14 Yen abī lēk wēl bī yīn ku miēthku cəl apoth kērac yic.'

15 Nawēn jaam, ke Wēi Nhialic lööny kegup cīmēn yōn tuēŋ kōŋ yen lööny yōgup.

16 Ku jal kēnē cī Bēny Jethu lueel yōn tak, 'Joon ē ye kōc muöc nhīm ē pīu, ku wek aabi muöc nhīm Wēi Nhialic.'

17 Acie kē lēu bī baai dhäl lōn cī Nhialic kēnē yen cī yiēk yo, yiēk kōc cie kōc Itharel aya, ku ē yīk yo wēt cī yōk wēt Bēny Jethu gam, ke yen ya ŋa, ba them ba Nhialic gēl nhom!"

18 Nawēn piŋkē wēl cī Pīter lueel, gokē cīi ben jāām guöp ku leckē Nhialic ēlä, "Kēn yen ē wīc Nhialic aya, ku bī kōc cie kōc Itharel käreç yekē looi puöl, ku bīk met pīr akōlriēc ēbēn yic!"

Kōc cī gam pan cəl Antiök

19 Kōc ke cī gam aake cī wēer rin cī kek riöc lōn nēk

ke cīmēn wäär cī Ithipin nōk. Kōc kōk ke yiic aaci yet pan cəl Ponicia ku Thaipruth ku Antiök. Ku keek aake ye kōc Itharel kepēc kek aake ye lēk wēt yam Jethu.

20 Ku kōc kōk ke cī gam, ku aake ye kōc pan Thaipruth ku Thirene, aake cī la Antiök ku lek Wēt Puöth Yam lēk kōc cie kōc Itharel aya. Aa cīk aa lēk thoŋ puöth yam rin Bēny Jethu.

21 Aake cī Nhialic yiēk riēl. Go kōc juēc gam ku yekē Nhialic door.

22 Thoŋ cī kōc cie kōc Itharel gam Antiök aci yet tēnē kōc cī gam Jeruthalem. Gokē Barnaba tuöc Antiök.

23 Wēn cī yen yet ku tiŋ tē cī Nhialic kōc Antiök daac thīn, ke jəl puöu miēt ku jiēēm ken-hīm ku bīk aa kōc path yer puöth, nhar Nhialic piänden ēbēn.

24 Barnaba ē ye raan path cī Nhialic gam piände ēbēn, ku ē la guöp Wēi Nhialic. Kōc juēc aaci wēt Bēny bēn gam.

25 Ku jəl Barnaba jäl ku ler pan cəl Tarthuth ku bī Thawul la wīc.

26 Nawēn le yök, gokē bēn Antiök. Ku jōlkē rēer Antiök ē ruöön, ku keek aake ye rōm kek kōc cī gam, ku aaci akut diit apēi bēn piöc. Antiök yen ē tēn kōŋ kōc cī gam aa cōl thīn ka Krithiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuöc Jeruthalem

27 Ruöön yen rēer Barnaba kek Thawul Antiök, yen ē tēn

jiël kɔc kɔk kāk Nhialic tɨŋ Jeruthalem ku lek Antiök.

²⁸ Raan tɔk ke yiic cɔl Agabuth ěcɨ Wĕi Nhialic yiĕk riĕl, ku bɨ lĕk kɔc lɔn le yen cɔŋdɨt bɨ bĕn pinynhom ěbĕn. (Cɔŋ kĕnĕ acɨ bĕn bĕn ɣɔn ye Klaudiöth bĕnyŋaknhom.)

²⁹ Ku abiöth aacɨ raan tɔk keyiic ěbĕn la kĕnĕ cɨ ya tuɔc wāmāthaken cɨ gam ciĕŋ wun Judia.

³⁰ Ku keek aacɨ wĕĕu kušöt yiic, ku jɔlkĕ Barnaba ku Thawul tooc bɨk ke ɣāth tĕnĕ kɔcdɨt akut kɔc cɨ gam.

12

Kɔc cɨ gam aacɨ ŋuöt ke gum apei

¹ Ę runkă cɔk ěcɨ baai kōöl agut Judia, go bĕny Judia cɔl Ȳĕrot Agrĭpa kɔc abĕk kɔc cɨ gam yiic cɔl abanŋ.

² Yeen acɨ mĕnh Joon cɔl Jemith cɔl atök yeth pal.

³ Na le tɨŋ ke kɔc Itharel mit puöth kĕ cɨ looi, go Pĭter cɔl adəm ku mac, (yen kĕnĕ ě loi rot ɣɔn ciĕm Yan Ayum cɨn yic luɔu.)

⁴ Nawĕn cɨ Pĭter dɔm ku mac, ke thön akuut apuruuk kaŋuan bɨk aa tiit. Ku akuöt tɔk ě la yic kɔc kaŋuan. Ee cɨ Ȳĕrot Agrĭpa tak ku bɨ Pĭter ɣāth luk yic aköl Yan Ayum cɨn yic luɔu cök ciĕĕn.

⁵ Ku Pĭter acɨ jāl rĕĕr mĕc yic. Ku kɔc cɨ gam aake ye rōök rienke apei tĕnĕ Nhialic.

Atuny Nhialic acɨ Pĭter lušny bei ɣön mĕc

⁶ Wĕĕr yen bɨ Ȳĕrot Agrĭpa ye cɔl abɨi luk yic rial, Pĭter ě nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee cɨ rek cɨn arĕk karou, ku ɣön mĕc ě tit thok apuruuk kek ke lui akölĕ.

⁷ Tĕwĕn nyin yic ka atuny Nhialic bɔ ku kĕĕc ɣöt thok ku mer ɣöt yic. Ku mĕŋ Pĭter kĕt ku pušöc bɨ rot jət ku lĕk ye, “Lɔc rot jət! Ku ban yĭkŋu!” Nyin yic, ke lušŋ awĕn cɨ ye rek lööny wei yecin.

⁸ Ku lueel atuny nhial, “Dut yĭyic ku ruök warku.” Go Pĭter yeyic duut ku ruk war, ku lĕk atuny nhial ye, “Paat alanhdu yĭkŋu ku buöth ɣa.”

⁹ Go Pĭter jāl biaath cök aɣeer, Pĭter ě kĕc kĕn loi rot deet yic, lɔn nadĕ ke kĕ looi atuny nhial ě yic. Ęcɨ tak ciĕt ye nyuöth.

¹⁰ Keek aacɨ jal tĕĕk akuöt tɔk lööm, akut apuruuk ke tit, ku benkĕ rĕĕt akut dĕt ye kek rou lööm ku jɔlkĕ ɣet kal thok, kal ye gur thok wĕĕth cɨ yethok wĕl geeu. Go kal yethok ŋaany ě rot ku lek aɣeer. Keek aacɨ jāl la ke cath dhĕl yic, nawĕn ka atuny nhial mār.

¹¹ Ku jɔl Pĭter kĕ lui rot ye deet yic ku lueel, “Ęmĕn aca jal ŋic lɔn ye yen yic kĕnĕ awĕn ya tɨŋ kĕcɨt nyuöth! Nhialic acă tuɔc atušnyde bā bĕn kušny bei Ȳĕrot Agrĭpa cin, ku jɔl aa kāk ke ye kɔc Itharel tɨŋ ke bɨk lušɨ ɣa.”

¹² Nawĕn ŋic lɔn rĕĕr yen tĕrac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku kɔc juĕc aake

cī kenhüim kut thīn ē ke rōök.

¹³ Ku jəl Pīter yōt tōŋ thok ayeer, go nyan aluaak lui baai cəl Roda la bī raan yōt gut thok la tīŋ.

¹⁴ Ku ēcī Pīter ŋic röl, go pušu miēt apēi, ku go guō kat ke kēc yōt liep thok, ku le lēk kōc lōn yen ke Pīter yen akāac ayeer.

¹⁵ Go kōc awēn rēēr yōt lēk ye, “Yīn acī muōl!” Go lēk ke lōn ē yic yen acī lēk ke. Gokē lueel, “Ka atiēmde yen acī bēn.”

¹⁶ Ku la Pīter tuēŋ ke tōŋ yōt thok, gokē yōt ŋaany thok. Gokē tīŋ ku gēikē.

¹⁷ Go Pīter lēk ke bīk biēt, ku jəl tēt yic ke yen tē cī Nhialic ye bēēi bei thīn yōōt ē mēc yic ku lēk ke, “Lēkkē Jemith ku wāmāthkuan kōk yen kē cī rot looi.” Ku jīel bī la tēdēt.

¹⁸ Na la piny bak, go apuruuk ke tīt nhüim la cōt, ku yekē rōt thiēec kamken, “Yēŋō cī rot looi tēnē Pīter?”

¹⁹ Go Yērot Agrīpa apuruuk yōök bīk yōōp. Ku akēc kē bēn yōk. Go apuruuk cəl adet thook, ku lēk kōc kōc nōk bī ke nōk. Tēwēn cī ē kēnē rot looi go Yērot Agrīpa jəl Judia, ku ben la ceŋ Cetharia.

Antipāth Yērot acī thou

²⁰ Nawēn cī Yērot Agrīpa pušu riāak tēnē bāny Tire ku Thidon, gokē la ke ya akut bīk la tīŋ. Ku ē cīk kaŋ lēk Blatuth raan kāk pan bēny tiit bī wētden gam. Ku jōlkē la tēnē Yērot Agrīpa ku thiēckē bī dōōr ke ke, rin keek aake ye miith yōk wun yen mēc Yērot Agrīpa.

²¹ Nayōn akōl yen cī Yērot Agrīpa lueel bī yen mat ke ke, go ruk alēthken bāāny ku nyuuc thōnyde nhom ku jīēm ke kōc.

²² Ku jəl kōc duōot aa looi ēlā, “Acie raan yen jam, Acīēk.”

²³ Ee tēēn, Yērot Agrīpa acī atuny Nhialic bēn cəl atuany, rin cī yen rot looi bī a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawēn ke cuet kām tō yeyāc yic, ku thou.

²⁴ Wēt Nhialic acī bēn la tuēŋ ku kōc juēc aacī bēn gam.

²⁵ Ku Barnaba kek Thawul aacī luōiden bēn thōl, ku dhukkē Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

13

Barnaba ku Thawul aacī lōc ku toc ke

¹ Kōc ke cī gam Antiōk aake la yiic kōc ke ye kāk Nhialic tīŋ, ku jəl aa kōc ē kōc cī gam piōōc, ku keek aake ye yī Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku Lukiōth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ē ye mēthē bēny cəl Antipāth Yērot) ku Thawul.

² Tēwēn ye kek rōök thīn tēnē Bānyda, ku yekē miith theek ke ye dhēl dēt dōōr kek Nhialic, go Wēi Nhialic lēk ke ēlā, “Pālkē Barnaba ku Thawul ku bīk luoi ca lōc ke aa looi.”

³ Ku jəl kōc cī gam miēth aa theek ku rōōkkē ku jōlkē Barnaba ku Thawul dōōc ku jōlkē ke cəl ajiēl bīk luoi cī Nhialic lōc ke la luoi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aacī keny Thaipruth

⁴ Barnaba ku Thawul aake cī Wēi Nhialic tooc bīk la gen cōl Theleukia ku lek teem kōu riāi ku lek gen tō gool nom wār ciēl yic cōl Thaipruth.

⁵ Na lek yet gen dēt cōl Thalamith, gokē kōc aa piōōc wēt Nhialic tēn amat kōc Itharel. Ku Joon Marko ē cath ke ke rin bī keek aa kony luōi.

⁶ Keek aacī cath ku temkē Thaipruth kōu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dēt tiēt cōl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yōk thīn. Ku ēcī rot a nyuōōth ciēt ye raan kōc lēk wēt Nhialic.

⁷ Yen Bar-Jethu ē ye mēthē bēnydīt cōl Therjiuth Pauluth, bēny wun tō gool nom wār ciēl yic. Ku yeen ē ye raan pel nyin apēi. Bēny ēcī Barnaba kek Thawul tuōc ku bīk bēn tēnē ye, rin ē wīc bī piōōc wēt Nhialic.

⁸ Ku yen luōiden bī kek bēny piōōc ēcī tiēt Elimath (aa kek rienke thoŋ Gīrik) duēr rac, rin cī yen ye them bī bēny rac nom bī wēt Nhialic cū gam.

⁹ Ke Thawul, ku aŋic aya lōn cōl ye Paulo, ēcī Wēi Nhialic la yeguōp, go tiēt tīŋ ku dōt apēi,

¹⁰ ku lēk ye, “Yīn mǎnh jōŋrac. Yīn raan la ater kek kāpath ēbēn. Yīn athiāŋ guōp kāreç, ku aye them akōlakōl ba yith Nhialic wel bīk aa lueth!

¹¹ Yīn abīi Nhialic jak guōp ēmēn. Yīn abī cōr ku yīn abī nīn nōk ke yī cū piny ben tīŋ.” Nyin yic Elimath, ēcī kēn macār guō paat nyin piny, ku

jōl cath ke wīc raan bī ye dōm cin bī thel.

¹² Nawēn tīŋ bēnydīt kē cī rot looi, go wēt Nhialic gam rin yeen ēcī gāi apēidīt kāk cī ke ye piōōc wēt Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiök tō Pithidia

¹³ Paulo ku jōl aa kōcken cath kek ye aacī wār teem riāi ke jiēl Papoth ku lek Perga, wun cōl Pampilia. Tēwēn, Joon Marko acī bēn puōk ke ke ku dhuk Jeruthalem.

¹⁴ Ku ben kē jāl Perga ku yeetkē Antiök tō wun cōl Pithidia. Nawēn akōl lōŋ, akōl cū kōc ē luui, go Barnaba ku Paulo la tēn amat ku nyuuckē thīn.

¹⁵ Nawēn cī lōōŋ Mothith, ku jōl aa wēl kōc kāk Nhialic tīŋ kueen, go bāny tēn amat wēt lēk Barnaba ku Paulo ēlä, “Wāmāthakua wek aa wīcku bāk kōc jāām nhūim, tē le yen wēt bī ke riēl puōth bāk lēk ke.”

¹⁶ Go Paulo rot jōt, ku nyuōōth yecin bī kōc biēt. Ku jōl jam ēlä, “Wek mēthkiē pan Itharel, ku jōl aa kōc cie kōc Itharel Nhialic door, piēŋkē wēt diē.

¹⁷ Nhialic kōc Itharel ēcī wārkuān dīt lōc ku looi ke ke ye kuatdīt ril tōr tēwāār ciēŋ kek ke ye alēi wun cōl Ijip. Keek aake cī Nhialic bēēi bei Ijip riēlde.

¹⁸ Ku acī kāreç yekē luōi ye guum roor ruōōn thiārŋuan.

¹⁹ Ku Nhialic acī wuōt kadhorou cuōp wei pan Kanaan. Ku looi kacke bī aa kek la piny,

20 təcit run buot kaŋuan ku thiärdhięc.

“Węc cĩ kęc rot looi, go Nhialic ke yięc kęc mac ke agut tęc tul raan käk Nhialic tiŋ cəl Thamuel.

21 Nawęc thięcķę Nhialic bĩ ke yięc bęcnyaknhom, go Nhialic ke yięc Thawul raan many Kic, kuat Benjamin yic, ku bĩ ya bęcny rušön thiärŋuan.

22 “Nawęc cĩ Thawul nyaai bäany yic, go Nhialic Debit looi ke ye bęcnyaknhomden. Ku kęc cĩ Nhialic lueel rienķę akĩn, ‘Aca yök lön Debit, węc Jethe yen ęc raan yen więc. Ku ęc yen raan bĩ käk więcķę bĩk röt looi, aa looi.’

23 “Ē ye Jethu raan kuat Debit, yen cĩ Nhialic looi ke ye raan bĩ kęc Itharel luök, təcit tęc cĩ yen ye luęcł thĩn wäär.

24 Wäär ķęc Jethu luoide jock, ke Joon ęcĩ kęc Itharel kaŋ lęc węcł Nhialic. Ku ye ke yšok bĩk mušł luoĩ käreꞑ, ku cəlķę röt aa muꞑ nhĩim pĩu.

25 Na wäär cĩ luoĩ Joon thiök kek thök, go kęc thięcęc ęcł, ‘Yakę tak ya ŋa? Acie ŋen raan tietķę. Raan tietķę abi lšk bęc ŋacök. Ku acie ŋen raan lęcu ye ba warke däk bei yecök.’

26 “Wek wämäthkięc Itharel, mĩth Abaram, ku jəl aa wek kęc cie kęc Itharel ręcęc tęcł Nhialic door. Węcł bĩ kęc kony bĩ kęc cĩ la pan mac acĩ lęc ŋo.

27 Ku yeen akęc kęc ke cięc Jeruthalem ku bänyken ŋic, lön nadę ke yen raan bĩ kęc

bęc kony. Ku keek akęc węcł deet yiic aya, węcł ke ye kęc käk Nhialic tiŋ lęc ke wäär ye kueen akölaköl, aköl lŋŋ. Ku keek aaci węcł kęc käk Nhialic tiŋ cəl aa tiŋ kenhĩim, rin cĩ kek Jethu cəl anak.

28 Cok alon cĩn yen yiny cik yök bĩ ke ye tęcł thou, gokę ŋušt ke thięc Pilato bĩ dhięcł nšk.

29 Ku węcł cĩ kek ķerięcęc ęcęc looi, käk ke cĩ gšt athör theer węcł Nhialic yic rienķę, gokę jat piny tim cĩ riĩu kšu ku lek thiök raŋ yic.

30 Ku yeen acĩ Nhialic cəl aben pĩr.

31 Ku aaci rot nyušt kęc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nĩn juęc yiic. Kek kšckä, kek aaci käk cĩ röt looi tiŋ, ku lęcķę ke kęc Itharel.

32-33 “Ku ŋok aaci bęc buk we bęc lęcł thoŋ path cĩ Nhialic yepušu tšŋ ke bĩ luoĩ wärkuan dīt. Acĩ luoĩ ŋo ęcęcł ŋok mięthken, rin cĩ yen Jethu cəl aben pĩr ke cĩ thou. Cĩmęc cĩ ye gšt ęcł waak rou athör theer węcł Nhialic yic,

‘Yĩn ee węcłdięc, ŋen acĩ ya Wuur akölęc.’

34 “Ku yen kęcęc yen ęc ķę cĩ Nhialic lueel, lön bĩ yen ye cəl aben rot jət thou yic, ku bĩ cĩ kšŋ dhiäth raŋ yic,

‘Yĩn aba yięc yath, ku yĩn aba dšꞑ cīt tęcwäär,

cĩ ŋen ŋapušu taŋ thĩn tęcęcł Debit.’

35 “Ku ë yic alanden, ëci lueel këlä wët dët cï gõt yic, ‘Yin acä aluonydu bi puöl bi dhiäth rañ yic.’

36 “Ku yen Debit ë ye käk Nhialic looi wäär pïir yen, ku jol thou ku thiäk tē cï wärken dīt thišk thīn. Ku guäpde aci bēn dhiäth rañ yic.

37 Ku kēn akēc rot looi tēnē raan cī Nhialic jot bei rañ yic.

38-39 “Awiēc bāk ñic wek wämäthkiē Itharel, lōn nadē ke rin Jethu yen abi käreç päl piny tēnē kōc. Raan bi wētde gam abi adumuöömke päl piny tēnē ye. Ku kēnē ë kēc lōñ Mothith looi wäär tēnē we.

40 Täaukē wenyin piny apath bi kē cī kōc kāk Nhialic tīñ, cik lēk kōc ëlä rot cī lui we,

41 ‘Tiēñkē wek kōc kōc däl gup!

Gäikē ku wek aabi liu, rin kē luoi akölē!

Acie kē bāk gam, cōk alōn bi raandä ye teet yic tēnē we!’ ”

42 Wēn jiēl Paulo ku Barnaba tēn amat, goke yōök ku bik bēn bēn aköl dēēt amat bik wēt lööñ Nhialic bēn ber yic.

43 Wēn cī kōc jäl amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruç kōc juēc Itharel, ku kōc juēc cie kōc Itharel cī ciēñ kōc Itharel gam. Ku jol Paulo kek Barnaba lēk ke bik kepuōth dēet, ku bik pīr ke ñōth piath Nhialic.

44 Nawēn aköl dēt amat, ke kōc juēc apēi bö amat yic aabi ciēt kōc ëbēn geeu kek cī guēer bik bēn piñ wēt Nhialic.

45 Nawēn tīñ kōc Itharel akut diit kēnē ke dām tiēl ke.

Ku yekē wēt lueel Paulo dhōl yic ku yekē lat.

46 Ku Paulo kek Barnaba aaci bēn jam apēi këlä ke cī riōc, “Kēn yen bi rot kañ looi tuēñ, ee lōn bi we lēk wēt Nhialic. Ku na cāk kuc bāk wēt Nhialic cī gam, ku yakē rōt yōk ke we cie kōc wic pīr akölriēc ëbēn, ke wek aa buk nyään piny ku lok tēnē kōc kōk cie kōc Itharel.

47 Rin yok aaci Nhialic yōök ëlä, ‘Wek aaca looi ke we cit mermer tēnē kōc cie kōc Itharel, rin bi raan ëbēn pinynhom poth la pan mac.’ ”

48 Nawēn piñ kōc cie kōc Itharel wēt kēnē, gokē puōth miēt ku leckē wēt Nhialic cik piñ. Ku kōc ke cī lōc bik aa kōc pīr akölriēc ëbēn aake cī bēn gam.

49 Wēt Nhialic aci bēn yet bēiikē yiic ëbēn.

50 Go kōc Itharel, kōcdit baai geu yic ëbēn bēn rac nhīm agut diäär kōcdit cie kōc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bēn cuōp wei panden.

51 Go atuuç Jethu mēl kuēñ ku teñkē kecōk rin cī kek puōth riääk tēnē ke. Ku jiēlkē ku lek pan cōl Ikonía.

52 Kōc ke cī gam Antiōk aake cī Wēi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puōth apēi.

14

Paulo ku Barnaba aa kōc Ikonía lēk Wēt Puōth Yam

1 Kēcīt kēwäär cī rot looi tēnē Paulo ku Barnaba Antiōk acie yic bēn ber aya tēnē

ke Ikonía. Paulo ku Barnaba aake cǐ la yǒn ye kǎc Itharel mat thǐn, ku jǐεmkē arék bǐ kǎc juéc Itharel ku kǎc cie kǎc Itharel wēt Jethu gam.

² Ku kǎc kǎk Itharel cǐ kuc bǐk wēt cǐi gam, aaci kǎc Ikonía lušm thook bǐk kenhǐim wēl Paulo ku Barnaba.

³ Ku Paulo kek Barnaba aaci rēer Ikonía nǐn juéc. Ku jǐεmkē apēi rin Jethu ke cǐi rišc, ku wēt yekē lueel ēbēn ē yic, rin cǐ Jethu ke yiék riēl bǐk kǎk jāŋ gǔi aa looi.

⁴ Ku kǎc juéc tǔ geu aake cǐ keyiic tek, kǎc kǎk aake wēl kǎc Itharel piŋ ku gam kǎc kǎk wēt atuuc Jethu.

⁵ Nawēn ke mēt kǎc Itharel yic kek kǎcken dīt ku kǎc Konya bǐk agaac jǎk, ku wickē bǐk ke nǎk.

⁶ Nawēn la kǎc piöc wēt cǐ mat yök cök, gokē riŋ tē cǎl Likonia tǔ gēeth Lithtra ku Derbe thǐn.

⁷ Ku piöckē Wēt Puōth Yam Bāny Jethu ē gēethkǎ yiic.

Paulo aci duēr nǎk Lithtra

⁸ Mony cǐ ruai, cie cath, yecök yōc piiny tēwāär dhiēeth ye ē tǔ gen Lithtra.

⁹ Ku ē ye wēl Paulo piŋ. Go Paulo tiŋ ke cǐ gam ku pēth bǐ kony. Go döt,

¹⁰ ku lueel, “Jǎt rot ba kǎšc!” Go rot wušl nhial ku ciēth.

¹¹ Nawēn tiŋ kǎc juéc kē cǐ Paulo looi, gokē jam apēi thonǰen Likonia, “Aciēek cǐt kǎc aaci bēn piny nhial tēnē yo!”

¹² Ku ciēkkē Barnaba ke cǎl Deuth ku ciēkkē Paulo ke cǎl

Yērmith rin ē yen raan ye wēlken lueel.*

¹³ Go raandīt jǎŋ cǎl Deuth door, jǎŋ rēer yiēŋde kal thok miöör la yiēth adir cǐ cuēc yöök bēēi. Ku wic kek kǎcken juéc rēer ke ye bǐk atuuc door ē ke.

¹⁴ Nawēn piŋ Barnaba ku Paulo ke wickē bǐk looi, gokē alāthken rēt yiic kekōth bǐk nyuōth lǎn cǐi kek kēcīt kēnē wic, ku riŋkē ciēl thān awēn yic ku lueelkē,

¹⁵ “Yēŋö looi wek kēnē? Yök aa kǎc ē path cimēndun. Yök aaci bēn buk Wēt Puōth Yam Jethu bēn lueel, ku buk we nyaai kǎk yakē doorkǎ yiic rin cǐn kek wētden yic, ku bǎk aa door Nhialic tōŋ pǐr, cǐ nhial ku piny ku wēr kek kǎkkith tǔ thǐn ēbēn cak.

¹⁶ Wāthēer Nhialic ēcǐ kǎc pušl bǐk kǎkken cǐk tak aa door.

¹⁷ Ku Nhialic ē rot nyuōth akōlakōl kǎpuōth ye looi yiic tēnē kǎc. Ee deŋ cǎl atueny ku lok kǎŋ ēbēn cǐt tēden ye kek luok, ku mitkē puōth.”

¹⁸ Cǎk awēn kēc kǎckǎ wēlken lac gam, ka cǐk bēn lēu bǐk kǎc dǎk bǐk miöör cǐi nǎk.

¹⁹ Nawēn ke kǎc Itharel kǎk bö Antiök gen tǔ Pithidia, ku bö kǎc kǎk Ikonía, ku rēckē kǎc nhǐim ku biöökkē Paulo ku yöckē ayeer geu, ku takkē lǎn cǐ yen thou.

²⁰ Nawēn la kǎc cǐ gam kenhǐim kut yelööm, ke jǎt rot ku dhuk geu. Naŋon nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tǔ Thiria

* 14:12 Aa rin jakken. 14:15 B.bei 20:11; Wk 146:6

²¹ Paulo ku Barnaba aaci Wēt Puōth Yam lēk kōc Derbe ku gam kōc juēc wēt Jethu. Nawēn ke dhuk Lithtra. Ku lek Ikonía ku jol a Antiök tō Pithidia.

²² Ku lēkkē kōc cī gam bīk gamden muk apath, ku lek tuen̄ ke nhiār Jethu. Ku lēkkē ke piöc̄den yic ēlä, “Kōc cī gam ēbēn aa dhil gum ē pīr kēnē yic rin bī kek met bāāny Nhialic yic aköldä.”

²³ Ku kuanykē kōcdīt akuut kōc cī gam yiic ēbēn, ke cī kān rōök tēnē Nhialic. Ku thekkē miēth rin bī kek Nhialic kān door. Ku jōlkē ke than Bēny Jethu cin, raan cī kek wēlke gam.

²⁴ Tēwēn kuēny kek Pithidia yic, gokē bēn Pampilia.

²⁵ Ku piöökē Wēt Puōth Yam tēnē kōc gen Perga ku lek Atalia.

²⁶ Ku tēēn ke gēr, ku dhukkē Antiök, tēwāār cī kōc cī gam ke thōn Nhialic thīn rin luoiden cīk thōl.

²⁷ Wēn cī kek yēēt Antiök, ke kuut kōc cī gam nhīim ku lēkkē ke kājuēc cīk looi riēl Nhialic, ku nyooth Nhialic lōn alēu bī kōc cie kōc Itharel gam aya.

²⁸ Ku rēērke Antiök pēi juēc kek kōc cī gam.

15

Lōy Mothith

¹ Kōc kōk pan Judia aaci bēn Antiök, ku piöökē kōc cī gam ēlä, “Wek aaci Nhialic bī kony tē cīi we dhil ŋoot, cīt tē cī lōy Mothith luēl ye.”

² Go Paulo kek Barnaba jam apēi rin ē wēt kēnē kek kōc awēn bō Judia. Nawēn ke mat yic, bī Paulo ku Barnaba ku kōc kōk Antiök la Jeruthalem bīk wēt kēnē la jāām yic kek atuuc Jethu ku kōcdīt kōk.

³ Go akut kōc cī gam ke jal tooc, ku wēn tēēk kek Ponicia ku Thamaría, ee cīk lēk kōc lōn cī kōc kōk cie kōc Itharel wēt Nhialic gam. Wēt kēnē aci kōc cī gam ēbēn cōl amit puōth.

⁴ Nawēn yēētke Jeruthalem ē ke lor akut kōc cī gam, ku atuuc Jethu ku kōcdīt, kōc cīk bēn lēk kājuēc cī Nhialic ke kony bīk ke looi.

⁵ Go kōc kōk akut Parathī cī gam rōt jat nhial ku luelkē, “Keek aa dhil ŋoot ku lēk ke bīk lōy Mothith dhiēl theek.”

⁶ Go atuuc Jethu ku kōcdīt kenhīim mat bīk wēt kēnē tak yic.

⁷ Wēn cī kek wēt jāām yic apēi, ke Pīter jōt rot ku luel, “Wek kackiē anjēckē lōn yēn aci Nhialic lōc wāār kamkun, ba Wēt Puōth Yam lēk kōc cie kuat Itharel, rin bī kek wēt Bēny piŋ ku gamkē.

⁸ Ku Nhialic anjic kē tō raan ēbēn puōu, aci nyuōth lōn yēen alēu kōc kōk cie kōc Itharel bīk gam aya cīmēn cī yen Wēike cōl abō tēnē ke, cīmēn wāār cī yen ye luōi yo aya.

⁹ Acī nyuōth lōn yok kōc Itharel ku thāi kōk, yok aa thōy ēbēn, ku nyēēi kārēc kepuōth rin cī kek gam.

10 “Na ye këya, ke yenö looi wek kë cī Nhialic nyuöth we bāk cīi loi, rin wīc wek ye ē path bāk tē bī yen puöu riēek thīn tīŋ. Tē jōt yok kōc cī gam nhūim kēril kēc wārkuān dīt ku ʔo aya, kaŋ lēu buk ʔāāc?”

11 Acie tēde! Ayeku gam lōn bī ʔo kony rin piath Bēny Jethu, ku abī ya tēde aya tēnē ke.”

12 Go akut ēbēn biēt ku piŋkē kāk jāŋ ʔōi cī Nhialic cāl aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kōc kōk cie kōc Itharel.

13 Wēn cī kek thōk jam, ke Jemith jōt rot ku bēer ēlä, “Piēŋkē wēt diē wek kōc akuōtda!

14 Acī Thaimon tēt ʔo tē cī Nhialic ye nyuöth thīn lōn ye kōc cie kuat Itharel kacke aya, rin cī yen kōc kōk nyaai keyiic bīk aa kacke.

15 Ku wēl kōc kāk Nhialic tīŋ aaci rōm kek ē wēlkā alanden. Cīmēn cī ye ʔōt athör thēer wēl Nhialic yic ēlä,

16 ‘Ku lueel Bēny, ʔen abī dhuk,
ku ʔen abī many Debit cī riāāk bēn jōt nhom.

Ku bēn kākken cī riāāk cōk piny bīk riēl.

17 Ku këya, kōc ēbēn aabi Bēny wīc,

kōc cie kōc Itharel ca cōl bīk aa kackiē.

18 Yen ee wēt cī Bēny lueel akan,

Bēny yen cī wēt kēnē cāl aŋic thēer.’

19 “Ku la Jemith tuēŋ ku lueel, na ye ʔen, ke yok aaci kōc cie kōc Itharel cī Nhialic dhuōk rēēm nhūim.

20 Anʔuēēn buk ke ʔāt athör ku lēkku ke, bīk cīi mīth kuat miēth cī ke jakrēc door, ku titkē rōt bīk gup cīi la akōr. Ku cīk riēm cam ku cīk cuēt riŋ lān kēc teem rōl bī riēm kuēr.

21 Rin lōŋ Mothith aci kueen run juēc yiic, ʔōn ye kōc Itharel mat thīn akōöl cīi kek ē luui yiic, ku wēlkā aaye piōc ʔēeth yiic ēbēn.”

Athör cī ʔāt kōc cie kōc Itharel cī gam

22 Nawēn ke atuuc Jethu, ku kōcdīt kek kōc akut kōc cī gam ēbēn, mat wēt yic bīk rōör abēk akut yic kuany, ku bīk ke tuōc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokē Judath cāl Barthabath aya, ku Thilath kōc theek akut rin luōiden, kuany.

23 Ku ʔēm kē ke athör kēnē tēnē kōc cī gam Antiök,

“Yok atuuc Jethu ku kōcdīt, miēthakun, yok aaci miāthda tuōc miēthakua cie kuat Itharel ciēŋ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia.

24 Acuk piŋ lōn cī kōc kōk akuōtda yic la ku rēckē wepuöth kāk yekē lueel, ku keek aa kēcku ke tooc bīk kāk kākā aala lueel.

25 Kēya, yok aaci ʔonhūim mat ku gamku buk kōc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wāmāthkuān nhiarku Barnaba ku Paulo,

26 cī wēiken gam bīk luui rin Jethu Krītho.

27 Wek aa tucku Judath ku Thilath, bīk we lēk wēl cī ʔōt athör kēn yic aya.

28 Acī Wēi Nhialic tāäu yopuŕth bī ciēn lōŋ ril dēt metku ē lööŋ cī gāt we kā yiic.

29 Ku wek aa cīi kākka dhil loi, duŕkkē ye mīth miēth yeke jakrεc door, duŕkkē riem cam, duŕkkē cuēt rīŋ lān kēc teem rōl bī riem kuēr, ku tiεtkē rōt bāk gup cīi la akεr. Na luōikē kākka cīt ēmēn cī yok ke lēk we, ke luōidun abī piath. Yenakan.”

30 Ku toočkē atuuç Antiök. Nawēn cik yet, ke mat kεc cī gam ēbēn nhūim ku gēmķē ke athöör.

31 Wēn cī kek athöör kueen ē ke mit puŕth rin cī wēl cī gāt athöör yic ke dεet puŕth.

32 Judath ku Thilath, kεc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apei kek kεc cī gam bīk ke dεet puŕth ku rilķē puŕth.

33 Tēwēn cī kek nīn nōk ke ke lony wāmāthakua dhōl bīk dhuk ke puł gup tēnē kεc ke toc ke. [

34 Ku Thilath acie nhom bēn waar ku döŋ.]

35 Paulo ku Barnaba aake cī pēi nōk Antiök, ke piōōc wēt Bēny kek kεc juēc kōk tēnē kεc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puŕk

36 Nawēn cik pēi nōk Antiök, ke Paulo yōōk Barnaba, “Dhukku ciēn gεεth wäär yiic cī yok Wēt Puŕth Yam piōōc thīn, buk wāmāthakua la neem, ku buk tīŋ lōn le kek tueŋ apath kek gamden.”

37 Ku ē wīc Barnaba bī Joon Marko cath ke ke,

38 ku akēc Paulo tak lōn puŕth yen bī cath ke ke rin

aci bēn dhuk Pampilia, ku cīi rēēr ke ke bīk luōiden thāap kedhie.

39 Wēt kēnē acik tεer apei nawēn ke puŕk. Ku jiēl Barnaba kek Joon Marko ku geerkē Thaipruth.

40 Ku cōl Paulo Thilath bī cath kek ye, ku pēl miēthakēn ke dhōl bī Nhialic ke cōl aa cath ke puł gup.

41 Ku jōlkē la Thiria ku Cilia kek Thilath, ke deet kεc cī gam puŕth bīk gamden muk apath.

16

Timothī aci cath kek Paulo ku Thilath

1 Paulo aci cath bī la Derbe ku Lithtra tē ciēŋ Krīthian cōl Timothī thīn. Man Timothī ēcī gam aya, ku yeen ē ye nyan kuat Itharel, ku wun ē ye Girik.

2 Kεc le yok gam tōk ēbēn Lithtra ku Ikonias, aake ye ŋiεc jam rin Timothī.

3 Go Paulo Timothī cōl aŋot rin wīc yen ye bīk cath. Ee looi kēya rin aŋic kεc Itharel ke ciēŋ Derbe ku Lithtra ēbēn lōn ye wun Timothī Girik, kuat cie ŋoot.

4 Tēwēn ye kek jāl gen ku lek gen, aake lööŋ cī atuuç Jethu ku kōcdit tō Jeruthalem guir tēt kεc cī gam, ku lēkkē ke bīk aa luui cīt tē wīc atuuç Jethu ku kōcdit tō Jeruthalem ye thīn.

5 Kēya, kεc akut kεc cī gam aaci cōk puŕth bīk gamden cīi war, ku kεc cī gam aaci rōt aa juak akōlakōl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶ Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin ci Wëi Nhialic ye nyuöth ke bik Wët Puöth Yam cii piöoc ë bëëi Athia kä yiic.

⁷ Tëwën ci kek aken Mithia dööt, ke wickë bik la pan cäl Bithinia, ku keek aaci Wëi Nhialic nyuääth bik cii tøk thïn.

⁸ Gokë Mithia bar yic ku lek Troath.

⁹ Ku ë wëër kënë Paulo aci kädänj tñj këcit raan Mathedonia ke kääc yenhom ku lëñ. “Bäär yin Paulo Mathedonia ba yo bën kony.”

¹⁰ Wën ci Paulo nyuöth ë kënë, goku röt guiir buk la Mathedonia, rin acuk ñic lön ci Nhialic yo cöl buk Wët Puöth Yam la piöoc tënë kóc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹ Goku jäl Troath ë riäi ku gërku buk teem Thamodhraki, naçon nhiäk dëët yo la Nipolith.

¹² Ku jiëlku Nipolith ku lok Pilipi gen tuen ye kañ thiöök të le kóc Mathedonia, ku yen ë ye gen rëer kóc Roma thïn. Ku näkku nin juéc geeu.

¹³ Nawën aköl cii kóc Itharel ë luui ke yo jiël geeu, ku lok wäryou të yeku tak lön ye kóc Itharel kenhüim mat thïn bik rööc. Ku nyuucku piiny ku jiemku tënë diäär ke ci kenhüim mat thïn aya.

¹⁴ Kam kóc ci wëlkua piñ ë kóc ke tō thïn yiic, ee tñj gen Thiatira cäl Lidia, ku ë ye yöoc wei alëth müthiöñ ril yönyden

yic apei. Lidia ë ye Nhialic door, ku ëci Nhialic cök puöu bi wët lueel Paulo piñ.

¹⁵ Wën ci ye gäm lökwëi kek kóc ciëñ baai kek ye, ke cäl yo ku lëk yo, “Bäk, rëërkë paandië, të ci wek ye gam lön ci yen gam ayic.” Ku lëñ yo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶ Naçon akäl tök, tëwën le yok të ye kóc la rööc thïn, ke yo räm kek nyan alony la guöp jöñ ye cäl alëk kóc kë bi rot looi. Ku yeen ëci wëü juéc apei bëëi tënë kocken ci ye loony.

¹⁷ Nawën ke buöth Paulo ku yo ëbën ke loi duöc, “Köckä aa lui rin Nhialic Madhöl. Aa yin lëk të bi Nhialic yi kuony thïn.”

¹⁸ Ku looi këya nin juéc, agut bi Paulo puöu riääk, ku wel yenhom ku lëk jöñ tō nya guöp, “Rin Jethu Kritho bäär bei ë nya guöp!” Ee kaam wën, ke jöñrac jiël yeguöp.

¹⁹ Nawën le kóc ci yeen loony tñj, ke nyan alony cïn wëü ye bën bëëi tënë ke, gokë Paulo döm ku Thilath ku thelkë ke luk yic.

²⁰ Ku yëthkë ke bāny nhüim ku luelkë, “Röörkä aa kóc Itharel, ku keek aa loi aliäap genda.

²¹ Aa yook piöoc buk kāk liu ciëñda ku löñkua yiic, aa looi. Yok aa kuat Roma. Këya, yok aaci dhil luui kāk yekë lëk yo buk ke looi.”

²² Ku met thän awën kääc luk köu wëden yic ku biëkkë ke, ku ret bāny alëth Paulo ku

Thilath yiic keköth, ku cälkë ke aa that.

²³ Wën cī apuruuk Paulo ku Thilath that ku biëkkë ke apëi, ku riitkë ke yön mëc, ku yöök bëny apuruuk ë tiit kəc cī mac, bī ke der rin bī kek cī kat.

²⁴ Nawën piŋ apuruuk ë wët kënë, ke riitkë yön tō ciëen ku rekkë kecök, ku mæckë ke gurgurdit thiek kōu.

²⁵ Nawën təcit wëer ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake rōök ku ketkë waak door kek Nhialic, ku kəc kək ke cī mac kek keek aake piŋ.

²⁶ Kaam awën ke piny yiëëk rot apëi, ku yiëëk tëwën cī yön mëc buth thīn aya. Nyin yic tëwën ke yööt ŋany kethook, ku dāk luōŋ werwer kecök.

²⁷ Go bëny apuruuk wën tit yöt thok rot puur ku tiŋ yööt ke ŋaany thook, ku tək lōn cī kəc cī mac röt kual, go palde miëet bei, ku wic bī rot nök.

²⁸ Go Paulo rël apëi, “Duk rot näk! Yök aatō tēn ebën!”

²⁹ Go bëny apuruuk mac cōl, ku riŋ yöt ku wiik Paulo ku Thilath cök ke ləth.

³⁰ Nawën ke wët nhīm ayeer ku thiëc ke, “Wek bëny, yeŋö ba looi bī ya kony?”

³¹ Gokë lueel, “Gam wët Bëny Jethu, ke yīn akony wek kacku.”

³² Nawën ke jəl wët Bëny Jethu piöc tēnē ye ku tēnē kəc kək tō paande ebën.

³³ Ku ë wëer kënë, ke Paulo ku Thilath nyëi bëny apuruuk wën ke bī tētōkken la lək yiic ku dër keyiic, ku muoc nhom nyin yic kek kacke ebën.

³⁴ Ku yëth Paulo ku Thilath paande ku gēm ke miëth. Ku jəl puou miët kek kacke rin cī yen wët Nhialic jal gam.

³⁵ Nayōn nhiäk ke bëny geeu toc bëny apuruuk, “Lak, lëkkë bëny apuruuk tit yön mëc bī Paulo ku Thilath lony.”

³⁶ Go bëny apuruuk tit lək Paulo, “Bëny aaci wët tooc rienkun bī we lony. Këya, wek aaci puöl bāk jəl ke cīn awuoc yik we.”

³⁷ Go Paulo lueel tēnē bëny apuruuk, “Yök aa kəc yäth luk yic, ku yok aaci bëny cal athat thēi nhom ku mac yo, ku yok aa kəc Roma! Ku emën, awickë buk jəl yo cīi ŋic? Acie tēde! Kek bëny nhīm, aa dhil bēn tēn bīk yo bēn luōny bei.”

³⁸ Go bëny apuruuk wët cī Paulo ku Thilath lək ke la kuany yic tēnē bëny geeu. Nawën piŋkë lōn ye Paulo ku Thilath kəc Roma, gokë riöc.

³⁹ Ku lek bīk ke la lōŋ, bīk wët päl piny tēnē ke, ku biikë ke bei yön mëc ku lëkkë ke bīk jəl geeu.

⁴⁰ Go Paulo ku Thilath jəl ku lek pan Lidia. Ku matkë kenhīm thīn kek kəc cī gam, ku jiemkë tēnē ke wël deet kek kepuöth ku jielkë.

17

Kəc Thethalonika aaci wët Paulo maan

¹ Paulo ku Thilath aaci tēek gëeth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jölkë bēn Thethalonika tē rēer tēn ye kəc Itharel kenhīm mat thīn bīk rōök.

² Go Paulo, cīmēnden theer, la tē ye kōc Itharel kenhūim mat thīn, ku akōōl yiic kadiāk, akōōl cūi kōc Itharel ye luui, ke Paulo jəl kāk cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic aa tēer kek kōc.

³ Ku nyuth ke kē cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic, ee lōn bī Jethu Krītho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jət rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlä, “Jethu jīem yen rīenke tēnē we ēmēn, yen acī Nhialic lōc ku dōc.”

⁴ Go kōc kōk kāk cī Paulo lueel yōk ke ye yīth, ku mētkē rōt Paulo ku Thilath, ku yen lan kōc juēc Gīrik Nhialic door aya, ku diäär kōk kōcdīt.

⁵ Ku kōc Itharel aake cī tiēel dōm rin cī kōc juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē kōc aliäap dhōl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duōt, ku mēkkē pan Jathon ku wīckē Paulo ku Thilath yōōt yiic bik ke bēēi ayeer tēnē kōc.

⁶ Nawēn cīk ke yōk, gokē Jathon ku kōc kōk cī gam thel tēnē kōcdīt geeu ke loi duōt ēlä, “Rōōrkā aacā liäap looi gēeth juēc yiic, ku ēmēn aacī bēn gēnda.

⁷ Ku aacī Jathon nyuōc paande. Keek aacī lōōj bēnyaknhom Roma dhōl yiic, ku luelkē ka la bēnyaknhom dēt yam cəl Jethu.”

⁸ Ku wēlken kā, aacī thāndīt γεu ku bāny liäap nhūim.

⁹ Ku jəl bāny Jathon ku wāmāth kōk awēn cəl aa tēū wēū piny bik rōt waar, ku pālkē ke bik jāl.

Paulo ku Thilath aacī la Beria

¹⁰ Tēwēn cī piny cuəl, ke kōc cī gam cəl Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawēn cīk yet, ke la tē ye kōc Itharel mat thīn.

¹¹ Aye kōc Itharel tō Beria nhiaar bik wēt Paulo piñ tēnē kōc Thethalonika. Ku aake wēl Nhialic kueen akōlakōl, bik tīj lōn ye kāk ye Paulo lueel yith.

¹² Kōc juēc aacī wēt Jethu ye Paulo lēk kōc bēn gam. Ku diäär juēc kōcdīt Gīrik, ku rōōr juēc Gīrik aacī wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

¹³ Nawēn le kōc Itharel tō Thethalonika piñ lōn cī Paulo wēt Nhialic la piōc Beria aya, gokē bēn ku kuutkē kōc thook bik aliäap looi.

¹⁴ Tēwēn nyin yic, ke kōc cī gam cəl Paulo ajiēl kek kōc kōk bik la wath thok, ku dōj Thilath ku Timothī Beria.

¹⁵ Ku kōc awēn ruēc Paulo aacī bēn ger kek ye, bik yet Athen. Ku dhukkē Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bik rōt lac māt ye.

Paulo acī la Athen

¹⁶ Tēwēn tiit Paulo Thilath ku Timothī Athen, ee kēc pušu la yum wēn tīj yen γεu ke cī thiāj yīk ye kek jakken door thīn.

¹⁷ Go jāl a teer kek kōc Itharel, ku kōc wuōt kōk Nhialic door tē ye kōc Itharel mat thīn kek thān dēt guēer tē ye kōc kenhūim mat thīn geeu, bik wēlkā bēn piñ.

¹⁸ Go kōc kōk piōc Epikuria ku Ithtok jam kek ye aya. Ku lueel kōc kōk, “Yējō wīc raan kēnē kēc piōc, bī lueel?”

Ku ben kəç kək lueel, “Yen ë ciët jam rin jak kucku.” Ee luelkë këya rin Paulo ë piöçc rin Jethu, ku lən ye kəç röt jət thou yic.*

19 Gokë Paulo cəç amat yic, amat ë röm gən cəl Ariöpakuth nhom ku luelkë, “Awicku buk piöçcdun yam ye lueel kënë ñic.

20 Kək yeku piñ ke ye lueel, aaci thöñ kek kək cuk kañ piñ, ku awicku buk wëtten yic, ñic.”

21 (Rin anhiεεr kəç ke dhiëth Athen, ku thäi kəkla rëer thïn, bik kəç aa lək wël yam cïk piñ, ku piñkë kək yam tënë kəç kək aya.)

22 Go Paulo rot jət ku këçc amat Ariöpakuth nhom ku lueel. “Kəç Athen! Aya tiñ kajuëc yiic lən ye wek jak juëc theek.

23 Rin tē ciëth yen gendun yic, ku daai kakkun yakë door, yen ë yik yök aya ke ci gət nhom këlä, ‘Tënë Nhialic kuc.’ Yen kë yakë door kënë, yen ë kënë ya lək we, ku acäk ye ñic.

24 Nhialic ci piny cak ku kək tō thïn ëbën, yen ë Bëny nhial ku piny. Ku acie ceñ luëk ci buth yiic bi ye aa door thïn.

25 Ku yeen aya, acie wïc kək bi luoi ye, rin ë yen atō piir yecin, ku ë yen këriëc ëbën wïc raan, gäm raan.

26 Nhialic aci raan tək kañ cak tueñ, ku raan töñ kënë yen abiï thäi bei thïn ëbën, ku jəl ke aa thiëi pinynhom ëbën bi kek ceñ thïn. Ku tueñ këc yen ke cak, ëci guir, ye nən,

ku ye tēnen bi kek cien thïn.

27 Acı cak rin bi kek ye wïc bik ñic, tädë abik yök tē wïc kek ye. Ku ë yic Nhialic aci mec kek yo.

28 Cımën ci raan dët ye lueel ëlä thεεr, ‘Yen acəl yo aa piir, ku ciëñku cımën kënë!’ Ku aci kəçkun wak lueel aya ëlä, ‘Yo aa miëthke aya.’

29 “Cımën ye yok mith Nhialic, acuk dhil tak lən Nhialic acit milän, ayi ael ci atët guan bi thöñ Nhialic.

30 Akëc Nhialic kuëc nhom, bi kəç tēm awuöc wäär këc ye ñic, ku ëmën ë kəç lək pinynhom ëbën, bik käreç yekë looi puöl.

31 Rin aci guir bi la aköl töñ bi raan ci ləç luk looi tënë kuat raan ëbën pinynhom. Ku yen aci nyuöth raan ëbën lən bi yen kënë looi, jön ci yen raan bi luk looi jət rañ yic!”

32 Tëwën piñ kek Paulo ke jam jön rot thou yic, ke bui kəç kək, ku lueel kəç kək ëlä, “Awicku, ba kënë bən ber yic, buk piñ.”

33 Go Paulo jäl amat yic.

34 Ku mët röör kək röt ye, ku gamkë wët ci lueel, kam ë röörkä ë ye raan kəç amat cəl Diönithiöth, ku tiñ cəl Damarith, ku kəç kək ke ci gam aake tō thïn aya.

18

Paulo aci la Korinth

1 Wën ci Paulo jam amat yic, ke jiël Athen ku ler Korinth.

* 17:18 Aa kəç akut ë këñ lueel pan Girik.

2 Ku rēm thīn kek mony Itharel cōl Akuila, dhiēth Pontuth, ke puoc bēn Italia kek Prithkila tiēnde, rin cī Klaudiōth, Bēnyñaknhom kōc Itharel cuop wei Roma. Go Paulo la bī ke la neem.

3 Ku rēer ku luui ke ke, wēn cī yen ke yōk ke ye cuēc alēth dhil ye guōt piny cīt duēl, ku ɣōckē ke cīmēn yen aya.

4 Ku ē ye jam apēi tē ye kōc Itharel mat thīn akōōl cīi kōc ye luui yiic, bī ke lēk yiith, rin bī kōc Itharel ku kōc Gīrik wēt Nhialic gam aya.

5 Nawēn la Thilath ku Timothī bēn Mathedonia, ke Paulo pāl kākken ke ye looi ku yik yenhom piōoc wēt Jethu, ku tēt kōc Itharel lōn Jethu yen aluan bī Nhialic tuōc pinyhom.

6 Nawēn ke jōnykē ku luelkē kāreç rienke, go yecōk teŋ ku lēk ke, “Na cāk mār bāk Nhialic kuc, ka wek aabī rōt gōk ē rōt! Acīn raan bāk gōk. Ēmēn wek aba puōl ku la wēt Jethu piōoc tēnē kōc cie kōc Itharel.”

7 Goke jal nyāāŋ piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door cōl Titiōth Juthuth bī la rēer thīn. Ku pan Titiōth ē thiāāk kek tēn amat kōc Itharel.

8 Raandīt tēn amat cōl Krīthputh ēcī wēt Nhialic gam, yeen ku kacke ēbēn ku kōc kōk Korinth aake cī wēt Jethu piŋ ku gamkē, ku muoc Paulo kenhūim.

9 Nayōn wēer tōk, ke Paulo tiŋ kēdāŋ kēcīt nyuōth, ku lēk Nhialic ye ēlā, “Duk riōc ē

kōckā, lōar tuēŋ yī jam tēnē ke, ku duk dhōr kē loi yic,

10 rin ɣen arēer kek yī. Acīn raan bī ye lēu bī yiēk tētōk, rin kōc juēc rēer ē tēn aa kackiē.”

11 Go Paulo rēer geeu ruōōn tōk ku abak, ke piōoc kōc wēt bō tēnē Nhialic.

12 Nawēn cī Galio bēnyñaknhom Roma, jal looi bī ya bēnydīt pan Gīrik, ke kōc Itharel mat keyiic ku dōmkē Paulo ku ɣēthkē luk yic tēnē Galio.

13 Ku luelkē tēnē ye, “Mony kēnē, awic kōc bik Nhialic aa door dhōl cīi thāāny kek lōŋda.”

14 Tēwēn wic Paulo ye bī jam, ke luel Galio tēnē kōc Itharel ēlā, “Na ye awuoc yen cī looi, ŋuōt ɣen acā yic pāl piny ku piēŋ wēt dun.

15 Ku ēmēn nēk ater we ē path wēt rin ku wēl ku lōōŋkun, wek aa dhil kēdun luel wepēc. ɣen acie bēny kāk cīt kāk kāk.”

16 Ku cōl ke aa nyēei luk yic.

17 Gokē Thothēneth, raandīt tēn amat dōm ku biēkkē luk yic. Ku kēnē akēc Galio kuēc nhom.

Paulo acī dhuk Antiōk

18 Paulo ēcī nīn juēc nōk Korinth kek kōc cī gam, nawēn ē ke tōōŋ ke, ku ler riāi yic kek Prithkila ku Akuila, riān la Thiria. Ku wēn kēc kek guō la wīir bik ger, ee cī kuēēŋ Kankēria tēnē Nhialic, ku cōl rot amut nhom.

19 Nawēn ē ke ɣet Epethuth, tē cī Paulo Prithkila ku Akuila bēn nyāāŋ thīn. Ku ler tēn

amat kɔc Itharel, ku jiem apɛi ke ke.

²⁰ Ku pëen kɔc amat bi lõk rëer kek ke, go ci gam.

²¹ Ku lõk ke elä wën jiel yen, “Na ye yen kë wic Nhialic, ke yen abi dhuk tënë we.” Ku ler riäi yic ku jielkë Epethuth.

²² Wën le yen yëet Cetharia, ke la Jeruthalem ku muõth akut kɔc ci gam, ku jol la Antiök.

²³ Nawën ci nin näk Antiök ke jiel ku ler wuõt Galatia ku Prigia ku deet kɔc ci gam thin ebën puõth.

Apolo ë kɔc Epethuth ku Korinth piõc

²⁴ Go raan Itharel cɔl Apolo, dhiëth Alekdhändria pan Ijip, bën Epethuth. Yen ë njic wël thëer ci gõt athör thëer wël Nhialic yic, ku ë njic jam apɛi.

²⁵ Ku eci piõc dhël Bëny ku nhiëer ke ku jiem ku piõc kɔc yith rin Jethu. Ku kakkä aake pëk thook miõc nom wäär ye Joon looi.

²⁶ Ee ye këriëc ebën njic teet yic apath tën amat ke ci riõc. Tëwën piñ Prithkila ku Akuila wëlkä, gokë yäth panden ku tëtke dhöl ci Nhialic nyooth tënë kɔc.

²⁷ Ku jol Apolo tak bi la pan Girik, go kɔc ci gam Epethuth kony ku gëtkë athöör tënë kɔc ci gam tã pan Girik, ku lëkkë ke bik njic lor apath tã yeet yen. Ku yeen aci bën aa raan ci kɔc ci Nhialic kuony dhëñde bik gam, bën kony apɛi wën yeet yen.

²⁸ Rin wëlken ril ci lueel aaci yen kɔc Itharel thöl nhüm amat yic, ku nyuth ke yith wël thëer Nhialic ci gõt yic lõn Jethu yen ë raan ci lõc ku dɔc.

19

Paulo aci la Epethuth

¹ Tëwën rëer Apolo Korinth, ke Paulo jol cath bi wuõt kuany yic ku yeet Epethuth. Tëen, aci kɔc kök abiõth yök thin

² ku thiëc ke, “Ci Wëi Nhialic lööny wegup wën ci wek gam?” Gokë dhuõk ye, “Akëcku cak piñ lõn tã Wëi Nhialic thin.”

³ Go Paulo ke thiëc, “Na ye këya, ye miõc nom nõ cäk yök?” Gokë bëer, “Ee miõc nom ye Joon gam kɔc.”

⁴ Go Paulo lõk ke, “Miõc ye Joon kɔc muõc nhüm aye looi tënë kɔc ci kepuõth wël wei kërec yic. Ku lõk kɔc Itharel wek aa dhil Jethu raan bi lõk bën yacök gam.”

⁵ Wën piñ kek ë wët këne, ke muõc nhüm bik jäl aa kɔc buõth Jethu.

⁶ Ku tãu Paulo yecin këhüm, ku bõ Wëi Nhialic kegup, ku jiemkë thok kök, ku jolkë wët ci bën tënë Nhialic aa luëel.

⁷ Ku röör aake cit thiäär ku rou ebën.

⁸ Ku tën pëi kadiäk, Paulo ë ye la tã ye kɔc Itharel mat thin, ku jiem ke ke apɛi lõn ye wët ye lueel rin bäany Nhialic yic.

⁹ Go kɔc kök nhüm riel keyiic ku cik gëm, ku luelkë kërec apɛi kɔc nhüm rin dhël pir ci Bëny nyooth. Go Paulo

ke nyään piny ku jiël kek kɔc cĭ gam, ku jɔlkē wēt aa jaam yic akōlakōl, yōndit ye mony cɔl Tiranuth jam thĭn tēnē kɔc juēc.

10 Ku la Paulo tuen run karou ke loi kēnē, abĭ kɔc ke rēer wun Athia, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, wēt Bēny piŋ.

Aye wēt Ithkiba them bĭk jakrɛc cuɔp wei

11 Nhialic ěcĭ Paulo cɔl aloi kāk kɔc gōi kēc rōt kaŋ looi.

12 Alanh yen tuc wuuny, ku alanh ye ceŋ tēn luoi, aake ye yāth tēnē kɔc tuany. Ku tē cĭ ke yāth, aa tuaany cɔl ajiël ku jiël jakrɛc kegup aya.

13 ěcĭ kɔc kōk Itharel kēc gam baai kuany yic ke ye jakrɛc cuɔp wei kɔc gup, aa them aya bĭk rin Bēny Jethu aa lueel, ku yekē jam tēnē jakrɛc ělä, “Yĭn ayōk rin Jethu, ye Paulo jam riēnke.”

14 Wēt raandit kāk Nhialic cɔl Ithkiba kadhrou kek aake ye kēnē looi.

15 Go jɔŋrac lueel tēnē ke, “Yen anĭc Jethu, ku yen acĭ wēt Paulo piŋ ku week yakē tak ye wek yĭ ŋa?”

16 Go raan tō jɔŋrac yeguɔp thuɛt kegup ku yĭk ke tētōk, ku ret alāthken yiic kekōth. Nawēn ke kat paande kecĭn kōth alēth, ke kuēr gup aya.

17 Kɔc Itharel ěbēn ku kɔc cie kɔc Itharel ke ciēŋ Epethuth, aake cĭ kē cĭ raan la guɔp jɔŋrac looi piŋ, gokē riōc apēi, ku jɔl rin Bēny Jethu aa leec apēi.

18 Go kɔc juēc cĭ gam bēn ku lekkē kākken rɛc cĭk looi kɔc nhĭm.

19 Go acōr juēc luui ě kākka athōrken bēi ku cuānykē ke ke dɛɛi raan ěbēn. Ku matkē wēu ke yōc athōr yiic gokē aa wēu juēc apēi.

20 Kājuēc ril cĭ rōt looikā aacĭ kɔc cōk puōth apēi, ku jɔl wēt Bēny la tuen ke thiēi piny, ku gēm kɔc juēc.

Kɔc Epethuth aacā aliäp looi

21 Wēn cĭ kākka rōt looi, ke bō Paulo puōu bĭ la Jeruthalem ke tēk Mathedonia ku Gĭrik, ku lueel, “Tē cĭ yen la ě bēikā yiic ke yen abĭ dhiel la Roma aya.”

22 Go Timothĭ ku Eratuth kōcken ye kony tuōc Mathe-donia, ku lōk rēer Athia.

23 Tēwēn rēer yen Athia yen ěcĭ aliāmdit rot looi Epethuth rin dhēl pūr cĭ Bēny nyooth.

24 Mony thōth milōŋ cɔl Demetriōth ě tō thĭn. Ku yeen ě ye kāŋ thōth milāŋ kecĭt luēk kor ye ke jɔŋ tik cɔl Artemith door thĭn. Ku kōcken luoi aake wēu juēc yōk ě luoiden kēnē yic.

25 Go kōcken luoi cɔl ěbēn, ku cɔl kɔc kōk milōŋ thōth kecĭt luēk Artemith cimēnden aya, ku lēk ke, “Week, anĭeckē lɔn ye yōk wēukuan pūr yōk yōk ě luoi kēnē yic.

26 Ayakē piŋ ku tiēŋkē yen kē looi raan cɔl Paulo. Aye lueel lɔn kāk ye thōth aacie Nhialic acĭn, ku yeen acĭ kɔc juēc wel nhĭm Epethuth ě tēn, ku jɔl a Athia ěbēn.

27 Kērac abĭ rōt looi rin kɔc aacĭ bĭ ŋĭɛc aa jam ě luoidan

kënë. Ku acie këya rot, acin kəc bi ye ben aa tak lon ye luan jəndan cəl Artemith kë thiek yic. Ku acin kəc bi jəndan cəl Artemith ben aa theek, jəndan ye raan ebən Athia ku pinyhom, door!”

²⁸ Wən piŋ thən awən ci kenhüim mat kë ci Demetriöth lueel, ke tuuc kegup ku riëkkë puəth apei, ku loikë wuəu ku yekë lueel elä, “Artemith Epethuth adit apei alanden!”

²⁹ Ku jəl kəc juəc geu yic ebən, duəot looi. Ku dəm thən awən Gaiöth ku Arithtarkuth, kəc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riinjë ke tē ye kəc geeu kenhüim mat thən.

³⁰ Go Paulo wic bi la jam kek kəc wən ci kenhüim mat. Go kəc ci gam pēen bi cii la.

³¹ Ku kəc kək njēc kek ye kəcdit geeu yiic aake ci wət tooc aya bik lək, bi cii bö bi ben jam kəc nhüim.

³² Təwən kəc ke ci ben amat yic aake loi duəot. Ku ye kəc kək jam wəl cii thöŋ kek wəl kəc kək, rin kəc juəc keyiic aake cək kënë met kəc kenhüim kuc.

³³ Go kəc kək tak lon ë yen Alekdhändər yen ci kënë looi, rin ci kəc Itharel ye cəl ala kəc nhüim tuerŋ. Go Alekdhändər yecin jət bi kəc cəl abit, ku bi tət ke lon cii kek cök tō ë wət kënë yic.

³⁴ Nawən lek Alekdhändər njic lon ë yen raan Itharel, ë ke ɲot ke loi duəot ku ɲuot yekë kiit yic, “Artemith Epethuth aril apei alanden.”

³⁵ Nawən ke jəl raandit bəny geeu ləu bi kəc duəm

thook piny ku lueel, “Kəc Epethuth anic raan ebən, lon yen gen Epethuth yen ala riel bi luan Artemith tiit, ku jəl a kuər yath ci löny nhial.

³⁶ Acin raan dhäl ë kakkä. Këya, pälkë röt piny, ku duəkkë lui luoi mith.

³⁷ Wek aaci röörkä bëei ë tən, cək alon cin yen kë yaath ci nyaai luək, ku lon cin yen käreç cik lueel janða guəp aya.

³⁸ Na la Dimitriöth kek kəcken luoi raan yekë gaany, ka akööl ye kəc luk aatö thən ku bəny aa rēer thən, aləukë bik raan wickë la gaany akölë.

³⁹ Ku na le kədəēt ɲuət wičkë, ka bi luk amatdit yic.

⁴⁰ Rin aləu bəny Roma kuan mac ɲo bik lueel lon ci ɲok aliäap looi rin kë ci rot looi akölë, rin acin raan ləu ye bi lueel, lon ala wət puəth looi aliäap, ku acin wət yic ləuku buk lueel aya rin aliäm kënë.”

⁴¹ Wən ci yen wət kënë lueel, ke dək amat nhom.

20

Paulo aci la keny Mathedonia ku pan Girik

¹ Təwən ci kəc ke wic Paulo bik nək röt päl piny, go Paulo kəc ci gam cəl ku mət ke ke, ku lək ke wəl deet yen kepuəth ku jəl ke tōöŋ, ku jiël bi la Mathedonia.

² Ku jəl cath wuət juəc yiic ku lək kəc ci gam wəl juəc deet yen kepuəth bëei ci ke tēk yiic. Ku jəl la wun Girik.

³ Ku rēer thən pēi kadiäk. Təwən guir yen rot bi la Thiria, go njic lon ci kəc Itharel ye thiən dhəl yic bik nək. Go

tak ku dhuk ciëen bi la tääk Mathedonia bi jal la Thiria.

4 Kac ci yen ben ruac aayi Thopater, wen Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kac Thethalonika, ku Gaiöth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kac wun Athia, ku jal aa Timothi.

5 Keek aaci la tuej ku lek ya tiit yok kac koc ke cath kek ya Troath.

6 Ku yok aaci cath riäi jal Pilipi ke yo ci Yan Ayum cin yic luu kan cam. Nawen nin kadhiéc cök, goku ke jal la dööt Troath, ku e yen te ci yok nin kadhrou ben nöc thin.

Paulo aci dhuk Troath

7 Nayon theei aköl nin dätem, ke yok aa yo ci yonhiim kut ku buk ayup bany yic ku camku yok kac ci gam. Ku jal Paulo jam, ku le tuej ke jiiem kac nhiim yet weer ciel yic, rin e bi jal yon nhiäk.

8 Ku mec juéc aake dep yon nhial tewen met yok thin.

9 Ku mony riénythii col Eyu-tikuth eci nyuc aluut nyin. Nawen ci jam Paulo kou ber ape, go nin nöc abi nin, ku lööny piny aluut nyin ayeer. Ku yot eci buth ke cöoc nom arak diak. Nawen lek jot ke yökké ke ci thou.

10 Go Paulo ben ku cuet rot yekou ku pet yic. Ku lek kac, "Duökké riéc, anot piir!"

11 Ku dhuk nhial, ku le röök ku banyké ayup ku camké. Nawen ci jam ke ke ape agut bi piny bak, ke jiel.

12 Ku yethké riénythii wen baai ke piir, ke ci puöth miet ape.

Paulo aci jal Troath ku ler Miletuth

13 Yok aaci la tuej buk la riäi yic, ku ger yo buk la Athoth ten yen bi Paulo la met riäi yic thin. Ku eci lek yo ku buk looi keya, rin e wic bi la Athoth yecök.

14 Nawen le rom ke yo Athoth, go cath kek yo riäi ku lokku Mitilene.

15 Ku temku e riäi ku yetku Kayoth yon nhiäk det. Na aköl det ke yo la Thamothe, nawen ben bak goku yet Miletuth.

16 Ku eci Paulo tak ku bi Epethuth waan thok, rin ci yen ye wic bi gäu wun Athia. Ku e ban yekou rin e wic bi them ape bi yet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cin yic luu.

Paulo aci kacdit Epethuth tööj

17 Tewen ci Paulo yet Miletuth go thok tuoc tené kac Epethuth, ku bi kacdit kek bany kac ci gam rom kek ye.

18 Tewen ci kek yet go lek ke, "Wek aa njic luödié, ku te ci yen cien thin kek we aköl tööj yon yet yen wun Athia.

19 Yen akéc rot looi ke ya ye raan nhiam. Ku yen ya loi luoi ya ya aluan Nhialic. Ku yen ya ye reer ke ya dhiau puou wet pir ril yic ye kac Itharel ye wic bik yen nöc.

20 Yen acin ké ca muöny we, ken yen bi we kony tewaar ye yen kac lek, ku ya kac piöc wet Nhialic agut baäkun yiic.

21 Kòç Itharel ku kòç cie kòç Itharel, aa ca ke aa lèk alanden ku bîk kepuòth dhuòk cièen ku gamkè wèt Bányda Jethu.

22 Ku èmèn, rin theek yen wèt cì Wèi Nhialic lèk ya, ke yen adhuk Jeruthalem, ku akuòc yenò bî rot la looi tènè ya tètui.

23 Kèn yen ñieç è kè cì Wèi Nhialic thòn yen geeth ca tèek yiic è lòn bî ya mac, ku kàreç bî luòì ya geeth yiic èbèn aatit ya.

24 Ku pièrdiè acà ye kuèçc nhom lòn ye yen kèpath tènè yen, ku è rin wïc yen ye ku ba luoi yen cì Bèny Jethu yièk ya ba thòl, yen lòn bî yen ye aa lèk kòç, yen thon path tènhièer Nhialic kòç thìn.

25 “Yen acì cath kamkun, ke ya jam wèt bääny Nhialic. Ku anjieç èmèn lòn cìn yen raan dèt kamkun bà ben tìj.

26 Kèn yen alèk we ku bæk muk wenhüim akölè, tè le yen raan bî dhèl ca nyooth lòk puòl bî mää, ka cü yen bî gòk.

27 Rin acìn kèdèt ca moony kèc lèk we ye kè wïc Nhialic èbèn ku bî looi.

28 Tietkè röt apath ku tietkè kòç cì Wèi Nhialic we looi bæk aa kòç mæc ke. Calkè röt aaye abiök kòç cì wèt Nhialic gam, kòç cì looi bîk aa kacke thon Wènde.

29 Anjieç na la jål ke kòç ater Nhialic, cit gal cì wäth aabî bèn kamkun, ku keek acìn raan tók kam kòç cì gam bîk puòl.

30 Ninkui bî bèn kòç kòk akuòtdun yic aabî lueth aa

lueel na lèukè ka wèj kòç cì gam.

31 Tietkè wenhüim, ku duòkkè nhüim mår, anjieç wek aca piòçc püu nyin akòl ku wèèr tèn run kadiäk.

32 “Ku èmèn wek aca pål Nhialic bî we tiit dhèen den nhièer yen we. Yen ala riel bî we dòçc bæk kàpath yòk, kàpuòth kek ye yièk kòcken cì lòc.

33 Acìn kàpuòth raan dèt cìmèn luñ thith, ku miläj tòc, ku alèth ca tuòr nyìn.

34 Anjieckè wepèc lòn ke luoi ca looi, cì yen ke wèeu juèc yòk thìn aa kek cì yen kækkiè ku kæk kòç rèèr kek yen çòc.

35 Aca nyuòth we kajuèc yiic èbèn, lòn nadè raan luui apeì yen è kòç niòp kony, ku wèl cì Bèny Jethu lueel aake muòk yanhom çòn cì yen ye lueel èlä, ‘Raan kòç muòçc è yen puòu mièt apeì tèn lòn bî raan dèt ye muòçc!’ ”

36 Tèwèn cì Paulo thòk jam, gokè kenhiòl guòt piny ku röökkè Nhialic.

37 Keek aaci dhiau tèwèn ye kek Paulo paat yic, ku yekè cièm ke tònkè.

38 Keek aake reç puòth wèt cì yen ye lueel èlä, wek aaci ya bî ben tìj. Ku jòlkè ruac riäi yic.

21

Paulo acì la Jeruthalem

1 Yòk aaci kòç cì gam ke bö Epethuth tòñ ku jièlku. Tèwèn cì yòk wår teem riäi, goku yet tè còl Koth. Nayòn akòl dèètè ke yo yet pan còl

Rodeth, ku jiëlku thïn ku lokku tɛ cəl Patara.

² Ee tɛɛn yok aaci riän la Ponicia bën yok thïn, goku keec thïn ku ger yo.

³ Yok aaci bën yet tɛ ye yok Thaipruth tïj thïn, ku jəl riäi cath ke Thaipruth tɔ köj cam ke yo la Thiria. Yok aaci bën la piny riäi yic Tire, ku ɛ yen tɛn bi kək ke tɔ riäi yic la jat piny thïn.

⁴ Yok aaci kəc kək ci gam bën yok Tire, goku rɛer ke ke nin kadhorou. Keek kəc Tire aake ci Wɛi Nhialic yöök ku bik Paulo lək ku bi cii la Jeruthalem.

⁵ Na la ninkuan ke buk nöç ke ke Tire thök, goku jəl. Keek ɛbën agut diäär ku miethken aaci yo bën ruac. Nawën yeetku wath thok ke yo gut yonhiäl piny agör thok ku rööçku Nhialic.

⁶ Ku tɔjku ke ku lok riäi yic ku dhukkɛ baai.

⁷ Yok aaci ger jəl Tire agut Ptolimiath, tɛ yen ci yok kəcquan ci gam bën la muöth thïn ku rɛerku ke ke niën tök.

⁸ Na aköl dɛtɛ ke yo jiël ku yeetku Cetharia. Tɛɛnɛ, yok aaci bën la pan Pilipo raan kəc piöç Wɛt Puoth Yam Nhialic, ku rɛerku kek ye. Yeen ɛ ye raan tɔj kəc kadhorou ke ci kuany Jeruthalem.

⁹ Yeen ɛ la nyiir kanuan kəc thiaak ku kek aake cit kəc kək Nhialic tïj.

¹⁰ Tɛwën ci yok nin nöç paande ke raan kək Nhialic tïj cəl Agabuth bö wun Judia,

¹¹ bi yo bën tïj. Ku lööm gəm

ye Paulo yeyic duut, ku duut yecök ku yecin ku lueel, kɛ ci Wɛi Nhialic lək ya akïn, raan la gəm kɛnɛ abi kəc Itharel la der Jeruthalem cit ɛmɛn ci yen ye nyuöth, ku abik thön kəc cie kəc Itharel.

¹² Tɛwën piñ yok ɛ wɛt kɛnɛ, yook ku jəl aa kəc ɛ pan wën, goku Paulo lɔj bi cii la Jeruthalem.

¹³ Go dhuök yo ɛlä, “Yenö luökɛ ɛmɛn dhiɛu wek kɛlä, bək ya cəl akəc puöu? Acie lɔn bi yen la der Jeruthalem yetök yen ca gam, awiɛc aya ku ba la thou thïn rin Bɛny Jethu.”

¹⁴ Ee kɛcku lɛu buk dək, goku puöl, ku jəlku lueel, “Pɛlku Nhialic ku bi kɛ ci tak looi.”

¹⁵ Tɛwën ci yok nin ɛ tɛɛn, ke yo jəl röt guir ku jiëlku buk la Jeruthalem.

¹⁶ Kəc kək kam abiöth Cetharia aaci yo bën ruac, ku yethkɛ yo pan raan bi yok la rɛer thïn cəl Mɛnthon, raan Thaipruth, ku ɛ ye raan tɔöj kam kəc tuenj ke kɔj wɛt Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tïj

¹⁷ Nawën yeetku Jeruthalem go kəc ci gam yo lor ke mit puöth.

¹⁸ Na la aköl dɛtɛ bën, goku la yok Paulo buk la jam kek Jemith, ku kəcdit kək Nhialic aake tɔ thïn.

¹⁹ Keek aaci Paulo jəl muöth ku jəlke kuɛny yic kək ci looi ɛbën tɛnɛ kəc cie kəc Itharel riel ci Nhialic yiək ye.

²⁰ Nawën cik kək ci Paulo kuany yiic piñ, gokɛ Nhialic

leec. Ku jɔlkē lēk ye, “Alēu ba tɪŋ ɛmēn yɪn wāmāāthda. Kɔc juɛc apɛidit ke ye kɔc Itharel aaci gam, ku keek aa thek lōŋ Mothith apɛidit.

²¹ Ku acik piŋ lɔn ye yɪn kɔc Itharel tɔ wuɔt kɔk yiic piɔɔc ku bik Lōŋ Mothith puɔl. Ku aca aa lēk ke bik miɛthken cɪi ye ŋoot ku palkē tɛcit tɛ ye kɔc Itharel cien thɪn.

²² Abik dhiɛl piŋ yen lɔn cɪ yɪn yɛɛt. Yeŋɔ buk looi ɛmēn?

²³ Anuɛɛn ba kē buk lēk yɪ looi. Ala kɔc kaŋuan ɛ tɛn cɪ kuɛɛŋ.

²⁴ Cath ke ke, ku māt rot kɔc bi kegup wuɔɔny wei, bāk rɔt kɔc ɛ tɔk ku tāau wɛɛuken piny, wɛɛu kāk kek bi kek rɔt kɔc, ku keek aabi kenhūim muut. Kēya, abik jal ŋic ɛbēn lɔn wɛl cɪ lēk ke rienku aa lueth, ku yɪnhom yɪn adhil cen tɛcit tɛ ye lōŋ Mothith ye luɛɛl thɪn.

²⁵ Ku kɔc cie kɔc Itharel cɪ gam, aa cuk tuɔc athōor buk lēk ke bik miith cɪ ke jakrɛc door cɪi ben ya cam, ku jɔl aa riem ku lān dɛt cɪ dec, ku titkē rɔt bik gup cɪi la akɔr.”

²⁶ Go Paulo rot māt rōor wɛn, naɣɔn nhiāk ke kɔc rot ke ke. Ku jɔl la luan Nhialic, ku lēk kɔc tɛ bi nɪn kɔc thɔk, tɛn yen bi kɔc jāl a looi tɛnɛ raan tɔk keyiic ɛbēn.

Paulo aci thel aɣeer luan Nhialic

²⁷ Nawɛn cɪ nɪn kadhorou thiɔk ke thɔk, go kɔc kɔk Itharel ke bɔ wun Athia Paulo tɪŋ luan Nhialic. Gokē kɔc rac nhūim ɛbēn ku dɔmkē Paulo.

²⁸ Ku luelkē ke cɪ kerɔt jɔt, “Kɔc Itharel! Kuɔnykē ɣo! Yen raan kɛn, ee yen piny kuany yic ke piōoc kɔc ku ye luel kɔc Itharel aa kɔc rɛc, ku ɛ lōŋ Mothith, ku jɔl a luan Nhialic kɛnɛ yōɔŋ yiic. Ku ɛmēn aci kɔc cie kɔc Itharel bɛɛi luan Nhialic aya, ku bik bɛn yiɛk yic buɔɔl yen tɛn athɛk Nhialic!”

²⁹ (Ee luelkē yen kɛn, wɛt cɪ kek Tropimuth raan Epethuth tɪŋ ke cath kek Paulo geeu, gokē tak lɔn cɪ Paulo bɛn kek ye luan Nhialic.)

³⁰ Go aliāap thiɛi kal yic ɛbēn, ku jɔl kɔc kat ku lek Paulo dɔm, ku thelkē aɣeer luan Nhialic. Ku thiōkkē kal thok nyin yic.

³¹ Tɛwɛn wɪc kek ye bik Paulo nɔk, ke thok ɛcɪ tuɔɔc tɛnɛ bɛny apuruuk Roma lɔn nadɛ ke kɔc ɛbēn Jeruthalem aa loi ariɛɛr.

³² Go bɛny apuruuk lōony dhɔl nyin yic kek bāny kɔk apuruuk ku apuruuk, ku riŋkē tɛn tɔ yōɔm thɪn. Nawɛn tɪŋ thān awɛn wɪc Paulo bik nɔk apuruuk, gokē puɔl.

³³ Go bāny apuruuk la tɛnɛ Paulo ku dɔmkē, ku yōökkē apuruuk bik der cɪn arɛk karou. Ku jɔlkē thiɛc, “Yeŋa yen monyɛ, ku yeŋɔ cɪ looi?”

³⁴ Go kɔc ke tɔ yōɔm yic wɛl cɪi thōŋ aa luel. Ku jɔl aliāap rot looi agut bi bāny apuruuk ciɛn kē detkē, kē cɪ rot looi yic. Gokē apuruuk yōok bik Paulo kuaath tɛden rɛɛr kek thɪn.

35 Nawën cïk jâl cath ku rëetkë tëthöny, ke yööm juak rot apɛi, go apuruuk Paulo jət.

36 Gokë buəth ku yekë kiu ëlä, “Bäk, dhilku nök.”

Paulo aci rot kony

37 Tëwën dööt kek tē ye apuruuk rëer thin, go Paulo lëk bëny apuruuk, “Cï ya päl ku ba yi lëk wët diëñë?”

Go bëny apuruuk jäl thiëc, “Ye jam thoŋ Gïrik?”

38 Ku yïn, cïi ye raan Ijip wäär cï raan tim kanuan muk dhëŋ wat nhïim roor, ku wïc ba thör kek kəç mac baai?”

39 Go Paulo dhuk nhom, “Yen ë raan Itharel, dhiëth pan cəl Tarthuth wun Cilicia, yen ë raan gen diit ŋic. Päl ya ku ba jam tënë kəç.”

40 Ke yeen aci bëny apuruuk bën puöl ku bï kəç jääm nhïim, ku jəl Paulo kɛɛc nhial tëthöny ku nyooth yecin bï kəç biət. Nawën cïk biət, go Paulo jam tënë ke thuŋden.

22

1 “Kəçkiën diit ku wek wämäthkië ku wek wärkua, piɛŋkë apath yen acin kërɛɛc ca looi nək ya.”

2 Nawën piŋkë ke jam thuŋden, gokë biət, abi piny la dil ku jəl Paulo la tuen ke jam,

3 “Yen ë raan Itharel, dhiëth Tarthuth wun Cilicia, ku yen ya diit Jeruthalem tən ku ë Gamaliel yen acä piöç. Yen aci piöç tē bï yen lööŋ wärkuan diit theek thïn, cimëndun wek kəç tō tən akölë.

4 Yen aci kəç ke buəth dhël kën yic cəl agum. Yen aci röör ku diäär cəl amac.

5 Raandit kək Nhialic ku kəç akut luk ëbën alëukë ku bïk lueel lön nadë ke yic yen kē ya lueel. Keek aacä yiëk athör ku ba ke la yiëk kəçkuan Itharel tō Damathkuth. Ke yen aci kəç cï gam bën la döm ku rək kecin, ku kuëth ke ciëñ Jeruthalem rin bï ke bën tēm awuöç.”

Paulo aci tē cï yen a raan cï gam teet yic

6 “Yön aköl ciël yic ke ya cath, ya cï thiök kek Damathkuth, ke kəcit mac la biliny nhial ku go ya guə gööl piny.

7 Ku wiëk piny ku piɛŋ röl raan ke jam ku lëk ya, ‘Thawul! Thawul! È rin ŋö cəl yïn ya agum?’

8 Guə thiëc, ‘Ye yïn ŋa Bëny?’ Go lëk ya, ‘Ee yen Jethu raan Nadharet, ë rin ŋö cəl yïn ya agum.’

9 Kəç ke cath kek ya aake cï mac tiŋ, ku aa kəc röl jam tënë ya piŋ.

10 Guə thiëc, ‘Yenö ba looi, Bëny?’ Ku aci Bëny bën lëk ya, ‘Jət rot ku löör Damathkuth, ku yïn abi la lëk kəriëc ëbën yen cï Nhialic tak ku ba looi tënë ye.’

11 Yen ya cï many cä bir nyin cəər, go kəç ke cath kek yen ya thel ku yëthkë ya Damathkuth.

12 “Ku mony cəl Ananiath ë tō Damathkuth, ku ë ye raan Nhialic door ku ë thek löŋ kəç Itharel, ku yeen ë thekkë apɛi.

13 Yeen ëci bën tënë ya, ku kēec ƣalōm ku lueel, 'Wāmāath Paulo, ba pial ba bën daai!' Nyin yic nyiendië aci rot bën liep ku tiëŋ piny.

14 Ku lueel, 'Nhialic ye wärkuan dīt door aci lōc ku ba kē wic ba looi tënë ye ŋic, ku tiŋ Aluandeen puoth kakkā looi, ku piŋ rōlde ke jam.

15 Ku yin abi ya raan ŋic ë wēt kënë, ku ba raan ëbën lëk kē ca tiŋ ku kāk ca piŋ.

16 Ku ëmën, yenjō ŋuāt tit? Jot rot ku bi yi muōc nhom, ku cōl adumuōmku aa lōc wei, ku ba Nhialic ya rōōk.'

Nhialic aci Paulo yōōk bi kōc cie kōc Itharel piōōc

17 "Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wën cī ƣen la ba la rōōk luan Nhialic, ke ƣa tiŋ keciit nyuōth,

18 ku tiëŋ Jethu ke lëk ƣa, 'Jāl ëmën Jeruthalem ku ban yikōu, rin kōc tō tēn, aaci wēlkun ba ya lueel rienkië bi gam.'

19 Guō dhuk nhom, 'Bëny, aŋickë apath lōn cī ƣen a la ƣōn amat Itharel yiic, ku dam kōc cī gam ku cal ke aa that.

20 Ku ë ca gam wäär ku bi Ithipin nōk raan ye kōc piōōc wētdu, ku ë ƣen ƣa cā alëth kōc ke nēk ye lōk tiit.'

21 Go Jethu lëk ƣa, 'Lōōr, rin yin aba tuōc tēmec tënë kōc cie kōc Itharel.'

22 Go kōc wën wēl Paulo piŋ, agut lōn lueel yen wēt bi ye tuōc tënë kōc cie kōc Itharel. Gokē duōt bën looi, "Nyaaikē raan ciit kēn ë pinyinhom! Näkkē! Acie raan path bi pīr!"

23 Ku jōlkē aa kiu, ke ya alëthken piëer nhial ku yekē liëet wëer nhial.

24 Go bëny apuruuk Roma apuruuk yōōk bīk Paulo ƣāth ƣōt tē ye apuruuk tiit thīn, ku lëkkē ke ku bīk that, rin bi Paulo wēt ye kōc Itharel ye jāam guōp lek.

25 Ku wën cī kek ye der ku bīk that, go Paulo lëk bëny apuruuk wën kāac kelōm ëlā, "Ye lōŋ lueel lōn nadē ke raan Roma that ë path ke kēc ƣāth luk yic, bi la awuōc yōk yeguōp?"

26 Nawën piŋ bëny apuruuk wēt cī Paulo lëk ye, go la tënë bënydit apuruuk ku thiëec, "Yenjō loi? Yen monyë ë raan kōc pan Roma."

27 Go bënydit apuruuk la tënë Paulo ku thiëec, "Lëk ƣa, ye raan Roma?" Go Paulo bëër, "Ee yic."

28 Go bënydit apuruuk lueel, "ƴen ë raan kōc pan Roma rin cī ƣen wēëu juëc tāau piny tënë kōc mac baai." Go Paulo bëër, "ƴen ë raan pan Roma rin ye kōc ke dhiëth ƣa kōc pan Roma."

29 Go kōc kōk ke bi Paulo bën thiëec, dhuk ciëen ku nyiëŋkē thīn, ku bënydit apuruuk ëci riōōc wën cī yen ye ŋic lōn ye Paulo raan kōc Roma, ku rin cī yen ye cōl ader aya.

Paulo aci ƣāth luk yic

30 Na akōl dëët, wën wic bëny apuruuk Roma ye bi awuōc ye kōc Itharel Paulo gaany ŋic, go Paulo cōl adëk

apuruuk cin, tēwēn cī ye rek ku yōök kəcdīt kāk Nhialic ku kəc amat ēbēn bīk rəm. Ku bīi Paulo kenhūim.

23

¹ Go Paulo kəc amat dōt ku lueel, “Kackiē, acin kāk tō ɣapuōu, ba ke thiēec rin piērdiē, ɣa dɛei Nhialic agut cīt akölē.”

² Ee tēēn, ke raandīt kāk Nhialic cəl Ananiath yōök kəc wēn kääc tēthišk kek Paulo bīk buōšk thok.

³ Go Paulo lək ye, “Nhialic abī dhiel buōšk aya, yin kē cie guōp ye yār! Yin aci nyuc ba luk looi tēnē ɣa cīt tē ye lōŋ ye luēel thīn, ku yin aŋot yī cīi lōŋ dhoŋ kōu rin cī yin kəc yōök bīk ɣa biäk!”

⁴ Go kəc thiääk kek Paulo lək ye, “Yin alat raandīt kāk Nhialic!”

⁵ Go Paulo bēēr, “Acä ŋic, kackiē lōn ye yen raandīt kāk Nhialic. Aye athör thēer wēl Nhialic lueel, ‘Yin aci kērac dhil luēel bēny mac kaku guōp.’”

⁶ Nawēn tīŋ Paulo, ke kəc kək aa kəc akut Thaduthī ku kəc kək ke ye kəc akut Parathī, ke jam apei rōldīt tēnē kəc luk, “Kackiē! Ɏen ē raan akut Parathī, kəc ke dhiēth ɣa aake kəc akut Parathī. Ɏen aci bēēi luk yic rin ye ɣen ye ŋōōth lōn bī kəc cī thou rōt jot aköldä!”

⁷ Nyin yic tēwēn lueel yen wēt kēnē, ka agōth la nhial kam Parathī ku Thaduthī ku tekkē keyiic.

⁸ Rin aye Thaduthī lueel lōn cīi kəc rōt bī jot thou yic, ku

acin atuuc nhial ayī atīip kəc cī thou. Ku Parathī aa kāk kəc gam ēbēn kadiäk.

⁹ Ku juak jam rot apei kam Parathī ku Thaduthī. Go kəc kək piōoc lōōŋ, ke ye kəc akut Parathī, rōt jot ke cī puōth riääk apei ku luelkē, “Acin kēreec cī yök ke cī looi! Tēdē, ke atuny nhial, yen aci diēt jam tēnē ye!”

¹⁰ Ku la agōth nhial apei, nawēn ke bēny apuruuk riōc ciēt ke bī Paulo cak nök. Go apuruōōkke tooc bīk Paulo la nyaai luk yic, ku ɣēthkē tēden ye kek rēer thīn.

¹¹ Naɣon akōu ke Bēny kääc Paulo lōōm ku lueel, “Deet yīpuōu! Aca nyuōōth Jeruthalem, lōn ē yin raandiē, ku yin adhīl kēcīt ē kēnē looi Roma aya.”

Ee wic kəc Itharel bīk Paulo nök

¹² Naɣon nhiäk ke kəc kək Itharel mat kenhūim, ku kuēēŋkē lōn cīi kek kuat miēth bī kaŋ cam ku dēkkē tē kēc kek Paulo kaŋ nök.

¹³ Kəc ke mat kēnē yic, aake thiārŋuan ku tē kac.

¹⁴ Ku lek tēnē kəc kāk Nhialic ku kəcdīt baai ku luelkē, “Ɏok aaci kuēēŋ apei ɣodhie buk cīi mīth, ɣet tē bī ɣok Paulo kaŋ nök.

¹⁵ Ku emēn, week ku kəc kək akut, tuōockē wēt tēnē bēnydīt apuruuk raan Roma bī Paulo bēēi tēnē we, ku luēlkē lōn wic wek ye bāk kē cī looi bēn deet, ku ɣok aabi rōt guiir buk nök kē kēc ɣēet wenhūim.”

16 Ku wën nyankën ë Paulo ëcī wët nêk nêr piŋ, go riŋ tē rēer apuruuk thīn ku le wët lëk Paulo.

17 Go Paulo raan tōk kam bāny apuruuk cōl ku lëk ye, “Yāth riēnythii kēnē tēnē bēnydīt apuruuk, ala wët wīc bī lëk ye.”

18 Go bēny apuruuk riēnythii wën yāth tēnē bēnydīt apuruuk ku lueel, “Yēn aci Paulo, raan mac, cōl ku lëk ya ba riēnythii kēnē bēēi tēnē yī, rin ala wët bī bēn lëk yī.”

19 Go bēnydīt apuruuk dōm cin ku yēth tēden rōt ku thiēc, “Yēŋō wīc ba lëk ya?”

20 Go lueel, “Acī kōcdīt Itharel mat yic bīk yī thiēc bī Paulo yāth luk yic nhiāk, rin wīc kōc luk ye bīk kāk juēc cī Paulo looi la deet.

21 Ku duk wētden piŋ, rin abī la raan thiārŋuan ku tē kac bī ye thiēn bīk nōk. Aaci kuēŋ bīk cīi mīth ku dēkkē yet tē bī kek ye nōk. Ku ēmēn aaci rōt guiir bīk looi, ku aa tit wētdu bīk piŋ.”

22 Go bēnydīt apuruuk lëk ye, “Duk ben lëk raan dēt lōn cī yīn ya lëk wët kēnē.” Ku cōl riēnythii ajiël.

Paulo aci yāth tēnē bēnydīt Pelik

23 Nawēn ke bēnydīt apuruuk cōl bānyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykē apuruuk buot karou ku jōl aa raan thiārthorou cath mathiāŋ, ku raan buot karou ke muk tōŋ bīk la Cetharia, ku rēerkē ke cī rōt guiir bīk lōōny dhōl ēmēn akāu.

24 Ku wiēc kē mīthiōōŋ bī Paulo ke cath, ku yāthkē tēnē bēnydīt Pelik ke cīn kēreec yōk ye dhēl yic.”

25 Ku jōl bēnydīt apuruuk athōr gōt ēlā,

26 “Yēn, Klaudiōth Lithiath yēn agēt athōr kēnē tēnē yī bēnydīt Pelik path apēi. Yīn aca muōth.

27 Kōc Itharel aake cī mony kēnē dōm ku duēr kē nōk. Ku aca piŋ lōn ye yen raan Roma, guō la kek apuruōōkkiē bīk la kony.

28 Ē wiēc ba awuōc ye kek ye gaany ŋic, guō yāth amat yic tēnē ke.

29 Aca yōk lōn acīn awuōc cīi looi bī yōk ye nōk, nadē ke macku. Ayekē gaany kāk la thiāāk kek lōōŋken.

30 Nawēn la lëk ya lōn cī kōc kōk Itharel wēt mat yic bīk mony kēnē nōk, guō tak ba tuōc tēnē yī. Ku lëk kōc awēn gōony ye, week lak tēnē Bēnydan dīt bāk awuōc cī monyē looi la lueel yenhom.”

31 Go apuruuk kēwēn cī lëk ke looi. Ku nyēikē Paulo ē wēēr kēn bīk yēet Antipatrith.

32 Nawēn bak piny, ka apuruuk ke cath kecōk dhuk Jeruthalem, ku nyiēŋkē Paulo apuruuk cath mīthiōōŋ bīk la kek ye.

33 Ku yēthkē Cetharia, ku gēmkē athōōr tēnē bēny Pelik ku thōnkē Paulo.

34 Nawēn cī bēnydīt Pelik athōōr kueen, ke thiēc Paulo, “Yē raan wun nēn?” Nawēn yōk lōn ē yen raan wun Cilicia

35 ke lueel, “Yēn abī wētdu piŋ tē le kōc gōony yī yēēt.”

Ku yöök apuruuk bik Paulo la muk ku titkë pan wäär buth Antipäth Yërot.

24

Kɔc Itharel aaci Paulo gaany

¹ Nawën nïn kadhiëc cök ciëen, ka Ananiath raandit kāk Nhialic la Cetharia kek kɔcɔdit kōk ē baai, ku jəl a raan bī wētden njic la kuany yic luk yic cəl Tertuluth. Ku lek bēnydīt Pelik nhom ku lēkkē wēlken gəony kek Paulo.

² Go Tertuluth cəɔl ku jəl Paulo gaany ēlā, “Yin bēnydīt! Wēt ye yin raan njic kɔc mac ē yen aci yok rēer run juēc dōör yic ke cin aliäap. Ku kajuēc pəth ca looi kek aaci wuōnda yāth tuəj.

³ Kāpuəthkă aa nhiarku ke ebën akōlakōl. Ku yin acuk leec yopuəth apei.

⁴ Acă wic ku ba jam apei, ku yin aləj ba wēl kuēnku yī piŋ.

⁵ Yōk aaci mony kēnē yōk ke ye raan rac. Yen acă aliäap a looi kam kɔc Itharel pinynhom ebën. Ku yeen ē bēny kɔc akut Nadharet.

⁶ Yeen awic bī luanj Nhialic yiək yic buōɔl. Ku yeen acuk dəm. Acuk them buk tēm awuəc tēcīt tē ye lōōj panda ye luēel thīn.

⁷ Ke yeen aci bēnydīt apuruuk Lithiath bēn dəm bei yocin riel ku nyiēi.

⁸ Ku yöök kɔc cī Paulo gaany ku bik bēn luk yic yinhom. Tē thiëc yin ye, ka ba guə njic kek kāk cī yōk ye gaany.”

⁹ Ku met kɔc Itharel thīn aya ku luelkē lɔn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nhom

¹⁰ Go bēnydīt baai Paulo jəl yōök bī jam, ku jəl Paulo lueel ēlā, “Anjic lɔn ye yin raan cī luk luök run juēc ē wundaan. Ke yēn amit puəu ku ba rot kony yinhom.

¹¹ Tē lēu yin ye ba yic njic, ke wäär tēcīt nïn kathiäär ku rou emēn, yen ē le yēn Jeruthalem ba la rōök thīn.

¹² Ku kɔc Itharel acin raan cik yōk ke gōth ke yēn luanj Nhialic. Ku keek aakēc ya yōk ke ya ye kɔc rac nhīm tēn amat Itharel. Ku jəl aa yōn kōk yiic aya.

¹³ Ku keek acik bī lēu bik yī lēk kēn ye nyuəoth lɔn ye kāk cik kuēn yaguəp yith.

¹⁴ Wēt lēu ba gam akīn. Yēn ē Nhialic ye wärkuan dīt door, door aya dhēl yen yekē lueel ka cie yic. Ku yēn ē kēriëc ebën cī gōt lōōj Mothith ku athör kɔc kāk Nhialic tūj yiic gam.

¹⁵ Yēn ala njōth cīt njāthden aya tēnē Nhialic lɔn bī kɔc ebën, kɔc path ku kɔc rac rōt jot thou yic akōldä.

¹⁶ Ke yeen aya them ku ba kē la cök looi tēnē Nhialic ku kɔc ebën.

¹⁷ “Yēn aci run nōk wei Jeruthalem, ke yēn ya cī la wēu ba yāth tēnē kackiē ku la rot kōc.

¹⁸ Ee wēn looi yēn ē kēnē yen ē yōk kek ya luanj Nhialic ke ya cā guəp wuōny wei

kärec. Ee cïn yööm rëër kek ya, ku ë cïn aliäm cï rot looi.

¹⁹ Ku kəc Itharel ke bö wun Athia aake rëër thïn. Ku keek nhïim, njuöt aaci dhiel bën yïnhom ku bik kë ca wuöçc bën lueel.

²⁰ Na cie këya, ke ë röör rëër ë tën, ka luel awuöc cïk yök ca looi wäär cï ya yäth luk yic.

²¹ Kë njec ë kë tönj ca lueel ëlä ke ya kääc kenhïim, ‘ÿen aci bëëi luk yic aköl wët cï yen ye gam lön nadë ke kəc cï thou aabi röt jät bik pïr.’ ”

²² Ku ë njic Pelik apath yen tÿe dhël pïr kəc Itharel thëek thïn. Go luk puöl ku lëk ke ëlä, “Na la bënydüt apuruuk Lithiath yëet ke luöndun aba tïj.”

²³ Ku lëk bëny apuruuk rëër apuruuk Paulo tiit nhïim ku bi Paulo cïi tiit apil yic, ku yekë kəc mäath kek ye puöl bik käkken wïc aa bëëi tënë ye.

Paulo aci jam tënë Pelik ku Druthila

²⁴ Na la nïn lik thök, ke Pelik bö kek tienje Druthila, ku ë nyan kəc Itharel. Ku tuc Paulo bi bëëi bi wët ye Paulo gam rin Jethu Krïtho bën piñ.

²⁵ Nawën la Paulo tuenj ke jam wët path ku lön bi raan rot tiit kärec, ku jöl a bën aköl luñdüt, go Pelik riöçc ku lueel, “Yïin alëu ba jäl ëmën. Yïn aba bën çool tÿe cï yen nhom bën lääu.”

²⁶ Ku ye njöth lön bi Paulo ye riöp wëü. Ku rin ë wët kënë aci bën a tuöc akölaköl ku jïem kek ye.

²⁷ Na la run karou thök, ke Porkiöth Pethtuth wëer nyin bënydüt Pelik ke ye bëny. Pelik ë wïc ku bi kəc Itharel nhiaar, go Paulo nyääj mëc yic.

25

Paulo aci thiëc ku bi tuöc tënë Bënyjaknhom

¹ Nin kadiäk cök ciëen wën cï Pethtuth yëet Cetharia, ke jiël thïn bi la Jeruthalem.

² Tëwën ke kəcüt käk Nhialic ku jöl aa bëny Itharel ke göony Paulo la tënë ye, ku lëkkë wëtten. Ku lanjkë Pethtuth,

³ ku bi ke luoi kë wïckë kepuöth ku bi Paulo bëëi Jeruthalem, rin ë cïk mat yic ku bik Paulo nöç dhël yic.

⁴ Go Pethtuth bëër, “Paulo abi rëër ke mac Cetharia, rin yen adhuk ë nïnkä.

⁵ Calkë bënykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuën guöp tÿe le yen awuöc cï looi.”

⁶ Go Pethtuth nïn kabët aduërkë aa thiäär kanj nöç ke ke, ku jöl la Cetharia. Na aköl dëëtë ke la luk yic, ku jöl apuruuk yöçc ku bik Paulo kuëth yenhom.

⁷ Na la Paulo yëet, go kəc Itharel ke bö Jeruthalem ke kääc, ke cïk gööm piny, jöçc bik kärec apeï lueel yeguöp, ku acïn kë cie nyuöoth lön ye käckä yith.

⁸ Go Paulo rot kony ëlä, “ÿen acïn kë ca wuöçc löönj kəc Itharel yiic, ku acïn aliäm ca looi luanj Nhialic, agut Bënyjaknhom Roma acïn wët rëec ca lueel yeguöp.”

9 Ku wën wïc Pethtuth ye bï nyuöth kəc Itharel lön nhiεεr yen ke, go Paulo thiëc, “Cï lëu ba la Jeruthalem ku ba luöñdu la luk thïn lön ye käk cï kuεεn yiguöp yith?”

10 Go Paulo lueel, “Të këεc yen thïn ë luñ bëny yic, ku ë yen tē lëu ye bï luöñdiē tñ thïn. Acïn këεεc ca looi tēnē kəc Itharel, cimën njic yïn ye apath.

11 Na ca löñ dhoñ köu, ku le këεεc ca looi lëu bï ya tēm awuöc bï ya nök, ka cä lëu ku ba thiëc bï yen puöl. Ku na cïn yiny tō thïn käk cï kuεεn yaguöp, ka cïn raan lëu ye bä thön ke bïk ya nök. Ke yeen awiëc ku bï ya bëny yen bï luöñdiē la luk.”

12 Go Pethtuth wët cï Paulo lueel kañ guëek yic kek kəc akutden luk, ku jöl dhuk nhom, “Wët cï yïn ye lueel ke Bëny Agrïpa yen abï luöñdu luk, ke yïn abuk tuöc ye.”

Pethtuth acï luñ Paulo tët yic Bëny Agrïpa

13 Nin lik cök ciëen ke Bëny Agrïpa kek Bernike bö Cetharia bïk Pethtuth këny, bïk la lëk ye lön mit kek puöth wët cï yen yëet.

14 Tëwën cï kek rëer nïn juëc, ke Pethtuth jöl wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëer ë tēn cï Pelik nyään piny ke mac.

15 Na wäär lar Jeruthalem, go raandit käk Nhialic kəc Itharel ku bännyken, gaany tēnē ya ku wickë ba tēm awuöc.

16 Guö lëk ke lön nadë kəc pan Roma aacie raan cï gaany ye gam, wët këεεc cï looi ke

kəc kañ tuööm nhom kek kəc cï ye gaany, ku bï rot kony awuöc cï ye gaany.

17 Na wäär ca bën ë tēn, ke yen akëc bën gääu. Yen acï bën la luk yic aköl bï niënkië aa rou ë tēn, ku yöök apuruuk ku bïk ë mony kënë bëi ba luöñde tñ.

18 Kəc aterde aaci röt bën jot, ku acïn këεεc diit cik bën kuεεn yeguöp təcit tēn ye yen ye tiëñ thïn.

19 Kë ca bën yök ë lön ye kek teer kek ye tē ye yen Nhialic duöör thïn, ku jöl aa mony dëët cöl Jethu cï thou, ku yen ë mony kënë aye Paulo lueel ka pïr.

20 Ee cä dhal ba yic yök rin ë wëlkä, guö Paulo thiëc bï la Jeruthalem ku ba luöñde la looi thïn.

21 Go Paulo lueel ka wïc bï puöl ke tiit apuruuk agut tē bï bënnyaknhom luöñde tñ. Guö apuruuk yöök ku bïk tiit agut tē bï yen ye tuöc tēnē bënnyaknhom.”

22 Go Agrïpa lëk Pethtuth, “Luñ ë mony kënë aba luk yen ya nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom ëlä, “Abï bëi yïnhom nhiäk.”

23 Nawën bak piny ke Agrïpa ku Bernike bö ku lor ke yai, ku luëñkë yön luk kek bänydit apuruuk ku jöl aa bänny ë geu. Ku yöök Pethtuth apuruuk bïk Paulo kuëeth luk yic alöñ thïn.

24 Ku lueel, “Yïn bëny Agrïpa, ku jöl aa wek kəc rëer tēn kek yo. Mony yen dëei wek kënë ë yen raan cï kəc Itharel rëer ë tēn ku jöl aa Jeruthalem

gaany tēnē ɣa. Ayekē lueel ke loi duɔt lɔn nadē ka cii pāl ke pīr.

²⁵ Ku yeen acin awuɕc ca yök cii looi lēu bii ye tēm awuɕc bii nök. Ku yeen nhom aci wic bii ya bēny yen luk luɔŋde, guɔ gam ku ba tuɔɕ tēnē ye.

²⁶ Ku ɣen acin yiny puɔth ca yök ba göt ē rienke tēnē bēny. Ke yeen aca bēi yinhom, ku ē yin bēny Agrīpa, rin ba wētde wic yic, rin ku bii la kē jāl göt.

²⁷ Aya tiŋ lɔn cii yen path ku bii raan cii mac tooc ke cin kēn wēn cii rot deet ye nyuɔth, kek kāk cii ye gaany.”

26

Paulo aci rot kony Agrīpa nhom

¹ Go Agrīpa Paulo yōök, “Yin aca puɔl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuɔth bii kɔc biɛt ku jəl jam ēlä bii rot kony.

² “Bēny Agrīpa! ɣen ē rot yök aköl kēnē ke ɣa mit guöp rin bii ɣen rot kony yinhom kāk cii kɔc Itharel ɣa gaany ēbēn.

³ Kēnē adhil a yic alanden rin yiin anic apath, yen tē ye kɔc Itharel cien thīn, ku kāk ye kek wāac thīn. Yin aba lōŋ emēn ku ba yiguöp pāl piny ku ba wēlkiē piŋ.

⁴ “Kɔc Itharel ēbēn anickē yen tēn pūr ɣen thīn tēɣon koor ɣen. Anickē tē cii ɣen piērdiē jaak thīn ɣon tuen panda ku jəl a Jeruthalem.

⁵ Anickē akölaköl, ku acik bii dhöl lɔn nadē ke ɣen aci kaŋ cien ke ɣa ye raan akut

Parathī kɔc ke muk lööŋ Nhialic cök apēi.

⁶ Ku emēn ɣen a kääc luk yic ē tēn rin ye ɣen wēt cii Nhialic lēk wärkuan dit ŋöth,

⁷ kēn yen ye kuat kackua kathiäär ku rou ŋöth ka bīk yök, tē ye kek Nhialic door aköl ku wēēr. Ku ē rin ŋöth kēnē, yin Bēnydit, yen aci kɔc Itharel ɣa gaany!

⁸ Yenō ye wek ye yök wek kɔc Itharel ke ril yic bāk gam lɔn ye Nhialic raan cii thou jot bei thou yic?

⁹ “Aca them yen ɣen ku ba kēriēc ēbēn looi, kāk bii rin Jethu raan Nadharet rac guöp.

¹⁰ Yen ē kēn aca looi Jeruthalem. ɣen ɣa ye bēnydit kāk Nhialic yiēk riel ku ba kɔc juēc cii wēt Jethu gam aa dɔm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lɔn nēk kɔc cii tēm awuɕc bii ke tēm thou.

¹¹ Aaca cɔl aaye tēm awuɕc arak juēc ɣon amat kɔc Itharel yiic, ku aca them ba ke cɔl aban bīk wēt Jethu puɔl, ku riääk puɔu apēi tēnē ke, agut ba ke aa luɔɔp wuɔt kök yiic ku cal ke agum apēi.

Paulo aci tē cii yen a raan cii gam teet yic

(Lusɔi 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Ee rin ē wēt kēnē yen ē ler ɣen Damathkuth ke ɣa cii raandit kāk Nhialic yiēk riel.

¹³ Nawēn aköl ciel yic, Bēnydit, ke ɣa ŋoot dhēl yic, ke ɣa tiŋ many ɣer apēi, wär

aköl, ke ruel nhial ke cä gööm piny kek kəc ke cath kek ya.

14 Ku wiiḱku piny ebën, ku piɛŋ röl ke ye lək ya thuɔŋdië, ‘Thawul, Thawul! Yenḱ cəl yin ya agum? Yin aci rot baŋ, rin ye yin ye wic ku ba kəcit kədhie ye akaja looi, kə ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kuεεth, wεc ciëen.’

15 Guḱ thiëc, ‘Ye yin ḡa Bëny?’ Go Bëny lueel, ‘Ee ḡen Jethu, raan ca cəl agum.

16 Ke yeen jət rot ku kääc cökku. ḡen aci rot nyuöth yī, rin yin aca lɔc ku ba ya aluaŋdië, yin abi kəc kək lək kə ca tiŋ tənə ya akölə, ku kə ba nyuöth yī aköldä.

17 Yin aba tiit bi ciën kərəεc yī yök kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel cin, kəc bi ḡen yī tuḱc thīn.

18 Keek aaba piöc bik kəŋ ḡic, ku bik luḱi kərəc puöl, ku jielkə riel jəŋrac yic ku lek tənə Nhialic, rin gäm bi kek wətdië gam, yen aabi kərəc cik looi päl piny ku tēu ke kam kəc ci Nhialic lɔc.’

Paulo aci tē ci yen kəc piöc thīn teet yic

19 “Kəya, Bëny Agrīpa, ḡen akēc wət kə ca tiŋ nhial cit nyuöth dhöl yic.

20 Wäär tueŋ Damathkuth ku Jeruthalem, ku jəl aa wuöt kəc Itharel yiic ebën, ku kam kəc cie kəc Itharel, aake ya lək lɔn bik luḱi kərəc puöl ku dhukkə Nhialic, ku yekə luui kəpath ye nyooth lɔn ci kek muöl kərəc.

21 Ee rin ē wət kənə, yen aa dɔm kəc Itharel ya ke ya tō kal luanḡ Nhialic, ku wickə bik ya nök.

22 Ku agut ci aköl kənə Nhialic acä kony, ku ē wət kən, yen akëc ḡen ē tən ku ba kə ḡic lək raan ebën, kəckor ku kəcđit. Käk ya lueel ka bi röt looi aa thöŋ kek kək ye kəc kək Nhialic tiŋ ku Mothith lueel,

23 Lɔn nadə Raan ci lɔc ku dɔc abi gum, ku ē yen bi rot kaŋ jət thou yic, ku ē yen abi kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel lək wət bi kəc kuöny bei kərəc yiic.”

24 Təwən jiem Paulo ke kony rot ē wəlkä, go Pethtuth rəl, “Paulo! Yin aci muöl. Piöc ci yin piöc aci cəl amuöl!”

25 Go Paulo bëer, “Bënyđit! ḡen akēc muöl. Wəl ya lueel aa yith cīn yic muöl.

26 Bëny Agrīpa! Aləu ku ba jam tənə yī ke ya cī riśc, rin yin aŋic kəkä ebën. Aŋic alanden lɔn nadə ke keek aaca lək yī ebën rin kənə acie kə cī thiaan, aa kək ḡic jəŋ ebën.

27 Bëny Agrīpa! Cī wəl kəc kək Nhialic tiŋ ye gam? Aŋic lɔn ye yin ke gam!”

28 Go Agrīpa lək Paulo, “Ye yök yīpušu ē kaam thīn lɔn bi yin ya wel ba ya Krīthian?”

29 Go Paulo bëer, “Na cək aa kaamkoor ku kaamđit, rökdië tənə Nhialic ē lɔn bi yin ku kəc kək piŋ kək lueel ke aköl röt wel bik ciët ya, ku acie rin bi ke mac.”

30 Go bëny ku Pethtuth ku Bernike, ku kəc kək ke cī nyuc luk yic röt jət,

31 ku wën cī kek jäl aaci jal aa jam kamken, ëlä, “Acin kë cī è mony kënë looi, kë lëu bë ye cəl anak ku mac aya.”

32 Ku jəl Agrīpa lək Pethtuth, “Yen è mony kënë nušt aci lony, ke rin cī yen ye wïc ku bë ya Bënyjaknhom yen bë luñde la tiñ.”

27

Paulo ayëth Roma

1 Tëwën cī ye mat ku buk cath riäi buk la Italia, gokë Paulo ku jəl aa kəc kək cī mac thön Juliöth, bëny akut apuruuk Roma, akut cəl, “Akut Bënyjaknhom.”

2 Ku lok riän bö Adramitiöm, riän cī guiir bë jäl wath thok wun Athia. Arithtarkuth raan pan Mathedonia wun cəl Thethalonika è cath kek yo.

3 Na aköl dëstë ke yo yet Thidon. Juliöth è ye raan path, ee cī Paulo puäl ku bë kəc määth kek ye la tiñ, rin bik la yiék kək wïc.

4 Yok aci bar, ku rin cī yok yonhüm wël yom, goku riäi gëer tē bë yen cath thïn apath, ku è ye aləñ ye aköl bën thïn rial pan tō gool nhom wär ciel yic cəl Thaipruth.

5 Ku jəlku wär teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tō wun cəl Likia.

6 Tënë, ke bëny apuruuk yök riän jäl Alekdhändria ke la Italia, go yo yäth thïn.

7 Ku riäi è cath amääth rin yom è dit apeï. Ku yok aaci nïn

juéc bën nök dhël yic buk jäl yet gen cəl Kniduth. Yom è këc yo puäl ku buk la dhëldan yen buathku yic, goku ret wanh cəl Thalmone tën yen bë pan thiin tō gool nhom cəl Kret yook kəl è yom.

8 Ku ciëthku ke yo göök yom ke yo kuany agör you, ku yok aaci bën yet tē cəl Wanh Path è riël, ku è tën cii mec kek gen cəl Lathia.

9 Ku ciëñku thïn nïn juéc, ku ril yic buk la tuenə yo cath wüir, rin è ninkä aköl Yan lək kəc kegup wüir ëci bar, tën yen ye yom rut rot jət apeï. Go Paulo ke lək ëlä,

10 “Kackië, aya tiñ lön cäthda jäl è tën abi yic riël, riäi abi riääk ku kək tō thïn aabi puk wüir, ku kəc aabi mou aya.”

11 Ku bëny apuruuk è wët raan kuath riäi ku raan la riäi yen aye piñ, ku kueec wët cī Paulo lueel.

12 Ku wath thok tē ye riäi mac thïn ëci path bë kəc mäi thïn. Go kəc juéc keyiic wïc ku bik la tuenə bik yet Ponik tē lëu yen rot. Yen è wanh tō Kret, ku ëcie yethok wël ləñ bër tē ye aköl lööny piny thïn.

Yomdit aci rot jət wüir

13 Yom thöön rot ëci jət ke bö ciëem tē cī raan yenhom wël tē ye aköl lööny piny thïn, go kəc ke cath riäi tak lön nadë ka lëukë bik la tuenə ke cath, gokë riäi lony ku gerké ke kuënykë agör Kret you.

14 Ku kaam thiin awën ke yomdit ril apeï bö cuëec tē cī raan yenhom wël tē ler aköl thïn, ben bën ke ye pü apeï.

15 Ku yiëk riäi bi la bēñbēñ, ku ril yic apeɪ bi gɛɛr tuɛŋ tē bi yom thīn, goku pušl buk cəl akuɛeth yom.

16 Yok aaci bēn ləŋ wēn tēek yok ləŋ ye yom rut yenhom wɛl thīn, pan thiin tō gool nhom cəl Kauda. Tēñ, acuk bēn lēu buk riän koor dušöt riändit cök.

17 Ku rin diit yom apeɪ, gokē dušöt riändit kōu rin bi yom tiim cɪ ke riäi looi cū piir wei, ku jəlku dušöt piny wīn. Keek aake rišc ciēt riänden bi la döt liɛet yic wanh Libia thok, gokē alēth ye yom ke riäi kuaath dāk bei, ku cəlke riäi ajəl yom kuaath.

18 Yomdit ril awēn aci la tuɛŋ ke piū apeɪ, nawēn aköl dēētē ke jəkkē bīk kāk tō riäi yic cuat wīr.

19 Nawēn aköl ye nīn diäk ke cuɛt abək kāk gēr wīr ciɛnken.

20 Ku cuk akəl ku kuɛl tiŋ nīn juɛc, ku yom aci la tuɛŋ ke piū apeɪ. Akēcku bēn bēn ŋöth lən bi yok piir.

21 Nawēn cɪ kəc nīn juɛc nək ke cīn miēth cīk cam, go Paulo rot jət ku kēɛc kenhīm ku lueel, “Kackië, na we cɪ wētdië piŋ wäär bāk riäi cū geer wei Kret ŋuöt yok aa kēc mam kēlä.

22 Ku ē mēnē wek aa ləŋ, dɛɛtkē wepušth! Acīn raan tōŋ bi thou weyiic, ē riäi yetök yen abi riääk.

23 Ku wēn akōu atuny Nhialic yen ye ŋɛn raande, ku yen ya door aci bēn tēnē ŋa,

24 ku lueel, ‘Duk rišc, Paulo! Yīn abi yet Bēnyəknhom nhom, ku rin ē wēt kēnē

Nhialic aci yī pəl wei, ku kəc cath kek yī riäi yic aabi piir.’

25 Kēya, kackië, dɛɛtkē wepušth! Nhialic aca deet pušu, abi kēpath looi tēcīt tē cɪ ye lək ŋa thīn wēnakōu.

26 Ku yom abi riäi kuaath bi cəl ala gool nhom cək alən bi yen la riääk thīn.”

27 Ku nīn aake cɪ ya thiäär ku ŋuan, ku yomdit apeɪ ē kuath riända wärdit Adəkdiɛet yic. Na ye tēcīt wēɛr ciɛl yic, ke ye kəc ger riäi yök kepušth ciēt ŋo cɪ thišk buk yet agör thok.

28 Gokē wīn cɪ dušt thok kēthiek luaac piny piū yiic, ku wēn ye kek ye luaac piny ěmēn ku mēn, ke yökkē lən thišk wār yic.

29 Gokē rišc ciēt riäi bi rot dɛɛny kušr tō piū yiic, gokē wīn cɪ dušt thook aleeldit ye riäi dəm luaac piny riäi thar ciēn, ku jəlke bak piny ŋöth.

30 ěcɪ agēr kək them ku bīk röt kuɛl bei riäi yic. Ku jötkē riän thiin koor tō riändit yic bei, ku tēɛukē wīr ke ye kəc ciēt ke la wīn cɪ dušt thook aleel luaac piny riäi nhom tuɛŋ.

31 Go Paulo lək bēny apu-ruuk kek apurušökke, “Na cā agēr rēɛr riäi yic, ke kəc tō riäi yic aaci bi piir.”

32 Go apuruuk wīn cɪ riäi mac piny teem kōšth ku cəlke ke aa buk kuɛɛr.

33 Nawēn bak piny, go Paulo ke ləŋ bīk mīth ku lək ke, “Wek aaci tūt nīn thiäär ku ŋuan ěmēn, ku keek ē nīnkā yiic acīn kē cāk cam.

34 Wek ya ləŋ, ku bāk la miēth camkē, wek aa wic

mièth rin ku bāk pīir. Acīn raan tōk weyiic la kē bī ye gōot.”

³⁵ Tēwēn cī yen wēt kēnē lueel, go Paulo ayup lōōm, ku rōōk ke lec Nhialic kenhīim ēbēn, ku bēny ayup yic, ku kōŋ jōōk bī mīth.

³⁶ Keek aacī kepuōth bēn dεεt, ku mīthkē ēbēn.

³⁷ ʏok kōc ʏo tō riāi yic, ʏok aa ʏo ye buōt karou ku thiārdhorou ku dātem.

³⁸ Nawēn cī raan ēbēn mīth, gokē rap ke tō riāi yic dhēēth wīir rin bī riāi pial.

Riāi acī atiaktiak rac

³⁹ Nawēn cī piny bak, ke kōc ger riāi aake kēc tē cī kek ʏēēt thīn ŋic, keek aacī tē cī wār yekōu tot thīn, la yic liēet tīŋ, gokē tak bīk riāi gēer thīn bīk la mac.

⁴⁰ Gokē wīin yeke riāi mac piny tεem wei bīk dīir piny, ku dākkē wīin cī ke alau duōōt piny. Ku jōtkē alēth nhial ku bī yom riāi kuaath tuēŋ, bī la agōr thok.

⁴¹ Ku riāi acī bēn la tē cāāl ku dōōt liēet yic bī ciēn tē ben yen rot nyoōŋ, ku cī aban ciēēn dhoŋ atiaktiak abī dōŋ ke ya apēt.

⁴² Ecī apuruuk tak bīk kōc cī mac ēbēn nōk, bī ciēn raan tōōŋ kuεεŋ aʏeer bī kat.

⁴³ Ku ē wīc bēny apuruuk bī Paulo kony bī cīi nāk, go apuruuk ʏōōk bīk ciēn kē loikē tēnē kōc mac. Ku ʏōōk kōc ŋic kuaŋ bīk kan thuēet wīir tuēŋ ku bīk kuεεŋ aʏeer;

⁴⁴ ku kōc kōk aake bī jal lōk kuaŋ, ke cī tiim riāi cī duōōny kuōk bīk ke ʏāth aʏeer. Ku ē

yen tē cī ʏok bēn kuεεŋ aʏeer thīn akan ke ʏo puōl gup.

28

Kē cī rot looi tēnē Paulo Malta

¹ Wēn cī ʏok ʏet wār alōŋtui ʏo puōl gup, ke jōlku ŋic lōn cōl pan tō gool nhom Malta

² ku kōc ke ciēŋ thīn aacī ʏo lor, ku nyuuckē ʏo apath. Tēwēn ke deŋ tueny ku lir piny apēi, gokē mac took ku cōlkē ʏo buk ʏōc.

³ Go Paulo tiim kuar piiny ku tēū ke mεεc, tēwēn ke kēpiiny bō bei tiim ʏiic, ku kεc cīn abī nuet thīn.

⁴ Ku tīŋ kōc awēn tō thīn kēpiiny ke cī nuet Paulo cīn, ku jīεmkē kamken, “Mony kēnē ala cīn rim. Ku kēnē acīi yen bī pīr, cōk alōn cī yen poth wīir ke kēc mou.”

⁵ Ku tēn awēn ke Paulo ʏīr kēpiiny mεεc, ke cīn kēreεc cīi rot looi tēnē ye acīn.

⁶ Ku ē titkē bīk tīŋ ke cī but cīn, nadē ke wiēk piny nyin yic ke cī thou. Ku tēwēn cī kek tūt apēi ku cīn kē tīŋkē ke cī rot looi tēnē Paulo, ke war kenhīim ku luelkē, “Yeen ala guōp jōŋril apēi.”

⁷ Dum raandīt baai cōl Publiōth, aake cī mec kek tēwēn looi kēnē rot thīn tēnē Paulo. Ku yeen acī ʏo ŋiec lor aya, ku rēerku ʏo ye jāälke nīn kadiäk.

⁸ Wun Publiōth ē rēer biōōk yic ke cī juāi dōm ku ʏiāny riēm. Go Paulo la ʏōt tēnē ye, ku rōōk ku dōc, go pial.

⁹ Wēn cī kēnē rot looi, go kōc juēc ke tuany bēn, go Paulo ke dōc bīk pial.

10 Ku gēm̄kē ʔo kājuēc, ku wēn jiēl ʔok, gokē kāk bī ʔok dhēl tēek tāau riāi yic.

Paulo aci jāl Malta bī la Roma

11 Nawēn pēi kadiāk cōk, ke ʔo jiēl riān cōl, “Jak Acuek,” bō wanh cōl Alekdhāndria ku yen aci pēi bēn nōk ke kāac Malta rin yom ē dīt apēi.

12 Ku ʔeetku gen cōl Thirakuthe, ku nākku nīn kadiāk thīn.

13 Ku jiēlku thīn, ku lok gen cōl Regium. Nawēn bak piny ke wel yom nhom, ku ʔeetku gen cōl Putōli nīn karou cōk.

14 Ku ʔōkku kōc cī gam thīn, ku thiēckē ʔo buk rēer ke ke nīn kadhorou. Ku jōlku jāl tēn ku lok Roma ʔocōk.

15 Wāmāthkuan tō Roma aake cī ʔo piŋ lōn bīi ʔok, go kōc kōk bēn gen ʔoc cōl Apiōth ye jōl nīn thīn bīk ʔo lor. Wēn tiŋ Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kēnē puṣu.

Paulo aci ʔēēt Roma

16 Wēn cī ʔok ʔēēt Roma, Paulo aci bēny mac Roma puōl bī rēer ē rot kek apuruk tōŋ tit ye.

17 Nawēn nīn kadiāk cōk, ke Paulo cōl kōcdīt Itharel rēer Roma bīk rōm kek ye. Nawēn cik kenhūim mat, ke lueel tēnē ke, “Wāmāthkiē! Wēn cōk yen ciēn kēreec ca looi tēnē kackua, ayi lōn kēc ʔen ciēŋ wārkuandīt dhōl yic, ʔen aci mac Jeruthalem ku thōn ʔa apuruuk Roma.

18 Gokē ʔen thiēec awuōc ca looi, ku wickē bīk ʔa lony, rin

acik ʔōk ke cīn kē ca looi lēu ye bī ʔa nōk.

19 Nawēn la kōc Itharel kuc wēt bī ʔa lony, gu luōŋdiē cōl ayēth tēnē bēnyŋaknhom Roma mac wuōnda aya, cōk a lōn cīn yen kē gōony ʔen ē kackua.

20 Yen ē kē wic ʔen we buk rōm, ku jaam kek we, rin ʔen acath ʔa mac rin wēt raan yen ŋjōōth kōc Itharel.”

21 Gokē lueel tēnē ye, “Acīn athōr cī ʔēēt tēnē ʔo Judia riēnku, ku acīn wāmāthdan cī bēn kek wēt, lōn le yen kēreec ca looi.

22 Anhiarku buk wēlku piŋ rin aŋicku lōn ye kōc juēc akut tō yīn thīn, jāam guōp.”

23 Kēya, gokē akōl bī kek rōm kek Paulo mat yic, ku kōc juēc aaci bēn akōl kēnē tē rēer Paulo thīn. Ku jōl Paulo wēt bāāny Nhialic teet yic tēnē ke, jōk riel ʔet thēēi. Ēcī them bī nyooth tēnē ke lōn kē ye lueel rin Jethu ē yic, ku nyooth lōn thōŋ lōŋ Mothith ku kāk kōk cī gōt kōc kāk Nhialic tiŋ, kek wēt ye lueel.

24 Go kōc kōk wēt ye lueel gam, ku kuc kōc kōk.

25 Gokē jāl ke tēer kamken, wēn cī Paulo ye lēk ke ēlā, “Ee yic apēi, yen tē cī Wēi Nhialic raan kāk Nhialic tiŋ cōl Ithaya lēk thīn bī lueel ēlā tēnē wārkuan dīt.

26 Rin aci lueel ēlā,
‘Lōr luel tēnē kōc Itharel,
Wek aabi weyīth diēl piny apēi ku acāk bī deet,
wek aabi wenyīn pāl piny ap-ath, ku acāk bī tiŋ.

27 Rin kɔckä aa ril nhüim,
 keek aaci keyith cuɔk,
 ku keek aaci kenyin niεen.
 Nuɔt keek aa daai, ku nuɔt
 keek aa piŋ, ku de-
 tkë käŋ yiic, ku lueel
 Nhialic.
 Na cī rot looi këya,
 nuɔt aaci kepuɔth wël ɣen ku
 kuɔny ke.' ”

28 Ku wit Paulo wëtde ëlä,
 “Alëukë bāk dhiel ŋic, lɔn wët
 bī kɔc kony bī kɔc pīr, bö tēnë
 Nhialic, aci lëk kɔc cie kɔc
 Itharel. Ku abik piŋ.”

[
 29 Wën cī Paulo ë wët kënë
 lueel, ke kɔc Itharel jiël ke tɛɛr
 apɛidit kamken.]

30 Ku jɔl Paulo rëer run
 karou pan ye riɔp yic, ku ë ye
 kɔc bën bik ye bën tīŋ lor ku
 nyuuc ke.

31 Ee ye piöoc wët bäany
 Nhialic, rin Bëny Jethu Kritho,
 ku jiεem tēnë kuaat raan ëbën
 ke cī riɔc, ku acin kënë ye gël
 bī cī ye piöoc.

Athör cī Paulo gät koc Roma Wēt nom

Athör Paulo tēnē koc Roma ē gät rin bī ke lēk lōn cī yen ye guir bī akut koc cī gam Roma la neem. Ee cī Paulo guir bī lōk la rēer bī luui kam koc cī gam tētui, ku bik jāl kuony dhōl bī la Ithpania. Acī gōt bī koc cī gam Roma tēt kē njic rin gam, ku tē ye gam pīr koc cī gam luōi thīn. Athör kēnē ala yic wēt ril yen gät Paulo athōr rin Wēt Puōth Yam.

Wēn cī yen akuut koc cī gam Roma muōōth ku lēk ke lōn ē yen rōok rienken, ku jōl gōc wēt lēk ke ēlä, “Wēt Puōth Yam aye nyuōōth tē ye Nhialic koc kuony thīn bik la cōk yenhom.” Ku kēnē aye Nhialic jōk ku rēer thīn kēya rin gam ē raan, cīmēn ye athör thēer wēt Nhialic ye lueel ēlä, “Ku raan la cōk Nhialic nom abī pīr ē gam.” (1:17)

Ku jōl Paulo ē gōc kēnē teet. Raan ēbēn, koc Itharel ku koc cie koc Itharel, aa dhil la cōk tēnē Nhialic rin keek ēbēn aatō adumuōōm yic. Koc aa la cōk tēnē Nhialic tē gem kek Jethu Krītho. Ku ben Paulo mān rot kek Jethu raan cī lōc ku dōc, yen pīr ē yam teet, lōn raan cī gam ala dōōr ke Nhialic. Ku aye Wēi Nhialic bēēi bei riel adumuōōm yic ku thou. Cōkdīt ē 5 yet 8; Paulo acī jam aya rin lōn Nhialic, ku riel Wēi Nhialic rot nyuōōth pīr raan cī gam yic. Ku gät Paulo lōn ye koc Itharel ku koc

cie koc Itharel nhīim thōn kē cī Nhialic guir tēnē raan ēbēn yic.

Ku wit wētde lōn kuc cī koc Itharel kuc Jethu ē luai Nhialic, rin yen ē tē bī raan ēbēn cōl ayōk dhēēn Nhialic dhēl Jethu raan cī lōc ku dōc. Ku aye Paulo njic lōn cī koc Itharel bī la tuēn ke kuc Jethu akōlakōl. Ku jōl Paulo gōt ciēēn tē dhil raan cī gam pīr thīn, ku nhiēr bī raan koc kōk nhiaar. Paulo acī kārīl gōt ke ye luōide tēnē Nhialic, ku luai raan cī gam tēnē baai ku tēnē raan dēt, ku puōn la cōk njic kēpath ku kērac. Ku thīk athör cī gät cōk muōōth ku wēt lec tēnē Nhialic.

Käk tō thīn

Wēt nom ku gōc 1:1-17

Kē wīc raan bī pīr 1:18-3:20

Dhēl Nhialic rin pīr 3:21-4:25

Pīr yam rin Raan cī lōc ku dōc 5:1-8:39

Koc Itharel ē guir Nhialic yic 9:1-11:36

Njic ciēēn raan cī gam 12:1-15:13

Thōk ē wēt ku muōōth 15:14-16:27

¹ Ee yen Paulo alony Jethu Krītho. Yen raan cī Nhialic cōl ba ya atuuc ba Wēt Puōth Yam luēel.

² Wēt Puōth Yam, ee wēt cī Nhialic thōn thēer, ku ēcī koc kākke tīn lueel tēcīt tē cī gät ye wēt thēer Nhialic yīic.

³ Wēt yam kēnē ē wēt Wēn Nhialic cī bēn a raan kuat Bēnyjakhom Debit.

⁴ Ku Jethu acī nyuōōth ē Wēi Nhialic ke ye Bānyda, Wēn ril

Nhialic, wäär jöt ye bei ran yic.

⁵ Ku ë rienke yen aci Nhialic yen yiék dhëënde ku cöl yen aye atuny Jethu, ku ba koc pinynhom ëbën cie koc Itharel cöl bik gam ku thekkë Nhialic.

⁶ Ku wek koc ci gam tö Roma aya, wek aaci Nhialic cöl bäk aa koc Jethu raan ci loc ku dac.

⁷ Këya, yen agët tënë we ëbën, wek koc nhiëer Nhialic, ci ke cöl bäk aa kacke, Bi Nhialic Wäda ku Bëny Jethu we tuöc dhëëj ku döör.

Anjööth Paulo lon bi yen la Roma

⁸ Tuenj, yen alec Nhialicdië rin Jethu raan ci loc ku dac ë rienkun, rin koc ëbën pinynhom aaci gamdun njic ëbën.

⁹ Nhialic yen luösi piändië ye yen koc lëk Wët Puöth Yam ci Wënde lëk koc, anjic tē ye yen we

¹⁰ tak thün akölaköl ë röökkie yiic. Yen ë röök lon bi Nhialic ya puöl tē wic yen ye ba we la neem.

¹¹ Rin awiëc apeidit ba we la tünj ku ba we gäm athiëei Wëi Nhialic bäk riel ë gamdun yic.

¹² Ku kë luëel akün, rin bi gamda we ku yen yo deet puöth yodhie.

¹³ Awiëc bäk njic miëthakäi lon ë ca guiir arak juëc ba la tënë we, ku ala kën ye yen gël ba cii la. Ee wiëc ba la tënë we ba koc kök lëk bik gam kamkun aya, cimën le yen koc kök pinynhom ci gam cie koc Itharel.

¹⁴ Rin ala kë ci yiék ya ba dhiel looi tënë koc ëbën, koc peth ciënj ku koc rëec ciëjden, ku tënë koc ci piöc ku koc këc piöc.

¹⁵ Ku ë wët kënë yen awic yen ye apej ba we dhiel lëk Wët Puöth Yam wek koc rëer Roma aya.

Riel Wët Puöth Yam

¹⁶ Yen acie guöp ë yär Wët Puöth Yam, rin ë yen riel Nhialic koc ci ye gam kony, koc Itharel ku koc pinynhom cie koc kök Itharel aya.

¹⁷ Ku Wët Puöth Yam aye nyuöth tē ye Nhialic koc kuony thün bik la cök yenhom. Ku kënë aye Nhialic jöck ku rëer thün këya rin gam ë raan, cimën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Ku raan la cök Nhialic nhom abi pir ë gam.”

Awuöc ë raan

¹⁸ Rëec puöu ë Nhialic ë rot nyuöth pan Nhialic tënë koc man Nhialic. Ku kärec yekë ke looi aa yic gël bi cii cöl anjic.

¹⁹ Nhialic ë puöu rëec tënë ke rin kë lëu raan bi njic rin Nhialic ala gei apej, aci Nhialic täau raan ëbën puöu bi njic.

²⁰ Tëtheer yon cek Nhialic nhial ku piny, alëu raan ëbën bi njic ë gai lon riel Nhialic ë rëer thün akölrüëc ëbën, ku yeen ë Nhialic alanden. Käjuëckä aacie tünj ku aaye njic rin käjuëc ci Nhialic cak. Këya, acin kë kəj kek röt kony.

²¹ Keek aake njic Nhialic ku njot ke kuc bik cii dor. Ku

kueeckē bīk cīi gēm alɛɛcɔden ē yen Nhialic. Ku jəl kākken yekē tak ciēnkē konykē ku la piāthken bīth.

²² Na cɔk alɔn ye kek ye lueel lɔn ŋic kek kāŋ, ku acīn kē ŋickē.

²³ Ku lɔn bī kek ye aa door ē Nhialic pīr akōlriēēc ēbēn, ka yekē ke door kāk cīi pīr ku raan ē thou. Ku kōk cī kiēēt ke cīt diēt ku lāāi. Ku kākōk wuc piiny keyōth cimēn kāpieny.

²⁴ Ku rin ē kēnē, aaci Nhialic ke puōl bīk aa luui kārɛc wīc piāthken, kāk la bīth. Ku wīcwīc ē diāār ku kākōk yekē ke looi kamken kāk kɔc cɔl ayār gup.

²⁵ Ku lɔn bī kek kēn yic ŋickē rin Nhialic gam, ka yekē gam ē lueth ku yekē ke door kāk ke cɛk Nhialic, ku kueeckē Aciēŋ yen cak kākā yen dhil ya door akōlriēēc ēbēn. Yenakan.

²⁶ Ku ē yen aci Nhialic ke puōl bīk aa luui kārɛc kɔc yōōr gup. Ayī diāārken aya aaci tē cī kɔc cak thīn puōl, ku aa rōt lōōm ē rōt.

²⁷ Kēlā aya, rōōr aaci tōc ye kek tōc kek diāār, cīt tē cī kɔc cak thīn puōl, ku rum bal kepuōth bīk ke aa lōōm rōōr kōk cīt ke. Rōōr tuil rōōr kōk, ku yekē kārɛc cīt kākā looi, aaye tēm awuōc thōŋ kek kārɛc yekē ke looi. Kāk kēc puōl bī ke aa looi kēya.

²⁸ Ku yeen aya rin cī kek kuc bīk yiny Nhialic cīi ŋic, aaci Nhialic puōl aya bīk aa tak kārɛc ku yekē luui kārɛc cīi ke lēu bī raan ke looi.

²⁹ Ku aaci puōth thiāŋ kuat kārɛc apeī, adumuōōm, kook ku kōōr. Ku aaci puōth thiāŋ aya ē tiēel, nāāk, thōr, ruēēny ku kuith, ku aa luum.

³⁰ Ku aa kegup tōr lueth ku aa man Nhialic. Aa kɔc nhiam, kɔc dhāl kɔc gup cīn gup athēēk. Kɔc tak dhōl juēc bī kek kārɛc looi. Kɔc cie kɔc ke dhiēth ke ē theek.

³¹ Kɔc cīn gup nhīm, kɔc kēdāŋ gam ku cīk loi. Kɔc cīn puōth cie yiic ē ŋɛɛr raandā.

³² Cɔk alɔn ŋic kek ye lɔn kārɛc yekē ke looi, alēu ke bī Nhialic ke tēm thou, ke keek aacie kākā ē looi kepɛc, aa kɔc kōk ke looi lɛc nhīim aya.

2

Luŋ Nhialic

¹ Yīn acīn tē bī yīn rot kony tē luk yīn kɔc kōk wei. Rin tē ye yīn kɔc kōk luōk wei, ku loi kāwēn yekē ke looi aya, ke yīn ē rot dām ē rot.

² Ku ēmēn aŋicku lɔn Nhialic ala yic tē luk yen kɔc wei, kɔc kākā looi.

³ Ku na ye kɔc luōk wei, yīn raan ē path, ku ŋot yī loi ē kākā, ke ye tak lɔn bī yīn luŋ Nhialic ban?

⁴ Tēdēt aya, yīn ē kājuēc rēēr piath Nhialic yiic cimēn piathden dīt, gum, ku lāāu ē puōu yōōŋ yiic, rin akuc lɔn aye piath Nhialic nyooth ba yīpuōu dhuōk ciēn.

⁵ Ku riel ē nhom, ku rin cī yīn kuc ba yīpuōu cīi dhuk ciēn abā awācdu juak yic akōl bū riāāk puōu Nhialic, ku

të bī yen ɲiɛ luk thīn abī rot nyuɔ̃th.

⁶ Rin Nhialic abī ɲek a gām kē thōɲ kek të cī yen luui thīn.

⁷ Kɔc bī kepuɔ̃th dɛɛt ku luuikē kāpath ku wickē duaar, lɛc ku pīr akōlakōl, aabī Nhialic gām pīr akōlriëc ëbën.

⁸ Ku kɔc ke looi kāk wic piäthken ku kueckē yic ku buɔ̃thkē käreɛ jɔɲrac, aabī Nhialic puɔ̃u riääk tənë ke.

⁹ Kɔc ëbën ë luui käreɛ aaba arɛɛm ku gum rac apɛi yök. Ku abī rot kaɲ looi tənë kɔc Itharel, ku tənë kɔc cie kɔc Itharel aya.

¹⁰ Ku Nhialic abī duaar ku lɛc ku dǎör gām kɔc luui kāpath, tuɛɲ tənë kɔc Itharel ku jəl aa kɔc kök cie kɔc Itharel,

¹¹ rin Nhialic ë luk ɲiɛ looi tənë kɔc ëbën.

¹² Ku kɔc cie kɔc Itharel kuc lõɲ Mothith, ku aa käreɛ looi luk abī looi tənë ke cək alɔn kuc kek lõɲ. Ku kɔc Itharel aa ɲic lõɲ Mothith, aa käreɛ looi ku luk aye looi tənë ke tɛcīt të ye lõɲ ye luɛɛl thīn.

¹³ Rin acie pīɲ ë lõɲ yen kɔc cɔl aye kɔc path tənë Nhialic, aa kɔc ye looi kē ye lõɲ luɛɛl kek aabī ya kɔc la cök Nhialic nhom.

¹⁴ Ku ë yic, kɔc kök cie kɔc Itharel cīn lõɲ, të looi kek kédǎɲ tɛcīt të ye lõɲ tǔ kepuɔ̃th ë path ye luɛɛl thīn, ke keek aa cīt kɔc la lõɲ cək alɔn cīn kek lõɲ Mothith.

¹⁵ Të ye kek luui thīn aye nyuɔ̃th lɔn kāk wic lõɲ aaci gõt kepuɔ̃th, aa kāpath ku

käreɛ yekē ke looi ɲic rin aaye piäthken nyuɔ̃th ke.

¹⁶ Ku kēlä aya, cīmën Wët Puɔ̃th Yam ya lëk we, yen ë kē bī rot looi akōl luk të bī Jethu Krītho luk looi rin Nhialic tənë kɔc ëbën, ɲek kek kēden cī thiaan yeyic.

Kɔc Itharel aacie lõɲ ye theek

¹⁷ Ku yīn ëmën, yīn ë rot cɔl aye raan Itharel, ku yīn ë rot cɔl aye raan muk lõɲ, ku ye jam nhiaam lɔn ye yīn raan Nhialic.

¹⁸ Yīn aɲic kē wic Nhialic ba looi ku yīn aɲic yic rin cī lõɲ ye lëk yī.

¹⁹ Aca gam lɔn yīn awat kɔc cī cǎör nhīim, ku yīn ë ruel tənë kɔc tǔ muɔ̃th yic,

²⁰ ku yīn ë kɔc piǎöc, kɔc kuc kǎɲ, ku yīn ë raan piööc mīth. Ku rin le yīn lõɲ aye tak lɔn ɲic yīn kǎɲ ëbën.

²¹ Yīn ë kɔc kök piǎöc yeɲö cīi yīn rot ye piǎöc? Yīn ë kɔc wëët ëlä, “Duškkē ye cuëër.” Ku yīn cīi ë cuär ë yienhdu?

²² Aye lueel, “Duškkē ye köör.” Cīi akər ye looi? Yīn aman jak cī kiëët, cīi kāpuɔ̃th tǔ yīik jak cī kiëët yiic ye rum?

²³ Yīn ë jam nhiaam lɔn ɲic yīn lõɲ Nhialic, cīi Nhialic ye dhəl guɔ̃p të cīi yīn lõɲde loi?

²⁴ Aye athör thɛɛr wël Nhialic lueel ëlä, “Kɔc cie kɔc Itharel aa käreɛ luɛɛl Nhialic guɔ̃p ë rienkun.”

²⁵ Cīɛɛɲ kɔc Itharel ye ke ɲoot ë piath të theek kek lõɲ, ku na cīi lõɲ thek ke yīn acīt raan kēc ɲoot.

26 Na raan cie raan Itharel kɛc ɲoot, raan cii kɛ wic lɔŋ ɛ dhɔl yic, cii bɪ ciɛt kɔc cɪ ɲoot?

27 Ke wek kɔc Itharel wek aabɪ kɔc kɛc ɛ ɲoot, ku aa lɔŋ theek ya yɔɔk lɔn acɪn raan bāk gɔk, tɛ le we tɛm awuɔc rin wek aacie lɔŋ ye theek, cɔk alɔn ɲic wek kɛ cɪ gɔt ku ɲot we.

28 Yenja yen raan Itharel ayic, yen cɪ ɲoot? Acie raan yeke ɲuɔt tiŋ yeguɔp ɛ path yen ya raan Itharel.

29 Raan Itharel guɔp, ee ya raan yepuɔu alɔŋthin cɪ piānde ɲoot Wɛi Nhialic, ku acie lɔŋ cɪ gɔt. Ku raan kɛnɛ acie lɛc yɔk tɛnɛ kɔc, aye yɔk tɛnɛ Nhialic.

3

Nhialic acie athɔnde ye waaryic

1 Ye kɛpuɔth nɛn wɛr kɔc Itharel kɔc cie kɔc Itharel? Tɛdɛt ye kɛpiath ɲɔ ye yɔk ɲuɔt yic?

2 Kājuɛc aaye yɔk ayic! Tuen, kɔc Itharel aaci Nhialic thɔn wɛtde bik muk apath.

3 Ku yenɔ bɪ yiɛndɛ tɛ cɪn kɔc kɔk Itharel gam? Bɪ kɛ cɪn kek gam Nhialic cɔl awar athɔnde yic?

4 Acii bɪ waar yic! Yiny Nhialic adhɪl tɔ thin akɔlakɔl cɔk alɔn ye kɔc alueth. Cɪmɛn ye athɔr thɛɛr wɛl Nhialic ye lueel ɛlɔ,

“Kɛya, bɪ ɲic lɔn le yɪn yic, wɛl ye lueel yiic, ku luk yiin yic.”

5 Ku na kɛrɛc yeku ke looi ye Nhialic nyuɔɔth lɔn le yen cɔk alanden, ke yenɔ buk lueel? Buk lueel Nhialic acɪn yic tɛ tɛm yen ɣo awuɔc? (Ee tɛ ye kɔc jɪɛm thin yen aluɛɛl.)

6 Acie tɛde! Na Nhialic cii la cɔk ke lɛu bɪ luk looi tɛnɛ kɔc pinynhom?

7 Alɛu raan dɛt bɪ lueel ɛlɔ, “Na ye lueth ya ke lueel yic Nhialic nyuɔɔth thin alanden ku juɛk duarde yic, ke yenɔ ɲot ye ɣa cɔl aye raan cɪ kɛrac looi ku tɛm ɣa awuɔc?”

8 Yenɔ cii ye luel, cɪmɛn ye kɔc kɔk ɣa cɔk thok ku luelkɛ lɔn cɪ ɣɛn ye lueel ɛlɔ, “Loiku kɛrac bɪ kɛpath bɛn.” Ee yic bɪ kɔckɔ tɛm awuɔc.

Acɪn raan la cɔk

9 Kɛya, ye ɣok ɲuɛɛn tɛnɛ kɔc cie kɔc ɛ kuatda ɣok kɔc Itharel?

Acie yic! Aca nyooth wɛnthɛɛr lɔn ɣok kɔc Itharel ku kɔc cie kuatda ɣok arɛɛr adumuɔɔm yic ɣodhie,

10 cɪmɛn ye athɔr thɛɛr wɛl Nhialic ye lueel ɛlɔ, “Acɪn raan tɔŋ la cɔk,

11 acɪn raan kɔŋ deet yiic, acɪn raan wɪc yeen bɪ Nhialic ɲic.

12 Kɔc aaci kekɔth wɛl Nhialic, keek aaci rɛɛc ɛbɛn ka cɪ la bɪth,

acɪn raan kɛpath looi, acɪn mɛn raan tɔk.”

13 “Wɛl yekɛ keek lueel aa nhiany, aa cɪt raŋ cɪ ɲaany nhom,

liɛpken aaci luel lueth ɲic.”

“Wɛl yekɛ keek lueel aa cɪt wɔl kɛpiiny kɔc luaaŋ.”

14 “Aa wël ye kɔc lam ku wël rem apɛi kek aatö kethook.”

15 “Aa kɔc lac nõk path,

16 riääk ku mam aa döŋ tɛ ci kek tääk thïn,

17 ku keek aaci dhël döör ŋic.”

18 “Ku riöc, riöc kek Nhialic aliu käk yekë looi yiiç.”

19 Ku aŋicku kuat kɛ ye löŋ lueel, aye lueel tənë kɔc la ye rin bi ciën raan la kɛ kony yen rot, ku bi raan ëbën köc Nhialic nhom.

20 Këya, aciñ raan bi la cök Nhialic nhom tɛ cök yen ye them bi kɛ wïc löŋ looi. Kɛ ye löŋ looi ë lön bi nyuöth raan lön ci yen kërac looi.

Tɛ ye Nhialic kɔc cök thïn

21 Ku ëmën tɛ ye Nhialic kɔc cök thïn yenhom aci nyooth. Aci löŋ ku kɔc käk Nhialic tŋ lueel thɛr.

22 Nhialic ë kɔc cök tɛ le kek gam tənë Jethu Kritho. Ee kënë looi tənë kuat raan ëbën ci Raan ci lac ku döc gam, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aa thöŋ ëbën.

23 Ku rin ci kek ëbën kärer looi, ee keek cöl amec tənë duaar Nhialic.

24 Ku keek aaci Nhialic muöc dhëŋde piände ëbën bik la cök tənë ye. Ku dhëŋ ye yök tənë Raan ci lac ku döc Jethu yen ë kɔc kony bik kärer ci looi.

25 Jethu aci Nhialic gam rin bi thuände a kɛ ye adumuööm päl piny tɛ le raan gam tənë ye. Kënë aci Nhialic looi bi nyuöth thïn lön le yen cök. Ku wäthɛr Nhialic ë lir puöu,

ëcie kɔc ye tëm awuöc rin kärer cök looi.

26 Ku ëmën aci adumuööm ci looi ëbën päl piny bi nyuöth lön le yen cök. Nhialic aci kënë looi rin le yen cök. Ku tɛ looi yen kënë ë raan ëbën ci Jethu gam cöl ala cök.

27 Na ye këya, yenö ye yök jam nhiaam ë path? Aciñ këdän! Ku ye wët nen ye yök nhiam? Ye rin ci yök löŋ theek? Acie tɛde, ee tɛ ci yök gam.

28 Rin aŋicku raan ë la cök tənë Nhialic rin gam ku acie thëk löŋ ë rot.

29 Ye Nhialic, Nhialic kɔc Itharel kepɛc? Yeen ci ye Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya? Ee yic ë Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya,

30 rin yen Nhialic töŋ bi kɔc Itharel cöl ala cök ë gamden, ku cöl kɔc cie kɔc Itharel aala cök rin gamden aya.

31 Yeku löŋ dhöl yic tɛ le yök gam kënë? Acie tɛde aciñ, yök aa löŋ juak bi riël.

4

Gam Abaram

1 Yenö buk jäl lueel rin Abaram wundit thɛr kɔc Itharel? Yenö ci rot looi tənë ye?

2 Na Abaram la kënë ci looi bi yen la cök tənë Nhialic, ŋuöt ala kënë ye yen nhiam. Ku aciñ loi këlä tənë Nhialic.

3 Cimën ye wël ci göt athör thɛr wël Nhialic yic ye lueel ëlä, “Abaram aci Nhialic gam ku rin gamde aci Nhialic cöl ala cök tənë ye.”

4 Raan luui aye riɔp, ku wëëu ye ye riɔp aacie miɔc, ariöpden cī yen luui.

5 Ku raan cie luui la gam tēnē Nhialic, Nhialic yen kɔc cī kārɛc looi cɔl aala cök, ke gamde yen ë ye cɔl ala cök tēnē Nhialic.

6 Ku Debit acī wēt thōŋ kek ë wēt kēnē lueel wäär yen jam rin raan mit pušu cī Nhialic gam ke la cök tēnē ye, ke cie luoi puθh ye looi,

7 “Kɔc mit puθh aa kɔc cī Nhialic awäcken päl piny,

ku wuuny adumuömmken wei.

8 Raan mit pušu ee raan cī Bēny bī kuēn guöp kārɛc cī looi.”

9 Ye miɛt pušu cī Debit jam kēn kɔc Itharel ë röt? Aacie kēden kepɛc. Ee kēn kɔc cie kɔc Itharel aya, ku wek aa we yeku lək kē cuk yök athör wël Nhialic yic, rin acī wēt cī göt thɛɛr lueel lɔn, “Abaram acī Nhialic gam, ku gamde acī yen a raan la cök tēnē Nhialic.”

10 Ye nɛn yen looi kēnē rot? Loi rot tuɛŋ wäär kēc Abaram ɲoot aye wäär cī ye ɲoot? Ee tuɛŋ, aacie ɲuöt cök ciëen.

11 Ku ɲuötten jɔl ye lək ɲoot ciëen, aye nyuöθh lɔn gam Abaram acī Nhialic ye gam ke ye raan la cök tēnē ye tuɛŋ wäär kēc ye cak ɲoot. Ku kēlä, Abaram ë wundit kɔc cī Nhialic gam, ku aaye gam ke ye kɔc la cök tēnē ye cak alɔn kēc ke ɲoot.

12 Ku yen ë wundit kɔc cī ɲoot aya. Ku aacie rin cī ke ɲoot, ee rin cī kek dhël pīr gam thōŋ ke pīr wāda Abaram buöθh yic wäär kēc ye cak ɲoot.

Athön ku löŋ

13 Nhialic acā Abaram thɔn ku mīth bī lək dhiëëth lɔn bī pinynhom a kēden. Nhialic akēc athön kēnē looi rin theek Abaram löŋ, ee rin cī yen gam, ku gam yen acī yen a raan la cök tēnē Nhialic.

14 Rin na ye kē ye Nhialic thön kɔc gām kɔc löŋ theek, ke gam acīn wētde yic, ku cīn kēpuθh tō athön Nhialic yic.

15 Löŋ ë rēɛc pušu Nhialic bēëi, ku tē cīn yic löŋ, acīn löŋ ye dhöl yic.

16 Nhialic ë loi athönde rin gam ku rin dhëëŋde, bī athönde a kēn yic tēnē mīth bī lək dhiëëth tēnē Abaram ëbēn. Ku aacie tēnē kɔc la löŋ ë röt, ee tēnē kɔc cī gam aya cīmēn Abaram. Rin Abaram yen ë wādan wëikua yodhie,

17 cīmēn cī ye göt athör thɛɛr wël Nhialic yiic ëlä, “Yīn aca looi ba ya wun kɔc wuöt juëc.” Abaram acī ya Wāda Nhialic nhom, Nhialic cī gam, Nhialic yen kɔc cī thou cɔl aben pīr, ku wēt ye lueel ke liu thīn cɔl aloi rot.

18 Abaram acī gam ku ɲëëth kē cīn kē ɲöθh thīn, ku yen acī yen bēn a wun kɔc wuöt juëc cīmēn cī Nhialic ye lək ye ëlä, “Kɔckun bī lək dhiëëth aabi juëc ka bī ciët kuël.”

19 Wēn cī Abaram cak dhiöp ë ruönke aa cīt buöθ, ku ɲic

lön tienjde Thara ke cī dhiöp ke kēc dhiēth, ke ŋot kēc dhör gamde yic.

²⁰ Ku rēer ke ŋōth ku cī diu athōn Nhialic, ku gamde aci ye bēn yiēk riēl ku leec Nhialic.

²¹ Ee ŋic, ke cīn diu lön bī Nhialic la riēl bī kē cī thōn dhiēl looi.

²² Ku ē yen aci Nhialic Abaram gam ke ye raan la cök tēnē ye.

²³ Ku wēlkā, “Yen aci gam ke ye raan la cök,” aa kēc gēt riēnke ē rot.

²⁴ Aake gēt riēnkua yok kac bī Nhialic gam aya ke yo la cök, yok kac ye gam lön yen Nhialic yen cī Jethu Bānyda jōt thou yic.

²⁵ Yen aci cōl athou rin adumušōmkua, ku jōt bī pīr bī yo cōl aala cök tēnē Nhialic.

5

Gam yen abī yo lušk

¹ Kēya rin gamda Nhialic aci yo cōl ala cök tēnē ye, ku yok aala dōšr kek ye rin Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc.

² Yok aaci gamda cōl abī Jethu dhēēŋ Nhialic yic, dhēēŋ yen rēer yok thīn ēmēn. Ku ayeku ŋōšth yo mit pušth lön yok aa duaar Nhialic rōm kek ye.

³ Ku acie kēlā rot, yok aa pušth miēt aya tē guum yok, rin gum ē deet pušu bēēi,

⁴ ku gum ku deet ē pušu aye Nhialic gam. Ku gēm ye Nhialic ye gam yen ē ŋōth bēēi.

⁵ Ku ŋōth acie yo cōl ayār gup rin cī Nhialic nhiērde cōl athiōŋ yopušth, Wēiken cī gām yo.

⁶ Rin wāär ŋot cīn yen tē ye yok rōt kuōny thīn, ke Raan cī lōc ku dōc thou rin kac kuc Nhialic akōl cī Nhialic lōc.

⁷ Aril yic bī raan thou rin raan la cök, cōk alōn lēu yen rot bī raan dēt thou rin raan path.

⁸ Ku Nhialic aci nhiēr nhiēr yen yo nyuōth ē kēnē yic, rin tēwāär ŋot ye yok kac la gup adumušōm, Raan cī lōc ku dōc aci thou riēnkua.

⁹ Ku ēmēn thuōnde aci yo cōl ala cök tēnē Nhialic. Ku na cī kēnē looi, ke cī yo bī wēer bei ayic riāŋ pušu Nhialic yic akōl ciēn?

¹⁰ Ku wāär ye yok kac ater tēnē Nhialic, yok aaci thon Wēnde cōl aben dōšr kek ye. Ku na ye kēya, ke pīr Raan cī lōc ku dōc cī yo bī kony?

¹¹ Ku acie kēnē ē rot, yok amit pušth aya tēnē Nhialic rin Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc aci yo dōšr ke Nhialic.

Adam ku Jethu

¹² Adumušōm aci bēn pinynhom rin raan tōk, ku adumušōm cī looi yen aci bēn ke thou. Ku kēlā, thou aci bēn tēnē raan ēbēn rin cī kek adumušōm looi ēbēn.

¹³ Adumušōm ē tō pinynhom wāär kēc lōŋ Mothith gām kac, ku tē cīn yic lōŋ tō thīn, adumušōm acie kuēc nhom.

¹⁴ Ku jōk Adam bī bēn Mothith, thou ē ŋot ye tēm kac agut kac kēc lōŋ Nhialic dhōl

yic, cımēn wäär cı Adam wēt cı Nhialic lək ye dhəl yic.

Adam yen ē ye kın raan yen bī bēn.

¹⁵ Ku keek karou aacī thōŋ, rin mišc Nhialic cı gām kōc ē path acī thōŋ kek adumušōm Adam. Raan tōk, Adam, acā adumušōm looi, ku acī thou bēēi tēnē kōc juēc. Ku kēdit apēi aya, raan tōk, Jethu raan cı lōc ku dōc acī mišcdit dhēēŋ Nhialic bēēi tēnē kōc juēc.

¹⁶ Ku mišc Nhialic acī thōŋ kek adumušōm ē raan kēnē. Ku adumušōm tōŋ kēnē cōk kōc juēc aacī tēm awušc, ku adumušōm juēcā cōk, mišc tōŋ Raan cı lōc ku dōc Nhialic acī bēn ku cəl kōc aa ben la cōk yenhom.

¹⁷ Rin adumušōm raan tōk thou acī bēn pinynhom. Ku kēdit apēi kōc cı mišcdit Nhialic yōk cı jāl la cōk, aabī mac ku pīrkē akōlriēec rin Raan cı lōc ku dōc.

¹⁸ Kēya, cımēn ye adumušōm tōk kōc cəl aa tēm awušc ēbēn, ke kēlā aya, luai tōŋ la cōk ē kōc ēbēn cəl aala cōk Nhialic nhom, ku bīi pīr akōlriēec tēnē raan ēbēn.

¹⁹ Ku cımēn cı raan tōk wēt Nhialic dhəl yic, ku bī kōc juēc cəl aala gup adumušōm, ke kēlā aya, rin cı raan tōk wēt Nhialic theek, kōc juēc aabī la cōk.

²⁰ Lōŋ ē gēm ē rin bī luai käreç rot juak, ku tē ye käreç rōt juak thīn, dhēēŋ Nhialic ē rot jāl juak apēi.

²¹ Ku cīt lōn ye adumušōm kōc mac ku bīi thou tēnē raan ēbēn, ke yeen aya awic

Nhialic bī dhēēŋde kōc mac ku looi ke bīk la cōk tēnē ye. Ku gēm ke pīr akōlriēec ēbēn rin Jethu raan cı lōc ku dōc, Bānyda.

6

Pīr rin Jethu

¹ Yenō buk lueel ēmēn? Buk la tuēŋ ke ŋo loi adumušōm rin bī dhēēŋ Nhialic yeyic juak?

² Acie tēdē! Acīt kē cı thou tēnē ŋo, aacī ŋo bī bēn mac. Ye kēdē bī ŋok la tuēŋ ŋo pīr kēlā?

³ Rin anjēckē ayic lōn riel adumušōm acī dhōŋ kōu wäär muəcc ŋonhīim buk aa kōc Jethu raan cı lōc ku dōc, ku ŋok aacī muəcc nhīim ē thuənde.

⁴ Ku yeen aya, wäär muəcc ŋonhīim, ŋok aa ŋo cīt kōc cı la raŋ tōk yic kek ye thuənde yic. Ku cımēn wäär cı Raan cı lōc ku dōc jōt thou yic duaar Wun, ke ŋok aabī pīr ē pīr yam aya.

⁵ Na cuk rōt mat kek ye thuənde yic, ke ŋok aabī rōt dhīel jōt thou yic kek ye aya.

⁶ Rin ŋok aa ŋo ye kōc adumušōm, pīrdan theer ēcī thou tim cı rīiu kōu kek Raan cı lōc ku dōc, bī tē ye ŋok kōc adumušōm ciēn kē ben lēu tēnē ŋo. Ku buk cīi ben aa kōc tō adumušōm yic,

⁷ rin raan cı thou acī ben rēer riel adumušōm yic.

⁸ Na ŋo cı thou kek Raan cı lōc ku dōc, ka yeku gam aya lōn bī ŋok pīr kek ye.

9 Rin aɲicku lɔn na cī Raan cī lɔc ku dɔc jɔt thou yic, ka cī ben thou, rin thou acī ben la riel tēnē ye.

10 Acī thou arak tɔk rin kɔc ēbēn bī riel adumuššm nyaai, ku piērdē emēn ē pīr mit Nhialic pušū tēnē ye.

11 Kēlā aya, yakē rɔt cɔl aacit kɔc cī thou tēnē adumuššm, ku wek aacī pīr tēnē Nhialic rin Raan cī lɔc ku dɔc Jethu.

12 Duškkē adumuššm cɔl amɛc piērdun bāk ke aa theek kārɛc wīc guāpkun.

13 Ku duškkē guāpkun pēl adumuššm bī ya kārɛc kek yakē ke looi. Wek aa dhil rɔt thōn Nhialic, ciēt we kɔc cī thou cī bēn pīr. Wek aa dhil guāpkun thōn Nhialic ku bāk aa kɔcken ye looi kē la cɔk.

14 Adumuššm acī we dhil mac rin wek aacī ɲot lōŋ thɛr yic, wek aatō dhēēŋ Nhialic yic.

15 Ye kē pīr yɔk ē dhēēŋ Nhialic ke cie lōŋ, yook pušl buk adumuššm aa looi ē path? Acie tēde!

16 Aɲieckē alanden lɔn na thōnkē rɔt raan dēt ku yakē theek we cit aloony, ke wek aa loony ē raan kēnē cɔk bēn adumuššm we yāth thou yic, ku kēya, thekkē Nhialic bāk la cɔk tēnē ye.

17 Lecku Nhialic, rin wek aa we ye aloony adumuššm, ke wek aacī yith yakē yɔk kāk ye piššc tēnē we yic, gam piāthkun ēbēn.

18 Wek aacī wēer bei adumuššm yic, ku wek aacī ya aloony luoi kāk la cɔk.

19 Yɛn ajam kēlā ē path cīmēn tēdun ye wek jīem thīn, rin bī wek kē luɛel deet yic. Cīmēn wek aa we ye guāpkun ēbēn thōn luoi kārɛc rin cī luoiden we rum pušth. Emēn, wek aa dhil rɔt cɔl aaye aloony kāk la cɔk rin luoi kēpath.

20 Wäär ye wek aloony adumuššm, wek aa we cie diɛr luoi la cɔk.

21 Yeŋō kēn cāk yɔk luoi ē kākka yic, kāk ye wek gup yār thīn emēn? Kākka, ee thou yen ē yakē yɔk thīn.

22 Ku emēn, wek aacī wēer bei adumuššm yic, ku wek aacī ya aloony Nhialic. Ku piērdun ēbēn ē kēde, ku kē yakē yɔk thīn ē pīr akōlriēc ēbēn.

23 Rin kē ye yɔk luoi adumuššm yic, ee thou. Ku mišc Nhialic ē pīr akōlriēc ēbēn rin Raan cī lɔc ku dɔc, Jethu Bānyda.

7

1 Aɲieɛ, wek aa kē luɛel deet yic miēthakāi cī gam rin wek aa ɲic lōŋ. Lōŋ ē la riel bī raan dɔm tē ɲot pīr yen.

2 Tē thōŋ yɔk ye, ke tiŋ cī thiaak acī lōŋ ye pušl bī wīc mony dēt. Ku na thou muonyde ka cīn lōŋ ben ye gēl.

3 Na wīc mony dēt ke muonyde pīr, ka cī ya tiŋ cī kɔr. Ku na cī moc thou, ke lōŋ gēl yeen aliu. Na thiɛk mony dēt ka cīn akɔr.

4 Ku ē yen tēde aya tēnē we miēthakāi cī gam. Tē thōŋ yɔk ye lōŋ, ke wek aa cit kɔc cī thou tēnē lōŋ rin wek aban

guöp Raan cī lōc ku dōc. Ku emēn wek aa kacke yen raan cī jōt thou yic, rin bī wek aa kōc puōth loi wēt Nhialic.

⁵ Wäär ḡot pīir ḡok ciēḡdan theer cī ḡo cak thīn, kārec ke cī lōḡ tāau ḡopuōth aake lui apēi ḡogup. Ku aa kāk thou kek aake yeku ke looi ebēn.

⁶ Ku emēn ḡok aaci bēn bei lōḡ theer yic rin cī ḡok thou tēnē lōḡ wäär yen mēc ḡo. Ku ḡok aa jōl luui dhēl yam Wēi Nhialic, ku acie lōḡ theer cī ḡōt.

Lōḡ ku adumuōōm

⁷ Yeḡō buk jāl lueel emēn? Ye lōḡ yen adumuōōm? Acie tēde! Na ye kēya ayic, ḡuōt ḡen akēc adumuōōm ḡic tēn cīi yen ye lōḡ. Rin ḡuōt akēc ḡic yen kērec wīny kēnē raandā yīpuōu tēn kēc lōḡ ye lēk ḡen ēlā, “Duk kēn raandā wīc ḡapuōu.”

⁸ Ku adumuōōm aci lōḡ wel bī yen ḡen a duōōḡ ba puōu ayiēk kākkōk. Ku na cie lōḡ ḡuōt acīn adumuōōm.

⁹ Wāthēer, ḡen a ḡa ciēḡ ke ḡa kuc kē ye lōḡ lueel. Ku wäär le ḡen lōḡ ḡic, aca bēn yōk ḡapuōu lōn cī ḡen lōḡ dhōḡ kōu ku ya raan ē thou.

¹⁰ Aca bēn yōk lōn lōḡ puōth wēn ḡic ke yen bī pīr bēēi, aci bēn a kēn thou bēēi.

¹¹ Ku adumuōōm aci lōḡ wel bī yen ke ḡen a duōōḡ, ku rin lōḡ, ḡen aci adumuōōm cōl athou.

¹² Ku ē cīn kērec tō lōḡ yic, ee ye lōḡ Nhialic la cōk ku pēth.

¹³ Ye kēlā, lōn nadē ke kēpath yen aci thou bēēi tēnē ḡa? Acie kēya! Adumuōōm yen ē looi ye. Aci kēpath lōōm bī yen thou bēēi tēnē ḡa rin bī tērec yen thīn, yen adumuōōm tic. Ku kēlā, rin ē lōḡ, adumuōōm aye nyuōōth ke ye kērac apēidit.

¹⁴ Aḡicku lōḡ ē bēn tēnē Wēi Nhialic, ku ḡen ē raan ē path, alony adumuōōm.

¹⁵ ḡen acie kē ya looi ye deet yic, rin ḡen acie kē wīēc ba looi ye looi, ku aya looi ē kē maan ba looi.

¹⁶ Ku na luōi kē cā wīc ba looi, ka ya gam lōn lōḡ apath.

¹⁷ Kēya, acie ḡen ē kēnē looi ayic, ku adumuōōm rēēr ke ḡa.

¹⁸ Aḡic, acīn kēpuōth rēēr ke ḡa, rin cīt tē cī ḡa cak thīn kek adumuōōm. Rin na cōk alōn wīc ḡen ye ba kēpath looi, ka cā ē lēu ba looi.

¹⁹ Rin kē ya looi acie kēpuōth ya wīc ba looi, ku kēya kē cīi path cā ē wīc ba looi, yen aya looi.

²⁰ Emēn na ya looi kē cā wīc ba looi, ka cie ḡen ye looi, adumuōōm rēēr ke ḡen yen ē ye looi.

²¹ Kēya, aya yōk lōn luui lōḡ kēnē. Tē wīc ḡen ye ba kēpath looi, ke kē cīi path yen ē rot tēēm thīn.

²² Ku piāndiē ḡuöp anhiar lōḡ Nhialic,

²³ ku ḡen ē lōḡ dēt tīḡ ke lui ḡaguōp, lōḡ cie la piny kek lōḡ cī piāndiē gam. Ku yen ē ḡa cōl aye alony adumuōōm yen lōḡ lui ḡaguōp kēnē.

24 Yenjö be kërac ɣa yök këlä! Yenja bä kony guöp ɣa ɣäth thou yic?

25 Lecku Nhialic rin cï yen Bänyda Jethu raan cï lɔc ku dɔc, cɔl akony ɣa.

Këya, kënë yen ë tēdië, ɣen nhom piändië yic alony lõŋ Nhialic, ku cīt tē cï ɣa cak thīn alony adumuössm.

8

Pir Wëi Nhialic yic

1 Ku këya, acin awuöc ye tēm kɔc cï ya tōk kek Raan cï lɔc ku dɔc Jethu,

2 rin lõŋ yam, Wëi Nhialic ë pīr bēēi rin Jethu raan cï lɔc ku dɔc, acä wēēr bei lõŋ adumuössm yic, lõŋ thou.

3 Kën kēc lõŋ lēu bī looi rin tē cï ɣo cak thīn ke ɣo cī ril rin adumuössm, acī Nhialic looi ë tuuc cï yen Wēnde nhom tuöc ke ye raan cimēnda, ku bī nök bä adumuössm nyaai. Ku tē looi yen kënë, acä adumuössm tō kɔc gup cɔl acin riël.

4 Kënë acī Nhialic looi rin bī luoi wīc lõŋ dhīël la cök ɣogup ɣok kɔc pīr Wëi Nhialic, ku acie tē cï ɣo cak thīn.

5 Kɔc pīr cīt tē cï ke cak thīn kek adumuössm, aake nhīm yiëk kāk ye tē cï cāk ke wīc, ku kɔc pīr cīt tē wīc lõŋ Wëi, aake nhīm tāäu kāk wīc lõŋ Wëi yiic.

6 Tē yīk raan yenhom luoi kāk adumuössm, ka thou. Ku na yīk raan yenhom kē wīc lõŋ Wëi, ka yök pīr ku döör.

7 Ku raan ë la ater kek Nhialic tē yīk yen yenhom kāk

luoi adumuössm rin acie lõŋ Nhialic ye theek, ku acī lēu bī lõŋ Nhialic theek.

8 Ku kɔc ye theek tē cï ɣo cak thīn aacie Nhialic cɔl amit pušu.

9 Ku këya wek aacī ciēŋ cīt tē cï we cak thīn, wek aa ciēŋ cīt tēnē lõŋ Wëi tē rēēr Wëi Nhialic ke we ayic. Ku na ye raan cī rēēr kek Wëi Jethu raan cï lɔc ku dɔc, ka cie raande.

10 Ku na rēēr Raan cï lɔc ku dɔc kek we, ke guäpkun aacī thou rin adumuössm ku wēikun aŋot ke pīr rin cï ke looi bīk la cök tēnē Nhialic.

11 Na Wëi Nhialic yen jət Jethu thou yic rēēr kek we, ke raan jət Raan cï lɔc ku dɔc thou yic, ka bī guäpkun thou cɔl aa pīr rin rēēr Wēike wegup.

12 Këya, miëthakäi ɣok aala kē dhilku looi, ku acie lɔn bī ɣok rēēr pīrdan thēer cï ɣo cak thīn yic.

13 Rin na piëärkē cīt tē cï we cak thīn, ke wek aabī thou, ku na pälkē käreç yakē ke looi rin Wëi Nhialic, ke wek aabī pīr yök.

14 Kɔc ye Wëi Nhialic nyuössth, aa mīth Nhialic.

15 Rin Wëi cī Nhialic gām we acie we cɔl aye bēn ya aloony adumuössm, ku looi we bāk riössc. Ku Wëi Nhialic ë ɣo cɔl aye mīth Nhialic, ku wek aacī Wëi Nhialic cī we looi bāk aa miëthke yök. Ku Wëi acī ɣo cɔl aye Nhialic lõŋ, “Wä! Wä!”

16 Aye Wëi Nhialic guöp kek wēikua lueel lɔn ye ɣok mīth Nhialic.

17 Ēmēn ye ɣok miēthke, ɣok aabī kākken muk tēnē kacke thən. Ku kāpuōth muk rin Raan cī lɔc ku dɔc aya rin tē guum ɣok cīmēnde, ke du-aarde abī ya kēda aya.

Duaar aköldā

18 Aya tak lɔn kāk yeku guum piērda yic ēmēn, aacī kəŋ thōŋ kek duaar bī Nhialic nyuōth ɣo, duaar bī rēer kek ɣo aköldā.

19 Kāk cī Nhialic cak pinyn-hom ēbēn aa rēer ke nōth apei, ke tit aköl bī Nhialic miēthke nyuōth.

20 Ku kāk cī cak, kɔc pinyn-hom aake bī rēer ke cī puōth mum, ku aacie kek ke cī yen tak, ee Nhialic yen loi ye kēya. Ku nōth kēnē ē nɔt tō thīn.

21 Ku kāk cī cak aabī waar aköldā rin bīk cī riääk, ku bīk lāäu nhomdīt mīth Nhialic rəm ke ke.

22 Rin anjicku agut cīt ēmēn, kāk cī cak aa rēer ke dhiau ke rem, arēem cīt arēem tin rōp.

23 Ku aacie kāk cī cak ē röt, ɣok kɔc cī Wēi yök ke ye mišc tuenj ē Nhialic, ɣok aa rēer ɣo dhiau ɣo rem puōth aya, ke ɣo tit apei tē bī Nhialic ɣo luōi thīn buk aa miēthke, ku cəl guäpkua aa waar röt bīk aa yam.

24 Rin ē nōth yen ē cəl ɣo apoth, ku na yeku kē nōthku tinj, ka cie nōth acīn. Rin ye ŋa kē tō kek ye nōōth?

25 Ku na yeku nōōth kē cī tō ke ɣo, ka yeku tiit ke ɣo lir puōth.

26 Ku cīt mēn aya, Wēi Nhialic ē bēn aya ku kony ɣo

rin ye ɣok cī ril, rin kuc ɣok tē dhil ɣok Nhialic rōök thīn, ke yeen ē Nhialic lōŋ rienkua, ku lōŋ ke dhiau dhiēn cīn wēl ye teet.

27 Ku Nhialic yen kē rēer raan puōu tinj, anjic kē lueel Wēike, rin Wēike ē rōök rin kacke cīt tē wīc Nhialic ye thīn.

28 Ku anjicku kēriēec ēbēn yic, Nhialic ē luui kāpath rin kɔc nhiar ye, kɔc cī cəl bīk kēden wīc looi.

29 Kɔc kek cī Nhialic lɔc thēer, aacī looi aya bīk cīt Wēnde, ku bī Wēnde a kaai wāmāthakēn juēc yiic.

30 Kēya, Nhialic acī kɔc cī lɔc cəl ku looi ke bīk la cök tēnē ye, ku kɔc cī cəl aala cök tēnē ye aacī la duarde aya.

31 Kēya, yenō buk lueel rin ē kēnē? Na Nhialic akääc kek ɣo, ke yeŋa bī ɣo maan?

32 Na Nhialic akēc Wēnde nhom guōp ŋuään wäär ku cəl athou rienkua ēbēn. Na cī ɣo gām Wēnde, ke cī ɣo bī gām kəŋ ēbēn ē path aya?

33 Yeŋa bī la wēt bī luēel kɔc cī Nhialic lɔc gup? Ee Nhialic nhom guōp yen acī ye lueel lɔn le kek cök tēnē ye.

34 Le raan dēt lēu ye bī ke tēm awuōc? Acīn raan agut Jethu aya raan cī lɔc ku dɔc cī thou, ku jot ranj yic bī bēn pīr, ku arēer kōŋ cuēc Nhialic, ee Nhialic lōŋ rienkua.

35 Yeŋa bī ɣo tēk bei nhiēr Raan cī lɔc ku dɔc yic? Lēu aliääp, tēdē ba gum rin ye yīn raan cī gam, ayī nōōŋ, ayī rišc rin käreec, ayī lɔn bī yī

nök ba thou?

³⁶ Címén cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä, “Rin wētdu yok aa rēer kāk nāk yook yiic akōl thok ēbēn, yok aaye looi cimēn amēl la teem rōt.”

³⁷ Acie tēde, kākā yiic ēbēn yok aala riēl dīt ye yok kāḡ tiaam rin raan yen nhiar yo.

³⁸ Rin aḡiēc alanden lōn acīn ke tēk yo bei nhiēde yic. Cōk athou ayi pīr, cōk atuuc nhial ayi jakrēc, cōk aa kāk loi rōt ēmēn, ayi kāk bī rōt looi akōldā, ayi kākōk ril.

³⁹ Ayi nhial, tēdēt wērdīt cōk piiny, acīn kē lēu ye kuat kākā yiic ēbēn bī yo tēk bei nhiēr Nhialic yic, yeen ē kēda rin Raan cī lōc ku dōc, Jethu Bānyda.

9

Nhialic ku kacke

¹ Kē ya lueel ē yic. Yēn acie jam lueth rin yēn ē raan, Raan cī lōc ku dōc. Aye puōndiēn mēc Wēi Nhialic lēk ya apēi lōn yēn acīi lueth luel.

² Rin dak piāndiē adīt apēi, ku tē reem piāndiē thīn rin kackiē acie yop. Yēn ajam rin kōc kuatdiē, kōc Itharel.

³ Ku na lēu rot ba ke kony, ḡuōt awiēc bī Nhialic ya tēm awuōc ku cā ben a raan Raan cī lōc ku dōc.

⁴ Keek aa kōc cī Nhialic lōc ku cōl ke aaye kacke, ku nyuth ke duarde ku looi dōōr ke ke ku gēm ke lōḡ. Ku nyuth ke tē bī kek ye aa duōr thīn apath. Ku yōkkē kāk cī Nhialic thōn ke.

⁵ Keek aa ke ye kuat kōc ḡiic thēer. Ku Raan cī lōc ku dōc, wāār cī yen jāl a raan cimēnda ē ye raan kuatden. Raan ēbēn adhīl Nhialic yen mēc kāḡ ēbēn a leec akōlriēc ēbēn. Yenakan.

⁶ Acā ye lueel lōn kē cī Nhialic thōn akēc rot looi. Kē cī Nhialic thōn acī rot dhiēl looi, rin acie kōc Itharel kek ke cī Nhialic lōc ēbēn.

⁷ Acī Nhialic lueel tēnē Abaram, “Acie mīth ēbēn bī dhiēēth tēnē yī kek bī ya mīth Nhialic, aa mīth bī dhiēēth many Itharel kek aabi ya miēthku kek ca thōn yī.”

⁸ Kēya, aye kēnē nyooth lōn aacie mīth bī dhiēēth Abaram ēbēn kek ke bī ya mīth Nhialic, aa mīth ke cī Nhialic thōn ye kek aake bī ya miēthke.

⁹ Kēnē cī Nhialic lueel akīn wāār thōn yen wēt tēnē Abaram, “Tē le akālde bēn, ke yēn abī dhuk ku Thara abī manh moc yōk.”

¹⁰ Kē cīt ē wēt kēnē aya, mīth Rabeka karou, wunden ē ye tōk, wādītā Ithāk.

¹¹⁻¹² Acī Nhialic lueel tēnē Rabeka, “Wēndun dīt yen abī ya luui tēnē wēndun koor.” Acī kēnē lueel rin bī nyooth lōn kē cī yen raan tōk lōc keyiic ku pēl raan dēt, ee wīc piānde ē rot bī looi kēya. Nhialic ē luel wēt kēnē tēnē Rabeka, ke Rabeka kēc mīth cak dhiēēth, ke cīn kēpath ku kērēc cī ḡek looi. Kēnē cī rot looi ē kē cī Nhialic raan tōk cōl ku pēl raan dēt. Ku acie kēnē cī ḡek looi kamken.

13 Cīmēn ye athör thēer wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Jakop aca lōc ku kuεεc Ethau.”

14 Abī kōc kōk aa lueel lōn Nhialic acīn yic, ku acie tēde.

15 Rin acī Nhialic lueel tēnē Mothith ēlä, “Na wiēc ba raan dēt ŋuään, ka luōi, na wiēc ba puōu löny tēnē raan dēt, ka luōi aya.”

16 Kēya, acie kē wīc raan, tēde kē ye looi, ee lier puōu ē Nhialic.

17 Rin acī Nhialic lueel wēl thēer cī gōt yiic tēnē bēny Ijip ēlä, “Yīn aca looi ba ya bēny rin bī riēldiē yī nyuōoth, rin bī kōc pinynhom ēbēn ɣa piŋ.”

18 Kēya, na wīc Nhialic bī raan ŋuään, ka looi. Ku na wīc raan dēt bī cōl aril nhom, ka looi aya.

Nhialic ē kōc ŋuään ku tēm kōc awuōc

19 Tēdēt ɣen abī raan dēt thiēc ēlä, “Na ye yen tē ye Nhialic luui thīn akan, ke yeŋō ye yen raan tēm awuōc? Ku yeŋa lēu ye ku bī kē wīc Nhialic jōōny?”

20 Ye tak ye yīn ē ŋa ba yīnhom jāām kē cī Nhialic looi? Tōny acie tiŋ cuēc ye ye thiēc, “Yeŋō cuēc yīn ɣa kēlä?”

21 Tiŋ cuēc tōny ala yic bī tiōp cuēc tēden wīc yepuōu, ee tōny karou cuēc ē tiōm tōŋ yic, amuc yen jōōl muōc ku tōōny ye yen luui baai ē path.

22 Kē cī Nhialic looi athōŋ kek ē kēnē. Awīc bī riāk piānde nyuōoth ku cōl rielde

anīc. Ku ŋot pēl yepuōu piny tēnē kōc rēec yen puōu thīn, kōc rēer ke bī tēm awuōcdīt apei.

23 Ku ee wīc aya bī duarden dīt nyuōth ɣo, duarden dīt cī yen ɣo mat thīn ɣok kōcken cī ŋuään. ɣok kōcken cī guir thēer buk duarde ɣok.

24 Ku ɣok kōc cī cōl ɣok aa ɣo la yiic kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel aya.

25 Ku kēnē cī Nhialic lueel akīn, kē cī gōt athör ɣocia yic raan kāk Nhialic tiŋ,

“Aba cōl kackiē, tē jiεem ɣen kōc cie kackiē ayic. Aba cōl kōckiēn nhiaar, tē jiεem ɣen rin kōc cā ke nhiaar.”

26 Ku tēnē yen acī Nhialic ye lueel thīn ēlä, “Wek aacie kackiē, tēēn aabi cōl ka wēēt Nhialic tō pīr yecin.”

27-28 Ku Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ acī jam apei thēer rin kōc Itharel ēlä,

“Na cōk kōc Itharel juēc abīk ciēt liēet agōr,

ka kōc lik keyiic kek aabi poth,

rin Nhialic abī luk lac looi luŋ cī yeyic dhuk tēnē kōc pinynhom ēbēn.”

29 Acīt wēt cī Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ lueel wāthēer ēlä,

“Na Nhialic Madhōl kēc ɣook nyāŋ kōc ē kuatda yic,

ŋuōt ɣok aaci ciēt kōc gen Thodom ku Gomora.”*

9:13 Mal 1:2-3 9:15 B.bei 33:19 9:17 B.bei 9:16 9:20 Ith 29:16; 45:9 9:25

ɣoth 2:23 9:26 ɣoth 1:10 9:27-28 Ith 10:22-23 * 9:29 Kōc Thodom ku Gomora aake cī Nhialic cōl aa nyuōp bīk thou ēbēn rin kārēc yekē looi, tiŋ Ith 1:9

Wët Puõth Yam ee luel tēnē
koc Itharel aya

³⁰ Kēnē yen ē luēel, “Ee kēc koc cie koc Itharel them bik la cōk tēnē Nhialic. Ku aaci Nhialic bēn cōl aa la cōk rin cī kek ye gam.

³¹ Ku ēcī koc Itharel them bik la cōk Nhialic nhom rin thēk ē lōŋ, ku acin kē cik bēn yōk.”

³² Ku raan dēt abī thiēc ēlä, “Yeŋō cīn yen kē cik yōk?” Acin kē cik yōk rin acik them bik looi ē rōt ku cik Nhialic gam. Kēya, aa cit koc cī kecōk dēeny alēl,

³³ alēl yen ye athōr thēer wēl Nhialic jam ye ēlä,

“Pieŋkē apath, ŷen abā alēl bī koc cōl aaye kecōk dēeny.

Tōōu Jeruthalem, alēl bī koc cōl awiēēk.

Ku raan bī wētde gam acī bī rac puōu.”

10

¹ Miēthakāi, kē wic piāndiē ku rōkkiē tēnē Nhialic rienken, ee lōn bī kōckiēn Itharel ŋic tē bī Nhialic ke kuōny thīn.

² Alēu ba ya raan ŋic ye lōn awickē bik luui apeī bik Nhialic cōl amit puōu tēnē ke. Ku dhēl ye kek ye wic bik Nhialic cōl amit puōu, acik ye deet yic apath.

³ Ku rin kēc kek dhēl ye Nhialic koc cōl aala cōk tēnē ye deet, acik them bik dhēl yōk ē rōt, dhēl bī ke cōl aala cōk tēnē Nhialic. Ku aa kēc dhēl ye Nhialic koc cōl aala cōk tēnē ye gam.

⁴ Ku Raan cī lōc ku dōc yen aye lōŋ thōk thīn. Ku kēya, Nhialic ē kuat raan cī gam ēbēn cōl ala cōk tēnē ye.

Acin raan cū Nhialic ye kony

⁵ Mothith aci tē ye koc la cōk thīn tēnē Nhialic tē theek ē lōŋ gōt ēlä, “Na loi raan kē ye lōŋ lueel, ke yeen abī lōŋ cōl apir.”

⁶ Kē ye wēl Nhialic cī gōt thēer lueel rin bī raan la cōk tēnē Nhialic rin gam akīn, “Duk rot ye thiēc, yeŋa bī la pan Nhialic.” Rin bī yen Raan cī lōc ku dōc la thiēc bī bēn piny tēnē ŷo.

⁷ “Duk rot ye thiēc aya, yeŋa bī la piny.” Ku wētde yic bī Raan cī lōc ku dōc la bēi bei kam koc cī thou.

⁸ Kē ye wēl Nhialic cī gōt thēer lueel akīn, “Wēt Nhialic athišk kek yī, arēer yīthok ku yīpuōu.” Ku kēnē yen ē wēt tōŋ yeku lēk we.

⁹ Na ye lueel koc nhīm ēlä, “Jethu ē Bēny ku gam yīpuōu lōn cī Nhialic ye jōt thou yic, ke Nhialic abī kony.

¹⁰ Gam ē bēn bei ŷopuōth ku cōl ŷo aala cōk tēnē Nhialic, ku luel ye ŷok gam lueel ŷothook koc nhīm aye Nhialic ŷo kony.”

¹¹ Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä, “Ku raan bī wētde gam acī bī rac puōu.”

¹² Kēnē atō raan ēbēn thīn, rin Nhialic Bēny athōŋ tēnē koc ēbēn, koc Itharel ku cie koc Itharel aya. Ku ē koc rōok tēnē ye ēbēn gām kajuēc path apeī.

13 Cīmēn ye wēl Nhialic cī gōt thēer ye lueel ēlā, “Na le raan Bēny cōl ke yen akony Bēny.”

14 Ku yeen acik bī cōl ayic tē kēc kek gam. Ku keek aaci bī gam tē kēc kek wēt piŋ. Ku wēt acik bī piŋ tē kēc ye lēk ke.

15 Ku bīk wēt piŋ kēdē tē cīn yen raan cī tuōc ke. Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Ee kēpath apei, kōc bī wēt puōth yam aa bō.”

16 Ku acie raan ēbēn yen cī Wēt Puōth Yam gam. Acī Ithaya nom guōp lueel ēlā, “Bēny yeŋa cī wētda gam?”

17 Kēya, keek aa wēt kaŋ piŋ tuēŋ ku jōlkē gam. Ku wēt kēnē aye piŋ tē piōōc kōc rin Raan cī lōc ku dōc.

18 Ku ē yic alanden, keek aaci wēt piŋ. Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Wēl cik lueel apei aaci thiēi piny.

Wēl thuōnden aaci yet pinyn-hom ēbēn.”

19 Ku kōc Itharel guōp ē ŋickē. Mothith nom ke jam nyin Nhialic, yen abī ye kaŋ lueel,

“Wek wundiēn Itharel, wek aaba cōl adōm tiēel.

Rin kōc cī cōk a wut, wek aaba cōl ariāāk puōth rin kōc wun cīn kē cik deet.”

20 Ku jam Ithaya nyin Nhialic, ku gēi yic ēlā, “Yēn aci kōc ke cī yēn wic yōk. Yēn aci rot nyuōth kōc ke cie yēn ē thiēc.”

21 Ku aci lēk yō lōn cī Nhialic ye lueel rin kōc Itharel ēlā,

“Yēn acā cin taar akōl thok ēbēn tēnē kōc dhēl yēn, kōc cie wētdiē ye piŋ.”

11

Nhialic ē ŋuāānde nyuōth kōc Itharel

1 Kē thiēc, cī Nhialic kuc kacke? Acie tēde. Yēn nom guōp, yēn ē raan Itharel, yēn ē raan kuat Abaram, raan many Benjamin.

2 Nhialic akēc kuc kacke, kōc yen lōc ke thēer. Wek aa ŋic kāk cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic, kāwāār ye Elija Nhialic cōl rin kāre cī kōc Itharel looi,

3 “Bēny, keek aaci kōc kākku tīŋ nōk ku thurkē ariākku piny, ee yēn raan tōŋ kākku tīŋ cī dōŋ, ku keek awickē bīk ya nōk.”

4 Ku tē cī Nhialic ye bēer thīn tēnē ye akīn, “Ku yēn aci rōōr tiim kadhorou cōl arēer kek ya, rōōr kēc jōŋ cōl Baal ye kōc kōk cōl aye Nhialicden kaŋ door.”

5 Ēmēn kē thōŋ kek ē kēnē aci rot looi, Nhialic aci kōc lik lōc rin dhēēŋde.

6 Nhialic acie kōc ē lōc rin kāk cik looi. Rin na Nhialic ē kōc lōc rin kāk cik ke looi, ke ŋuōt aci dhēēŋde ye nyuōth acin.

7 Ku ē yic kōc Itharel aa kēc kēnē yen wickē apei yōk, ku aa kōc ke cī Nhialic lōc kek aaci ye yōk. Ku Nhialic aci kōc kōk looi bīk kē ye lueel cī piŋ.

8 Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā,

“Keek aaci Nhalic looi bik
kaj ci ye deet yiic agut
cit akole,

aacit koc cie pin ku carkē.”

⁹ Ku aye Debit lueel,

“Yen ee rook tenē Nhalic
lon bi yen ke deep ku dom
keek yaiken yiic.

Bik wiik bi keek tem awuoc.

¹⁰ Ku cal Nhalic keek aa la
nyin dum bik cien ke
yekē tinj.

Bi kakken rec yekē keek looi
ciēt kathiēk kekōth.”

¹¹ Aluel piandiē ebēn lon na
cak alon ci koc Itharel kecok
deeny bik wiik, ke keek aa
kēc gēek piny. Ku rin ci kek
adumuōm looi, ke kuōny
Nhalic aci bēn tenē koc cie
koc Itharel. Kēnē aci rot looi
rin bi tiēel koc Itharel nōk ē
riēnken.

¹² Ku rin ci koc Itharel
adumuōm looi, ke koc kōk
pinynhom aaci dōc. Ku rin
kēc koc Itharel kepuōth yiēk
dhel pir, dōcdit aci gam tenē
koc cie koc Itharel. Ku bi dōc
jal dit kēdē tē jal koc Itharel
met thīn.

*Koc cie koc Itharel aabi
kony*

¹³ Kē luel emēn ē kē lek koc
cie koc Itharel. Cīmēn ye yen
atuny koc cie koc Itharel, yen
abi nhiam luoi ci Nhalic yiēk
ya ba looi.

¹⁴ Tēdē, ke yen abi koc ku-
atdiē cal adom tiēel, ku rin
luōidiēn ca looi, Nhalic abi
koc kōk kony keyiic.

¹⁵ Tēwēn ci Nhalic kuc ke,
go koc kōk pinynhom cal aala

dōr kek ye. Ku tē le koc
Itharel gam aya, ka bi ciēt koc
ci thou ci bēn pir.

¹⁶ Na gem raan aban ayup
tenē Nhalic, ka ayup ebēn ē
kēnē Nhalic aya. Ku na ye
mei tim kaj Nhalic ke kēr aa
kākke aya.*

¹⁷ Kēr kōk tim ye com cal
Olip aaci yep wei, ku nuet kēr
Olip cil roor ē rot tēden wēn,
ku jal dit apei abi ciēt Olip ye
com baai, ye niēc muk apath.
Kēya, wek koc cie koc Itharel
kōk bēn tenē koc Itharel, wek
aa kāpath yōk thīn aya cīmēn
ye kēr Olip piērdēn yōk tenē
Olip dēt ci ye nuet yekōu.†

¹⁸ Kēya, duōkkē koc ci
Nhalic yep wei cīmēn kēr
tim ye bui. Acin kēnē yi cal
anhiam, acie yin meei looi bi
riēl, ee meei yen ē yi looi ba
riēl.

¹⁹ Abi raan dēt kamkun
lueel elā, “Kēr aaci yep wei
rin bi yo nuet nyiēnken yiic.”

²⁰ Kēnē ē yic. Aaci yep wei
rin kēc kek gam, ku dōnkē
nyiēnken yiic alanden rin ci
wek gam. Ku duōkkē nhiam
ē kēnē, riāäckē kē bi bēn.

²¹ Na kēc Nhalic koc Itharel
puōl bi ke ci tem awuoc, koc cit
kēr tim ci com baai ka ci we
bi puōl aya.

²² Ayeku tinj emēn yen tē
peth Nhalic thīn, ku tē yen
koc tem awuoc thīn. Ee koc
ca adumuōm looi tem awuoc.
Ku ē piath tenē yi tē ye yin rēer
ke yi nōth piathde ku looi kāk
ye cal apath puōu tenē yi. Ku

11:8 L.rou 29:4; Ith 29:10 **11:10** Wk 69:22-23 * **11:16** Paulo aluel kēnē bi
nyuōth lon koc Itharel aa not ke ye koc Nhalic, cak alon ci kuōny gam koc cie koc
Itharel emēn. † **11:17** Koc cie koc Itharel aa kāpath yōk tenē koc Itharel cīmēn ye
kuēl ayi acieek piērdēn yōk tenē tim ci yen cil yekōu.

na cii kënë loi, ke Nhialic abi yī yep wei aya.

²³ Ku na dhuk kɔc Itharel kepuŋth ciēn ku gamkē wēt Nhialic, ka dhuk tēden thēer wāar yep ke wei thīn, rin alēu Nhialic bī ke bēn dhuŋk thīn.

²⁴ Kēya, wek kɔc cie kɔc Itharel wek aa cīt kēr tim Olip cī yēp bei Olip cil roor kōu, ku nuēt ke kek tim Olip ye com. Kɔc Itharel aa cīt tim cī com kënë, ku abi yic pial tēnē Nhialic bī kēr cī yep wei bēn nuēt kek tim yep ke bei thīn.

Kɔc Itharel ebēn aabi kony

²⁵ Ala yic kēckē kaŋ ŋic wāmāthkiē wiēc ku bāk ŋic. Na ŋieckē ē yiny kënë, ka cāk bī ya tak piāthkun ku luēkē, “Yok aa ŋic kāŋ.” Ku yiny kënë akīn. Wēt cī kɔc kōk Itharel kuc bīk cii gēm aciī bī tō thīn akōlakōl, abi rēer thīn yet akōl bī akuēn kɔc cie kɔc Itharel wic Nhialic bēn bāandyde yic tēnē ye.

²⁶ Ku ē yen tē bī Nhialic kɔc Itharel ebēn kuōny thīn, cimēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel elā,

“Raan luāk kɔc abi bēn Jeruthalem ku nyēi adumuōm kɔc Itharel gup.

²⁷ Ku lueel Nhialic, yēn abi dōr kënë looi ke keek, tē le yēn adumuōmken nyaai.”

²⁸ Rin cī kek kuc Wēt Puōth Yam, aaci ya kɔc ater tēnē Nhialic, ku kënë aci rot wel ke ye kuōny tēnē we, wek kɔc cie kɔc Itharel. Ku rin cī Nhialic ke lɔc, aci wārken

dīt thōn lōn kuatden aabi ya māthke akōlakōl.

²⁹ Rin Nhialic acie yenhom ē waar tēnē kɔc cī lɔc ku dōc ke.

³⁰ Ku wek kɔc cie kɔc Itharel, wek aa we cī kuc Nhialic wāthēer, ku emēn wek aaci Nhialic ŋuāan rin cī kɔc Itharel Nhialic dhōl.

³¹ Kēlā aya, rin ŋuēn cāk yōk, ke kɔc Itharel aa dhāl Nhialic emēn, rin bī kek ŋuēn yōk emēn aya.

³² Nhialic aci kɔc ebēn cōl aa cīt kɔc cī mac rin cī kek ye dhōl guōp, ku bī ŋuāande nyuōth ke ebēn.

Yok aa dhil Nhialic leec

³³ Kāpuōth Nhialic aa juēc apēi. Ku yeen acin kënë ye wuōŋ, aŋic kāŋ ebēn. Yeŋa lēu ye bī tē yen tek thīn teet yic? Acin raan lēu ye bī tē yen kākke luōi thīn deet yic.

³⁴ Cimēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel elā,

“Acin raan ŋic tē ye Bēny tek thīn, acin raan lēu yeen bī Bēny wēt?”

³⁵ “Acin raan lēu yeen bī Nhialic gām kēdāŋ, rin bī Nhialic yeen kōōny.”

³⁶ Rin ē Nhialic yen ē cak kēriēc ebēn, ku ē yen amuk kēriēc ebēn, ku kēriēc ebēn aa tō thīn ē rienke. Yok aa dhil Nhialic leec akōlriēc ebēn! Yenakan.

12

Yok aa pīr rin bī yok Nhialic luōi

¹ Kēya miēthakāi, rin cī Nhialic yo nyuōth lier ē

piände, alëk we piändië ebën, tē juēr wek röt Nhialic bāk ciēt kē nēk ye, ku week ke we piir, ke we loi ē kēnē bāk aa kākke alanden. Kēnē yen ē dhēl dhil wek Nhialic door wepuōth.

² Duōkkē tē ye kōc pinynhom ē tēn luui thīn ye buōōth yic, calkē Nhialic awar wepuōth papot, bī we gām nhom yam ku bāk kē wīc Nhialic ŋic, ku kē wīc Nhialic ē kēpeth ye cōl amit puōu, ku le cōk.

³ Ku rin dhēēŋ puōth cī Nhialic yiēk ya, alëk we ebën. Duōkkē ye tak lōn ye wek kōcdit wēr kōc kōk ŋiny kāŋ, tēn tē rēēr wek thīn ēmēn wek kōc ē path, ku ye ŋek rot tōōu tēden thōŋ kek gam cī Nhialic yiēk ye.

⁴ Ÿok aa le ŋek ke guōp, ku guōp ala kājuēc, ku kākka aa ye tōk la kēden ye looi.

⁵ Kēlā aya, Ÿok aa juēc, ku Ÿok aa cīt guāp tōk rin Ÿok aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Ÿok aacī mat ē tōk cīmēn kāk cīi thōŋ tō guāp tōk yic.

⁶ Kēya, ŋek kamkua adhīl kē cī gām ye luōōi tēcīt tē cī Nhialic ye gām ye bī looi. Na ye kē cī Nhialic gām Ÿo lōn bī Ÿok wētde lēk kōc, ka dhilku looi tēcīt tē dīit gamdan cī Nhialic yiēk Ÿo thīn.

⁷ Na cī Nhialic Ÿo cōl aye kōc luōōi, ka dhilku kony. Na cī Ÿo cōl aye piōōc, ke Ÿok aa piōōc.

⁸ Na cī Ÿo looi buk kōc kōk aa dēet puōth, ka dhil looi kēya. Raan kē tōu kek ye tek kek kōc kōk, adhīl looi puōn

biōkruēel. Raan cī Nhialic yiēk riēl bī yen kōc mac adhīl looi puōu ebën, ku raan liēr puōu nyuōōth tēnē kōc kōk, adhīl looi ke dal, ke mit puōu.

⁹ Duōkkē röt ye nyuōōth ciēt we nhar kōc, dhīelkē kōc nhar puōu ebën. Mankē kērac ku muōkkē kēpath riēl.

¹⁰ Nhar kē röt piāthkun ebën cīmēn ŋek ke wāmēnh, ku nyuōōth tē ye yīn raan dēt thēek thīn, ku duk tē bī yī thēek thīn yīk yīnhom.

¹¹ Duōkkē röt dak, luōōikē apēi. Luōōikē Bēny piān tōk.

¹² Rēēr kē we mit puōth tē cōk kōc kōk we jōōr rin le wek ŋōth, ku rōōkkē Nhialic akōlakōl.

¹³ Gām kē kōc cī gam kē wīckē muōkkē liu tēnē ke. Ku luōrkē jōōl bō bāāikun yīic.

¹⁴ Rōōkkē Nhialic rin bī yen kōc jōr we dōc, ku duōkkē rōōk tēnē ye rin bī yen ke tēm awuōc.

¹⁵ Mīet puōu kek kōc kōk mit puōth, ku dhiaaukē kek kōc dhiau.

¹⁶ Calkē Ÿer piāndun athōŋ tēnē kōc ebën. Duōkkē nhiam, dhuōkkē röt piny ku luōōikē tēnē kōc kor tēnē we. Ku duōkkē ye tak lōn ē wek ŋic kāŋ.

¹⁷ Na loi raan dēt kērac tēnē we, ke duōkkē col kērēec dēt. Loi kē ye raan ebën tak ke path.

¹⁸ Luōikē kāpuōth lēukē ke bāk ke looi rin bī wek ŋiēc ceŋ kek kōc.

¹⁹ Duōkkē kēdāŋ guur māthkiē, calkē aguur Nhialic.

Rin aye Bëny lueel athör wël theer yic ëlä, “Υεν abī kërεεc cī kɔc kɔk looi guöör.”

²⁰ Duökkë kënë kəŋ looi, luöikë kə ye athör theer wël Nhialic lueel, “Na raan atεrdu anək cɔk, ke gäm miëth, na nək rou, ke gäm kə dek, rin tē looi yīn käckä ka ba cɔl ayär guöp.”

²¹ Duökkë kërεc cɔl arum wepuöth, luöikë kēpath bī wek käreε gël wei.

13

Raan adhil kɔc mac baai theek

¹ Week ëbën wek aa dhil bäny mεc baai theek rin acīn raan kɔc mac tē kēc Nhialic ye gam bī kɔc mac. Ee Nhialic yen ë kɔc yiëk bääny.

² Këya, raan cie wët bëny mεc baai ë gam, ee bääny cī Nhialic gam dhöl yic, ku raan loi kē cīt kënë abī tēm awuöc.

³ Rin bäny aacīi kɔc kəpath looi ye riöc, aa kɔc käreε looi kek aa riöc ke. Ye looi kēpath yen abī bëny yī aleec.

⁴ Rin yen aluui Nhialic kəpath kony yen yī, ku na loi käreε, ke yī riöc ye rin riel tō kek ye acīi muk ë path. Rin bëny ë Nhialic luöoi ku nyooth riääk puöu Nhialic, ku tēm kɔc käreε looi awuöc. Ee kɔc awuöc looi cɔl agum.

⁵ Këya, wek aa dhil bäny theek ku acie rin ë wët kënë rot, ku yeen aya anjεckë wepuöth lɔn ë kē dhiëlkë looi.

⁶ Kënë yen ë wët dhil wek ajuër tääu piny aya, rin bäny

aa luui tēnë Nhialic tē looi kek luöiden ë cök bīk kɔc mac.

⁷ Tääu ajuër piny ajuër yen ba juaar tēnë ke, ku nyuöthkë athëkdun ëbën tēnë bäny.

Kɔc aa dhil röt nhiaar ë kamken

⁸ Duökkë röt cɔl aköony raan dēt, kē tō thīn ë tōk yen adhil looi, ku ë kē bī wek röt nhiaar kamkun, ku raan nhiaar kɔc ëbën ë kē wīc löŋ yen aye looi.

⁹ Lööŋkä, “Duk akər loi, duk raan näk, duk cuëer, duk kënë raandä wīc yīpuöu,” lööŋkä ku lööŋ kɔk aa met löŋ tōŋ ye lueel ëlä, “Yīn adhil kɔc ëbën nhiaar cimën nhiεεr yīn rot.”

¹⁰ Raan nhiaar raan dēt ka cīn kërεεc ye raan kënë looi tēnë ye. Këya raan nhiaar kɔc kɔk, ee kē wīc löŋ yen aye looi.

¹¹ Wek aa dhil kënë looi rin anjεckë lɔn aköl dhil wek nhīim tīr acī bën. Rin aköl bī Nhialic ʒo kony acī thiök ëmën tēn tēwäär tuenʒ gεm ʒok wët.

¹² Acīt lɔn nadë ke waköu athök ku aköl abö, päлку käreεc yeke looi muööth yic waköu, ku këya lömkë käk bī ʒo cɔl apīr apath aköl bī Jethu dhuk.

¹³ ʒok aa dhil röt mac apath cimën kɔc ë rëer ʒer yic aköl cīn kē yekë thiaan. Wek aacīi röt met akut luui käreεc yic, käreεc cimën wīεet ë määu ku wīny ë diäär. Ku duökkë ater ye looi ku tielkë röt kamkun.

¹⁴ Lömkë Bëny Jethu Krītho, bī thiääk ke we. Duökkë wepuöth ye yiëk käk we cɔl

aloi adumuööm, bäk kënë yen wïc piändun looi.

14

Duk kɔc kɔk cï gam luk wei

¹ Gamkë raan koor gamde bï rëer ke we, ku duökkë ye teer ke ke käk yekë tak, käk cïi ril.

² Gam raan dët, ee ye cɔl acam kuat miëth ë path, ku raan koor gamde acin kuat riŋ ye cuet.

³ Ku raan cïn kën ye yen ke kuc bï cam, acïi raan kuc müith kök dhäl guöp. Ku raan kuc müith kök acïi raan cïn kën ë yen kuc bï cam ye yök lön ë yen kërac looi, rin kë ye raan cïn kën ye yen kuc looi acï Nhalic gam.

⁴ Ye yin ë ɲa, ba kë cï alony raan dët looi, lueel ke yic, tädë ke cie yic? Ee wun alony yen alëu ye bï lueel lön le aluonyde cök ku lön cïi yen la cök. Ku yen abï la cök rin abï Bëny cɔl ala cök.

⁵ Aye kɔc kɔk tak lön ala aköl dit tënë aakööl kök, ku aye kɔc kök tak lön akööl aa thöŋ ëbën. Njek adhil kë ye yen ye tak këya ɲic apath.

⁶ Raan kën looi aye looi rin wïc yen Bëny bï theek. Ku raan cïn kënë ë yen ke kuc bï cam, aye looi rin wïc yen ye bï athëäk nyuöoth tënë Bëny, rin ë Nhalic leec rin miëth. Ku raan kuc bï müith kök cïi cam aye looi këya rin athëäk tënë Bëny, ku athëäk gäm Nhalic.

⁷ Acin raan tök kamkua pïr rienke ë rot, ku na thou raan acie thou rienke ë rot.

⁸ Na pïirku ke rin Bëny, ku na thouku, ke rin Bëny aya. Të pïir yok ayi tē thou yok, ke yok aa kɔc ë Bëny.

⁹ Rin Raan cï lɔc ku dɔc acï thou ku jət rot bï pïr rin bï yen a Bëny kɔc pïr ku kɔc cï thou.

¹⁰ Ku këya, yenö ye wek miëthakun luök wei, tädë ke dhälkë gup, rin yook yodhie yok aabi köc Nhalic nom luk yic aköldä.

¹¹ Cimën ye athör theer wël Bëny cï göt ye lueel ëlä,

“Cimën pïir yen ayic, aluëel alanden lön raan ëbën abä door.

Ku abï raan ëbën lueel lön ye yen Nhalic.”

¹² Këya, ɲek yoyiic abï Nhalic ya tët këden cï looi, ku ye rin ɲö yen looi yen ye.

Duk kɔc cï gam thöc adumuööm yic

¹³ Yok aacïi röt dhil tēm awuöc kamkua, ku duk kë bï raan dët cɔl aloi awuöc loi.

¹⁴ Ku rin ye yen raan buöth Bëny Jethu anjɛc alanden lön acin miëth rëc yetök ë rot. Ku na gem raan lön miëth arac, ka rac tënë ye.

¹⁵ Na cɔl wämuuth arac puöu rin ciem yin miëth ye tak lön rɛec yen, ka ye kë loi nyuöoth lön yeen acïi nhia. Ku duk wämuuth cï Raan cï lɔc ku dɔc thou rienke rɛc miëth ye cam.

¹⁶ Duk tē ye yin kakkun path luöi thin cɔl aye kɔc kök tak lön rɛec yen.

¹⁷ Rin bääny Nhalic acie cäm ku dök, ee la cök ku döör

ku miɛt puʂu ye Wëi Nhialic gam.

18 Ku kuat raan, Raan cǐ lɔc ku dɔc luʂʂi kɛlä ë Nhialic cɔl amit puʂu, ku cɔl raan ëbën agam kēden ye looi.

19 Këya, adhilku them buk kāk kɔc kɛk nyaai ku loiku kāk kɔc kɔk kony bĭk riel gamden yic.

20 Na ye këya, duk kē cǐ Nhialic looi rɛc rin miëth, miüth aa path ëbën. Ku na ye raan dët cɔl aloi adumuʂʂm rin kē ye cam, ka cǐ path.

21 Këpath akĭn, duk rĭj cuet ku duk mʂu dek, ku duk kuat kē bĭ wămuuth cɔl aloi adumuʂʂm loi.

22 Këya, kē ye tak ke path ë kākă, muk kamkun wek Nhialic. Na cǐ raan ye lueel lɔn kē cǐ looi awuʂc, tē looi yen kē ye tak ke ye yic, ke yeen amit puʂu.

23 Ku na ye raan puʂu rou tē cɛm yen kuat miüth kɔk, ka ye Nhialic cɔl aye kërɛc yen looi tē cɛm yen ye, rin acie gam yen cɔl ye aloi ë kënë. Ku na yeku kädän looi ëbën ke cĭn gam, ke yeen adumuʂʂm.

15

1 ʃok kɔc ril ë gamda yic, ʃok aadhil kɔc cǐ ril kony bĭk la tuen kek gamden apath, ku acie kënë ʃo cɔl amit puʂth yen dhilku aa looi.

2 Nɛk ʃoyiic adhil wămääthdan cǐ gam luʂi këpath, kē bĭ yeen cɔl amit puʂu. ʃok aa dhil kënë looi rin bĭ ʃok gamde cɔl adhil riel.

3 Rin Raan cǐ lɔc ku dɔc akɛc kē cǐ looi looi rin bĭ yen ke puʂu miɛt, cĭmën ye athör thɛɛr wël Nhialic ye lueel ëlä, “Wäär let yĭ, lëët aaci bën aa kākkië.”

4 Këriëc ëbën cǐ gôt athör thɛɛr wël Nhialic yic ë ʃo piʂʂc, rin wël thɛɛr Nhialic aa ʃo cɔl anʂth, ku aa ʃo dɛɛt puʂth.

5 Bĭ Nhialic yen kɔc cɔl agum, ku deet kepuʂth we yiëk dʂör kamkun, cĭmën ye wek kɔc buʂth Raan cǐ lɔc ku dɔc Jethu.

6 Rin week ëbën bāk Nhialic wun Bănyda Jethu Krĭtho aa leec.

Wët Puʂth Yam aci lëk kɔc cie kɔc Itharel

7 Nhiarkē röt kamkun rin bĭ kɔc ëbën Nhialic leec, luɔikē kënë cĭmën tē cǐ Jethu we nhaar thĭn.

8 Rin alëk we lɔn cǐ Raan cǐ lɔc ku dɔc a raan luui kɔc Itharel, ku nyuth ke lɔn kē cǐ Nhialic lueel ë yic, rin bĭ kāk cǐ thön wärkuan dĭt aa yĭth.

9 Ku dët aya, bĭ kɔc cie kɔc Itharel cɔl aa lec Nhialic rin lier piände, cĭmën cǐ ye gôt athör thɛɛr wël Nhialic yic ëlä, aci Bëny Debit lueel,

“Këya, tē rëer ʃen kam kɔc cie kɔc Itharel ke wek ba gäm lɛc.

Ku waak alɛɛc aba ket tənë yĭin.”

10 Ku ben athör thɛɛr wël Nhialic lueel ëlä, “Miëtkē puʂth wek kɔc cie kɔc Itharel kek kɔc cǐ Nhialic lɔc.”

11 Ku ben athör thɛɛr wël Nhialic lueel aya,

“Wuöt ebën aa dhil Bëny leec, ku koc ebën aa dhil ye leec apɛi.”

12 Ku ben Ithaya lueel athör thɛɛr wël Nhialic yic ëlä, “Ala raan many Jethe wun Debit bī bën. Abī Nhialic looi bī ya Bëny koc cie koc Itharel. Ku n̄athden abī tō tēnē yeen.”

13 Bī Nhialic n̄ōth bēēi ku cəl we athiān̄ miət puōu dīt apɛi ku dōōr, cimēn ye wek ye gam bī Wēi Nhialic we cəl aala n̄ōth dīt apɛi.

Luoi Paulo kam koc cie koc Itharel

14 Wāmāthkiēn cī gam, ɣen nhom, an̄iɛc alanden lōn week nhūim wek aa path apɛi, wek aa n̄ic kē bāk dhiel looi ku alēukē bāk rōt piōōc kamkun.

15 Wek aca gāt athōōr puōu ebën ke cīn kē muōōny rin kāk wiēc ba ke ben lēk we, rin dhēēn̄ cī Nhialic gām ɣa,

16 ba ya raan luui Jethu Krītho, ba luui rin koc cie koc Itharel. ɣen ē luoi kāk raan Nhialic looi tē lēk ɣen koc Wēt Puōth Yam. Rin bī koc cie koc Itharel ciēt kē cī Nhialic door, kē cī Nhialic gam apɛi. Ku bī Wēi Nhialic ke cəl aye kacke.

17 ɣen an̄hiam luōidiēn̄ ya luoi Nhialic, rin cī ɣen mat kek Raan cī lōc ku dōc Jethu.

18 ɣen abī jam kāk cī Raan cī lōc ku dōc cəl aluōoi ē rōt, kāk ya lueel ku kāk ya looi aaci koc cie koc Itharel cəl athek Nhialic,

19 rin kārīl ku kāk koc gōi, cī Wēi looi dhēl ril. Kēya, ɣōn ca ke tēek ebën jāl Jeruthalem ku

wun cəl Dalmatia, ɣen aci koc lēk Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc.

20 Kēn yen tō ɣapuōu ē tōk ē path, ee lōn ku ba koc lēk Wēt Puōth Yam tē kēc rin Raan cī lōc ku dōc kan̄ piñ thīn, rin bī ye cūi luel lōn ye yen luoi cī koc kōk jōōk yen luōoi.

21 Cimēn cī ye gōt athör thɛɛr wël Nhialic yic ëlä, “Koc kēc kan̄ lēk wētde abik tiñ.

Ku koc kēc ye piñ abik deet yic.”

Awic Paulo bī la keny Roma

22 Ku rin ē wēt kēnē, aca them ku ɣen aci pēen arak juēc ba la tēnē we.

23 Ku emēn cī ɣen kē luōoi thōl tē rēer ɣen thīn tēn, ku tēɣōn wīc ɣen ye run juēc ba we la tiñ,

24 an̄āāth ba jāl looi emēn. Ku emēn le ɣen Ithpeen, wek aa bar ba we tiñ. Ku awiēc bāk ɣa kony ba ɣet thīn, tē cī ɣen kan̄ rēer ke we tēthin-nyōōt.

25 Emēn thiin ɣen ala Jeruthalem ba kuōōny la gam tēnē koc Nhialic rēer thīn.

26 Ku akuut koc cī gam tō Mathedonia ku Gīrik aaci puōth miət, ku matkē bīk wēeu juaar tēnē koc n̄ōñ kam koc Nhialic tō Jeruthalem.

27 Kek aa mat yeyic ē rōt bīk looi kēya, ku ē yic keek aa dhil koc n̄ōñkā kony. Koc Itharel aa kāpuōth yekē yōk tēnē Nhialic rin wēiken rōm kek koc cie koc Itharel. Kēya, koc cie koc Itharel cī gam aa dhil koc Itharel cī gam

kony bik ke yiëk käk yekë wïc akölaköl rin piërden.

²⁸ Të cï yën kënë thöl, ba ke gäm wëüu ke cï kuööt yiic rienken, ke yën abi la Ithpeen, ku wek aaba kañ neem ba jäl la Ithpeen.

²⁹ Të yeet yën tënë we, anjiec yën abi döcdit Raan cï löc ku döc la röm ke we.

³⁰ Rin gamda tënë Bëny Jethu raan cï kóc ku döc, ku rin nhiër cï Wëi Nhialic gäm yo, wek aa läñ mätkë röt yën aterdië yic bäk röök kek yën apeï tënë Nhialic rienkië.

³¹ Yën aröök bi kóc Judia këc wët Jethu Kritho gam yën cïi bañ, ku bi kóc Nhialic tö Jeruthalem puöth miët bik kë ca looi bi yën ke kony gam.

³² Ku këya, na wïc Nhialic, ke yën abi bën tënë we ke miët puöu, ku mitku puöth nëm bi yo ben puöc.

³³ Yën aröök bi Nhialic yen ye yok döör yök thïn, rëer kek we ebën. Yenakan.

16

Paulo ë kóc Roma muösth

¹ Awiëc ba lëk we, lön nyankäida Pobï luui akut kóc cï gam Kankëria ë raan path.

² Luörkë cïmën raan Bányda, ku cït të ye kóc Nhialic röt luör thïn kamken, ku yiëkkë kuat kuöony bi thiëc tënë we. Yeen ë path tënë kóc juëc, ayï yën aya.

³ Yën ë Prithkila ku Akuila, kóc cï röt mät ya buk luui rin Jethu raan cï löc ku döc, muösth apeï,

⁴ kóc këc diëer kë bi ke nök rienkië. Yën amit puöu tënë ke apeï. Ku acie yën ë rot, akuut kóc cie kóc Itharel cï gam aa mit puöth aya.

⁵ Yën akut kóc cï gam, yenhom mat panden, muösth aya.

Yën ë mäthdië Epanetuth, raan cï Raan cï löc ku döc kañ gam wun Athia,

⁶ ku Maria raan cï luui apeï rienkun, aaca muösth aya.

⁷ Andronikuth ku Juniëth, kóc Itharel cïmëndië, wäär cï mac ke ya aaca muöth aya. Keek aa njic apeï rin ye kek atuuc aya, ku kek aake kəñ gam tënë ya.

⁸ Miäthdië tënë Ampliatuth, yeen ë mäthdië apeï, ku yeen aci rot mät Bëny.

⁹ Muöth tënë Urbano, raandan lui rin Raan cï löc ku döc. Ku muöth aya tënë mäthdië apeï, Ithakith.

¹⁰ Muöth tënë Apeleth, raan cï tē këc yen thïn kek Raan cï löc ku döc nyuöth käril yiic. Ku muöth tënë kóc many Arithtobuluth.

¹¹ Muöth tënë Yërodiön raandan Itharel ku wämäthakua, kóc cï gam many Narkithuth.

¹² Miäthdië tënë Tripina ku Tripotha, diäär cï luui rin Bëny ku tënë mäthdië apeï Perthith raan cï luoidit looi rin Bëny.

¹³ Yën ë muöth tuöc Ruputh raan njic luöide apeï rin Bëny ku tënë man, raan yën kony akölaköl ciët ya ye manhde.

¹⁴ Miäthdië tënë Athinkrituth, Plegon, Yermath, Patrobath,

Yermath ku wämäthakua ebën cī gam rēer ke ke.

¹⁵ Muöth tēnē Pilologuth ku Julia ku tēnē Nerioth kek nyankēn, ku tēnē Olimbath ku tēnē koc cī gam rēer kek ē tōk.

¹⁶ Miäthkē röt kamkun puöu ebën. Akuut koc cī gam ebën aa we tuöc miäthden wek akut koc cī gam Roma.

Paulo ē koc tō Roma lēk kē dhilkē looi

¹⁷ Wek aa lēk apēi wämäthkiē bāk nhūim tīr koc ē koc tek yūic, ku rēckē koc nhūim bīk gamden cūi muk apath, koc cūi piöcden ē thōŋ kek tē cī we piöc thīn, duökkē röt ye thiäk ke.

¹⁸ Rin koc kākā looi aacie luui rin Raan cī lōc ku dōc Bānyda, aa lui riēnken ē röt. Aa wēl mit apēi lueel, ku aa koc cīn kāre c yekē ke looi wēēŋ.

¹⁹ Acī raan ebën piŋ yen tē muk wek wēt yam cāk gam thīn. Kēya wek aa ŋa cōl amit puöu apēi. Awiēc bāk kāpath ku kāre c kaŋ ŋic, ku bāk kāpath aa ŋic ku duökkē röt cōl aaye tōu luoi kērac yic.

²⁰ Ku Nhialic yen ye yok döör yok thīn abī riēl jōŋrac rac, ku cōl adhuk wecök ciēn.

Yēn aröök bī Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc la tuēŋ ke nyuth we dhēēŋde.

²¹ Timothī, raandiēn luui yok ē tōk, ee we tuöc miäthde, ku yen lan Lukiöth, Jathon ku Thothipater kōckiēn Itharel.

²² Yēn Tertiath, yēn raan ŋa gāt wēl cī Paulo lueel athör

kēnē yic, wek aa ya tuöc miäthdiē ke ŋa ye raan cī gam aya.

²³ Gaiöth, raan rēer yēn paande, ku yen ye akut koc cī gam rōm thīn, ee we tuöc miäthde. Eratuth, raan wēū mir (akuma) mē c gēu muk ku wämäthda Kuartuth, aa week tuöc miäthden.

[²⁴ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēer kek week ebën. Yenakan.]

Paulo ē lēc gam tēnē Nhialic

²⁵ Lecku Nhialic bī we looi bī gamdun riēl. Yen ē kē ya lueel tē lēk yēn koc Wēt Yam rin Jethu raan cī lōc ku dōc, ku ē yen acī yic cī moony run juēc apēi nyuöth.

²⁶ Ku ēmēn kāk cī koc kāk Nhialic tūŋ gōt aaci yiny kēnē cōl aŋic koc juēc, acī Nhialic tō thīn tēyōn ku abī rēer thīn athēer lueel bī wuöt pinynhom ebën yic kēnē dhīēl ŋic. Kēya, rin bī koc ebën Nhialic gam ku thekkē.

²⁷ Tēnē Nhialic tōk, Nhialic kēriēc ebën yic, yen ŋic kōŋ, aa leec. Kēnē adhīl rot looi akōlriēc ebën rin kē cī Jethu raan cī lōc ku dōc looi. Yenakan.

Athör tueŋ cī Paulo gät kɔc gen Korinth Wēt nhom

Athör tueŋ cī Paulo gät tēnē kɔc cī gam gen Korinth, ee gēt rin aliām cī rot lōk jat nhial, cī pīr ku gam lōk wāac apei akut kɔc cī gam yic, akut wāar cī Paulo jɔok cōk gen Korinth.

Pan Girik yen tō gen Korinth thīn ē mɛc bēnydit kɔc Roma. Ku Korinth, tēwāar gēt Paulo athör ē ye gendit wun cɔl Akaya, ku ē ciēŋ kɔc juēc thīn. Gen kēnē ēcī ŋic apei ē wēt ɣɔc ye looi thīn, ku ciēŋ ē nhiaam ku luoi kārɛc cīmēn luoi kāk ē bal ku thēk yiēth juēc.

Kē cī akut kɔc cī gam yeyic tek, ku wīny ē diāār ku ciēŋ rɛɛc tō kam rōōr ku diāār, ku wēt ē thiēek, ku wēt ciēŋ path, ku tēpɛth ye Nhialic duɔər thīn, ku miśc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Kākkā ēbēn, kek aa wēl ril kek gēt Paulo athōōr tēnē kɔc cī gam Korinth. Acī them piānde yic ēbēn bī nyuɔth yen kē ye Wēt Puɔth Yam lēk kɔc rin ē kākkā ēbēn.

Kāk tō thīn

Muɔth tueŋ 1:1-9

Tē cī kɔc cī gam keyiic tek thīn akuut 1:10-4:21

Wīny ē diāār ku pīr baai 5:1-7:40

Kɔc cī gam rēer kam kɔc kēc gam 8:1-11:1

Tē dhil kɔc aa rōok thīn ēbēn 11:2-14:40

Jōn e rot Jethu ku kɔc cī gam 15:1-58

Ajuēr tēnē kɔc cī gam Jeruthalem 16:1-4

Wēl ciēn ē Paulo 16:5-24

¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, raan cī cɔl ē wēt Nhialic bī ya atuny Jethu Krītho, ku tēnē wāmāathdan cī gam Thotheneth.

² Ɏen agēt tēnē Krīthiaan rēer gen Korinth, kɔc cī Nhialic cɔl bīk aa kacke, rin cī kek mat kek Jethu Krītho, cīmēn kɔc kōk cī gam, kɔc ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.

³ Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krītho, we yiēk dhēŋ ku dōōr.

Nhialic acī ɣo dɔc rin Jethu

⁴ Ɏen ē Nhialic ya door leec ē riēnkun akōlakōl, rin kē cī looi tēnē we. Acī we nyuɔth piathde, ku gēm we kājuēc yakē yōk rin Jethu Krītho.

⁵ Rin rēer wek ke we ye tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc, Nhialic acī we muɔc bāk kājuēc ŋic aa looi cīmēn ye wek kɔc lēk wētde, ku ŋiēckē kājuēc.

⁶ Nhialic acī wēt Raan cī lɔc ku dɔc cɔl awēi wepuɔth apei,

⁷ ku kēya acīn miśc tōŋ Nhialic liu tēnē we ēmēn rēer wek ke we tit akōl bī Nhialic Bānyda Jethu Krītho cɔl aben dhuk.

⁸ Ku Jethu abī we kony bī gamdun riēl bī Nhialic we tīŋ ke we cīn gup awuɔc akōl le Bānyda Jethu Krītho dhuk.

⁹ Anjēckē kecīn diu, lōn Nhialic akōlakōl ē kē cī thōn ke bī looi, looi. Ee yen acī we cɔl bāk aa tōk kek Wēnde Jethu Krītho Bānyda.

Kəc cī gam Korinth aaci keyiic tek

10 Wek aa lāŋ wāmāthakua rin riel Jethu Krītho, bī ya wēt tōk yen yakē lueel, ku bāk weyiic cīi ye tek. Matkē rōt ēbēn ku calkē tāktākdun aye tōk.

11 Acī kəc kək ē many Kulowi lək ya lōn wek aa gōth ē kamkun.

12 Kē wiēc ba lueel akīn, aye kəc kək ē kamkun lueel ēlā, “Ÿok buəth Paulo.” Ku lueel kəc kək, “Ÿok aa buəth Apolo.” Ku lueel kəc kək, “Ÿok aa buəth Pīter.” Ku kəc kək, “Ÿok aa buəth Raan cī ləc ku dəc.”

13 Ye tēde bī Raan cī ləc ku dəc ya tek yic akuut? Ye Ÿen Paulo Ÿen cī thou tim cī rīiu kəu ē riēnkun? Nadē le raan cī we muəc nħīm rin bī wek aa kəc buəth Ÿen Paulo?

14 Ÿen Alec Nhialic rin acīn raan ca muəc nħom ē kamkun, ee Krīthpuh ku Gaiōth kepēc.

15 Kēya, acī raan luel ye lōn cī we muəc nħīm bāk aa kəc buəth ya.

16 (Aca bēn tak, Ÿen acī Ithipanath kek kacke muəc nħīm. Ku acā ye tak lōn le yen raan dēt ca muəc nħom.)

17 Raan cī ləc ku dəc akēc ya tooc ba kəc aa muəc nħīm. Acā tooc ba kəc aa lək Wēt Puəth ē Yam. Ku lək ke ē cök ke cie wēl raan ŋic kəŋ ē path, rin ba nyuəth lōn thon cī Krītho thou tim cī rīiu kəu, ala riēldīt apēi.

Jethu ē ŋiny kəŋ ku riel Nhialic nyuəth

18 Aye kəc mār, kəc kuc tē bī ke kuəny thīn tak lōn thon cī Raan cī ləc ku dəc thou tim cī rīiu kəu, acīn kē ye kony tēnē ke. Ku Ÿook, kəc cī lušk thon cī Raan cī ləc ku dəc thou tim cī rīiu kəu, ee Nhialic nyuəth tē ril yen thīn.

19 Ku yeen acī gət athör thēer wēl Nhialic yiic ēlā, “Ÿen abī kəŋ gēl bīk rōt cīi loi tēnē kəc ŋic kəŋ ku kəc cī piöc apēi.”

20 Na ye kēlā, yenō buk lueel rin kəc ŋic kəŋ ku kəc cī piöc apēi, ku kəc ŋic teer wēl ē riēc aköl yic? Acī Nhialic nyuəth lōn ŋiny ē kəŋ ē kəckā acīn wētde yic!

21 Rin ŋiēc ē kəŋ tōu kek Nhialic, akēc kəc pinynhom ye lēu ku bīk ye ŋic cök alōn ŋic kek kəŋ. Ku Nhialic acī wēt yeku lək kəc, wēt yen ye yōöŋ yic, looi bī yen kəc ye gam kony.

22 Ku awīc kəc Itharel bīk kārīl ē kəc gōi tīŋ, kāk bī ye nyuəth lōn Nhialic alui. Ku kəc cie kəc Itharel ē wīckē bīk kəŋ aa ŋic.

23 Ku Ÿook wēt yeku lueel, ee Raan cī ləc ku dəc cī thou tim cī rīiu kəu cīi kəc Itharel ye lēu bīk gam. Ku yōöŋ kəc cie kəc Itharel yic lōn cīn yen wētde yic.

24 Ku tēnē kəc cī Nhialic cōl, kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, wēt cī Raan cī ləc ku dəc thou, ee riel Nhialic ku ŋiēc kəŋ Nhialic nyuəth.

²⁵ Rin kē ye t̄iŋ ciēt Nhialic c̄in kē ŋic, aŋic k̄aŋ apei ka wār raan ŋic k̄aŋ. Ku kē ye t̄iŋ ciēt Nhialic c̄ii ril, aril apei ka wār riel ē raan.

²⁶ Takkē emēn miēthakāi, we ye k̄oc ȳindē wāār kēc Nhialic we c̄ɔl bāk aa k̄oc buōth Jethu. C̄it tē c̄i raan cak th̄in, aa k̄oc lik ē kamkun kek aake ŋic k̄aŋ, t̄ēdē ke kek la riel, t̄ēdē ke ye k̄oc ke dhiēeth k̄oc c̄i jak.

²⁷ Nhialic ac̄i k̄oc ye t̄iŋ kec̄in k̄ep̄eth t̄ɔ ke ke l̄oc, rin b̄i yen k̄oc r̄ot c̄ɔl ka k̄oc ŋic k̄aŋ c̄ɔl ayār gup. Ku l̄oc k̄oc ye ȳok ciēt ke niōp, rin b̄i yen k̄oc r̄ot ȳok ke ril c̄ɔl ayār gup.

²⁸ Ku Nhialic ac̄i k̄oc c̄ii ke ye kuēēc nh̄iim l̄oc, rin b̄i yen riel k̄oc r̄ot ȳok ke kek ye k̄oc ril rac.

²⁹ Ku aye kēnē nyuōth l̄on ac̄in raan l̄eu ye b̄i nhiam Nhialic nhom.

³⁰ Ku ē rin Nhialic yen ac̄i wek ya k̄oc Jethu Kr̄itho. Ku ŋiēc ē k̄aŋ t̄ou kek Nhialic, ayeku ȳok tēnē Jethu. Ee rienke yen aye ȳok la c̄ok tēnē Nhialic ku yeku k̄ocken path, ku wēer ȳo bei adumuōmkua yiic.

³¹ Kēya, ac̄i ḡot athōr th̄eer w̄el Nhialic ȳic ēlā, “Na ye raan w̄ic ye b̄i nhiam rin kē c̄i ye c̄ɔl amit puōu, ka dhil nhiam rin kē c̄i Bēny looi.”

2

Tē c̄i Paulo k̄oc Korinth l̄ek th̄in

¹ Wāār c̄i ȳen b̄en tēnē we miēthakāi, ba we b̄en l̄ek w̄et ē

Nhialic c̄i moony, wek aa kēc b̄en aa jāam w̄el ril ye nyooth ciēt ȳa ye raan c̄i piōc apei tēnē we.

² Rin wāār rēer ȳen kek we, aca b̄en tak b̄i ciēn dēt l̄ek we, ee w̄et rin Jethu Kr̄itho, w̄et c̄i yen thou tim c̄i riūu k̄ou.

³ Kēya, wāār b̄ii ȳen tēnē we, ȳen ē ȳa b̄o ke ȳa c̄i riōc rin c̄ii ȳen ril. Ȳen ē ȳa ye lath.

⁴ Ku ȳen akēc piōc ku l̄ek k̄oc W̄et Puōth ē Yam w̄el puōth ŋiēc. Ee Nhialic yen ac̄i ye looi b̄i piōc̄diē ku tē ye ȳen k̄oc l̄ek th̄in la c̄ok ē riel W̄ei Nhialic.

⁵ Kēya, ac̄ie w̄el puōth yakē ke piŋ kek c̄ɔl we aa gam Raan c̄i l̄oc ku d̄oc, ee riel Nhialic.

N̄iny ē k̄aŋ b̄o tēnē W̄ei Nhialic

⁶ Kē ya piōc ē w̄et ŋiēc tēnē k̄oc̄dit c̄i gam. Ku ac̄ie ŋiēc t̄ou kek k̄oc pinynhom. Tēdē ke ŋiēc ē k̄aŋ t̄ou kek k̄oc m̄ec emēn, k̄oc la riel b̄i rielden guō liukā.

⁷ Ŋiēc ē k̄aŋ ya lueel, ee ŋiēc t̄ou kek Nhialic kēc c̄ɔl al̄oc tic tēnē k̄oc. Ku ac̄i Nhialic guiir th̄eer kēc piny cak l̄on ŋiēc ē k̄aŋ kēnē yen ab̄i duaar b̄ēi tēnē ȳo.

⁸ Ku ŋiēc kāk Nhialic kēnē ē kēc k̄oc m̄ec emēn ŋic. Na c̄ik ŋic ŋuōt aa kēc Bēny r̄om duaar kek Nhialic piāat tim c̄i riūu k̄ou.

⁹ Ku ē yen kē ye athōr th̄eer w̄el Nhialic lueel ēlā, “Ac̄in raan c̄i ye kaŋ t̄iŋ, ac̄in raan c̄i ye kaŋ piŋ, l̄on b̄i yen rot looi, yen kē c̄i Nhialic guiir tēnē k̄oc nh̄iar ye.”

¹⁰ Ku aa γok aci Nhialic bēn cōl anjic kākken kēc cōl alōc tic riel ē Wēike. Wēi Nhialic anjic kēriēec ēbēn agut kāk cī Nhialic moony.

¹¹ Ee puān raan rot yen ē kāk ye raan tak njic. Kēlā aya, ee Wēi Nhialic yen anjic tēktēk ē Nhialic ēbēn.

¹² γok kōc cī gam, γok aacie kān ye tak tēcīt tē ye kōc pinynhom, kōc cie kōc cī gam ke tak thīn. γok aaci Wēi cī Nhialic tuōc γo yōk. Ku aci γook kony buk kāk cī Nhialic yiēk γo ya deet yiic apath.

¹³ Kēya, tē jīem γok, γok aacie jam wēl cī γo piōōc tēcīt tē njic kān thīn pinynhom. γok aa jam ē wēl ye gām γo ē Wēi Nhialic, tē jīem γok kāk Nhialic tēnē kōc rēer Wēi Nhialic ke ke.

¹⁴ Raan liiu Wēi Nhialic tēnē ye, aacie kāk ye Wēi Nhialic piōōc ye gam, aa cīn wētde yic tēnē ye. Ku aaci ke ye deet yiic, rin alēu raan bī piath ē kākā njic tē rēer Wēi Nhialic kek ye.

¹⁵ Raan rēer Wēi Nhialic kek ye, alēu bī kērac ku kēpath deet yic, ku acīn raan lēu bī ye jōōny.

¹⁶ Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā,
 “Yēna njic kē tēk Bēny? Yēna lēu bī yeen wēt?”

Ku γok aa tak cīmēn Raan cī lōc ku dōc.

3

γok aa lui rin Nhialic

¹ Miēthakāi le γok gam tōk, akēc lēu ba jam tēnē we tēcīt

tēn bī yen jīem thīn tēnē kōc rēer Wēi Nhialic ke ke. Yen a γa ye jam tēnē we ciēt ye kāk pinynhom kek yakē ke tak kepēc. Ku ciēt we ye kōc cīt mīth ē tēdun ye wek piōōc kōc cī gam dēet yic thīn.

² Wek aa we cā gām kāk bāk ke dek ku aacie miēth ril kōu, rin wek aa we kēc guō cam miēth ril kōu. Agut cīt emēn, acāk lēu bāk liek,

³ rin wek anjot we ciēn cīmēn kōc pinynhom kepuōth yiēk kāk ye piāthken wīc. Tē rēer tiēl ē kamkun, ku yakē rēer ke njek gōth ke njek cī ye nyuōth lōn ciēn wek cīmēn kōc pinynhom?

⁴ Yen anjic ē kēnē tē ye njek kamkun ye lueel, “Yen abuōth Paulo.” Ku raan dēt. “Yen abuōth Apolo,” Ke wek aa tak cīmēn kōc kēc gam.

⁵ Yenō Apolo ku Paulo cōl aaye kōc ril apēi? Nhialic aci γo luōōi buk we kony bāk gam. Njek ē kamkua ē luōi cī Bēny tēk ye looi.

⁶ Yen aci kāu com ku yor Apolo, ku ē Nhialic yen acōl ye acil.

⁷ Raan cī kēdān com ku raan cī ye yor aacie kek ril. Ee Nhialic yen aril apēi, rin ē yen aci kāu cōl acil.

⁸ Raan cī kāu com ku raan cī ye yor aa thōn rin γok aa loi luōi tōk γodhie rin ē Nhialic. Ku Nhialic abī njek ya gām ariōp thōn kek luōiden cī looi.

⁹ Rin γok aa cīt dom luui Nhialic thīn. Wek aa cīt yōn buth Nhialic.

10 Ƴen aci Nhialic gäm tēet ye Ƴen ηiec buth. Ku ē yen aye Ƴen atēn kāk buth ηiec jōok cök, kāk ye raan dēt buth thīn aya. Ku ηek adhīl yenhom tāau piny apath tē buth yen thīn.

11 Rin Nhialic aci Jethu Krītho yetök looi bī a yen ē jōk ē cök. Kēya, acīn raan dēt ben jōk ē cök dēt ben yam.

12 Kōc aabī aleel ril apēi lööm ku bī kek kē cī jōok cök buth, ku kōc kōk aabī luui ē tiim ku bel.

13 Ku kōc aabī kē yen puōth luoi ē ηek tīη akōl le Raan cī lōc ku dōc dhuk. Rin akōl kēnē, mac abī luoi cī looikā them ēbēn, ku luoi bī mac göök abī tīη.

14 Nhialic abī raan buth kē cī jōok cök ē kāk cīi mac ye rac, yiēk ariöp.

15 Ku na le raan rēc mac luuide, ka cīn ariöp yök. Ku yeen nhom abī poth cīmēn raan yōöt rot bei mac yic.

16 Cāk ηic lōn wek aa cīt luanj ē Nhialic, ku Wēi arēēr kek we?

17 Na ye raan loi luanj ē Nhialic bī yic la buōöl, ke raan kēnē arēc Nhialic. Rin luanj Nhialic ē kēde ē rot. Ku aa wek aa ye ηek ke luanj ē Nhialic.

18 Acīn raan mēth rot. Na ye raan ye tak ka wār we ηīny ē kāη, ka dhil rot cōl acīt raan cīi kāη ηic ē riēec akölē yic, rin bī yen a raan ηic kāη.

19 Kē ye kōc akölē pinynhom tēn tak kepuōth ciēt ke ηic kāη, acīn ηīny ē kāη tōu thīn cīt tē ye Nhialic tiēη ye.

Cīmēn cī ye gōt athör thēer wēl Nhialic yic ēlä, “Nhialic ē kōc deep ηīnyden ē kāη yic.”

20 Ku aci gōt alōη dēt yic ēlä, “Aηic Bēny lōn tēktēk kōc ηic kāη acīn kēpuōth tō thīn.”

21 Duōkkē ye nhiam lōn buōōth wek ηek ku ηek. Kāk piōoc ēbēn aa kākkun.

22 Paulo, Apolo ku Pīter, kēriēec ēbēn pinynhom, pīr ku thou, kāk tōu thīn ēmēn ku kāk aköldä, kākä ēbēn, aa kākkun bī wek kāpath yök thīn.

23 Ku week ku yook aatō Raan cī lōc ku dōc cök. Ku Raan cī lōc ku dōc atō Nhialic cök.

4

Ƴok atuuc Raan cī lōc ku dōc

1 Wek aadhil Ƴo ya tīη ke Ƴok kōc lui rin Raan cī lōc ku dōc, kōc cī Nhialic looi buk yithken cī moony luēel.

2 Kē tōη ye wīc tēnē raan lui, ee lōn bī kāk wīc bānyde ēbēn bī ke looi, looi.

3 Ƴen acie diēer rin acie wek la yic pinynhom tēn, tē looi wek luk tēnē Ƴen tēdē ke ye kōc kōk ku bāk ηic lōn puōth luoidiē tēdē ke rac. Ku Ƴen acie rot ye luōk yic ē rot.

4 Acīn kē ya tak ke ca kuōc looi. Ku kēnē acie Ƴen cōl acīn guōp awuōc. Ee Bēny ē rot yen abī luk looi tēnē Ƴa.

5 Kēya, duk raan dēt luk wei ke tē bī ye luōk wei kēc bēn. Lunj ciēen adhīl Bēny tiit bī dhuk, yen abī kārēc ye thiaan cōl atiēc ku nyooth kārēc ye puōn ηek tak. Ku tēnē, ηek

abī læc a yök tēnē Nhialic rin kəpuəth cī looi.

⁶ Ēmēn miēthakāi, kāk ca ke lueel ēbēn, ee ciēt ya jam riēnkiē ku Apolo, rin bī wek kāk cī gōt ēlā deet yiic, “Duk kāk cī gōt thæer lir nhīim yīpuōu.” Acīn raan kamkun loi rot bī nhiam rin ē yen raan buəth ŋək ku dhəl raan cī buəth guōp.

⁷ Yeŋa cəl yī aye raan ŋic kəŋ tēnē kəc kək? Cie Nhialic yen gēm yī kəriēēc ēbēn tō kek yī? Na ye kēya, yeŋō yī cəl anhiam ciēt kāk tō ke yī cie kāk ke gēm yī.

⁸ Cāk kajuēc wiēcķē ke yök ēbēn? Cī Wēi Nhialic we yiēk miōc wiēcķē ke ēbēn? Cāk aa bāny mac kəc, cək alon cī yök mēc? Ee tēde, aya wīc bāk aa bāny mēc ayic, rin ku buk aa bāny yodhie ke we.

⁹ Aya yök yapuōu lən cī Nhialic yo tōsu ciēn yök atuuc, cīmēn kəc cī tēm awuōc bī yo nək bī kāk cī cak ēbēn, kəc ku atuuc nhial aa daai ē yo.

¹⁰ Rin ye yök kəc Raan cī ləc ku dəc, yök aa cīn kē ŋicku, ku wek aa ŋic kəŋ tē ye wek tək kek Raan cī ləc ku dəc. Yök aaci ril ku wek aa ril! Yök aaye bui ku wek aaye leec.

¹¹ Agut cīt akölē, yök aa rēer ke yo nək cək ku yök aa rēer ke yo nək rou. Yök aa ciēŋ alēth cī riāāk cī la yueryuær, yök aa ye biāk, yök aa cīn nhīim tē ceŋku, yök aa rēer yo kuany baai yic.

¹² Yök aa luui apēi yocin.

Tē wēi kəc yo kərəc, yök aa Nhialic thiēc bī ke dəc. Tē beŋ yo ka yeku guum,

¹³ tē bui yo, yök aa kəc jāām ē wəl path. Yök aa cīt kādhie cīn kəpuəth tōu kegup ye cuat wei.

¹⁴ Yēn aci kākā gēt rin bī yēn we cəl ayār gup, ē rin bī yēn we lək cīmēn mīthkiēn nhi-aar.

¹⁵ Rin na cək alon le wek kəc juēc apēi kony we pirdun kəc cī gam yic, ke wek aa cīn wurkun juēc. Rin pirdun ye wek tək kek Raan cī ləc ku dəc, Jethu, yēn aciit wuurdun rin cī yēn Wēt Puəth Yam bēēi tēnē we.

¹⁶ Wek aa yōök bāk ya aa kiēt.

¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen atooc yēn Timothī tēnē we. Rin ē manhdiē apēi, ku aca deet puōu. Abī we cəl aa tak yith rin tē piir yēn thīn, ke ya ye tək kek Raan cī ləc ku dəc, Jethu. Yithkā, kek aa ya piōc tēnē akuut kəc cī gam yōn juēc yiic.

¹⁸ Kəc kək kamkun aa tak lən cī yēn we bī la neem, ku kēya, aaci nhiam.

¹⁹ Na wīc Bēny, ke yēn abī lac la ba we la neem, ku ba riēl cī kəckā nhiam la yök, ke cie wēt yekē lueel ē path.

²⁰ Nhialic ē māācde nyuəth tē ye kəc luui thīn ē piērden yic, ku acie tē ye kek jīēm thīn

²¹ Yeŋō wiēcķē ba looi tē le yēn ba we la neem, bī dhiēl a yic ba we tēm awuōc, kua ba nhiērdiē nyuəth we ku ŋiēc we aa jāām.

5

Cuɔpkë raan kāk bal looi akut yic

¹ Ēmēn, yic acī kɔc kōk lēk ɣen lɔn raan tōk akuōtdun yic, aloi adumuōōm rac apēi, rin ē yen tōc kek tin ruēēi kek. Na cōk aa kɔc cie Nhialic la cōk ē door, ka cīi adumuōōm cīt kēnē nhīar.

² Yenō ye wek nhīam? Kēnē adhiēlkē maan, ku wek aa dhil raan adumuōōm cīt kēnē looi cuɔp wei akuōtdun yic.

³ Na cōk alɔn cīi ɣen rēēr kek we ke piāndiē arēēr ke we, ku ɣen acī raan cī kēnē looi tēm awuōc ciēt ɣa rēēr ke we.

⁴ Tē rēm wek rin Bānyda Jethu ke piāndiē arēēr kek we, ku riel Bānyda Jethu arēēr thīn.

⁵ Cuɔpkë raan kēnē wei bī la rēēr jɔnrac cīn, na cōk alɔn rēc yen guāpde, ke wēike abī kony akōl bī Bānyda dhuk.

⁶ Acīi rot lēu bāk nhīam. Wek aacī kē cī lueel ēlā thēer piŋ, “Lon thīn koor ayup cɔl apiāār ēbēn.”

⁷ Kēya, nyaaikē adumuōōm cīt luou ku bāk ben aa kɔc ē gam. Ku wek aabī jāl ciēt ayum ē yam cīn yic luou, cīmēn ŋic ɣen ye lɔn wek aa cīt kēnē alanden. Rin Raan cī lɔc ku dɔc, amiōcdan Yan ayum cīn yic luou acī nōk.

⁸ Tē cēm ɣok ayumdan Yan ayum cīn yic luou, ka cuk cam ke ɣo la puōth luoi kārēc ku adumuōōm, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luou. Apath buk ciēn

ruēēny ku loiku yic, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luou.*

⁹ Aca lēk we athōr wāār ca gāt we yic bāk ciēn buro kek kɔc ē rēēr ke wīc diāār.

¹⁰ Ku aacie kɔc cīi Nhialic la cōk ye door, ayī kɔc dīt puōth nhīar kājuēc ku cuēr, kek luēel. Na ye kat tēnē kɔc cīt ē kōckā, ke yīn acīi cīt raan pinynhom tēn ceŋ.

¹¹ Kēn yen luēel ē lɔn bāk ciēn buro kek wāmuuth cī gam wīc ē diāār, ku nhīēr kājuēc ku ye jak cī kiēēt door, ku ye kɔc jāām gup ē lueth, ku ye wīēt ē māāu ku ye cuār. Duk cōk mīth ke wāmuuth cīt ē kēnē.

¹²⁻¹³ Yic akīn, acie luōidiē ba luk looi tēnē kɔc kēc gam. Ee Nhialic yen abī luk looi tēnē ke. Ku cīi ye luōidun bāk luk looi tēnē kōckun cī gam? Cīmēn cī ye gōt athōr thēer yic ēlā, “Nyaaikē raan rac akuōtdun yic.”

6

Kɔc cī gam aa kōcken kōk yāth lukyic

¹ Na cī raan gōth ē kamkun kek wāmēnhē dēt cī gam, ke ye yiēc ŋō tō kek ye bī yen raan la gaany tēnē kɔc cie Nhialic la cōk ē door, ku cīi ɣēth tēnē kɔc cī gam bīk luk looi?

² Cāk ŋic lɔn bī kɔc cī gam la riel bī kek luk looi tēnē kɔc ē pinynhom? Ku na luōikē luk tēnē kɔc pinynhom, ke cāk lēu bāk kāthīi tō kamkun luk?

³ Cāk ŋic lɔn bī ɣok luk looi tēnē atuuc jɔnrac? Na ye kēya,

alëuku aya buk kāk röt looi piërda yic akölë aa luk.

⁴ Na yakë la luök cīt kākka, ke yeñö ye wek ke yäth tēnë kōc kēc gam bī ya kek luōkkun la looi?

⁵ Calkë röt aa thiëc löñ bī we rac gup. Cīn raan ñic käh tō weyiic bī kāk cī wāac kam kōc cī gam ya luk?

⁶ Ku Krīthian ë wāmēnh dēt ë Krīthian yäth tēnë kōc kēc gam, bī ya kek la luk looi.

⁷ Ku rin ye wek röt yäth luk yic ë röt bāk kāk we kēek la luk, aye nyooth löñ cī ciēñ path we göök. Ee bī ñuēñ tēnë we bāk kēēc cī luōi we ya guum. Ku ë bī ñuēñ tēnë we bāk kōc kōk cōl aa löm kākun.

⁸ Alëuku buk ñic aya löñ ye yok käreç looi tēnë kōc kōk, agut tēnë miēthakāi kuan cī gam.

⁹ Aya dhiel tak löñ ñic wek ye löñ Nhialic acīi kōc rēç bī puöl bīk bāanyde rōm kek ye. Wek aa dhil ë kēnë ñic. Kōc luui kāk bal, tēdë kōc diäär kōr, tēdë kōc jak cī kiēt door, ku kōc lööm rōor kōk cīt ke.

¹⁰ Cuēr ku kōc kepuōth yiēk kājuēc. Kōc wiēt ë määu, ku kōc kōc kōk jām gup ku kōc käh tuōr nyin. Kōckä ëbēn aacīi Nhialic bī puöl bīk bāanyde rōm ke ye.

¹¹ Kōc kōk ë kamkun aake cīt ë kōckä. Bēny Jethu Krītho ku Wēi Nhialic acā adumuōm nyaai wegup, ku wek aacī jāl aa kōc ë Nhialic, ku cōl we aala cōk kek Nhialic.

¹² Abī raan dēt lueel ëlä, “Acīn löñ ya gël ba kē wiēc cīi loi.” Ee tēde, ku kēriēc ëbēn acīi path tēnë yī. Alëu ba lueel löñ cī ya puöl ba kuat kē wiēc looi, ku yen acīi rot loi ba ya alony kāk ya ke looi.

¹³ Abī raan dēt lueel, “Miēth ë kēn yāc ku yāc ë kēn miēth.” Ee tēde, ku keek aabī Nhialic rac kedhie. Guöp acie luōi wēt bal ë path, aye luōi kē wic Bēny rin guöp ë kēde.

¹⁴ Nhialic acī Bēny jōt thou yic ë rielde, ku abī yook jōt aya ë rielde.

¹⁵ Anjēckë löñ ye guäpkun tōk kek Raan cī löc ku dōc. Lëu ba guöp abañ Raan cī löc ku dōc looi bī ya guöp abañ a dējök? Acīi rot lëu.

¹⁶ Cāk lëu bāk ñic, mony guäpde cōl aye kēn adējök löñ guäpken aabī ya tōk? Acī gōt athōr thēr wēl Nhialic yic ëlä, “Ku keek karou aabī ya guäp tōk.”

¹⁷ Ku raan rot mat kek Bēny, ee ya tōk kek ye wēike yiic.

¹⁸ Nyaai yīpuōu kāk bal yiic. Adumuōm kōk ye raan ke looi aacīi guäpde ye rac, ku raan yepuōu yiēk bal, adumuōm guäpde rac yen aye looi.

¹⁹ Anjēc löñ ye ñek ye ñic löñ guöp acit luan ye Wēi Nhialic rēer thīn. Acie wek we cak röt wēpēc. Wek aa kāk Nhialic.

²⁰ Nhialic acā ariöp dīt apēi tōōu piiny bī yen yī yōc. Kēya, calkë guäpkun aaye wek Nhialic leec.

7

Luoi kāk bal

Thiëëk

¹ Ëmën, ɣen abī jāl jam wël wäär cī wek ɣa gāt athöör. Ee yic, apath bī raan cī thiëk.

² Ku rin bī ciεεη rεεc kāk bal puöl, apath bī moc ala tiεηde ku ye tik la muonyde.

³ Moc ku tik aa dhil rëer apath ë rëer moc kek tiεηde ku rëer ë tik kek muonyde, ke cīn raan kuc ë ηek.

⁴ Guöp rëer ke tik acie këde ë rot, ee këne muonyde. Ku guöp rëer ke moc acie këde ë rot, ee këne tiεηde aya.

⁵ Cīi ηek kuc bī cīi tōc ke ηek. Apath bāk kaη mat lōn bī ηek atōc ë rot, rin bāk la nīn lik bī wek ke rōök. Kaηkē mat yic ku gamkē wedhie. Na la nīnkā thök ke we rām biōök cīmëndun thεεr. Të looi wek ye kēlä, ke jōηrac acīi we bī piëk adumuōm yic. Rin acāk bī lēu bāk bal göök.

⁶ Wek aa cā yōök bāk rëer ë röt kēlä, wek aa pāl bāk looi cīt tē wīc wek ye thīn.

⁷ Ee ba nhiaar apēi tēcīt wek ɣa. Ku ηek ë la këden cī Nhialic gām ye. Raan ë la miōcde ë rot ku raan dēt kek miōcde ë rot.

⁸ Ëmën, awiēc ba lēk rōör këc thiëëk ku diäär cī rōörken thou rëer ë röt, lōn apath bīk rëer ke cīi ben thiaak, ku cīi rōör thiëk aya cīmēn ɣen.

⁹ Ku na cāk lēu bāk rëer ë röt, ke we thiëk ku thiak diäär rin anuēēn bak thiëëk tēn tē bī wek aa tuil akōlaköl.

¹⁰ Alēk kōc cī röt thiaak ë riεl bānyda ku acie riεldiē, tik acīi muonyde pāl.

¹¹ Ku na pël moc, ka dhil rëer ke cīi mony dēt wīc, tēdē ke dhuk tēnē muonyde. Ku moc acīi tiεηde liōi.

¹² Ɏen acie Bēny, ku ɣen aluel wēt këne ke ɣa ye raan ë path. Na le wāmāāth cī gam la tiη këc gam, ku wīc tik këne bī rëer ke ye, ka cīi tik dhil liōi.

¹³ Ku na cī tiη cī gam thiaak ë mony këc gam, ku wīc mony këne bī rëer ke ye, ke tik acīi moc pāl.

¹⁴ Rin Nhialic ë mony këne gam rin cī yen tiη cī gam thiaak. Ku yeen ë tiη këc gam cōl aye raande rin cī ye thiaak mony cī gam. Na cīi cīt këne, ηuōt miēthken aa cīt mīth kōc cie Nhialic la cōk ë door. Ku rin cīt yen këne, mīth aaye Nhialic mat ë kacke yiic.

¹⁵ Ku na wīc raan këc gam bī raan cī gam rëer kek puöl, ka dhil raan këne looi këya. Acīn këne ηek duut ë kamken kedhie, moc ku tik, bī rëer ke ηek. Rin ɣok aaci Nhialic puöl buk rëer apath.

¹⁶ Tiη cī gam, ye ηic këdē lōn cīi yīn muonydu bī kony bī gam? Ku yīn mony cī gam, ye ηic këdē lōn cīi yīn tiεηdu bī kony bī gam?

¹⁷ Wēt ya lēk akuut kōc cī gam, ee lōn bī raan a pīr dhēl cī Bēny nyuōth ye. Ku ηek adhīl pīr tēcīt tēwäär pīir yen thīn ɣōn cōl Nhialic ye bī wētde gam.

¹⁸ Kē luεel akīn, na raan cī ηoot cī cōt Nhialic gam, ka cīi ηuōt man, ku ye wīc diēt këc ë ηoot. Na raan këc ë ηoot cī

cöt Nhialic gam, ka cii rot cöl anot.

¹⁹ Athöŋ ebën tēnē Nhialic tē cī raan ŋoot ayī tē kēc ye ŋoot. Kēn yen ril ē lōn bī yīn lōŋke gam.

²⁰ Raan ebën adhīl rēer cīt tēden wäär rēer yen thīn ŋon cöl Nhialic ye.

²¹ Na yī alony wäär cöl Nhialic yī, ke yī duk ye diεε. Ku na le kē kony yī ba nhom lāäu, ke loi.

²² Raan alony cī Bēny cöl bī ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc, ke ye alony cī Raan cī lōc ku dōc looi bī nhom lāäu. Ku yeen aya, raan cī Nhialic cöl bī ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc, ee ya alony Raan cī lōc ku dōc.

²³ Nhialic acā ariōpdit tāäu piny ē riēnkun. Duōkkē rōt loi bāk ya alony ē kōc.

²⁴ Miēthakāi cī gam, ŋon cöl Nhialic we, ŋek ē la tēden ciēŋ yen thīn. Cīmēn wäär ciēŋ wek ŋon cöl Nhialic we. Rēērke kēya we ŋic Nhialic. Ciēŋkē kēya.

²⁵ Awiēc ba wēt cāk thiēēc ē ŋen rin kōc kēc thiēēc dhuk nhom. Bēny akēc ya lēk kē ba looi. Ku wek aa ba lēk wēt ē piändiē, ke ya cīt raan cī Nhialic ŋōōth puōu bī la kēden luōi.

²⁶ Tē tiŋ ŋok kārīl bī rōt looi, ka ŋuēēn bī raan rēer ē rot ke cīi thiēk.

²⁷ Na yīn ala tik, ke duk liōi. Na kēc thiēēc, ke yī duk thiēk.

²⁸ Na wīc bī yī thiaak, ka cīn adumuōōm tō thīn. Ku kōc cī thiēēc aabī gum apēi piērden yic, ku awiēc bāk cīi gum.

²⁹ Kē luēel akīn miēthakāi cī

gam, tē cī dōŋ piērda yic aciek. Ku ēmēn le tuēŋ rōōr cī thiēēc aa dhil ciēŋ ciēt ke kēc thiēēc.

³⁰ Kōc dhiau ku yekē nyuōōth ciēt ke cīi dhiau. Kōc dal ku yekē nyuōōth ciēt ke cīi puōth mit, kōc ē ŋōōc, ku yekē nyuōōth ciēt kāk cīk ke ŋōōc cie kākken.

³¹ Ku kōc kāk pinynhom luōōi, apath bīk cīi ye diεε apēi ciēt cīn kaam dīt cīk nōk ke lui. Piny kēnē kek kākken tō thīn ebën, acīi bī ciēŋ apēi.

³² Anhiaar bāk rēer ke we cie diεε. Kam kōc cī gam, raan kēc thiēēc ē yenhom yiēk luōi kāk Bēny, rin bī yen Bēny cöl amit puōu.

³³ Ku raan cī thiēēc ē yepuōu yiēk kāk pinynhom, rin bī yen tiēŋde cöl amit puōu.

³⁴ Ku kēya, piānde ē nhom rou. Ku tiŋ kēc bēn thiaak, tēdē nyan kēc kaŋ thiaak, ee yepuōu yiēk luōi kāk Bēny, bī guāpde ku wēike aa kāk Bēny kedhie. Ku tiŋ la moc ē yenhom yiēk kāk pinynhom, rin bī yen muōnyde cöl amit puōu.

³⁵ Kākkā ebën aa ca lēk we rin wīc ŋen ye ba we kony, ku cā we gēl bāk kāk wiēckē ke cīi ye looi. Awiēc bāk kēn yic aa looi ku piēērke dhēl la cōk, ku bāk Bēny luōōi puōu ebën.

³⁶ Na ye moc tak, lōn kē cī yen thiēēc gōōu tēnē nyan cī meek acīi path, ku yeen ala puōu thiēēc, ka thiēk tēcīt tē wīc yen ye thīn. Acīn adumuōōm tō thīn.

³⁷ Ku mony cī ye guiir piānde ē rot, ke cīn kōc thōōc ye thīn, ku ŋic aya apēi lōn bī

yen ye lëu bī rëer apath ke cīi thiëek, ke kēpath yen alooi bī nya cīi thiak.

³⁸ Këya, mony thiak nya ë kēpath looi, ku mony cīi nya thiak ë kē ηuëen apei looi.

³⁹ Acīi path bī tik mony dët wic ke muonyde pīr, ku na cī moc thou, ka lëu bī mony dët nhiëer thiaak, ku yeen adhil a raan cī gem.

⁴⁰ Ku na ye wëtdië, ke yeen abī puşu miët tē rëer yen ke cīi ben thiaak. Aya tak lön ye Wëi Nhialic ya kony täktäkië yic aya.

8

Müth ye gäm jak cī kiëët

¹ Ëmën ηen abī jäl jam müth ye ke gäm jak. Ee yic, yok anjic kajuëc rin ë wët kënë. Ku ηiëëc kajuëc ë raan cöl anhiam, ku nhiër ë raan juak bī riël.

² Na ye raan tak lön cī yen käh ηic, ka ηot këc tē bī yen käh jäl ηic dööt.

³ Ku raan nhiar Nhialic aye Nhialic ηic.

⁴ Ku dët rin ye ke müth cī gäm jakrëc cam, anjicku lön nhialic ye kiëët ë käh, acīi tō thīn. Acīn Nhialic dët, Nhialic ë tök.

⁵ Ee yic, këc aa jam lön tō jak cīt käkkä thīn nhial ku piny. Ku na cök alön tō jak juëc cīt käkkä thīn,

⁶ ke tënë yo ë Nhialic tök yen atō thīn. Yen acī këriëëc ëbën cak, ku ë rienke yen aye yok pīr. Ku Bëny ë tök, Jethu Krītho, ku ë rienke yen acī këriëëc ëbën cak, ku ë yen pīir yok.

⁷ Ku acie raan ëbën yen ηic ë yic kënë. Kəc këk aa ηoot nhūm këk cī kiëët yiic, na camkë müth cī gäm jak cī kiëët, ka yekë tak ciët ke cī müth cik cam yiëk gup ajuëëc.

⁸ Miëth yeku cam acie yo ë looi buk la cök tënë Nhialic. Acīn kë ye nyaai tē cëm yok ye, ku acīn kë ye juak thīn tē cëm yok ye aya.

⁹ Wek këc cī gam, duëkkë kë cīn yen müth ya ke theek loi bī wek këc koor gamden muör, bīk tak lön ë yen adumuööm yen cik looi cëm kek ë müthkäh, tē cī kek we tīη ke camkë ke.

¹⁰ Na tīη raan koor gamde yī raan ηic käh, yī müth këk yai cī gäm jak cī kiëët, ke cī kënë bī riël nyin abī miëth cī gäm jak cī kiëët cam?

¹¹ Këya raan koor gamde, wämuuth cī gam cī Raan cī löc ku döc thou ë rienke, abīi tēdun ηic yīn käh thīn rac.

¹² Tē looi yīn adumuööm tënë wämäthkun cī gam, ba gamden koor rac këlä, ke yīn adumuööm looi tënë Raan cī löc ku döc alanden.

¹³ Këya, na ye miëth ya cam wämääh cī gam cöl aloi adumuööm, ke ηen acīi miëth kënë ben cam rin ba wämääh cī cöl aloi adumuööm.

9

Yic ku luoi atuuc

¹ ηen ala yic ba këk piërdië wic. ηen acī Jethu Bännya tīη ku ηen atuonyde. Ee gamdun yen ë luoi ca looi tënë Bëny.

² Na cök alön cīi këc këk ye ye gam lön ye ηen atuuc, ka ηiëc lön ηic wek ye lön ye ηen atuuc, rin aye kë piir wek, ke

we ye tök kek Bëny nyuəəth lən ye ɣen atuuc.

3 Yen ë tē ye ɣen rot kuəny thīn tē jööny kəc kək ɣen.

4 ɣen ala yic bī ɣen yiək miəth ku kē dek rin luəidiē,

5 cīmən ye atuuc kək ku wämāthakən ë Bëny, ku Pīter la keny kek diäärken, cā la yic ba thiëek tīŋ cī gam ba ya keny kek ye?

6 Nadē ke ye Barnaba ku ɣen ɣopəc, ɣok aa tuuc dhil luui ɣocin rin piërda?

7 Apuruk acie rot riöp ë rot. Raan tim ë luək com aye n̄öəth lən bī yen mīth abək cam. Aye abiök n̄öəth lən bī yen dek cek ye yök tənē amälke.

8 Acie kək yakē tīŋ ke loi röt akölaköl kek luēl kepəc, rin kā cīt kakkä aaci gət löŋ Mothith yic.

9 Acī gət löŋ Mothith yic älä, “Duk muəər der thok tē luui yīn ye bī rap kəəm. Ye miöör kek ye Nhialic yiək yenhom?”*

10 Cie ɣok ye lueel yen wēt kənē? Ee gät rienkua, rin raan pur ku raan tēm ayekē n̄öəth rin le yen kē bik yök rap cīk looi yiic.

11 ɣok aaci luui buk kək wēi tiēŋ wepuəth, ke yakē tak lən cī ɣok puəth dīt tē n̄ēəth ɣok ye lən le yen ariöp bāk gām ɣo?

12 Ku na le kəc kək la yic bīk kakkä yök tənē we, ke ɣo cī la yic wär yiēnyden? Ku akēcku kaŋ them buk la kē yökku, tē cək alən ë yen ke yiēnyda. Ku kəriēēc ebən acuk gum rin

buk kəc cəl aa gam Wēt Puəth Yam rin Raan cī ləc ku dəc.

13 Anjēc lən njic wek ye lən röör ë luui luaŋ Nhialic aa miəthden yök ë luoi luaŋ Nhialic yic. Ku kəc kək cī bēi luaŋ Nhialic juaar ariäk nhom aa bək lööm kək cī juaar yiic.

14 Kälä aya, aci Bëny looi bī kəc ë kəc lək Wēt Puəth Yam, kē piir kek aa yök thīn.

15 ɣen akēc luui ë yithkä. Ku ɣen acī athör kənē gät emən rin bī ɣen ë yithkä wic ë rienkiē. Anuēen ba thou tēn tē looi ɣen ë kənē. Acin raan bī wētdiēn nhiem ɣen kənē nyaai tənē ɣa.

16 Acie rin ye ɣen kəc lək Wēt Puəth Yam yen ɣa cəl anhiam. Ku yic ë rin cī Nhialic ɣa yök ba kəc lək, ku abi rēēc apeī aköldä tənē ɣa tē cī ɣen kəc ë lək Wēt Puəth Yam.

17 Na luoi ë luoi kənē tē cī ɣen ye tak ba looi, ke ɣen adhil ariöp wic. Ku na cie ɣen tak ye, ku ye Nhialic yen lək ye ɣa ba looi, ke ɣa bā ariöp wic kədē?

18 Yenö yen ariöpdie? Ariöpdie ë kē bī ɣen kəc lək Wēt Puəth Yam ke ɣa cī thiēc ariöp, ku cā yinydiēn bī akut kəc cī gam yiək ɣa wic.

19 ɣen raan ë rot. ɣen acie alony raan dēt. Ku emən ɣen ë rot cəl aye alony raan ebən, rin bī ɣen kəc juēc lēu bik gam.

20 Tē luui ɣen kek kəc Itharel, ɣen ë cien cīmən raan Itharel rin bī ɣen ke lēu, cək alən cī yen ë kēdit tənē ɣa

* 9:9 Aliu ciēŋ ë Jiēŋ yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18 9:11 Rom 15:27 9:13 L.rou 18:1 9:14 Mt 10:10; Lk 10:7

10

ba cien ciεηden. Υεν ε cien cimēn raan wic ye bī lōōη cī Mothith gōt theek, tē luui γen kek kōc ē lōōηkā, rin ba ke lēu bik aa buōth Raan cī lōc ku dōc.

²¹ Kēlā aya, tē luui γen kek kōc cie kōc Itharel, γen ē cien cimēnden ke γa cī lōōη kōc Itharel thek. Kēnē aya looi rin bī γen kōc cie kōc Itharel cōl aa buōth Raan cī lōc ku dōc. Ku acie lōn ciēη γen ke γa kuc lōη Nhialic, γen abuōth lōη Raan cī lōc ku dōc yic.

²² Tē rēer γen kek kōc ē gam, γen ē ciēt raan tōk kamken, rin bī γen ke lēu. Kēya, γen ē rot looi ba thōη ke kōc ēbēn rin ba kōc kōk kony keyiic bik gam, kuat dhēl bī γen ye lēu thīn.

²³ Υεν ε kākkā looi ēbēn rin bī γen Wēt Puōth Yam ē rin Jethu γāth tuēη. Ku rin bī γen dōc ye yōk tē γēth Wēt Puōth Yam tuēη yōk aya.

²⁴ Anjēckē, tē wēer kōc, ee raan tōη cī kōc wuōr yen ē kēn wēer kōc nyaai. Wek aa dhil kat cimēn kōc wēer bāk ē kēnē lōōm.

²⁵ Raan tuk, ee lōōη ē tuk dhīel theek apēi, rin bī yen kē ye gām raan tō tuēη, kēn bēn yāi akōldā, nyaai.

²⁶ Yen ē kēnē ye γen kat ke γa cōk γanhom ba tē riη kōc thīn thap thok piny. Ku γen acie pēer ē gut yic ē path.

²⁷ Υεν ε rot looi ba riēl, ba Jethu buōth, rin na ca kōc juēc piōc ke Nhialic cī γa reec akōldā.

Paulo ē kōc cī gam piōc rin jak ye kiēt

¹ Miēthakāi cī gam, awiēc bāk kēwāār cī rot looi tēnē wārkuan dīt wāār buōth Mothith ror liēt tak. Keek aake tiit luēt, nawēn ke tem Wār Lual ē path.

² Tēwāār buōth kek luēt, ku wāār teem kek wār, keek aake cit kōc cī muōc nhūim bik aa kōc buōth Mothith.

³ Keek ēbēn aaci miēth tōη thōη cam, miēth yīk Nhialic ke ē riēde,

⁴ ku dēkkē ē piū ke looi Nhialic bik kuēr kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur ē ye Raan cī lōc ku dōc guōp.

⁵ Cōk alōn cī kāpuōthkā rōt looi ēbēn, ke Nhialic ēcīi puōu mit kek wārkuan dīt juēc. Go Nhialic ke nōk ku weer guāpken roor tē cī cien.

⁶ Ēmēn, Nhialic aci wārkuan dīt wāār cī yen puōu mit tēnē ke tēm awuōc, bī γo wēt buk γopuōth cī ye yīek kāreε cimēn wāār cī kek ye looi,

⁷ tēdē ke γo dor jak cī kiēt cimēn cī kōc kōk keyiic ye looi γōn. Rin aci gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, “Kōc aaci nyuc bik mīth ku dēkkē ku jōlkē dier.”

⁸ Dukku γopuōth ye yīek bal cimēn wāār cī kōc kōk keyiic ye looi, nawēn ke raan tim thiār-rou ku ηuan thou akāl tōk.

⁹ Acuk lēu buk Bēny them cimēn γōn cī kōc kōk keyiic ye

10:1 B.bei 13:21-22; 14:22-29 **10:3** B.bei 16:35 **10:4** B.bei 17:6; Kn 20:11

10:5 Kn 14:29-30 **10:6** Kn 11:4 **10:7** B.bei 32:6 **10:8** Kn 25:1-18 **10:9**

looi, nawën ke thööj käpieny ke.

¹⁰ Duškkë ye rëer we jiëem wenhüm cimën wäär ye kəc kək keyiic ye looi, ku aaci Nhialic bën tuəc atušnyde bi ke nək.

¹¹ Käkka ebën aaci röt looi tënë kəc Itharel bi ke ɣo lək. Ku kākka aaci gät piny rin bi ɣo lək thïn aya. Rin ɣok aa pır tē bi thök piny guə bën thïn.

¹² Raan ci gam ye tak lən atiit gamde, adhıl yenhom täau piny bi ciën kërɛc ye.

¹³ Na them yi ba adumušömm looi ke ɲic lən ci kəc kək kaɲ them kälä aya. Nhialic ë kē ci thən dhiel looi. Acin raan bi Nhialic pušl bi them arək aba athəmde cii gök. Ku tē them yi ka la dhël kony Nhialic yi ba athëm göök.

¹⁴ Këya, miëthakäi nhiaar, duškkë jak ci kiëët kəɲ door acin.

¹⁵ ɣen ajam tënë we rin anjɛc lən ye wek kəc ci nhüm bak, takkë wët luɛel kënë yic wepušth ë röt.

¹⁶ Tē dək ɣok biny ye ɣok dek mušn abiëc miëth Bëny yic ye ɣok Nhialic leec thïn, ke ɣok aa rəm riem Raan ci ləc ku dəc. Ku tē bëny ɣok ayup ku camku, ke ɣok aa rəm gušp Raan ci ləc ku dəc.

¹⁷ Rin ayušm tök yen atö thïn, ke ɣo ebën cək alən juëc ɣok, ɣok aa guäp tök rin ɣok ayušm tök rəm.

¹⁸ Takkë kəc Itharel tē ciem kek kək ci juër Nhialic, ke keek aa ya tök kek Nhialic.

¹⁹ Yenö wiëc ba lueel tē jiëem ɣen kälä? Ye nadë ke jak ci kiëët, ayi miëth ci juër ke aa la wät den yic?

²⁰ Acie këya! Kë luɛel ë lən kək ye kəc cin gam la cök juaar, ee tënë jakrɛc acie tënë Nhialic. Ku acä wïc bäk röt aa mat kək jakrɛc yic.

²¹ Yin acii dək biny mušn abiëc ë Bëny, ku bën dek biny kək jakrɛc. Yin acii röm kek Bëny ku bën röm kek jakrɛc.

²² Na loiku ë kënë, ke rin wïc ɣok ye buk Bëny rac pušu. Yeku tak lən ril ɣok apei buk Bëny dhäl ku cii ɣo tēm awušc?

²³ “Ayeku lueel ɣok aaci pušl buk kək wicku ke looi.” Ee yic, ku acie keriëëc ebën yen path. “Keriëëc ebën aci pušl buk looi.” Ku acie keriëëc ebën yen ɣo kony.

²⁴ Yin adhıl luui kək kəc kək cəl amit pušth, tən lən ye yin luui kək yi cəl amit pušu ë rot.

²⁵ Apath tënë yi ba kuat riɲ ye ke ɣaac tē ye riɲ ɣəc thïn cuet, ke yi cii pušu diu.

²⁶ Rin aci göt athör thær wël Nhialic yic ëlä, “Piny ku keriëëc ebën tō thïn aa kək ë Bëny.”

²⁷ Na ci yi cəl ba la miëth pan raan cin gam ku ca gam ba la, ke yi cam kuat miëth ci bëi tënë yi ke yi cii thiëc.

²⁸ Ku na lək raan dët yi, “Miëth kënë aci juër jak ci kiëët,” Ke yi duk ë miëth kënë cam, ku acie rin diu tō yipušu, ee rin wët rëer raan ci ye lək yi pušu.

²⁹ Këya, acie kē tō piāndu yic, ē kē tō puōn raan dēt yic. Raan dēt abī thiēc ēlā, “Yenō ye kē rēer puōn raan dēt yic ya gēl ba kēdiēn tō ɣapuōu cīi loi?”

³⁰ Na læc Nhialic rin miēth, ke yenō bī raan dēt ya nyieeny miēth cī ɣen Nhialic leec?”

³¹ Këya, kuat kē loi, tē mīth yīn ayī tē dēk yīn, loi ke ēbēn dhēl ye ke Nhialic leec thīn.

³² Duk kē ye kōc kōk yōk ke rac loi cīmēn kōc Judia, tēdē kōc cie kōc Judia, ayī kōc akut kōc cī gam.

³³ Luōōikē cīmēndiē, aya looi ba raan ēbēn cōl amit puōu kāk ya ke looi yiic, ke cā loi kēpath tēnē ɣen ē rot, ke ye kēpath tēnē kōc ēbēn rin bī raan ēbēn luōk.

11

Dhēl puōth ē rōōk

¹ Luōōikē cīmēndiē, cīmēn ye ɣen luui cīmēn Raan cī lōc ku dōc.

² Wek aa ya leec rin ye wek luōidiē ku kāk ya piōōc muk nhīim akōlakōl. Ku wek aa kāk cī piōōc tēnē kōc cī gam, kāk ca ke ŋic tēnē kōc kōk ku nyuōth ke we, buōōth yiic.

³ Ku awiēc bāk ŋic lōn Raan cī lōc ku dōc atō moc nhom ku moc atō tik nhom, ku Nhialic atō Raan cī lōc ku dōc nhom.

⁴ Këya, mony ē rōōk, tēdē ke lēk kōc wēt Nhialic ke cī yenhom kum, ee Raan cī lōc ku dōc rac guōp.

⁵ Ku tiŋ ē rōōk tēdē ke lēk kōc wēt Nhialic ke kēc yenhom kum ē muōnyde rac

guōp, athōŋ ke tiŋ cī muut nhom bī rac guōp.

⁶ Na cīi tik yenhom ye kum, tē rōōk kōc, ke ye rac guōp cīmēn tiŋ cī muut nhom. Këya, adhīl yenhom kum.

⁷ Moc acīi yenhom kum rin acī Nhialic looi bī ciēt ye, ku gēm kēnē ye cōl athōŋ kek ye. Ku athēēk tik tēnē moc aye nyuōōth lōn cī ye looi ke cīt moc.

⁸ Rin acīn kē cīi Nhialic lōōm tēnē tik bī yen moc cak, ee tik yen acī cak kē cī lōōm tēnē moc.

⁹ Ku moc akēc cak rin ē tik, ē tik yen ē cak rin ē moc.

¹⁰ Këya, rin ē wēt kēnē ku rin atuuc nhial, tik adhīl yenhom kum bī nyuōōth lōn tō yen moc cōk.

¹¹ Ku cīt lōn ye ɣok kōc cī mat kek Bēny, tik acie kē puōl yic tēnē moc cīmēn ye moc kē cīi yic puōl tēnē tik.

¹² Ee yic, ee lōm ē moc yen acī lōōm bī ke tik cak ku ē yic aya, lōn ē tik yen ē moc dhiēēth ku keek kedhie aabō tēnē Nhialic raan cī kēriēēc ēbēn cak.

¹³ Takkē yic, kek we ē rōt lōn puōth yen bī tik rōōk tēnē Nhialic ke kēc yenhom kum tē rōōk kōc juēc thīn.

¹⁴ Aye ciēŋ nyooth lōn bēr nhīm nhom apei aacīi path ke moc.

¹⁵ Ku tēn tik ē kēn dhēēŋ. Nhiēm bāār acī Nhialic gām ye bī ya kēn yen yenhom kum.

¹⁶ Ku na le raan ye tak lōn wēt luēel acie yic, ke ɣen ku akuut kōc cī wēt Nhialic gam,

γok aa cīn tēdēt ye γok Nhialic duōr thīn.

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

¹⁷ Wek aa cā bī leec wēl lēk we kā yiic, rin tē rēm wek bāk Nhialic door, kāreç yakē ke looi kek aa juēc tēn kāpuōth yakē ke looi.

¹⁸ Tuen, acī kōç kōk lēk γa lōn tē rēm wek, wek aa weyiic tek. Ku acie wēt tōk yen yakē lueel. Ku kēnē alēu bī ya yic.

¹⁹ Ee tēde, alēukē bāk weyiic tek ē kamkun rin bī kōç luel yic ηic.

²⁰ Tē rēm wek ēbēn ke we ye akut, ku cōk alōn ye wek ye tak lōn ē yen kē cī Bēny dōr looi kam kōç yen camkē, ka cie yic.

²¹ Rin tē mīth wek, wek aye ηek mīth ē rot ke we cī rōt tit. Kōç kōk aa rēer ke nēk cōk ku wīeēt kōç kōk.

²² Cīenkē nhīim bēi ye wek mīth thīn ku dēkkē thīn? Aye akut kōç cī gam yen yakē bēn rac guōp, ku guōtkē kōç cīn kājuēc nyīn? Yakē tak yenō ba lueel tēnē we rin luoi cīt kēnē? Ba we leec? Acā kōη looi acīn.

²³ Rin γen acī piōōc yōk tēnē Bēny. Ku ē yen aca bēn gām we aya, lōn Bēny Jethu, ee wēēr wāār bī ye luōm, ee cā ayup lōōm,

²⁴ nawēn cī Nhialic leec, ke bēny ayup yic ku lueel, “Kēnē ē guāpdīē cī looi riēnkun. Camkē ayum kēnē bī wek γen aa tak.”

²⁵ Kēlā aya, wēn cī miēth thōk ke lōm aduη cī thiāη muōn abiēc ku lueel, “Aduη

muōn abiēc kēnē ē dōr yam kek Nhialic cī thany riēmdiē. Tē dek wek ye, luoi kē kēya bī wek γen aa tak.”

²⁶ Wek aa thon ē Bēny luēel, yet akōl bī yen bēn dhuk tē cēm wek ayum kēnē ku dēkkē muōn abiēc aduōk yic.

²⁷ Kēya, na cam raan ayum Bēny ku dēk aduη muōn abiēc yic, dhēl yen ye dhōl guōp, ke yeen ala guōp awuōc, rin cī yen adumuōm looi tēnē guōp ku riēm ē Bēny.

²⁸ Raan adhil yepuōu kaη caath kāreç cī ke looi bī jāl mīth ayup ku dēk aduōk yic.

²⁹ Na cam raan ayup ku dēk aduōk yic, ku cī tēden ye kek tōk thīn kek guōp ē Bēny yīk yēnhom bī ηic, ka bī Nhialic tēm awuōc tē cēm yen ayup ku dēk aduōk yic.

³⁰ Yen ē kē cī kōç juēc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou kōç juēc.

³¹ Na kōηku γopuōth wīc kāreç cuk ke looi, ka cīn kē tēm Bēny γo awuōc.

³² Ku luk aye Bēny looi ku tēm γo awuōc, rin na nhiāk la piny thōk ke Nhialic cī γo tēm awuōc kek kōç pinyhom ēbēn.

³³ Kēya, miēthakāi cī gam, tē met wek wenhīim bāk mīth, ke we ye rōt tiit.

³⁴ Ku na le raan nēk cōk, ka dhil mīth baai rin bī Nhialic we cī tēm awuōc, rin cī wek rōt ye tiit tē rōm wek. Ku wēl kōk aa ba la lueel tē yeet γen tēnē we.

Miöc Wëi Nhialic

1 Ëmën, awiëc ba jam miöc ye yök tënë Wëi Nhialic. Awiëc bäk yith ñic rin ë kakkä miëthakäi cï gam.

2 Anjæckë, wäär ye wek kəc cie Nhialic ë door, wek aa we cï muör dhöl juëc bäk ke aa door jak cï kiëët.

3 Awiëc bäk ñic lön acin raan ye Wëi Nhialic cök puöu, lëu ye bi Jethu lëk guöp wël rəc. Ku acin raan la riel bi lueel lön ye Jethu Bëny të këc Wëi Nhialic ye tääu yepuöu.

4 Miöc juëc cïi thöñ aatö thïn, ku ee Wëi Nhialic tönjë yen ë ke gam.

5 Kəc aa luui dhöl juëc, ku ë Bäny tök yen aye kë luööi.

6 Miöc juëc cïi thöñ ye kəc luui aatö thïn, ku ë Nhialic tönj yen ë ke gäm raan ëbën rin luöiden wïc.

7 Nhialic ë raan gäm kë ye raan ye ñic lön rëër Wëi Nhialic kek ye, ku bi luööi bi yen akut kəc cï gam kony.

8 Wëi Nhialic ë raan tök gäm ñiëëc käh. Ku Wëi Nhialic tönj kënë, ee raan dët looi bi kəc aa lëk käjuëc ñic bö tënë Nhialic.

9 Wëi Nhialic tönjë, ee raan yiëk riel bi yen Raan cï ləc ku dəc gam apëi. Ku yik raan dët riel ë yen kəc tuany kony.

10 Wëi Nhialic ë raan gäm riel bi yen käk jäh göi aa looi. Ku gëm raan dët riel ë yen wët Nhialic lëk kəc. Ku raan dët ke riel ë yen miöc bö tënë Wëi Nhialic, ku kək cie bën tënë ye tek thook. Ee raan yiëk riel bi jam thok kək, ku gëm raan

dët riel bi käk cï lueel thok kək teet yiic.

11 Ku ë Wëi Nhialic tönj kënë yen ë kakkä gam ëbën təcit të wïc yen ye thïn. Ee ñek gäm miöc cïi thöñ kek miöc ë ñek.

Guöp ala yic käjuëc

12 Guöp Raan cï ləc ku dəc ë guäp tök la yic käjuëc, cimën guöp raan la yic käjuëc.

13 Kälä aya, yook ëbën ke yo ye kəc Judeo, tädë ke yo ye kəc cie kəc Judeo. Tädë ke yo ye kəc lääu nhïim, tädë ke yo ye aloony. Wëi Nhialic acï ñek kamkua a muöc nhom ku arëër kek yo, ku acï yo looi buk aa banj guöp Raan cï ləc ku dəc.

14 Ku guöp acie abanj tök, ala yic abëk juëc.

15 Tädë na lueel cök ëlä, "Rin cïi yën ye cin, yën acie abanj ë guöp." Ka cïi kënë ye looi, bi cïi ye abanj ë guöp.

16 Tädë ke lueel yic ëlä, "Rin cïi yën ye nyin, yën acie abanj ë guöp." Ka cïi kënë ye looi aya bi cïi ye abanj ë guöp.

17 Na guöp ëbën ye nyin, ke ye piñ kädë? Ku na guöp ye yic yetök, ke ye ñör kädë?

18 Ku yic akïn, Nhialic acï abëk cïi thöñ tääu guäp tök yic təcit të wïc yen ye thïn.

19 Na ye abanj tök yen tö thïn ë rot, ñuöt acin guöp.

20 Ku yic akïn, abëk juëc aatö thïn ku guöp ee tök.

21 Këya, acïi nyin lëu bi lueel tënë cin ëlä, "Yin acä wïc." Ku acïi nhom luel tënë cök, "Wek aacä wïc!"

22 Ku yic ak̄in, ab̄ek gūp ye tak ciēt ke cū ril, aaciū dhil liu th̄in.

23 Ku ab̄ek gūp ye yök ke c̄in luoi ye ke kuëc̄ nh̄im, kek aa yeku ηiεc muk apath. Ku gūp aləη cie nyuəəth ē path, aye ηiεc kum.

24 Ku gūp aləη cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acā ab̄ek ē gūp cū ke looi bik aa gūp tök eb̄en, ku acā ab̄ek ē gūp cū ke ē kuëc̄ nh̄im looi b̄i ya kek kād̄it ap̄ei.

25 Kēya, gūp ē tök aciū yeyic ē tek, ku ab̄ekken cū thōη aa röt kuəny kamken.

26 Na rem gūp aban̄ tök, ka ab̄ek kök ē gūp aaciū la ləη aya. Na lec aban̄ tök, ka ab̄ek kök aa mit pūth kek ye ē tök.

27 Week eb̄en wek aa gūp Raan c̄i ləc ku dəc, ku ηek kamkun aban̄ gūpde.

28 Akut kəc c̄i gam yic, Nhialic acā atuuc tōəu tuəη. Ku b̄ə kəc wəl Nhialic luεel kecök. Ku b̄ə kəc ē piöoc. Ku kəc la riel ē luui kāk jāη göi. Ku b̄ə kəc la riel ye kek kəc tuany kony bik pial. Ku kəc ē kəc kony, ku kəc mac kəc, ku kəc jam thok kök.

29 Keek acie atuuc eb̄en, ku aacie kəc lək wēt Nhialic eb̄en, ku aacie kəc ē piöoc eb̄en. Acie raan eb̄en yen la riel ē yen luui kāk kəc göi,

30 tädē acie raan eb̄en yen la riel ye yen kəc tuany kony bik b̄en pial, tädē acie raan eb̄en yen jam thok kök, tädē acie raan eb̄en yen la riel b̄i kāk c̄i lueel thok kök teet yiic.

31 Wəl kē wepuəth miöc kek d̄it ap̄ei. Ku miöc path kamken eb̄en ak̄in.

13

Nhiër

1 Al̄eu ba jam thok kök, ayi thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhiër tēnē ya, ke yen acit raan loi duəət, tädē ke yen athōη kek lönh gūt ē path.

2 Na ba la riel ye yen kəc ηiεc lək wēt Nhialic. Ayi ηiëc̄ ye yen kāk ye moony deet yiic. Ayi lən ba la gam ril ap̄ei tēnē Nhialic, lēu yen ye ba gat yök bik röt nyooη tē rēer kek th̄in. Ku na ciən nhiër ke yen ē raan c̄in kē ya lēu ac̄in.

3 Na gam ba kāk tō ke yen eb̄en tek tēnē kəc nōη, ku gam rot b̄i yen cuat mεεc, ku na ciən nhiër ka c̄in kē kony tēnē ya.

4 Nhiër ē lən b̄i raan kērac guum ku lir pūəu, acie tiεel ku nhiaam.

5 Nhiër acie kuöoc ē wəl ku acie cəok ku acie thöök ē pūəu. Raan la nhiër acie kēεεc c̄i luoi ye ē muk nhom.

6 Kəc la nhiër c̄it nhiër kəc c̄i gam, aaciū pūəth dhil miεt tē looi käreεc, ku aa ye yic cəl aa mit pūəth.

7 Nhiër ē yo cəl agum kēriëc̄ eb̄en, ku ē yo cəl amuk gamda kuat kāk loi röt yiic, ku cəl yo aηəth Nhialic ku cuk yit.

8 Nhiër ē rēer th̄in akölaköl, ku miöc kök c̄imēn luεel wēt Nhialic, ku jam thok kök ku ηiëc̄ ē kəη, kāk kē eb̄en aa rēer ku bik liu.

⁹ Rin miöcdan ye yok kãñ ñic arëër ke ye abak, ku riel ye yok wët Nhialic luεεl a bak aya.

¹⁰ Ku na la kë cie abak bën, ke kënë abak aciï ben wïc.

¹¹ Ḃon ye Ḃen meth, Ḃen a Ḃa ye jam cïmën meth ku tãk cïmën meth, ku ëmën ye Ḃen raandit, Ḃen acie bën luui cïmën meth.

¹² Kë yeku tiñ ëmën acit mën dhie ye raan rot tiñ macar la nyin durdur yic. Ku aköl dët yok aabi këriëc ëbën tiñ apath. Ku ëmën Ḃen aciï këriëc ëbën ñic, ku aa ba ñic ëbën cïmën tã ñic Nhialic Ḃa thïn.

¹³ Ku ëmën gam ku nõth ku nhiër aatõ thïn, ku këdit ke ëbën ë nhiër.

14

Wël juëc rin miöc Wëi Nhialic

¹ Ee nhiër yen adhielkë yiëk wepuõth apeï, ku tääkë wepuõth miöc ye yök tënë Wëi Nhialic, cïmën miöcdit kãc yiëk riel bïk wët Nhialic luεεl.

² Raan jam thon cïi kãc kãk ñic ë Nhialic yen aye yen jam tënë ye, acie kãc kãk rin acin raan wëtde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith cïi ke ñic.

³ Ku raan wët Nhialic luεεl ë jam tënë kãc, ku wëlke aa kãc kony ku deetkë kãc puõth bïk rëer apath.

⁴ Raan jam thok cïn kãc ke piñ ë yen rot kony yetök. Ku raan wët Nhialic luεεl, akut kãc cï gam kony ëbën.

⁵ Alëu ba nhaar tã ye wek ëbën jam thok cïn kãc ñic ke. Ku anhaar apeï bãk

la miöc ye wek wët bö tënë Nhialic luεεl. Rin raan wët ë Nhialic luεεl aloi këpath apeï tënë raan ë jam thok cïn kãc ñic ke, na cie këya, ka dhil la raan tet wël ye lueel yiic rin bï akut kãc cï gam kony.

⁶ Këya, tã le Ḃen bën tënë we miëthakãi cï gam, yenõ ba kuõny we tã ye Ḃen jam thok cïi ke ye piñ? Acin këdãñ. Ku ë bï piath tã lëk Ḃen we wët cï Nhialic nyuõth Ḃa, ku tã piööc Ḃen ñiëc ë kãñ cï Nhialic gam Ḃa.

⁷ Ku këlä aya, kãk cïn yiic wël ye ke piñ tã gut ke cïmën lõr ku thom, na cïi raan ke gut tãcït tã wïc bï rõlden nyooth, ke kãc piñ bï kën yen wïc bï looi ñic këdë?

⁸ Ku na cïi raan lõr ë tãñ gut tãcït tã ye ñiëc ye, ke kãc bï röt guir këdë bïk la tãñ?

⁹ Ku këlä aya, bï raan dët wët lëk kãc ë thok kãk deet yic këdë tã cïi yen la gei? Yin abi ciët raan jam alir yic ë path.

¹⁰ Thok juëc cïi thõñ aatõ pinynhom, ku acin thon tõñ cïi këde ye deet yic.

¹¹ Ku na cã thon jiëem raan ye deet yic, ke raan jam ë thon kënë ë raan kuat dët tënë Ḃen, ku Ḃen ë raan kuat dët tënë ye.

¹² Ku cit lön wïc wek ye apeï bãk riel ye Wëi Nhialic gãm kãc yök, dhielkë them kam kãkkãk yiic ëbën bãk riel ye ke kãc cï gam kony, kuany.

¹³ Këya, raan jam thon cïi kãc kãk ye deet yic, adhil röök bï la riel teet yen wël ye lueel yiic.

¹⁴ Rin na röök këlä aya thon cã ñic, ke Wëi Nhialic aröök

aya ɣapuðu, ku nhiamdië acin kepuøth looi.

¹⁵ Na ye tède kan, ke yenjo ba dhiel looi? ɔen abi røök ku wak ɣapuðu ku nhiamdië kedhie.

¹⁶ Të leec yin Nhialic yipuðu ë rot, thoŋ kuc raan dët bi røök ya gam kädë, “Yenakan.” Rin kuc yen kë ye lueel?

¹⁷ Na cøk læcdun tənë Nhialic piath apɛi, ke yin acie raan dët ë kony acin.

¹⁸ ɔen alec Nhialic rin ye ɣen jam thok juëc cii ŋic wär ɣen we ëbën.

¹⁹ Ku tən amat kəc cï gam, aya wic apɛi ba jam wël lik lëu bi ke deet yiic rin bi ɣen kəc køk piöc, tən tã bi ɣen jam wël juëc cïn kəc ë ke piŋ.

²⁰ Miëthakäi, kəc cï gam, pälkë kë ye wek tak cimën mïth. Yakë tak cimën kəc cï nhïim bak ku bäk gup ciën awuöc cimën mïthkor cïn awuöc yekë looi.

²¹ Acï göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “ɔen abi kəc ë jam thok cïn kəc ŋic keek

cøl ajam tənë kackië, ku na cøkkë looi këya, ke keek aa ŋot ke cii wët dië bi piŋ.”

Acï Bëny lueel.

²² Këya, miöc ye kəc jam thok køk, acie kïn kəc cï gam, ee kïn riel Nhialic nyuøth tənë kəc këc gam. Ku miöc ye wët Nhialic lueel, ee kë ye kəc cï gam kony, acie kë ye kəc këc gam kony.

²³ Na mat kəc cï gam ken-hïim ëbën ku rekkë jam yic

thok cii thøŋ, ku bö kəc këc kãŋ deet ku kəc këc gam, ke cik bi lueel lön cï jøŋrac ke døm?

²⁴ Ku na bö kəc këc kãŋ deet ku kəc këc gam, tã lëk wek kəc wët Nhialic, ka bi raan yök ë rot lön le yen guöp adumuööm tã piŋ yen ë wëlkä. Abi wël cï piŋ cøl anic kë cï wuöc.

²⁵ Ku wët Nhialic abi kækken ye tak yepuðu cøl anic kəc køk. Ku abi yenhom guöt piny ku door Nhialic ku lueel, “Nhialic arëer kek we ayic!”

Käpuøth ye looi tã røök kəc

²⁶ Yenjo ba jäl lueel miëthakäi cï gam? Të met wek wenhïim bäk Nhialic door, raan tök ee waak ket ku piöc ŋek. Ku luel raan dët kæk cï nyuøth ye, ku war raan dët wët cï lueel ë thoŋ dët yic. Käckä aaye looi ëbën bik akut kəc cï gam kony.

²⁷ Kəc jam weyiic ë thok køk cii ŋic tã met wek wenhïim, acii kəc karou ayi kəc kadiäk wan thook. Wek aa dhil ŋek ajam ë ŋek cøk, ku raan war wët dun lëkkë kəc yic, adhil tã thïn.

²⁸ Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thoŋ cie piŋ kəc køk abit ku jiem yepuðu ë rot tənë Nhialic.

²⁹ Calkë kəc karou, tädë kəc kadiäk cï Nhialic gäm wëtde, aa lëk kəc. Ku kəc køk akut, kəc cï gam aa bit bik kë luel döt yic kepuøth.

³⁰ Ku na bii Nhialic wët raan cï nyuc amat yic puðu, ke raan jam akäac.

³¹ Calkë raan tök aye jam ku ben ñek la yecök, rin bī raan ebēn pišöc ku deet ë pušü.

³² Raan jam, lëk kəc wët Nhialic adhil ñic yenhom bī köšc ku ben raan dët päl jam,

³³ rin awic Nhialic buk aa jam ke ñek ë ñek cök, ku cuk ye tēer ë kamkua.

Të met akut kəc cī gam yenhom tēden ye kek rōök thīn,

³⁴ ke diäär aacīi päl bīk jam. Keek aa dhil biet ku pīñkë. Aa dhil tš rōör cök cīt tē yeku yök ye ke cī göt löñ kəc Judeo yic.

³⁵ Na le kë wickë bīk deet yic, ka dhil rōörken thiëc tē cī kek dhuk baai. Rin acīi path bī tik jam amat akut kəc cī gam yic.

³⁶ Nadë ke ye wek we bīi wët ë Nhialic thīn? Nadë ke ye we wepëc yen bīi yen?

³⁷ Na ye raan tak lön ye yen raan kāk Nhialic tiñ, tēdë ke ye Wēi Nhialic nyušöth, ka dhil ñic lön kāk gät ke aa kāk bö tēnë Bēny.

³⁸ Na ye kākä dhöl yiic, ke duškkë ye kuëc nhom.

³⁹ Këya, miëthakāi cī gam, täaukë wepuöth kāk bī Nhialic nyušöth we yiic bāk ke aa lëk kəc, ku duškkë kəc kök cī gam jam thok kök, ye gël bīk cīi jam.

⁴⁰ Wek aa dhil këriëc ebēn looi dhël la cök.

15

Jethu acī jət ran yic

¹ Ęmēn miëthakāi cī gam, wek aa ba ben lëk rin Wët Puöth Yam ya lëk we, wët cäk

yök ku yen cäk gam wepuöth ebēn.

² Wët ya lëk we, ku yen bī we lušk aya tē muk wek ye cīt tē cī yēn ye lëk we thīn, ka bī ciēn wët puöth cäk gam, tē cīi yen ye yic.

³ Yēn acī wët thiek yic apeī yök ku lëk we. Wët cī Raan cī ləc ku dəc thou rin adumušömkua. Cīt tē cī gät ye athör thēer wël Nhialic yic.

⁴ Acīk thišk ku yeen acī Nhialic jət thou yic nīn kadiäk cök bī ben pīr, cīt tē cī gät ye athör thēer wël Nhialic yic.

⁵ Ku nyuth rot Pīter ku jəl atuuc kathiäär ku rou.

⁶ Ku ben rot nyuöth tēnë kəc juëc wär kəc buət kadhiëc, kacken ye buöth cök, kəc ñot ke pīir kəc juëc, cök alön cī kəc kök thou.

⁷ Ku ben rot nyuöth Jemith ku jəl rot ben nyuöth atuuc ebēn.

⁸ Ku jəl rot nyuöth yēn ciēn cīmēn raan lök dhiëeth ciēn.

⁹ Rin ë yēn akoor tēnë atuuc ebēn, aya yök acīi path bī yēn a cööl yēn atuuc rin yēn acī kəc akut, kəc cī gam jöör, ku cal ke aa gum apeī.

¹⁰ Ku dhēēñ ë Nhialic acā cöl acit kēnë akölë. Ku dhēēñ cī gām yēn akëc nhom dēer piny. Yēn acī luui apeī luoi wär yēn atuuc kök, ku acie riöldië ë rot, ee mišc cī Nhialic gām ya yen alëu yēn ë luoi kēnë.

¹¹ Këya, na ye wët kēnë yen ya lëk kəc, tēdë ke ye yen lëk atuuc kök kəc aya, ke yen ë

wēt tōŋ le ɣok tueŋ ke lēkku kɔc, ku ē yen acäk gam.

Kɔc cī gam aabī rōt jət rēŋ yiic

12 Na ye lēk kɔc lɔn cī Nhialic Raan cī lɔc ku dɔc jət thou yic, ke yeŋö ye kɔc kək ē kamkun ye lueel lɔn cī kɔc cī thou bī jət bīk bēn pīr?

13 Na ye wēt yekē lueel yic, lɔn cīn yen raan cī jət ē thou yic, ke Nhialic akēc Raan cī lɔc ku dɔc jət ē thou yic aya.

14 Ku na Raan cī lɔc ku dɔc kēc jət raŋ yic, ke wēt yeku lēk kɔc ku gamdun tēnē Raan cī lɔc ku dɔc acīn wētde yic.

15 Ku dēt aya abī nyooth lɔn lueel ɣok lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lɔn cī yen Raan cī lɔc ku dɔc jət thou yic. Ku na ye yic lɔn kēc kɔc cī thou jət bīk bēn pīr, ke Nhialic akēc Raan cī lɔc ku dɔc jət thou yic.

16 Rin na kēc kɔc cī thou jət, ke Raan cī lɔc ku dɔc akēc jət aya.

17 Na Nhialic kēc Raan cī lɔc ku dɔc jət thou yic, ka cīn kē kuny gamdun we tēnē Raan cī lɔc ku dɔc, ku adumušömkun aa ŋot ke kēc päl piny.

18 Na Raan cī lɔc ku dɔc kēc jət thou yic, ke wētde yic aya, abī ciēt lɔn cī kɔc cī gam ku aacī thou, aa kɔc ŋot ke rēer adumušöm yic.

19 Na yeku ŋšöth lɔn bī Raan cī lɔc ku dɔc ɣo kony pīr akölē yic ē rot, ku acie pīr akölrīēc ebēn, ke ɣok aabī kuat raan tš pinynhom ebēn yic ŋeer ē riengkua.

20 Ku yic ē kē cī Nhialic Raan cī lɔc ku dɔc jət thou yic bī nyuöth lɔn bī yen kɔc cī thou jət aya.

21 Cīmēn ye kɔc thou rin kēwäär cī raan tōk looi, ke kɔc aabī rōt jət thou yic aya rin kē cī raan dēt looi.

22 Cīmēn wätheer ye kɔc thou rin ye kɔc tōk kek Adam, ke yeen aya kɔc aabī jət bīk pīr rin cī kek mat kek Raan cī lɔc ku dɔc.

23 Ku ŋek abī la akölden bī ye jət thou yic. Raan cī lɔc ku dɔc yen acī kaŋ jət thou yic, ku kacke aabī jət aköl le yen dhuk.

24 Ku thök ē piny abī jäl bēn, ku Raan cī lɔc ku dɔc, abī jak ril pinynhom kek kacken rac ebēn, ku gēm Bääny tēnē Wun Nhialic.

25 Rin Raan cī lɔc ku dɔc adhīl mac ɣet aköl bī Nhialic kɔc ater ebēn göök ku bī ke yecök.

26 Raan ater bī jäl göök ciēen ee thou.

27 Acī göt athör thēer wēl Nhialic yic elä, “Nhialic acī kēriēc ebēn tääu yecök.” Alēu bī deet yic lɔn, kēriēc ebēn, ye lueelkä, Nhialic gušp aliu ē käckä yiic rin ee yen Raan cī lɔc ku dɔc looi bī käŋ mac ebēn.

28 Ku na cī kēriēc ebēn tääu Raan cī lɔc ku dɔc cök, ke yeen nhom yen Raan cī lɔc ku dɔc abī rot tääu Nhialic cök, yen raan kēriēc ebēn looi bīk tš yecök, ku Nhialic yen abī kēriēc ebēn jäl mac.

29 Takku emēn kɔc ye muöc nhūm rin kɔc cī thou. Yeŋö

yakë n̄ōōth? Ye këpiath n̄ō ye k̄oc ye mūoc nh̄iim rin k̄oc cī thou looi t̄ē cīi Nhialic k̄oc cī thou ē j̄ot b̄ik b̄en p̄ir?

³⁰ Na cīi k̄oc cī thou r̄ōt ē b̄en j̄ot, ke yeñō ye ȳok yonh̄iim r̄āam ak̄ōlak̄ōl k̄ē ye ȳok thou ȳok th̄in.

³¹ Mīethak̄ai cī gam, thou ē ya t̄iet piny ak̄ōlak̄ōl. Ȳen akūēñ, ȳen aluel yic rin ee k̄enē ē nh̄iaamdīē ē riengkun, l̄on cī ȳok r̄ōt mat kek Raan cī l̄oc ku d̄oc Jethu Kr̄itho B̄anyda, ee pīerda yic.

³² Yeñō ca ȳok th̄in w̄aar th̄er ȳen kek k̄oc cīt l̄āai Epethuth? Na k̄oc cī thou cie j̄ot b̄ik b̄en p̄ir, ke yo m̄ithku ku d̄ekku, nhīak̄ ȳok aabī thou.

³³ Duk rot c̄al am̄ar, “Na ye cath ke k̄oc r̄ec, ka r̄ec yī ba cīet ke.”

³⁴ Yakë n̄īec tak ku p̄alk̄ē dh̄ōlkun adumūōōm. Ee ȳar gūōp rin k̄oc k̄ōkweyiic aa kuc Nhialic.

Gūōp cī rot j̄ot ran̄yic

³⁵ Raan d̄et abī thīec ēl̄ā, “Bī Nhialic k̄oc cī thou j̄ot k̄edē b̄ik b̄en p̄ir? Ye gūōp ȳindē bī t̄ō ke ke?”

³⁶ Yeñō thīec wek k̄el̄ā! T̄ē com ȳin k̄āu, ku cīi yic k̄ōj̄ p̄āt bī cīet k̄ē cī thou ka cīi cil.

³⁷ Ku k̄ē ye com ē k̄āu ē path cīm̄en k̄āu ē rap ku k̄āk k̄ōk, acie kool rap yen ye com bī b̄en dīt.

³⁸ Nhialic ē k̄āu ḡām gūōp cī l̄oc ye. Ee kuat k̄āu ḡām gūōpden path ke ye.

³⁹ Gup k̄āk p̄ir ēb̄en aacīi th̄ōj̄. K̄oc aa la gūāpden ē r̄ōt, l̄āai aa la gūāpden ē r̄ōt, dīet aa

la gūāpden ē r̄ōt, ku rec aa la gūāpden ē r̄ōt aya.

⁴⁰ Ala gup t̄ō nhial ku gup t̄ō pinynhom, ku dh̄ēñ r̄ē̄r kek gup t̄ō nhial acīi r̄ē̄r ke gup t̄ō pinynhom.

⁴¹ Ak̄ōl ala dh̄ēñde ē rot, p̄ei ala dh̄ēñde ē rot ku kūel aa la dh̄ēñden ē r̄ōt. Ku kam ē kūel, kūel k̄ōk aa la dh̄ēñden ē r̄ōt aya.

⁴² Abī cīet ē k̄enē t̄ē le Nhialic k̄oc cī thou j̄ot b̄ik p̄ir. T̄ē cī gūōp thīōk ka dhīath bī ya tīōp, ku t̄ē j̄ot ye, ka cīi ben thou ku cīi ben dhīath.

⁴³ T̄ē cī gūōp thīōk, ka cī rīāk ku c̄in dh̄ēñ ku rīel. T̄ē j̄ot Nhialic ye, ka bī dh̄ēñ ku ril.

⁴⁴ T̄ē cī ye thīōk, ke ye gūōp pinynhom t̄ēn, t̄ē j̄ot ye, ka bī ya gūōp ye W̄ei Nhialic ḡām p̄ir. Cīt l̄on t̄ō gūōp pinynhom th̄in, gūōp pan Nhialic at̄ō th̄in aya.

⁴⁵ Rin acī ḡōt ath̄ōr th̄er w̄el Nhialic yic ēl̄ā, “Raan tūeñ Adam ēcī cak ku bī p̄ir, ku Adam cīēn ē p̄ir w̄ei gam.”

⁴⁶ Acie gūōp pan Nhialic yen k̄ōj̄ b̄en ē gūōp pinynhom.

⁴⁷ Adam tūeñ ē cak ē tīōp, ku Adam d̄ē̄tē ē b̄ō nhial.

⁴⁸ K̄oc pinynhom aa th̄ōj̄ kek raan w̄aar cak tīōp, ku k̄oc ē k̄oc nhial aa th̄ōj̄ kek raan b̄ō nhial.

⁴⁹ Ēm̄en ȳok aa th̄ōj̄ kek raan cī looi ē tīōp, ku ak̄ōldā ȳok aabī th̄ōj̄ kek raan b̄ō nhial.

⁵⁰ Mīethak̄ai cī gam, awīec b̄āk n̄ic l̄on gupkuan la yiic adīōj̄ ku rīem aabī rīāk pīiny

16

raŋ yic. Aacii röt bi mat ë bäany Nhialic yic, bäany rëer thïn akölrüec.

⁵¹ Wek aa ba lëk kë cäk ɲic theer ku bäk deet yic emën. Acie ɣo ebën ɣok bi thou, ɣook ebën ɣok aabi yiëk guöp ë yam.

⁵² Abi rot looi kaam thïn koor ë path. Të piŋ këcit kaŋ yic aköldä thöök piny, Nhialic abi kəc ci thou ɣot bik pir. ɣok aabi waar ebën buk cii ben thou.

⁵³ Gupkuan ci thou ku riëkkë ë raŋ yic, aabi waar gup cie thou, gup cie riääk raŋ yic. Ku ɣok kəc pir ɣok aabi gam gup cie thou.

⁵⁴ Të le këne rot looi, gupkuan ë thou ku riëkkë aabi waar bik cii ben aa thou, ke wël Nhialic ci gõt theer aabi kenhiiim jäl tieeŋ, "Riel ë thou acii liu, thou aci göök papot!"

⁵⁵ "Yin thou, rieldu ako? Yin thou, rieldun yin ɣo göök ë yin kəc nök ako?"

⁵⁶ Thou ee rielden yen kəc nök yök tënë adumuööm, ku adumuööm ee rielde yök tënë löŋ.

⁵⁷ ɣok aa dhil Nhialic leec, rin ci yen ɣo cöl ayök riel ye ɣok adumuööm ku thuöu tiaam, rin kë ci Bänyda Jethu Kritho looi.

⁵⁸ Këya, miëthakäi ci gam, muökkë gamdun apath guömkë. Yakë luui akölaköl rin Bëny, rin anjäckë acin kuat luoi yakë looi rin Bëny bi nhom kaŋ deer piny ë path.

Wëeu ye juaar rin kəc ci gam Judia

¹ Awiëc ba jam rin wëeu wiëckë bäk ke juaar rin bi wek kəc ci gam Judia kony. Wek aa dhil kë ca lëk akuut kəc ci gam Galatia looi.

² ɲek ë kamkun adhil wëeu atöu təcit tën akuenden bi lëu aköl Nhialic thok ebën, rin bi ciën wëeu ben kuööt yiic aköl bi ɣen bën.

³ Na la bën ke ɣen abä athöör gam kockun cäk kuany, ku lëk kəc Jeruthalem lön kockä aa kəc ɣëth wëeu cik juaar tënë we.

⁴ Na peth tënë ɣa ba la Jeruthalem, ke kek aabi cath ke ɣa.

Të ci Paulo guiër kënyde

⁵ ɣen abi jäl bën tënë we të ci ɣen kaŋ tääk Mathedonia, rin aca guuir ba tääk thïn.

⁶ Aya yök ɣen abi lök ɣa la rëer kek we, tädë ɣen abi rut thöl, ku wek aa bä kuony la kënydië yic kuat të le ɣen thïn.

⁷ Acä wic ba we tiŋ ë path emën ku bar tueŋ. Aya ɲöth ciët ɣa bi rëer apeï kek we të pël Bëny ye bi rot looi.

⁸ ɣen abi rëer Epethuth ë tën ɣet aköl Yan Ayup cin yic luu,

⁹ rin ɣen ala kë luoi ke dit tën apeï, cök alön cii kəc juëc kë luoi wic.

¹⁰ Na bö Timothä, ke nyuëthkë ye lön acin kë bi ye cöl ariöc të rëer yen kek we,

rin alui rin Bëny cïmën luui
 ɣen rin Bëny aya.

¹¹ Acïn raan ë kamkun yõŋ
 Timothï guõp. Kuõnykë bï
 dhõlde tēek apath bï dhuk
 tēnē ɣa ke puɔl guõp, rin
 aŋããth bï dhuk kek miëthakäi
 cï gam luui ɣok ke ë tøk.

¹² Ëmën, rin wämääth
 Apolo, aca ya yõök bï la tēnē
 we kek miëthakäi køk cï gam.
 Ku acïi wïc bï la tēnē we ëmën,
 aŋot bï la tē lëu yen rot.

Wël ciëen

¹³ Tiëerkë nhïim, kääckë ë
 cök gamdun yic, duõkkë riõc,
 riëlke puõth.

¹⁴ Wek aa dhil këriëec ëbën
 looi kek nhiër wepuõth.

¹⁵ Wek aa ŋic Ithipanath
 kek kacke, kek aa kɔc ke
 kɔŋ wēt Nhialic gam pandun
 Akaya ku yekë luui apei rin
 kɔc ë Nhialic. Wek aa länj,
 miëthakäi,

¹⁶ bäk kɔc cït käckä theek ku
 raan dēt rot mät thïn bï luui
 kek ke.

¹⁷ ɣen amit puõu rin cï
 Ithipanath ku Portunato ku
 Akaikuth bën, keek aaci bën
 luui nyiëndun wäär liiu wek.

¹⁸ Rin aacä bën cök puõu ku
 we aya. Dhiëlke wēt ye kockä
 lueel piŋ.

Muõth ciëen

¹⁹ Akuut kɔc cï gam wun
 Athia aa we tuõc miäthden,
 Akuila ku Prithkila ku akuut
 kɔc cï gam mat panden, aa we
 tuõc miäthden apei rin Bëny.

²⁰ Miëthakäi cï gam tõ ë tēn
 aa we muõõth. Miäthkë röt ë
 kamkun muõth kɔc cï gam.

²¹ Ee ɣen Paulo ɣen agät ë
 muõth këne ë ciëendië.

²² Kuat raan cïi Bëny nhiar
 abï kërac yök. Bänya, bäär!

²³ Bï dhëeŋ Bänya Jethu
 rëer ke we.

²⁴ Nhiërdië arëer kek we
 ëbën rin Jethu Kritho.

Athör ë rou cï Paulo gät kəc gen Korinth Wët nhom

Athör ë rou tənë kəc cï gam gen Korinth, ee gət Paulo wäär cï wël wääc kam akut kəc cï gam kek ye. Kəc kək kam akut kəc cï gam yic aake ye Paulo lək guöp wël rəc apɛi. Ku acï Paulo nyuəth ke lən wïc yen ye bï bən döör ke ke, ku acï pušu miət apɛi wən cï yen rot looi.

Abaŋ tueŋ athöör yic, Paulo ë jam ciɛɛŋde kek akut kəc cï gam gen Korinth. Ku tət ke kən gət yen athöör wäär ke tuc pušu apɛi. Ku lək ke miət ë piände rin pël ë wët piny, ku döör kamken cï wël cï lək ke athör kënë yic col aloi rot. Ku jəl lək akut kəc cï gam bïk kəc ŋəŋ cï gam pan Judia aa kony ë pušu ebën. Ku wən jəl wël wicke bï ke lueel thök, Paulo acï rot bən kony tənë kəc kək Korinth ye lueel lən kek atuuc ayic, ku lən cï Paulo ye atuny la cök.

Käk tō thïn

Wët Nhom 1:1-11

Paulo ku akuut kəc cï gam gen Korinth 1:12-7:16

Kuəony rin kəc cï gam Judia 8:1-9:15

Paulo ë rot kony lən ë yen atuuc ayic 10:1-13:10

Thök ë wël 13:11-13

¹ Athör kënë abö tənë Paulo, atuny Jethu Kritho ë wët wïc Nhialic, ku wämääthda Timothï ku tənë akut kəc cï gam

gen Korinth, ku tənë kəc kək ë Nhialic ebën rëer pan Akaya.

² Bï Nhialic Wäda ku Bëny Jethu Kritho we yiək dhëəŋ ku döör.

Paulo ee Nhialic leec

³ Lecku Nhialic Wun Bänyda Jethu Kritho. Yen ë Wädan lir pušu tənë yo ku yen ë yo deet puəth käreɕ yiic akölaköl.

⁴ Ee yo deet puəth käreɕ yo yök yiic, rin buk lëu aya buk kəc kək aa deet puəth käreɕen yiic. Aayeku ke deet puəth cīt tē ye Nhialic yo deet puəth thïn.

⁵ Ku cīt lən ye yök gum aya rin wët Raan cï ləc ku dəc, yen ë tēde aya, Nhialic ë yo deet puəth kajuéc ril yiic apɛi akölaköl.

⁶ Na guumku, ke rin bï we deet puəth ku luäk we, na deet yopuəth ke rin bï we deet puəth, ku gëm we riel ye wek gum cimën tē ye yök kəŋ gušəm thïn aya.

⁷ Wek aa nəthku apɛi, rin aŋicku lən guum wek cimënda, këya yök aabi deet pušu rəm yodhie.

⁸ Miəthakäi, awïcku bäk käreɕ cï yo yök wäär rëer yök pan Athia ŋic. Käreɕ ke cuk yök aake dīt apɛi ciət ke cuk bï lëu buk ke guum, yök aa yo cï yonhïim ŋiɕ wei ë piərda.

⁹ Acuk yök lən cīt yök kəc cï tēm thou. Ku kënë acï rot looi bï nyuəth yo lən acie rielda yen nəthku, ee riel Nhialic raan kəc cï thou jət.

¹⁰ Acï yo pušöt bei kək ke duer yo nök yiic, ku abi yo

kony. Ku aṅöthku lön bi yen
yo ben kuöny bei,

¹¹ cimen ci wek yo kony e
röökun. Käya, röök juéc bi
looi e rienkua aabi Nhialic
dhuk nhim ku döc yo, ku
koc juéc aabi Nhialic leec rin
kepwoth ci looi tené yo.

Paulo aci kényde waar yic

¹² Aṅicku yopuöth kuat kak
yeku ke looi pinyhom e ten
aa yeku ke looi puön yer ci
Nhialic gam yo. Ku e yen kené
yo col aṅic reer kek we. Ku
yen aloiku dhëeṅ e Nhialic,
acie njëc kaṅ tö ke raan.

¹³⁻¹⁴ Wek aa ya gat kak
lëukë bak ke kuen ku detkë
keyiic. Ku na cok amën cii
wek wëlkä ye deet ebën, ka
ya njöth lön not bi wek ke
deet yiic ebën, rin na ye aköl
le Bänyda Jethu dhuk ke wek
aabi nhiam rienkua cimen bi
yok nhiam e we.

¹⁵ Rin njic yen ye lön bi wek
wëlkä deet, aca guiir tuen ba
la tené we bak det ben yök.

¹⁶ Rin e ca guiir ba teék tené
we te le yen Mathedonia, ku te
le yen dhuk aya, ku bak ya col
ala Judia.

¹⁷ Wäär guiir yen kénydië
käya, ye nyooth lön cii yen ye
wic ba dhiel looi? Te guiir
yen kë wiéc ba looi cá ye yiék
yanhom? Tedé ya ke guiir
cimen koc pinyhom e ten, koc
ye lueel, “Yëë,” Ku gokë lueel,
“Yei, yei,” Nyin yic kedhie?

¹⁸ Cimen njic yok ye alan-
den lön Nhialic e wëtde tiëeṅ
nhom, kë ca thön we ecie
“Yëë,” tedé ke ye “Yei.”

¹⁹ Rin Wën Nhialic Jethu
Kritho ye yok wëtde lëk we
yok Thilath ku Timothä, e këc
bën ke ye puöu rou, ecie bën ke
ye puöu tök.

²⁰ Na cok la käjuéc ci Nhialic
thön ka tök rin Raan ci koc ku
döc, rin yen e kak ci Nhialic
ke thön tiëeṅ nhim. Ku ayeku
lueel e rienke, “Yenakan,” te
leec yok Nhialic.

²¹ Ee Nhialic yen e yo looi
yodhie buk aa tök kek Raan ci
koc ku döc. Acie yo döc,

²² ku yik yo kinden ye yok
kacke, ku tëëu Wëike yopuöth
bi nyooth lön ye yok kacken bi
kak ci tööu yök.

²³ Na ye lueth yen lueel, ke
Nhialic abä tem awuöc. Wët
këc yen ben la Korinth e rin
cii yen ye wic ba we col aben
gum.

²⁴ Acuk wic buk we mac kë
bak gam. Aṅicku lön wek aa
ril e gamdun yic. Wek aa
konyku ke rin miët e piändun.

2

¹ Käya, aca ben tak ba cii bö
tené we rin bi cien këreec det
ben rot looi.

² Rin na cal we aa riäak
puöth, ka cin raan det ci döṅ bi
yen col amit puöu, rin aa wek
aca rac puöth.

³ Ku cit lön yen tené ci yen
we gat athöör thin, yen acii bi
bën, rin aya yök ke ya bi riäak
e puöu yök, te ya tak ke ya bi kë
col ya amit puöu yök thin. Ee
njic alanden, kë ba col amit
puöu abi we col amit puöth
aya.

⁴ Wäär gët yen we athöör,
yen a ya rem puöu apei aba ya

dhiau, ku kën luəɔi acie lən bī
 γεν we rac puəth, ee rin bāk tē
 nhiεεr γεν we thīn apēi ɲic.

*Pəl wēt piny tēnē raan cā
 awuəc looi*

⁵ Na cī raan awuəc looi tēnē
 raan dēt, ka kēc looi tēnē γεν
 ē rot, ee tēnē we rin acit kē
 cī looi tēnē we cək cīi ye we
 ēbēn. (Aluεεl kēlā rin acā wīc
 ba jam ē wēt kēnē yic apēi.)

⁶ Ee tēde yen tē cī kəc juēc
 kamkun raan kēnē wēt thīn.

⁷ Ēmēn kēya, wek aa dhil
 wēt pāl piny tēnē ye ku dεεtkē
 puəu rin bī puəu cīi pək wei bī
 jāl ē gam yic.

⁸ Kēya, wek aa yōək bāk cəl
 aɲic lən nhiεεr wek ye.

⁹ Wek aaca gāt athör kēnē
 rin ē wiēc ba ɲic lən ye wek
 wēlkiēn ca lək we gam ēbēn.

¹⁰ Na le raan tōɲ pəl wek
 wēt piny tēnē ye, ke γεν apəl
 wēt piny tēnē ye aya, tē le
 yen awuəc cī looi dhil pāl
 piny tēnē ye ayic. Aya looi ē
 rienkun ke Raan cī ləc ku dəc
 daai kē tō ɲapuəu.

¹¹ γεν ē kēnē looi rin bī
 Bēny jakrεc riel cīi yök bī
 luəɔida rac, rin tēden yen luui
 thīn aɲicku apēi.

Diεεr ē Paulo gen Troath

¹² Wäär yēet γεν gen Troath
 ba Wēt Puəth Yam ē Raan cī
 ləc ku dəc bēn lək kəc, ke yök
 lən cī Bēny Jethu dhēl ē luəɔi
 ɲaany thok.

¹³ Ku γεν ē ɲa cī diεεr apēi
 rin kēc γεν wāmāāth Tito yök.
 Guə kəc tōəɲ ku bar Mathedo-
 nia.

*Riel ye yök tēnē Raan cī ləc
 ku dəc*

¹⁴ Lecku Nhialic! Ee yook
 wat nhīim akōlaköl buk tiam
 rin Raan cī ləc ku dəc. Nhialic
 ē ɲo luəɔi bī ɲiēc rin Raan cī
 ləc ku dəc piny thōɲ yic ēbēn
 cīmēn miök ɲir apēi.

¹⁵ Rin ɲok aa cīt adōɲ ɲir
 mit ye Raan cī ləc ku dəc gām
 Nhialic, adōɲ ɲir ē thiēi piny
 kam kəc luək Nhialic, ku kəc
 mār.

¹⁶ Tēnē kəc kək ē ɲuəc rεεc
 ē thou bēēi, ku tēnē kəc kək ē
 ɲuəc mit ē pīr bēēi. Yeɲa lək ye
 bī kēnē looi?

¹⁷ ɲok aacīi cīt kəc juēc kək
 wēt ē Nhialic looi bī kek aa
 la lim. ɲok aa wēt ē yic lueel
 ē Nhialic nhom, rin ɲok aa
 kəc Raan cī ləc ku dəc, ku ē
 Nhialic yen acī ɲo tooc.

3

Kəc lui ē Dōər Yam

¹ Yakē tak lən ɲok aa ben röt
 lək we? Acie tēde. Kəc kək
 athör lööm tēnē we bī kek röt
 la nyuəth kəc kək, ku kəc kək
 aa athör bēēi tēnē kəc kək bī
 kek röt bēn nyuəth we. Ku ɲok
 acie wīc athör cīt kākka.

² Aa wek athördan yeku
 muk, cī göt ɲopuəth bī raan
 ēbēn ɲic ku kueen.

³ Wek aa cīt athör bō tēnē
 Raan cī ləc ku dəc. Akēc Raan
 cī ləc ku dəc gət galam, acī
 gət Wēi ē Nhialic pīr. Akēc
 gət aleel pat yiic kōth, acī gət
 ɲopuəth.

⁴ Alēuku buk kākka lueel ke
 ɲo ɲic Raan cī ləc ku dəc ē
 Nhialic nhom.

⁵ Acā lēu ba lueel lən ɲok aa
 la riēlda ē röt ye ɲok Nhialic

luööi. Riel ye yok ye luööi ayeku yok tēnē ye.

⁶ Yen aci yo yiēk riel ye yok kɔc lui rin döör ē yam kek ye, döör ē Wēi cīi cīt lōŋ cī gōt. Lōŋ cī gōt ee thou bēēi tēnē kɔc, ku Wēi ē pīr bēēi.

⁷ Lōŋ ēcī gōt aleel pat yiic kōth, ku diik Nhialic ēcī rot nyuōth wäär gēm ye. Na cɔk a wäär cī ruel Nhialic yen cī Mothith paat piny bēn jāl amääth, ke ŋot ril apeī bī kɔc Itharel cīi lēu bik Mothith dōt. Kēya, na ye lōŋ thou bēēi, tēnē kɔc yen luui kɔc yen bēn kek diikdīt cīt kēnē,

⁸ ke diik luoi Wēi cīi bī dīt apeī!

⁹ Na ye lōŋ döör theer kɔc cɔl atēm awuōc la diik, ke ye diikdīt yīndē bī lōŋ döör yam kɔc cɔl aala cōk tēnē Nhialic bēēi!

¹⁰ Ee yic, lōŋ döör theer acīn kēpuōth bī ye thōōŋ kek lōŋ döör yam.

¹¹ Na ye lōŋ döör theer cī guō bēn liu la diik, ke ye diikdīt yīndē bī döör yam cīi bī kaŋ liu bēēi!

¹² Yok aa cie riōōc tē jīēm yok rin le yok ŋōth lōŋ döör yam la diikdīt akōlriēēc ēbēn

¹³ Yok aacīi cīt Mothith wäär yenyin kum bī kɔc Itharel diik Nhialic cīi ŋic tē jīēl yen thīn amääth.

¹⁴ Keek aake cī muōr puōth. Agut cīt ēmēn kēn ke cɔl aacīi kǎŋ ŋic aŋoot tē kueen kek athōr lōŋ theer, kēn ke muōr puōth aŋot tō thīn. Ku aye nyaai tē mēt raan rot Raan cī lɔc ku dɔc.

¹⁵ Agut cīt ēmēn gēt yen athōr, tē kueen kek lōŋ Mothith, kēn ke muōr puōth bik kǎŋ cīi ŋic aŋoot thīn.

¹⁶ Ku kēnē aye nyaai tē mēt raan rot Bēny.

¹⁷ Ku Bēny ye lueel ē wēlkā yiic ē Wēi. Ku tē rēer Wēi Bēny thīn, lāau nhom ē tō thīn.

¹⁸ Diik Nhialic ayeku nyuōth rin cīn yen kēn yo muōr puōth. Ku Wēi Bēny ē yo looi ēbēn buk ciēt ye, ku diēkde ē rot juak, kēnē ē luoi Wēi ē Bēny.

4

Riel Nhialic gupkuan cīt tōny cī cuēēc tiōp

¹ Kēya, yok aacie dhōr ē luoi kēnē rin ē Nhialic yen agēm ye yo ē lier piānde.

² Yok aacī kuec buk kāk ye moony ku kāk kɔc rac gup cīi ye lueel. Ee yic yen ayeku lueel kɔc nhīm. Ku yen aye kek ye ŋic kepuōth ēbēn, yeku kɔc yīndē ē Nhialic nhom.

³ Na cīi kɔc kōk Wēt Puōth Yam yeku lēk kɔc ye deet yic, ka kɔc cī puōth määŋ kek aacie ye ye deet yic.

⁴ Jōŋrac mac kɔc piny kēnē ya akōl aci kɔc kēc gam muōr puōth, ku bik ruel ē bēn tēnē Wēt Puōth Yam cīi ye tīŋ, wēt yam diik Raan cī lɔc ku dɔc yen cīt Nhialic guōp.

⁵ Yok aacīi kɔc ye lēk rin bī yok rōt luēel, yok aa kɔc lēk rin Jethu Krītho ke ye Bēny. Ku yook ke yo ye aloony tēnē we rin Jethu.

6 Nhialic yen luel ye athör theer yic ëlä, “Cäl ruel aruel muöth yic.” Yen ë Nhialic tööh cäl ruel ñiëc kañ aruel yopuöth bi yo nyuöth diik Nhialic ë ruel Raan ci lóc ku dác nyin.

7 Ku yok kác la këpuöth diit kënë, yok aa cit tööny ci cuëc ë tiöp. Ku ë rot looi këya bi nyuöth lón riöldit apci ë bën tënë Nhialic, acie yo.

8 Yok aa kák jör yo yök ku aacie yo ye rac. Na cökku kë loiku kuc, ke yok aacie dhör.

9 Yok aaye cäl agum, ku yok aa këc Nhialic päl wei. Yok aaci nöc buk la nan piiny, ku yok aa këc thou.

10 Kwat tē yeku tēek ëbën yok aa ciēt kác bi nöc cimën Jethu. Këya alëu kác kák bik pír Jethu tiñ yogup.

11 Rin yok kác pír, yok aa rëer akölaköl yo cit kác bi thou rin Jethu, rin bi piërde tiñ guöpdan bi thou yic.

12 Këya, yok thou rin bi wek pír.

13 Ací göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Yen ë jam rin ci yen gam.” Ku rin le yok gam töh thöh, yok aa jam aya rin ci yok gam.

14 Rin anjicku Nhialic yen jot Bëny Jethu bi bën pír, abi yo jot kek Jethu aya, ku nyeci yo ku we bi yo yäth tē rëer yen thín.

15 Kënë aloi rot ëbën ë rienkun. Aloï rot rin bi dhëej ë Nhialic yet tënë kác juëc, rin bi kác juëkä piath ë Nhialic ñic, ku bik aa leec ku dorkë.

Pír rin ë gam

16 Ku rin ë wët kënë yok aacie puöth ë bath cök alón thöök rielda amäath-amäath, ke piäthkua aa ber piny akölaköl.

17 Aterthii yeku ke yök emën, aa guir yok rin pír akölrüec bi aterthii kuankä looi bik cii ye kañ acin.

18 Rin yok aacie yopuöth ë täau kák ye tiñ yiic, yok aa yopuöth täau kák cii ke ye tiñ yiic. Rin kák ye tiñ aa guö jäl, ku kák cii ke ye tiñ aa rëer thín atheer.

5

1 Rin anjicku lón guäpkua pinynhom ë tén aa cit duël ye yok rëer thín kaam koor. Ku na la duël kënë riääk ke Nhialic abi yo yiëc yöt tēden rëer yen thín, yön këc raan looi yecin. Yön ë looi Nhialic nhom guöp, cii bi kañ riääk.

2 Cit emën rëer yok yo dhiau, ayeku wíc lón bi Nhialic yo gäm gupkuan yam bö nhial.

3 Ku rin cii yok bi ñöh ë guöp, yok aabi gäm guöp yam.

4 Gupkuan rëer ke yo pinynhom aacii bi rëer thín atheer. Yok aa dhiau rin kajuëc buk guum. Ku acie lón wíc yok ye buk thou ayic, kë wicku ë lón bi Nhialic yo waar bi yo gäm guöp ë yam bi pír akölrüec ëbën. Këya, yok aa wíc gupkuan pinynhom bi ke waar guöp bi rëer thín atheer.

5 Ee Nhialic yen aci yo guiri rin awër kënë. Ku gëm yo Wëike buk ñic lón bi yen ye looi.

6 Këya, ɣok aa rëer ɣo deet ɣopuõth akõlakõl. Ku anjicku tẽ rëer ɣok ẽ guõpdan kënë yic ẽ pinynhom tẽn, ɣok aa rëer ke ɣo mec kek tẽn bĩ ɣok rëer thĩn kek Bëny.

7 ɔok aa pĩr ẽ gam, acie kẽ yeku tiŋ.

8 ɔok aa rëer ɣo deet ɣopuõth ku guirku rõt apeĩ buk guõpdan pinynhom puõl rin bĩ ɣok la tẽ rëer Bëny thĩn.

9 Adhilku looi buk Bëny cõl amit puõu piẽrda yic pinynhom ẽ tẽn, ku pĩrdan akõldã aya.

10 Rin ɣok aabĩ dhiel kõõc Raan cĩ lõc ku dõc nhom akõl ẽ luk, bĩ ñek atẽm awuõc, tẽdẽ ke dõc rin kãkken cĩ looi wãar piĩr yen pinynhom.

Nhialic ẽ kõc cõl amããth kek ye rin Jethu

11 Cĩt lõn ñic ɣok ye apeĩ yen tẽ dhil ɣok riõõc thĩn ẽ Bëny, yen aye ɣok kõc kõk lëk bĩk kepuõth wël Bëny. Bëny anjic ɣo apeĩ, ku aya ñõõth lõn piãthkun yiic wek aa ñic ɣo aya.

12 Acie lõn wĩc ɣok ye buk rõt ben lëk we, wek aa wĩcku buk we nyuõth kẽ bĩ wek aa nhiam ẽ ɣo, tẽ rëer wek kek kõc nhiam kãk ye tiŋ ku aa liu kepuõth.

13 Na ye kõc kõk ɣo tiŋ ke ɣo cĩ nhĩm liããp, ke kẽda ẽ rõt kek Nhialic, na lok nhĩm cõk, ke kẽpiathdun.

14 Kãk yeku ke looi, aa yeku looi rin nhĩer Raan cĩ lõc ku dõc. Ku ẽmẽn anjicku lõn cĩ raan tõk thou rin kõc ẽbẽn.

Ku këya, kõc ẽbẽn aa rõm thuõnde.

15 Acĩ thou rin kõc ẽbẽn. Këya, kõc pĩr aaciĩ dhil pĩr rin bĩ kek puõth miẽt ẽ rõt, ku aabĩ pĩr riẽnke yen raan cĩ thou ku ben jõt pĩr ẽ riẽnken.

16 Ku ẽmẽn le tuẽŋ ɣok aaciĩ raan lëu buk ñic cĩt tẽ ye tiẽŋ ye. Ku na le kõc ke ñic Raan cĩ lõc ku dõc ke ye raan wãar rëer pinynhom, ka cie tẽde këya ẽmẽn.

17 Tẽ cĩ raan rot mët Raan cĩ lõc ku dõc, ke yeen aci ya raan cĩ ben cak. Kẽthẽer aci jãl ku kẽn yam aci bẽn.

18 Kënë ee Nhialic yen aloi ye ẽbẽn. Acĩ ɣo dõõr kek ye rin Raan cĩ lõc ku dõc. Ku yĩk ɣo luõl buk kõc kõk dõõr kek ye.

19 Kẽ yeku lëk kõc, ee lõn looi Nhialic kõc ẽbẽn bĩk dõõr kek ye rin Raan cĩ lõc ku dõc. Nhialic akẽc awuõõc yekẽ ke looi kuẽẽc nhĩm, ku aci ɣo gãm luõl ye lueel tẽ bĩ ɣok kõc ya dõõr thĩn.

20 Këya, ɣok aa tuc jam nyin Raan cĩ lõc ku dõc. Acit Nhialic guõp yen luel wẽtde ẽ thuõnda. ɔok aa jam rin Raan cĩ lõc ku dõc, ku ɣok aa thiẽc raan ẽbẽn. “Dõõrkẽ kek Nhialic.”

21 Raan cĩ lõc ku dõc ẽ cĩn guõp adumuõõm. Ku aci Nhialic looi bĩ Jethu thou rin adumuõõmkua, rin tẽ mët ɣok rõt kek ye, ke ɣok aabĩ ya kõc la cõk ẽ Nhialic.

6

1 Luõida yic ɣodhie ke Nhialic, wek aa yõõkku, wek

kɔc cī dhēēŋ Nhialic yök bāk cū cəl adæer nhom piny ē path.

² Rin aci Nhialic lueel, “Aköl wäär wīc yēn ye ba we kony, yēn aci rōōkkun bēn piŋ. Ku aköl wäär wīc yēn we ba we luōk, wek aaca bēn kony.” Piēŋkē, kēnē yēn aköl bī wek kuōny Nhialic yök, aköl yēn aköl bī we luōk.

³ Acuk wīc bī la raan luiku kē jōr ye kēriēēc ēbēn yic, rin bī ciēn raan luel ye lōn cū luōida path.

⁴ Kēya, ayeku nyuōōth kēriēēc ēbēn yeku looi yic lōn ye yök kɔc lui rin ē Nhialic, rin ye yök kārēc ku kārīl yō jōōr guum ē path ke yō cū gup tuc.

⁵ Yök aaci that, yök aaci mac ku jōt kɔc juēc man luōida al-iāap nhial, ku yök aa yō ye luui apēi ku cuk nin wakōu ku nēk cək yō.

⁶ Ku yök aaci rēer ke yō cīn gup ajuēēc yō lir gup, ke yō yer puōth, ku detku kāŋ yiic. Ku Wēi Nhialic aci rēer kek yō ku nhiērda acīn tē diu thīn,

⁷ ee wēt yic yēn ayeku lēk kɔc ē riēl Nhialic. Ku kē le yök cök Nhialic nhom yēn ē tōŋ ye yök thōr ku kony yök rōt.

⁸ Kɔc kōk aa yō leec ku kɔc kōk aa yō bui. Kɔc aa yō jāām gup ku kɔc kōk aa yō ŋiēc jāām. Yök aaye yōōk lōn ye yō alueth ku ē yic yēn ayeku lueel akōlakōl.

⁹ Yök aaye ciēēŋ ciēt yō cū ŋic ku yök aa ŋic apēi, ayekē lueel lōn thou yök, ku tiēŋkē, yök aa ŋot yō pīr. Aa yō baŋ

apēi ku aacie yō ye yēet wei,

¹⁰ Yök aa rēer ke yō mit puōth akōlakōl agut akōl guum yök thīn. Na cək alōn ŋōōŋ yök ke yök aa kɔc juēc looi bīk jak, na cək alōn cīn yök kāŋ, ke yök aa ŋot yō la kārīēēc ēbēn.

¹¹ Māthkien gen Korinth! Wek aa cuk lēk alanden yō lāū puōth.

¹² Nhiērda tēnē we akēc yit, aa wek aaci nhiērdun tēnē yō yit.

¹³ Cīt ēmēn lēū yök puōth tēnē we, wek ayōōk ciēt we ye miēthkiē, bāk puōth lāū aya.

Duk mēt kek kɔc kuc Nhialic

¹⁴ Duōkkē rōt mat kek kɔc kēc wēt Jethu gam. Yējō kɔc la cök Nhialic nhom kek kɔc cū la cök mat? Yējō ruēl ku muōōth cəl aaye tōk?

¹⁵ Le mānh tō kam Raan cī lōc ku dēc kek jōŋrac? Yējō rōm kɔc Krīthiaan kek kɔc cie Krīthiaan?

¹⁶ Yējō luan rēer Nhialic thīn cəl arām kek luan kɔc ye ke jak cī kiēt door thīn? Yök aa luan rēer Nhialic thīn. Cīmēn cī Nhialic ye lueel ēlā, “Yēn abī paandiē looi ke kackiē

ku rēer ke keek yēn abī ya Nhialicden ku wek aabi ya kackiē.”

¹⁷ Ku lueel Bēny aya, “Wek aa dhil jāl kam kɔc kēc gam

ku tekē we thook tēnē keek. Duōkkē kē la guōp acuəl rin adumuōōm ye gōot, ku wek aaba gam.”

18 “Yen abī ya wuurdun, ku wek aabī ya wātkiē ku nyiērkiē,” lueel Bēny Madhəl.

7

1 Māthkiē, Nhialic aci kakkä thən ebēn. Kēya wuunyku yogup wei käreç yeku looi, bi guäpkua ku wēikua yiic ciēn ajuēç. Yök aa dhil Nhialic theek ku themku buk pīr ē pīr la cök Nhialic nhom.

Akut kəç cī gam ee Paulo cəl amit pušu

2 Lääukē pušth tēnē yo. Acin raan tōḡ cuk luši awuöç, acin raan tōḡ cuk kum thok, ku acin raan tōḡ cī yok kēde nyaai dhəl ruēeny.

3 Tē jīem yen kēlä ka cie wek nyiēeny, rin aca lueel wāthēer lən nhiērda tēnē we aacie yit yopuōth. Alēuku buk pīr ku thouku kek we.

4 Aya yök alēu ba jam tēnē we kecīn kē muəny, yen anhiam ē we, wek aa yen dēet pušu apei, cək alən le yen käreç ya yök, ke yen amit pušu apeidit.

5 Agut wäär cək yok yēet Mathedonia yok kēc gup kaḡ la lāḡ. Yök aa yo cī rəm kek ater juēc ku agōth ke kəç kək, ku rišöç yopuōth.

6 Ku Nhialic yen kəç cī pušth mum dēet pušth, aci yo bēn dēet pušth rin cī yen Tito bēn cəl abš tēnē yo.

7 Acie bēnde yen cī yo bēn cəl amit pušth ē rot, tē cī wek ye dēet pušu thīn aci yo yuum pušth aya. Acī lək yen lən wīc

wek ye apei ba we la neem, ku tē cī wek pušth riēek thīn rin kək cī röt looi tēnē ya, ku lən wīc wek ye apei bāk ya kony. Kēya, emēn yen aci pušu miēt apeidit.

8 Yen acīi rot gək cək alən cī athör wäär ca gät we we cəl arem pušth, yen aa ya cī rot gək tuenḡ, rin cī athördiē we reem pušth, rin anjēç rēm ē pušu rin athör ca göt aci guə bēn jäl wepuōth.

9 Ku emēn yen amit pušu, ku acie rin cī yen we cəl arem pušth, ee rin cī areem ē pušu we cəl adhuk wepuōth ciēn. Arem ē pušu aci rot looi ke cit kē wīc Nhialic. Ku kēya, acin kēreçç cuk looi tēnē we.

10 Rin areem pušu ye Nhialic bēi tēnē we, ee we cəl adhuk wepuōth ciēn bi we lušk, ku acin agääk rot ē tēen. Ku na ye we reem pušth rin wīc wek ye bāk ke ya looi kək pinynhom, ke areem pušu kēnē ē we cəl aloi adumušm ku mēr wēikun.

11 Tiēḡkē kēnē wīc Nhialic areem ē piändun yic. Wek aci pušth tir. Acäk wīc bāk kaḡ cək piny. Wek aaci pušth riääk rin kēreçç cī kuç looi. Wek aaci ya rišöç ē Nhialic ku yakē wīc apei ba la tēnē we. Ku dhielkē looi bāk raan cī kēriēç ebēn looi tēm awuöç. Acäk nyuəoth lən kēnē cäk looi kēriēç ebēn yic ē ye tēde.

12 Kēya, na cək a wäär cī yen ke athör kēnē göt, ka cie rin raan wäär cä awuöç looi ku acie rin akut cī luši kēraç, ee rin bāk tē ye wek diir thīn ē

γην νυωοth Nhialic nom.

¹³ Kēnē, yen acōl γο adeet yopuōth.

Ku dēt aya, deet ē piānda, yok aaci puōth bēn miēt apei wäär piŋ yok tē cī Tito puōu mit thīn, ku tē cī wek ēbēn ye bēn dhuōk puōu piny thīn.

¹⁴ Wek aa wē ca leec tēnē ye, ku wek aa kēc γην cōl ayār guōp. Wek aa yeku lēk yith akōlakōl, ku γην amit puōu rin lēc wäär γην we leec aci ya yic.

¹⁵ Kēya, nhiērden nhiēer yen we, ee rot juak apei tē tek yen we tē ye wek ye thēek thīn ku piēŋkē wētde, ku tē cī wek ye luōr thīn abi we aa lath.

¹⁶ γην amit puōu rin ηōōth γην we.

8

Ajuēr rin akut kōc cī gam Judia

¹ Miēthakāi, awīcku bāk tē cī Nhialic dhēēŋde nyuōōth thīn tēnē akuut kōc cī gam Mathe-donia ηic.

² Cōk alōn cī kāreēc apei ke yōk, ku wēn cōk kek aa kōc ηōŋ aya, aake ye puōth miēt apei tē miōōc kek.

³ Alēu ba lēk we ayic lōn kek aake ye miōōc bīk kākken lik mukē aa dhuōl wei. Ku ayekē looi piānden ē rōt.

⁴ Ku keek aake ye γο lac thiēēc lōn anhiarkē aya bīk la kāk yekē ke gam tēnē kōc ē Nhialic Judia.

⁵ Aaci rōt kaŋ gām Bēny Jethu tuēŋ, ku jōl Nhialic ke cōl aa gēm rōt γο tēcīt tē wīc ye. Ee cuk ye tak lōn bī kek kāk cīt kākā gam.

⁶ Kēya, ku jōlku Tito raan wäär jōk ē luoi kēnē thiēēc bī la tuēŋ kek ye, ku kony we bāk luōidun path kēnē thāāp.

⁷ Wek aa la gamdīt. Anjēckē apath yen tē ye wek ye lēk kōc thīn. Wek aa la ηiēēcdīt cī wek rōt gam puōu ēbēn, ku nhiarkē γο. Wek aa kāriēēc ēbēn ηiēēc looi apath. Ku kēya, wek aa wīcku bāk miōcdun muk thīn.

⁸ Acā ye lueel lōn dhil wek ye looi, ku awiēēc ba nyooth tē nhiēer kōc kōk ye thīn bīk kony. Kēya, awiēēc ba ηic tē ye nhiērdun yic thīn.

⁹ Wek aa ηic dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho cōk alōn yen ajak, ka cī bēn a raan ηōŋ ē rienkun, ku bī ηāāŋde ya kē yōk wek jīēēk.

¹⁰ Wētēdiē, apath bāk kēwäär cāk jōk runwäär thāāp. Aa wek kōc tuēŋ cī luoi kēnē jōk, ku acie jōk ē rot ē tō wēpuōth bāk luoi kēya.

¹¹ Ēmēn, thāāpkē luoi wäär cāk jōk. Luōikē kē nhiarkē wēpuōth cīt tēwäär cāk guiēr ye kāk muōkkē ke ēmēn.

¹² Na wīc ba miōōc, ke Nhialic agam kēdun ba gam kēdun tō thīn yic wīc ba gam, ku acie kē liu thīn.

¹³ Acā ye lueel lōn ye we jōt yiēth kāthiek rin bī kōc kōk kāpuōl muk.

¹⁴ Kē luēēl ē lōn na lak kājuēc ēmēn, ke we kony kōc cīn kāŋ rin na lek kājuēc akōldā, ke ke kony we aya. Kēlā, ke wek aabi rōt kony wedhie ēbēn.

¹⁵ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā rin miēth

cī Nhialic gām kɔc Itharel wäär ror liεεt, “Raan cī kǎjuēc kuany acin kāk cīi ben dön piny, ku raan cī kǎklik kuany aci ben la kāk wïc.”

Tito ku kɔc kǎk aaci tuɔɔc Korinth

¹⁶ γεν Alec Nhialic rin cī yen Tito cɔl anhiar we bī we kony, nhiēr thōŋ ke nhiēr nhiεεr γεν we.

¹⁷ Rin γok aaci Tito thiëec bī la tēnē we, go gam. Ku ē wïc bī cak la aya ē rot.

¹⁸ Ku γok aa toc wāmääth cī gam kek ye, raan theek akuut kɔc cī gam ëbēn, rin ē yen Wēt Puəth Yam lək kɔc.

¹⁹ Ku yeen aya ē raan cī akuut kɔc cī gam kuany bī cath kek γo tē γēth γok kuənydan yeku looi bī Bēny nhom guəp leec, ku nyoothku tē nhiērku luəi buk aa kony.

²⁰ Acuk wïc bī la kɔc jīëem γogup tē ye γok kāk cī juaarkä ŋiε luəi thīn.

²¹ Awicku bī ya kē la cök yen yeku looi, ku acie Bēny nhom ē rot ee raan nhom ëbēn.

²² Kēya, γok aa toc wāmääth dēt ke ke, wāmääth cuk them arak juēc dhöl juēc ku acuk yök ke ye raan nhiar kuəny. Ku cīt ëmēn ŋic yen we apēi, anhiεεr bī we kony aya apēi.

²³ Tito ē raan ye γok rəm ku alui kek γεν bī we kony, ku miēthakāi cath ke ye, aa kɔc tō nyīn akuut kǎk, ku aa lεc Raan cī lɔc ku dɔc.

²⁴ Nyuöthkē ke nhiērdun rin bī akuut kɔc cī gam tīŋ ku ŋickē, kē ye γok nhiam ē we.

9

Guiēr kuəny tēnē kɔc cī gam Judia

¹ Acā wïc ba gēt tēnē we rin kuəny bāk looi tēnē kɔc cī gam Judia.

² Rin anjīεc atō wepuəth bāk kony, ku wek aaca lεεc tēnē kɔc Mathedonia. “Aca lək ke, Miēthakāi cī gam pan Akaya ē wickē bīk kuəny guə jɔək runwäär.” Ku luəidun nhiεεr wek ye bāk kony, aci kɔc juēc apēi kamken wəl puəth thīn bīk kony aya.

³ Ëmēn γεν atoc miēthakāi cī gamkǎ rin bī lεcdan ye γok we leec cīi ye lueth. Ku cīt lɔn cī γεν ye lueel, wek aabī yök ke we cī kuənydun guiir.

⁴ Rin na le kɔc Mathedonia la kek γεν Korinth, ku yökkē we ke we kēc röt guiir, ke γok aabī gup yār apēi tē yök kek kē ye γok we leec ke kēc rot looi, ku pāl yār ē guəpdun ŋic γok we apēi.

⁵ Kēya, aca tak lɔn puəth yen ba wāmāthakua cɔl aala tēnē we γanhom tuen, bīk wēū cāk lueel kaŋ kuəöt yiic. Na jāl la ke yök keek ke cāk mat yiic, ku abī rot nyooth lɔn ē wiēckē bāk looi piäthkun ke cīi lək we.

⁶ Anjīeckē apēi lɔn raan pur domdīt ē rap juēc tem, ku raan pur domkoor acin rap juēc ye tem.

⁷ Ŋek adhil kēden bī gam cī guiir yepuəu ëbēn gam, ke cīi nhom thiek tēdē ke mēc ye, rin Nhialic anhiar raan kēde gam puəu ëbēn.

8 Ku alëu Nhialic bi gäm kajuëc apeï, ku yin abi la kajuëc path ye yin kəc kony akölaköl.

9 Cimen ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Acï kəc nşn kony puşu ëbën, ku yeen abi rëer ke la cök akölrïëc.”

10 Ku Nhialic ë köth cäl alok bik ya miëth ye cam abi kakkun juak yiic, ku abi we cäl aala cök apeï, bäk kajuëc ya gam tënë kəc wïc kuşny.

11 Abi Nhialic looi bäk jak apeï keriëc ëbën bäk aa abiökruëel akölaköl. Ku kəc juëc aabi Nhialic leec tē le yok kuşnydun cäk wïc puşu ëbën gäm ke.

12 Tē luui wek kēlä, ka cie käk wïc kəc cï gam kek yakē ke lēu ë röt, wek aa kəc juëc cäl alec Nhialic.

13 Ku rin luaidun puöth cï wek röt nyuöth, kəc juëc aabi Nhialic leec rin looi wek kã wïc Wët Puöth Yam Raan cï ləc ku dəc wäär cäk gam, ku ramkē ke ke ku raan ëbën.

14 Ku rşökken yiic ë rienkun aabi kepuşth wel rin dhëenjdit cï Nhialic gäm we.

15 Lecku Nhialic rin miöcdiit cïn kē thõj kek cï gäm yo.

10

Paulo ë luide kony lön puöth yen

1 Wek alånj ë puşu ëbën yen Paulo rin lier puşu Raan cï ləc ku dəc, cök alön ye kəc kök kamkun ye lueel lön ye yen rişöc tē rēm yen ke we, ku ya wël tuc lueel tē mec yen.

2 Wek alånj na la bën tënë we ke yen acï bi bën jam wël tuc apeï tënë kəc kök kamkun, cit tē ya tāk ye lön dhil yen ya tēde, rin ye kəc kök ye lueel lön pür yok pür pinynhom tën.

3 Ee yic yok aa kəc pür pinynhom tën, ku yok aacie thör cit tē ye kəc ë pinynhom thör thün.

4 Riel ye yok thör acie riëldan pinynhom, ee riëldit ye Nhialic yiëk yo yen aye yok käk bääny Nhialic gël nom göök. Yok aa luethken yekē ke lueel rac ëbën.

5 Yok aa tēktēk kanhiaam cï wët Nhialic thany piny rac. Ku dömku kuat tēktēk kënë cimen raan ater dhie ye döm tånj yic, ku loiku bi Raan cï ləc ku dəc theek.

6 Ku tē tñj yok ye ka athëkdun cïn yic diu, ke yok aabi kuat raan yeku yok ke dhäl wët Nhialic ë yic tēm awuöc.

7 Wek aa kånj tñj köth ayeer. Na le raan ye gam alanden lön ë yen raan ë Raan cï ləc ku dəc, ke cäl atak kē looi yic apath, rin yok aa kəc Raan cï ləc ku dəc aya cimenëde.

8 Yen acï guöp ye yär tē cök yen jiem kanhiaam riel cï Bëny gäm yo. Riel cï gäm yo ee riel bi yok gam cök piny ku cïi we rēc.

9 Awiëc bäk cïi tak lön wïc yen ye ba we riäac athör ya gät we.

10 Aye raan dēt lueel, “Athör Paulo aaye gät ke thiek yiic, ku tē rëer yen ke yo ë kəc ku wëlke aacie riel!”

11 Adhil raan kënë deet yic

lön acin kë wääc athör ya ke gõt tē mec ɣen, kek kë ba looi tē ben ɣen dhuk tēnē we.

¹² Acuk wic buk röt thöön kek kəc röt leec kamken ē röt. Acin kë ɲickē. Keek aa lecden thöön kamken ē röt ke cie læc Nhialic.

¹³ Kēya, ɣok aacii bi nhiam ku jiemku kāk liu luoi ci gām ɣo yic buk looi. Nhiaamda abi nhom pək luoi ci Nhialic yiək ɣo yic. Ku ala yic luoida yen loiku kamkun.

¹⁴ ɣok aacii bi nhiam apei cit tēn bi yen ke rot luoi thin tēn kēc ɣok bēn tēnē we, rin ci ɣok Wēt Puōth Yam rin Raan ci ləc ku dəc bēi tēnē we.

¹⁵ Ku ɣok aacie nhiam luoi ci kəc kək looi. Kē yeku ɲöōth ē lön bi gamdun rot juak rin bi luoida ē kamkun rot juak apei ku thiēi piny.

¹⁶ Ku buk lēu buk Wēt Puōth Yam la lək kəc bēi mec ke we, rin acuk wic buk nhiam luoi ci Nhialic gām kəc kək bik looi bēi kək yiic.

¹⁷ Ku cit lön ye wəl ci gõt athör thēr wəl Nhialic yic ye lueel elä, “Raan wic ye bi nhiam adhil nhiam rin Bēny.”

¹⁸ Rin raan rot leec ē rot acie yen ye gam, ee raan ye Bēny leec.

11

Paulo ku kəc röt cal aaye atuuc

¹ Awiēc bāk kë ca wuöc guum, tē ci ɣen kəŋ duēr kuc. Wek aa ləŋ bāk looi kēya.

² ɣen aye tiæl dām tē tiŋ ɣen kəc kək ke wickē bik we muör, ku ē yen lön ē Nhialic

aya. Wek aa cit nyen bim ca ləc muony tək bi thiaak, yen Raan ci ləc ku dəc.

³ Wek aa ɲic anyiköl wäär duöön kēpiiny Eba ē pel nyinde. ɣen ariəc lön bi wek ciēt kēnē. Wek aabi duöön ku pälkē nhierdun nhieer wek Raan ci ləc ku dəc.

⁴ Ayakē guo nhiaar ku gamkē tē bii raan dēt bi we bēn lək Jethu dēt cie yen Jethu cuk lək we. Ku wek aa puōth miēt ku täükē wenhiim piny ku gamkē wēi ku wēt, kāk cie Wēi ku Wēt Puōth Yam wäär cuk lək we.

⁵ Aya tak lön kəcä yakē ke tiŋ ciēt kek aa tuucdit, aacii dit tēnē ɣa acin, ku acä ye tak lön aa tuuckun kə aa loi luoi path wēr kek ɣa.

⁶ Tēdē, ɣen akēc piöc ba ɲieć ajam apath kəc nhiiim, ku ɣen aɲic kaŋ. Kēnē aca nyuōth we kajuēc yiic ē dhəl juēc yiic.

⁷ Wek aa kēc kaŋ thiēc bāk ɣa riöp wäär lək ɣen we Wēt Puōth Yam ē Nhialic. ɣen aci rot dhušk piny ku luöoi ē path rin bi wek aa kəcdit. Ye kērəc yen ca looi?

⁸ Tēwäär luui ɣen ē kamkun, ɣen a ɣa ye kəc akuut kəc kək ci gam riöp. Aake ya rum bi ɣen we bēn kony.

⁹ Ku wäär rēer ɣen kek we, acin raan ca rāam nhom bi ɣa kony. Miēthakāi ci gam wäär bö Mathedonia aaci kēriēc ebēn wiēc ke bēi tēnē ɣa. Acin kë ca kaŋ thiēc tēnē we, ku ɣen acii rot bi kaŋ der weyiēth acin.

10 Ku cīt emēn rēer yiny Raan cī lōc ku dōc kek ɣa, acin raan pan Akaya bā pēen ba cūi jam kanhiaam kēlā.

11 Tē lueel ɣen ye lōn ɣen acūi rot bī kaŋ dər weyiēth, ke ye rin cūi ɣen we nhīar? Anjic Nhialic lōn nhiēer ɣen we!

12 ɣen abī la tueŋ ke ɣa loi kē luōi emēn, rin bī kōckā ciēn kē ye kek nhiam, lōn ye kek luui cīmēnda aya.

13 Kōckā aacie atuuc acin. Aa kōc wēŋ luōiden yic, ku loikē rōt ciēt ke ya atuuc Raan cī lōc ku dōc.

14 Acin kē gēi kōc thīn! Na cōk a Bēny jakrēc ka loi rot bī ciēt atuny nhial ē ɣer bēēi.

15 Kēya, acin kēril tō thīn tē ye atuōckē rōt cōl aaye atuuc luoi la cōk. Ku keek aabī awuōc thōŋ kek kākken loikē ke yōk akōldā.

Tē cī Paulo guum thīn ke ye atuuc

16 Aca lueel wāär ku aben ber yic, acā wic bī la raan ye tak lōn cīn yen kē njic. Ku na yakē tak lōn cīn ɣen nhom, ke we pāl ɣa ba nhiam kākkiēn ya lēk we.

17 Tē ye ɣen rot leec kēlā, ke ɣen ajam cīmēn raan cūi kāŋ njic. Ku acie tē wic Bēny ye thīn.

18 Ku emēn ye kōc kōk jam ē nhiam cīt tē ye kōc pinyhom jīem thīn, aba looi kēlā aya.

19 Wek aa njic kāŋ apei ku aŋot nhiarkē bāk wēl kōc kuc kāŋ buōth yiic.

20 Wek aa wēl raan we loony gam, raan kākkin cam, raan rot cōl aril ē we, raan

nhiam rot tāäu tueŋ raan na cōk we ŋuōt nyin, ka ŋot cīn kē mankē thīn.

21 ɣen acī guōp yār ba gam lōn ɣen akēc kākka looi.

Kē ye raan dēt wic bī yenhom lēc ye, ke ɣen alec ɣanhom ye aya. ɣen ajam emēn ciēt ɣa kuc kāŋ.

22 Na yekē kuat Ibru, ke ɣen ē Ibru. Na yekē kōc Itharel, ke ɣen ē raan Itharel. Ku na yekē dhiēnh Abaram, ke ɣen ē raan Abaram aya.

23 Ye kē kōc lui rin Raan cī lōc ku dōc? ɣen ajam jam raan cī muōl, ku ɣen ē raan ē luoi ŋuēen tēnē ke! ɣen acī luui luōidit apei tēnē ke. Ku ɣen acī mac arak juēc tēnē ke. Ku ɣen acī that thāndit apei tēnē ke, ku duēr thou arak juēc.

24 ɣen acī that waat thiārdiäk ku dhoŋuan arak dhiēc kōc Judeo.

25 Ku kōc Roma aaci ɣa that arak diäk atuel. Ku biōök ɣa aleel arak tōk. Ku riāi ēcī riāäk wīir arak diäk ke ɣa wēer thīn. Ku arak tōk, ɣen aca akōl ku wēer thōl wīir.

26 Ku akōöl kōk cāthdiē yic, ɣen acī rōm kek kākjuēc kōc nōk. Ku duēr mou wēr yiic, ku duēr cuēr ɣa rum. Ku duēr kōckiēn Judeo ɣa nōk. Ku duēr kōc cie kackiē ɣa nōk. Ku yōk kāk kōc nōk gēeth ku bēēi yiic ku Adēkdiēet yic. Ku tēnē kōc rōt looi ke cīt kōc cī gam.

27 ɣen ē ɣa ye luui apei ba guōp thiai ku cā ye nin akōldēt, ɣen ɣa ye cōk nōk ku rou. Ku ɣen ē lac rēer ke cīn

miëth ku tē niin ɣen thīn. Ku ɣen ɣa ye rēer ɣa nēk wiir rin cīn ɣen alēth juēc ɣa kony ē wiir.

²⁸ Ku kajuēc kōk acā luel, ɣen ē rēer ɣa tēk akōlakōl rin akuut kōc cī gam ēbēn.

²⁹ Tē niōp raan gam yic, ke ɣen ē rot yōk ɣa niōp aya. Ku tē cōl raan raan dēt aloi adumuōm, ke ɣen ē rēer ɣa rem puōu apēi.

³⁰ Na le kē cōl ɣen ajam ē nhiaam, ka kāk ye nyooth lōn ɣen acī ril.

³¹ Anjic Nhialic, Wun Bēny Jethu lōn cī yen lueth yen lueel. Bī rienke aleec atheer.

³² Wäär tō ɣen Damathkuth, bēny rēer ē Bēnyaknhom Are-tath cōk ē cā apuruuk ē geu tiit tōōu kal thok bik ɣa dōm.

³³ Ku ɣen acī bēn tāau alom yic, ku luēēn ɣen tēyōr pāny kōu ku kual rot.

12

Paulo acie nhiam kāk cī nyuōthye

¹ ɣen abī dhiel la tuen ɣa jam ē nhiaam cōk alōn cīn yen kēpuōth ye yōk thīn. Ku ēmēn ɣen abī jam kāk ca tīn cī nyuōth ē Bēny.

² Anjic ruōōn thiäär ku nuan cī bar, raan cī gam ēcī jōt ku ɣēth tēmec apēi pan Nhialic. Acā njic ayic lōn ē yen guāpde ku lōn ye kek wēike kek cī la nhial, ee Nhialic yen anjic ye.

³⁻⁴ Cīmēn awēn cī ɣen ye lueel, anjic yen raan kēnē acī jat pan Nhialic. Ku aber yic, acā njic lōn ē yen guōp ēbēn, tēdē ke ya aban ɣuōp yen cī

ɣāth pan Nhialic, ee Nhialic yen anjic ye. Ku tēēn acī kāk cī raan lēu bī ke kuany yiic yethok piŋ, kāk cī pēēn bī ke cī luel.

⁵ Alēu ba jam ē nhiaam rin raan cīt kēnē, ku ɣen acī nhiam ē rienkiē, rin na luōi kēya, ke pial yic diē.

⁶ Na wiēc ba nhiam kēlā, ka cie lōn kuc ɣen kān rin ē yic yen aba lueel. Ku ɣen acī bī nhiam rin acā wīc bī la raan ye tak lōn njic ɣen kēriēc ēbēn, ke cie kē cāk tīn ke luōi tēdē ke lueel.

⁷ ɣen acī nyuōth kajuēc, kēya yen acī ɣen kēril ɣa tuōm cīt kou bēn yōk. Acīt lōn cī atuny Bēny jakrēc bēn bā bēn that ku gēl ɣen ba cī nhiam.

⁸ ɣen acī Bēny lōn arak diāk bī kē ban ɣen nyaai.

⁹ Ku acī bēn bēer, “Ee dhēēndiē yen awiēc, rin riēldiē aye jal gam apēi tē njic raan ye lōn cī yen ril.” Kēya ɣen amit puōu ba nhiam wēt cī ɣen ril rin bī ɣen riēl Raan cī lōc ku dōc ɣa tiit lōōny ɣaguōp.

¹⁰ ɣen ē puōu miēt tē cī ɣen ril, ku tē lēēt ɣen, ku tē le yen kērēc cā yōk, ku tē guum ɣen, ku yōk kārīl kōk rin Raan cī lōc ku dōc. Rin tē niōp ɣen ke yen ē riēldiē.

Paulo ē diēer kōc cī gam gen Korinth

¹¹ ɣen ē ɣa cīt raan cīn kē njic wäär ē ɣen ɣanhom lēc. Ku aa wek cā cōlalui cīmēn raan cīn kē njic. Ku nūōt aa wek aa cā lēc ke. Cōk alōn ye ɣen raan cie kuēc nhom, ke ɣen acī tō

ciëen tënë atuuckun yakë yök ciët kek ñiç kañ.

¹² Käk raan nyuwoth lön ë yen atuuc cimen käk kóc göi, ku käk riel Nhialic nyuwoth, aaci röt looi ë kamkun amäaath-amäaath.

¹³ Yenö ca looi rin akuut kök kóc cï gam këc looi ë rienkun, cie kë këc yen kuwoony wïc tënë we? Pälkë awuöc ca looi piny tënë ya.

¹⁴ Kënë yen abi nëmdië yic a diäk tënë we ku acin kë ba wïc bi wek ya kony. Aa we nhüim wek aa wiëc ke, aacie wëükun. Aacie mith kek dhil kóc ke dhiëth ke muöc, aa kóc ke dhiëth kek aadhil mith muöc.

¹⁵ Yen abi puöu miët ba we gäm kanj ëbën ayi piërdië. Na nhiaar we apëidit këlä, ke nhiërdun tënë ya bi kuur?

¹⁶ Abäk gam lön këc yen rot tääu weyiëth. Ku abi raan dët lueel lön cï yen wët puök käu piny ku dëep we ë lueth.

¹⁷ Ye kädë, le raan ca tuöc we, le raan ci we la ruëeny ë rienkië?

¹⁸ Yen aci Tito lön bi la, ku cal wämäaath dët cï gam ala kek ye. Cï Tito we ruëeny. Cï Tito ku yen kë tö yopuöth ye looi ë dhël tön thön?

¹⁹ Tëdë ayakë tak tethëer wäär lön wïc yok ye ku buk röt kony wenhüim. Aacie tädë! Yok aa jam cit tã wïc Raan cï löc ku döc ye buk jiem thin ke yo dëei Nhialic. Ku käk yeku ke looi ëbën mät hkuan nhiarku ke, aaye looi rin bi we kony.

²⁰ Yen ariöc puöu ciët ba yök ke tã ye wek ke luui thin cï

yen bi yuum puöu tã le yen bën, ku tã ye yen ke luui thin acii we bi yuum puöth aya. Yen ë diëer ciët ye agöth, ku tuöc ë puöu, ku nhiër ë rot ku tiëel ku lëët ku luöom ku nhiaam ku aliäap kek ba yök.

²¹ Yen ë puöu riöc ciët Nhialic ya luöoi bã col ayär guöp tã ben yen we la neem. Ku yen abi puöu löny rin kóc juëc aa ñot ke këc adumuöomken thëer puöl, käk bal cï path.

13

Lëk ciëen

¹ Kënë, yen abi nëmdië yic ya diäk tënë we, "Ku kuat awuöc ye lueel raan guöp adhil a kën cï kóc karou, tädë ke ye kóc juëc kañ tñ." Cit tã ye wël cï göt athör thëer wël Nhialic ye lueel thin.

² Wäär le yen we neem kën ye nëm yic rou, yen aci kóc käreç looi ku kuat raan dët lëk bik cï ben la tuenj ke loi kakkä. Ku wek aa ben lëk ëmën mec yen ke we. Tã ben yen la ka cïn raan käreç looi ba puöl ke cã tëm awuöc.

³ Abi kënë dhiel nyooth tënë we lön yen ë jam rin Raan cï löc ku döc. Tã cök yen we ka cï bi niöp, abi riel apëi.

⁴ Ee yic, ee cïn riel wäär piëët ye tim cï riüu käu, ku ëmën apir riel Nhialic yic. Yok aa cïn riel ë röt cimen wäär cïn Raan cï löc ku döc riel. Ku ëmën cï yok ya tök kek Raan cï löc ku döc, yok aabi la riel Nhialic tã luui yok kek we.

⁵ Wiëckë bäk yen them, dhiëlkë röt them ë röt ku abäk

yök lön Raan cī lōc ku dōc arēēr kek we. Na cie kēya, ke wek aaci mää.

⁶ Ku abäk yök aya lön acie kērac yen cuk looi wäär bī yok Wēt Puōth Yam tēnē we.

⁷ Yok aa rōök rin cīn yen kērec bāk looi, ku acie lön wic yok ye buk rōt nyuōth ke yo ye atuuc path, yok aa rōök bī ya kēpath yen yakē looi cōk alōn ye yo tīŋ ke yo cī kuōc luui.

⁸ Yok aa kēc Nhialic yiēk riel bī yok wēt ē yic rac, yok aaci yiēk riel bī yok yic yāth tuēŋ.

⁹ Cōk alōn kōc yok, ke yok aa puōth miēt tē ril wek, ku yok aa rōök lön bī wek rōt bēn cōk.

¹⁰ Kēya, yēn agēt athōr kēnē ke ya mec tēnē we, rin na la yet ke ya cī ben jam wēl rec tēnē we ē riel cī Bēny gām ya, riel bī yēn we cōl aala cōk gam-dun yic, acie riel rec yēn we.

Muōth ciēēn

¹¹ Ku ēmēn miēthakāi, miētkē puōth. Yiēkkē wen-hīim luoi la cōk, piēŋkē wēlkiē, yakē rōt piēŋ wēl ku rēēr kē ke dōōr ē kamkun. Ku Nhialic ē nhiēr ku dōōr gam abi rēēr ke we.

¹² Miāthkē rōt ē kamkun muōth kōc cī gam. Kōc Nhialic ēbēn rēēr ē tēn aa we muōōth.

¹³ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho ku nhiēr Nhialic ku Wēike rēēr ke we ēbēn.

Athör cī Paulo gät kɔc pan Galatia Wēt nom

Tēwēn cī ke wēt puōth yam ye kɔc jam wēt Jethu jɔk bī piōōc, acī kɔc cie kɔc Itharel bēn nhiaar. Ku wēt yen cī bēn bēn nhial ē lɔn nadē ke lōŋ Mothith yen bī dhiel theek rin bī raan jal a Krīthian. Ku ē yen kē cī Paulo bēn a jam wēt cī yen ē yic, rin wēt tōŋ ē yic, ee pīr la yic gam Jethu, yen bī kɔc rēer thīn ēbēn ke Nhialic. Ku kam kɔc cī gam pan Galatia, pan mɛc kɔc Roma Athia cōk ciēēn, kɔc kōk ke cī bēn thīn aacī Paulo bēn aa jōōny. Ku yekē lueel lɔn dhil raan Lōŋ Mothith theek bī jal a raan path ke Nhialic.

Paulo aca athör kēnē gōt bī gam la cōk dhuōk ciēēn bī kɔc cī wel nhīim cī piōōc ē lueth cɔl aloi yic. Acī kaŋ nyuōth ke lɔn le yen yic, bī ya cɔl atuny Jethu Krītho. Acī dēt yic ke lɔn wēt ye yen cɔl atuuc abō tēnē Nhialic, acie riel ē raan, ku luōnde tēnē kɔc cie kɔc Itharel ē rōt. Tēēn, yen acī yen wētde dɛet yic, lɔn ee gam ē rot yen ē kɔc cɔl aala cōk tēnē Nhialic. Acī nyuōth wēlke cōk ciēēn, lɔn ciēēŋ path kɔc cī gam ē cāth bī kɔc cath athɛr kek nhiēr, ku gam bēn bei tēnē Raan cī lɔc ku dɔc.

Kāk tō thīn

Muōth tuēŋ 1:1-10

Riel Paulo ye yen ke atuuc
1:11-2:21

Athör dhēēŋ ē Nhialic 3:1-4:31

Lāäu nom ku luoi kɔc cī gam 5:1-6:10

Thōk ē wēl 6:11-18

¹ Ÿen Paulo, wäär kuēny Jethu kek Nhialic ba ya atuny Jethu wäär cī Wun Nhialic jōt bei raŋ yic. Acie raan ē path yen kuany ʒa ba ya atuny Jethu.

² Ÿen ʒok miēthakāi cī gam rēēr kek ʒa ē tēn, ʒok aa gēt we athör kēnē buk wek akuut kɔc cī gam pan Galatia muōōth ēbēn.

³ Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām dōōr ku athiēiden.

⁴ Rin bī yen ʒo luōny bei lēēŋ kēnē yic, Raan cī lɔc ku dɔc acī thou rin adumuōōmkua rin theek yen Wāda Nhialic.

⁵ Bī Nhialic aleec akōlriēec ēbēn. Yenakan.

Wēt Puōth Yam

⁶ Kē cāk looi acā gōi apeidit. Kam thiin yen cī wek guō jal raan wäär cɔl we aa ril cōk, Bānyda Jethu. Ku yakē gam piōōc dēt yakē cɔl aye Wēt Puōth Yam wēl athör kōk.*

⁷ Ku yeen acie Wēt Puōth Yam acin. Ku wēt lueel ʒen ye kēlā, ē rin ala kɔc kōk wic ye bīk kɔc la liāap nhīim, ku wickē bīk athör wēl Jethu waar yiic.

⁸ Na cɔk atuny Nhialic, nadē ke ye ʒo, ʒok piōōc kē cī thōŋ kek athör wēl Jethu wäär cuk piōōc tēnē we, ke dēt Nhialic nāk raan kē cīt kēnē looi ku cuet mɛec.

⁹ Acuk kaŋ lueel, ku abuk bēn ber yic ēmēn, na le raan

* 1:6 Rin diik Raan cī lɔc ku dɔc.

piöoc we wël cii thöŋ kek wël cäk gam theer, ke diët Nhialic cöl anak raan kënë ku cuet mεεc.

¹⁰ Ye ciët alεεc ë raan yen wiēc ëmën? Acie ye, kë wiēc alεεc Nhialic. Ye lön bi ya piŋ raan ëbën? Na ya ηoot ke ya them ba looi këya, ηuöt yen acie alony ë Jethu.

Paulo aci Nhialic cöl

¹¹ Calkë alék we miëthakäi ci gam, wët Jethu ya piöoc tënë we acie wët raan ë path.

¹² Acä yök tënë raan ë path, ku acie raan ë path yen piöoc yen ë wëlkä. Ee Jethu nhom yen aa nyuth ke ya.

¹³ Acī lëk we yen tē ciēŋ yen thīn wäär rēer yen kam kōc Itharel ë lōnden yic, ku tē ye yen kōc cī wët Jethu gam nāk thīn. Ku aca them ba akut kōc cī gam rac.

¹⁴ Acīn raan wār ya thëk löŋ Mothith, löŋ kōc Itharel, ee kōc riēc kek ya yiic ëbën. Löŋ wārkuan dīt athεek apeī dīt.

¹⁵ Nhialic ë dhëŋde yic, yen ago yen guō kuany ke ya këc cak dhiëeth, ku cöl yen ba ya aluonyde,

¹⁶ bi Wēnde cöl anyuth rot ya, ku ba wētde la piöoc tënë kōc cie kōc Itharel. Acīn raan cī yen la tënë ye bi ya la wëët,

¹⁷ nadë ke ya cī la Jeruthalem ba atuuc wäär kek kōŋ la wët Nhialic yic tënë ya, la tiŋ bik yen la lëk kë luōi. Yen aci la Arebia nyin yic, ku dhušk Damathkuth.

¹⁸ Yen aci run kadiäk bën la thöl, ku jal dhuk Jeruthalem

ba wël la deet tënë Pīter. Ku la rēer kek Pīter tēcīt tēn nīn kathiaär ku ŋuan.

¹⁹ Acīn atuuc kōk juēc ca bën yök, ee Jemith mēnh ë Bānyda Jethu ë rot yen aca bën yök.

²⁰ Kë gāt we ë yic. Aŋic Nhialic acie lueth yen luεεl.

²¹ Nawēn ke yen aci bën la bēēi kōk yiic pan Thiria ku pan Cilicia.

²² Ye nīnkä kōc akut kōc cī gam pan Judia aake kuc ya.

²³ Kënë ŋickë ë kënë ye kōc kōk lueel ëlä, “Mony wäär yo nōk yok kōc cī gam, yen apiöoc wët wäär wic bi rac ëmën.”

²⁴ Ku yen aci kek Nhialic bën leec rin cī yen ya wel pušu ba ya raande.

2

Paulo ku atuuc kōk

¹ Na la ruōön thiäär ku ŋuan thök ke ya ben la Jeruthalem yok Barnaba, ku luath Tito kek ya.

² Yen a ya la Jeruthalem rin cī Nhialic ye nyuōth ya ba dhiel la. Na la rām ë rot kek kōc wat akut ë kōc cī gam nhom Jeruthalem, ke jal lëk ke yen Wët Puōth Yam Jethu ya piöoc tënë kōc cie kōc Itharel. Rin acä wic bi kë ca looi theer ku kë luōi ya aköl ciēn këpuōth yök thīn.

³ Raandiēn wēn cath kek ya cöl Tito, tēwēn cōk yen a raan pan Girik aci raan cie mac thīn bi cöl aŋot,

⁴ cək a wäär wïc kəc kək ye bïk looi këya. Kəc kək aake ye röt looi bïk aa kəc cï gam, ku keek aake ye röt kuël akut yic ke ye luum, aa wïckë bïk njic ye nhom lääu njö yen rëër kek yok, kəc cï mat kek Jethu. Ë wïckë bï ya löŋ Mothith yen yeku theek.

⁵ Ku rin wïc yok ye buk Wët Puoth Yam njic muk tënë we bäk yic njic, wëtten akëcku bën gam.

⁶ Ku kəc wäär kek ye ke cəl kəc wat akut nhom, kënë a luël rin acïn kë ye waar tënë ya, ye kek yïŋa. Nhialic acïn raan ye luök wëi, acïi kəc ye tek yiic, kəc röt cəl kek wat akut nhom, acïn kək yam cïk nyuöth ya.

⁷ Acie këya, acïk tïŋ lön ë Nhialic yen acä gäm ë luoi kënë, ba Wët Puoth Yam nyuöth kəc cie kəc Itharel, cïmën wäär cï Pïter kuany bï Wët Puoth Yam la nyuöth kəc Itharel.

⁸ Ee riël Nhialic yen acï ya looi ba ya atuuc rin kəc cie kəc Itharel, cïmën wäär cï Pïter looi ke ya atuuc tënë kəc Itharel.

⁹ Jemith, ke Pïter ku Joon wäär cït kek kəc wat akut nhom, acïk bën njic lön ë Nhialic yen acï ya gäm luoi kënë. Aacï yo bën däm cin yen ku Barnaba, ku bï nyooth lön yok aa loi tök ke ke. Ku jəlku gam lön yen ku Barnaba, yok aabï luui kek kəc cie kəc Itharel, ku keek aabï aluui kek kəc Itharel.

¹⁰ Kë cïk bën thiëc tënë yo ë

lön buk kəc njöŋ nyïn akuötten yic aa kony, ku kënë yen ë kë nhiaar ba looi.

Paulo acï kë looi Pïter maan

¹¹ Tëwën rëët Pïter Antiök, yen acï bën jai wëtde kəc nhïim ëbën rin cï yen awuöc looi awuöc dëei kəc ëbën.

¹² Wäär këc kəc cï Jemith ke tooc guo yëët, Pïter aye mïth kek wämäthakua ke ye kəc cie kəc Itharel, na la kockä yëët, ke Pïter tem yethok bï cïi bën mïth ke ke, rin cï yen guöp riöc kəc ye lueel lön kəc cie kəc Itharel aadhil ŋoot.

¹³ Kəc Itharel wäär rëër thïn aacï bën met Pïter cök agut cï Barnaba acï met thïn aya, ee luoi kariöc kënë yic.

¹⁴ Na wäär la tïŋ lön keek aacïi cath dhël la cök dhël Wët Puoth Yam yic, guo lëk Pïter kəc nhïim ëbën, "Yïn ë raan Itharel ku yïn rëër kek kəc cie kəc Itharel ke yï cït ke, yenö ye yïn kəc cie kəc Itharel lëk bïk pïr, pïr kəc Itharel?"

Kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel aaye gam kony ëbën

¹⁵ Ee yic, yok acï dhiëeth yo ye kəc Itharel, ku yok acie kəc thäi kəc la gup adumuööm, cït tē ye ke caal thïn.

¹⁶ Ee këya, anjicku lön ë njöth Jethu, yen ë raan cəl ala cök Nhialic nhom, gam cï raan wët Jethu gam yen ë raan cəl apïr Nhialic nhom. Ku acie thëk löŋ thëer yen kəc cök piny Nhialic nhom. Yoock aya, acuk gam yen wët Jethu, ku bï Nhialic yo kony buk la cök yenhom. Ku acie thëk löŋ

th_{EE}R yen bī ɣo kony, rin acin raan la cök Nhialic nom rin ye yen ke löŋ th_{EE}R theek.

¹⁷ Na yeku them buk la cök Nhialic nom rin cī ɣok mat kek Jethu, ku yeku gup la adumušm cīmēn kəc cie kəc Itharel, ye kēnē nyuəθh lən ye Jethu ye nhiaar bī raan adumušm looi? Acie yic.

¹⁸ Na wiēc ba löŋ ca rac bēn cök, ka ye nyuəθh lən ɣen ē lööŋ dhoŋ kəth.

¹⁹ ɣen a ɣa pīr aya wāth_{EE}R tēcīt tē wīc löŋ ye thīn. Ku wäär cī ɣen wēēr bei ē löŋ kēnē yic, acī rot bēn lēu ba pīr tēnē Nhialic, ciēt ɣa cī nök kek Jethu tim cī rīu kəu.

²⁰ Rin acie ɣen, ɣen ben wēikiē muk. Ee Jethu yen aɣəl pīr ɣaguəp. Pīr pīr ɣen emēn, ɣen apīr, pīr rin gam cī ɣen wēt Jethu gam, raan nhiaar ɣen arək abī wēike gam riēnkiē.

²¹ ɣen acīi jei dhēēŋ ē Nhialic. Ku na raan ye la cök Nhialic nom rin löŋ th_{EE}R, ka nyooθh lən Raan cī ləc ku dəc acī thou ē path.

3

Löŋ, tēdē ke ye gam

¹ Kəc cīn puəθh pan Galatia! Yeŋa cī we wel puəθh? Ku thon Jethu Krītho tim cī rīu kəu acək piŋ.

² Lēkkē ɣa tööŋ kēnē, we yök Wēi Nhialic rin cī wek löŋ th_{EE}R theek, aye rin cī wek Wēt Puəθh Yam gam?

³ Yeŋö ɣəl wek ciēn puəθh kēlä, bək ɣək Wēi Nhialic,

wiēc kē emēn bək thöl nom riēldun ē röt?

⁴ Cīn kē cī kuat kārīl cək ke yök waar wegup? Ee yic aala kē cī dhiel looi.

⁵ Ye Nhialic kē dīt kəc göi looi kamkun, ku gēm we wēike rin theek löŋ Mothith, ku aye rin cī wek ke Wēt Puəθh Yam piŋ ku gamkē?

⁶ Tiēŋkē wädīt Abaram, acī lueel athör th_{EE}R wēl Nhialic yic, “Lən cī yen Nhialic gam, ku rin cī yen wēt Nhialic gam acī Nhialic bēn looi bī la cök yenhom.”

⁷ Alēukē bək deet yic lən mīth Abaram ayic, aa kəc cī wēt Nhialic gam cīmēn wäär cī Abaram ye gam.

⁸ Acī gət athör th_{EE}R wēl Nhialic yic lən Nhialic abī kəc cie kəc Itharel looi bīk la cök yenhom, rin gam cī kek wētde gam. Ke yen athör th_{EE}R acī Wēt Puəθh Yam nyuəθh Abaram elä, “Riēnku, Nhialic abī raan wut ebēn dəc.”

⁹ Abaram acī wēt Nhialic gam, go Nhialic dəc. Ku yen tēde ebēn, kuat raan cī Nhialic gam aye dəc cīmēn Abaram.

¹⁰ Kəc lui löŋ th_{EE}R, acīēn rac aŋoot panden. Rin acī lueel athör th_{EE}R wēl Nhialic yic elä, “Kuat raan cie kē cī lueel löŋ yic theek ebēn, atə aciēn rac yic.”

¹¹ Emēn acī rot nyuəθh lən acin raan bī la cök Nhialic nom rin löŋ th_{EE}R, rin acī athör th_{EE}R wēl Nhialic lueel elä, “Ee raan cī Nhialic gam ē rot yen abī pīr la cök yök Nhialic nom.”

12 Ku lõḡ theer acin yic gam, tēcīt tē cī athör theer wël Nhalic ye luεel thīn ëlä, “Raan ye looi kē cī lõḡ lueel ëbēn yen abī pīr.”

13 Rin cī Jethu thou riεnkua, acī yok wēēr bei thou yic, thon yen ye lõḡ lueel, rin aye athör theer wël Nhalic lueel, “Raan cī nōk ku nōk tim nom ë raan cī Nhalic tēm awuōc.”

14 Acī Jethu looi këya, ku bī dōc Nhalic wäär cī lueel ka bī gām Abaram, bī gām kōc cie kōc Itharel aya rin Jethu. Ku rin gamda yen abī ḡo cōl aa yok Wēi Nhalic wäär cī thōn yen Nhalic.

Lõḡ ku wēt cī thōn

15 Miēthakāi cī gam, ee kēn rot looi akōlakōl yen aba thōḡ, tē cī kōc karou nyuc ku gamkē wēt tōk ku gāt kē athör ku thenykē yic, ka cīn raan ben kē wēn dhoḡ kōu, nadē ke juēk thok dēt kēc ë mat.

16 Nhalic acī athōnde lēk Abaram ku tēnē manhde. Acīi athör theer wël Nhalic ye lueel, “Ka miēthke,” Ku wētde yic kōc juēc, aye lueel, “Manh tōk,” Ku manh kēnē yen ë Raan cī lōc ku dōc.

17 Kē wiēc ba lueel ë kēnē yic, ee lōn nadē ke Nhalic acī mat kek Abaram, ku yeen acī bēn muk nom apath. Lõḡ wäär gēm ruōḡn buōt kaḡuan ku thiārdiāk cōk, acīi kē cī Nhalic gam kek Abaram bī bēn dhoḡ kōu.

18 Na miēc Nhalic ye gam rin lõḡ, ka cīi ben a kē cī thōn yen lui. Kēya, ee rin wēt wäär cī Nhalic thōn wādīt Abaram

yen agēm Nhalic kēnē tēnē ye.

19 Ke yeen, yeḡō kē looi lõḡ? Lõḡ aa mēt Nhalic thīn, rin bī kārēc rōt looi aa nyuōth. Ku bī rēēr thīn yet tē bī manh bī lōk dhiēēth kuat Abaram yic bēn, raan wäär cī Nhalic wēt thōn Abaram ë riεnke. Lõḡ atuuc ë Nhalic kek aake bīi ye piny, ku gēm kē raan cī jāl bēn.

20 Ku na ye akut tōk, ke raan tō kam kōc acīi ben wīc, Nhalic ë tōk.

Wēt looi ë lõḡ

21 Cī lõḡ kāk cī Nhalic thōn dhōl yiic? Acie këya rin na kōc pinynhom cī lõḡ yok, lõḡ bī pīr akōlriēc ëbēn bēēi, diēt raan ëbēn acī la cōk Nhalic nom rin theek yen lõḡ kēnē.

22 Ku acī gōt athör theer wël Nhalic yic lōn pinynhom ëbēn arēēr riel jōḡrac yic, ke yen wēt wäär cī Nhalic lueel ka bī gām kōc rin Jethu, acī gām kōc cī wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, gam.

23 Ke gam kēnē kēc yēēt, lõḡ acī ḡo looi buk ciēt kōc cī mac, yet tēwäär jōl wēt puōth yam rin gam war kōc nyuōth.

24 Ku ë lõḡ yen ë muk kōc yet tē bī Raan cī lōc ku dōc bēn bī ḡo bēn cōk piny Nhalic nom, rin cī yok wētde gam.

25 Ēmēn cī wēt Jethu bēn ku gamku, lõḡ acie yen ben ḡo mac.

26 Ee gam yen ë we cōl aaye miēth Nhalic ë tōk kek Jethu raan cī lōc ku dōc.

27 Wek cī muɔɔc nhūim bāk aa tōk kek Jethu. Wek aa cieŋ alanh pīr kek Jethu guɔp.

28 Kēya kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, alony ku raan cie alony, tik ku moc aa thōŋ ēbēn, week ēbēn wek aa tōk, wek cī mat kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc.

29 Na yakē kɔc Raan cī lɔc ku dɔc, ke wek aa mīth Abaram, ku wek aabī kēwäär cī Nhialic thōn Abaram yök.

4

1 Kē lueel akīn, manh koor yen bī kāk wun lōk thōn aye jōör cimēn alony cɔk alɔn ē yen ala käh ēbēn.

2 Tē ɲot koor yen ala kɔc kɔk ye muk, ku loikē bī kē cīk lueel dhiel apin, yet aköl bī wun ye lueel meth aci dīt alēu bī kākke jal thōn.

3 Ee kēya, wäär aya ɣok aa ɣo ye aloony jak la riel pinynhom, wäär kēc ɣok yic guɔ ɲic.

4 Na wäär la nīn thök, go Nhialic Wēnde tuɔɔc pinynhom. Acī bēn kecīt raan bī dhiēth tik ē path. Ku muklōŋ kɔc Itharel,

5 bī kɔc bēn kuŋny bei lōŋ kēnē yic, ku bī nadē ke ɣo ye mīth Nhialic.

6 Rin ye wek mīth Nhialic, Nhialic aci wēi Wēnde tuɔɔc ɣopuɔth, ku wēi ē ɣo cɔl adhiau ēlä, “Wä, Wädiē.”

7 Kēya yīn aci ben alony, yīn ē manhde. Rin ye yīn manh Nhialic, Nhialic abī yī gām kāk ke cī täu miēthke.

Paulo anhiar kɔc pan Galatia

8 Thēer wek aa we kuc Nhialic, ku kēya wek aa we ye loony jakrɛc cie Nhialic.

9 Ku ēmēn ɲic wek Nhialic tēdē alēu ba lueel aya lɔn Nhialic aɲic we, ye kēdē wīc wek ye bāk dhuk tēnē jakrɛc nīɔp wäär mac piny? Yeŋö wīc wek ye bāk bēn aa loony cimēn thēer wäär?

10 Bī ya nīn kōk kek yakē ke muk nhūim, ke pēi ku run aya.

11 ɣen aci yic ɲeer we! Lēu bī ya luoi ēbēn ca looi tēnē we yen cīn wētde yic?

12 Wek aa liēm miēthakāi cī gam, calkē röt aa cit ɣa. Ee yic ɣen aya, ɣen aciit we. Acīn kārɛc cāk luŋi ɣa.

13 Adhielkē muk wenhūim lɔn wäär piöoc ɣen wēt Jethu tēnē we tuen, ee rin wäär tuēny ɣa.

14 Ku na cɔk a wäär cī tu-aanydiē we jɔt puɔth, wek aa kēc ɣa bēn jai ku cuɔpkē ɣa wei. Ee kēya, wek aaci ɣen bēn lor cit ɣa atuny nhial bö pan Nhialic, wek cā bēn lor, lur bī wek Jethu raan cī lɔc ku dɔc lor.

15 Wek aa we cī puɔth miēt! Yeŋö cī rot looi? Alēu ba lueel lɔn lēu wek ye bāk nyiēnkun ɲuēt bei, ku gām kē ke ɣa, tē lēu yen rot.

16 Ca ya raan aterdun ēmēn rin cī ɣen we lēk yic?

17 Kek kɔc kōkkä röt nyuɔth bik aa kɔc nhīar we, acie kēpath, ee ku bik ɣen tek yic kek we, ku bāk ke nhīar cimēn nhiēer kek ɣa.

18 Ēmēn apath akölaköl bāk la nhiēr path ke ye yen nhiēr

la cök, ku kënë ë yic, ku acie te rëer γεν ke we ë röt.

19 Miëthkië, kəc cī gam, aben lëk we, kē dët cīmën tiŋ rem yic dhiëth, aya yök yen ë tē rēm ya, yet tē bī wët Jethu la cök wepuöth.

20 Anhiaar ba rëer ke we ëmën, ku ba tē ye γεν tek thin ë rienkun waar yic. γεν acī yic ηερ wëtdun apeī.

γagär ku Thara

21 Calkë röt athiëc ëmën, wek kəc wic ye bī ya löŋ yen yakë theek, kē ye löŋ lueel cäk ye piŋ?

22 Aye lueel Abaram aa la dhäk karou, dhänj tök aye manh tiŋ alony, ku tök ke ye manh tiŋden cī thiaak cie alony tënë ye.

23 Dhöŋ tiŋden alony ëcī dhiëth ë path. Ku dhänje kek tiŋden cī thiaak cie alony, ee Nhialic yen acī ye lueel këya.

24 Käkkä aa lëu bī ke deet kecit kē thöŋ kek dët ril, diäär karou aatö nyin löŋ döör karou yiic. Kē tuenŋ acit löŋ cī Nhialic looi gön Thinaï nom, ku keek aa mīth tiŋ alony yen cöl γagär.

25 Tiŋ cöl γagär yen arëer nyin gön Thinaï pan Arebia. Alëu bī thöŋ aya kek gen Jeruthalem ya aköl, ku kəc rëer thin aa cit aloony rin löŋ.

26 Gen Jeruthalem rëer pan Nhialic yen ë gen path la duk ku acit mada.

27 Aye athör theer wël Nhialic lueel ëlä, "Miet puöu, yin tiŋ cīn meth!

Loi lala ku löi κίεου miet ë puöu, yin raan këc arεem röm ë dhiëth kanj yök! Rin tiŋ cī moc puöl yen abī mīth juëc dhiëth tënë tiŋ rëer kek moc."

28 Ëmën, ke wek miëthakäi kəc cī gam, wek aa mīth Nhialic təcit tē wäär cī ye luεel thin cīmën Ithäk wäär.

29 γον theer manh wäär dhiëth ë path acī manh wäär dhiëth riël Nhialic bën ban, ke yeen athöŋ kek ya aköl.

30 Ye athör theer wël Nhialic lueel këdë? Aye lueel, "Cuöp tiŋ alony wei kek wënde, rin manh tiŋ alony acī käk wun bī röm kek manh tiŋ cie alony."

31 Ee këya miëthakäi cī gam, yok aacie mīth tiŋ alony, yok aa mīth tiŋ cie alony.

5

Muëkkë lääu nomdun apath

1 Nom lääu yen ë këda. Ee Jethu raan cī löc ku döc yen acī γo gäm nom lääu! Kääckë apath ke we ye kəc lääu nhīm, duëkkë röt cöl aben aa loony ë löŋ cīmën theer.

2 Piεŋkë! Ee γen Paulo, alëk we na calkë röt aŋot, ke wëtdë yic ë lön tënë we kē cī Jethu looi, acin kē cī kuöny we.

3 Wek aa ben lëk wët dët, acin raan cöl rot aŋot rin theek yen löŋ ëbën.

4 Kəc kök tö kamkun ye them bīk la cök Nhialic nom rin theek kek löŋ, aa röt tεem wei tënë Raan cī löc ku döc. Aaliu dhëëŋ Nhialic yic.

⁵ Rin yook kē n̄jthku ē l̄n bī Nhialic ʒo ɔl aala cōk tēnē ye, ku ē yen kē tiit ʒok riɛl Wēi Nhialic lui gamda yic.

⁶ Rin tē cī ʒok mat kek Raan cī l̄ɔc ku d̄ɔc Jethu, ka cie n̄jōt, nadē ke ʒo kēc n̄joot yen kony ʒo, kē ril ē gam ye nhiēr b̄ēi.

⁷Wek aa we lui apath! Yenja cī we b̄en p̄en th̄ek ē yic? Cī we rac nh̄im kēdē?

⁸Acie Nhialic raan cī we ɔl yen lui kēya.

⁹“Ee lon koor yen ayumd̄it ɔl apiäär,” t̄c̄it tē ye ye luɛl th̄in.

¹⁰Ee kēya wek n̄jot we n̄jāath ap̄ei. W̄ēt pīerda ke ʒo cī r̄ot mat kek B̄eny, ee we ɔl an̄jāath ʒapušu l̄n wek ac̄i wenh̄im bī waar. Ku yeen, raan yen r̄ec wenh̄im, tē ɔk yen a raan ȳindē ka n̄jot bī Nhialic ḡam awuɔc.

¹¹Ku tēnē ʒen, mīethakāi cī gam, na la t̄ueŋ ke ya luɛl n̄jōt apath, ke yen̄jō yen ben n̄ak ʒen? Na ye yic, dīēt kē ya pīōc rin tim cī r̄īu Raan cī l̄ɔc ku d̄ɔc, dīēt akēc ʒa maan.

¹²Awiēc bī k̄ɔc we liäp nh̄im, r̄ot rac ē r̄ot.

¹³Ku tēnē we mīethakāi cī gam, wek aa we ɔl bei b̄ak c̄i ben cīt aloony l̄oŋ th̄er yic. Ku dūkkē kēwäär cī wek w̄ēr bei l̄oŋ th̄er yic, ɔl amār we b̄ak aa luui k̄ar̄ec. Calkē aye nhiēr kamkun yen mac we.

¹⁴Rin l̄ōoŋ th̄er ēb̄en ac̄i ke mat t̄ok yic ēlā, “Nhiar raan d̄ēt c̄im̄en nhīer ȳin rot.”

¹⁵Ku na yakē luui c̄im̄en l̄āi r̄ēr roor, b̄ak r̄ot aa n̄ok

kamkun ē r̄ot, ke n̄īeckē wenh̄im wek aabī r̄ot th̄ol ē r̄ot.

Wēi Nhialic ē k̄ɔc cōk pūth

¹⁶Aye lueel, calkē aye Wēi Nhialic yen we cōk nh̄im. Ku acie kē w̄ic ʒūp yen b̄ak aa looi.

¹⁷Rin kē w̄ic ʒūp raan acie yen kē w̄ic Wēi Nhialic, ku kē w̄ic Wēi Nhialic acie yen ke w̄ic ʒūp raan. K̄akkā karou aman r̄ot kamken, ku w̄ētde yic ē l̄n kē w̄ic ba looi ȳipušu ac̄i l̄eu ba looi.

¹⁸Na ye Wēi Nhialic yen th̄el ȳi, ke ȳin ac̄i l̄oŋ th̄er ben mac.

¹⁹Kē ye raan liu Wēi Nhialic yepušu looi aye t̄iŋ ʒei. Ee rot nyūōth ke rac ap̄ei, ku ac̄in yic ath̄ēk,

²⁰tē ye J̄oŋ cī kīēt door ku t̄it, k̄ɔc aa r̄ot maan ku aa th̄or, aa r̄ot til ku d̄ītkē pūth. Aake ȳic t̄ēk akuut.

²¹K̄ɔc aa r̄ot maan, ku aa wīet m̄āau ku bal, kuat k̄ar̄eckā aayekē ke looi. Wek al̄ek ēm̄en, c̄im̄en w̄äär cī ʒen we kaŋ l̄ek, k̄ɔc k̄ak c̄it k̄akkā looi aac̄i bī kaŋ la b̄āany Nhialic yic.

²²Ku Wēi Nhialic ē k̄ɔc ḡam nhiēr ku mīet pūu, ku d̄ōr ku p̄el r̄ot piny, ku lier pūu ku piath ku gam,

²³ku ath̄ēk, ku duut pūu. Ac̄in l̄oŋ man k̄ak c̄it k̄akkā.

²⁴K̄ɔc ē Raan cī l̄ɔc ku d̄ɔc Jethu, ac̄i k̄ar̄ec ye ʒūapken w̄ic, ku k̄ar̄ec yekē ke nhi-aar kepūth pūl ēb̄en bik liu kegup.

25 Wëi Nhialic acī ɣo gām pīr akōlriēc ēbēn, ku adhil wëikua tiit aya.

26 ɣok acīi dhil nhiam nadē ke ɣo man rōt kamkua, tēdē ke ɣo til rōt.

6

Kony raan dēt kērac yic

1 Mīth ma cī gam, na le raan yōk kamkun ke loi kērac, ke kōc la gam ril kamkun la thīn bīk cōk puṣu piny, ku adhil looi ē dhēl path. Ku tietkē rōt apath bāk cīi mēr dhēlde yic aya.

2 Yakē rōt kony kamkun, na luōikē kēya, ke wek cī lōŋ Raan cī lōc ku dōc theek.

3 Na le raan ye tak kamkun lōn yen adīt kōc ēbēn, ke yen rot math yetōk.

4 Raan ēbēn adhil rot jōōny ē rot. Na ye kēpath yen cī looi ke jōl many ye, ku cīi thōōŋ kek kē cī raan dēt kaŋ looi thēer.

5 Raan ēbēn abī ya thiēc kēden cī looi.

6 Kuat raan ye piōōc wēt Jethu adhil kāpuōth tō kek ye rōm kek raan piōōc ye.

7 Duōkkē rōt ye math ē rōt. Duk ye tak lōn cīi Nhialic yī bī tēm awuōc tē kuc yīn ye. Kāpath ku kāreɕ ye raan ke looi aa ye atiit tuēŋ.

8 Na ye raan luui kērac, ke thou yen ayōk, ku na looi kē wīc Nhialic, ke Wëi Nhialic abī pīr akōlriēc ēbēn gām ye.

9 Kēya, dukku go dhōr luoi kāpath, rin na cuk go dhōr, ka akōl alōŋ kāpath acī thiōk, buk kāpath yōk thīn.

10 Ku kēlā tē lēu yōk ye, ke yōk aadhil kāpath looi tēnē

kōc ēbēn, ku jōl aa kōc rēer yōk ke gam tōk yic apēi.

Muōth ciēēn

11 Tiēŋkē kit dīt nyīn ya ke gōt tē gāt ɣen we athōr ē ciēēndiē.

12 Kōc ye wīc riel bīk we cōl aŋot, kek aa kōc ye wīc bīk rōt aa nyuōōth ku yekē nhiam kāk ye tīŋ guōp yic ē path. Ayekē looi kēya rin cīi ke bī nōk, rin ye kek ye piōōc lōn thon Jethu tim cī rīiu kōu yen abī kōc kony ē rot.

13 Ayī kōc ye cak ŋoot aaciī lōŋ ye theek, awīckē bīk we ŋoot bīk nyuōōth lōn wek aaciī wētden gam.

14 Ku na ye ɣen, ke thon Bānyda Jethu Krītho tim cī rīiu kōu yen aye ɣen nhiam ē rot. Ku rin cī Jethu thou riēnkiē tim cī rīiu kōu, acā ben wīc ba kāk ye looi pinynhom buōōth yiic, ku kōc ē luui kāk pinynhom aaciī ɣa nhiar.

15 Acīn kē ye looi tē cī raan ŋoot nadē ke kēc ŋoot, kēn rot looi ē lōn nadē ke yīn acī cak cāŋ ē yam.

16 Ku rin kōc pīr wēt Jethu bī dōōr Nhialic ku pēl wēt piny rēer ke ke, ku kōc Nhialic ēbēn aya.

17 Thōk ē wēl, cīn raan ben ɣen luōi aliāāp, rin piār rēer ɣaguōp ēbēn, aa piēr ye nyuōōth lōn ɣen alony Jethu.

18 Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēer ke week ēbēn, miēthakāi cī gam.

Athör cī Paulo gät kɔc Epethuth Wēt nom

Wēt tueŋ kam kəriëc ebën yen gēt Paulo athör kënë tēnē kɔc Epethuth ē wēt kënë, “Kē cī Nhialic guir, ke bī jal thöl akölden cī tak. Ee lön bī yen kāk cī cak ebën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī lɔc ku dɔc kenhūim tueŋ.” (1:10) Kɔc cī gam aya awic ke bīk deet yic, ku bīk ya pīr kēdūit cī Nhialic guir kënë yic. Ku bī kɔc aa tōk ebën kek Jethu Krītho.

Abaŋ athöör yic tueŋ, acī Paulo nyuōth tē bī kɔc keyiic mat thīn, ke lēk kɔc dhēl cī Nhialic kacke kuany thīn. Ku ye kēdē cī ke adumuōm pāl piny thīn, ku yīk kɔc lāū nom ē Wēnde Jethu Krītho. Ku aye Wēi Nhialic nyuōth ɣo lön bī athön Nhialic yenhom tiεεŋ. Paulo ē kɔc ba athöör kueen lēk aban ē rou yic, lön nadē ke kɔc bī ya tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc adhil ayic ē piērden yic kedhie. Acī jam ē waal juēc tē bī kɔc ē Nhialic luoi tōk aa nyuōth thīn, ke cī röt mat kek Raan cī lɔc ku dɔc. Akut kɔc cī gam acīt guōp, ku ye Raan cī lɔc ku dɔc yen nom, tēdē ke cīt luak ku ye Raan cī lɔc ku dɔc mēen, tēdē ke ye tik, ku ye Raan cī lɔc ku dɔc muōnyde. Athör kënë ē jam wēl thiek yiic apeī, rin raan ē gät ye agēt ē guiēr cī dhēēŋ Nhialic rēer kek Raan

cī lɔc ku dɔc bēēi yenhom ku yepuōu. Ku kuat kəriëc ebën aye tīŋ nhiēr Raan cī lɔc ku dɔc yic, nāāk, ku pēl piny adumuōm, ku dhēēŋ la cök.

Kāk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-2

Raan cī lɔc ku dɔc ku luaj ē

Nhialic 1:3-3:21

Pīr ē yam rēer ke Jethu 4:1-6:20

Muōth ciēen 6:21-24

1 Ee ɣen Paulo cī Nhialic kuany ba ya atuny Jethu Krītho. Tēnē kɔc Nhialic rēer Epethuth, kɔc cī Jethu Krītho gam piērden yic.

2 Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām dōr ku athiēi.

Raan cī lɔc ku dɔc ē dɔc wēi bēēi

3 Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho! Rin cī ɣok röt mat kek Jethu Krītho, acī yen ɣo yiēk dɔc wēi ē riel nhial.

4 Theer ke piny kēc cak, Nhialic acī ɣo kuēny bei buk aa miēthke, wēt cī ɣok mat kek Jethu, acī ɣo cɔl aye kacke, kɔc cīn gup awuōc.

5 Rin nhiēer yen ɣo, acī Nhialic looi theer lön bī Jethu Krītho ɣo cɔl aye miēthke, ku kënë yen ē miēt puōu Nhialic yen wic.

6 Lecku Nhialic rin kāpuōth juēc apeī cī gām ɣo ē path, rin cī yen Wēnden nhiēer juaar riēnkua.

7 Rin thon Raan cī lɔc ku dɔc acī ɣok jāl riel jōŋrac yic, rin cī adumuōmkua pāl piny. Ku

këya, aye Nhialic nyuöth yo lön diit dhëënde apëi.

⁸ Dhëëñ cī gām yo ke dīt apëi, rin njiëc ku dët yic kån.

⁹ Acī Nhialic nyuöth yo yen këden cī guir bī looi, ku acuk yök tënë Raan cī lóc ku dác, cök a lön wäär cī yen ye thi-aan.

¹⁰ Kë cī Nhialic guir ke bī jāl thöl akölden cī tak, ee lön bī yen kāk cī cak ëbën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī lóc ku dác kenhüm tuen.

¹¹ Ee rienke yen aye yo cöl aye mīth Nhialic. Këriëc ëbën aacī Nhialic guir këya wäthëer, ku ë yen ke biöök tēcīt tē wic ye.

¹² Këya lecku Nhialic yok kóc tuen wäär cī la nōth tënë Raan cī lóc ku dác.

¹³ Ku ëmën aya, wek aacī yic piñ, yiny yen wët puoth yam ye Nhialic we luök. Ku wäär cī wek Raan cī lóc ku dác gam, acī yen we yiëk Wëi Nhialic wäär cī thön ka bī yiëk kacke. Wëi yen ë ye nyuöth lön ye wek kacke.

¹⁴ Ku Wëi Nhialic yen ë ye nyuöth lön bī yok kääwäär cī Nhialic thön ka bī yiëk yo yök. Ku aye kënë nyooth lön cī Nhialic yo wëer bei riel jōrac yic buk aa kacke. Këya, buk Nhialic aa leec akölaköl.

Röök ë Paulo

¹⁵ Ku wët kënë, tēyon piñ yen gām cī wek wët Bëny Jethu gam, ku nhiër nhiëer wek kacke,

¹⁶ yen akëc yen nhom kañ mää ba we atak, tē röök yen Nhialic aya leec rienkun.

¹⁷ Yen ë rëer ya thiëc Nhialic Wädan la diik, ku yen Wun Jethu Kritho, bī we gām Wëike bī we cöl añic kån, ku nyuth we Nhialic bäk ñic apath.

¹⁸ Yen ë röök aya bäk yic ñic. Këya bäk ñic lön ë yen yic lön bī wek kajuëc puoth cī tōu tënë we yök, rin cī yen we cöl. Ku abäk ñic aya lön kajuëc puoth cī thön bī ke gām kacke aa thiek yiic apëi.

¹⁹ Ku këya, abäk ñic aya lön rielde adit kån ëbën. Ku yeen alui yogup rin cī yok wëtde gam. Riel lui yogup kënë athön ke rieldit,

²⁰ wäär jöt yen Raan cī lóc ku dác bei rañ yic, kam kóc cī thou ku jöt nhial, ku nyuuc köñ cuëc Nhialic.

²¹ Raan cī lóc ku dác amac wëi ril tō nhial ëbën, cök alön le kek rieldit. Rienke aa thiek yic tënë rin bánydit mëc. Ku aacie bány mëc ëmën ë röt, aabī yiic thiek tënë rin bány bī mac aköldä.

²² Ku Nhialic acī këriëc ëbën täau yecök, ku looi bī a yen wat akut kóc cī gam pinynhom.

²³ Ku akut kóc cī gam yen ë guöp Raan cī lóc ku dác, yen thiän wëi Raan cī lóc ku dác. Ku ë yen pīr gām këriëc ëbën tēriëc ëbën.

2

Thon cī ya pīr

¹ Thëer, Nhialic acī we tēm thou rin awuöcdit rëer wegup.

² Wäthëer wek aa we ye jōrac, jōñ yen mac jakrëc

ëbën buəth cök, jəŋ yen ye kəc cī Nhialic thek wətde gam emën.

³ Ƴok aa Ƴo thöŋ ke ke, ke Ƴo pīr pīr rac. Ayeku looi kuat kāk wīc guäpkua ku piäthkua. Ku pīrdan rac aye Nhialic Ƴo tēm awuəc cimën kəc kək ë luui käreç.

⁴ Nhialic aƳer pušu, ku nhiēr nhiēer yen Ƴo adit apēi.

⁵ Nawën cək atiēēpkua thou rin adumuəəm juēc rēēr Ƴogup, Ƴok aaci Nhialic cəl aben pīr kek Raan cī ləc ku dəc. Ku ee dhēēŋ Nhialic yen aci Ƴo lušk.

⁶ Ku rin cī Ƴok aa tək kek Raan cī ləc ku dəc Jethu, Nhialic aci Ƴo jət ë thou yic ku buk rēēr bäänyde yic nhial kek Jethu Kritho.

⁷ Ee looi Nhialic këya rin bī kəc aköldä piathden cīn kë thöŋ kek tīŋ, rin nhiēer yen Ƴo, rin Raan cī ləc ku dəc Jethu.

⁸ Rin ë piath Nhialic yen aci we kony bāk pīr rin cī wek wət Jethu gam. Ee miəc Nhialic yen acəl we agam Jethu.

⁹ Pīr cuk Ƴök acie rin ë luəida ë röt nadë ke Ƴo nhiam ye.

¹⁰ Ee Nhialic gušp yen aci ye looi këya. Ku rin ye Ƴök tək kek Raan cī ləc ku dəc Jethu, aci Ƴo cak buk këpath aa looi, ku ë yen kë cī guiir buk aa looi.

Ƴok aa tək kek Raan cī ləc ku dəc

¹¹ Këya, wek aa we cie kəc Itharel. Ku këya, wek aa we ye kəc Itharel cəl wäthēer kəc

kəc ŋoot. Ku kəc Itharel aake ye röt cəl aaye kəc cī ŋoot. Ku ŋuətden ye ke ŋoot, ee yekë ye looi kegup ë path.

¹² Ku wäär wek aa we cie kəc Raan cī ləc ku dəc. Wek aa we ye thāi, wek aa we cie kəc Itharel, kəc cī Nhialic ləc. Wek aa we liu löŋ dšör Nhialic yic, löŋ kəc ke tit bën Jethu Bännda. Wek aa we rēēr we kuc Nhialic.

¹³ Emën, rin cī wek aa tək kek Jethu Kritho, wek wäär cək meç wek aaci bēēi tēthiök rin thon Raan cī ləc ku dəc.

¹⁴ Rin Raan cī ləc ku dəc aci dšör looi kam kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel rin cī Ƴok aa kac tək. Riēmdē aci kēwäär ke tek yiic, ku cəl ke aaye kəc man röt nyaai.

¹⁵ Aci löŋ kəc Itharel teem kəu ë thuənde, rin bī yen kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel cəl aaye kac tək rin cī kek röt mat kek ye, ku kēlä, aci dšör bēēi.

¹⁶ Ku thon cī Raan cī ləc ku dəc thou tim cī riūu kəu, acä kuεeth rēēr kamkun nyaai. Ku thuənde aci yen ke cəl aaye kəc Nhialic kedhie.

¹⁷ Këya, Raan cī ləc ku dəc aci bën ku lək kəc Wət Puəth Yam ë dšör bēēi tēnë kəc ëbën, wek kəc cie kəc Itharel wäär meç ke Nhialic ku kəc Itharel wäär thiök ke ye.

¹⁸ Ku ë rin Raan cī ləc ku dəc yen ë Ƴo ëbën, kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel cəl aala tē rēēr Nhialic thīn ë Wēi Nhialic tōöŋ.

¹⁹ Këya, wek kəc cie kəc Itharel, wek aaci ben aa læēi emën, wek aa tək kek kəc cī

Nhialic lɔc. Wek aa many tɔŋ
 ẽ Nhialic.

²⁰ Ku week aya, wek aacit
 yɔn cĩ atuuc ku kɔc kɔk
 Nhialic tɪŋ jɔk cɔk, ku Jethu
 Kritho yen ẽ mɛn.

²¹ Raan cĩ lɔc ku dɔc yen ẽ kɛ
 cĩ buth cɔl akɔac ke ye tɔk ku
 bĩ ya yɔn Bɛny.

²² Ku rin ye wek tɔk kek ye,
 week aya wek kɔc kɔk, wek
 aacit kɛ buth bĩ Nhialic a rɛer
 thɪn ẽ Wɛike.

3

*Luoi Paulo rin kɔc cie kɔc
 Itharel*

¹ Rin cĩ Nhialic ye looi bĩ kɔc
 Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel
 mat bĩk aa tɔk, rin dhɛɛŋde
 tɛnɛ kɔc cie kɔc Itharel ke ɣen
 Paulo, raan cĩ mac rin wɛt
 Jethu Kritho ẽ riɛnkun, ɣen ẽ
 rɔok tɛnɛ Nhialic.

² Acɔk piŋ lɔn cĩ Nhialic ɣa
 lɔc ẽ dhɛɛŋde ba luoi kɛnɛ looi.

³ Nhialic acɔ nyuɔth kɛden
 cĩ guuir, cɪn raan ŋic ye thɛer,
 athɔr wɔar ca gɔt ke ciek.

⁴ Ku na kuɛnkɛ kɔk ca gɔt,
 ke wek aabi kɔk ŋic ke rin
 Raan cĩ lɔc ku dɔc deet yiic.

⁵ Kɔk cɪn raan ŋic ke thɛer,
 cimɛn cĩ Wɛi Nhialic ye
 nyuɔth atuuc ku kɔc kɔk
 Nhialic tɪŋ ɛmɛn.

⁶ Kɛya, kɛ cĩ moony akɪn,
 rin wɛt puɔth yam, kɔc cie kɔc
 Itharel aabi dɔc Nhialic yɔk
 kek kɔc Itharel cĩ gam. Keek
 aabi ya kac tɔk ku rɔmkɛ kɛ
 cĩ Nhialic thɔn kɔc Itharel rin
 Raan cĩ lɔc ku dɔc.

⁷ Kɛnɛ, yen ẽ Wɛt Puɔth Yam
 ya lɛk kɔc. Nhialic acɔ gɔm

luoi ye ɣen Wɛt Puɔth Yam
 luɛel riel ẽ dhɛɛŋde.

⁸ ɣen atɔ ciɛɛn kɔc ẽ Nhialic
 cɔk ɛbɛn, ku Nhialic aŋot cɔ
 yiɛk ẽ luoi kɛnɛ, ba kɔc cie
 kɔc Itharel lɛk kɔpuɔth juɛc
 cɪn thook akeu ye Raan cĩ lɔc
 ku dɔc gam. Kɔpuɔthkɔ aa dɪt
 tɛnɛ kɔk ye deet yiic.

⁹ Acɔ yiɛk luoi ba tɛt kɔc
 ɛbɛn tɛ bĩ yen kɛden cĩ guuir
 cɪi ŋic, thɔap thɪn. Ku Nhialic
 yen cak kɛriɛc ɛbɛn, ɛcɪ kɛnɛ
 moony tɛnɛ kɔc thɛer wɔar.

¹⁰ Acɪ looi kɛlɔ ɛmɛn dhɛl
 akut kɔc cĩ gam nyuɔth atuuc
 nhial, kek bɔnyken la riel
 nhial, bĩk ŋiɛc kɔŋde cĩ
 nyuɔth rin kɛ cĩ looi tɛnɛ ke
 ŋic.

¹¹ Acɪ Nhialic tak ku looi
 kɛya thɛer kɛc yen piŋy ku
 nhial cak. Ku ẽ looi ẽ rin Jethu
 Kritho Bɔnyda.

¹² Rin cĩ ɣok ye gam ku ɣok
 aa tɔk ke ye, aabi ɣok la tɛnɛ
 Nhialic ɣo cɪi riɔc.

¹³ Kɛya, wek aa lɛk bɔk
 puɔth cɪi bath cɔk amɛn guum
 ɣen ẽ riɛnkun, guɔmdiɛ yen
 aabi ya riɛldun.

Nhiɛr Raan cĩ lɔc ku dɔc

¹⁴ Rin ẽ wɛt kɛnɛ, ɣen ẽ
 ɣanhɪl guɔt piŋy Nhialic
 Wɔda nhom ku rɔok ẽ
 riɛnkun.

¹⁵ Kɔcken tɔ nhial ku kɔc tɔ
 piŋy aa mac thok rin yen ẽ
 Wɔda ɣodhie.

¹⁶ Yen ala riel ku dɔc juɛc ye
 gɔm kacke. Kɛya, aya thiɛc bĩ
 we yiɛk riel ẽ Wɛike bɔk puɔth
 cɪi kɔc.

¹⁷ Ku ɣen ẽ rɔok bĩ Raan cĩ
 lɔc ku dɔc rɛer wepuɔth athɛer

rin cī wek ye gam. Үen ē rōök aya bī tē nhiēer wek Nhialic thīn, ku tē nhiēer wek rōt thīn ē kamkun we cōl aril. Na luōikē kēlā ke wek aa cīt tim cī meike yet piny, ku Үōn buth cī njec jōok cōk.

18 Ku dhēl kēnē, week ku kōc ē Nhialic abāk jāl njic yen tē nhiēer Raan cī lōc ku dōc we thīn. Anhiar Үo apēi nhiēr cīn thok akeu.

19 Na cōk ciēn raan njic ye ayic yen tē nhiēer Raan cī lōc ku dōc Үo thīn, Үen ē Nhialic thiēec bāk njic. Ku bī tē ye wek luui thīn ciēt tē ye Nhialic luui thīn.

20 Nhialic ala riēl yen kān looi wār kāk yeku ke thiēec ku kāk yeku ke tak, ku aaye ke looi riēlden lui Үopuōth.

21 Lecku Nhialic rin kāpuōth cī looi rin akut kōc cī gam ku rin Jethu Krītho. Lecku akōlriēec ēbēn! Yenakan.

4

Mēn yic kōc cī gam tēnē guōp Jethu

1 Rin kē wīc Nhialic bī looi, Үen raan cī mac rin looi Үen wēt Bēny, wek alān bāk njec luui dhēl path, dhēl yen cī Nhialic we cōl.

2 Yakē kāk yakē ke looi ēbēn looi dhēl athēek ku liēr ē puōu, ku yakē kōc njec ciēen. Nhiarkē rōt ku yakē kāreec pāl piny ē kamkun.

3 Wēi Nhialic acī we mat yiic, thēmkē bāk la dōr ē kamkun bāk aa kac tōk.

4 Үook ēbēn, Үok aa thōn kek kāk tō guōp tōk yic, ku Үok aa la Wēi Nhialic thōn ciēn ke Үo.

Үok aa nōth dōc cī Nhialic thōn ke bī gām kacke, rin Nhialic acī Үo cōl ēbēn buk aa kacke.

5 Үok aa la Bāny tōk ku gam tōk, ku Үok aaci lōk ē wēi tōk Үok ēbēn.

6 Үook ēbēn Үok aa Nhialic tōon door, ku yen ē Wāda Үodhie. Yen amec Үo ku ē luui Үopuōth ēbēn, ku aciēn kek Үo ēbēn.

7 Raan cī lōc ku dōc acī raan ēbēn ē kamkua yiēk riēlden bī yen aluui. Njek acī yiēk riēde cīt tē cī Raan cī lōc ku dōc ke tek thīn.

8 Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā,

“Acī la nhial, ku looi jakreec bīk yeen buōth cōk, cīmēn raan cī dām ē tōn yic, ku tek kāpath tēnē kuat raan ēbēn.”

9 Tē lueel ye ēlā, “Acī la nhial.” Wētde yic yenō? Wētde yic aye lueel lōn cī Raan cī lōc ku dōc kan bēn pinynhom ē tēn.

10 Raan cī bēn pinynhom ē tēn yen ee raan tōon cī bēn dhuk nhial, pan Nhialic, ku bī rēer kek kēriēec ēbēn pinynhom.

11 Ee yen Raan cī lōc ku dōc yen ē gem miōc tēnē kōc. Acī kōc kōk looi bīk aa tuōocke, ku kōc kōk aaci looi bīk aa kōc kāk Nhialic tīn, ku ye kōc kōk wēl ē Nhialic lēk kōc, ku ye kōc kōk abiōk kōc cī gam ku piōocke ke.

12 Acī kēnē looi rin bī kōckā, kōc ē Nhialic, guiir bīk luui tēnē ye ku bīk aakuut kōc cī gam, yen guōp Raan cī lōc ku dōc la tuen ke ril.

13 Ku kälä, yok aabi mat yiic buk aa tök ë gam bi yok Nhialic ku Wënde njic. Ku jolku aa kəc ci gam ci nhüim bak, ku yok aabi jal la cök cimën Raan ci ləc ku dəc.

14 Ku yok aacie kəc bi ben ciët mïth. Ku yok aacii kəc käk lueth piöc bi ben duöñ buk luethken gam, yok aacii bi ya wel nhüim cimën riäi, wël lueth ë path.

15 Yok aa dhil yic aa lueel ke yo la nhiër. Ku kälä yok aabi la tuen ke yo cit Raan ci ləc ku dəc yen wat akut kəc ci gam nhom.

16 Raan ci ləc ku dəc, ee kacke mat yiic cimën ye rël yom thook guöp ë raan nuëët yic bi ya tök. Na loi guöp abak luide cit tē dhil yen luui thün, ke guöp ebën ala tuen ke cil ke ril. Yen ë tēn akut kəc ci gam. Na nhiar kəc akut röt ku loikē luiden, ka akut ala tuen apath ë riël Raan ci ləc ku dəc.

Yok aa dhil piërda waar yic

17 Rin ë wët kënë, aläk we rin Bëny duökkē ben aa luui cimën kəc kuc Nhialic. Käk yekē ke looi aacie käk ke kony.

18 Aacie yic ye deet. Acin pir yam ye Nhialic gäm kəc, rin keek aa ril nhüim, ku këya aa kuc dhël ë Nhialic.

19 Aacie gup ë yär tē cək kek käreç looi, rin aa kepuöth yiëk käk wïc guäpken. Käk yekē ke looi ebën aa käk ë bal ku aacie köc luoi ë käkä yiic.

20 Yen ë tē wiëc bi wek cii la thün, rin acie yen tēwäär ci we

piöc thün rin Raan ci ləc ku dəc.

21 Ee yic, wek aaci wëtde pin, ku wek aa we ci piöc riënke, tē cit tēn yiny rëër kek Jethu.

22 Wek aaci piöc bak tēdun ye wek luui thün thëer puöl. Käk kun ke yakē ke looi aake ci we muör ku rëckē we.

23 Ëmën, calkē röt aa wëer Nhialic puöth ku bäk ya tak tēñ ë yam.

24 Nhialic aci we gäm ciëñ ë yam cit këde. Këya, yakē ciëñ ë ciëñ kënë. Ciëñ kënë ala cök cit tē ye yic rin Nhialic piöc thün.

25 Këya, duökkē lueth ben aa lueel. Njek adhil yic aläk mät hden ci gam, rin yok aa cit käk cii thöñ rëër ë guäp tök yic.

26 Na cək alon ci yin puöu riääk, ke yi duk adumuööm loi. Duk rëër kek riääk ë puöu abä aköl lööny piny.

27 Rin bi jəñrac yi cii thel adumuööm yic.

28 Na le raan ye cuär thëer kamkun ka cii ben cuëër, adhil luui ë kəñde bi rot muk ku kony kəc njəñ aya.

29 Pälkē kuöç jam. Yakē ke lueel wël kəc cəl aril puöth gamden yic. Yakē ke lueel wël nhiar ke bi ke pin, rin bi yin kəc la kë lək ke, kony.

30 Muk yinhom bi ciën kë lueel bi Wëi Nhialic cəl arem puöu, Wëi ci Nhialic gäm yi. Nhialic aci gäm Wëi ye nyooth lon ë yin këde, ku Wëi Nhialic abi rëër kek yi yet aköl lunđit bi Nhialic yi kony tēnə jəñrac.

³¹ Duökkē kəc kək ye maan ku duökkē puəth ye riääk. Duökkē ye göth ku läatkē kəc, tēdē ke we loi kək cii path.

³² Rēēr kē apath ē kamkun. Ku yakē kārēc päl piny tēnē kəc kək cīmēn ye Nhialic ke päl piny tēnē we rin Raan cī ləc ku dəc.

5

Pir rēēr ruelyic

¹ Kēya, wek aa dhil luui cīmēn Nhialic rin ye wek mīthken nhiēer apēi.

² Nhiarkē kəc kək cīmēn nhiēer Raan cī ləc ku dəc ʒo. Cīmēn cī Jethu ye nyuəəth lən nhiēer yen ʒo, rin cī yen thou bī ʒo luək. Kē cī looi, acī Nhialic cəl amit puəu rin cī yen rot juēr Nhialic.

³ Wēt ye wek kəc ē Nhialic acii path bī wic wic ē diäär, ku kək kəc cəl ayär gup, ayī kook aa piēŋ wegup.

⁴ Jam la bīth ku buro rac aacii path. Anjūēn bāk Nhialic aleec rin kək ye ke looi tēnē we.

⁵ Dhielkē ŋic lən acin raan wic ē diäär ayī raan ē luui kək kəc cəl ayär gup, ku raan dēt kok lēu ye bī la bääny Raan cī ləc ku dəc kek Nhialic ē yic, ku yök kəpuəth cī Nhialic thən kəc. Raan kok acit raan ē jak cī kiēt door.

⁶ Duökkē röt cəl amēth ē nyin wēl cii path ye kəc kək lueel. Nhialic abī kəc cii wētde ye piŋ, kəc luui ē kārēckä tēm awuöc.

⁷ Kēya duk ye mat kek kəc luui ē kārēckä.

⁸ Rin wek aa we rēēr ē muöəth yic. Ku emēn wek aaci röt mat kek Bēny, wek aaci la ē ruel yic. Kēya, yekē luui cīmēn kəc tō ē ruel yic.

⁹ ʒen aluel kēnē rin kəc tō ruel yic, kəc ŋic Nhialic, aaye ruel cəl alir puəth ku loikē kēn ē yic.

¹⁰ Themkē bāk kək Bēny cəl amit puəu ŋic ku luöikē ke.

¹¹ Duökkē ye luui kək ye kəc tō muöəth yic looi, kəc kuc Nhialic. Nyuəthkē ke lən käckä aacii path.

¹² Kək ye ke looi ke cie tūŋ, aa rēc apēi ka ye jamden kəc rac gup

¹³ Tē bii kəŋ tēŋer, ke kəc aa tūŋ tē rēec käckä thīn,

¹⁴ rin ē ruel yen ē kēriēec ēbēn cəl atūŋ. Yen acī ye lueel ēlä, “Pääckē nīn yic, jatkē röt rēŋ yiic ku Raan cī ləc ku dəc abī ruel wegup.”

¹⁵ Tiēŋkē piērdun apath. Duökkē pir ē pir kəc kuc Nhialic, calkē röt aaye kəc ŋic kəŋ.

¹⁶ Kwat tē bī yin ye yök ba kēpath looi thīn, ke loi, rin kəc aa loi kək cii path emēn.

¹⁷ Duökkē lui ē luoi kəc cinkē ŋickē, ŋieckē kē wic Bēny ku yen luöikē.

¹⁸ Duökkē ye dek ē məu, məu ē kəc rac. Calkē Wēi Nhialic piērdun yic akölaköl.

¹⁹ Kētkē waak ē Nhialic cī göt athör waak yic ē kamkun. Kētkē wak wēi bāk Bēny leec ē piäthkun ēbēn.

²⁰ Yeku Nhialic Wäda leec akölaköl rin Bānyda Jethu

Kritho, kuat kajuëc yeku ke looi yiic.

²¹ Yakë röt theek ë kamkun rin riöc wek Raan cï lóc ku dác.

Diäär ku Röör

²² Wek diäär, thekkë röörkun cït tē ye wek Bēny theek thīn.

²³ Rin moc yen ë tik wat nhom, cīmēn ye Raan cï lóc ku dác akut kác cï gam wat nhom. Raan cï lóc ku dác yen aluāj akut kác cï gam, yen guäpde aya.

²⁴ Kēya, diäär aa dhil röörken theek cīmēn ye akut kác cï gam Raan cï lóc ku dác theek.

²⁵ Wek röör wek aa dhil diäärkun nhiaar cīmēn nhiëer Raan cï lóc ku dác akut kác cï gam arëk abī thou riēnke.

²⁶ Acī thou rin akut kác cï gam bī rēer ke dhēēj Nhialic. Ku lóck kegup pīu ë Nhialic pīu ë lók wēi ku wētde.

²⁷ Acī kēnē looi rin bī yen kacke kác cï gam, wuöōny gup wei käreç ku bīi ke yelöōm. Ku akëc wīc bīk gup la adumuöōm.

²⁸ Cīt ë kēnē aya, röör aa dhil diäärken nhiaar cīmēn nhiëer kek röt. Na nhiaar moc tiēnde, ka thōj kek lōn nhiëer yen rot.

²⁹ Acīn raan man guäpde, raan ë mīth ku tiit guäpde, cīmēn ye Raan cï lóc ku dác akut kác cï gam tiit,

³⁰ rin yok akut kác cï gam, yok aa guäpde.

³¹ Cīmēn cī ye gōt athör theer wēl Nhialic yic elä, “Moc abī

wun ku man nyään piny ku mæt rot kek tiēnde, ku keek karou aabī ya tök.”

³² Wēlkä aa la yiic yinydīt apēi, ku aa jam tē ye Raan cï lóc ku dác tök thīn kek akut kác cï gam.

³³ Ku wēlkä aa jam riēnkun aya, moc adhīl tiēnde nhiaar cīmēn nhiëer yen rot, ku tik aya adhīl muōnyde theek.

6

Mīth ku kác ke dhiēth ke

¹ Wek mīth, wek aadhīl kác ke dhiēth we theek, rin yen ë kēpath lēu bī raan looi rin Bēny.

² “Thek wuur ku moor,” Kēnē yen ë löj tuēj cī bēn kek athōn,

³ athōn akīn, “Na loi kēnē, ke yīn abī kajuëc path ya yök, ku thiei yī ba nīn juëc nök pinynhom.”

⁴ Kác ke dhiēth duökkë miēthkun ye luōi kāk bī ke rac puōth. Muökkë ke ku piööckë ke dhēl cī Bēny gam.

Aloony ku Bāny

⁵ Aloony, thekkë bānykun muk we pinynhom ë tēn, riääckë ë ke ku thekkë ke piändun ebēn ciēt we luui Raan cï lóc ku dác.

⁶ Yakë luui ë puōn yer tē cök kek cīi daai we. Loi luōidu puōu ebēn cīt tē wīc Nhialic ye thīn, rin yīn alony Raan cï lóc ku dác.

⁷ Na cök alōn ye yīn alony, lui puōn yer bī ciēt Nhialic yen luōi.

8 Njic yinhom lön bi Nhialic raan ebën yiëk këde, alony ku raan cie alony, rin kãpuoþh ye looi pinynhom.

9 Wek kãc mac aloony, wek aadhil luui ë dhël tööñ yic, ku duökkë ke ye riääc ë nääk, muökkë wenhüim lön week ebën, aloony ku week, bënydun ë tök nhial, raan bi luk looi kamkun ebën ke cïn raan ñuëñ.

Tõñ tënë Jõñrac

10 Wët jãl lëk we ciëen akïn, lömkë riel tënë Bëny bæk riel ë ye, rin rielde adit apeï.

11 Lömkë kãk ci Nhialic gãm we bi wek röt kony, bæk kãjuëc ye jõñrac we ruëeny göök.

12 Rin yok aacii thãr kek kãc cit yo, yok aa thãr kek jakrëc rëër ë muoþh yic kek bãnyken, ku riel ë jõñrac tö nhial.

13 Këya, rin ë wët këne lömkë kãk ci Nhialic gãm we bi wek tõñ thõr. Na aköl le jõñrac bën, ke we tit röt ye akölrüëc ebën. Ku na cãk tõñ jõñrac göök këriëc ebën yic, ke wek aabi döñ we ril.

14 Lömkë yic bi wek röt guir ë tõñ. Ku luöikë kë la cök ke cit alanh dhie ye raan yeyic duut tã le ye tõñ.

15 Rëërkë ke we ye kãc lëk Wët Puoþh Yam ë döör bëëi tënë kãc. Ku yen abi ciët lön cienj wek war ril apeï wecök.

16 Dët akïn, gamkë Jethu Kritho. Gamdun abi ciët kön ye wek wiëth dëp ye jõñrac we moc jöc yiic.

17 Njäckë alanden lön ci Nhialic we luök, acit lön dhie cienj raan akuäma yenhom tõñ yic, bi cii yup nhom. Lömkë wët ë Nhialic ë bën tënë Wëi ke cit tõñ ye muk.

18 Yakë lac röök cit tã ye Wëi Nhialic we cök puoþh thün. Ku thiëckë Nhialic bi we kony këriëc ebën yiic. Yakë wepuoþh cök tã röök wek ku duökkë thõr. Yakë röök akölaköl rin kãc ë Nhialic.

19 Röökkë ë rienkië, ku lön bi Nhialic ya gãm wël la cök ba lueel tã le yen wët ë Nhialic lëk kãc ke ya cii riöc.

20 Jethu Kritho acã lãc ba ya atuönyde ba kãc lëk Wët Puoþh ë Yam, ku ë yen wët ci ya mac. Këya, röökkë ku thiëckë Nhialic bã gãm riel ba wëtde lëk kãc ke cit yiny dhiel looi ke cïn riöc.

Muoþh ciëen

21 Tikuth, wãmääthdan ci gam nhiarku, ku yeen alui apath rin Bëny, abi we lëk wël ë yam rienkië ku bæk kë luöi ñic.

22 Yen atuöc we ku bi we la lëk kë loi rot tënë yo, ku deet wepuoþh aya.

23 Bi Nhialic Wäda ku Bãnyda Jethu Kritho we yiëk döör, wek kãc ci gam. Ku bik we cöl anhiar röt ë kamkun ku muökkë gamdun.

24 Bi Nhialic dhëñde nyuoþh kãc nhiar Bãnyda Jethu Kritho kek nhiërden cïn thok akeu.

Athör cī Paulo gät kəc gen Pilipi Wēt nhom

Athör cī Paulo gät kəc gen Pilipi ë gët kəc cī gam pan məc kəc pan Roma cəl Mathe- donia. Ee gët ɣən ɲot məc yen. Ku ë rem puşu piöc ë lueth kəc kək cī gam gen Pilipi. Athör kënë ë gam ril ë Paulo tənë Jethu raan ci ləc ku dəc nyuəθh.

Kënë yen gët athöör ë wēt bī yen kəc cī gam gen Pilipi leec kəkken cīk tuəc ye ɣən cī kəkke yiic riël. Aake gët keek athöör aya bī ben lək ke bīk puθh riël, ku thəon kepuθh kuat aliämde yic, ku aliäm cī ke yök aya. Ku yöök ke bīk röt aa dhuök piny bīk ciët Jethu, tən lən bī nhiaam ku nhiër rot ke thəl wei. Acī lək ke lən pīr ë tök kek Raan cī ləc ku dəc, ee dhëen cī Nhialic yiëk kəc ë dhöl gam, acie dhöl athëek löŋ kəc Itharel. Acī gät rin miët puşu ku döör ye Nhialic yiëk kəc cī röt mat kek Raan cī ləc ku dəc.

Athör kënë, ee miët ku thön ë puşu ku ɲiec rëer, ku bī gam ku pīr tō kek kəc cī gam muk nhom. Ku ë nhiër nhiër Paulo kəc cī gam tō gen Pilipi nyuəθh aya.

Käk tš thīn

Muθh tuen 1:1-11

Käk cī röt looi tənë Paulo
1:12-26

Pīr rëer ke Jethu 1:27-2:18

Käk cī guir tənë Timothī ku
Eprodututh 2:19-30

Lək rin käreç ku kəc ater
3:1-4:9

Paulo ku mähke gen Pilipi
4:10-20

Muθh ciën 4:21-23

¹ Ɏen Paulo ku Timothī ɣok kəc lui rin Jethu raan cī ləc ku dəc, ɣen agät we athöör, wek kəc ë tök kek Jethu gen Pilipi, ku kəcđit akut ku kuat kəc ke kony rëer thīn ëbën.

² Bī Nhialic Wäda kek Bëny Jethu raan cī ləc ku dəc we gäm athiëi ku döör.

*Röök Paulo rin kəc kuen
athörde*

³ Ɏen ë Nhialic wäda leec tē tak ɣen we akölaköl.

⁴ Ɏen ë puşu miët apei röökdie yic rienkun ëbën,

⁵ rin cī wek ɣen kony bäk Wēt Puθh Yam nyuəθh kəc ya aköl tön wäär ɲic wek ye agut ëmën.

⁶ Anjic ɣapuşu lən Nhialic, raan wäär loi ë kënë tənë we, abī dhiël muök thīn këya ɣet aköl bī Raan cī ləc ku dəc Jethu dhuk pinyhom.

⁷ Wek aa kəkciën nhiaar apei, wek aaya tak akölaköl. Ku ë yic, ba we aa tak wēt nhiër ɣen we. Rin wek aa lui ku kuonykë ɣen ë luai ril cī Nhialic yiëk ɣen ëmën. Ku ëmën mec ɣen ku wäär këç ɣen mac, ɣen acī bën ɲiec la jam rin Wēt Puθh Yam, ku acī bën riël apei ɣet tē cī ye gam kəc juëç apei.

⁸ Anjic Nhialic lən kë luëel ë yic lən nhiërdie tənë we acit nhiër Bányda Jethu nhiër yen ɣo.

⁹ Үен ӛ рӛӛк бӛ нһиӛрдун рот ажуак акӛлакӛл, ку бӛк җиц җиц, ку җакӛ ке лооӛ кӛк ла цӛк Нһиалиц нһом,

¹⁰ бӛ ие конҗ бӛк аа лооӛ кӛpath. Кӛya, ке иек ааби гуп циӛн аиуӛц акӛл ле Раан ци лӛц ку дӛц дһук пинҗнһом.

¹¹ Пиӛрдун аби җиц тиӛн кӛpath ӛ Jethu җен җе ке җӛк тһиӛ, рин бӛ Нһиалиц аӛец ку дор.

Raan ci lӛc ku dӛc җен ee пӛр

¹² Аиуӛц бӛк җиц миӛтһакӛи ци гам, лӛн куат кӛк ци рӛт луӛи җен аацӛ иӛт Пуӛтһ Җам цӛл ала тунҗ.

¹³ Куат раан рӛӛр тӛн ӛбӛн агут кӛц тит пан бӛнҗдӛит тһок, аҗикӛ лӛн ци җен дӛм рин җе җен раан луй рин Jethu.

¹⁴ Ку рин ци җен мац, ацӛ миӛтһакӛи ци гам цӛл аа рил пуӛтһ биц иӛт Пуӛтһ Җам аа лӛк кӛц ке цӛн риӛӛц.

¹⁵ Ее җиц, кӛц кӛк аа иӛт Раан ци лӛц ку дӛц пиӛӛц ӛ тиӛл ку рин цӛи кек луӛидиӛ нһиар. Ку кӛц кӛк аҗекӛ пиӛӛц пиӛндӛн ӛбӛн.

¹⁶ Аҗе кӛцкӛ лооӛ рин нһиӛр ку рин җиц кек җе аҗа лӛн ци Нһиалиц җа луӛӛи ба иӛтде тит бӛ цӛи риӛӛк.

¹⁷ Кӛц кӛк камкен аҗа, аа-цие пиӛӛц ӛ цӛк, аа пиӛӛц рин нһиаам ӛ path, ку җекӛ так лӛн бӛ кек җа луӛи алиӛӛп тӛ нӛт мац җа.

¹⁸ Ацӛн кӛ җе лооӛ, җен аиит пуӛу тӛ нӛт җе иӛт Раан ци лӛц ку дӛц пиӛӛц куат дһӛл ци җӛк, цӛк алӛн ле җен кӛ тӛ кепуӛтһ. Үен аби рӛӛр җа иит пуӛу.

¹⁹ Рин аҗиӛц лӛн рӛӛккун ку куӛӛнҗ бӛ тӛнӛ иӛи ӛ Jethu раан ци лӛц ку дӛц, аа бӛ цӛл алонҗ.

²⁰ Аҗа нӛӛтһ җапуӛу лӛн бӛ җен а кӛpath җен луӛӛи акӛлакӛл агут ӛмӛн тһиӛн, җен аби ла риӛл ӛ пуӛу кек гуӛпдиӛ ӛбӛн, бӛ җа кӛpath җен луӛӛи рин бӛ җен лӛц бӛӛи тӛнӛ Jethu тӛ пӛр җен, тӛдӛ ке җа тһоу.

²¹ Пӛр ӛ иӛт Раан ци лӛц ку дӛц жуак тунҗ, ку на тһуӛу рин иӛтде ка path аҗа тӛнӛ җа.

²² Ку на җе кӛ бӛ җен нӛт җа пӛр җен бӛ җен луӛи жуӛц path лооӛ, ка цӛ җиц җенӛ ба куаны.

²³ Акӛл дӛт аҗа нһиаар ба цӛи тһоу, ку акӛл дӛт аиуӛц ба тһоу рин анһиаар ба ла рӛӛр кек Раан ци лӛц ку дӛц, ку кӛнӛ җен аҗа җӛк ке path.

²⁴ Ку риӛнкун, аpath аpei ба пӛр ӛ тӛн пинҗнһом.

²⁵ Кӛнӛ аҗиӛц аpei, кӛ җен нһиӛц җен аби рӛӛр. Үен аби рӛӛр ӛ тӛн кек ие ӛбӛн ба ииӛт пуӛу гамдун жуак җиц.

²⁶ Кӛya, тӛ бен җен ла дһук ба рӛӛр кек ие, ке иек ааби нһиам риӛнкиӛ пиӛрдун җиц, ке ие җе тӛк кек Jethu Раан ци лӛц ку дӛц.

²⁷ Куат кӛ бӛ рӛт лооӛ тӛнӛ җа, муӛккӛ иенһиӛм лӛн дһил иек пӛр, пӛр кӛц ци гам, цӛк алӛн цӛи җен иек бӛ бен тӛн акӛлдӛ. Аба җа пинҗ лӛн иек аа рил иӛт Нһиалиц җиц, ку иек аа луй тӛк аpei рин иӛт Пуӛтһ Җам.

²⁸ Дуӛккӛ җе риӛӛц кӛц атеркун, җен аби җе нҗуӛтһ кек лӛн цӛи кек ие бӛ лӛу, рин җен Нһиалиц җен ие гам риӛл бӛ иек ке гӛӛк.

29 Rin wek aaci gäm yic bäk Raan ci lóc ku dác aa luösi ku acie gam ë rot, ee ku bäk gum cümende aya.

30 Ëmën alëukë bäk yen kony ye luöi kënë. Yen luöi töñ wäär cäk tñj theer ke luöi, ku cit tē yakë piëñ ye, yen añot ya lui apeì.

2

Jethu ë rot dhuök piny cök alon ril yen apeì

1 Piërdun ke we ye kóc Raan ci lóc ku dác, ee we cöl aril ku nhiërde ë we liër puöth. Wek aa rëër ke Wëi Nhialic, wek aa la piath ku nhiër nhiëer wek röt kamkun.

2 Matkë weyiic bäk aa looi ë tök, ku nhiarkë röt, yen abi miët ë puöu bëëi tënë ya.

3 Duökkë puöth ë dit bäk kån aa wïc ë rienkië ku yakë nhiam, yakë röt dhuök piny kóc kök nhiim. Yakë kóc kök tñj ciët kek path tënë we.

4 Acin raan ben a lui kënë nhiamde, yakë jal looi kë kony we ëbën.

5 Wek aadhil thöñ kek Jethu raan ci lóc ku dác ë taktäkdun yic.

6 Wën cök Bänyda Jethu aa Nhialic guöp akëc rot thöñ ke Nhialic.

7 Ku aci tēden diit yen thñ puöl, ku cöl rot aye alony cümën raan ë path.

8 Aci rot bën dhuök piny, ku gem bi gum ku thou, cümën raan la guöp awuöc, arëk abi piäät ë tim ci rñu köu.

9 Rin ë wët kënë yen aci Nhialic ye bën jöt bei ran yic kam kóc ci thou, ku yëth nhial ku ler ku yik riel këriëc ëbën nhom.

10 Ku këya rin athëk rin Jethu, käk nhial ku pinynhom,

ku piny tēn kóc ci thou aa dhil kenhiöl guöt piny.

11 Ku keek ëbën abik lueel lon ye Jethu raan ci lóc ku dác Bëny,

rin duaar ë Nhialic Wun.

Piërden ë Jethu nyuöth

12 Këya, wäär rëër yen kek we miëthakäi ci gam, wek aa we ya theek, ku ëmën awiëc bäk ñot we thek yen ke ya ci rëër kek we. Lak tuen ke we thek Nhialic rin ci we wëer bei.

13 Rin Nhialic alui weyiic, ee we kony bi we cök puöth ku bäk kë wïc looi.

14 Luöikë këriëc ke cïn ater kamkun ku agöth,

15 rin bi wek aa mith Nhialic cïn gup awuöc ë piny ci thiän kóc rëc la gup adumuööm. Calkë röt aa la gëi kamken cümën pëei nhial,

16 cümën ye wek ke lëk wët pür. Na luöikë këya, ke yen abi nhiam rienkun aköl le Raan ci lóc ku dác dhuk pinynhom, rin bi ye nyuöth lon këc luöidiën ca looi nhom dëer piny ë path.

17 Na cök aa lon guum yen rin bi gamdun riel tënë Nhialic, ke yen abi puöu miët apëidit ke we ëbën.

18 Ku këlä aya, wek aabi puöth miët kek ya.

Timothī ku Epaprodituth

19 Na wīc Bēny ke wek aba tuōc Timothī ē nīnkā, rin bī tē luui wek thīn ya dēet puōu.

20 Ee yen raan tōŋ ē tak cīmēndiē, kē tō yapuōu looi, ku acīn raan nhar we apei cīmēnde.

21 Raan ēbēn ē yenhom yiēk kēden looi, ku cīi yepuōu yīk kē wīc Jethu raan cī lōc ku dōc.

22 Ku aŋiēckē kek we ē rōt yen tē cī Timothī rot nyuōōth thīn cīmēn meth ke wun. Yōk aacī luui ē tōk rin Wēt Puōth Yam.

23 Kēya aba tuōc we, tē le yen ye ŋic yenjō bī rot looi tēnē yen emēn cī ya mac.

24 Ku yen aŋōth Bēny lōn bī yen rot lēu ba bēn tēnē we ē nīnkā.

25 Aca tak ba wāmāāth cī gam, Epaprodituth cōl adhuk. Yeen ē raan ē luoi apei buōth Bēny cīmēndiē. Ee cāk tuōc yen bā bēn a kony,

26 ku emēn awīc apei bī we tīŋ. Adīēer rin cī wek ye piŋ lōn cī ye tuaany.

27 Ee cī tuaany abī duēr thou. Ku yeen acī Nhalic bēn cōl apuōl, ku acie yen ē rot, pial guōpde acī kēnē bī yen cōl aŋēer yic bēn wel yic aya.

28 Awiēc aya ba cōl adhuk tēnē we rin tē ben wek ye tīŋ ke wek aabi puōth miēt, ku acīn dēt bī yen ben dīēer.

29 Luōrkē ē puōn path apei ke cīt mēnhkui Jethu nhom. Nyuōthkē kuat raan cīt ye ēbēn athēk,

30 rin ecī duēr thou rin luoi tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku

akēc dīēer ē wēike ku gēm ya kuōny cīn tē bāk lēu ye.

3*Yiny la cōk*

1 Ku wēt dēt ba lēk we miēthakāi cī gam ē ku bāk puōth miēt rin cī wek mat kek Bēny. Acīi rac ba kāk ca gāt we thēer ben dhuōk yīic, ku ē yen abī we kuōny tē looi yen ye kēya.

2 Tiētkē rōt kōc rēc, kōc luui cīmēn jōk. Acie ŋuōt ē rot yen wīckē, wek aa wīc kājuēc kōk bāk ke looi.

3 Aa yōok, aacie kek cī ŋuōt yic yōk, rin yōk aa Nhalic door riēl ē Wēike. Ku yōk aa mit puōth piērda yic rin cī yōk aa kōc Raan cī lōc ku dōc Jethu. Acie kāk ye raan ē path looi ye tīŋ kek yeku ke ŋōōth.

4 Na le raan ye tak lōn bī yen pīr Nhalic nhom rin kāk ye looi kōc gup, ka cīn raan wār yen mukmuk nhom lōŋ thēer. Na ye kōc pīir, ŋuōt yen acī pīr.

5 Yen a ya ŋot ke ya la nīn kadhōrou tēn dhiēēth ya. Yen ē raan Itharel, raan dhiēnh Benjamin, kuat Itharel ē gēi. Rin muŋ lōŋ nhom, yen ē raan akut Parathī.

6 Rin ye yen raan akut Parathī yen aye yen kōc cī gam cōl aa nēk, ku rin ye raan la cōk tē theek yen lōŋ, ke yen a ya cīn guōp awuōc.

7 Kuat kāwāār ya ŋōōth kecīt kāpath, aacīi bēn cīi ye kāpath.

8 Acīn kēpuōth wār ŋīny bī yen Bānydiē Raan cī lōc ku dōc

Jethu ɲic. ʁen aci kəriëec ebën pušl rin bi ʁen a raande,

⁹ ku ba ya tök ke ye. Rin aci læu ba la cök ë Nhialic nhom tē theek ʁen lõŋ. Ku ʁen aci jal la cök rin ci ʁen Jethu gam, la cök tēnē Nhialic rin ë gam.

¹⁰ Kē wiēc ë lõn ba Raan ci lõc ku dɔc, ku riel wäär jɔt ye kam kɔc ci thou ɲic. Awiēc ba ya tök ke ye ë gum ku thuɔnde yic.

¹¹ Ku ɲääth lõn bi ʁen jɔt thou yic ba p̄ir.

¹² Acä ye lueell lõn ci ʁen jal a raan la cök, aɲot wiēc apei ba ya raan la cök cit tē wic Jethu raan ci lõc ku dɔc ye th̄in.

¹³ Wēt lək we ak̄in miethakāi ci gam, aci ɲic lõn le ʁen kē ca læu, ʁen acie d̄eci ciëen, ʁen ë daai tuen̄ bi ya wēt aköldä yen thuuth ʁen ku päl k̄ath̄eɛɛɛ.

¹⁴ ʁen abuoθ dh̄el yic apath rin bi ʁen ariöp yök. Ee yen ariöp bi Nhialic gām ʁa rin kē ci Raan ci lõc ku dɔc looi.

¹⁵ ʁok kɔc la gam ril ʁok aa dhil luui ë dh̄el k̄enē. Ku na le kɔc k̄ök kamkun cīi lui ë dh̄el k̄enē, ke Nhialic yen abi ye d̄et yic we.

¹⁶ Lokku tuen̄ kek lõŋ Nhialic cim̄en wäär ɲic ʁok ye.

¹⁷ Miethakāi ci gam biathkē ʁacök, ku piöckē tēnē kɔc k̄awäär ca piöc tēnē ke buoθth yiic.

¹⁸ Wek aaca lək ë k̄enē arak juēc, ku em̄en aben ber yic pīu ë nyin guöp, kɔc k̄ök aacie thon Jethu tim̄ ci rīiu k̄ou rin bi yen ke waar adumuöömken yiic ë gam.

¹⁹ Aabi la pan mac rin ye kek kepuoθh yiäk kāk wic guäpken. Aa nhiam kāk ke bi ke cɔl ayär gup, ku aa kāk pinynhom kek aa yekē tak kep̄ec.

²⁰ Ku ʁook pan Nhialic yen kēda. ʁok aa tit Aluäŋdan bi b̄en nhial, B̄eny Jethu Raan ci lõc ku dɔc,

²¹ yen la riel ë yen kəriëec ebën cɔl aa bö yecök, abi gupkuan ci thiäŋ adumuööm looi bik ʁer cim̄en guäpde.

4

Lək

¹ Miethakāi ci gam wek aa nhiaar apei, d̄eɛtk̄e wepuoθh ku thekk̄e B̄äny. Wek aaca dak, wek aa ʁen cɔl amit pušu, wek aa ʁen cɔl anhiam.

² Yin Yuodia ku yin Thintike wek l̄aŋ, döörk̄e, wek aa kɔc t̄oŋ ë B̄eny.

³ Ku tēnē yī raandiën nhiaar lui kek ʁa, awiēc ba diäärk̄ä kony rin aaci luui kek ʁen apei buk Wēt Puoθh Yam tek piny, keek ebën kek raan cɔl Klemen ku k̄ockuan k̄ök lui ke ʁo t̄ö rienken athör Nhialic yic, athör p̄ir.

⁴ Yakē puoθh mīet rin ye wek tök ke B̄eny. Aber yic, yakē puoθh mīet.

⁵ Yakē röt pīeŋ w̄el ë kamkun. B̄eny aci thiök.

⁶ Acin kē riöc wek, ku yakē Nhialic thiëec röckdun yic kāk wiëckē ke, yakē thiēc ë puön path akölaköl.

⁷ Ku döör Nhialic cie deet yic raan ë path, abi we kony bāk cīi ye dīeɛɛɛr ku cāk riöc

käiril we yök yiic, ke we ë tök kek Raan ci lóc ku dác Jethu.

⁸ Wët cī jal döŋ ba lueel miëthakäi, yakë ke tak käpath, kāk ye raan ëbën nhiaar, kāk ye we leec thīn, kāk yith thiek yiic, kāk la cök ku lek gei, kāk nhiaar ke raan ëbën.

⁹ Wek aa ŋic kääwäär ca piöcc tēnē we, ku kāk cāk piŋ ke ya lueel ku tiēŋkē ŋen ke luöai ke. Kēya, biathkē luöidiē yic, ku Nhialic yen döör gam abī rēer ke we.

Paulo acā aleec gam rin kāk cī gām ye

¹⁰ Piērdiē yic kek Bēny, ŋen acī pušu miēt rin tēdiit cāk nök ku bēnkē ŋen bēn nyuöth tēduun muk wek ŋa thīn. Ku acie rin cī wek köcc we cīi wenhūm yīk ŋen, ee rin cīn wek riel.

¹¹ ŋen aacīi kēnē luel rin cī wek ŋa päl wei, aa kāk rēer kek ŋen kek aaca ŋiēc rot.

¹² Alēu ba pīr ë path tē cök ŋen la kälík, kueth ku cök aa thōŋ tēnē ŋa, jīeek ku ŋöön aya, aa thōŋ.

¹³ Kuat kē ya looi ëbën, aya looi riel ye Raan cī lóc ku dác gām ŋen.

¹⁴ Ku apath apeī yen wët cī wek ŋa kony atērkiē yiic.

¹⁵ Wek kóc gen Pilipi aŋieckē apath, lōn wäär jiēl ŋen Mathedonia nīn tuen wäär piöcc Wët Puöth Yam, wek aa we kóc cī gam ŋa kony. Wek aa we ye köcc kek ŋen käpiathkiē ku kārackiē yiic.

¹⁶ Agut cī wäär cök ŋen rēer Thethalonika wek aacī

kuönydun bēn aa tuöc ŋen emēn ku emēn.

¹⁷ Acie ku bāk ŋa muöcc yen wiēc, ee döc ye yök tē muöcc raan kóc yen awiēc ba juak yic.

¹⁸ Kāk wiēc aaca yök, ku aa juēc apeī. Kuat kāk wiēc ëbën aacī Epaprodituth bēēi tēnē ŋa. Aa cīt tol adōŋ ŋir ye took luanj ë Nhialic, ajuēr cī Nhialic gam ku cöl ye amit pušu.

¹⁹ Ku Nhialic abī we gām kāk wiēcckē ë kākken juēc yiic, kāk ye ke yök rin Raan cī lóc ku dác Jethu.

²⁰ Bī Nhialic Wāda aleec akōlakōl! Yenakan.

Muöth ciēn

²¹ Miäthkē kóc cī gam, kóc Raan cī lóc ku dác Jethu. Miëthakäi rēer kek ŋen aa we muööth.

²² Kóc cī gam ëbën ë tēnē agut kóc lui pan Bēnyŋaknhom Cithēr aa we muööth aya.

²³ Athiēei ë Bānyda Jethu raan cī lóc ku dác, abī ya rēer kek we ëbën.

Athör cī Paulo gät kəc gen Kolothia Wēt nom

Athör Paulo cī gät kəc gen Kolothia, agēt akut kəc cī gam pan Athia tō ciēen gen Epethuth. Akut kəc cī gam kēnē acie Paulo yen loi ye, ku aye yök yepušu ke ye luōi dhil looi aya, cīt lən cī yen kacke tuōc gen Epethuth aya, yen gendit yen rēer raandit bēny apuruuk pan Athia thīn. Ēcī Paulo piŋ lən ala kəc ē piōoc kək kəc cī gam gen Kolothia piōoc bik dhēl la cök puōl. Ku yekē lueel lən raan adhil jak kək atheek, nadē ke bī jal luök ē kuat kē cīt ŋuōt, thēk lōŋ ku miēth ye cam.

Paulo agāt athör kēnē bī jai piōoc rēeckā, ku ye piōoc dhēl pēth ē yic Wēt Puōth Yam, yen gam. Kē tō thīn, ee lən nadē ke Jethu Krītho alēu bī kəc luök ē rot, ku kuat kāk cīt kākā aa kəc thēl wei Jethu lōm. Rin Jethu Krītho Nhialic acī nhial ku piny ku kāk tō thīn cak. Ku rienke aya yen awic yen ye bī kəc dhuōk yeyou. Ee mēt bī kəc rōt mat kek Jethu Krītho yen ē ŋōth bī kəc luök ē rot pinynhom. Acī Paulo lək kəc aya lən piōoc kēnē ē kəc cī gam cəl aa pīr pīr path.

Dēt lēu bī ŋic ē lən nadē ke raan cəl Tikikuth yen yēth athör gen Kolothia rin Paulo aa cath kek raan cəl Onethimuth, alony yen cī

Paulo athör gōt rienke tēnē Pilemon.

Kāk tō thīn

Muōth tuenŋ 1:1-14

Dīt ē Raan cī ləc ku dəc 1:15-23

Luōi Paulo ke cīt alony tēnē akut kəc cī gam 1:24-2:5

Pīr yam Raan cī ləc ku dəc yic 2:6-4:6

Muōth ciēen 4:7-18

¹ Ee ŋen Paulo cī Nhialic looi ba ya atuny Jethu raan cī ləc ku dəc, ŋen agāt athör kēnē yok wāmāath cī gam Timothī.

² Tēnē wek kəc cī Nhialic gam gen Kolothia, kəc buōth Raan cī ləc ku dəc. Bī Nhialic we gām athiēi ku dōr.

³ Nhialic Wun Bānyda Jethu raan cī ləc ku dəc, ayeku leec akōlakōl tē rōök yok rienkun.

⁴ Rin gamdun tēnē Raan cī ləc ku dəc Jethu, ku nhiērdun tēnē kəc ē Nhialic aa cuk piŋ.

⁵ Wäär bīi Wēt Puōth Yam tēnē we tuenŋ, wek aa we cī kēn la yic ŋōth piŋ Ku ē yen atō gam ku nhiērdun thīn, kāk ŋāthkē ke aaci tōšu apath tēnē we pan Nhialic.

⁶ Wēt Puōth Yam athiēi bēēi akōlakōl ku athiēi pinynhom ēbēn, cīmēn wäär looi yen rot kēya kamkun tēwäär piŋ wek dhēēŋ ē Nhialic ku dətēkē yic tō thīn.

⁷ Wek aaci dhēēŋ Nhialic piŋ tēnē Epaprath raandan nhiarku lui ē puōu ēbēn tēnē Raan cī ləc ku dəc, ee rienkua.

⁸ Acī ŋo lək nhiēr cī Wēi Nhialic gām we.

⁹ Wēt kēnē yen aye yok ke rōök rienkun tēwäär piŋ yok

we. Nhialic ayeku lõŋ bī we cəl anjic ye, ku ŋiëc è kånj ebën wïc Nhialic ku dët è wël aya ye Wëi Nhialic ke gãm kəc.

10 Ee këya, ke week abäk lëu bäk pīr è pīr yen wïc Bānyda, ku kënë ye cəl amit puşu yen abäk aa looi aköläköl. Piërdun abī ya kápath kek ye bëëi, ku ŋiëc ŋic wek Nhialic abī rot juak.

11-12 Bī Nhialic we looi bäk riël, riël bën dhëej è Nhialic, ku bäk lëu bäk kajuëc aa göök ke we duut wepuõth. Ku yakë Wāda leec ke we mit puõth, yen cī we gãm riël bäk la aban käk Nhialic wäär cī tãu kacke ruël Bäänyde yic tēyer.

13 Acī yo luäk bei riël jəŋrac yic, ku bīi yo è bääny Wënden nhiëer yic,

14 yen cī yo wëer bei, ku pël adumuõmkua piny.

Dit è Raan cī ləc ku dəc

15 Raan cī ləc ku dəc yen ye tīŋ ke thõŋ ke Nhialic cie tīŋ. Yen è kaaide, ku yen atõ tuenj käk cī cak ebën nhīim.

16 Rin è yen acī Nhialic kəriëc ebën cak, käk nhial ku piny, käk ye tīŋ ku käk cie tīŋ, acā atuuc nhial ku kārīl kək cie tīŋ la riëldit cak. Nhialic acī nhial ku piny cak è yeen ku käk tõ thīn ebën aa käkke.

17 Raan cī ləc ku dəc a rëer thīn ke kånj ebën kəc cak, ku è riënke yen aye kəriëc ebën rëer nyiende.

18 Yen è bëny kəc cī gam. Yen aye kek piërden yök thīn. Yen è Wëndit tuenj wäär cī jõt bei ranj yic rin bī a yen tõ tuenj kəriëc ebën.

19 Rin è Nhialic yen acī ye tak è rot bī Wënde ciët yen Nhialic guõp alanden.

20 Rin Wënde yen acī Nhialic looi bī käk tõ nhial ku piny aa dõör kek ye. Thon Wënde tim cī rīiu kōu yen acī yo cəl adõör kek Nhialic Wun.

21 THEER wek aa we mec ke Nhialic, ku wek aa we kəc aterde rin tēktēk rac ku käreç ke yakë ke looi ku takkë ke.

22 Ku ëmën, rin cī Wënden wäär cī ya raan cīmënda thou riënkuu ebën, Nhialic acī we cəl aaye mātħke bī we bëëi bäk aa kəc la cök cīn gup awuõc yenhom.

23 Wek aa dhil la cök ku muõkkë röt è dil yenhom. Ku duõkkë röt cəl aben thēl wei è ŋõthdun cäk yök Wēt Puõth Yam yic wäär cäk piŋ. Ee rin è Wēt Puõth Yam kënë yen acī yen ya alony, Wēt Puõth Yam kënë cī ya lēk raan ebën pinyinhom.

Luwi Paulo ke cit alony tënë akut kəc cī gam

24 Ku ëmën yen acī puşu miët rin cī piõõcdiën cā cəl agum we kony. Gumdiën mec yen kënë, ee rin ba dhöl cī Raan cī ləc ku dəc guum thīn, kuõny bī thääp è rin akut kəc cī gam ebën cit guõp Jethu.

25 Ku è Nhialic yen acā looi ba ya alony akut kəc cī gam. Yen acā gãm luwi ril kënë, ba looi rin piathdun. Yen è luwi wëtde ebën nyuõth.

26 Ku yen è kë cī moony tēthëer yon tënë raan ebën, ku ëmën acī jāl nyuõth kacke.

27 Kē cī Nhialic guiir ē lōn bī kē cī moony nyuəəth tēnē kacke, kāpiathke ku dhēēn den cī moony muk rin kōc ēbēn. Ku kē cī moony ē lōn nadē ke Raan cī lōc ku dōc arēēr wegup, ku wētde yic wek aabī duaar Nhialic rōm kek ye.

28 Kēya, Raan cī lōc ku dōc ayeku lēk raan ēbēn. Ȳok aa kōc lēk ku nyuthku ke kuat kēriēc ēbēn ņicku ē rin buk raan ēbēn bēēi Nhialic nhom, ke cīt raan la cōk cī mat kek Raan cī lōc ku dōc.

29 Rin bī kēnē rot jal dhiel looi kēya, Ȳen a Ȳa cī bušc apēi ē riel wāār cī Raan cī lōc ku dōc gām Ȳa, riel yen lui Ȳagušp.

2

1 Awiēc ku bāk ņic yen bušcdīt bušc Ȳen ba luui apēi rienkun, ku kōc gen Lodikia ku kōc kōk ēbēn kuc Ȳa.

2 Ȳen a Ȳa lui kēlā rin ba ke dēet puəəth, ku bīk rōt nhi-aar kamken ku rēēr kē ē tōk. Kēya, ka bī rōt aa deet ku ņickē kēn ciēēn path bēēi kamken. Ku ē dhēlē, yen abī kek kē cī Nhialic mušny ke ņic, ku yen ē Raan cī lōc ku dōc gušp.

3 Ee yen ē rot, yen ē Ȳo kony buk wēt ril kēnē deet yic, wēt cī Nhialic jal cōl anic ēmēn.

4 Wek alēk kēnē, duškkē rōt cōl amēth nyīn wēl bī we thēl wei bāk la kērac yic, tē cōk ke aa piŋ ke cīt yith.

5 Na cōk amēn cīi Ȳen rēēr ke we, ke piāndiē arēēr ke we, Ȳen ē pušū miēt tē piŋ Ȳen we ke we kāac ē cōk gamdun yic tēnē Raan cī lōc ku dōc.

Pir la cōk Raan cī lōc ku dōc nhom

6 Cīt lōn cī wek ye gam lōn ye Raan cī lōc ku dōc Jethu Bēny, rēēr kē ke we cī weyiic mat kek ye.

7 Calkē aye yen ē mēeidun ku piērdun, bāk riel apēi ē gamdun yic cīmēn wāār cī we pišc. Ku bāk la lēcdīt apēi.

8 Tiēēr kē nhīim lōn nadē ke cīn raan ben we thēl lēēn yic ē kāk lueth ye raan lueel yenhom ē path, wēl jak pinynhom ku ciēēn thēer ku aacie kāk Raan cī lōc ku dōc.

9 Yeen nhom ē Nhialic alanden agut wāār rēēr yen pinynhom, ku yeen ē raan aya.

10 Ku week aaci gām pir alanden rin cī wek mat kek ye, rin ē yen bēny mac atuuc nhial ku jak kōk la riel.

11 Wāār cī wek mat kek Raan cī lōc ku dōc, aci we ņoot ku acie ņušt dhie ye looi kōc gup, ee ņušt Raan cī lōc ku dōc yen ye looi wēi yiic, ņušt ē kōc wēēr bei adumušm yic, adumušm ye raan looi rin tē cī ye cak thīn.

12 Rin wāār cī we mušc nhīim, wek aa we cīt kōc cī thišk raŋ yic kek Raan cī lōc ku dōc. Ku mišc nhom aci we bēn gām pir ē yam cīt kōc cī jōt bei raŋ yic kek Jethu. Rin cī wek riel cī Nhialic Jethu jōt bei raŋ yic gam.

13 Ȳōn thēer wēikun aake cī thou rin adumušmkun, rin wek aa we ye kōc cie kōc Itharel, alēi kuc Nhialic ku lōšŋke. Ku Nhialic ēmēn aci we bēēi pir path yic kek Raan

cī lɔc ku dɔc. Nhialic acā adumušōmkua ɣodhie pāl piny.

14 Acī kājuēc cuk wušōc cī ɣōt riēnkua, kek lōōŋ juēc la yiic kāk cī ke lēu bī ke muk nhūim wušōny wei. Acit lɔn cī Nhialic ke piāāt tim cī rīū kōu kek Jethu.

15 Ku ē tim cī rīū kēnē kōu yen acī Raan cī lɔc ku dɔc lāūu nhom yōk tēnē jak la riēl, aacī ke cɔl abuəth yecōk bī raan ēbēn ke tīŋ cimēn raan ril cī kɔc ater dɔm tōŋ yic. Ku jɔl yai cam rin cī yen riēl.

16 Kēya, duškkē raan dēt cɔl aye yen we lēk miēth yakē cam, tēdē kē yakē dek ku lōŋ wil ē pɛei, ku lōŋ akōl cī kɔc Itharel ē luui, ku akōōl kōk.

17 Kek lōōŋkā acin kē yekē nyuəth, aake jam kē bī rot looi kēn yen ē yic ē Raan cī lɔc ku dɔc.

18 Duškkē raan dēt pāl bī we muər bāk arišpdun cī yōk tēnē Jethu. Raan ye lueel ke yen apath tēnē kɔc kōk. Raan rot yōk ciēt yen ye Nhialic nyuəth kāŋ. Kɔc rōt nyuəth ciēt ke ye kɔc path ku keek aacī path acin. Kɔc ye lueel bā atuuc nhial aa door.

19 Raan cit kēnē acī rot mɛɛc wei tēnē Raan cī lɔc ku dɔc yen mac akut kɔc cī gam. Akut kɔc cī gam acit ɣōp Raan cī lɔc ku dɔc. Yeen amac akut ku ē diɛɛr ē ye. Ku ē kāk tō thīn cɔl alui ē tōk rin bī akut riēl, ku le tuēŋ dhōl yen wic Nhialic.

Thuəu ku pīr kek Raan cī lɔc ku dɔc

20 Wek aacī thou kek Raan cī lɔc ku dɔc, ku wek cī wēɛr bei tēnē jōŋrac pinynhom. Yeŋō kē dēɛt ye wek pīr abāk ciēt kɔc pinynhom ē tēn? Yeŋō ye wek lōōŋkā theek?

21 “Duškkē kēnē ye muk,” “Duškkē kēnē ye bil,” “Duškkē dēɛt ye ɣōt?”

22 Lōōŋkā ēbēn aacin kē yōk thīn rin aa jam kāk ɣuə thōk, aa lōōŋ raan ē path kek pišōcden.

23 Aŋic raan ēbēn lɔn kɔc ke loi lōōŋkā aacit kɔc ŋic kāŋ. Ku ē lueth ē path. Ee dhēl ye kek kɔc mac thīn, bī kek kāk cie Nhialic aa door. Ku yekē rōt cɔl aaye kɔc path. Ku lōōŋken aa la yiic kākjuēc ril. Ku kārilkā aacie raan ē kony bī raan kē wic ɣuəpde lēu bī duut.

3

1 Rin cī Nhialic Raan cī lɔc ku dɔc jɔt thou yic, yen ē landun aya, acī we ɣām pīr ē yam. Kēya, yakē ke wic kāk cī tāu we pan Nhialic, tē cī Raan cī lɔc ku dɔc nyuc thīn ē kōŋ cuēc ē Nhialic.

2 Lak tuēŋ ke we tak kākā yiic ke cie kāk pinynhom ē tēn.

3 Ku wek cī thou ke Jethu ku wek aa pīr ke ye ē Nhialic yic.

4 Pīr ē yic ē lɔn bāk aa tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc, rin tē ben yen la bēn ke week aya wek aabī duaarde rɔm kek ye.

Pīr Thɛɛr ku Pīr ē Yam

5 Pālkē kuat kāɛc ye ɣōp raan wic pinynhom cimēn wic wic ē diāār. Ku luəi rɛɛc kōk,

ku tuil tin raan dēt, ku kāk kōc cōl ayār gup, ku dīt ē pušū. (Rin dīt pušū acit lōn ye raan jak door.)

⁶ Rin ē kākā, riāṅ pušū ē Nhialic abī bēn tēnē kōc cīi yen ē theek.

⁷ Wek aa we ē luui ē kārēckā wāār kuc wek Nhialic, ku piērdun ēcī luōi ē kākā rum.

⁸ Ku ēmēn wek aa dhil luōi kākā pušl, riāāk ē pušū, ku kuith ku lumlum aa dhil ke pušl.

⁹ Duškkē rōt ē jāām ē lueth, rin cī wek ciēṅ theēr pušl,

¹⁰ ku ṅek ē kamkun ēmēn acī ya raan ē yam. Ku Nhialic aloi we bāk aa ciēt yeen raan ē cak we, ku abāk jāl ṅic apath.

¹¹ Ku ē kēya, Raan cī lōc ku dōc ē kōc ēbēn nhiaar kōc cie kōc Itharel ku kōc Itharel. Kōc cī ṅoot ku kōc kēc ē ṅoot, kek kōc ye ṅoot, kōc cī kājuēc ṅic, raan kuat nhiar tōṅ. Aloony ku kōc cie aloony, rin Raan cī lōc ku dōc yen ē kēriēēc ēbēn, ku arēēr kāṅ yiic ēbēn.

¹² Wek aa kōc kam kōc akut nhiēēr Nhialic, ku acī wek kuēny bei bāk aa kacke, wek aa dhil rōt nyuōth we ye kōc path la pušth, ṅerkē pušth ku liērkē pušth ku yakē gum.

¹³ Yakē ṅiēc rēēr ku yakē rōt pāl piny tē le yen raan cī luōi kērac, tēdē ke mēnhkui yen cī luōi awuōc. Yakē rōt pāl piny kamkun cīmēn ye Bēny kārackun pāl piny.

¹⁴ Ku kāk puōthkā ēbēn, matkē nhiēr thīn, nhiēr yen kāṅ mat yiic ku cōk ke piny.

¹⁵ Dōōr yen ye Raan cī lōc ku dōc gām we, yen ē we cōk nhūim tāktākdun yic, rin dōōr yen acī Nhialic we caal akut kōc cī gam yic ēbēn rin bāk aa leec.

¹⁶ Wēt Raan cī lōc ku dōc adhil rēēr wepuōth apath, tētkē wēt kēnē yic tēnē kōc ēbēn, ku tētkē yic apath kamkun aya dhēl la cōk. Kētkē waak puōth Nhialic, waak alēec ye ke Nhialic door. Kiētkē waak tēnē Nhialic kek alēec Nhialic wepuōth.

¹⁷ Kuat kāk yakē ke looi ēbēn, ku luēlkē ke, aa dhiēlkē ke looi kēya rin Bānyda Jethu, yen aye wek alēec yiēk Nhialic Wāda ē dhōlde.

Bī raan rot muk kēdē Pīr Yam yic

¹⁸ Wek diāār piēṅkē wēl ye rōōrkun lēk we, ku dhiēlkē looi kēya rin ye wek kōc ē Bēny.

¹⁹ Wek rōōr aya, wek aa dhil diāārkun nhiaar ku duškkē ke ye kuōc ciēēṅ.

²⁰ Wek mīth, wek aa dhil kōc ke dhiēth we aa theek akōlakōl, rin yen ē Nhialic cōl amit pušū.

²¹ Wek kōc we dhiēth mīth, duškkē ke ye nyieeny ē path, tēdē ka bī dhōr ē we.

²² Wek aloony, wek aa dhil kōckun muk we theek ē kuat kājuēc yiic ēbēn. Ku acie nadē ke daai ē we, ke we lui tēnē ke ku bāk alēec yōk thīn, acie kēya, yakē luui puōn cīn yic tiēel rin theek wek Nhialic.

23 Kwat kāk yakē ke looi ēbēn, luōikē ke piāndun ēbēn, cīt ke luōikē ke Nhialic, ku acie raan yen luōikē ke.

24 Dhielkē muk wenhūim lōn Nhialic abī week gām kēpuōth cī tāu kacke, rin Raan cī lōc ku dōc yen ē raan yakē luōōi.

25 Kwat raan cī kērac looi abī tēm awuōc rin kārēec ye looi, rin Nhialic ē raan gām awuōc thōŋ kek kē cī looi, tēdē ye kēpath aye kērac.

4

1 Wek kōc ye luōōi, dhielkē la cōk apath tēnē aluōonykun. Muōkkē wenhūim lōn wek aa la Bēnydun mac we pan Nhialic aya.

Lēk

2 Yakē dhiel rōök akōlakōl, dhielkē wepuōth aa tāau thīn ke we lec Nhialic.

3 Yakē rōök ē rienkua aya rin bī Nhialic cōl apuōl yic, ba Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc ē kuc thēer a piōōc. Rin wēt kēnē yen amēc yen.

4 Rōōkkē, ba ya jam apēi dhēl bī wēt kēnē cōl adet yic apath.

5 Njēckē kāŋ aa looi tēnē kōc kuc wēt Nhialic, ku lēkkē ke apath, kwat tē cī wek rōm thīn ke ke.

6 Kāk yakē lueel aa dhil aa kāk ye kōc kepuōth tāau thīn, ku nhiarkē ke bīk ke piŋ. Ku kēya abāk ŋic yen tē bī wek wēl aa dhuōk nhūim thīn tēnē kwat raan we thiēc.

Muōth Ciēn

7 Wāmāāth nhiaar cōl Tikikuth, raan la cōk lui ke ŋo rin Bānyda, abī we lēk kwat kāk cī rōt looi tēnē ya ēbēn.

8 Ku yen ē wēt tuc ŋen ye we, rin bī we la dēet puōth, ku lēk we kwat kāk loi rōt tēnē ŋo aya.

9 Yeen ala kek Onethimuth, wāmāāthdan la cōk, ku yen ē raan akuōtdun. Ku keek aabī we lēk tē ciēŋ ŋok thīn ē tēn.

10 Arithtarkuth cī mac ke ŋen ē tēn ē we muōōth aya, ku Marko wēn mēnh ē Barnaba. (Wek aca lēk thēer bāk Marko lor tē le yen yet tēnē we.)

11 Jocua, ku aye cōl Juth-tuth aya, ee we muōōth. Keek kadiāk aa kek kōc Itharel cī gam kepēc lui kek ŋen rin wēt bāāny Nhialic, ku keek aacā kuōny apēidit.

12 Epaprath ē we muōōth ku yen ē raan akuōtdun, ku ye raan lui tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu. Yeen ē rōök rienkun akōlakōl ē piānde ēbēn, ke thiēc Nhialic bī we cōl aril puōth gamdun yic ke we ŋic kē wīc Nhialic.

13 Alēu ba lēk we apēi yen tē cī yen luui thīn rienkun bī Nhialic we kony, ku kōc gen Lodikia ku Ÿerapolith aya.

14 Luka, akīmdan nhiarku apēi ku Demath aa we tuōc miāthden aya.

15 Lēkkē miēthakāi rēer Lodikia ku Nimpa ku akut kōc cī gam ē mat paande lōn aa yake muōōth apēidit.

16 Tē cī wek athōr kēnē kuen, ke dhielkē kuēn akut

kɔc cī gam rēer Lodikia. Ku wek aa dhil athör ca tuöc miethakäi rēer Lodikia kueen aya.

¹⁷ Ku lëkkë Arkiputh ëlä, “Dhiel ηic ba luoi ë Bëny wäär cī gäm yī ba looi, dhiel thöl.”

¹⁸ Ee ciεendië ayic yen agät γen muöth kënë tënë we, duökkë nhüim mär wët rēer γen löc. Bī dhëēj ë Nhialic rēer ke we.

Athör tueŋ cī Paulo gät kɔc cī gam Thethalonika Wēt nhom

Thethalonika ë ye gendit pan Mathedonia mɛc kɔc Roma. Ee yen cī Paulo akut kɔc cī gam looi thīn wäär cī yen ke jāl Pilipi. Kaam thīn wäär cī ke akut looi, ke kɔc Itharel go tiɛl dɔm ku kueeckē, rin cī kek ye tīŋ ke kɔc cie kɔc Itharel wäär thek yanhden cī yanhden puöl, ku piŋkē wēt ye Paulo piöc ku buəthkē yic. Këya, aaci Paulo bēn cop bī jāl Thethalonika ku le tueŋ gen Beria. Wäär cī Paulo dhuk pan Girik gen Korinth, go Timothī wäär cī keny Thethalonika, lək ye tē rēer kɔc cī gam Thethalonika thīn.

Ku jəl Paulo athör tueŋ kënë göt bī yen kɔc cī gam dɛt puəth. Ku leec Nhialic rin cī yen ke piŋ ke rēer gamden yic ku nhiarkē röt kamken, ku bī ke cəl aa tak tɛwäär ciɛŋ kek thīn ke ke, ku bī thiɛcɛden cīk bēi nhial dhuk nhom wēt bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn la dhuk pinynhom. Yenö bī rot looi tēnē kɔc cī gam cī thou ë kaam kënë tē le Jethu dhuk? Ku ye nen yen bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn dhuk? Ku lək Paulo ke bīk la tueŋ ke lui apath ke tit bēn Raan cī lɔc ku dɔc.

Käk tō thīn
Muəth tueŋ 1:1

Alɛɛc 1:2-3:13

Lək ë ciɛɛŋ kɔc cī gam 4:1-12

Lək wēt bēn Raan cī lɔc ku dɔc 4:13-5:11

Lək ciɛɛn 5:12-22

Thök ë wël ku muəth ciɛɛn 5:23-28

¹ Athör kënë aa yök yī Paulo ku Thilath ku jəl a Timothī aa yök cī ye tuöc we, wek akut kɔc cī gam gen Thethalonika, ku yakē kɔc Nhialic Wäda, ku jəl a Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc. Bī dhēɛŋ ku döör rēer ke we.

Pir ku gam kɔc Thethalonika

² Yök aa Nhialic leec rienkun ëbēn akölaköl tē röök yök.

³ Wek aa yeku tak akölaköl tē röök yök Nhialic Wäda rin luoidun bēn gam yic, ku week aaci luui apeɪ rin nhiɛɛr wek Jethu Kritho, ku riɛlkē puəth rin njöth wek ye.

⁴ Anjicku miəthakua lɔn nhiɛɛr Nhialic we, ku aci we lɔc ku bāk aa kacke.

⁵ Rin yök aaci Wēt Puəth Yam bēi tēnē we, acie wēt ë path, ee cath kek riel ku Wēi Nhialic ye nyuəth lɔn ë yen yic alanden athɛɛr. Anjickē yen tē cī yök ciɛŋ thīn wäär rēer yök ke we, ee rin ku buk we kony.

⁶ Wek aaci röt thōŋ yō ku Bānyda, rin na cək alɔn cī wek gum apeɪ, ke wek aaci wēt piŋ ke miɛt ë puəu bö tēnē Wēi ë Nhialic.

⁷ Ku këya, tē cī wek ciɛŋ thīn yen aci kɔc cī gam Mathedonia ku Akaya tīŋ.

⁸ Ku acie rin cī wek wēt Bānyda Jethu pišōc tēnē kōc Mathedonia ku Akaya ē rot, gamdun tēnē Nhialic acī kōc pinynhom ŋic ēbēn. Ku acīn kē lēuku buk bēn lueel.

⁹ Rin aa jam lōn cī wek ŋo ŋiec nyušōc wāār cī ŋok kenye tēnē we, ku kē cī wek mušl thīn bāk jak cī ben aa theek, ku ye Nhialic ē yic pīr yetōk yen yakē door.

¹⁰ Ku bāk Wēnde yen bī bēn pan Nhialic tiit, Wēnde Jethu yen cī jōt thou yic, ku ē yen abī ŋo luōk tē luk Nhialic luk rin cī yen ke pušu riāāk apei rin adumušōmkua.

2

Kāk cī Paulo looi Thethalonika

¹ Miēthakua, aŋieckē kek week lōn kēnyda tēnē we akēc nhom tēec piny.

² Aŋieckē yen tē cī ŋo lāāt thīn, ku jōr ŋo Pilipi ke ŋo kēc yet tēnē we. Ku na cōk alōn wāār cī kōc juēc ye wīc, ke Nhialic acī ŋo bēn dēet puōth buk we lēk Wēt Puōth Yam bō tēnē ye.

³ Wāār ye ŋok we lēk Wēt Puōth Yam, wek aa we cuk ē lēk lueth, tēdē ke ŋo ye jam rin le yen kē buk yōk thīn, ku acīn raan cuk wīc ku buk ruēēny.

⁴ Kēya, aa yeku them buk aa jam tēcīt tē wīc Nhialic ye thīn rin cī yen ŋo lōc, ku thōn ŋo luoi bī ŋok Wēt Puōth Yam aa pišōc. Aa kēcku them ku buk aa looi kēn kōc miēēt puōth, ee kēn wīc Nhialic raan kē tō kōc puōth ŋic.

⁵ Aŋieckē apath lōn ŋok aa kēc bēn buk we bēn wel nhīim wēl puōth yeku ke lueel, ku aa kēcku ke lueel buk rōt kum ē ke, bī la kē yōk tēnē we. Nhialic aŋic kē tō ŋopuōth.

⁶ Akēcku wīc ku bī la raan lec ŋo ē kamkun ku kōc kōk,

⁷ ku cīt lōn ye ŋok atuuc Raan cī lōc ku dōc, ee la kēn buk aa wīc tēnē we. Wek aa we nhiarku, ku rēerku ke we cimēn ye man mīth miēthke muk.

⁸ Rin nhiēr ŋok we apei acie Wēt Puōth Yam yen wīcku buk lēk we ē rot, aa cuk gam buk thou riēnkun aya. Wek aa we nhiarku apei dīt.

⁹ Yeen adhiēlkē muk wenhīim wek miēthakua tē cī ŋok luui thīn apei. ŋok aaci luui akōl ku wēēr, rin ku bī ciēn kē yeku thiēc tēnē we tēwāār ye ŋok we pišōc Wēt Puōth Yam ē Nhialic.

¹⁰ Wek aa ŋic kāk cuk looi, agut Nhialic aŋic aya lōn ŋok aaci ŋiec ceŋ kek wek kōc cī gam, ku week aa cuk ciēŋ ē dhēl dhēēŋ la cōk cīn yic agāāk.

¹¹ Aŋieckē yen tē cī ŋok we ciēēŋ thīn, acīt tē ye raan ē dhiēth miēthke ciēēŋ thīn.

¹² Wek aa cuk cōl aril puōth, ku wek aa cuk nyušōc puōth, ku lok tuēŋ ke lēcku we ku bāk pīr dhēl yen Nhialic cōl amit pušu, Nhialic yen we cōl ku bāk rōt mat bāānyde ku du-aarde yic.

¹³ Ku ala wēt dēt ye ŋok Nhialic leec akōlakōl. Wāār bīi ŋok wēt Nhialic tēnē we, aa cāk piŋ ku gamkē, ke ye

wët bö tēnē Nhialic, acie kē bö tēnē raan. Ku wët Nhialic alui wepuõth ke war piërdun yic wek kəc cī gam.

¹⁴ Miëthakua, kāk cī röt looi tēnē we aa cīt kāk cī röt looi tēnē akut kəc cī wët Jethu Krītho gam Judia. Wek aaci käreç yök tēnē kackun cīmēn wäär cī kəc cī gam Judia käreç yök tēnē kəc Itharel,

¹⁵ cī kəc kək keyiic kəc kək Nhialic tīŋ nək, ku ben kəc kək keyiic Bēny Jethu nək. Ku kəcken kək aaci ŷo cəl agum. Keek aaci Nhialic rac puõu apei. Keek aa kəc ater tēnē kəc ëbēn.

¹⁶ Acik them bik ŷo aa gël buk kəc cie kəc Itharel lək wët bi ke luök. Kēya, keek aacä adumuõm yekē ke looi akölaköl thöl thook. Ku ëmēn Nhialic aci puõu riääk tēnē ke ku aabi tēm awuõc.

Awic Paulo bi kəc Thethalonika ben la neem

¹⁷ Ku ŷook miëthakäi, tēwäär cī ŷo puök yiic ë kaam koor, aa guäpkua kek aake cī jäl, ku wek aa we yeku tak tē cī ŷok we dak thīn, ku acuk them apei ku buk we ben tīŋ.

¹⁸ Acuk wic ku buk dhuk tēnē we. ŷen nom aca them arak juëc ku ba dhuk, ku jəŋ ater ë Nhialic akēc ŷo puõl ku buk dhuk.

¹⁹ Cie week ë röt wek ë ŋəth, ku miët ë puõu. Ku cie wek ajömdan bi ŷok nhiam Bānyda Jethu nom tē le yen dhuk?

²⁰ Wek aa diik ku miët ë piānda.

3

Timothī aci la Thethalonika

¹ Acuk jäl yök lən nadē, ke kē cīi ŷok we bi ben tīŋ, acuk ben guum. Ke yeen acuk tak buk döŋ Athen warou,

² ku Timothī acuk tooc bi la tēnē we, ku ë wämääthdan lui kek ŷo ë tök tēnē Nhialic ŷok kəc kəc lək Wët Puõth Yam, rin Raan cī ləc ku dəc. Yen acuk tooc ku bi we la cəl aril puõth ku bi we kony gamdun yic,

³ rin ku bi ciēn raan tök ë kamkun bi yenhom ben waar wët guum wek. Week nhūm aŋiëckē lən guõm ë kē tööŋ tō kam kāk cī Nhialic guiir tēnē ŷo.

⁴ Cīmēn wäär ŋot rēer ŷok ke we, acuk lək we tuen lən ŷook ŷodhie ŷok aabi gum, ku yeen aŋiëckē apei, yen ë kē cī rot looi alanden.

⁵ Ku ë yen kē tooc ŷen Timothī. Yen acä lēu ku ba guum acīn, ke yen aci ŷen ye tooc bi gamdun la tīŋ. Aduer ayic alanden lən nadē ke jəŋrac aci we lək ruëeny, ku luõidan cuk looi aci riääk.

⁶ Ëmēn Timothī aci dhuk ciēn, ku yeen aci thon path cī ŷo miëet puõth bēi lən wek aŋuot we muk gamdun ku nhiarkē röt. Aci lək ŷo lən ye wek ŷo tak akölaköl, ku awiëckē bāk ŷo ben tīŋ cīmēn wic ŷok ye buk we la tīŋ.

⁷ Kēya, käreç gumku ke yiic, ŷok aaci gamdun dēet puõth miëthakua,

⁸ rin cī ŷok ye piŋ ëmēn lən kēëc wek ë cök gam yic, gam ŷo gām pir yam.

⁹ Buk Nhialic leec apɛi kədë riɛnkun, rin miɛt puəu rɛɛr ke ɣo Nhialic nhom ɛ wɛtdun?

¹⁰ Aköl ku wɛɛr, Nhialic ayeku thiëc ɣopuəth ɛbən ku buk we la tiŋ ku nyuthku we kɛ ŋuət kɛckɛ ŋic gamdun yic.

¹¹ Bī Nhialic yen Wāda nhom ku Bənydan dīt Jethu dhəl guir tənə ɣo ku buk la tənə we.

¹² Bī Bānyda nhiər juak kamkun ku kɔc kɔk aya apɛi, cīmən nhiɛr ɣok we.

¹³ Bī we cəl aril puəth, ku wek aabī ya kɔc cīn gup adumuəəm Nhialic Wāda nhom, tɛ le Bānyda Jethu bən kek kɔc ɛ kacke ɛbən.

4

Pir Nhialic cəl amit puəu

¹ Kəya miəthakua, wek aa cuk lək tɛ bī wek ŋiɛc ciɛŋ thiŋ bī Nhialic puəu miɛt. Ku ɛ yen tɛ pūr wek thiŋ alanden. Ku ɛmən wek aa yeku lɔŋ ku yöökku we rin Bānyda Jethu, bāk ciɛŋ kənə cuət tuɛŋ.

² Wek aa ŋic kə cuk lək we ɛ riɛl cuk yök tənə Bəny Jethu.

³ Wek aa wic Nhialic bāk dhiel aa kɔc path, ku cāk wepuəth ye yiək kāk ɛ bal.

⁴ Nɛk adhil yeguəp tiit bī ciɛŋ dhəl puəth Nhialic kek athɛk,

⁵ ku cīi yepuəu yik kāk ɛ bal cīmən raan cīn gam tənə Nhialic.

⁶ Ku ɛ kənə yic, acīn raan loi kərɛc tənə mənə dɛt cī gam. Wek acuk lək ɛ wɛt kənə, ku acuk tɛt we aya lɔn bī Nhialic kɔc kārɛckä looi tɛm awuəc.

⁷ Acīi Nhialic wic buk ɣopuəth aa yiək kāk ɛ bal.

Awic buk ciɛŋ ɣo cīn gup adumuəəm.

⁸ Kəya, raan kuc bī wɛl cuk lək weekkə cīi piŋ, acie wɛtda yen cīi piŋ, ee wɛt Nhialic, Nhialic we yiək wəi.

⁹ Acīn kən nadə ke benku lueel athör kənə yic bāk kɔc kɔk cī wɛt Jethu gam nhiaar. Rin Nhialic guəp acī we piəc tɛ bī wek röt aa nhiaar thiŋ kamkun.

¹⁰ Ku ɛ yic, wek aa nhiar miəthakun Mathedonia yic ɛbən. Ku aŋot ləkku we, bāk nhiərdun juak yic.

¹¹ Tāaükə wenhūm ku bāk ciɛŋ apath, bāk cīi ɛ ciɛŋ guənyguəny, ku raan ɛ rot muk apath kam kɔc ɛ kŋde cīmən wāar cī ɣok ye lək we.

¹² Na luɔikə ɛ kənə ke wek aabī kɔc kɔk kɛc wɛt Jethu gam nhiaar ku thekkə we. Luɔikə röt bī ciɛn kə yakə wic tənə kɔc kɔk.

Aköl bən ɛ Bəny

¹³ Miəthakua, awicku bāk yic ŋic rin kɔc cī thou ɛ kamkun, ku bāk cīi dhiau wepuəth cīmən kɔc kɔk cinkə yekə ŋəəth.

¹⁴ Ayeku gam lɔn cī Jethu thou ku acī bən pir. Kəya, ɣook aya, ayeku gam lɔn Nhialic abī kɔc ke cī wɛt Jethu gam ku thoukə, cəl aa ben pir ku dhukkə kek ye.

¹⁵ Kən yen ləkku we ɛmən, ee kə cī Bəny piəc tənə ɣok kɔc bī ŋot ɣo pir. Aköl bī Bəny bən, ɣok aacīi bī la tuɛŋ tənə kɔc cī kaŋ thou.

¹⁶ Kɔc ɛbən aabī röl atun-ydīt Nhialic piŋ, ke koth kaŋ ɛ Nhialic lək kɔc, ku Bəny guəp abī bən piny nhial. Ku kɔc cī

thou ke cī wēt Raan cī lōc ku dōc gam, kek aabī kaŋ pīr.

¹⁷ Ku ʏok kōc bī ɳot ʏo pīr akōl kēnē, ʏok aabī kuōōt ʏiic ke ke, ku ʏēth ʏo luāt ʏiic buk rām kek Bēny aliir ʏic nhial, ku ʏok aabī rēer ke Jethu akōlakōl.

¹⁸ Kēya, dēetkē wepuōth ē wēlkā.

5

Guierkē rōt ē rin bēn Bēny

¹ Acīn kēn nadē ke benku lueel athōr kēnē ʏic buk akōl bī kākā rōt looi lēk we.

² Anjēckē kek we lōn Bēny abī bēn ke cīi ɳic, cīmēn dhie ye cuār bēn wakōu ke cīi ɳic.

³ Tē lueel ye ēlā, “Kēriēec ēbēn apath acīn kērac,” ke kēreec bī kōc gum thīn abī dhie l bēn ke cīn raan ye tak lōn bī yen rot looi cīmēn tīɳ dhie rōp rem apeī. Ku acīn kōc bī poth ē kēreec kēnē ʏic.

⁴ Ku wek miēthakāi, wek aacīi cīt kōc rēer muōōth ʏic, rin wek aa ɳic Nhialic. Kēya, akōl kēnē acīi bī la ciel wegup cīmēn cuār ke kuōckē.

⁵ Week ēbēn, wek aa rēer ruel ʏic rin ɳic wek Jethu. ʏok aacīi cīt kōc rēer muōth ʏic kuc Nhialic.

⁶ Na ye kēya, ke ʏok aacīi nin cīmēn kōc kōk, ʏok aa dhil nhīim tīr ku dukku ye wiēt māū.

⁷ Ee wakōu yen aye kōc nin, ku yen dēk kek thīn māū apeī.

⁸ Ku ʏok aa kōc ruel. Kēya, tīrku nhīim ku titku rōt ē gamda ku nhiērda bī jōɳrac ʏo

cīi duōɳ. Ku cōlku ɳōth rēer ke ʏo lōn bī Jethu ʏo luōk, aye kōt.

⁹ Rin Nhialic akēc ʏo lōc ē tēn rin bī yen ʏo tēm awuōc akōl luɳdīt, acī looi kēya, bī ʏo luōk dhēl Bānyda Jethu Krītho.

¹⁰ Acī thou rienkua rin bī ʏok pīr ʏodhie kek ye akōldā, tē pīr ʏok ayī tē cī ʏok thou.

¹¹ Yakē wepuōth dēet, ku kuōnykē rōt kamkun, cīmēn looi wek ye emēn.

Lēk ciēn ku muōth

¹² Wek aa lēɳku miēthakua ku bāk kōcdīt wat wenhīim gam Bānyda ʏic, kōc luikā apeī kamkun theek, kōc we nyuōth kē bāk looi pīr kōc cī gam ʏic.

¹³ Njēckē kōc ciēɳ apeidīt ku nhiarkē ke rin kāpuōth yekē ke looi. Ku njēckē ceɳ kamkun.

¹⁴ Week aa ʏōokku miēthakua, bāk kōc aa dak rōōt cie luui lēk, ku riēelkē kōc riōc gup nyīn, ku kuōnykē kōc wīc kuōny, ku yakē raan ēbēn jāām ke we cī wepuōth pāl piny.

¹⁵ Dhielkē ɳic lōn acīn raan guur kērac kēreec dēt, ku yakē wīc wepuōth bī ya kēpath yen yakē looi kamkun ku kōc ēbēn akōlakōl.

¹⁶ Yakē rēer we mit puōth akōlakōl,

¹⁷ ku yakē rēer we rōōk,

¹⁸ yakē Nhialic leec, kuat kēriēec rot looi tēnē we. Kēnē, yen awīc Nhialic tēnē we piērdun ʏic, ke we ye kōc cī mat kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu.

19 Duk Wëi Nhialic gël
nhom.

20 Ku duk wël kəc ye lueel
lon ye kek käk Nhialic tñ, ye
yöñ yic.

21 Kaṅkë deet yic, muökkë
wenhüm këpath,

22 ku duökkë röt ye thiäk
kuat kërac.

23 Bï Nhialic ë ɣo yiäk döör,
we looi bäk aa kəc path
këriëc ëbën yic, ku muk
wëikun ku guäpkun ke cïn yic
ajuëc aköl bïi Bänyda Jethu
Kritho.

24 Ku yen raan we cööl ala
gam ku abï looi.

25 Röökkë aya rienkua
miëthakua.

26 Miäthkë kəc cï gam puöu
ëbën.

27 Wek aa yöök rin Bänyda,
bäk athör kënë kueen tënë kəc
cï gam ëbën.

28 Bï dhëñ Bänyda Jethu
Kritho rëer ke we.

Athör ë rou cï Paulo gät kəc cï gam Thethalonika Wët nhom

Athör tuenj yic tēnē akut kəc cï gam Thethalonika, ěcï Paulo gät lən Raan cï ləc ku dəc abï bēn dhuk pinyinhom. Kēnē ěcï kəc kək liäp nhïim Thethalonika. Ku athörden yic tēnē kəc Thethalonika aya, Paulo ě jam lən aköl bï Bēny bēn acï thišk. Rin ě wēt kēnē, kəc kək aake cï kəc ě luai, ku rēerkē ě path ke tit bēn Jethu raan cï ləc ku dəc. Ku Paulo ě wēt kēnē cək piny ku nyooth, lən tuenj ke Raan cï ləc ku dəc kęc dhuk, ke raan cöl “Raan Rac” apēi abï tušl ku yeen abï yet nhial apēi luai käreç.

Ku Paulo atuny Jethu, ee kəc cï gam leec rin gamden looi kek luai pïr akölrïęc ěbēn, cək alən rēer kek ke gum ke lięp kenhïim ěmēn. Aaye dēet pušth bïk kəc ě cək ku bušthkē tēden yen luai thïn yic, ku lek tuenj ke loi kăpath.

Käk tš thïn

Mušth tuenj 1:1-2

Paulo adeet kəc cï gam pušth 1:3-12

Käk bï röt dhiel looi ke Jethu kęc dhuk 2:1-12

Kəc cï gam aa dhil kəc ě cək 2:13-17

Ršökkē rienkua 3:1-5

Kəc aa dhil luai 3:6-15

Mušth ciēn 3:16-18

¹ Үен Paulo ku Thilath ku jol a Timothī aa yok cï we tušc athör wek akut kəc cï gam gen Thethalonika, ku yakē kəc Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho.

² Bï Nhialic Wāda ku jol a Bānyda Jethu Krītho we yiěk dhēerj ku dšör.

Paulo adeet kəc cï gam pušth

³ Mišthakāi yok aa Nhialic dhiel leec akölaköl ě rienkun. Ku ě yic buk looi kēya, rin gamdun ě rot juak akölaköl ku nhiēr kamkun ě rot juak aya.

⁴ Ku ě yen rin ye yok jam ke yo nhiam ě rienkun akuut kəc cï gam nhïim. Үok aa nhiam wēt rēer wek ke we gum ku gamkē wēt Nhialic, cək alən ye wek rēer ke we jör.

⁵ Ku Nhialic acï jšör kēnē looi bï yen tē le yen cək thïn nyuəth. Rin abï we looi bāk aa kəc bï mat bānyde yic, rin bānyde yen aguum wek.

⁶ Ku Nhialic abï kē la cək looi, rin abï kəc kek we jšör cöl aa gum aya.

⁷ Ku yen abï käk gumku nyaai tēnē yo ku wek kəc gum ěmēn, ku lok tēn lən yodhie. Kēnē abï rot looi tē le Bēny Jethu bēn piny nhial kek rieldit apēi kek atuucken nhial.

⁸ Tē bïi Jethu, mac abï dēp, ku kəc cï jai wēt Nhialic abï tēm awušc, kek kəc cï jai bïk cïi pïr Wēt Pušth Yam ě Jethu Bānyda.

⁹ Keek aabï tēm awušc bï kek gum akölrïęc ěbēn, ku

keek aabi gël wei tēnē Bānyda Jethu, ku kākken dīt puōth bī ya kāk kōc gōi, yiic.

¹⁰ Tē bī yen akōldā, ke yeen abī gām alēcdit apeī rin kē cī looi rin kacke. Ku kōc cī gam aabi gāi ku dorkē rin riel tō kek ye.

¹¹ Ku ē yen kē ye yōk rōök akōlakōl rienkun. Yōk aa Nhialicda thiēec bī we bēēi pīr cī yen we caal thīn yic, ku bī we tīj ke lēukē bāk mēt ē pīr kēnē yic. Nhialic abī we yiēk riel ku bāk kāpuōth wiēckē bāk ke looi, aa looi. Ku bāk kāk wiēc bāk ke looi aa looi dhēl la cōk rin cī wek Jethu gam.

¹² Tē looi wek ē kēnē ke wek abī Bānyda Jethu cōl aye leec, ku abī we cōl aye theek. Kēnē abī rot looi rin dhēēj Nhialicda ku Bānyda Jethu Krītho.

2

Kāk bī rot dhiel looi ke Jethu kēc dhuk

¹ Miēthakāi, calkē rōt aa benku lēk bēn Bānyda Jethu Krītho, ku tē bī yōk yonhūim mat thīn ku rēerku kek ye.

² Duōkkē rōt cōl aa liēep nhūim ku riāākkē puōth wēl ye ke lueel lōn cī Bānyda Jethu bēn. Tēdē alēukē bīk lueel lōn cī Wēi Nhialic yō nyuōth ē kēnē, tēdē ayekē lueel lōn cī yōk kēnē piōc tēnē kōc, tēdē lōn cī yōk ye gōt ku tucku ke.

³ Duōkkē rōt cōl awēj nyīn kuat dhōl yiic ēbēn, rin akōl bī Bānyda bēn aṅoot, yet akōl bī kōc juēc keyiic jāl mat ku

kueeckē wēt Nhialic, ku Raan Rac, raan lōōj dhōl yiic ēmēn abī tīc, raan ye pan mac kēde.

⁴ Yeen abī jai kuat kē ye door ēbēn, ku yeen abī rot tāāu tuēj kēriēec ēbēn nhom ke ye door ke cīt Nhialic. Abī rot yāth tuēj ku dhēl Nhialic ku rēc kāk ye Nhialic door ēbēn. Ku yēth rot nhial ku tēū rot ciel luanj Nhialic.

⁵ Cāk kākā ye tak lōn cī yēn ke lēk we wāār rēer yēn ke we?

⁶ Ku ēmēn aṅiēckē alanden yen kē gël Raan Rac, raan lōōj dhōl yiic bī cī bō. Ku yeen abī nyuōth tē le tēde bēn.

⁷ Ku rielden ye kek kuec lōōj ēbēn alui piiny, ku yeen abī luui piiny kēya yet tē bī raan ye gël nyaai.

⁸ Tēēn ke Raan Rac, raan lōōj dhōl yiic ēbēn abī tīc. Ku tē le Jethu Bānyda bēn ka bī nōk aliir thok ē path ku mēr piny ē ruelde.

⁹ Raan lōōj dhōl yiic abī bēn ke riel jōrac. Ku abī kāk cie yith ya looi, kāk ruēeny ye tē ye luōi ke kōc gōi.

¹⁰ Ku looi kuat kāk ye ke kōc ruēeny ēbēn tēnē kōc bī mār. Keek aabi mār rin cī kek kuec bīk yic cī nhīar rin bī ke luōk.

¹¹ Ku aabi Nhialic looi bī ke ruēeny apeidit bī ya kē cie yic yen yekē gam ē rot.

¹² Ku kē bī rot looi akīn, kuat raan kēc yic gam ku ye puōu miēt luōi adumuōōm yic, abī luōk wei.

Kəc cī gam aa dhil kəöc ë cök

¹³ Miëthakäi, wek aa kəc nhiεεr Bëny. ʏok aabi Nhialic aa leec ë riεnkun akölaköl rin wek aaci Nhialic ləc bək tō kam kəc tuεŋ bi kaŋ luök yiic. Wek aaye luök dhël Wëi Nhialic we looi bək aa kəc path, ku rin ye wek wët yic gam.

¹⁴ Nhialic aci we cöl ë dhël Wët Puöth Yam yen yeku lək we. Yeen aci we cöl ku bək diik Bányda Jethu Kritho rəm kek ye.

¹⁵ Këya, miëthakäi duökkë wenhüim war, lak tuεŋ ke we muk yic cuk piöc tənë we wäär rëer ʏok ke we, tädë ke cuk gət athör cuk tuöc we yic.

¹⁶ Nhialic Wäda anhiar ʏo, ku ë ʏo nyuöth lier piände. Ku ë yen cii yen ye kəöc deet yen ʏo dεet puöth, ku cöl anjicku lön bi ʏok la pan Nhialic. ʏok aa röök bi Nhialic kek Bányda nhom, Jethu Kritho,

¹⁷ week dεet puöth ku gëm we riel bi wek aa luui kəpath. Ku lëukë bək kəpath aa lueel akölaköl.

3

Röökkë riεnkua

¹ Ëmën, tē jöl wëtdië wüik, wek aa ʏöök miëthakäi bək röök riεnkua, rin bi wët Bányda lac thiëi piny ke diεekde cimën cī yen rot looi këya kamkun.

² Röökkë aya bi Nhialic ʏo kony tənë kəc rεc, rin acie raan ëbën yen wët gam.

³ Ku Bëny ë kë ye lueel tiεεŋ nhom, ku abi we dεet puöth ku abi jəŋrac gël bi ciën kërεεc lui we.

⁴ Ku Bëny yen ë ye cöl anjicku alanden lön looi wek kë yeku lək we, ku lön bi wek la tuεŋ ke luöikë këya.

⁵ ʏεn ë röök bi Bëny we cöl anjic nhiër Nhialic apeidit. Ku yik we riel puöu cimën riel piände yen Kritho.

Kəc aa dhil luui

⁶ Miëthakäi, wek aa lëkku riel cī Bányda Jethu Kritho gäm ʏo bək röt mεεc wei tənë miëthakäi aa dak rööt cie luui, cie kək cuk lək ke ye looi.

⁷ Week anjickë yen tē dhil wek ʏo kiëët thin, rin ʏok aa ʏo cie röt ë dak wäär rëer ʏok ke ë tök.

⁸ Acin kënë raan cuk kaŋ lööm ke këcku ʏöc, ʏok aa ʏo ye luui aköl ku wëër, ee rin bi ciën raan kamkun tēεu këde piny bi yen ʏo kony.

⁹ Kënë acuk looi, ku acie lön cīn ʏok yic buk we thiëc ë miëth. ʏok aaci luui, rin bək ʏo kiëët bək pīr cimënda aya.

¹⁰ Acuk lək we wäär rëer ʏok ke ë tök, “Na ye raan kuc bi cii lui ke duökkë gëm këcam.”

¹¹ ʏok aa gät athör kënë rin ayeku piŋ ëmën lön rëer kəc aa dak rööt cie luui kamkun, kəc cie kəkken ye looi, kəc rëer ke ciik röt kək kək yiic.

¹² ʏok aa lək kəckä riel Bányda Jethu Kritho bik pīr pīr path, ku yekë luui bik röt muk kəkken.

¹³ Ku week, miëthakäi duökkë dhör luoi këpath.

¹⁴ Na le raan kuc bi wët ca gət athör kënë yic cii gam, ke muökkë nhom ku yakë göör, ee rin bi ŋic lön yen kërεc yen looi.

15 Ku duökkë ye ciëëη cīmēn raan la ater ke we, luöikë cīmēn mēnhkui dun wiëckë bī kāη ηic.

Muöth ciëën

16 Bī Bēny nhom guöp, raan yo gām döör we yiëk döör, kuaat kēriëec ëbēn yic akölaköl. Ku rēer ke we ëbēn.

17 Yen Paulo, yen agät ë muöth kēnë ë ciëendië, kēnë yen ë tē ye yen rienkië gät thīn athör ya göt ëbēn cök, kēnë yen ë tē ye yen ye gät thīn.

18 Bī dhēëη Bānyda Jethu Krītho rēer kek we.

Athör tueŋ cī Paulo gät Timothī Wēt nom

Timothī ē ye riēnythii cī gam pan yen Turkia emēn, wun ē raan Girik ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ē piöoc. Athör kēnē cī Paulo gät Timothī ē jam wēl kadiäk.

Athör aci jock yöök piöoc lueth tēnē akut kōc cī gam, cī liäap nom kek piöoc kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel. Piöoc kēnē aye lueel lōn kāk pinynhom aa rēc. Ku alēu raan bī kuony yök ē njiny kāŋ cī moony ē rot, ku luoi ye ke miith kōk theek ku cī thiēk. Ku dēt ye kek rou tō athöör yic aya, ee piöoc māac akut kōc cī gam ku duŋr Nhialic kek tē bī bāny kōc cī gam ku jōl aa kōc ke kuony aa rēer thīn. Ku kē ye kek diäk, Paulo ē Timothī wēt athör cōk ciēen tē bī yen ya alony Jethu Krītho thīn, ku jōl a luoi muk ke lōŋ akuut juēc kōc cī gam.

Kāk tō thīn

Muŋth tueŋ 1:1-2

Piöoc rin akut kōc cī gam ku

kōc mac ke 1:3-3:16

Piöoc tēnē Timothī rin

luoi 4:1-6:21

¹ Ee ŋen Paulo atuny ē Jethu Krītho cī Nhialic yen ŋo luök, ku Jethu Krītho yen nŋathda lēk ba ya atuuc.

² Ee ŋen tuc athöör manh cīt manhdiē ayic cī wēt Nhialic gam cōl Timothī. Bī Nhialic

Wāda ku Jethu Krītho Bānyda yīn a ŋuään ku yik yī dhēer ku döör.

Paulo aci Timothī lēk bī yenhom tiit piöoc ē lueth

³ Wäär cieth ŋen ya la Mathedonia, yīn aca yöök ku ba rēer Epethuth, rin ba kōc kōc piöoc ē lueth yöök ku bīk cī la tueŋ ke piöoc wēl lueth.

⁴ Lēk ke bīk kōc anyikōol yekē ke lueel akōlakōl. Ku jōl aa rin juēc wärkendit kōc, ee rin ye kōc rēer ke teer rōt ē path, acin kē yekē juak kāk cī Nhialic guir yīc. Rin wēt Nhialic aye ŋic tē cī raan gam.

⁵ Wēt lēk yī ē rin nhiēr bēn ke ŋic puŋn path, ku gam ē yic.

⁶ Kōc kōk aa cī kenhīm wēl roor ku yekē jam wēl cīn kē kony kōc thīn.

⁷ Awickē ku bīk kōc piöoc lööŋ Nhialic, ku keek acie wēlken yekē lueel ē deet yīc, wēl yekē ke lueel ke cī kepuŋth tōŋ.

⁸ Anjicku yen lōn puŋth löŋ tē ŋic ye muk nom apath.

⁹ Anjicku aya, lōn löŋ acie looi rin kōc path. Aye bēi bei rin kōc rēc. Ku aa kōc löŋ dhōl yic, ku kōc cī wēt Nhialic dhōl yic. Ku kōc kārēc looi, ku kōc cie Nhialic ye rōök ku cik thek. Ku rin kōc ē kōc ke dhieth ke nōk. Ku rin kōc kōc nōk.

¹⁰ Ku tēnē kōc la gup akōr ku kōc kōk ke lööm rōör kōk cīt ke. Ku kōc kōc ŋaac, ku alueth, ku kōc ē lueth lueel cōk aa lōn kuēer ke, ku jōl a kēriēc ebēn cī thāny kek yith ye piöoc.

¹¹ Ku piöoc puŋth kēnē athōŋ kek Wēt Puŋth Yam

path apɛi bō tēnē Nhialic la dōc, ku ɛ yen aci thōn ɣa ba piōōc.

Dhēēŋ Bēny tēnē Paulo

¹² Jethu Krītho Bānyda aba leec rin cī yen ɣa yiēk riɛl. Ku ŋōōth ɣapuōu ku looi ɣa ba luōide looi.

¹³ Cōk alōn cī ɣen ke kuōc aa jam wāthɛɛr rin Jethu, ku ca kōc cōl agum. Ku ya kāk kōk looi, ke ɣen aci Nhialic nyuōth liɛr piānde, rin ɣen aci luui ke cīn kēn ɛ ŋiɛc. Ku ɣen a ɣa kēc wēt Nhialic gam.

¹⁴ Ku Bānyda acā yiēk dhēēŋden dīt apɛi kek nhiɛr, ku gam kāk tō ɛ tōk kek Jethu Krītho.

¹⁵ Wēt yic yen lēu ba lueel, ku alēu bī gam akīn, Jethu Krītho aci bēn pinynhom ku bī kōc kārɛc looi bēn luōk. Ku ɣen, ee ɣen raan wat kōc rɛc nhūim.

¹⁶ Ku Nhialic alir puōu tēnē ɣa, ku ɛ rin ɛ wēt kēnē yen aci Jethu Krītho ɣa nyuōth liɛr piānde dīt apɛi, rin bī ya ɣen ye ke raan kārɛc looi apɛidīt nyuōth thīn. Ku bī ɣa thōŋ kōc bī wētde gam akōldā ku yōkkē pīr akōlriēɛc ɛbēn.

¹⁷ Tēnē Nhialic Madhōl Bēny mēc akōlriēɛc cie tīŋ, Nhialic tōk ye theek ku lec akōlriēɛc ɛbēn. Yenakan.

Paulo aci Timothī yōōk ku bī yepuōu dɛɛt

¹⁸ Timothī, wēndiɛ, yīn aba thōn kēnē ku bī wēl cī lueel riɛnku thɛɛr rōt tiɛɛŋ, rin na buōth keyiic ke yīn abī luōidu ŋiɛc looi,

¹⁹ tē muk yīn gamdu apath ke ŋic puōn path. Kōc kōk aa kēc wēl cī thōn ke muk nhūim ku aaci gamden rac.

²⁰ Kam ɛ kōckā aa yī Yēminaith ku jōl aa Alekdhāndɛr, kōc kek ca thōn jōŋrac ku bī ke piōōc bīk Nhialic cī ben dhōl.

2

Tɛ bī kōc aa rōōk thīn

¹ Tuen, yīn ayōōk bāk aa rōōk ku yakē Nhialic thiēɛc. Ku yakē rōōk rin kōc kōk ku leckē rin raan ɛbēn,

² cīmēn bānyŋaknhūim, ku kōc kōk tō riɛl kecin. Ku buk pīr ke ɣo dōōr ke cīn akēɛk kam kōc. Ku yeku kac tōk kek Nhialic ku cīnku gup acuɔl.

³ Kēnē ɛ kēpath ku ɛ Nhialic cōl amit puōu,

⁴ yen wīc raan ɛbēn bī poth kērɛc yic ku bīk wēt yic ŋic.

⁵ Nhialic ɛ tōk ku jōl aa raan tōŋ dōōr kōc ke Nhialic, Jethu Krītho,

⁶ yen cī rot gam bī nōk bī kōc ɛbēn waar, ku wēt kēnē aci nyuōth akōl cī lōc.

⁷ Ku rin ɛ wēt kēnē yen aci ɣa kuany, ke ɣa atuuc ku ya raan piōōc tēnē kōc cie kōc Itharel, ku ba gam ɛ yic luɛɛl. Ɏen aci lueth luel, ee yic yen aluɛɛl.

⁸ Ɏen awīc rōōr wuōōt thok ɛbēn, ku bīk kecin taar nhial ke rōōk tēnē Nhialic, ke cīn riāāk ɛ puōu, ku agōth.

⁹ Ɏen awīc diāār bīk aa cienj alɛth path. Ku cīkkē kenhūim ye nai dhōl tuut kek kōc. Ku cīk ye cienj mīlāŋ tōc ku alɛth

ku guët kək ye γοοc wëëu juëc apɛi.

¹⁰ Ku keek aa dhil röt cəl adhëj kăpuəth yekë ke looi, kək ye diäär cı gam looi bık Nhialic aa door.

¹¹ Tik adhıl piöc lier guöp ku ye wët cı lək ye gam.

¹² Tik acä ye puəl ku bı ya piöoc tädë ke la riel tənë röör, aadhıl rëer ke lir gup.

¹³ Rin Adam yen ë kəŋ cak, ku jəl Eba bən cak.

¹⁴ Ee cie Adam yen cı wëj nyin ë ye tik yen ëci wet nyin, ku cii löj Nhialic thek.

¹⁵ Ku diäär aabi kony ku luäk keek dhiënh mïth yiic, tē le kek tuëj keye kək cı gam, ku nhiër kepuəth, ku yekë kək ë luui kăpath dhël athëëk.

3

Bäny akut kək cı gam

¹ Ku wët yic cın yic lueth akın, na le raan wïc ye ku bı ya bëny kək cı gam, ke luoi path nhiaar.

² Bëny adhıl a raan cın këreec ye looi. Yeen adhıl la tiëj tök, cı gam puəu ëbën. Ku alir guöp ku cii kăj ye bāth ku athek yeguöp. Ku ë kək bën tənë ye ηiëc lor. Ku alëu ku bı kək piöc.

³ Yeen acie raan ë wiëet ë mäau, tädë keye raan ë təj. Adhıl a raan ηic cien ke kək. Ku acie raan nhıar wëëu apɛi.

⁴ Adhıl paande ηiëc mac apath bı miëthke cəl athek ye, ku yekë wëtde piŋ.

⁵ Na kuc raan paande mac, ke lëu kädë ku bı kək cı Nhialic gam ηiëc aa guiir?

⁶ Yen adhıl a raan cı nhom bak ë gam yic rin ku bı cii nhıam bı luök wei aya cımën jəŋrac.

⁷ Ku yeen adhıl a raan ye kək këc gam ηiëc jam rienke, rin bı cii wäi win jəŋrac bı guöp yär.

Kək kək kony luoi kək Nhialic

⁸ Kək kək kony luoi kək Nhialic aa dhıl aa kək path thek cın kë yekë moony. Keek aacie kək dek möu apɛi, tädë keye kək kok wëëu.

⁹ Keek aa dhıl gam cı nyuəth ke muk kepuəth, ku mukë puön yer.

¹⁰ Keek aa dhıl them tuëj, ku na cik ηiëc luui, ka jəl puəl bık kək aa kony luoi.

¹¹ Diäärken aya aa dhıl gup la athëëk ku cik ë luum kək tər gup, keek aa dhıl aa kək lir gup, ku aacie kək ye ruëëny këriëec ëbën yic.

¹² Raan kək kony luoi kək Nhialic adhıl la tiŋ tōj cı gam puəu ëbën, ku adhıl miëthke ku paande ηiëc mac apath.

¹³ Kək kek kək kony luoi, ku aa luoiden ηiëc looi, aaye theek, ku alëukë bık aa jam kək nhüim ke cın riöc guöp. Ku piirkë gamden yic tənë Jethu Kritho.

Këril nyuəth

¹⁴ Cımën gët yen athör kënë tənë we, aya nşöth wek aba la tiŋ.

15 Ku na le kë gōu ya, ke athör kënë abî we cəl anjic tē lēu bî wek kāk akut cî gam aa luoi thîn, ku yen akut kəc cî gam ë Nhialic pîr, yen ë mēn yen yic kuony.

16 Acîñ raan lēu bî kë cî nyuwoth, kēdan thekku ë yic, jai.

Yeen acî nyuwoth ke ye raan. Acî Wēi Nhialic nyuwoth lōn ee yen raan la cök.

Ku acî atuuc nhial tîj,

ku lēk wuśōt ebēn.

Ku kəc pinynhom aacî bēn la gam tēnē yeen,

ku acî yāth nhial pan Nhialic.

4

Kəc piöoc aa wēñj

1 Aye Wēi Nhialic lueel ë gei lōn kəc kök aabî gamden cî ben aa theek aköldä. Keek aabî kāk bî jakrɛc ke aa wēñj nyîn aa gam, ku buōthkē piöoc jakrɛc yic.

2 Piöoc cît ë kënë aye thiäi piny kəc aa lueth kəc wēñj, kəc cîn kë njic piāthken.

3 Kəc cît kākä, aa kəc yöök ka awuöc ku bî raan thiēēk, ku ciem müith kök yekē tak ka rɛc. Ku yen Nhialic acî müithkä cak ku bî kəc cî gam njic yic keek aa cam tē cî kek kañ rōök.

4 Kuat kēriēēc ebēn cî Nhialic cak apath, acîñ kë lēu bî kəc kuc, ku yen kēriēēc ebēn aye cam ku rōök kəc bî Nhialic leec,

5 rin wēt Nhialic ku rōök ë miēth cəl apath.

Aluañ Jethu Kritho

6 Tē piöoc yîn wēlkä tēnē miēthakua, ke yîn abî ya raan

luoi path ë Jethu Kritho cî njic muk ë dhöl gam yith ku piöoc path ca buwoth yic.

7 Ku mɛɛc rot wei anyikööl cie yith ë Nhialic, anyikööl cîn wētden yic cî path bî ke aa lēk kəc. Lui apēi ba rot piöoc ba pîr cît tē wïc Nhialic ye thîn.

8 Luoi ye raan looi ë guşp muk bî riel apath, ku luoi ye yîn rot piöoc ba pîr cît tē wïc Nhialic ye thîn anuēēn apēi, rin ala kë ye njōth thîn pîr emēn yic, ku pîr pan Nhialic aköldä.

9 Ku yic yen lēu ba lueel bî gam akîn.

10 Yök aabî buöc ku luuiku apēi, rin yok aa njōth Nhialic pîr, yen raan ebēn kony, ku tuenj aa kəc cî wētde gam.

11 Yakē kəc yöök ku piöockē ke ë kākä.

12 Duökkē kəc cəl aaye we dhöl gup rin koor wek. Ku luwikē röt bî kəc cî gam röt aa thōj we ë jamdun yic, ku piērdun ku nhiērdun ku gamdun ku lōn cîn wek gup ajuēēc.

13 Agut tē bî yen bēn, yakē wēl cî gōt athör Nhialic yic kuēn kəc. Ku yakē kəc lēk ku piöockē ke.

14 Duk yīpuşu wel wei kë cî yiēk yī yic ë rot, kēwäär ca yök dhël cî Nhialic lēk kəc ë rienku wäär tēşu kəcđit akut, kəc cî gam kecin yînhom.

15 Tääu yīpuşu piny apath ba kāk Nhialic njic looi, ku bî raan ebēn luoidu tîj tē le yen tuenj thîn.

16 Tîj piērdu cök ku kāk ye piöoc apath. Dɛet wētdu yic apath, rin na loi këya ka bî yī luök ku kəc wēlku piñ aya.

5

Käk loi tēnē kəc cī gam

¹ Duškkē raandit ye kušc jāām, yakē jāām dhēl athēēk cimēn wuurdun. Yakē riēnythii ŋiɛc jāām apath cimēn miēthakun,

² ku yakē diāardit jāām kecit mārkun, ku diāārkor kecit nyērakun ke we cīn puōth akuēeth.

³ Thēkkē lēer cīn nhīim kəc ke kony.

⁴ Ku na la lēer mīth, tēdē ke ye mīth miēthke, ke keek aa dhilkē kaŋ nyuōth lōn cī kek gam ē dhōl muk kek kəc manyden thok thīn. Ku kēya aabī kəc ke dhiēth ke, wārken dīt ku mārken dīt riōp rin wāār muk kek ke. Ku kēnē yen ē Nhialic cōl amit puōu.

⁵ Lēer rēer ē rot ke cīn raan muk ye ayic ē Nhialic ŋōōth, ku ye rōok wēer ku akōl, ke ye Nhialic thiēec ku bī ye kony.

⁶ Ku lēer ye yiēk yepuōu miēt puōu ē rot, acit raan cī thou cək alōn ŋuōt pūr yen.

⁷ Lēkkē kəckun cī gam ē wēlkā aya, rin ku bī ciēn raan gāk ke.

⁸ Ku na le raan cīi kəc ruāāi kek ye muk, nadē ke ye manyde thok, ka cī kuc ē gam, ku raan cīn gam aŋuēēn tēnē ye.

⁹ Acīn lēr mēt akut lēer yic tē kēc ruōnke thiārdātem waan thok. Ku ē ye tiŋ path tēnē muōnyde.

¹⁰ Ku aye ŋic rin wēt kəpuōth ye looi, cimēn lōn ŋic yen mīth muk, ku ē kəc gōōŋ apath, ku ē kəc cī Nhialic gam

luōi kəpath, ku ye kəc la kē jōr ke kony, ku ye cool luōi kuat kēriēec ēbēn path.

¹¹ Duškkē lēer kor ye mat akut lēer yiic, rin na lek rōōr tak, ka cōl rōt athiak, ku cik kepuōth ben yiēk wēt Raan cī lōc ku dōc.

¹² Ku kēya, ka cā awuōc looi ē rin cī kek athōn wāār bik aa looi thoŋ kōu.

¹³ Keek aya aabī piōc rēer piiny ē path ku yekē bēēi kuany yiic, ku dēt rac aya, keek aabī aa kəc alop jōt ku yekē luup wēl cīi path.

¹⁴ Ke yeen aya tak lōn puōth yen bī lēer kor aa thiaak, ku bik la mīth, ku mackē bāāiken apath, rin bī raan aterda dhēl cīi yōk bī ke aa jāām wēl rēc kegup.

¹⁵ Lēer kōk emēn aaci jai wēt Jethu ku keek aaci jōŋrac buōōth cōk.

¹⁶ Ku na le tiŋ cī gam tō lēer manyden thok, ka dhilke muk apath, ku cīi ke pēl akut kəc cī gam bī ya yen muk ke, rin bī akut kəc cī gam yenhom yiēk muōōk lēer cīn nhīim kəc muk ke.

¹⁷ Bāny luōi akut kəc cī gam looi apath aaye theek ku riōp ke, rin ye kek kəc ē luui apēi, kəc kek kəc lēk wēt Nhialic ku yekē kəc piōōc.

¹⁸ Aye athōr thēer wēl Nhialic lueel, “Duk muōōr der thok tē luui yīn ye bī rap kōōm.” Ku kēya, “Raan ē luōi adhīl yiēk ariōpde.”*

¹⁹ Duškkē wēt gōōny raandit ye gam tē cī yen kəc karou ku diāk kek gōōny yen.

* 5:18 L.rou 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 (aliu ciēŋ Jiēēŋ yic) 5:19 L.rou 17:6; 19:15

20 Tē le yen kəc cī kērac looi ka dhil nyieeny kəc nhūim, rin ku bī kəc kək kēcīt ē kēnē cīi ben looi.

21 Wek ayōōk Nhialic nhom, ku Jethu Krītho ku jəl atuuc cī Nhialic ləc, thekkē wēlkā ke we cīi kəc ye tek yiic bī la raan dēt yakē ŋuään kuat kē luōikē yic.

22 Duōkkē ye ləc yen lən kueny wek raan bī Nhialic luōōi. Duōkkē röt mat luōi käreç yiic, rēērke ke we lip gup.

23 Duōkkē pīu ye dek kepēc, yakē mušn thin-nyōat dek, ku bī we kony bī thiōōr we cīi ye lac piäär yiic.

24 Käreç ye kəc kək looi aa la gēi kəc nyīn, ku aake wat nhūim ē luk yic, ku kəc kək aaye kāracken cīk thiaan jəl ŋic ciēēn.

25 Ku ē dhöl tōōŋ kēnē, kāpuōth ye raan looi aa cie muōony, ku kāpuōth kək cī thiaan aabi ŋic aköldā.

6

1 Aloony ēbēn aa dhil luui apēi, ku yekē bānyken theek apēi, rin bī ciēn raan kuc jam rin Nhialic, ku jəl aa piōōc ye yok kəc piōōc.

2 Aloony kəc cī gam acīk lēu ku bīk kəcken cī ke loony dhəl gup, rin keek aa wāmāthakēn. Kē lēukē bīk looi ē lən bīk luōiden aa looi apath, rin kəc la kē yekē yök luōi yic, aa kəc cī gam nhiarkē ke. Aa kek kək lēukē bāk ke piōōc tēnē kəc, ku yakē ke dēet puōth bīk ke theek.

Piōōc ē yic ku piōōc ē lueth

3 Raan piōōc wēt dēt cie kēn ē Nhialic ku acī thōŋ kek wēl Bānyda Jethu Krītho ku jəl aa piōōcda rin Nhialic,

4 ke yeen anək nhiam wei ku acīn kē ŋic. Yeen ala kē wīc cie thök yepušu bī rot aa tēer ku göth ke kəc wēl cie yith, ku kēnē ē tiēel bēēi ku kēēk kəc, ku lēēt kəc röt, ku bīi diu rac kam kəc,

5 ku kəc cīn nhūim aa röt cool ē teer ku acīn yiny tō ke ke. Ayekē tak lən yath ē dhəl kəc cəl ajak.

6 Ee kēya, yanh la cök ē raan cəl ajak apēi, tē cī yen kək tō ke ye gam piānde ēbēn.

7 Rin yook acīn kē cuk bēēi pinynhom, ku ka cīn dēt lēuku buk nyaai thīn.

8 Na lok kē camku ku kē ceŋku ka cīn dēt yīkku yopuōth.

9 Kəc ye wīc bīk jak, aaye piāthken thēl käreç yiic, ku keek aa wēi kək kuckē ku käreç ye piāthken nhiaar, kək ke thēl riāak yic ku rēc ke.

10 Rin ku bī raan jīēk nhiaar, ee kəc miēet kuat kəkjuēc rēc yiic. Kəc kək aaci kepuōth yiēk jīēk apēi agut bīk nhūim määar ē gam, ku keek aaci kajuēc ŋōōŋ ē nyin bēēi kepuōth.

Timothī aci nyuōth luōide

11 Ku yīn raan Nhialic mēēc rot wei luōi käreç yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui kək Nhialic ke yī ŋōth Jethu ku ye kəc nhiaar, ku ye gum, ku ye raan ŋic ciēŋ ke kəc.

12 Thār kē yeku gam apath, ku muk pīr akōlriēēc yen ē

cōl Nhialic yī apath aya, kēwäär ca gam ba lueel thuᅇndu kōc juēc nhūm.

¹³ Nhialic nhom, yen wēi yiěk kēriēc ēbēn, ku Jethu Krītho, yen cī ye lueel gai wäär Pilato nhom, yīn aya yōök,

¹⁴ muk lööᅇkā nhūm apath ke cīn kē wäär yet akōl bī Bānyda Jethu Krītho bēn bēn.

¹⁵ Lōn bī yen bēn bēn abī rot looi akōl cī Nhialic tak yen raan cī dōc, ku yen Bēnyᅇaknhom yetök, yen Bēnyᅇaknhom tō tuēᅇ bānyᅇaknhūm, ku ye Bēny bāny.

¹⁶ Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciēᅇ ruēl yic, ruēl cīn raan rot thiäk ye. Acīn raan cī ye kaᅇ tīᅇ, ku acīn raan lēu ku bī ye tīᅇ. Yen aaye theek, ku ala riēdīt tet akōlriēc ēbēn. Yenakan.

¹⁷ Yōök kōc cī jak kāk pīr pinynhom bīk cī nhiam, ku cīk ᅇāthden tēū kāk cie yith yiic cīmēn jīēk, ku ye Nhialic yen ᅇōthkē, Nhialic cī ᅇo yiěk kēriēc ēbēn ē biökruaalde ku buk puōth miēt.

¹⁸ Yōök ke bīk kāpath aa looi, bīk aa abiökruēl, ku dhilkē kākken aa rōm kek kōc kōk.

¹⁹ Kēya, keek abī jīēk la cōk tōōu ē riēnken pan Nhialic. Ku ē yen abī ya kēril dīit bī ke cōk piny akōldā. Ku yen abī kek pīr la cōk yōk.

²⁰ Yīn Timothī muk kē cī kuēi yī apath. Mēc rot wei ē jam rac cī thiāäk ke Nhialic yic, ku ater cīn yic kē kuany ye kōc kōk yīn jōōny ē lueth ku

luelkē ke ᅇiēc ē kāᅇ.

²¹ Rin aye kōc kōk lueel lōn ᅇic kek kāᅇ, ku ē tēēnē, keek acī mēᅇ wei dhōl gam yic.

Dhēēᅇ Nhialic abī rēer ke we ēbēn.

Athör ë rou cĩ Paulo gät Timothĩ Wët nhom

Athör ë rou cĩ Paulo gät Timothĩ ala yic wël wëet juéc. Rin cĩ Timothĩ manh koor ku ye raan ye kony ë luoi. Wëtdĩt athör yic, ee gum. Timothĩ aye yöök bĩ yepuöu dëet ke la tuenj ke nyooth wët Jethu Kritho ke cĩ gam. Ku muk piöoc ë yic Wët Puöth Yam ku athör theer wël Nhialic. Ku ye luui kecĩt raan ë piöoc ku ye raan kóc lëk wët ë Nhialic, ke cĩ riöc kóc bĩ ye luc ku jëikë wët lueel.

Paulo acĩ Timothĩ lëk athöör yic apeĩ ku bĩ rot cĩ met jam kanyiaap yic ku teer wël kuc nhĩim. Wëlkä kóc ke piñ, aa kërac yök thĩn.

Ku kënë ëbën, Timothĩ acĩ bën lëk pĩr raan ë gët athöör, wët gamde, lier puöu, nhiër, riel ë puöu ku gum.

Käk tö thĩn

Muöth tuenj 1:1-2

Lec ku lëk 1:3-2:13

Wëet ku lëk 2:14-4:5

Pĩr Paulo 4:6-18

Thök ë wël 4:19-22

¹ Ee yen Paulo atuny Jethu Kritho cĩ tooc ba kóc bën lëk pĩr cĩ thön rëer ke Jethu Kritho.

² Tënë Timothĩ, manhdiën nhiaar, bĩ Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bányda yĩ ñuään ku yik yĩ dhëej ku döör.

Timothĩ acĩ dëet puöu bĩ gamde muk

³ Nhialic yen ya door puön cĩn yic diu, aya leec cĩmën wärkuan dīt. Aya leec tē tek yen we tē rōök yen akōl ku wëer.

⁴ Yen cĩ wek dhiau rin cĩ yok puök aya tak, ku awiëc ku ba we ben tiñ, rin ba puöu miët.

⁵ Lon ye wek kóc cĩ gam ë yic amuök nhom, ku athöñ kek tēcīt tē cĩ moordīt Loith ku jol aa moor Yunith gem thĩn aya. Aya yök yapuöu lon cĩ yĩn gam aya.

⁶ Ee rin ë wët kënë yen aye yen yĩ lëk ba miöc wäär cĩ Nhialic yiëk yĩ, wäär tēeu yen yacin yĩnhom ba yĩ döoc cöl arëer ke dëp yĩpuöu.

⁷ Wëi cĩ Nhialic yiëk yo acie yo cöl ariöc. Wëi Nhialic ë yo yiëk riel, ku nhiarku röt, ku ye raan rot muk apath bĩ kërac cĩ loi.

⁸ Duk rot ye yök ciët yĩ bĩ guöp yär tē lëk yĩn kóc wët Bányda, ku yeen aya, duk rot yök ke yĩ bĩ guöp yär rin cĩ ya mac wëtde. Mät rot ya ba gum rin Wët Puöth Yam, ku Nhialic abĩ yiëk riel ba luui rin wëtde.

⁹ Yeen acĩ yo kony ku acĩ yo löc buk aa kacke, ku acie rin këpuöth cuk looi, ee rin këden wic. Ku acĩ Nhialic guiir këya rin piathde. Ku tēwäär këc piny guö cak, Nhialic ëcĩ Jethu Kritho guiir bĩ yo nyuöth piathde.

¹⁰ Ku ëmën Jethu Kritho acĩ löc ku döc, aluändä acĩ riel thou tiaam, ku bĩ Wët Puöth Yam la gei cīt ruël. Ku yik yo pĩr akölrüëc ëbën.

¹¹ Nhialic acĩ ya kuany ba

ya atuuc ku ya raan piöoc ba Wēt Puōth Yam lēk kōc.

¹² Ee wēt kēnē yen aguum ɣen kākā ēmēn. ɣen ɲot ɣa kēc puōu pēk wei, rin ɣen aɲic raan cī ɣen wētde gam, ku aɲic alanden lōn yeen ala riel, ku abī kē cī thōn tiit apath agut cīt akōl bī yen ben la dhuk.

¹³ Muk wēl puōth yith ca piōoc tēnē yī nhūim apath, ke cīt kāk ba buōth cōk piērdū yic. Ku rēer ē gam ku nhiēr yic, kāk ye yōk rin ye wek tōk kek Jethu Krītho.

¹⁴ Muk kāpuōth cī thōn yī apath ē riel Wēi Nhialic rēer kek ɣo.

¹⁵ Yīn aɲic lōn cī kōc ke rēer kek ɣen ēbēn pan Athia, agut Pigeluth ku ɣermojinīth, kuc piōocdiē ku jīlēkē.

¹⁶ Bī Nhialic paan Onethiporuth dōc rin acī ɣen kony bī ɣen a muōc miēth, ku cīi guōp riōc wēt cī ɣa mac.

¹⁷ Ku nawēn la ɣēet Roma akēc bēn gāau, acī tē tō ɣen thīn bēn yōp apēi agut tē yōk yen ɣa.

¹⁸ Yeen abī Bēny Jethu cōl ayōk kēpath akōl bī yen ben la dhuk. Ku yīn aɲic apath yen tē cī yen ɣa kuōny thīn pan Epethuth.

2

Apuruk path tēnē Jethu Krītho

¹ Ku tēnē yī, yīn wēndiē, cōl rot aril puōu riel yen ba yōk wēt puōth Jethu Krītho, rin ye yōk tōk kek Jethu Krītho.

² Muk wēl ɣōn ca lueel nhūim ke kōc juēc tō thīn. Ku lēk ke kōc ca deet puōth bīk ke muk nhūim, ku aa kōc lēu ku bīk kōc kōk piōoc aya.

³ Gum kek ɣo cīt ye apuruk path tēnē Jethu Krītho.

⁴ Apuruk tō luōi yic aye wic ku bī bānyde cōl amit puōu, ku acie rot la liāap wēl cie kāk apuruuk yīc bī pīr cīmēnden.

⁵ Raan wēer kek kōc ē kat yic, acie ariōp cī yen kōc wuōr ē yōk tē kēc yen lōōɲ buōth yīc apath.

⁶ Raan ē pur apēi, adhil duōmde kaɲ tem.

⁷ Tak yic apath yen kē lēk yī, rin Bēny abī yī cōl adet kāɲ yīc ēbēn.

⁸ Muk yīnhom Jethu Krītho, yen cī jōt bei ē raɲ yic, yeen ee raan many Debit, cīt tē cī ye lueel thīn ē Wēt Puōth Yam ya piōoc.

⁹ Rin ye ɣen Wēt Puōth Yam piōoc ē yen ye ɣen gum, ku ye ɣa rek ciēt ɣa ye raan cā awuōcdit apēi looi. Ku Wēt Puōth Yam akēc rek bī cīi la tuēɲ.

¹⁰ Ku ē wēt kēnē, yen aye ɣen kēriēec ēbēn guum, rin kōc cī Nhialic lōc ku bī ke luōk rin Jethu Krītho, ku bīk la duaar akōlriēec ēbēn.

¹¹ Kākā aa wēl yith, “Tē cī ɣok thou kek yeen, ke ɣok aabi pīr kek yeen.

¹² Ku na lok tuēɲ ke ɣo gum, ke ɣok aa mēc kōc kek yeen. Na jeiku, ka bī ɣook jai aya.

¹³ Ku na cuk ye kōc kē ye lueel loi, ke yeen ee kē cī lueel looi,

rin aciï lëu ku bi rot jai ë rot.”

Raan luoi ci Nhialic gam

¹⁴ Ben kacku tak kënë, ku jai ke apath Nhialic nhom bik ciï ye göth kamken wël yekë lueel. Acin këpuoth ye yök thin, ku ë kəc ke piñ rac.

¹⁵ Them apeidit ku ba rot nyuoth tënë Nhialic lon ye yin raan luoi ci gam, raan luoi cie guöp ë riöc, ku ë wët Nhialic ë yic yen aye piöc apath.

¹⁶ Ye rot col amec tē ye kəc jam thin wël cie wël ë Nhialic, rin wëlkä aa kəc thel wei.

¹⁷ Käk bik aa piöc aa wël cit tëtök cie dem. Kam ë kockä aayi Yëminaith ku Piletuth.

¹⁸ Keek aaci wët yic dhöñ, ku keek aa rec kəc kək ci gam nhüim, rin ye kek ye lueel lon jön bi kəc röt jət thou yic aci rot looi theer.

¹⁹ Ku yiny ril Nhialic cit kuur cie nyoon ci thany kəu wëlkä, “Nhialic anic kəc kek kacke,” Ku, “Na le raan ye lueel ke raan ë Jethu ka dhil luoi käreç puöl.”

²⁰ Pandit lääu yic ë yic la aduuk ku töny, ci kək looi milän töc ku kək milän thith, ku kək aaci cuëc ë tiöp. Aduuk kək ku töny kək aaye bëi bei ë töü yic, bi kəc ke luoi nin ciem ke yai, ku aduuk kək ë kuöot ku töny kək tiöp aaye kəc luoi ë path akölaköl.

²¹ Këya, tē le raan guöp wic bi käreç ciï ye looi, ka bi thön kek aduuk ye kəc ke luoi aköl yai, rin ci yen yepuöu tääu luoi ë Bëny yic, ku rëer ke ci

rot guiir bi kuat luoi path ya looi.

²² Duökkë wepuöth ye yiök kək ë bal ku kək kək cimën riënythii, wëlkë tuen ë gam ku luoi la cök, ku nhiër ku döör wedhie wek kəc yer puöth bäk Jethu aa col ë kuöony.

²³ Ku calkë röt amec tē ye kəc röt teer thin wël cin wëtten yic ku wël kəc kuc këñ, rin anieckë lon ye teer tön bëi.

²⁴ Aluan Bëny aciï lëu ku bi thör. Yeen adhil a raan path tënë kəc ebën, raan piöc path lir puöu,

²⁵ raan cie kəc aterde ye thaan gup tē cök yen kenhüim piny, tädë aabi Nhialic lëu bik kenhüim waar luoi käreç yiic ku njickë yic.

²⁶ Ku dhänkë döp ci jöñrac ke deep, ku looi ke bik kärke aa looi.

3

Käreç bi röt looi nin ciën yiic

¹ Muk ë kënë nhom! Tē le tēn bi Jethu dhuk pinyinhom thiök, ka bi yic riël tënë yo Krithiaan buk pir tēcit tē wic Nhialic ye thin.

² Rin kəc ebën aabi röt aa nhiaar ë röt. Ku aabi wëüu nhiaar apeï. Ku aabi kenhüim aa læc, aabi nhiam, aabi kəc aa läät. Ku aaciï wëët bi kəc ke dhiëth ke aa wëët ya gam. Aaciï puöth bi ya miët këpuöth ye luoi ke. Ku aaciï Nhialic bi ya theek.

³ Acin raan yekë nhiaar. Acin kë bik aa päl piny. Aabi ya lum. Ku aabi ya kəc cie

röt ye duut kuat luoi kërac. Ku aabi rëc apaidit, ku aabi këpath ye looi aa maan.

⁴ Keek aabi kəc ya luom. Aabi ya kəc kuith. Ku aabi nhiam ciët kek path ë röt. Keek aabi kək miët ë puöu aa nhiaar tənë lön nhiëer kek Nhialic.

⁵ Kockä aabi röt ya nyuöoth ciët yekë kəc Nhialic. Ku kënë yic aa kuc riel Nhialic lëu ye bi piërden waar yic. Cəl rot amec tənë ë kockä.

⁶ Kəc kək keyiic aala bëëi yiic ciët ke ye kəc path, ku kë tō kepuöth ë lön bik diäär ye lac wel nhïim lëu, bik kë wickë ya looi. Diäär aa adumuööm looi arak juëc, ku döör aliu kepuöth. Aa kək wïc piäthken kek aa yekë ke looi.

⁷ Diäär ye them akölaköl bik piöc ku acikkë lëu bik yic njic.

⁸ Cïmën Janeth ku Jambrith aake cie wët Mothith ye gam, ku kockä aake cie yic ye gam, keek aa kəc ci nhïim köc ku aaci Nhialic jai rin liiu kek ë gam yic.

⁹ Ku kë loikë aciï bi la tuenj apëi, rin raan ëbën abi ke tñj tē kuc kek kəñ thñn, cit mën ci yen rot looi tənë Janeth ku Jambrith.

Lëk ciëen tənë Timothī

¹⁰ Yïn anjic kək ca piöc ëbën tənë yï. Ku tē ci yën pïir thñn. Ku kën yen wiëc ku ba looi ë piërdië yic. Aca deet yen yï, yen tē ye yën raan ci gam thñn. Ku lön ci yën ye raan tuc guöp. Ku yën anhiar kəc, ku lön ye yën kəñ guum.

¹¹ Yën aci luc arak juëc. Ku yën aci gum apëi. Yïn anjic kəjuëc ci röt looi tənë ya Antiök Ikonía, ku Lithtra. Luny ci ya luc apëi aca guum. Ku Bëny aci ya kuöny bei kecin ëbën.

¹² Kəc wïc ye ku bik pïir dhël Nhialic akuöt tök yic kek Jethu Kritho, aabi dhiël gum.

¹³ Ku kəc luui kärer ku yekë röt nyuöoth ciët keye kəc path aabi la tuenj ke loi kärer apëi, ku aa kəc tuöör nyïn ku tuur ke nyïn aya.

¹⁴ Ku tənë yï, lör tuenj ke yï loi yic yen ci piöc tənë yï, ku aca gam piändu ëbën, rin yïn anjic kəc kek ke piöc yï.

¹⁵ Ku tēwäär ye yïn meth, yïn anjic wël ci göt athör Nhialic yic, lëu ku bik yïn cəl aye raan njic kəñ apath. Ku njiny kəñ yen abi cəl aluäk dhël gam Jethu Kritho.

¹⁶ Athör wël Nhialic ëbën aa wël ye Nhialic lëk kəc kəkke tñj bik ke göt, ku ë kəc kony bi kəc piöc ë yic, ee jai awuöc. Ku ee kärer ye looi cök piny, ku ee kəc nyuöth dhël la cök.

¹⁷ Rin bi raan ë luui tənë Nhialic, ye lëu apëi ku guiir rot bi kuat luoi path ëbën ya looi.

4

¹ Yïn adhiël lëk Nhialic nhom ku Jethu Kritho yen bi luñ kəc ëbën luk aköldä, kəc pïr ku kəc ci thou rin bi yen bën kek bäänyde.

² Piöc kəc Wët Puöth Yam, ku deet ë kenhïim apath bik piñ tädë ke cik piñ. Ku cök

kenhüim ku lëk ke bik kepuöth dæet ke piöc ke, ke yi ci rot päl piny.

³ Ala aköl bi bën aköl cii kəc bi bën piŋ ë yic, ku aabi kækken nhiarkë aa buöth cök. Ku keek aabi kəc piöc juëc aa mat nhüim, bik ke aa lëk kæk kek nhiarkë bik ke aa piŋ.

⁴ Keek aabi kuc bik wët ë yic cii ye piŋ, ku aa anyikööl kek yekë nhiaar.

⁵ Ku ye rot duut këriëc yic ëbën ku ye käreç guum, loi kë ye raan Wët Puöth Yam ë Nhialic piöc, ku ye luaidu looi ëbën ke yi aluan Nhialic.

⁶ Wëikië acit ajuër ci juër Nhialic. Ací looi bi ke ye luöi. Ku ëmën, aköl bi yen thou ací yëet.

⁷ Yen ací luaidië looi apath, yen ací luaidië looi ëbën, cümën raan këëc cie dhuk ciëen təŋ yic, yen ací luoi ci Jethu yiëk yen thääp cümën raan ci kəc wuör, yen ací rëer alanden ke ya ye raan ci gam.

⁸ Ëmën, ariöp bi yiëk yen ke ya ye raan ye Nhialic piërdië tii ke la cök, ariöp yen ye Jethu, yen Bëny kəc tək yith, abi yiëk yen aköl luŋdit, ku acie yen yatök, abi yiëk kəc tit ye aya ke nhiaar aköl bi yen bën bën.

Athön Paulo

⁹ Them apeí ëmën ku ba bën tənë ya.

¹⁰ Demath ací pir pinynhom nhiaar, ke yeen ací kat tənë ya, yeen ací la

Thethalonika. Krithkinth ací la Galatia ku Tito ací la Dalmatia.

¹¹ Ee Luka yetök yen arëër kek yen. Cəl Marko ku bakkë tənë ya, rin yeen alëu ku bi ya kony ë luoi.

¹² Tikikuth aca tuöc Epethuth.

¹³ Të bi yin, ke yi luëth alanhdien wiir ca nyään Troath tənë Karputh, bëëi athör aya, athör ci looi ë biöök.

¹⁴ Raan thöth cəl Alekdhänder ací yen luoi kërac apeí, yeen abi Nhialic luoi kë thöŋ kek kë ci looi.

¹⁵ Ba rot tiit ye apath, rin ací kuc wët yeku luel ku ye wic bi thör.

¹⁶ Acin raan tök ci köc kek yen aköl tuen yen yëth yen luk yic, raan ëbën ëci jäl yaköu. Acä wic ku bi Nhialic kuëen keköth.

¹⁷ Ku Nhialic ací yen bën kony ku yik ya riël, agut tē bi yen wët Nhialic lëk kəc cie kəc Itharel ëbën ku bik piŋ. Ku yen ací bën poth bi yen cii tēm ë nöök.

¹⁸ Ku Nhialic abi yen kuöny bei käreç jəŋrac yiic ëbën. Ku abi yen nyaai ke ya puəl guöp, bi ya yäth paande ë bäänyde yic. Yeen abi ya theek akölrüëc ëbën! Yenakan.

Muöth Ciëen

¹⁹ Prithkila ku Akuila aa ya muöth, ku jəl aa mith Onethiporuth.

²⁰ Eratuth arëër Korinth, ku Tropimuth aca nyään Mile-tuth rin ë tuany.

²¹ Them apɛi ku ba bɛn ke rut kɛc yɛɛt. Week aaci Ebuluth, Pudenth, Linuth, ku Klaudia muɔɔth, ku jɔl aa wãmãthkuan kɔk cĩ gam.

²² Bĩ Bɛny Nhialic rɛɛr ke wɛikun. Dhɛɛŋ Nhialic abĩ rɛɛr ke we ɛbɛn.

Athör cī Paulo gät Tito Wēt nom

Athör kënë acī Paulo gät Tito riēnythii tō Kret raan ye ye kony, yen cī Paulo nyään piny bī akut kōc cī gam lōk biōök. Athör ē jam wēl kadiäk ril apei.

Wēt tuen, Tito a lēk bī tē ye kōc cī Nhialic gam luui thīn bī buōth yic, rin kōc juēc pan Kret acī path. Wēt dēt, ee wēet Tito tē bī yen kōc juēc cī gam pan Kret ya piōc thīn, rōördit ku diäardit, ku riēnythii ku aloony aya. Ku jōl diäardit diäärkor ya piōc. Wēt ciēen, Paulo ē Tito lēk tē bī kōc cī gam cien thīn, bik rēer ke mēt ku dōör ke cīn agōth, ku cīn tiēel bī kōc cī gam rēer keye tōk.

Käk tō thīn

Muōth tuen 1:1-4

Luoi Tito pan Kret 1:5-16

Luoi akut kōc cī gam 2:1-15

Ciēen peth Krīthiaan 3:1-11

Muōth ciēen 3:12-15

¹ Athör Paulo aluan Nhialic ku ye atuny Jethu Krītho cī tuōc Tito. Yēn ēcī kuany ku toc ya ba kōc cī Nhialic kuany bēēi gam yic bik pīr akōlriēc ēbēn yōk, ku ŋickē yic kōc yāth tēnē Nhialic,

² yen tō ŋōth ē pīr akōlriēc thīn. Nhialic cī lueth ye lueel, acī yo thōn ē pīr kēnē wāthēer ke piny kēc cak.

³ Lōj ē pīr acī Nhialic nyooth ku tuuc yēn ē rielde kek Aluānda Jethu ba bēn lēk we.

⁴ Yin agät athör Tito manhdīē Nhialic nom, cuk gam yodhie. Bī dōör ku dhēēn Nhialic Wāda kek Wēnde Jethu Krītho Aluānda rēer kek yī.

Luoi Tito pan Kret

⁵ Yin aca nyiāān pan Kret, ba kāk kēc rōt cōk wāar lōk cōk. Ku kuany kōcdit bik akuut kōc cī gam wat nhīim ē gēeth pan Kret yiic ēbēn cīt tē cī yēn ye lēk yī thīn.

⁶ Raandit wat akut nom adhil a raan luoi akut kōc cī gam looi apath, ku acī thiēek tiēn tōk. Ku miēthke aadhil aa kōc cī gam ku lek gup athēek ku cik nhīim ril.

⁷ Kēya, raan wat akut kōc cī gam nom yen ē raan luoi kāk ē Nhialic, adhil a raan path cī nom ril, cī puōu lac dak ku cī ye wiēet ē māau ku cīn guōp akōök, ku cī ye bath wēēu.

⁸ Adhil aa biōkrual ku nhiēer luoi kēpath, adhil a raan ē rot duut, la cōk ē Nhialic nom ku peth.

⁹ Ee raan dhil wēt Nhialic muk piānde ēbēn cīt tē cī ye piōc thīn. Kēya, abī kōc kōk riēel puōth wēt Nhialic cie lueth yic, ku nyuth kōc kuc ē wēt kēnē lōn ye piōcde yic.

¹⁰ Rin kōc juēc aake cī kuc, ku alanden kōc Itharel cī gam bik bēn Jethu cōk, aa kōc bēn liāāp nhīim ē lueth ye kek kōc wēn nyīn.

¹¹ Anjēen bī ke yōök bik kōc ē jam, rin liēep kek kōc nhīim

bëi yiic piööcden rεεc kënë wēt wic kek wëu ē path tēnē kɔc yekē ke piööc.

¹² Raan tók pan Kret ē kam kɔcken kāk Nhialic tīŋ aci yic lueel ëlä, “Kɔckuan pan Kret aa lueth, aa lääi, aa dak rōöt cie luui, aa köör ē müth.”

¹³ Rin wēt kënë adhil wek ke aa miεk nyin thīn apeī, bik kepuōth waar bik wēt Nhialic gam kepuōth ëbēn.

¹⁴ Ku cīkkē ben aa luui wël kɔc İtharel, wël cīt anyikööl, lööŋ kɔc cī kuc ē wēt yic.

¹⁵ Tēnē kɔc yer puōth ëbēn aa cīn yiic ajuεεc, ku tēnē kɔc col puōth kāŋ ëbēn aa la yiic ajuεεc rin aaci wel nhīm ku piāthken aaci yith kuc.

¹⁶ Ku ayekē lueel lōn ŋic kek Nhialic, ku aye kāk yekē ke looi nyooth lōn cī kek ye ŋic. Acīn kē ye kek piāth thīn, aa cīn gup athëk ku acīn kēpeth yekē looi.

2

Kē la cök dhil piööc

¹ Yin adhil kɔc piööc wēt Nhialic ē yic.

² Lëk kɔcdīt bik kegup aa thek ku yekē rōt tiit, ku gamkē Nhialic ē puōu ëbēn, ku nhiarkē rōt ku dhilkē gum aya.

³ Lëk diäardīt aya bik aa diäär thek Nhialic. Ku cīk wël ye dhëeth, tēdē ke yīk rōt määu. Ku yekē diäärkor nyuōth kāpath.

⁴ Ku nyuuthkē diäärkor bik rōrken ku miēthken nhiaar.

⁵ Ku bik rōt muk apath bī ciēn käreεc ye lueel kegup. Ku

thekkē rōrken gup, bī ciēn raan rac dhäl wēt Nhialic yic riēnken.

⁶ Kēya, yin adhil riēnythii aa dεet puōth aya bik rōt aa muk apath.

⁷ Yīn aya, adhil nyooth lōn ye yin raan athëk path ye kiēt ku ŋic piööc.

⁸ Ye jam wël la cök rin bī ciēn raan dhäl yīguōp, bī kɔc aterdu ciēn nyin yökkē bī kek yo aa jām gup.

⁹ Piööc aloony bik bānyken aa miēt puōth kuat kāk yekē ke looi akōlaköl, ku cīk wëlken ye jōōny,

¹⁰ ku cīk ye cuëer aya. Ku bik nyooth lōn ye kek kɔc path akōlaköl cīn kē ye ke diēu thīn, ku bik nyooth aya lōn peth piööc rin Nhialic Aluāŋda kuat kāk yekē ke looi yiic.

¹¹ Rin Nhialic aci tē puōth yen thīn nyuōth, rin cī yen bēn bī raan ëbēn ben lušk pīr.

¹² Dhëēŋde ē yo lëk buk pīr rac ku kāk pinynhom puöl. Ku buōthku pīr path yic, pīr löŋ Nhialic pinynhom ē tēn,

¹³ ke yo tit aköl cī dɔc yen ŋāthda, tē bī diik Nhialic ril apeī ku Jethu Krītho Aluāŋda rot nyuōth.

¹⁴ Bānyda Jethu aci rot gam bī nök rin bī yook kony kuat käreεc ye raan ke looi yiic, ku cɔl yo aaye kɔc cī kegup wuōōny wei, ku yeku kacke yetök ku yeku nhiaar diēt yeku looi kēpath.

¹⁵ Piööc kakkä riēldun tō ke yī. Ku ye ke dεet puōth ku miεk kɔc piööc ke nyin thīn.

Ku duk raan tök ë path päl bī
yī dhöl guöp.

3

Cieŋ peth Krithiaan

¹ Lëk kəc bīk ŋic lən ë
luoiden bīk bāny baai ku
lööŋ meɕ baai theek ku loikë
käpath.

² Lëk ke bīk kəc kək cīi ye
lom ku yekë kəc ë kəc döör, ku
mëéthkë kamken ku yekë röt
nyuöth akölaköl lən ye kek
kəc path tənë raan ëbën.

³ Yook theer yok aa yo ye
luui käreɕ, acīn kënë ŋicku,
yok aa yo cīn gup athëék, ku
yeku aloony käreɕ ye piäthkua
wic ëbën. Yok aa yo la gup
kuith ku tiel ye ke yo maan
kəc kək ku manku ke aya.

⁴ Nawën cī piath ku nhiër
Nhialic yen yo kony rot
nyuöth,

⁵ ke kony yo. Ku acie rin
käpath cuk looi, ee rin yer yen
pušu. Acī yo kony ë lökwëi cī
yo ben dhiëéth riel Nhialic ë
yic, ku ben yo cəl aaye yam
dhëëŋ Wëi Nhialic,

⁶ cī gäm yo ë path rin Jethu
Kritho Aluānda.

⁷ Ku bī dhëënde yo cök piny
Nhialic nhom, ku buk pīr
akölriëc ëbën yeku ŋösth yök.

⁸ Kënë yen ë wët yic, detkë
yic apath, rin bī kəc rëër ke
cī Nhialic gam, aa rëër ke loi
käpath ë raan ëbën kony.

⁹ Pälkë jam cīn kë ye kuöny
kəc rin wärkuan dit theer. Ku
ater ku agöth rin löŋ, rin
kakkä ëbën aa cīn kë ye yök
thīn.

¹⁰ Wëët raan rac kën yic tök
ku rou, ku päl tē cīi yen ye
gam.

¹¹ Ŋic lən ye raan cīt kënë
raan rac, ku aye kākken rɛɕ ye
looi guö nyuöth.

Muöth ciëen

¹² Tē le Artemath ku
Tikikuth yet tənë yī, ke yī ləc
bën tənë ya gen Nikapolith rin
awiëc ba pēi rut thöl ë tēnë.

¹³ Luöŋi apath ba Dhen-
ath raan lööŋ ku Apolo kony
kenyden yic, yiëk ke kuat kë
wickë ë cāth yic.

¹⁴ Adhil kackua ŋiëc bīk cīi
ye rëër ke cīi lui, aa dhil aa
luui käpath wic piërden, acik
lëu bīk pīr pīr rac.

¹⁵ Kəc rëër ke yen ëbën aa
we muösth. Muöth kəc nhiar
yo miëthakua le yok gam tök.
Dhëëŋ Nhialic abi rëër kek we
ëbën.

Athör cī Paulo gät Pilemon Wēt nhom

Pilemon aye raan ë lɔc kam kɔc cī gam gen Kolothia, ku ë ye raan akut kɔc cī gam, ku ë la alony cɔl Onethimuth. Alony kënë ecī kat tənë ye. Nawën ke la röm kek Paulo yön ë mëc ku wel Paulo nhom bī ya raan cī gam. Athör Paulo cī gät Pilemon ë tuc ye rin bī Pilemon dör kek aluonyde Onethimuth, ku lor ke cie wēt ye yen alony cī dhuk tənë ye, ku ë wēt cī Onethimuth ya wämënh cī gam aya.

Käk tō thīn

Muōth tuen 1-3

Alɛc tənë Pilemon 4-7

Bī Pilemon kē cī Onethimuth
wuōc päl piny 8-22

Muōth ciëen 23-25

¹ Paulo raan cī mac ë wēt Jethu raan cī lɔc ku dɔc, yen agät athör tənë wämääth ë gam yic Timothī ku mähda Pilemon raan luui yok,

² ku nyanakäida Apia ku mähdan dēt lui apei cimënda cɔl Arkiputh ku tənë kɔc cī gam ë röm paandu.

³ Bī dör ku dhëen Nhialic ku Bëny Jethu raan cī lɔc ku dɔc, aa rëer kek we.

Alɛc tənë Pilemon

⁴ Wämääth cī gam Pilemon, na rök akölaköl ke yin aya tak rökdië yic ku lɛc Nhialic rienku.

⁵ Rin yen ë nhiërdun nhiëer yin kɔc ë Nhialic, ku gamdu tənë Bëny Jethu, piŋ.

⁶ Rökkië ë lɔn bī piath bëei kamkua buk athiëi cuk yök piërda yic tənë Raan cī lɔc ku dɔc aa deet yic.

⁷ Nhiërdu acä cɔl amit pušu apei ku deet yapušu rin cī yin kɔc cī Nhialic gam nyuōth apath.

Paulo awic Onethimuth bī kony

⁸ Këya, rin wēt kënë, alëu ba yī yök ke ya cit wämuuth rin Raan cī lɔc ku dɔc, kē wiëc ba looi,

⁹ ku rin nhiër nhiaar yen yī yen abī yen yī thiëc. Kënë aya looi rin ë yen Paulo tit nyin Jethu raan cī lɔc ku dɔc yic, cī mac ëmën wëtde.

¹⁰ Yin alän rin Onethimuth cī jäl a manhdië rin Raan cī lɔc ku dɔc, rin cī yen bën ya wun wëike wäär mëc ya.

¹¹ Wäär tuen acin kën ye kony tənë yī, ku ëmën ala kē lëu bī kony tənë yo yodhie, yīin ku yen.

¹² Yeen atuɔc ciëen tənë yī, cɔk alɔn cīi piändië ye wic.

¹³ Ee nhiaar bī lök rëer ke yen tëthin-nyɔt, bī yen kony nyiendu mënë lök mëc yen rin piöc ë wët Nhialic.

¹⁴ Acä wic ba yī näk kuɔnydië, awiëc ba këdu tak ë rot. Acin kē luɔi ke këc ë gam.

¹⁵ Tëdë, wët jiël Onethimuth tənë yī ë rin bī yen bën dhuk bäk la rëer ke we cī ben puök rin cī gamdun a tök.

16 Yeen adhuk tēnē yī rin ē yen aluonydu, ku ηic lōn ye yen wāmuuth aya rin cī yen gam. Yeen anhiaar apēi ku aba nhiaar apēidit aya ke cīt aluonydu, ku ye wāmuuth rin Bānyda.

17 Na luuiku ē tōk, ke yī lor Onethimuth cīt lōn bī yīn ya lor.

18 Na le kēreec cī luōi yī, tēdē ke kōny ē wēēu, ku wīc ke ke nyaai ke kākkiē yiic.

19 Ee γen Paulo γen agāt kēnē ē ciēndiē. Yīin aba cušōt. Ku duk nhom mār yīn acī pīr akōlriēec ēbēn yōk ē rienkiē.

20 Ke yīn manh ma, loi kēnē apath rin Bānyda. Ku ē wēt ca lim tēnē yī ke γo cīt mīth ē tik rin Raan cī lōc ku dōc, dēet γapuōu.

21 Anjīec lōn bī yīn kē ca thiēec tēnē yī looi ku kājuēc kōk.

22 Ku dēt aya, guir tēn anīin tēnē γa, tēk ke Nhialic abī rōōkkun piŋ ku abā cōl adhuk tēnē we.

Muōth ciēn

23 Epaprath raan cī mac kek γen rin wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, ee we mušōth.

24 Ku kōc lui kek γa, Marko ku Arithtarkuth ku Demath ku Luka, aa week mušōth aya.

25 Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēer ke we ēbēn.

Athör cī gät kɔc Itharel cī gam Wēt nom

Athör cī gät kɔc Itharel, ee gēt tēnē akut kɔc cī gam wäär duēr gamden wai wei, ku dhukkē gamden thēer yic, rin cīi kɔc juēc kē loikē nhar ku yekē ke kuɔc ciēēŋ. Ku keek aake ye raan gät athöör ke dēet puōth ē gamden yic. Ku nyuth ke lɔn Jethu Kritho yen ē yic la cök, ku ē yen acī Nhialic rot nyuōth thīn. Wäär gēt yen athöör ē wīc bī yith kadiäk dēet kepuōth apēi. (1) Jethu yen ē Wēn Nhialic akōlriēc ēbēn, ku yeen acī bēn gum bī tē yen Wun Nhialic thēek thīn ŋic. Rin ye yen Wēn Nhialic, Jethu adīt tēnē kɔc kāk Nhialic tīŋ cī gōt athör thēer wēl Nhialic yic. Ku adīt tēnē atuuc nhial ku tēnē Mothith aya. (2) Jethu acī Nhialic nyuōth bī ya yen raandīt kāk Nhialic akōlriēc ēbēn, ku diīt tēnē kɔc kāk Nhialic tō athör thēer wēl Nhialic yic. (3) Ku Jethu yen ē raandīt kāk Nhialic. Ku ē yen pīr ē yic bēxi tēnē ŋo. Ku lāai wäär ye kɔc Itharel ke nōk, ku tēwäär ye kek yanhden duōr thīn duēl yic, aa ye kiīt yen aye kek pīr bī Jethu bēxi akōldā kiēt.

Ku cōkdīt 11 yic, raan gēt athöör ē kājuēc rin gam kɔc thēer cī gōt athör thēer wēl Nhialic yic lēk kɔc bā athöör kueen, bik kepuōth dēet gamden yic. Ku cōkdīt 12 aaye lēk

bīk la tuēŋ ke gam yet tē thou raan ku cīk kekōth wēl Jethu. Ku gumkē kuat kāreç lui rōt ke, ku nāak bī bēn tēnē ke aya.

Wēl juēc tō athör thēer wēl Nhialic yic, aaye raan ē gät athör kēnē tēnē kɔc Itharel cī gam, lac mat thīn. Kek wēlkā aabī raan kuen athöör ya yök ciel kīt ŋāny ku kīt ē thišk yiic (“ ”) Athöör ē thōk ē wēet ku lēk.

Kāk tō thīn

Wēt Nhialic acī Wēnde lēk kɔc 1:1-3

Jethu adīt ku aril tēnē atuuc nhial 1:4-14

Buōthku Jethu bī ŋo luōk la pan mac 2:1-4

Jethu acī bēn bī ŋo luōk 2:5-18

Jethu adīt apēi tēnē Mothith 3:1-6

Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk 3:7-4:13

Jethu yen ē Raandan dīt apēi kāk Nhialic 4:14-6:12

Athōn Nhialic ē yic 6:13-20

Melkidhedek 7:1-14

Raan dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek 7:15-28

Jethu yen ē Raandan dīt kāk Nhialic 8:1-15

Tē ye Nhialic duōr thīn wāthēer 9:1-10:18

Bāk lok tēthiāk ke Nhialic 10:19-39

Gam 11:1-12:29

Tē ye Nhialic miēt puōu thīn 13:1-16

Thek kɔckun dīt wēl Nhialic 13:17-19

Rōök ciēēn 13:20-21

Wēl ciēēn 13:22-25

Wēt Nhialic acī Wēnde lēk kɔc

¹ Wāthēer Nhialic acī jam tēnē kɔc kākke tīŋ bīk wētde

lĕk wārkuān dīt arak juēc dhōl juēc.

² Ku ĕmĕn, ee Wĕnde yen ĕ kākķā lĕk kōc. Yen acī Nhialic thōn kāriĕĕc ĕbĕn pinynhom, ku ĕ riel Wĕnde yen ĕ looi yen kāriĕĕc ĕbĕn tō thĭn.

³ Wĕn Nhialic yen ĕ dhĕĕnĕde nyuōth. Ku yen aye Nhialic tĭc yeguōp ayic. Ee riel wĕt yen ĕ kāk tō nhial ku piny cōl alui cĭt tĕ cī yen ke cak thĭn. Ee yen acī thou ba adumuōōmkua laak wei ŷogup, ku ler ku nyuuc Bāānyde yĭc nhial cuĕny Wun Madhōl.

Jethu adīt ku aril tĕnĕ atuuc nhial

⁴ Kĕya, Jethu adīt ku aril apĕi tĕnĕ atuuc nhial, cĭmĕn rin cī Nhialic gām ye bĭ ye a cōl ke, “Wĕn Nhialic,” ye nyuōth. Rinkā awār rin atuuc.

⁵ Rin acĭn atuny cī Nhialic kaŋ lĕk yĕen ĕlā,
“Yĭn ee Wĕndiĕ, akōlē, ŷĕn acī ya Wuur.”

Ku acĭn atuny cī Nhialic kaŋ lĕk yĕen aya ĕlā,
“ŷĕn abĭ ya Wuur, ku yĭn abĭ ya wĕndiĕ.”

⁶ Ku wāār tuuc Nhialic Wĕnden bĭ thōn kākķe pinynhom acī lueel aya ĕlā,
“Yen adhil atuuc nhial door.”

⁷ Ku kĕ cī Nhialic lueel rin atuuc nhial akĭn,
“Acā atuuc nhial cak ke puōl gup cĭmĕn yom.

Ku cĭmĕn bir deŋ bĭk yĕen lac aa luōōl.”

⁸ Ku lueel Nhialic tĕnĕ Jethu ĕlā,

“Bāānydu abĭ cien akōlriĕĕc ĕbĕn, ku yĭn abĭ ŋĭc mac apath.

⁹ Yĭn ee kōc luui kāpath nhi-aar, ku yĭn ee kōc luui kāreĕc lac tĕm awuōc.

Ku ee yen kĕ cī Nhialic, yen Nhialicdu,
yĭ tāāu tuĕŋ kōc nhĭim rin cī yen yĭn lōc ku gĕm yĭn miĕt puōu ĕbĕn.”

¹⁰ Ku wĕl thĕĕr Nhialic cī gōt aa jam ĕlā rin ĕ Jethu,

“Bĕny wāār tuĕŋ cĕk kāŋ yĭn acī piny cak, ku nhial aya ee yĭn acī yĕen cak.

¹¹ Kākķā ĕbĕn aabi liu akōldā, ku yĭn abĭ tō thĭn athĕĕr. Aabi dhiōp ku riĕĕkkĕ cĭmĕn alath.

¹² Aaba ya mat yiic cĭmĕn alanh cī riāāk ku cuĕt wei.

Ku war keek aya cĭmĕn alĕth. Ku yĭn guōp, yĭn acĭi rot bĭ kaŋ waar, ku yĭn acĭi bĭ dhiōp.”

¹³ Acĭn atuny cī Nhialic kaŋ lĕk yĕen ĕlā,

“Nyuc kōŋdiĕn cuĕc ku ŷĕn abĭ kōc aterdu guiir ku dhuōk keek ciĕĕn yĭcōk.”

¹⁴ Na ye kĕya, ya atuuc nhial kāŋō? Atuuc aa jak Nhialic luōōi ĕ path. Aaye tooc bĭk kōc bĭ pĭr akōlriĕĕc ĕbĕn yōk, aa kony.

2

Buōthku Jethu bĭ ŷo luōk la pan mac

¹ Kĕya, ŷok aadhil ŷopuōth tāāu piny apĕi ku piŋku wĕt

Jethu apath, buk cīi mēr wei dhēl la pan Nhialic yic.

² Wēt Nhialic wäär cī yen atušōcke tooc bik lōŋ lēk Mothith, rin bī Mothith ye lēk wārkuan dīt. Kōc cī bēn kuēc bik wēt kēnē cīi piŋ aaci bēn tēm awušc.

³ Kēya, yeŋō bī ŋo gēl bī ŋo cīi tēm awušc aya, tē cīi ŋok wēt bī ŋo kony ye Jethu lēk kōc rin pīr akōlriēēc ēbēn ye piŋ? Ee Jethu yen ē kōŋ wēt pīr lueel. Ku yen aci kōc cī ye piŋ lēk ŋo lōn ye yen yic.

⁴ Ku aye Nhialic nyuōōth akōlakōl lōn ye kākka yith ē kākkih jāŋ gōi rōt looi yiic. Ku miōc juēc riel ye Wēi Nhialic yiēk kōc cī kākka gam tēcīt tē wic yen ye thīn.

Jethu aci bēn bī ŋo bēn luōk

⁵ Nhialic aci atuuc nhial bī looi bī ya kek la riel piny yen wic bī bēn guir, piny yen jīem ŋok ēmēn.

⁶ Aacie ke, rin aci Debit lueel tēnē Nhialic ēlā thēer athör waak yiic,

“Raan yeŋō, ku manh raan yeŋō, ye yīn yīnhom yiēk ye apēi kēlā?”

⁷ Wäär aca cōl atōu nhom ciēēn kaam thin-nyōōt tēnē atuuc nhial, ku aŋot ca bēn yiēk bāāny ku tāau kēriēēc ēbēn yecōk.

⁸ Ku wēn cī yīn kēriēēc ēbēn tāau yecōk.”

Acīn kēnē cī nyāāŋ wei. Ku ēmēn acuk tiŋ lōn tō kēriēēc ēbēn yecōk.

⁹ Ku ŋok aa Jethu wäär ca tōsu nhom ciēēn tēnē atuuc

nhial tiŋ ēmēn ke ye yen cī yiēk bāāny. ŋok aa Jethu tiŋ ke cī ya bēny rin cī yen thou, bī raan ēbēn luōk ē piath Nhialic.

¹⁰ Ku ē yic bī Nhialic yen cī kēriēēc ēbēn cak, ku cōl ke aa ciēŋ cīt tē cī yen ke cak thīn, Jethu cōl agum, rin wic yen ye bī kōc juēc kony ku ŋēth ke bāānyde yic pan Nhialic.

¹¹ Raan kōc cōl ala cōk, ku kōc ye looi bik la cōk aala Wunden. Ku yen aci Jethu guōp ye yār bī ke aa cōl wāmāthakēn.

¹² Acī lueel tēnē Nhialic ēlā, “ŋen abī wāmāthkiē lēk kē ca looi, yīn aba leec amatden yic.”

¹³ Ku lueel aya, “ŋen abī Nhialic ŋōōth.”

Ku ben lueel tēnē Nhialic, “ŋen akīn, ŋok mīth ca gām ŋen.”

¹⁴ Jethu aci ya raan cīmēnda. Rin na le thou, ke gōk jōŋrac la riel ē thou.

¹⁵ Ku Jethu aci bēn aya, bī kōc ke cīt aloony piērdēn yic akōlakōl bēn wēer bei rin rišōc kek ē thou.

¹⁶ Kēya, adhilkū tāau ŋonhūim lōn Jethu akēc bēn bā atuuc nhial bēn kony. Acī bēn bī ŋo bēn luōk, ŋok kōc cī gam cīmēn Abaram.

¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen aci yen ciēt ŋo, ŋok wāmāthakēn. Rin bī yen a Raan kāk Nhialic yer pušu luōi kāk Nhialic yiic. Ku rin bī ye juaar tēnē Nhialic ba adumušōm pāl piny.

¹⁸ Aŋickū lōn bī yen ŋo kony tē thōōc jōŋrac ŋo awušc yic,

rin yeen aya, ěcī jōṅrac them
ku guum apēi.

3

Jethu adit apēi tēnē Mothith

¹ Wek miēthakāi cī gam,
wek kōc cī Nhialic cōal aya
cīmēndiē, awiēc bāk Jethu
raan cī Nhialic tušōc pinyn-
hom ke ye Raandan dīt apēi
kāk Nhialic, bī ḡo bēn pišōc
kāpuōth wīc Nhialic ke buk ke
gam, tak apath.

² Jethu ěcī wēt Nhialic yen
tooc ye gam, ku looi piānde
ēbēn cīmēn wāār cī Mothith
wēt Nhialic gam, ku looi wāār
cī Nhialic ye tāāu kōcken
Itharel nhūim.

³ Raan mac cak nom aye
leec apēi tēnē kōc ě manyē. Ku
kēya, Jethu aye leec apēi tēnē
Mothith.

⁴ Mac ayī dhiēth ala raan ye
cak nom. Ku Nhialic yen ě
cak kāriēc ēbēn.

⁵ Anjicku ēbēn lōn cī Mothith
wēt Nhialic gam ku looi apath
wāār ye yen alony Nhialic,
wāār cī Nhialic ye tāāu kōc
Itharel nhūim. Ku lēk ke kāk bī
rōt looi akōldā.

⁶ Ku Raan cī lōc ku dōc
acī wēt Nhialic gam ku mēc
manyde apath rin ye yen
Wēnde. Ku ḡook kōc cī gam
ḡok aa many Nhialic. ḡok
aa manyde tē le ḡok tuēṅ ḡo
deet ḡopuōth, ku nhiεεmku
ṅōthdan bī ḡo luōk akōldā.

*Gamku wēt Jethu buk rēer ě
duk*

⁷⁻⁸ Kēya, Wēi Nhialic ě ḡook
ḡōōk,

“Tāāukē wenhūim piny ku
piēṅkē wētde ya akōl.

Ku duškkē wepuōth wel wei
tēnē yeen,

cīmēn wāār cī kōc Itharel
kepuōth wel wei tēnē
Nhialic

wāār them yen keek ror liεεt,
wāār jiēl kek pan Ijip.

⁹ Keek, aake cī kāk jāṅ ḡōi cī
Nhialic looi rin bī yen
ke kony tūṅ,

ku ṅot ke cūi wēt Nhialic gam
tēn rušōn thiārṅuan,

bīk ciēt kōc ke them Nhialic,
ku bīk tē lir yen pušu
thīn tūṅ.

¹⁰⁻¹¹ Nawēn ke riāāk pušu
tēnē keek ku kuēṅ ku
luuel,

‘Kōckā aacī wētdiē ben piṅ,
ku aacā bī puōl bīk tē ca guiēr
ke bī kek la rēer thīn ě
duk, dōōt.’ ”

¹² Miēthakāi, tiētkē rōt bī
ciēn raan tak kērac kamkun
bī wēt dhōl yic, ku wel yepušu
wei tēnē Nhialic yen tōu
kēriēc ēbēn yecin.

¹³ Yakē rōt wēēt ě kamkun,
ku dεεtkē wepuōth akōlakōl,
tē ṅot ye wek ye lēu bāk
wepuōth dhuōk ciēen, cīmēn
wēt ye Nhialic lēk we bāk looi
yakōl, “Pālkē luoi adumušōm,
bī ciēn raan kuεεth jōṅrac wei,
ku dhēl wēt Jethu yic.”

¹⁴ Rin na mukku gamda
apēi akōlriēc ēbēn, ku ṅōthku
Nhialic cīmēn wāār ḡem ḡok
ye buk Jethu buōth, ke ḡok aa
tōk kek Jethu.

¹⁵ ḡok aabī dhēl Jethu
buōth yic tē gam ḡok kē yeku
kueen cī gōt athōr thēer wēl

Nhialic yic, ye lueel buk cīi kuc, ku buk cīi cīt kɔc Itharel wäär cī kēn ē ye Nhialic lēk ke ror liēt dhöl yic.

¹⁶ Njic kɔc ke cī wēt Nhialic piŋ ku dhälkē yic? Alēu ba njic lɔn kɔckä aa wärkuan dīt, kɔc Itharel wäär wēt Mothith kenhūim wei lēŋ yic pan Ijip.

¹⁷ Ku keek kɔckä, cī Nhialic rac pušu tēnē rušön thiärŋuan, aye kērac yen aa cik looi. Kɔckä aaci bēn thou ku dōŋ guäpken ror liēt.

¹⁸ Ku kē cī kek nhūim riēl bik wēt Nhialic cīi piŋ, yen aci Nhialic pušu bēn riäak ku kuec, ku kuēŋ bi kɔckä tē cī guir bi kek la lōŋ thīn cīi döt.

¹⁹ Kēya, ayeku tiŋ lɔn aa kēc Nhialic bēn pušl bik ē tēn dōöt, rin kēc kek wētde gam.

4

¹ Adhiēlkē muk wenhūim lɔn tēpuoŋth wäär cī Nhialic thōn ɣo bi ɣok la lōŋ thīn ke ye, aŋot tiit yen ɣo thīn. Kēya acīn raan kuc bi lōŋ wäär cī thōn ɣo cīi ɣok.

² Rin ɣok aaci Wēt Puoŋth Yam piŋ cīmēnden. Ku keek aaci wēt piŋ ku akēc ke kony, rin wäär piŋ kek ye aa kēckē gam.

³ Ku ɣok kɔc cī gam, ɣok aa lōŋ cī Nhialic thōn ɣok, rin ɣok aaci cīt wärkuan dīt wäär cī wēt cī Nhialic thōn keek piŋ ku cik gam, go lueel ēlä, “Kēya, ɣen aci pušu riäak ku kuēŋ, ‘Lɔn kɔckä aaci bi la tē bi kek la lōŋ thīn.’ ” Ku lōŋ ye Nhialic lueel ē tō thīn thēer wäär cī yen piny cak.

⁴ Rin ayeku ɣok aya athör thēer wēl Nhialic yiic lɔn cī Nhialic lōŋ luōide yic aköl ye nīn dhorou, tēwäär cī yen nhial ku piny cak ku kāk tō nhial ēbēn thöl.

⁵⁻⁶ Cīt lɔn cī Nhialic ye lueel, “Kɔckä aaci bi la tēn lōŋ.” Ku kɔc ke cī wēt kēnē kaŋ piŋ aa kēc bēn la tēn lōŋ rin cī kek wēt Nhialic dhöl yic.

⁷ Ku Nhialic ē cā aköl dēt looi. Ku ē yen akölē yen cī yen jam tēnē Debit wäthēer, cīt tē cī ye gät thīn athör thēer wēl Nhialic, “Na piēŋkē Nhialic röl ke cöt akölē, ke duškkē kuc cīmēn kɔc thēer.”

⁸ Kēya, duškkē tak lɔn cī wärkuan dīt, pan wäär cī Nhialic lueel bi kek la lōŋ thīn dōöt wäär yeet kek pan kanaan, kek bānyden Jocua wäär cī bēn a bēny Mothith cök. Duškkē tak, rin na ke cī pan cī Nhialic luōi ke dōöt, ŋušt akēc Nhialic bēn lueel lɔn le yen aköl dēt bi kɔc cī wētde gam, bi kek la lōŋ thīn ke ye, bēn.

⁹ Ee yic! Aŋicku lɔn ŋot bi yen la lōŋ tēnē kɔc wēt Nhialic gam, cīmēn wäär cī Nhialic lōŋ nīn kadātem cök wäär cək yen pinyhom.

¹⁰ Rin raan cī lōŋ cī Nhialic thōn ɣok, abi lōŋ luōide yic, cīmēn wäär cī Nhialic lōŋ luōide yic.

¹¹ Kēya, luuiku apath buk lōŋ kēnē ɣok, rin bi ciēn raan tōk kamkua mār, cīmēn wäär cī wärkuan dīt kuc bik wēt cīi gam.

¹² Wēt Nhialic arëēr thīn ku alui piērda yic akōlakōl. Wētde aril apei, ee lööny kōc puōth bī kāpath ku kāreç tō yopuōth tek thook. Acit tōj moth dhie riņ teem bī yom la tek thook.

¹³ Acin kē lēu bī thiaan tēnē Nhialic. Anjic kē cī cak ku adaai kēriëç ebēn. Acin kē lēu raan bī thiaan tēnē ye. Ku ē yen aye bēn lēk kāreç.

Jethu yen ē raandit apei kāk Nhialic

¹⁴ Jethu Wēn Nhialic, yen ē raandit apei kāk Nhialic rëēr kek Nhialic. Na ye kēya, ke yo muk gamda apath.

¹⁵ Raandan dit apei kāk Nhialic acie yepuōu ē pēn yo cōk alōn ye yok luui kāreç. Rin yeen ecī jōņrac them aya ē dhōl juēc yiic cīmēnda. Ku acin awuōc cī looi.

¹⁶ Lokku tēnē Nhialic cī nyuc thōnyden dhēēņ nom ke yo cī riōc. Tēēn, yok aabi lier puōu yōk, ku yōkku dhēņ bī yo kony tē wic yok kuōny.

5

¹ Raandit kāk Nhialic thēer ē ye kacke kuany bī ya jam tēnē Nhialic rin kōc ebēn. Ku nēk kāņ bī yen ke Nhialic door rin bī Nhialic kākken reç yekē looi pāl piny.

² Ku yeen aya, ee ye luui kāreç akōlakōl rin ye yen raan. Ku kēya, alēu bī kōc cī mār, ku kōc cīn kē njickē ŋuāān.

³ Ku rin cī bēny ye riēl apei wēt Nhialic yic, ee kāņ nōk bī yen ke Nhialic door rin kāreç

ye kacke looi, ku rin kāraacke aya.

⁴ Acin raandit kāk Nhialic rot kuany ē rot. Ee Nhialic ē rot yen ē raanden cī tak lōc cīmēn wār lōc yen Aron.

⁵ Kēya, Bānyda raan cī lōc ku dōc ecī bāāny ye yen raandit kāk Nhialic rum. Ee Nhialic yen ē lōc ye wār lueel yen ye ēlā, “Yin ē Wēndiē, Ya akōlē, yen aci ya Wuur.”

⁶ Ku aci gōt athör thēer wēl Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel aya akōldēt ēlā, “Yin aci lōc ba ya raan kāk Nhialic akōlriëç cīmēn Melkidhedek.”

⁷ Wār ciēņ Jethu pinynhom, ecī rōōk apei tēnē Nhialic, ku cōl Nhialic ke dhiau, Nhialic lēu ye bī kony thou yic. Ku yen aci Nhialic bēn kony rin yen Jethu yōk ke loi kēden wic.

⁸ Na cōk alōn ye Jethu Wēn Nhialic, ke yeen aci dhiel bēn gum bī kē wic Nhialic yen bī looi dhiel ŋic bī wēt.

⁹ Ku wēn cī yen jāl a raan la cōk, cī luōide lēu, aci bēn aa raan ye pīr akōlriëç ebēn yōk thīn ē kōc wētde piņ ku loikē.

¹⁰ Ku ē yen kē cī Nhialic ye bēn nyuōth kōc ebēn, lōn ye Jethu Raandit apei ē kāk Nhialic akōlriëç ebēn cīmēn Melkidhedek.

¹¹ Ala wēl kōk ril kek ba lēk we ē wēlkā cōk, ku aril yic ba ke teet yiic rin wek aacit kōc la yiθ adōk, cī kāņ ye piņ.

¹² Na we cī wepuōth pāl piny, ŋuōt wek aa kōc kōk piōc wēt Nhialic emēn, rin tēn

gam wek ye bāk aa kōc cī gam acī mēc. Ku wek aaci dhuk ciēn, arēk nadē ke wek aa wīc kōc ben we piōōc wēl tuen Nhalic wāār cāk kaŋ ŋic. Wek aacit mīth kor ŋot ke dhil muk ē ca, kēc guō dīt bik mīth mīth ril kōth.

¹³ Ku raan ŋot cīt manh koor muk ē ca, aye nyooth lōn kēc yen wēt Nhalic deet apath. Aŋot cīt manh kuc kēpath ku kērac.

¹⁴ Miēth ril kōu ee kēn kōc cī dīt, kōc cī rōt piōōc bik kāpath ku kārēc ŋic.

6

¹ Lokku tuen buk we piōōc wēl bī we cōl aŋic kājuēc. Acā wīc ba we piōōc kāk wāār wiēckē bāk ke ŋic bāk aa kōc cī gam. Acā wīc ba ben lēk we bāk wepuōth dhuōk ciēn rin adumuōōmkun ku bāk Nhalic gam. Kākkā aa ŋieckē ke thēer.

² Piōōc rin lōkwēi, ku piōōc bī cin tāāu kōc nhīm bī Wēi Nhalic lōōny kōc gup. Ku jōl a piōōc bī Jethu kōcken cī thou ben jōt bei thou yic akōl le yen dhuk pinynhom, bī luk bēn looi kam kōc cī wētde gam, ku kōc cī jai wētde. Piōōc cīt kēnē acie yen path bī ya dhuōk yic tēnē we akōlakōl. Kek aa kāk ye ke piōōc jōk.

³ Apath buk la tuen buk kājuēc kōk ŋic rin Jethu. Ku ē yen kē buk looi tē pēl Nhalic ye.

⁴ Rin acī rot lēu bī kōc cī jāl gamden yic cōl aa ben kepuōth dhuōk ciēn. Keek aaake cī yic kaŋ ŋic, ku ŋicke

pīr yam cīk yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku Wēi Nhalic.

⁵ Ee cīk ŋic lōn puōth wēt Nhalic, ku tīŋkē kāk jāŋ gōi.

⁶ Ku kāk loikē ke ēmēn, aa ben kek Wēn Nhalic piāāt tim cī rīiu kōu, ku rēckē guōp kōc nhīm ēbēn.

⁷⁻⁸ Raan cī wēt Nhalic gam piānde ēbēn athōŋ ke dom dhie la tiōōm path, ee piū yiōi na tueny deŋ ku pur ke lok apath. Raan cīt kēnē aye Nhalic puōu miēt tēnē ye, ku kony bī pīr akōlriēēc ēbēn yōk. Ku dom ye puur ku la kuōth cil thīn, acīt raan ye lēk wēt Nhalic ku cīi piŋ. Raan cīt kēnē aye Nhalic tēm awuōcdīt bī yen rēer pan mac akōlriēēc.

⁹ Na cōk alōn cī ŋen we gāt athōr kēnē wek māthkiē, ka ŋieēc wek aa ŋot we la tuen apath. Wek aa ŋot we kuany dhēl pīr akōlriēēc ēbēn yic.

¹⁰ Nhalic acie mītil nadē ke mār nhom kāpuōth cāk looi, ku tē nhiēer wek ye thīn cāk nyuōth ye kāk cāk looi yiic, ku kāk ŋot ke luōikē ke ēmēn rin kacke.

¹¹ Ku wek aa wīcku bī ŋek la tuen ke loi kēpath cīt kāpuōth thēer akōlakōl yet akōldā. Rin bī kē ŋōthkē yenhom tiēŋ.

¹² Awīcku bāk rōt cīi dak luoi kēpath yiic. Awīcku bāk ciēt kōc wāār cī gam, yet tē yōk kek kēpuōth wāār cī Nhalic thōn ke.

Athōn Nhalic ē yic

¹³ Wāār lueel Nhalic ye lōn bī yen Abaram gām mīth juēc, acī rot kuēēŋ rin cīn yen raan

dēt dīt tēnē yen bī ye kuēēŋ ē rienke.

¹⁴ Ku lueel, “Yīn alēk yic! Yīn aba dōc ku gām yī mīth.”

¹⁵ Go Abaram tūt ku ŋōōth kē cī Nhialic rot kuēēŋ yet tē cī kēnē yenhom bēn tiεεŋ.

¹⁶ Tē kuēēŋ raan, ee kuēēŋ rin raandīt tēnē ye. Ku kuēēŋde aye gam.

¹⁷ Ku ē wīc Nhialic bī cōl ala gēi, lōn bī yen kē cī thōn guōt nhom ke cīi war yic. Ku kuēēŋ bī wētde dhiel a yic.

¹⁸ Nhialic acī ŋo lēk kāŋ karou, athōn ku kuēēŋ, lōn bī yen wēlke muk nhīim. Ku rin ē kākka karou, aŋicku lōn ye athōn yic. Keek aacie rōt ye waar ku Nhialic acie lueth ye lueel. Nhialic acī kēnē lueel bī ŋo dēet puōth apei lōn bī ŋāthda tēnē Nhialic yenhom tiεεŋ.

¹⁹ Ku rin ŋāthda tēnē Jethu yen aye ŋok thōny Nhialic dōōt, tēwāār cī Jethu la thīn ŋonhīim tuenj bī la rōōk ku lēŋ Nhialic ē rienkua.

²⁰ Nōth ye ŋok Nhialic ŋōōth kāpuōth cī thōn ŋo rin wēikua yen ē ŋo muk puōth, rin Jethu acī ŋo wat nhīim pan Nhialic. Ku yeen acī jāl a raandīt apei kāk Nhialic cīmēn Melkidhedek, akōlriēc.

7

Melkidhedek

¹ Melkidhedek ē ye bēnydīt gen cōl Thalam, ku yen aya ē ye raandīt apei kāk Nhialic Madhōl. Naŋōn akāl tōk ke piŋ lōn cī Abaram la dhuk tōŋ

yic ke cī tōŋ bāny wuōt kaŋuan cop.

² Go Abaram Melkidhedek juēr tōŋ thiāār kāk cī ke la peec tōŋ yic. Melkidhedek, wētde yic, “Bēny la cōk.” Ku ē ye bēny dōōr aya. Cīmēn rin genden cōl Thalam, wētde yic, ee “Dōōr.”

³ Acīn wun ku man ku kuat. Ku tēn jōok piērde rot thīn ku le thōk acīi ŋic. Arēēr ke ye raan kāk Nhialic akōlriēc cīmēn Wēn Nhialic.

⁴ Jalkē tiŋ tē dīt Melkidhedek thīn! Agut Abaram guōp, raandīt wārkuan dīt thēεε, acī tōŋ thiāār kākken wāār cīk la peec tōŋ yic, juēr ye.

⁵ Alēu raan bī gam lōn ye kē cī Abaram ajuēr gām Melkidhedek yic, tēn ye Melkidhedek raan Lebī, kuat Abaram kek kōc kāk Nhialic ē kōc Itharel wāār tōk thiāār yic juaar tēnē kacken cīt lōŋ Mothith.

⁶ Ku yen Melkidhedek acie raan kuat Lebī, ku aca ajuēr bēn lōōm tēnē Abaram ku cuēt piū. Ku Abaram acā athōn Nhialic ŋōk.

⁷ Ku aŋicku aya lōn raan yen kōc dōc, awār raan bēn tēnē ye bī bēn dōc.

⁸ Ku dēt aya, kōc kāk Nhialic wāār ajuēr kuany, aake ye kōc ē path, acī bēn thou cīmēn bī ŋok thou, ku aye athōr thēεεr wēl Nhialic lēk ŋo lōn Melkidhedek apīr.

⁹ Alēu buk lueel lōn ye Melkidhedek raandīt apei kāk Nhialic tēnē kōc Lebī, kōc kāk Nhialic. Rin Abaram

wundit kuat Lebī, yen acī tōḡ thiäär kāk wäär cik la peec tōḡ yic juēr Melkidhedek.

¹⁰ Kēya, alēu bī lueel lōn kōc Lebī aacī tōḡ thiäär juēr Melkidhedek aya, rin ye kek kōc riēm Abaram.

¹¹ Na lēu kōc Lebī, kōc kāk Nhialic bik ḡo cōl aala cōk, ḡuōt acīn dēt ben raan dēt kāk Nhialic cimēn Melkidhedek bēn, raan cīi cit Aron, raandit kāk Nhialic wäär ē kuat Lebī. Ku kōc Lebī, kōc kāk Nhialic aake buōth lōḡ Mothith yic.

¹² Ku aa kēc ḡo bēn cōl aala cōk. Ku kēya, acie raan dēt kāk Nhialic yen wicku ē rot, ḡok aa wic lōḡ dēt yam aya.

¹³ Jethu Bānyda, raan jīēm ḡok riēnke ēmēn, ee cie raan dhiēnh Lebī. Ku acīn raan tōḡ kuatde cī kaḡ a raan kāk Nhialic, ee Nhialic door yik ḡhom.

¹⁴ Anjicku lōn Bānyda Jethu ē raan dhiēnh Juda. Ku akēc Mothith puōl bī kōc dhiēnh Juda ya kōc kāk Nhialic.

Raan dēt kāk Nhialic cit Melkidhedek

¹⁵ Acī jāl la ḡei apēi ēmēn, tē le raandit dēt kāk Nhialic cit Melkidhedek tuōl.

¹⁶ Raan kēc aa raandit kāk Nhialic cit lōḡ ciēḡ kōc pinynhom, acī ya raandit kāk Nhialic cīn kē bī rielden pīr akōlriēc ēbēn kaḡ rac.

¹⁷ Rin aye athör thēer wēl Nhialic lueel ēlā ē riēnke, “Yīn abī ya raan kāk Nhialic akōlriēc ēbēn cimēn Melkidhedek.”

¹⁸ Ku lōḡ thēer wäär acī puōl acīi ril. Acie kōc ē kony.

¹⁹ Rin lōḡ Mothith acie kōc cōl aala cōk. Ke ēmēn ḡok aala lōḡ yam ḡo cōl aḡōth lōn bī ḡok thiāk kek Nhialic.

²⁰ Ku dēt, Nhialic ēcī kuēēḡ aya kēde. Ku acīn kōc kōk cī ya kōc kāk Nhialic cī yen kuēēḡ kēden.

²¹ Ku Jethu acī ya raandit kāk Nhialic apēi rin cī Nhialic kuēēḡ wētde wäär lueel yen ye ēlā, “ḡen acī kuēēḡ ku acā bī waar yic. Yīn ē bēny akōlriēc ēbēn.”

²² Rin ē kuēēḡ kēnē yen acī ḡok ye ḡic lōn lōḡ dōōr ē yam cī Nhialic looi ē Jethu, ya kēpath.

²³ Ku dēt cīi kek thōḡ akīn. Kōc kāk Nhialic thēer aake ye juēc, rin na cī raandit kāk Nhialic thou, ke raan dēt ala nyiēnde.

²⁴ Ku Jethu apīr akōlriēc ēbēn, luōiden ē yen raandit kāk Nhialic acie rot ye waar.

²⁵ Jethu ala riēl dīt bī kōc buōth dhōlde yic kony ēbēn, kōc wic ye bik la tēnē Nhialic. Rin ē rēer ke lāḡ Nhialic ē riēnken.

²⁶ Jethu yen ē raandit kāk Nhialic cī kākkuā lēu. Arēer ke dhēēḡ Nhialic, acīn ḡuōp adumuōōm, ku yen acī Nhialic tēk bei tēnē kōc kārēc looi, ku tēēu kāk cī cak ḡhiim ēbēn ḡhial.

²⁷ Yen acīi thōḡ kek kōcdit kāk Nhialic wäär ḡōk nōk ruōōn thok ēbēn, rin bī adumuōōmken ku adumuōōm kacken pāl piny. Jethu acīi thōḡ ke ke. Acī rot juaar arak tōk wäär thou yen tim cī rīiu kōu rin adumuōōm kōc ēbēn.

28 Kēya, alēuku buk ηic lōn kōc kāk Nhialic wäär ē luui dhōl lōη Mothith aake cīi la cōk. Ku athōn Nhialic cī yen kuēēη wäär lōη Mothith ēbēn cōk, acī Wēnde looi bī ya raan la cōk akōlriēec ēbēn.

8

Jethu yen ee raandan dīt kāk Nhialic

¹ Wēt ril yen wīcku buk lēk we, ee lōn le yōk raandīt kāk Nhialic cī nyuc lōη cuēc thōny Nhialic Madhōl nhom nhial.

² Jethu alui ke cīt raandīt kāk Nhialic, tē rēer dhēēη Nhialic thīn ayic tēn ē looi Bēny ke cie raan.

³ Ku cīt lōn ye raandīt kāk Nhialic kuany bī kāη aa juaar ku nēk yōk tēnē Nhialic, ke raandan dīt kāk Nhialic aya adhīl la kē ye juēr Nhialic.

⁴ Ku na Jethu rēer pinynhom, ηuōt akēc kaη a raan kāk Nhialic, rin kōc kāk Nhialic, ke ye Nhialic nāk yōk cīt tē ye lōη Mothith luēl ye aake tō thīn.

⁵ Ku luoi yekē looi kek kōc kāk Nhialic kā, ee ye kīit yen ē ye kek kāk ye looi nhial tē rēer dhēēη Nhialic thīn kiēēt. Ku yen athōη kek luoi Mothith. Rin wäär wīc yen ye bī duēl looi ēcī Nhialic lēk ye ēlä, “Adhīl ηic lōn yīn adhīl kāη looi ēbēn cīt tēden wäär ca nyuōth yī ē gāt nhom.”

⁶ Ku Jethu ēmēn, raandīt kāk Nhialic acī gām riēldīt yen luui wār riēlden. Rin dōōr yam cī looi kam Nhialic kek kacke aηuēēn apei, rin

dōōr yam aa rēer kāpuōth cī Nhialic thōn yō thīn.

⁷ Na lōη dōōr tuēη wäär la cōk ηuōt acīn kē cī Nhialic lōη dēt bēn wīc.

⁸ Rin ēcī Nhialic yōk lōn lōη dōōr tuēη ēcīi path tēnē kacke, go lueel ēlä,

“Nīn aacī thiōk, lueel Bēny, tē bī yēn lōη dōōr yam looi kek kōc Itharel ku kōc Juda.

⁹ Acīi bī ciēt dōōr tuēη wäär ca looi kek wārken dīt akōl wäär nyēi yēn keek pan Ijip.

Aake kēc lōη dōōr ca looi ke keek muk nhom apath, guō kuēc ē keek, lueel Nhialic.

¹⁰ Ēmēn, dōōr ba looi kek kōc Itharel nīn bī bēn cōk akīn,

lueel Bēny.

Yēn abī lōōηkiē tāau kenhīim ku kepuōth.

Yēn abī ya Nhialicden ku yekē kackiē.

¹¹ Acīn raan ē kamken bī miēthakēn bēn piōōc,

nadē ke lēk kōcken ē baai, ‘Nīc Bēny.’

Rin keek aabā ηic ēbēn, meth ku raan dīt.

¹² Yēn abā adumuōōmken pāl piny, ku cā kāracken ben kuēēc nhīim.”

¹³ Jalkē tīη ēmēn, wēn lueel Nhialic yen ka bī lōη dōōr yam looi, ee ηic lōn cīi lōη dōōr theer path, ku aηicku aya, na cī kēdāη riāāk apei ka cīn kē kuny kōc.

9

Tē ye Nhialic duōōr thīn wāthēer

¹ Lōŋ dōör tuen̄ ē la tēden ye Nhialic duōor thīn, ku tē ye Nhialic door thīn ēcī looi aya pinynhom tēn. Kōc kāk Nhialic Lebī aake ye Nhialic door yōn cī puōl bī ke Nhialic ya door thīn, ku duēl aake tō pinynhom ē tēn.

² Duēl ye Nhialic door thīn ē ye looi ke ye yic rou. Yōn ye kaŋ yōk tē le kōc duēl yic, ee cōl Tēyaath ē Nhialic. Ku lōŋ kēnē, many adōk ē dēp ē ye tōōu thīn, ku agen ye ayum cī juēr Nhialic tāāu yenhom aya.

³ Ku yōn tō alanh cī duēl tek yic kōu, ee cōl yōn Yaath apei ē Nhialic.

⁴ Ku ē yōn kēnē yen arēer agen thīn, agen cī tōc nhom mīlāŋ tōc ye raan kāk Nhialic Lebī adōŋ nīr cī took tōōu yenhom, ku ē yōn kēnē aya yen arēer rōŋdīt tet, ye cōl Rōŋ Lōŋ ē dōör thīn. Ku yen arēer tōny mana thīn, ku wai Aron ē ye rēer thīn aya. Wai kēnē ēcī Nhialic cōl acil kōu ayōr ku looi yōōk cōk alōn ee yen tim thēer cī riēl. Ku aleel dīt tēt karou cī lōōŋ Nhialic kathiāār gōt thīn, aa tō thīn aya.

⁵ Ku ē rōŋ dōör kēnē nhom, atuuc nhial karou cī kiēt, cōl Kerubin ē diik aake tō thīn. Ku keek aake ye Nhialic nyuōth. Aake la kōth wuōk dīt rōk kum nhom tēn yen ye cōl, “Pēl Piny Kāreε.” Rin tēn, arak tōk ruōōn yic, raan dīt kāk Nhialic ē ye kōc wiēth rim kē cī nōk tēnē Nhialic rin be adumuōōmke ku adumuōōm kacke pāl piny. Ku ēmēn acā

wīc ba kājuēc kōk ŋieε rin ee kēnē teet.

⁶ Kēya, kōc kāk Nhialic aake ye Nhialic door cīt tē cī guiēr ye. Aake ye la yōn tuen̄ bī kek Nhialic aa la door thīn.

⁷ Ku yōn yaath Nhialic, ee raandīt kāk Nhialic yen ē la thīn ē rot, bī la rōōk thīn arak tōk ruōōn tōk yic. Tē le yen yōt, ee riēm wen̄ cī juēr Nhialic muk bī la wiēth yōt, bī Nhialic awācke ku awuōōc ye kacke looi ke kuckē pāl piny.

⁸ Aye Wēi Nhialic nyuōth yō ē kēnē yic lōn nadē ke dhēl la yōn yaath Nhialic ē yic, aŋot kēc ŋaany thok cīt lōn ŋot kōc lui dhēl thēer.

⁹ Kē lēuku buk deet ē kēnē yic aya ēmēn, ee lōn nadē ke riēm wen̄ cī juēr Nhialic ye wiēth kōc, aacie kōc ē Nhialic door ye looi bīk puōth la cōk.

¹⁰ Kākkā ēbēn aa kāk lōŋ thēer, lōŋ ye kāŋ nōk ku cuet ke ē path. Ku kājuēc kōk ye looi bī awuōōc laak wei, aa kōc gup path ayeer kek aaye lōōk. Kākkā aa lōōŋ ke rēer thīn thēer cīn kē yekē kony ŷet tē bī Nhialic dhēl yam, dhēl adumuōōm nyaai kōc puōth guiir.

Lōŋ yam cī Jethu thany ē riēmde

¹¹ Jethu acī ya raan dīt kāk Nhialic. Kājuēc path cī bēn pinynhom rin cī yen la duēl dīt la cōk ē Nhialic yic, duēl cīi loi kōc cīn pinynhom ē tēn.

¹² Wāār le Jethu duēl yic, ēcī la tē dhēŋ apei arak tōk bī rēer

thīn akōlriēec ēbēn. Ku wäär le yen ē tēen acie riem thōk ayī riem wen yen cī la wiēth duēl yic. Ee riemde yen ēcī juēr Nhialic riengkua bī yo luōk akōlriēec ēbēn alanden.

¹³ Wāthēer kōc kāk Nhialic aake ye riem thōk ku riem muōr lōom bī kek kōc wiēth, rin bī awācken pāl piny. Ku keek aya aake ye manh wen ē dōu nōk ku nyopkē abī ya col. Ku liōrkē ē pīu ku wīth kek kōc la gup adumuōōm rin bī adumuōōmken wuōōny wei.

¹⁴ Na ye kēya, bī riem Raan cī lōc ku dōc yiēndē, cī adumuōōmkua bī laak wei yopuōth, ku buk lēu buk Nhialic pīr ya luōōi? Ku riēl Wēi Nhialic yen acī Raan cī lōc ku dōc rot juēr Nhialic ē riengkua. Kēya, ajuēr la cōk cīn diu.

¹⁵ Ku rin ē wēt kēnē yen aye Jethu raan yen loi lōŋ dōōr yam, rin bī kōc wäär cī Nhialic thōn pīr akōlriēec ēbēn, pīr yōk. Kēnē abī rot lēu rin cī Jethu thou bī kōc waar kāreec yiic, kāk wäär cī looi lōŋ dōōr tuēŋ yic.

¹⁶ Kēnē athōŋ kek raan kākke ciēen tē bī lōk tēk ke tē le yen thou. Ee kē bī ŋek ē miēthke yiic lōk lōom tē le yen thou than piny.

¹⁷ Ku acīn raan kēdāŋ guō nyaai tē ŋot pīr yen. Ku na le thou ke kāwēn cī dōŋ aaye ŋek kē cī tēk ye jāl nyaai.

¹⁸ Agut lōŋ dōōr thēer aya, awīc bī kēdāŋ kaŋ nōk bī riem kuēr bī tē door Nhialic thīn jāl la cōk.

¹⁹ Mothith ē ye kōc kaŋ lēk lōōŋ Nhialic ēbēn. Ku jāl riem miōōr ku thōk cī nōk liāāp ē pīu, ku wīth athör cī lōōŋ gōt thīn ku kōc.

²⁰ Ku lueel, “Kēnē ē riem lōŋ dōōr, lōŋ cī Nhialic lēk we bāk muk apath.”

²¹ Ku Mothith ē ye duēl ku kāyaath ye tōōu thīn wiēth riem aya.

²² Kēya, cīmēn lōŋ thēer, yōk aake ye nōk bī riemden lōom bī kōc kōc, ku na cīn kē nāk bī riem kuēr ka adumuōōm aaciī pēl piny.

²³ Duēl ye Nhialic door thīn ku kōk tō thīn ēbēn, aake ye kāk ye duōr ē yic tō pan Nhialic kiēt, rin ye kāreec tō kōc gup wuōōny wei rin yōk ye nōk ē path. Ku luōi ē yic nhial tēnē Nhialic, adhīl wīc ajuēr la cōk,

²⁴ Kēya, Raan cī lōc ku dōc akēc la duēl ye Nhialic door thīn yic, duēl looi raan pinynhom ē tēn kēcīt kīit ye ke kāreec wuōōny wei kōc gup rim ē yōk. Yeen nhom guōp acī la pan Nhialic, ku arēēr thīn ke lōŋ Nhialic ēmēn riengkua.

²⁵ Raandīt kāk Nhialic kuat Lebī ē ye duēl la wiēth riem kē cī nōk cie riemde arak tōk ruōōn thok ēbēn. Ku Jethu akēc rot juaar arak juēc, acī rot gam arak tōk gilīŋ.

²⁶ Ku ēmēn acī bēn arak tōk cīt tē cī Nhialic ye guīer thīn bī rot bēn juēr Nhialic bā adumuōōm nyaai.

²⁷ Cīmēn ye raan thou arak tōk ku yēth luk yic arak tōk Nhialic nhom,

28 Jethu acī gam bī thou arak tōk bī adumušōm kōc ēbēn nyaai. Ku abī bēn dhuk ku acī bī bēn thou rin adumušōm, ku ē rin bī yen kōc jōth ye bēn lušk.

10

1 Lōḡ theēr Mothith, ee kīit yen ē ye kāpuōth bī rōt looi akōldā kiēt. Ee cī thōḡ kek kāpuōth cī bēn kek Jethu raan cī lōc ku dōc. Kāk ke ye nāk Nhialic rušōn ēbēn cīt tēn lōḡ theēr, aake cie kōc ke ye Nhialic door cōl aala cōk.

2 Na kāk ke ye nāk Nhialic kōc cōl aala cōk, ḡuōt kōc akēc la tuēḡ ke ye kāḡ nāk Nhialic. Rin ḡuōt kākā aake bā adumušōm kōc Nhialic door wušōny wei arak tōk, ku cik ben ya tak lōn le kek gup adumušōm.

3 Ku keek aake ye kāk yekē nāk Nhialic rušōn thok ēbēn, cōl aa takkē lōn le kek gup adumušōm.

4 Rin acī rim ḡōk ku rim thōk ye nōk lēu bīk adumušōm wušōny wei.

5 Kēya, ēcī Raan cī lōc ku dōc lēk Nhialic wāār bīi yen pinynhom ēlā,

“Yīn acīi wīc kāk ye nōk ku kāk ye juēr yīn,

rin cī yīn ḡa ḡām ḡuōpdiēn bī juaar tēnē yīn.

6 Yīn acie puōu ye miet ḡōk ye nāk yīn tēdē ke ye kāk ye juēr yīn bīk adumušōm nyaai.

7 Ku lueel, ḡen akīn ba kē wīc looi Nhialic Madhōl,

cīmēn cī ye ḡōt rienkiē athör lōḡ theēr yic.”

8 Ēmēn, tāaukē wepuōth piny ku takkē wēt cī Jethu lueel tuēḡ ēlā, “Yīn acīi wīc, ku tēdē yīn acie puōu ye miet tēnē kāk ye juaar, ku kāk ye nāk yī bīk adumušōm nyaai.” Acī lueel kēlā cōk alōn ye kāk ye juaar looi cīt tē ye lōḡ ye lueel thīn.

9 Ku lueel, “ḡen akīn Nhialic Madhōl, ba kē wīc ba looi, looi.” Kēya, Nhialic acī tēthēer ye ye duōr thīn puōl, ku wēen Raan cī lōc ku dōc thīn, bī riēmdē kuēr rin bī adumušōm kōc ēbēn nyaai.

10 Jethu raan cī lōc ku dōc acī kē wīc Nhialic tēnē ye bī looi, looi. Ku rin cī yen rot juaar arak tōk theēr, kākkuan rēc acī wušōny wei ēbēn.

11 Raan kāk Nhialic Itharel, aye kāḡ nōk wāthēer akōlakōl bī yen Nhialic door. Ku aaye kāk tōḡ thōḡ juēr Nhialic arak juēc. Ku kāk ye ke juaarkā aake cie adumušōm ye nyaai.

12 Ku Raan cī lōc ku dōc acī rot juaar arak tōk rin adumušōm, ajuēr cī ye bēn lēu bā awāckua nyaai akōlriēc ēbēn.

13 Ku ēmēn atīt ḡet tē bī Nhialic kōc aterde guir ku dhuk ke yecōk ciēen.

14 Ku ajuēr cī looi arak tōk, acī kōc cī adumušōmken nyaai looi bīk la cōk akōlriēc.

15 Ku Wēi Nhialic ē jam tēnē ḡo ē wēt kēnē aya. Acī lueel ēlā,

16 “Lōḡ dōr ba looi ke ke akīn nīn bī bēn cōk, lueel Bēny.

Υεν abī lōōŋkiē tāau kenhīim ku kepuōth.”

17 Ku ben lueel, “Υεν aciī adumuōōmken ku kāreç yekē ke looi ben kuēēc nhīim.”

18 Wek paan ē ma, kārackua aaci pāl piny papot. Na ye kēya, le dēt ŋot wīç yok bāny bik γōk aa nōk rin bī adumuōōmkua pāl piny?

Bāk lok tēthiāāk ke Nhialic

19 Kēya miēthakāi, γok aaci nhīim lāau alanden buk la Yōn Yaath apeī ē Nhialic tō nhial, rin cī Jethu rot juaar bī nōk bī riemde kuēer.

20 Wāar thou yen tim cī riūu kōu, aci kēn γo gēl buk cīi la Yōn Yaath apeī ē Nhialic bēn rac. Ku jōt rot ran yic, ku ēmēn arēer Yōn Yaath apeī ē Nhialic ke lāŋ Nhialic riengkua.

21 Ku na cuk la raandīt kāk Nhialic yen mac kōc Nhialic,

22 cīt mēnē ye kākkua yīth, lokku tē rēer Nhialic thīn thōnyde nhom ē puōn yer ku gam cīn yic diu. Lokku kek puōthkuan yer cīn yiic luai kāreç rin cī ke lōok riem Jethu. Ku rin cī γo muōōc nhīim bā adumuōōmkua laak wei aya.

23 Kēya, mukku kē cī thōn γo piān tōk ke γo cie puōth ē rou, rin aŋicku raan cī γo thōn ē wētde tiēŋ nhom.

24 Takku tē bī γok γopuōth aa dēet thīn, buk nhiēr ku luai path aa nyuōōth.

25 Dukku kē ye γok γonhīim mat γodhie pāl cīmēn ye wāmāthkuan kōk ye looi. Lok tuēŋ γo cīi dhōr γo deet γopuōth, buk rōt aa lēk buk

aa bēn amat yic, aŋicku Akōl bēn Bēny aci thiōk.

26 Acīn kāk ye nāk Nhialic lēu bī adumuōōm pāl piny, tē ŋot le γok tuēŋ γo loi kāreç ke yic cī lēk γo.

27 Kēya, γok aa dhil tūt γo riōc rin akōl bēn Luŋdīt, γok kōc cī wēt Nhialic dhōl yic, γok aabi tēm awuōc bī γok rēer pan mac akōlriēēc ēbēn.

28 Aŋiēckē, wāthēer tē kueec raan bī lōŋ Mothith cīi piŋ, ku gōony kōc karou ayi kōc kadiāk, ka dhil γāth ē kōcdīt nhīim, ku biōok aleel bī thou.

29 Jālkē thōōŋ, na ye raan cī lōŋ Mothith dhōl yic tēm awuōc cīt kēnē, ke ya awuōc yīndē bī Nhialic tēm kōc cī kuec wēt Wēnde? Acīt lōn cī kek Jethu dhōl guōp, ku cuitkē, ku witkē piny ku kēckē yic. Ku acīt lōn cī kek dōōr cī Jethu looi riemde kamken yōōŋ yic. Ku acīt lōn cī kek Wēi Nhialic lāat wēl rēç rem apeī, cōk alōn kony yen ke. Kōckā aabi dhīel tēm awuōc thiek apeī.

30 Aŋicku yen raan cī ye lueel thēer ēlā, “Piēŋkē! Ee γen ala riel ba kāŋ guōōr.” Ku aŋicku lōn cī yen ye lueel aya ēlā, “Bēny abī kacke tēm awuōc.”

31 Kēya, abī rēēc alanden tē ye yen Nhialic pīr akōlriēēc ēbēn yen tēm raan awuōc.

32 Miēthakāi, takkē tēn ye wek rēer thīn wāthēer. Wāar cī wek wēt Jethu gam, wek aa dhīel gum ku wek aaci puōth

bēn riēl. Wek aakēc puōth bēn bath rin kārēc cī we yōk.

³³ Wek aa we ye lat ku bui we aköldēt. Ku aköldēt, wek aa we ē kōc kōk kony tē tīj wek ke ke baŋ cīmēndun.

³⁴ Wek aacī gum kek kōc cī mac, ku wek aakēc puōth riāāk tē wāär ye kākku peec, rin ŋic wek yeen lōn wek aabī kāpath wār kākka la yōk pan Nhialic. Kāpuōth cīn raan bī ke kaŋ nyaai tēnē we.

³⁵ Duōkkē puōth bath bāk wēt Jethu wai wei, rin wek aabī ariōpdit yōk pan Nhialic.

³⁶ Apath bāk wepuōth dēet tē beŋ we, rin ke wek aacī kē wīc Nhialic looi, ku yōkkē kē cī Nhialic thōn we.

³⁷ Rin aye athör thēer wēl Nhialic lēk ŋo ēlä, “Ee kaam thiin koor ku raan cī lueel ka bō acī bī gāāu, abī guō bēn.

³⁸ Ku kōckīēn la cōk aabī rēer gam yic, ku ŋen acī puōu bī miēt tē cī kek kepuōth bī dēet.”

³⁹ Ku ŋok aacī cīt kōc guō dhōr bīk mää, ku ŋok aala gam bī ŋook luōk.

11

Gam

¹ Gam yen ē ŋo cōl aŋic kāk ŋōthku ke bī rōt looi. Ku yeen ē ŋo cōl aŋic kāk cuk ye tīj.

²⁻³ Ee gam yen aye ŋok ye ŋic lōn ē cēk Nhialic piny ku nhial kek kāk tō thīn ēbēn wēt lueel ē path. Ku kāk yeku ke tīj ēmēn acīn kēn cī Nhialic lōōm bī yen ke cak. Ku wāär le

wārkuān dīt gam tēnē Nhialic, yen acī Nhialic ke bēn gam.

⁴ Ku gam yen acī Abel Nhialic bēn juēr kēpuōth cī Nhialic bēn nhiaar apei, wār kē cī Kain mēnhē juaar tēnē Nhialic. Ku gamde yen acī Nhialic puōu bēn miēt tēnē ye. Ku ŋic Nhialic lōn ē yen raan la cōk. Kēya, kē cī Abel looi cī yen Nhialic gam apei aŋot yeku yōk ŋopuōth ke path ēmēn tē tēk ŋok ye, cōk alōn cī yen thou thēer.

⁵ Ku raan dēt la gam ril cīt Abel aya, ee ye Enok. Gamde yen acī Nhialic ye bēn jat nhial ke kēc thou. Guāpde akēc bēn yōk rin cī Nhialic ye nyaai. Aye athör thēer wēl Nhialic lueel lōn Enok ē ye Nhialic cōl amit puōu, wāär rēer yen pinynhom.

⁶ Acīn raan lēu ye bī Nhialic cōl amit puōu tē cīn yen gam. Rin raan bēn tēnē Nhialic adhil gam lōn Nhialic atō thīn, ku ē kōc ye thiēc gam kē wickē.

⁷ Ku gam yen acī Noa wēt Nhialic bēn piŋ, wāär lēk Nhialic ye ye lōn bī aboordit bēn bī kōc la gup adumuōōm bēn tēm awuōc. Go Noa wēt Nhialic gam. Ku guēŋ riāi ka aboor kēc bēn bī yen kacke kony. Ku gamde akēc yen kārēc ye kōcken kōk ke looi bēn nhiaar. Ku Noa acī Nhialic bēn cōl ala cōk rin gamde.

⁸ Ku ee gam aya yen acōl Abaram agam kē cī Nhialic lēk ye. Ku ler pan cī Nhialic

læk ye cək aløn awën kuc Abaram ë pan kënë. Pan kënë yen ëcī Nhialic lueel løn bī yen ye gām miëthke aköldä.

⁹ Ku gam yen acī Abaram bën cienj ke ya alei pan wäär cī Nhialic thön ye. Ku jəl n̄jōth løn bī Nhialic piny kënë gām miëthke aköldä. Ku jəl cienj duël yiic. Ku lök Ithäk kek Jakop cienj thïn aya, kəc wäär cī Nhialic thön løn bī yen piny kënë yiëk ke.

¹⁰ Abaram acī rëer ë pan kënë ke tit gen cī Nhialic buth, yen cī Nhialic thön ye cīi cīt duël.

¹¹ Ku ë gam cī Abaram Nhialic gam yen ë dhiëeth yen meth cək aløn wäär cī yen dhiöp apeī. Ku tiēnde Thara ke cīi dhiëth. Acī n̄jōth løn bī Nhialic athönde tiēn nom.

¹² Na cək aløn awën cī Abaram dhiöp apeī, bī raan ëbën njic løn cīi yen bī bën dhiëth, ke yeen acī bën a wundit kəc juëc apeī cīt liëet, ku kuël nhial cie kueen.

¹³ Kockä ëbën aaci gamden muk agut tē thou kek. Keek aake këc käk cī Nhialic thön ke yök. Ku aake yekë tñj tēmec, ku gamkë ke ke mit puōth. Ku ë yekë læk kəc løn aa rëer kecīt jōl pinynhom ë tēn, ke bī ber tē cī læk ke.

¹⁴ Alëuku buk njic ëmën løn kəc jam këlä, aaye kë nyuōth løn wïc kek pan bī ya panden.

¹⁵ Na yekë tak løn ye pan cīk nyääj wei panden, n̄jōt aaci

dhuk thïn.

¹⁶ Ku acik wïc kepuōth apeī bīk yet pan path, pan tō nhial. Ku Nhialic acie guöp ye yär tē cōl ye, ke Nhialicden. Ku këya, acī gen path guiir tēnē ke.

¹⁷⁻¹⁸ Ku gam yen ëcī Abaram rot guiir bī wēnde Ithäk n̄k wäär them Nhialic ye. Yen Abaram raan cā athön Nhialic yök, ee wïc bī manhden tōn tō yenhom n̄k, cək aløn cī Nhialic ye lueel tēnē ye løn ë Ithäk yen abī yīn mīth ca thön yī yök tēnē ye.

¹⁹ Acī Abaram tak løn bī Nhialic Ithäk jōt aköldä. Ku këya, Abaram acī Ithäk yök ke cīt raan cī Nhialic cōl aben pīr.

²⁰ Ku gam yen acī Ithäk Jakop ku Ethau thön dōc Nhialic rin käk bīk yök aköldä.

²¹ Ku gam yen acī Jakop wëët wēnde Jothep bën dōc wäär cī yen thiök ke thou. Ke kääc ke cī yenhom guōt waiden ë yen piny thany, ku rōök Nhialic.

²² Ku gam yen acī Jothep ye njic wäär cī thuōnde thiök løn bī kəc Itharel jäl pan Ijip. Ku læk ke bīk yuōmke cīi nyiëñ pan Ijip aköldä le kek jäl.

²³ Ku gam yen acī kəc ke dhiëth Mothith ye bën thiaan pēi kadiäk wäär cī ye dhiëeth. Ee cīk tñj ke ye manh path apeī. Ku ke aake këc riōc wēt këc kek lōn bēnyakn nom pan Ijip theek.

24 Ku gam yen aci Mothith bēn kuc wäär cī yen dīt bī cīi ye cōl ke manh nyan bēnyaknhom.

25 Na cī wīc bī puōu ya miēt, miēt ē puōu cie ceŋ ē bēn luōi kārēc yiic, ŋuōt aci rēer pan bēnyaknhom. Ku aci bēn nhi-aar bī rēer kek kacke bī gum ke ke.

26 Aci yōk yepuōu lōn bī yen kāpath yōk thīn tē guum yen kuōc ciēēŋ rin ē kacke. Cīmēn wäär cī Raan cī lōc ku dōc gum, tēn tē bī yen kājuēc path yōk pan Ijip. Rin ē ŋōth ariōp bī yōk akōldā.

27 Ku gam yen aci yen bēn jāl pan Ijip ke cīi riōc riāak puōu bēnyaknhom. Ku le tuēŋ ke gum ciēt cī Nhialic cie tīŋ, tīŋ.

28 Ku gam yen aci Mothith wēt Nhialic bēn piŋ. Ku guiir tē bī kōc Itharel jiēl thīn pan Ijip. Ku lēk ke bīk thōk nōk. Ku rōthkē yōōtken thook riēm, rin na la atuny Nhialic bī mīth rōōr ke kōŋ dhiēēth bēn nōk, ke cīi mīth rōōr kai kōc Itharel mēt thīn.

29 Ku gam yen aci kōc Itharel Wār Lual bēn teem ke ciēt cī dōu. Nawēn jōl wīc kōc Ijip bīk ke buōōth, ke wār ben thiāŋ ku moukē.

30 Ku gam yen aci kōc Itharel pāny gen Jeriko bēn göōt nīn kadhōrou abī wīik.

31 Ku gam yen akēc adējōŋ cōl Rayāp bēn nōk kek kōc gen Jeriko wäär nēk ke, rin cī kek

jai ē Nhialic. Rin yen Rayāp nhom ē cā anēm kōc Itharel lor ku nyuuc ke paande.

32 Kōc kōk juēc aya aa la gam. Acā lēu ba we lēk kāk cī kōc kōk looi, cīmēn yī Gidiōn, Barak, Thamthon, Jeptha, Debit, Thamel ku kōc kāk Nhialic tīŋ.

33 Ku gam yen aci kōc kōk bāny bēn cop. Ku yen ŋic kōc kōk kōc mac. Ku yōk kōc kōk kē cī Nhialic thōn kōc. Ku ē yen aci kōc kōk kōōr bēn der thook.

34 Kōc kōk kamken aaci mēc bēn nōk, ku riickē rōt bei ē paal thook. Kōc kōk ke niōp aaci bēn riel apei tōŋ yic. Ku copkē yōm apuruuc ē wuōt kōk.

35 Rin gam yen aci Nhialic rōōk diāār bēn gam, ku cōl kōcken cī thou aa ben pīr. Ku kōc kōk aaci bēn aa gum ke cī kenhīim waar, rin bī ke jōt akōldā.

36 Kōc kōk aya aake ye lāāt ku that ke. Ku kōc kōk aake ye rek ku mac ke.

37 Ku kōc kōk aake ye biōōk aleel. Ku kōc kōk aake ye tēm kōth ē rou. Ku kōc kōk aake ye tēm rōt paal. Kōc kōk acīn kē yekē cien, aa kōt kek aake yekē kuōm kekōth. Kōc kōk aake ŋōŋ, ku aake ye baŋ ku kuc ke ciēēŋ.

38 Kōckā ēcīi path bīk cien pinynhom. Aake ye piny kuany yic ē path roor liēēt. Ku ciēŋkē adhuum yiic, ku kuōr

yiic ku gat yiic.

³⁹ Ee ɲic lɔn le kockä ebën gam. Ku acīn raan tōk kamken ca athōndīt Nhialic bën yōk.

⁴⁰ Nhialic ecī kēpath guir ke ɲic yō. Kēya, bī ke nhīm ku yō looi buk la cōk yodhie.

12

¹ Kēya emēn, yōk aa ɲic kōc juēc wäär cī gamden nyuōth tēnē Nhialic. Ku rin ē wēt kēnē pālku kāk yō thəl adumuōm yic, adumuōm yeku ke lac looi. Ku aa yō gəl buk dhəl Jethu buōth yic. Lok tuen yō wēer ke yō cī dhör buk kē cī Nhialic guier yō dōt.

² Yeku rēer yō dōt Jethu raan cī yō nyuōth dhəl ku gam la cōk. Ku rin miet puōu bī yōk, yen aci yen ye gam bī thou tim cī rīu kōu. Ku cī kuc bī kē looi cī pāl, cōk a wäär ye ke ye yōr guōp. Ku emēn a rēer kōɲ cuēc thōny Nhialic.

³ Takkē tē cī Jethu guum thīn tēwäär ye kōc kēc wēt Nhialic gam ye gaany thīn akōlakōl, rin bī wek cī dhör ku baathkē puōth.

⁴ Rin aɲot cīn raan cī nōk, ayī raan cī yiēk tētōk kamkun kōc cie wētdun ye gam.

⁵ Cāk nhīm mār wēet puōth ye Nhialic we wēet ke we cīt miēthke?

“Manhdiē, cōk yīpuōu piny tē wēet Nhialic yīn,
ku duk cōl aye kērac tē nyieeny yen yīn.

⁶ Rin Nhialic ee kōc nhiεεr keek cōk piny.

Ku ee kuat raan cī gam kecīt manhde tēm awuōc.”

⁷ Guōmkē kārεc kecīt wēet Nhialic tēnē we, rin ē yen we cōl acīt miēthke. Nadē cāk kaɲ piɲ le manh kēc wun kaɲ that rin wīc yen ye bī wēet?

⁸ Na cī Nhialic we yīk awuōc wēet yen we cīmēn adhie ye wun mīth miēthke wēet, ke wek acie miēthke.

⁹ Cīmēn ye yōk ɲot yō thek wārkuā pinynhom ē tēn tē cōk kek yō that, cuk bī lēu alanden buk rōt thōn Nhialic, wun wēikuā ku pīr tē wēet yen yō?

¹⁰ Wārkuā aa yō wēet tē kor yōk buk ɲiεc cien kam kōc run lik pinynhom ē tēn, cīt tē yekē yōk ye ke path. Ku Nhialic ē yō wēet akōlakōl rin kāpuōth buk yōk buk dhēɲde rōm kek ye.

¹¹ Wēet acie guō nhiaar nyin yic, aye yōk ciēt rεεc. Na lā thεεr, ke kōc cī tēm awuōc aa la cōk ku yekē kōc ē dōr.

¹² Kēya, duōkkē riōc lak tuen ke we deet wepuōth.

¹³ Biathkē dhəl la cōk yic, bī kōc koor gam riel gamden yic. Ku cik mēr wei wecōk.

¹⁴ Miēthakāi, themkē bāk ɲiεc cien ke kōc ebën, bāk rēer dhēɲ Nhialic yic. Rin raan liu dhēɲ Nhialic tēnē ye acī bī kaɲ tīɲ.

¹⁵ Muōkkē wenhīm bī ciēn raan cī dhēɲ Nhialic yōk. Ku tiērkē nhīm paan ē moor bī ciēn raan loi kērac mēt we wei ebën. Aɲiεckē, ee diēn tōk yen ē wār rac nyin.

16 Acīi path bī raan yepušu ya yiək bal. Ku cīn raan loi rot bī yic pial cīmēn Ethau wäär pəl diētde tēnē raan buəth ye, rin cī yen ye gām miēth koor ē path.

17 Ku aņiēckē wäär wīc Ethau ye bī la tēnē wun bī la dōc ku bī diētde dhušk ciēn, ku akēc dōc bēn yök tēnē wun. Kēnē akēc rot bēn lēu bī waar yic cək a wäär cī yen dhiau pīu ē nyin.

18 Wek aa kēc bēn we cīt kəc Itharel wäär cī la gən Thinaī cök. Ku tiņkē manydīt apēi ke dēp. Nawēn ke tiņ luāat aya ke cī gət paat piny ku looi mušthdīt, ku yomdīt apēi. Ku ye bir yic ku mēēr apēi abīk rišōc ēbēn

19 Ku piņkē kaņ yic ku röl la gēi. Aaci Nhalic piņ ke jam röldīt apēi, nawēn ke lēkkē Mothith bī Mothith Nhalic lšj bī cī ben jam tēnē ke.

20 Ku aaci jāl bēn rišōc apēi tēwēn piņ kek Nhalic röl ke lēk ke ēlä, “Acīn raan yēēt ē gən kēnē cök, na cak a lēi ku le nhial ye ka biōök aleel bī thou.”

21 Agut Mothith aci bēn rišōc aya apēi wēn looi kakkā röt abī ya lueel, “Yēn aye rišōc lath.”

22 Wek aa kēc bēn gən Thinaī lšm. Wek aaci bēn gən Dhain lšm, yen cī Jeruthalem ē yam gen Nhalic pīr buth yenhom. Wek aaci bēn yan miēt pušu dīt yic tō atuuc Nhalic juēc apēi thīn.

23 Wek aaci bēn tēnē Nhalic yen luk looi tēnē kəc ēbēn. Ku tēnē wēi kəc path cī Nhalic looi bīk la cök.

24 Wek aaci bēn tēnē Jethu cī lōņ dšr ē yam looi. Acī riēmde juaar rin bī Nhalic adumušmkua pāl piny, rim cīi thōņ kek rim Abel wäär thiēc ē guur.

25 Wek aa yšōk bāk cīi kuc wēt raan jam. Kəc wäär cī kuc bīk wētde cīi gam pinynhom tēn aakēc bēn pušl ke cīi tēm awušc. Na ye kēya, buk poth kēdē, yō cīi tēm awušc tē cīi yök wēt cī Nhalic jam tēnē yō nhial piņ?

26 Wäär rölde gən Thinaī ēci piny yāäk. Ku emēn aci kəc lēk ēlä, “Acie pinynhom rot yen ba yāäk, yēn abī nhial yāäk aya.”

27 Ku dēt aya, kē ye wēlkā nyuəth ē lən kāk cī cak aabi röt yāäk ku nyiēi ē keek. Ku dōņ kāk cīi lēu bī ke yāäk.

28 Kēya, yök aa kəc cī Nhalic yiək pan cīn kē bī ye yāäk athēer. Lecku Nhalic ku dorku dhēl ye cəl amit pušu, ku rēerku ke thekku ku rišōcku ē ye.

29 Rin ye Nhalic kəc tēm awušc thiek apēi, acīt many adhie kēriēc ēbēn rušōc piny.

13

Tē ye Nhalic miēt pušu thīn

1 Lak tuēņ we nhiaar röt akōlaköl ke we cīt miēth tik.

12:16 Cäk 25:29-34

12:17 Cäk 27:30-40

12:19 B.bei 19:16-22; 20:18-21; L.rou

4:11-12; 5:22-27

12:20 B.bei 19:12-13

12:21 L.rou 9:19

12:24 Cäk 4:10

12:25 B.bei 20:22

12:26 Yag 2:6

12:29 L.rou 4:24

² Lor jōöl ē puōn yer ku nyuōōc keek apath. Rin cī kōc kōk atuuc Nhialic kaŋ lor ke kuckē ke.

³ Duōkkē nhūim ye mäǟr kōc mac ku kōc gum. Yakē ke kony ciēt we mac ku guōōmkē ke ke.

⁴ Thiēek adhil raan ēbēn theek, rōōr ku diāār aa dhil rōt theek kamken bī ciēn raan dēēk ŋek puōu. Nhialic abī kōc cī rot thiaak ē luui akōr tēm awuōc, ku kōc kēc thiēek luui kāk ē bal aya.

⁵ Duōkkē ye wīc wepuōth bāk la kājuēc apēi, ye kēdun muk yen ye yiēk yīpuōu rot. Acī Nhialic lueel thēer ēlā, “Wek aacā bī kaŋ pāl wei, ku wek aacā bī nyāāŋ wei.”

⁶ Na ye kēya, rēērku ē cōk ku ŋōthku Nhialic, ku yeku lueel ēlā, “Ee Nhialic yen ē ŋen kony, acīn kē ben ŋa riāac. Le raan lēu ye ba luōi kērac?”

⁷ Duōkkē nhūim mār kōc dīt tuēŋ wāār we lēk wēl Nhialic. Takkē apath yen tē pūr kek thīn ayet tē thou kek. Luōōikē cīmēnden gam yic.

⁸ Jethu Krītho acie rot ye waar. Ee yen tōŋ akōl wāār ku ya akōl ku akōlriēec ēbēn.

⁹ Duōkkē rōt cōl aa rēc ē nhūim piōōc juēc kōc gōi ye lueel lōn cīi mūith kōk bī ya cam. Wek aa dhil wepuōth wēl dhēēŋ Nhialic ku acie mūith ye cam cīn kē yekē kuōny wēi kōc ke cam.

¹⁰ Ajuēr ye looi bī ŋo awaar kārēc yiic, acīt ajuēr lōŋ dōōr wāār ye looi bī adumuōōm pāl piny. Ku acīn raan ye

puōl agut kōc kāŋ juaar tēnē Nhialic duēl yic bīk rūiŋ lān cī nōk cuet.

¹¹ Rin raandīt kāk Nhialic ē ye riēm lān cī juēr Nhialic ŋāth tē yaath duēl yic rin bī adumuōōm pāl piny. Ku lān cī nōk ē ye nyop roor abī ya col.

¹² Ku Jethu aya, ee thou γεu kōu ayeer Jeruthalem. Tēwēn nēk ye ēcī riēmde kuēr rin bī adumuōōmkua pāl piny.

¹³ Kēya, dhilku biaath ayeer aya γεu kōu buk yār guōp wāār cī guum la rōm kek ye.

¹⁴ Kēnē adhilkū looi, rin pinynhom tē ciēŋ ŋok thīn acie yen tē bī ŋok ciēŋ thīn athēer. ŋok aa tit gen yam yen bī bēn.

¹⁵ Kēya, cīt mēnē cī ŋok Jethu gam, yeku Nhialic leec akōlakōl. Rin lēc ye ŋok ye leec piāthkua ēbēn, yen ajuērdan ye nyuōōth lōn ye yen Bēny.

¹⁶ Duōkkē nhūim mār luoi kāpath, ku kē ye wek rōt kony kamkun, rin kākkā kek ajuēr Nhialic cōl amit puōu.

Thek kōckun dīt wēl Nhialic

¹⁷ Thek kōckun dīt wēl Nhialic, ku piŋ tē ye kek yī wēēt thīn, rin ye kek kōc tit wēiku. Ku aŋickē lōn bī Nhialic ke thiēec akōldā tē cī kek wēi kōc tiēt thīn. Na thek ke ku gam wētden, ka bī luōiden looi ke mit puōth. Ku na cī wētden piŋ ka luui ke rem puōth. Ku na cīk ŋic luui apath, ke la kē kuny kē yī?

¹⁸ Yakē rōōk riēnkua. Acīn kērēec rēēr ŋopuōth. Awīcku bī ya kēpath yen yeku looi akōlakōl.

19 Wek aa liem piändië ebën
bäk rōök bī Nhialic ya cōl ad-
huk tēnē we ye nīnkā.

Rōök ciēen

20 Ku emēn, bī Nhialic rēēr
kek dōör, yen cī Bānyda Jethu
cōl aben pīr, week yiēk kāk
wiēckē ke bī wek kēden wīc
looi. Ku bī luui wepuōth riēl
Jethu raan cī lōc ku dōc,

21 bī wek kuat kāk ye miēēt
pušu ya looi. Jethu yen
abiōŋdīt rin cī yen lōŋ dōör
akōlriēec cī thany riēmde looi.
Bī diik ya kēde akōlriēec ebën.
Yenakan.

Wēl ciēen

22 Miēthakāi piēŋkē wēl lik
deet wepuōth ca lēk we apath.
Rin athōr ca gāt we aciek.

23 Awiēc bāk ŋic aya lōn
wāmāāthda Timothī aci lony ē
nīnkā. Na lōc bēn bā dōöt, ke
yok aabi cath ē tōk buk we la
neem.

24 Miāthkē kōckun dīt ku
kōc kōk cī wēt Nhialic gam
ē riēnkua. Wāmāthakua pan
Italia aa we muōōth aya.

25 Bī dhēēŋ Nhialic rēēr kek
we ebën.

Athör Jemith Wët nhom

Athör Jemith aa kāk cī gāt kōc cī Nhialic gam cī thiēi pinyinhom ēbēn. Raan ē gāt athör aci wēl juēc ē waal path gōt bī yen kōc lēk nīny ē kāṅ, rin bī kōc cī gam, rōt tiit ku luoi path. Acī wēl juēc lueel tēnē kōc cī gam, wēl cimēn wēl ē jīēek, ku ṅōōṅ ku thēm ē jōṅrac, ku luoi ku tiēel, ku gam kek ē luōoi, ku liem path ku nīny ē kāṅ, ku agōth ku nhiam ku piath, ku luk kōc kōk wei. Ku nyooth ē rot ke nhiam ku lier ē puōu ku rōök. Athör ē jam apēi bī gamda rot ya nyuōōth luōida yic.

Kāk tō thīn

Muōth 1:1

Thēm ku thōōc kērac yic 1:2-18

Pīṅ ku luoi 1:19-27

Duōkkē kōc ye tek yiic 2:1-13

Gam ku luoi 2:14-26

Dut liemdu 3:1-12

Nīny kāṅ bō tēnē Nhialic 3:13-18

Thōnkē rōt Nhialic 4:1-10

Duk mēnhkui nyieny 4:11-12

Duōkkē ye tol 4:13-17

Lēk tēnē Ajiēek 5:1-6

Pēl rot piny ku Rōök 5:7-20

1 Athör Jemith, aluan Nhialic ku Bānyda Jethu Krītho tēnē kōc cī gam, cī weer pinyinhom. Ku muōōth ke.

Thēm ku thōōc kērac yic

2 Miēthakāi, calkē aye miēt ē guōp tē teem kuat kēril rot ē dhēldun yic,

3 rin anjēckē akōl ye gamdun la tuēṅ kārīl yiic, kēn bēn bei thīn ē riēl ē puōu ater yic.

4 Calkē riēl piāndun ater yic ayēth we tuēṅ, yen abī wek kāṅ ṅic ku bāk la cōk ke cīn diu.

5 Na le kē dhal we bāk cīi ṅic, ke we rōök tēnē Nhialic yen la riēl bī gām we, rin Nhialic ē ṅiēc kāṅ gam ē path piānde tēnē raan ēbēn.

6 Ku na rōōkkē ka dhielkē looi ē puōn cīn yic diu acīn, kuat raan ē diu acit apuōōk wīir ye yom nyiāāṅ bī yāth tuēṅ ku dhuk ciēēn.

7 Raan cit kēnē cīi ye tak lōn le yen kē bī yōk tēnē Nhialic.

8 Ku yen raan kēnē ē puōu rou, ku kāk ye looi ēbēn aacie rōm.

9 Raan cī gam ṅōṅ adhil puōu miēt tēnē Nhialic, rin bī ye juak bī yāth nhial,

10 ku raan ajak adhil puōu miēt tē dhuk Nhialic ye piny, rin ajak abī lōōny wei cimēn yōōk tim.

11 Akōl ē ruēl ku atuōnyde ē tim nyop, ku thou yōōk dhēēṅ wēn ēbēn ku lōōnykē wei. Ku riāāk dhēēṅden puōth wēn. Yen ē kē bī rot looi tēnē raan ajak aya, abī mēr wei jaakde cōk.

12 Raan bī puōu miēt ē raan bī kērac guum ku ṅuōt ril puōu ē gamde yic, tē lēu yen kēnē, ka bī pīr akōlriēc ēbēn cī Nhialic guiir ke ya ariōp tēnē kōc nhiar ye yōk.

13 Na them raan ë kāk rεεckā, ke cīi raan luel yepuōu ëlä, “Athēm kënë abō tēnē Nhialic.” Rin acīn raan lēu ye bī Nhialic cāl aloi kērac, ku yeen guōp acie raan ë them kērac.

14 Ku raan aye them kērac ye wīc yepuōu ye thēl wei ku deep.

15 Kēεεc ye wīc yepuōu yen ë bēn rēer kēya yet bī dhiēth adumuōōm, ku adumuōōm yen ë bēn dīt apēi yet bī thuōōu bēēi.

16 Miēthakāi nhiaar duōkkē rōt cāl aaye math nyīn,

17 kuat kāpath la cōk ye yōk, nadē ke gēm yī aa bēn nhial tēnē Nhialic, Aciēŋ cak kāk ë ruēl nhial, ye ruēlden rōt waar ku yeen acie rot waar.

18 Acī tak ë rot bī yo gām pīr ë yam dhēl wēt ë yic, ku buk rēer tuēŋ kēriēec nhom ëbēn.

Pīŋ ku luōōi

19 Muōkkē kënë wenhūim miēthakāi nhiaar ke! Raan ëbēn adhīl kāŋ lac apīŋ, ku cīi guō jam ë path, ku cīi puōu ë lac dak aya.

20 Riāŋ ë puōu acīi pīr la cōk wīc Nhialic ye bēēi.

21 Kēya, pālke luōi kāk la bīth ë kōc yōōr gup, ku kuat luōi kērac ëbēn. Gamkē Nhialic piāthkun ëbēn, ku wēt puōth cī tāau wepuōth bī we luōk.

22 Na yakē wēt Nhialic piŋ ku cak loi, ke wek aa rōt math. Kēya, luōikē kecīt tēde.

23 Kuat raan ë wēt kënë piŋ ku cīi looi acīt raan rot tiŋ macar yic.

24 Ee guāpde ŋiεc tiŋ apath, ku na le jāl macar lōōm ke go nhom mār tē cī ye cak thīn.

25 Ku raan ë lōŋ path tiŋ ku dōt yic yepuōu, lōŋ puōth Nhialic yo gēl buk kārεc cīi loi, acīi cīt kënë, acīi ye piŋ ë path ku mēr nhom ye, ku looi kecīt tēde. Raan cīt kënë abī Nhialic dōōc kuat kāk ye looi yiic ëbēn.

26 Ye raan tak lōn theek yen yath? Na cīi raan liεmde dut ka cīn yanh theek. Ku ë rot math ë rot.

27 Thēk puōth ye Nhialic Wāda gam akīn, kony abεεr ku lēer ë ŋāāŋden yic, ku tiit rot kāk rεc ye tō pinynhom.

2

Duōkkē kōc ye tek yiic

1 Miēthakāi, kōc cī wēt Bānyda Jethu Krītho la dhēēŋdīt apēi gam, wek aadhīl kōc thōōŋ nhūim kuat ë kāk yakē ke looi yiic ëbēn.

2 Tēdē, tē bī raan cī ŋiεc ruk apath tēnē amat, ku bō raan ŋōŋ ciēŋ alanh cī riāāk aya.

3 Na ye raan cī ŋiεc ruk yen ŋic tiŋ ë rot ku lēk ye ëlä, “Bāār nyuc tēn tēpath,” Ku lēk raan ŋōŋ nyīn, “Lōōr kāac tēēn,” Nadē ke luel, “Lōōr nyuc piiny tēēn ŋacōk.”

4 Ke yīn ala guōp awuōc cī yīn kōc tek yiic, ba kōc kōk luōk wei, ku kënë ë luōi cīi path.

5 Piεŋkē miēthakāi nhiaar, Nhialic acī kōc ŋōŋ nyīn kuēny bei pinynhom bīk ajiεek ë gamden yic, ku ye bāāny pan Nhialic kēden, bāāny cī Nhialic lueel lōn bī ye gām kōc nhiar ye.

6 Ku wek aaci kōc ŋōŋ nyīn dhōl gup. Ye yīŋa, bī we thany

nhüim piny ku thelkë we tënë
bëny luk? Ajiεεk!

⁷ Aa keek, kek aa kɔc jam
wël rεc rin puoθh raan cī wek
wëtde gam.

⁸ Abī ya kēpath yen luoikë tē
theek wek lõŋ bääny Nhialic
ye yök athör theεr wël Nhialic
yic, “Nhiar raandun akeu
nhom cīmēn nhiεεr yīn rot.”

⁹ Ku na cäkkë kɔc ye thöön
nhüim ë luoidun yic, ke wek
aala gup awuöc, ku lõŋ abī we
tēm awuöc raan cī lõŋ dhoŋ
kōu.

¹⁰ Kuat raan ë lõŋ tōk dhoŋ
kōu kam ë lööŋ, ee lööŋ dhoŋ
kōth ëbēn.

¹¹ Ku yen tööŋ, yen ë ye
lueel ëlä, “Duk tiŋ raandä
kɔr,” ku lueel aya, “Duk raan
näk.” Rin na cɔk aløn kēc
yīn tiŋ raandä kɔr ku yīn acī
raan näk, ke yīn acī lõŋ dhoŋ
kōu.

¹² Ye jam ku lui yī ŋic rot
løn bī yī dɔm ë lõŋ ɣo gël buk
käreεc cīi loi.

¹³ Rin tē le Nhialic luk looi
tënë kockä, acīi raan cie wët
ye päl piny bī ŋuään. Ku pël
piny wët yen aril tënë luk.

Gam ku luoi

¹⁴ Miēthakāi, ye kēpiath nõ
tō thīn bī raan aa lueel ka la
gam, ku aacīi kāk yeke looi ye
nyuöoθh? Lēu gam kënë bī ye
luök?

¹⁵ Na lɔ miēthakui cī gam ku
aacīn miēth camkë ku alēth
ceŋkë ke.

¹⁶ Ye kēpiath nõ tō thīn tē
lök yīn ye ke ëlä, “Miēthkë ku
bäk kueth, tēdë ke luel, ruökkë
alēth dhil bī wiir we cīi näk!”

Ku acīn kāk ca gām ke kāk
wickë ke ë piērden yic?

¹⁷ Kēya, gam ë rot ku cīn yic
luoi path, ka cīn yic pīr.

¹⁸ Ku abī raan ya lueel,
“Raandēt ala gam ku raandä
ala luoi,” Ku aba dhuk nhom
ëlä, “Nyuöθh ɣa raan cīt kënë
la gam ku cīn luoi? Yīn aba
nyuöθh gamdiē kākkiēn ya looi
yīic.”

¹⁹ Ye gam lõn ye Nhialic tōk?
Apath. Aye jakrεc gam aya,
ku lεth ke ke cī riöc.

²⁰ Yīn raan ril nhom! Wic bī
nyuöθh yī lõn gam cīn yic luoi
acīn koony?

²¹ Abaram Wädandīt theεr,
cī cök piny Nhialic nhom
kēdē? Ee luoidē yen ë cök
ye piny, wäär juεεr yen
manhde Ithäk ariäk nhom
tënë Nhialic.

²² Kēckë tiŋ gamde ku
luoidē aaci luoi kedhie, ku
gamde aci luoidē cɔl ala cök.

²³ Ku kē cī lueel athör theεr
wël Nhialic yic aci ya yic,
“Abaram aci Nhialic gam, ku
rin gamde yen aci Nhialic ye
bēn tiŋ ke la cök yenhom.”
Ku ye Abaram cɔl aye mäh ë
Nhialic.

²⁴ Cäk tiŋ, ee rin luoi path
yen ë raan cɔl ala cök ë
Nhialic nhom. Ku acie gam
ë rot.

²⁵ Ku ë yen ë ye tēde kek
adējõŋ cɔl Rayāp wäär kony
yen anēm kɔc Itharel. Wäär,
lor yen ke paande, ku kony ke
bīk röt kual ë dhēl dēt.

²⁶ Kēya, cīmēn guöp cīn yic
wēi, ee kē cī thou, yen ë tënë

gam cïn yic luoi path, ee kē cī
thou aya.

3

Dut liemdu

¹ Miēthakāi, aacie we ebēn
wek lēu ye bāk aa kōc ē piōōc.
Tēcīt tē ŋieckē ye, ʒook kōc ē
piōōc, luōŋda abī yic riel apei
tēnē luŋ kōc kōk.

² ʒook ʒodhie ʒok awuōōc
looi dhāl juēc yiic, ku na kēc
raan awuōc loi kāk ye lueel
yiic, ka la cōk ku alēu bī rot
muk apath alanden.

³ ʒok a mathiāŋ ŋak thok
luuŋ bī wētda gam, ku jōlku
kuaath tē wīcku.

⁴ Tēdē ke yī tak riān rēēr
wīir, adīt apei ku aye yom
ril kuaath, ku alēu raan ye
kuaath bī tim koor cīt alau
cōk nhom, ku jōl geer ke wel
nhom tē wīc piānde.

⁵ Yen ē tēde ke liep, akoor,
ku alēu bī yenhom lēc kākken
dīt ril yen.

Thōōŋ ror dīttet lāau yic
apei, ku aye liem many thiin
koor ʒōōt.

⁶ Ku liep acīt mac. Yen ē
kāŋ liāāp ku bīi riāāk pinyn-
hom, arēēr ʒogup ku ye kuat
kāreēc ebēn thiāi ē guōp yic. Ee
piērda dēēp ē manyden bō kek
ye pan mac.

⁷ Acī raan lēu bī lāāi roor
mac baai kek ye, cīmēn lāāi
dīt ku lāāi kor ku diet ku
kāpieny ku rec.

⁸ Ku acīn raan cie lēu bī
liemde ŋieēc mac. Liep arac,
acie lēu bī duut, ala yic kēreēc
kōc nōk.

⁹ Ayeku luōōi bī ʒok Nhialic
leec, ku lēm ʒok miēthakāi

kōk cī Nhialic Wāda ke cak ke
cīt ye.

¹⁰ Wēl alēēc ku lēm lēm
aa bēn bei ē thoŋ tōōŋ yic.
Miēthakāi peth bī rot looi
kēya?

¹¹ Acīn yinh pīu path ku pīu
rec bēēi bei ē tōk kedhie.

¹² Miēthakāi tim cīt ŋaap,
acie dhiēth ē mīth tim cāl
Olip. Ku abiēc acie dhiēth
mīth tim cīt ŋaap, tēdē ke yinh
lēi piēuke bīi pīu path.

Ŋiny ē kāŋ bō tēnē Nhialic

¹³ Le raan tōk kamkun ŋic
kāŋ ku ye wēl deet yiic? Adhil
nyuōōth ē piērde yic, ku luoi
path cīn yic nhiaam rin ŋiēēc
ē kāŋ.

¹⁴ Ku na ye tiēēl yī reem
puōu apei ku ye rot nhiēr kāŋ
ē rot, ke yī duk yic dhāl ba jam
ē nhiaam.

¹⁵ Ŋiny kāŋ cīt kēnē acie
bēn pan Nhialic, ee kēn
pinynhom ē tēn, acīn yic Wēi
Nhialic, ee kēn jōŋrac.

¹⁶ Na rēēr tiēēl ku kē ye yīn
rot nhiēr kāŋ ē rot thiin, ke
aliāāp ku kuōc luoi, ku kuat
kāreēc ebēn arēēr thiin aya.

¹⁷ Ku ŋiny kāŋ bō nhial,
tueŋ ala yic dōōr ku ala
yic dhēēŋ, ku gēm rot tēnē
Nhialic, athiāŋ ē lier puōu, ku
aa kāpath kek aaye yōk thiin,
acīi kōc ye tek yiic, ku aala
cōk.

¹⁸ Ku kōc dōōr looi, aa kāk la
cōk yōk dōōr yic.

4

Thānkē rōt Nhialic

¹ Ye tēnēn yen ye akēēk ku
agōth ē kamkun bēn thiin? Aa

bēn tēnē kāk wiēckē ke thōr wepuōth, kāk we cəl agōth ē kamkun.

² Wek aa wīc kāŋ, ku aa cāk ē yōk, wek aaci rōt guiir bāk nāk. Wek aa wīc kāŋ ē riēl ku na cākkē ke yōk, ke wek aa gōth ku thārkē, kē wiēckē acāk bī yōk rin kēc wek Nhialic thiēec bī gām we.

³ Ku na thiēckē, ka cāk yōk, rin tē ye wek ye tak thīn tē wīc wek ke, aciī path. Ayakē thiēec ē kākā rin miēt ē piāthkun ē rot.

⁴ Kōc cī jai Nhialic! Kuōckē lōn na yīk raan yepuōu kāk pinynhom, ke raan ē raan ater tēnē Nhialic. Kwat raan ye wīc bī ke nhiaar kāk ē pinynhom, ee ya raan ater tēnē Nhialic.

⁵ Duōkkē ye tak lōn cīn yen yic tō athōr thēer wēl Nhialic yic ye lueel ēlā, “Nhialic awīc wēikua bīk aa kākke ē rot.”

⁶ Ku dhēēŋ cī Nhialic gām yo adīt alanden. Ku yen aye athōr thēer wēl Nhialic lueel, “Nhialic aman nhiam ku ē dhēēŋ gām kōc lir puōth.”

⁷ Kēya, thōnkē rōt Nhialic. Yakē jōŋrac thany wei bī kat welōm.

⁸ Bākkē ē Nhialic lōm ku abī thišk kek we. Miēētkē wecin bei kārec yiic wek kōc la gup adumuōm! Wuōōnykē wepuōth wei wek kōc puōth rou!

⁹ Riāākkē puōth awuōōckun cāk looi yiic, dhiaaukē ku ŋēerkē yiic. Calkē dōl aye dhiēū. Calkē miēt ē piāndun aye riāāk ē puōu!

¹⁰ Dhuōkkē rōt piny ē

Nhialic nhom, ku abī we jat nhial.

Duk mēnhkui nyieny

¹¹ Miēthakāi duōkkē rōt ye nyieeny kamkun, kwat raan bī mēnhkēn nyieeny ē path, tēdē ke luk wei, ee lōŋ yen aye dhōl ku lueel ka cīī path. Ku na luel kērac rin ē lōŋ ka cīī thek, ku ye rot looi ciēt yīn dīt tēnē lōŋ.

¹² Ee Nhialic rot yen ē lōŋ gām kōc, ku ē yen kōc luōk wei. Yen ee raan kony ku nēk aya. Ye tak ye yīn ē ŋa ba mēnhkui luōk wei?

Duōkkē ye tol

¹³ Piēŋkē kē lueel ēmēn, ayakē lueel, “Ya akōlē, tēdē keye nhiāk yōk abī la keny ē gen dēt yic, yōk aabī la rēer ē tēēn ē ruōōn tōk, ku lok luui buk wēū juēc yōk thīn.”

¹⁴ Yīn akuc kē bī rot looi tēnē piērdū nhiāk, yīn aciī tol ē mac, ē guō bēn nhial kam thin-nyōōt ku go liu.

¹⁵ Kē lēu ba ya lueel akīn, “Na wīc Nhialic, ke yōk aa pīr buk kēnē looi ku kēnē.”

¹⁶ Ku ēmēn wek aa nhiam ku yakē tol, nhiam dīit kēnē ēbēn arac.

¹⁷ Kēya, raan ŋic kēpath bī looi, ku aciī ye looi ala guōp awuōc dīt tet.

5

Lēk tēnē Ajiēek

¹ Ku ēmēn, wek kōc la kāŋ, piēŋkē wētdiē! Ŋēerkē yiic ku dhiaaukē ē kārec bī bēn weyiēth akōldā!

² Jaakdun aciī riāāk, ku alāthkun aaci aruōp cam.

3 Mīlšōṅkun tōc ku mīlšōṅ
thith aaci keth, ku keth kēnē
yen abī dīt piāndun nyuəəth
akōldā, ku abī we nyop cīmēn
mac. Wek aaci kājuāac kušōt
yiic ē nīnkā.

4 Wek aakēc kōc lui
dušmkun yiic riəp. Piēṅkē
kerōt. Dhiēn kōc ē rapkun
tem aaci Nhialic Madhəl dōōt.

5 Piērdun pinynhom tēn,
athiāṅ yic miēt piāndun ē rōt.
Wek aci cui ciēt we bī nōk
akōl yai.

6 Wek aci kōc cīn gup awuəc
tēm awuəc, ku nākkē ke ke kēc
jai ē wētdu.

Pəl rot piny ku Rōök

7 Miēthakāi, gušōmkē yet tē
bī Bānyda bēn. Tiēṅkē, raan
puər ee yepuəu pāl piny bī
rapken wāār cī puur duəmde
tiit bik luək apath. Ee tiit yet
bī ruəl thōk bī deṅ ben tueny
lākēər.

8 Ke week aya, wek aadhil
rōt pāl piny, ku kääckē ē cōk
rin akōl bēn ē Bēny aci thišk.

9 Miēthakāi, duškkē rōt ye
lom kamkun bī Nhialic we cī
luk wei. Alušk luk aci thišk,
abī guə yēēt.

10 Miēthakāi, na cī kāreec we
yōk, ke we pəl rōt piny cīmēn
kōc wāār ē kāk Nhialic tīṅ ē
wəl Nhialic lēk kōc.

11 Cīmēn ṅic wek ye, aayeku
cəl aaye kōc cī dəoc ē rin cī
kek gum. Wek aa we cī tē cī
Jop guum thīn ku deet yepuəu
piṅ, ku wek aaci kē cī Bēny
bēn looi tīṅ, Bēny la ṅuēēn ku
nhiər.

12 Kē tuēṅ miēthakāi,
duškkē mēl ye kuēēṅ rin pan
Nhialic. Tēdē ē rin piny, tēdēt
ē rin kōk ē path. Luel, “Yēē,”
Tē cī yīn ye gam, ku luel, “Yei,”
Tē kēc yīn ye gam. Na cāk loi
kēya ke wek aabi tēm awuəc.

13 Na le raan tōk kamkun
rēər ater yic ka adhīl rōök. Na
le raan tōōṅ mit puəu, ke cəl
akēt waak alēec.

14 Na le raan tuany ē we
ka dhil kōcdīt akut kōc cī gam
cəl bik rōök rienke, ku tōckē ē
miök.

15 Rōök kēnē cī looi ku le yic
gam ril, ka bī raan kony bī
pial rin abī Bēny cəl apuəl, ku
na le adumušōm cī looi ka pəl
piny.

16 Kēya, lakkē adumušōm
cāk looi ē kamkun, ku ye ṅek
rōök rin ē ṅek rin bī we kony.
Rōök ē raan path cəl aril apēi
bī kōc kony.

17 Elija raan kāk Nhialic tīṅ
a ye raan ē path cīt yo. Ee
cī rōök apēi bī deṅ cī tueny.
Ku deṅ akēc bēn tueny pinyn-
hom run kadiāk ku abak.

18 Na lā ke ben rōök bī deṅ
tueny bī wal cil ku lok rap
pinynhom.

19 Miēthakāi, na pāl raan
tōk ē kamkun gam ē yic, ku
dhuk raandēt ē raan kēnē
thīn,

20 muškkē kēnē nhom,
kuat raan bī raan lā guəp
adumušōm dhušk ciēēn bī
kāreec ye ke looi puəl, ke yeen
abī wēi kony thou yic. Ku abī
pəl piny adumušōm juēc bēēi
tēnē ye.

Athör tuej cï Piter göt Wët nhom

Athör tuej cï Piter göt ëci gät kəc cï gam, kəc cï Nhialic kuany. Kockä aake cï thiëi wuöt kək yiic pan Athia. Wët gët yen athöör ë rin bï yen kəc bï ye kueen dεet puöth bik gum, wët ye ke nək rin cï kek gam. Aaye Piter lək Wët Puöth Yam ë rin Jethu Kritho, raan cï thuonde ku jön rot ku këden cï thon bö, ke cöl anjöth.

Ku rin ë wët këne adhilkë gam bik kepuöth dεet ku guumkë rin ë gamden yen athem. Ku njickë lön bï ke riöp aköl le Jethu raan cï ləc ku dəc dhuk.

Na cək alön ye Piter ye lək ke bik kepuöth aa dεet, tē yök kek käreç, aye lək ke aya, bik pir ke cït kəc Raan cï ləc ku dəc.

Käk tö thïn

Muöth tuej 1:1-2

Lək rin kuöny Nhialic 1:3-12

Käk dhilkë looi rin Pir ë Yam 1:13-2:10

Kë ye kəc cï gam kony riääk yic 2:11-4:19

Kuöny kəc cï gam 5:1-11

Muöth ciëen 5:12-14

1 Yen Piter atuny Jethu Kritho, yen agët tənë kəc cï Nhialic kuany, cï thiëi bëi kək yiic pinyhom cimën Pontuth, Galatia, Kapadokia, Athia ku Bithinia.

2 Wäda Nhialic acï we kuany rin yen këden wïc theε. Ku Wëi Nhialic acï we looi bäk aa kacke, ku këya bäk Jethu

Kritho theek, raan cï thou rin bï adumuömkun päl piny. Bï dhëej ku döördit rëer kek we.

Nyth akölrüec ëbën

3 Yok aa dhil Nhialic Wun Bänyda Jethu Kritho leec. Ku rin lier piände tənë yo, acï yo yiëk pir ë yam, jön cï yen Jethu Kritho jot thou yic, ku këne ë yo cöl anjöth.

4 Anjicku lön bï yok kək ye Nhialic täu kacke yök. Käckä aaye muk nhial paande apath ë rienkun. Aaye tööu tē cïi kek bï dhiäth thïn, tē cïn kë bï ke rac ku cïn kë nyεei ke thïn.

5 Aa tööu ke ë rienkun, rin le wek gam bï we tiit ë riel Nhialic. Ku këya wek aabi luök aköldä cït tē cï Nhialic guiër ye.

6 Mietkë puöth rin kë cï Nhialic looi, cək alön bï wek puöth aa riääk ëmën rin kajuëc bäk ke guum.

7 Ku kë ye wek gum, ee lön bäk nyuöth lön ye gamdun yic. Agut milänj töc, ye raan lëu bï rac, aye kanj tääu mεεc bï them. Këya, gamdun tənë Nhialic wär milänj adhil them aya bï tijn lön bï wek puöth riel. Ku Nhialic abï we cöl ayök lεc ku duaar aköl le Jethu Kritho dhuk.

8 Na cək alön këc wek ye kanj tijn, ka nhiarkë. Cək alön cïi wek ye ye tijn ëmën ka ya ke gam. Ku acïn wël puöth ye wek miët piändun teet,

9 rin wek aa kuöny wëikun yök, këne yen ye yök gam yic tənë ye.

10 Kəc kək Nhialic tijn cï we lək rin dhëej Nhialic, acïk wïc apei bik kuöny wëi këne njic.

11 Ku Wëi Kritho rëer kegup acî ke nyuõth tē bî Kritho guum thîn, ku kâpuõth bî röt looi, ee kënë cök. Ku acik them bik ñic ye nen bî kënë rot looi, ku yenjö bî ye nyuõõth.

12 Acî Nhialic nyuõth kác kákke tîj lón kák yekê ke lueel aacie kák ë kuõnyden, aa kák kony ë we. Kák yakê ke piñ emên aacî atuuc ë Wët Puõth Yam jam riël Wëi Nhialic cî tuõc nhial pinyinhom. Kákká aacî atuuc nhial bën aa wíc aya bik ke deet yic.

Pir ë Yam

13 Këya, cökkê röt piny rin ë luoi. Duökkê röt cöl amër dhöl kök. Nãthkê ke ye dác bî Nhialic gãm we aköl le Jethu Kritho bën.

14 Thekkê Nhialic, ku duökkê piërdun cöl acök kákkun yakê ke wíc wepuõth, cimên wäär kuc wek Wët Puõth Yam.

15 Mëeckê röt wei kuat kãrac yic ebën akölaköl, cimên cii Nhialic raan cî we cöl rot ë thiäk kuat kãrac aya.

16 Acî göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Mëec rot wei kãrac yic cimên mec yen kek kãrac.”

17 Të röök wek tënë Nhialic, ayakê cöl, “Wãda.” Yen ë luk looi cök tënë kác ebën, kē cî raan looi yen ë tē bî Nhialic luõnde luõk thîn nyooth. Këya, rëerkê ke we thek Nhialic piërdun yic pinyinhom ë tën.

18 Rin wek aa ñic kē cî we wëer bei pir wäär yic, pir cîn kē kuany thîn wäär cäk ñic tënë wärkun dît. Ku wek aa

we kēc waar kën yäi, cimên ye milãñ tōc ku milãñ thith yäi.

19 Ku wek aacî waar rin cî Kritho rot gam bî nōk, ku kënë ajuër thiek yic apēi, ee cit manh amääl cîn kē diu yeguõp.

20 Nhialic ëcî Jethu lác ke piny ku nhial kēc cak, ku cöl ajol ñic ë ninkã riënkun.

21 Ku ë Jethu yen acî wek Nhialic gam, Nhialic ë jöt ye ran yic ku yik duaardit apēi. Ku këya, wek aa la gam ku ñõth tënë Nhialic.

22 Ku emên wek aacî la cök rin theek wek yic, ku bák miëthakun anhiaar ayic, nhiarkê röt kamkun apēi piãthkun yic ebën.

23 Wek aa dhil röt nhiaar, ku rin wët den rëer thîn akölríëc ebën, acî Nhialic we cöl aa ben dhiëëth, dhiënh mïth raan cie thou cimên kác ke dhiëth yo.

24 Cimên ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Raan ebën acit noon ë riël, ku kuat kēden path ebën, acit yōk ë tēñ.

25 Ku wët cî Bëny lueel ë ya yic akölríëc ebën.”

Wët kënë ë Wët Puõth Yam ye atuuc lëk kác.

2

Alel pir ku kác yam Nhialic

1 Këya, pälkê luoi kãrac ebën, pälkê lueth ku ruëeny, ku duökkê wepuõth ye yiëk kēpëth kác kök. Ku duökkê kác kök ye lëk gup wël rac ë path.

2 Luwikê röt bák ciët mïthkor ye ciëk path ke muk. Yakê ciëk path wíc akölaköl, ciëk ë

wëikun ku bi wëikun dît ke we ñic Nhialic.

³ Rin aci göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Acäk yök ë röt yen tē peth Bëny thïn.”

⁴ Bäckë tënë Bëny, Bëny yen cit alel pîr wäär ci kəc jai, ku aci Nhialic kuany ke ye këpath apëi.

⁵ Ku week aya, cit alel pîr, wek aa buth bæk aa luaj wëi. Ku bæk aa kəc la cök lëu ye bæk kæk wëi ci Nhialic gam juër ye rin Jethu Krïtho.

⁶ Rin alëu raan bi kueen athör theer wël Nhialic yic, ee yen ye lueel thïn ëlä,

“Ûen acä alel ril path apëi kuëny bei alel yiic, ku tääu Jeruthalem ë yam ke cit mën,

ku raan bi ñäthde tääu alel kënë kəu aci guöp bi yär.”

⁷ Alel kënë apath apëi tënë wek kəc ci gam, ku tënë kəc kəc ye gam.

“Alel ci kəc ë buth kuc lön cii yen path yen aci bën alel path apëi tënë aleel ëbën.”

⁸ Rin aci göt aban dët yic athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Kënë yen alel bi kəc kecök dëeny,

ku ee yen kuur bi keek cöl awiëëk.”

Aa kecök dëeny rin kəc kek wët ci Nhialic lëk kəc gam. Ku kënë yen ëci Nhialic guiri tënë ke.

⁹ Wek aa kəc ci Nhialic kuany ku wek aa kəc kæk Nhialic aya, yen

bënyñaknhom, wun ci loc bi Nhialic luöï, kəc ë Nhialic. Nhialic aci we cööl bei muööth yic ku bäckë ãerden dhëñ apëi yic. Rin bæk kækken puöth ye ke looi lëk kəc.

¹⁰ Wek aa we cie kəc Nhialic, ku ëmën wek aa kacke. Wek aa we kuc ñuëñ ë Nhialic, ku ëmën wek aaci tē ye Nhialic kəc ñuään thïn ñic.

¹¹ Mäthkië, wek aa yök puöu ëbën, wek kəc pîr ke we cit jööl pinynhom ë tën. Duökkë wepuöth ë yiëk käreç ye guäpkun ke wïc, käreç thär kek wëikun.

¹² Piëërkë ë pîr path kam kəc kuc Nhialic, ku na cökkë ya lueel lön ye wek luui käreç, ka bi këpuöth yakë ke looi tîñ bik Nhialic leec aköl le yen bën.

¹³ Rin bi wek kë ci Bëny looi buööth yic, thekkë bány məc baai, bënyñaknhom yen dît,

¹⁴ ku bány kök ci ke luöï bik kəc käreç looi aa tēm awuöç, ku leckë kəc këpath looi.

¹⁵ Rin Nhialic awïc we ku bæk kəc we jääm gup rin kuc kek këñ, cöl aabit tē tîñ kek we ke we loi këpath.

¹⁶ Wek aacie aloony ë kəc kök. Ku duökkë kënë cöl akum käreç yakë ke looi köth. Wek aa loony ë Nhialic luöï.

¹⁷ Thekkë raan ëbën, ku nhiarkë miëthakun ci gam. Thekkë Nhialic ku thekkë bënyñaknhom.

Kë ye gum Jethu nyuöth yo

¹⁸ Kəc luöi aa dhil wët ye bányken lëk ke piñ, ku thekkë

ke apei. Luɔikē kēnē tēnē ke ēbēn, bāny ɲic we ciēēŋ ku bāny kuc we ciēēŋ aya.

¹⁹ Na gum arɛem ke cie awuɔcdun ca looi, ke yī ɲic Nhialic yīpuɔu, ke yīn abī Nhialic dɔɔc.

²⁰ Ye lec ɲō tō thīn tē beŋ yī ku gum arɛem rin awuɔc ca looi? Ku na gum arɛem rin kēpuoθ ca looi, ke yīn abī Nhialic dɔɔc.

²¹ Ee gum kēnē yen ē cɔl Nhialic yī, rin Krītho aci gum ē riɛnkun, ku nyuth we tē bī wek gum thīn cīmēnde, rin bī wek dhɔlde buoθh yic.

²² Acīn awuɔc cī kaŋ looi ku akēc lueth kaŋ lueel ē thuɔŋde.

²³ Wäär ye kek ye läät, akēc bēn adhuk nhom ē wēl rɛc. Ku wäär beŋ ye akēc kɔc bēn riääc lɔn bī yen kēde guɔɔr, aci rot bēn tääu ē Nhialic cin yen luk looi ē cök.

²⁴ Krītho acā awuɔc jɔt, awuɔc kārɛc cuk ke looi, wäär reem ye tim cī rīiu kök, rin bī yok luoi adumuɔöm puɔl ku pīrku ē pīr la cök. Ku tētöök juēc cī yiěk ye aaci we waar ē thou yic.

²⁵ Wek aa we cīt amēl cī dhēl baai, ku emēn wek aaci dhušk ciēēn, bāk raan diɛer ē we cīmēn ye abiöök diɛer amälke buoθh, raan wēikun tūt.

3

Diäär ku Röörken

¹ Kēlä aya, wek diäär wek aa dhil röt thōn rōörkun. Rin na le raan tō kamken ke

kēc wēt Nhialic gam, ka bī luɔidun path cɔl agēm, ke cīn wēt lēk ke.

² Rin aabī pīrdun path ku tē theek wek ke thīn tīŋ.

³ Duökkē röt loi bāk dhēŋ rin kajuēc ye ke tīŋ wegup ayeer kepēc. Cīmēn tē ye wek wenhīim guiɛer thīn. Ku ciɛŋkē mīlɔōŋ tōc ku alēth path juēc kök.

⁴ Duökkē ye luui kēya, ee kē rēer yīpuɔu alɔŋthīn yen ē tē dhēēŋ yīn thīn nyuɔoθh, dhēēŋ la yic athēk ku lier ē puɔu cie rot ē waar tē cök yīn dhiɔp. Ku ee yen dhēēŋ ye Nhialic tīŋ ke path apei.

⁵ Diäär theer wäär path Nhialic nhom ciēŋ ke ɲickē apei lɔn bī Nhialic kē cī thōn dhiel looi, aake cī röt thōn rōörken ku ee kēnē yen ē ke cɔl adhēŋ.

⁶ Thara acīt ē diäärkā, ē ye kē cī Abaram lēk ye bī looi, looi. Ku tē jīɛem yen tēnē ye, aye lueel bānydiē. Wek aa cīt Thara emēn tē looi wek kápath tēnē kɔc kök, ke cīn kē riöök wek.

⁷ Ku wek rōör aya wek aa dhil ciɛŋ apath kek diäärkun, ku ɲieckē lɔn diäär aaci ril cīmēn rōör. Yakē ke ɲieɛ ciēēŋ ku thekkē ke rin keek aabī miśc path Nhialic yök aya cīmēndun. Luɔikē kēnē rin bī rōökkun la cök.

Kɔc cī gam aa gum rin luɔi kápath

⁸ Emēn awiēc ba wēt lēk we wit. ɲieckē ciɛŋ kamkun, ku ye ɲek diɛer kērɛc bī ɲek

yök. Nhiarkë röt cımën ɲek ke wämēnhē. Lier puşu tēnē kəc ebēn. Ku dhielkē röt dhuök piny.

⁹ Na lui kəc kők yī kērac, ke duk col tēnē ke kēreec dēt. Na ye raan dēt yī wēi kērac, ke duk wēi kērac aya. Na loi kəc käreec tēnē yī ke yī thiēc Nhialic bī ke dəc. Yen ee kēn cöl Nhialic yī rin bī yīn dəcde yök.

¹⁰ Cımën ye athör theer wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Raan wic pīr path ku wic bī puşu miēt, ke cie jam wēl rəc ku cīi lueth ye lueel.

¹¹ Ku adhīl luoi käreec puşl ku looi kăpath, adhīl them piānde ebēn bī ɲiec ciēɲ apath kek kəc kők.

¹² Rin Bēny ee kəc path tiit ku ee rōökken piɲ, ku Nhialic ee yenyin pēn kəc käreec looi.”

¹³ Yeɲa bī cöl agum tē wic yīn ye yīpuşu ba kēpath looi?

¹⁴ Na cöl kəc kők yī agum rin looi yīn kăpath, ke kēpath yen aloi rot tēnē yī. Duk riēc ē ke ku duk ye diēer,

¹⁵ ku calkē Krītho aye Bēny piērdun yic. Rēer ke yī cī rot guir akōlakōl ba kəc yī thiēc tēt kē yakē ɲōōth tō wepuōth wek kəc cī gam.

¹⁶ Ku duk kəc ē thany riēl bīk gam, kuēec tēktēk raan dēt nhom. Loi kēya ba cīi ye yök yīpuşu lən le yen awuśc ca looi, rin bī kəc man tēpuōth ciēɲ wek thīn rin ye wek kəc buōth Krītho gup yār kāk yekē ke lueel.

¹⁷ Anuēēn ba gum rin kēpuōth ca looi tē wic Nhialic ye ba gum, tēn tē bī yīn gum rin luoi kērac.

¹⁸ Krītho aci thou arak tōk rin adumuşmku. Yeen ē cīn awuśc cī looi, ku aci nōk bī thou riēnkua yok kəc la gup adumuşm bī yo wat nhīm tēnē Nhialic.

¹⁹ Ku yeen, aci jam wēt Nhialic tēnē wēi mac.

²⁰ Wēikā aa wēi kəc wäär cī jai wäär tiit Nhialic ke bīk kepuōth dhuök ciēēn adumuşmken, wäär guir Noa riānde. Kəc lik ke cī la riāi yic, kəc kabēt, kek aaci Nhialic bēn kony aboor yic.

²¹ Ku kēnē acit miśc nhom, miśc nhom yen aye Nhialic yo kony emēn, rin Jethu Krītho cī jot ē thou yic. Tē jīem yok miśc nhom, yok aaci jam rin acol ye laak wei kəc gup, miśc nhom wētde yic yok aa röt thōn Nhialic ke puōn yer.

²² Ku Jethu Krītho atō pan Nhialic emēn ke rēer cuēny ē Nhialic. Ku yeen amec kāk la riēl ku atuuc nhial ebēn.

4

War pīr yic

¹ Kēya, Krītho ēcī reem ku guum apēi. Ke week, wek aa dhil röt guir bāk gum cımēnde. Na rem raan ku guum, ka cī yepuşu wēl wei adumuşm yic.

² Ku emēn le tuēɲ wek aadhil pīr tēcīt tē wic Nhialic ye thīn, ku acie tē wic piāthkun ye thīn.

³ Wek aaci rēer tēbäär ke we loi kāk ye kəc kēc Nhialic

gam looi. Wek aa rëer ke we yik wepuõth kæk bal ku dëŋ ë määu, ku luoi käreç kəc çal ayär gup, ku duör jak ci kiëët cii ke wic.

⁴ Ku rin cii wek röt ye mät ke bæk aa luui käreç kəc yöör gup aya, ee ke göi ku jiëemkë wegup apeï wël lueth.

⁵ Ku keek aabi dhiel kööc Nhialic nhom yen luk looi tënë kəc pür ku kəc ci thou, bik tët ye lön puõth kæk cik ke looi.

⁶ Raan ci lõc ku dəc aci Wët Puõth Yam læk kəc ci thou, kəc wäär ci Nhialic luk looi tënë ke wäär piir kek, cimën ye yen luk looi tënë raan ëbën. Wët Puõth Yam ëci Jethu læk ke rin bi wëiken pür ë tøk kek Nhialic.

⁷ Të bi kæk loi röt ëmën thök ëbën aci thiök. Cökkë wepuõth ku rëerkë ke we tir nhüm bæk lëu bæk röök.

⁸ Këdit apeï kariëec ëbën yiic ë nhiër bi ñek-ñek anhiaar yepuõu apeï, rin na nhiar kəc kök, ke yin abi käreç yekë ke looi tënë yi päl piny.

⁹ Lor raan bö paandu puön cïn yic tiæl.

¹⁰ Na ñieç miöç juëc Nhialic ci yiëk yi muk, ke yin adhil mişckä luösi apath bi yin ke kəc kök kony.

¹¹ Të piöoc raan ë kamkun, ka dhil kəc aa læk wët ci Nhialic lueel. Ku raan kony kəc kök adhil looi këya riel ci Nhialic gäm ye rin ee luoi kënë. Kwat kë ye raan looi ëbën adhil looi bi alëec gäm Nhialic ë Jethu Kritho, raan la diik ku riel akölrüec ëbën. Yenakan.

Wek aa gum rin ye wek kəc ci gam

¹² Mäthkië, duökkë gëi rin arëem them ë we guömkë, duökkë tak lön kë loi rot kënë acie kë ci rot kaŋ looi.

¹³ Miëtkë puõth, wek aa gum ë dhël töŋ thöŋ kek tëwäär ci Kritho guum thün, rin yen abi ya miët piändun të le yen bën ke diëekde.

¹⁴ Miëtkë puõth të ye we lat rin ye wek Kritho buõth. Na loi kënë rot ke ñieckë lön rëer Wëi diik Nhialic kek we.

¹⁵ Na le raan gum ke cii dhil gum rin awuöc ci looi ye yen näk ë kəc, nadë ke ye cuär, ku ye raan aliäap ku ye rot ciëek kæk kəc kök yiic.

¹⁶ Këya, na gum rin ye yin raan ci gam, ke yi duk guöp riöç, lec Nhialic rin ye yin raan ë Jethu.

¹⁷ Luk abi Nhialic guo looi tënë kəc ëmën, ku Nhialic abi luk kaŋ looi tuen tënë kacke. Na jok Nhialic luk ë yo, ke luk abi dhiel riel tënë kəc këc Wët Puõth Yam bö tënë Nhialic theek.

¹⁸ Cimën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Käril aabi röt kaŋ looi tënë kəc la cök ku bi keek jäl kony,

na ye këya, yenö bi rot looi tënë kəc adumuööm, kəc kuc Nhialic?”

¹⁹ Kəc gum rin yen kë wic Nhialic tënë ke, aa dhil röt thön Aciëŋden kë ci lueel ka bi looi, dhiel tiëŋŋ nhom. Ku dhilkë la tuen ke loi käpath.

5

Wëet tēnē kəcdit ku riēnythii

1 Үен ӗ raandit, ku Үен алӗк kəcdit akut tə kamkun ӗ piändiē ӗbēn. Үен aci tē cī Kritho guum thīn tiŋ. Ku Үен abī diik bī Nhialic nyuəəth rəm kek ye.

2 Wek алӗк ӗ puəu ӗbēn. Calkē röt aaye abiök kəc ӗ Nhialic cī yen ke we kuany bāk ke kony. Wek aacii Nhialic wic bāk luəi kēnē looi ke cit luəi cī we mac thīn. Duəkkē luəi kony wek kəc cī gam ye looi rin ariöp ӗ rot. Luəiökē rin wic wek ye bāk ke kony.

3 Duk rot loi ba kəc cī Nhialic tāau yičök ba ke kony aa cieny ciēt yīn ӗ bēny mɛc ke. Loi rot bī kəc cī gam yīn aa kiēt.

4 Ku tē le Abiöŋdīt bēn ka bī we gām ariöpdīt diik cii ben kaŋ mää.

5 Ku wek riēnythii yakē looi kē cī kəcdit lēk we. Ku week ӗbēn wek kəc cī gam, wek aa dhil puəth aa lier ku yakē röt dhušk piny bāk kəc kək ya luəi, rin yen ӗ kē ye athör thɛr wəl Nhialic lueel ӗlä, “Nhialic aman nhiam ku ӗ dhēŋ gām kəc lir puəth.”

6 Dhuəkkē röt piny Nhialic ril apei cök bī we kony. Ku abī we jat nhial aköl le yen ye tak.

7 Duəkkē wenhiiim ye yiək kək wičckē ke apei, calkē alooi Nhialic, rin ee yen we tiit.

8 Pälkē röt piny ku tiērckē nhiiim. Raan aterdun, jəŋrac ӗ

la tēn, ku le tēn, acit köör cī wəth wic raan ciem.

9 Rēerckē ke we ril ӗ gamdun yic. Duəkkē wətde gam, rin aŋiɛckē miəthakun cī wətde gam pinyhom ӗbēn, aa gum aya cīmēndun.

10 Ku tē cī wek gum tēthinnyəə, ke Nhialic nhiar ʒo apei, yen cī we cəəl bāk diikden akölrīēc ӗbēn rəm, rin ye wek tək kek Kritho, abī kēriēc ӗbēn cök tēnē we. Ku abī we looi bāk gamdun cii war ku cəl we aa ril puəth akölaköl.

11 Bī Nhialic mɛc akölrīēc ӗbēn. Yenakan.

Muəth ciēn

12 Wek aa tuəc athör cī Thilath ʒa kony, wāmääth path cī gam. Wek aa yöök bāk riel gamdun yic, ku luɛl lən kē ca gət ӗ dhēŋ Nhialic ayic, dhil wek rēer thīn ӗ puən la cök.

13 Akut kəc cī gam Babilon, akut kəckuan cī Nhialic kuany aya ke ʒo, ee we muəəth. Ku Marko, manhdien cī gam ӗ we muəəth aya.

14 Miäthkē röt muəth kəc cī gam. Үен ӗ röök bāk rēer ke döör ӗbēn, wek kəc Kritho.

Athör ë rou cï Piter göt Wët nhom

Athör dët cï Piter göt acï gät kəc juéc cï gam pan Athia. Wëtdit ë gët yen athöör, ee lön bik röt tiit käreç ye kəc kək piöç, wël ë kəc thel kək ë bal yiic. Ku kë bï ke kony atö wët Nhialic yic, wët cï kəc cï Jethu Bányda tñj ku pinjë wëtde piöç.

Piter ë gät athöör rin ye kəc ye lueel lön cï Raan cï ləc ku dəc bï bën dhuk pinynhom. Aye Piter lueel lön cï Raan cï ləc ku dəc bï lac dhuk ayic rin acin raan wïc Nhialic bï mää, awïc bï raan ëbën luoi käreç puöl.

Käk tō thïn

Muöth tuenj 1:1-2

Kəc cï gam aa dhil pïr ke cït cöt ë Nhialic 1:3-21

Kəc piöç e lueth 2:1-22

Bën ciëen Raan cï ləc ku dəc 3:1-18

¹ Yen Thaimon Piter, alony ku ya atuny Jethu Kritho, yen agët tënë we. Nhialicda raan luäk yo Jethu Kritho, raan la cök path apëi, acï yo ku week yodhie gäm piöç thönj ë rienke.

² Wek aabi Nhialic nyuöth nhiërde apëi ku cöl we aala döör dit apëi, rin cï wek riël Nhialic ku Jethu Bányda njc.

Kəc cï gam aa dhil pïr tē cït cöt ë Nhialic

³ Jethu acï yo gäm kariëec ëbën ë ciëekde, kək wïcku ke bï yok ke pïr cït tē dhil kəc cï

gam pïr thïn. Kënë acï rot lëu rin cï yok Nhialic njc. Ku ë yen acï yo cöl buk diëekde ku piathde rəm kek ye.

⁴ Ku këya, Nhialic acï yo gäm miöc juéc thiek yiic apëi wäär cï thön yo. Të luui wek ë ke, ke wek aa puut bei käjuéc ë kəc rac ye kəc kuc Nhialic yiék kepuöth, kək ke rac. Ku këya, wek aabi pïr ciëekde yic.

⁵ Rin cï Nhialic kakkä looi ë rienkua, themkë apëi bäk piath mat gamdun yic. Ku matkë njëec ë Nhialic piathdun yic.

⁶ Ku adhiëlkë them apëi bäk duöt ë rot ku gum mat thïn, ku piëerkë cït tē wïc Nhialic ye thïn.

⁷ Themkë apëi bäk kəc kək nhiaar piäthkun ëbën ku nhiarkë Nhialic aya.

⁸ Kakkä kek aa käpuöth wïc ke, ku na njëckë Bányda Jethu Kritho, ka bäk muk apëi wepuöth. Ku këne acï we bï cöl acit adakrööt cie piërden ye kuëec nhom.

⁹ Ku raan liiu käpuöthkă tënë ye, athönj kek raan cï cöör cie daai, ku acï nhom mää lön cï adumuöömke laak wei.

¹⁰ Këya, miëthakäi, themkë bäk pïr dhël ye nyuöth lön cï Nhialic we ləc ku cöl we bäk aa kacke. Na luöikë këya, ke wek aacï gamdun bï kan puöl.

¹¹ Ku këlä, Bányda ku ye Aluänđa, Jethu Kritho abi we yiék yic dit apëi bäk la bäänyden akölrïëec ëbën yic.

¹² Këya, wek aaba ya tək nhüim akölaköl bäk kakkä aa tak cək alön njc wek ke, ku cək

alɔn cī wēl yith cī ke piöc tēnē we teem wenhūm aya.

¹³ Aya tak ē yic ba we ya tāk nhūm tē ɲot piir ɣen.

¹⁴ Anjɛc lɔn bī ɣen guɔ liu pinynhom rin aci Bānyda Jethu Krītho lēk ɣa ayic.

¹⁵ Aba them apɛi ba dhöl bī wek kākā lək aa tak, aköl le ɣen thou, looi.

Piter ku atuuc kək aaci lɛc Jethu tɪŋ

¹⁶ Acie anyiköl takku ē path, yen yeku lēk we wäär ye ɣok jam tēnē we tē bī Bānyda Jethu Krītho bən dhuk pinynhom kek riöldit apɛi. ɣok aaci riölden cī yen rot waan bī ruɛl bī la diardiar tɪŋ ē nyiɛnkua.

¹⁷ ɣok aa ɣo tō thīn ē gət nhom wäär leec Wāda Nhialic ye, ku looi bī rot waan bī ɣer apɛi bī la diardiar. Tēwäär tō ɣok ē gət nhom, ɣok aaci röl piŋ, röl bō nhial tēnē Nhialic ke lueel ēlä, “Kēnē ē Wēndiɛn nhiaar, mit ɣen pušu tēnē ye.”

¹⁸ ɣook nhūm guɔp, ɣok aaci röl kēnē piŋ ke bō nhial wäär rēer ɣok kek ye ē gɔn Nhialic nhom.

¹⁹ Kēya, ɣok aaci diu wēl cī gət thɛɛr, wēlke keye kək kək Nhialic tɪŋ lək kək. Wēt kēnē athōŋ ke many dēp muöŋth yic. Ee dēp ɣet bī piny bak, ku ruɛl Krītho ē dēp wepuöth cimɛn ye ciɛer bak piny ruɛl bēɛi pinynhom. Ee kēpath yen abāk looi tē tēu wek wepuöth kək keye kē ke piöc.

²⁰ Kē lēukē bak deet yic apɛi, ee lɔn acin raan lēu ye bī kək ye Nhialic nyuöth kək

kəkke tɪŋ, kək cī ke gət athör thɛɛr yiic, teet yiic rielde ē rot.

²¹ Rin acin raan kək Nhialic tɪŋ cī wēt Nhialic kaŋ lək kək rielde ē rot. Ee Wēi Nhialic yen ē kək kək Nhialic tɪŋ cök nhūm tē lueel kek wēt bō tēnē Nhialic.

2

Kək piöc ē lueth

¹ Wäthɛɛr kək aa lueth keye ye lueel lɔn ye kek kək kək Nhialic aake cī tuöl kam kək, ku kēlä, kək piöc ē lueth aabi tuöl kamkun aya. Aabi piöc wēl lueth bī gam rac kək puöth. Ku kək piöc ē luethkā aabi kuc lɔn cii Raan cī lɔc ku dɔc ye Bēnyden yen cī ke waar adumuöŋm yic. Ku luɔiden, aabi kek kē rɛc ke guɔ ɣok thīn.

² Kēlä aya, kək juɛc ē Nhialic aabi piöcɛden rɛɛc kēnē buöŋth yic, ku rin kārɛc yekē ke looi, kək aabi kuöc aa jam dhəl yic cī Nhialic nyuöth kək.

³ Rin wic kek wēu juɛc tēnē we kek kək piöc ē luethkā, aabi we muör anyikööl yekē keek tör. Ku tēthɛɛrɣɔn agut emɛn, Nhialic bī luöŋden looi ku yen bī keek rac, arɛer ke cī rot guir bī keek tēm awuöc.

⁴ ɣen aluel kēnē rin Nhialic akēc atuucken nhial puöl wäär looi kek adumuöŋm. Aaci bēn piɛer muöŋth yic tēthuth mec yic apɛi ke cī ke rek, ke tit aköl bī yen luŋdit looi tēnē ke.

⁵ Ku kēlä aya, Nhialic akēc kək thɛɛr wäär kuc ye pinynhom bēn puöl. Acī piny bēn col

abor bi kockä mou ebën. Ee Noa raan wäär kəc lek dhël la cök yen aci bën kony kek kəc kək kadhrou.

⁶ Ku Nhialic aya aci gen Thodom ku Gomora bën tēm awuöc, ku cuëny ke bik aa col kek kəc ku kək tō thïn ebën. Kënë aci Nhialic looi bi kəc nyuöth kë bi rot looi aköldä tēnē kəc cii kuc e wëtde.

⁷ Ku yeen aci Lot bën kony, rin ye Lot raan path man käreç ye kəc kək ke looi.

⁸ Tēwën rēer raan puöth kënë e kamken, ecie puöu ye miät akölaköl tē tñj yen käreç ye looi.

⁹ Cüt lön cī Bāny kakkä looi, aye nyooth lön anjic tē bi yen kəc path kuony thïn kək gumkē ke yiic, ku tēm kəc rēc awuöc akölaköl yet aköl luñdüt,

¹⁰ kəc ke looi kək e bal la biñh ye guäpken ke wïc ku kueeckē bäāny Nhialic.

Kəc piöoc e luethkă aa ril nhüim ku aa puöth lac thöök, ku aacie jak puöth tō nhial ye theek, aa yekē ke läät.

¹¹ Na cök atuuc Nhialic la riöldüt apēi tēnē ke, aacie kəc piöockä ye läät Nhialic nom.

¹² Kəc piöoc luethkă, aa kək wïc piäthken ke kek aa yekē ke looi e path cīmēn lääi cie tak. Kēya, aa kəñ dhöl yiic e path ke cïn yiny peth dhël kek keyiic, ku cik ke kəñ deet yiic. Ku kēya, aabi Nhialic nək cīmēn dhie ye raan län tō thïn ye nək dām ku nək.

¹³ Kəc piöoc luethkă käreç looi tēnē kəc kək, aabi luöi

käreç aya. Rin keek aa puöth miät tē looi kek käreç. Ku miät piänden ayekē yök tē mith kek ku dökkē ku loikē kək bal cök aköl e path. Ku kēlä, aa yär guöp bēēi tēnē we tē looi kek käreçkă ke we mith e tök ke ke.

¹⁴ Keek aa rēer ke wïc diäär, ku aacie köc wïc wïc luöi käreç. Ku keek aa kəc cii gamden ril tēnē Jethu muör bik adumuööm looi. Ku keek aaci düt e puöu njēç. Ku keek aabi Nhialic tēm awuöc rin käreç yekē ke looi.

¹⁵ Aaci luöi kăpath puöl ku dhukkē dhël jəñrac. Aaci tē ye Balaam wën Biör luui thïn buöoth yic, raan wäär nhiar wēeu ye ye riöp bi käreç looi.

¹⁶ Ku Balaam aci Nhialic bën mät apēi rin käreç cī looi. Akajade aci bën jam cīmēn e raan, ku pēen Balaam bi cii e luui cīmēn raan cī muöl.

¹⁷ Kockä aa cüt wēr cī döu ku aa cüt athöör, ye yom kuaath e path. Nhialic aci tēcol thuth yic tēn kəc piöoc luethkă looi tēnē ke.

¹⁸ Keek aa jam e nhiaam wël cïn kë ye kuany thïn. Ku aa luui kək e bal bi kek kəc deep, kəc puoc gam puoc jäl tēnē kəc kēc wēt Nhialic gam.

¹⁹ Ayekē lek kockä lön bi kek nhüim lääu lööñ juēc ye kəc cī gam ke theek, ku keek nhüim aa loony käreç yekē ke looi, rin raan e ya alony käreç ye looi käreç cī ye rum puöu ye rac.

²⁰ Na kəc cī kək tō pinynhom, kək kəc col ayik kepuöth luöi käreç puöl, rin cī kek wēt Bānyda ku ye Aluāñda Jethu

Kritho ɲic, ku na benkë luoi käreç dhuøk ë pinyhom, ka jol rëçc apëi abik tēwäär kēc kek Jethu ɲic waan thok.

²¹ Ee bi ɲuëñ apëi tēnë ke tēnë kēc kek dhël la cök kaɲ ɲic, ku benkë kuc löɲ ci Nhialic lëk ke.

²² Kë ci rot looi tēnë ke aye nyooth löñ wël ye këɲ lueel ëlä yith, “Jöɲ ë ɲök dhuøk,” Ku, “Dir baai ci deɲ lök ë rot bën daal tiök yic.”

3

Jethu abï bën dhuk

¹ Kockiën nhiaar, kënë athör dët ye athör rou ca bën gät we. Athörkä yiic ëbën, aca them ba we bën lëk käk ɲieckë ke, rin bi wek wenhüm tääu thïn bäk aa tak apath.

² Awiëc bäk wël ë Nhialic ci kəc käk Nhialic tiɲ lueel wäthëer, ku kë ci Bányda ku Aluãnda, cöl aye atuuc lëk kəc, aa tak.

³ Wët tuenɲ bäk kaɲ deet yic ë löñ tē le nïn aköl luɲdüt thiök, ke kəc kök ręc, kəc ke looi käk wïc piäthken kepëc aabi tuöl. Ku keek aabi we aa bui.

⁴ Ku luelkë, “Acï Jethu thön löñ bi yen bën ku luelkë, ye yic? Yen ako? Wärkuan düt aaci thou wäthëer, ku këriëc ëbën aɲot cit tēthëer wäär cek Nhialic piny.”

⁵ Ku aluelkë këya rin ci kek nhüm riël bik yic cii gam, yic ci Nhialic nhial ku piny cak wäthëer ë wët lueel ë path. Wëtdden ci lueel aci piny cöl atul pïu yic,

⁶ ku Nhialic aci pïu looi aya, pïu aboor bi yen ke piny kënë rac.

⁷ Ku nhial ku piny tö thïn ëmën, aaci Nhialic wët lueel aya löñ bi kek rëer thïn yet aköl bi yen ke rac. Ku ee mac yen abi ke rac. Aa męc ke rin aköl bi yen ke luk looi ku ręc kəc cii wëtde ye gam.

⁸ Duökkë nhüm mär ë kënë kockiën nhiaar. Acïn kënë wääc tëktëk Nhialic yic ë kam akäl tök ku ruöñ tiem tök, aa thöɲ kedhie karou tēnë ye.

⁹ Nhialic acie gääu bi kë ci thön bi looi cöl aloi rot cök alön ye kəc kök ye tak këya. Alir pušu kek we, rin acïn raan wïc bi rac, awïc bi kəc ëbën kepušth wël wei adumušmken yiic ku dhukkë tēnë ye.

¹⁰ Ku Bëny abi bën aköl cïn raan ɲic ye, cïmën dhie ye cuär ye looi këya. Ku aköl kënë arööldit apëi abi rot looi, ku käk tö nhial aabi riääk, aabi mac rac, ku piny kek käk tö thïn aabi dëp ëbën bik liu.

¹¹ Ku cit löñ bi kajuëckä ëbën rac këya, ke we ye kəc bi yiëndë ëmën? Wek dhil pïr pïr la cök ë Nhialic nhom,

¹² tē rëer wek ke we tit aköl bi Nhialic luk bën looi tēnë kəc ë pinyhom, ku lušöikë apath bi aköl kënë lac bën. Aköl kënë yen aköl bi mac dëp ku ręc nhial, ku atuöc abi käk tö nhial lëeɲ.

¹³ Ku yok kəc ci gam, titku nhial ë yam, ku piny ë yam wäär ci Nhialic ke thön bi kəc

la cök, la p̄ir th̄in t̄ec̄it t̄ē w̄ic
Nhialic ye.

¹⁴ K̄ēya k̄ockiēn nhiaar,
t̄ē r̄ēer wek ke we t̄it ak̄öl
b̄i Nhialic luk looi t̄ēnē k̄ac
p̄inynhom, wek aadhil luui
ap̄ei b̄i week yök ke we ē k̄ac
la cök c̄in gup adumuööm, ku
lak d̄öör ke ye.

¹⁵ Tiēṅkē lier puöu B̄änyda
ke c̄it dh̄el b̄i k̄ac kony k̄äk r̄ec
keek yiic. Yen ē k̄ēnē c̄i Paulo,
raan nhiarku c̄i gam c̄imēnda
we gät ē ṅiēēc k̄āṅ c̄i Nhialic
yiēk ye.

¹⁶ K̄elä aya, Paulo ac̄i ṅiēc
gät rin ē k̄äkkä athör yiic ēb̄en
c̄i tuöc k̄ac c̄i gam. Ku athörk̄ä
aala yiic k̄ök ril yiic cie deet.
Ku aac̄i k̄ac ē piööc, k̄ac kuc
k̄āṅ koor gamden ye teet yiic
apath, c̄imēn ye kek w̄el k̄ac
th̄eer ē Nhialic kuöc piööc aya.
Ku k̄elä, aa k̄ē r̄ec ke b̄ēēi t̄ēnē
ke ē röt.

¹⁷ Ku wek k̄ockiēn nhiaar,
wek aa ṅiēc ē k̄ēnē th̄eer. Tiēt̄kē
röt apath b̄i k̄ac kuc yithk̄ä we
c̄i m̄är ē piööc̄den ē lueth, b̄äk
jäl dh̄eldun la cök r̄ēer wek
th̄in.

¹⁸ Ku wek aa dhil la tuen̄
ak̄ölaköl ke we ṅiēc nhiēr ku
lier ē puöu B̄änyda ku ye
Aluāṅda, Jethu Kr̄itho, ku
juakkē ṅiēēc̄dun t̄ēnē ye. B̄i
ya leec ēmēn ku ak̄ölr̄iēc̄.
Yenakan.

Athör tuej cī Joon gōt Wēt nhom

Athör tuej cī Joon gōt ala yic wël dīt karou kek ke gēt yen athöör, tuej ē wēt bī yen kōc riεl puōth bīk aa rēer ē tōk kek Nhialic ku Wēnde Jethu Krītho. Ku dēt, ee wīc Joon bī kōc cī gam cōl atīr nhīm piōōc ē lueth bī gam kēnē rac. Piōōc kēnē acie rōm kek kāk ē Jethu Wēn ē Nhialic. Kuec ē piōōc kēnē, yen acī Joon ηiec teet yic lōn Jethu Krītho ē ye raan ayic, ku acī nyooth lōn raan cī Jethu gam ku nhiεer Nhialic, ka dhil kōc nhiaar ēbēn.

Kāk tō thīn

Wēt Nhom 1:1-4

Nhialic ee Ruεl 1:5-2:29

Mīth Nhialic ku mīth jōηrac

3:1-24

Yic ku lueth 4:1-6

Kāk ye looi rin ē nhiēr 4:7-

21

Gam ril apēi 5:1-21

Wēt ē Pīr

¹ Wek aa gāt wēt raan yen cī Wēt Nhialic lēk kōc, ku yen cī kōc gām pīr akōlriēēc ēbēn. Yen ē tō thīn thēer kēc kēriēēc ēbēn cak. Ku ēmēn yok aaci wēlke piη, ku yeen acuk tīη nyiēnkua. Acuk tīη, kāk cī looi aa cuk tīη ku acuk gōot ciēnkua.

² Acī Nhialic cōl aye raan. Acuk tīη ku wek aa lēkku yic cuk tīη. Alēkku we lōn raan kēnē yen ē pīr akōlriēēc ēbēn yiēk kōc, ee tō thīn wāthēer ku

yeeen ē rēēr kek Nhialic Wāda, ku acī Nhialic nyuōth yo.

³ Kēya, raan cuk tīη ku piηku wēlke, yen ē raan lēkku we, rin bāk rōt māt yo aya bāk la gam tōk kek yo. Ku gamda yodhie atō tēnē Wun ku Wēnde Jethu Krītho.

⁴ Wek aa gāt kākka rin bāk rōt māt yo gamda yic rin bī miēt piānda dīt apēi.

Nhialic ee Ruεl

⁵ Ku wēt cī Jethu lēk yo ku yen lēkku we ēmēn akīn. Nhialic apath, ala guōp wic, acit ruεl, ku acīn acuōl.

⁶ Na yeku lueel lōn cī yok rōt māt tēnē Nhialic ku ηot yo ye luui kārēc, ke wēt luelku acie yic. Ku aye kākkuan yeku ke looi nyuōth lōn cī yok kuec yiny Nhialic.

⁷ Ku na yeku luui kāk wīc, ke yok aatō ruεl yic cīmēn tō Nhialic ruεl yic, ke yook aabī yoyiic mat, ku thon Wēnde Jethu abā adumuōōmkua laak wei ēbēn yōgup.

⁸ Na yeku lueel lōn yok acīn gup adumuōōm, ke mēth yen aye yok rōt math, ku yook aa kuc yiny cī Nhialic nyuōth yo.

⁹ Ku na lēkku Nhialic lōn cī yok kārēc looi, ka pēl kārēc cuk looi piny ku wuuny ke wei yōgup buk bēn aa kōc path tēnē ye, rin acī lueel lōn bī yen kārackua aa pāl piny, rin kē ye lueel aye dhiel looi akōlakōl.

¹⁰ Ku na luelku lōn kēc yok adumuōōm looi, ka yeku lueel lōn ē Nhialic yen ē lueth lueel, ku yook aa kēc wētde gam.

2

Raan cī lōc ku dōc ē ʔo kony

1 Wēt gāt ʔen we athōōr miēthkiē, ee wēt bāk kārēc cīi ye looi. Ku na le raan lui kērac kamkun, ke ʔok aala raan Nhialic thiēēc ē rienkua bī kārackua pāl piny. Raan kēnē ē Jethu Krītho cīn kē dak yeguōp ē Nhialic nyin.

2 Yen ē raan cī thou rin bī adumuōōmkua pāl piny. Aacie adumuōōmkua ē rōt kek ye Nhialic ke pāl piny ē wētde, aaye ke pāl piny agut adumuōōm kōc pinynhom ēbēn aya.

3 Dhēl ye nyuōōth lōn ŋic ʔok Nhialic ayic, ee wēt nadē ke ʔo thek lōōŋke.

4 Na ye raan lueel ka ŋic Nhialic, ku acīi lōōŋken cī lēk kōc thek, ke lueth yen aye lueel ku akuc kāk ē yith tēnē Nhialic.

5 Ku raan luui kē cī Nhialic lueel, ke nhiērde acīi thok bī kaŋ dak tēnē Nhialic. Ee kēya, kēn ʔo nyuōōth lōn ye ʔok tōk kek Nhialic akīn,

6 na ye raan lueel ka cī yeyic mat ke Nhialic, ka dhil a luui cīmēn wāār ye Jethu luui.

Lōŋ Yam

7 Ke week kōckīēn nhiaar, wēt gāt tēnē we acie lōŋ yam. Ee lōŋ tōŋ ʔōn cāk piŋ ʔōn jōōk wek mat tēnē Jethu.

8 Kēya, lōŋ gāt we kēnē ala yic wēt ē yam, rin dhēl cī Jethu pīir thīn acī nyuōōth ʔo wēt ē yen yam, ku aye piērdun nyuōōth aya lōn yen lōŋ yam rin kārēc aacī dhuk

piny, rin ruēl Nhialic acī nyuōōth.

9 Na le raan ye lueel lōn luui yen ruēl Nhialic yic, ku ē kam awēn, ke man raan cī gam, ke raan kēnē aŋot rēēr muōōth yic agut ēmēn.

10 Kōc ē kōc cī gam nhiaar kek aa kōc pīr ruēl Nhialic yic, ku abī ke cōl acīn kēērēc loikē.

11 Ku kuat raan man raan cī gam, acīt raan tō muōōth yic kuc tēn le yen thīn. Rin cī muōōth ye cōl acīi piny tiŋ.

12 Wek kōc cīt miēthkiē, wek aa gāt athōr kēnē, rin aŋicku Nhialic acī kārēc pāl piny tēnē we, rin Raan cī lōc ku dōc.

13 Wek kōc we kōŋ gam, wek aa gāt, rin wek aa ŋic raan tō thīn thēer ke piny kēc cak.

Wek kōc puōc gam, ʔen agēt tēnē we rin cī wek jōŋrac gōōk.

14 Wek aa kōc cīt miēthkiē, wek aa gāt wēlkā rin cī wek aa kōc cī Nhialic Wāda ŋic.

Wek kōc we kōŋ gam, wek aa gāt rin wek aa ŋic raan tō thīn thēer ke piny kēc cak.

Wek kōc we puōc gam, wek aa gāt ē rin cī wek wēt Jethu gam apei, ku bī wēt Nhialic arēēr wepuōōth akōlakōl, ku week aacī jōŋrac gōōk.

Duōkkē kāk pinynhom ye nhiaar

15 Duōkkē ke ye nhiaar dhāl kōc rēc pīr tō pinynhom, duōkkē ke ye nhiaar kāk pinynhom. Rin raan nhiaar

käk tō pinynhom, aci lēu bī Wāda Nhialic nhiaar aya.

¹⁶ Dhöl rɛc kɔc tō pinynhom cīt emēn ye kɔc luui kē nhiarkē wickē, ku yekē nhiaar kē cīk tīŋ, ku yekē nhiam kajuēc tō tēnē ke. Dhōlkā aa dhöl pīr pinynhom. Aacie bēn tēnē Nhialic Wāda.

¹⁷ Piny kēnē aya, aci Nhialic jɔk bī rac kek kɔcken nhiaar ye, ku raan kē wīc Nhialic looi ē pīr akōlriēc ebēn.

Raan ater Raan cī lɔc ku dɔc

¹⁸ Miēthkiē, thōk ē piny aci thišk. Acuk lēk we thēer lɔn bī raan ater Raan cī lɔc ku dɔc tīc. Acāk tīŋ kɔc ater Raan cī lɔc ku dɔc juēc aaci tuōl. Wēt kēnē, aye nyuōth ē yic lɔn cī thōk piny thišk.

¹⁹ Kɔckā, aake rēer ke ɣo ē tōk, ku aaci jāl emēn. Keek aake kēc kepuōth māt ɣo ē yic alanden, diēt aa ŋuōt ke rēer kek ɣo. Jalden ē ye nyuōth wēt kēc kek kepuōth māt ɣo.

²⁰ Ku wek aa kɔc ye Nhialic Wēike tāāu wepuōth, ku kēya, yen aci wek kāk yith ŋic wedhie.

²¹ ɣen aci gēt tēnē we rin ye ɣen ye lueel lɔn cī wek yic Nhialic ŋic. ɣen agēt tēnē we rin wek aa ŋic yiny ē Nhialic. Ku rin ŋic wek ye acīn luenh tō yiny ē Nhialic yic.

²² Ye raan yīndē yen alueeth? Ee raan ye lueel, Jethu acie yen Raan cī lɔc ku dɔc. Raan cīt kēnē, ee raan ater Raan cī lɔc ku dɔc, ku ē Nhialic Wāda kek Jethu Wēnde kek aaci yen ke kuc.

²³ Na le raan tōŋ kuc lɔn cī Jethu ye Wēn Nhialic ka ril yic apēi tēnē ē raan kēnē bī mat kek Nhialic Wāda. Ku na cī gam lɔn ye Jethu Wēn Nhialic, ka bī mat kek Nhialic Wāda.

²⁴ Yakē wēt Nhialic wāar yen cāk gam muk wepuōth akōlakōl. Na muōkkē wēt wāar cī lēk we wāar mēt wek rōt Jethu, ke wek aabi pīr ke we ye tōk kek Jethu ku Nhialic Wāda.

²⁵ Ke ɣook aabi pīr akōlriēc ebēn pan Nhialic cī Jethu ɣo thɔn bī yiēk ɣo.

²⁶ Wek aa gāt rin wēt kɔc we them bīk we muōr.

²⁷ Ku week aaci Jethu yiēk Wēi Nhialic, ku rin rēer Wēike ke we, ke wek aaci ben wīc raan dēt piōoc we. Ku Wēi Nhialic ē we piōoc kēriēc ebēn, ku piōoc we yiny cīn yic lueth. Kēya, wek aaya yōok bāk aa mat ke Jethu tēcīt tē cī Wēi Nhialic we lēk thīn.

Mith ē Nhialic

²⁸ Wek aaya yōok aya miēthkiē, bāk aa rēer ke we mēt kek Jethu. Rin na ben la bēn pinynhom, ke ɣook aaci gup bī riōoc buk rōm kek ye.

²⁹ Ee kēya, cīt mēn ŋic wek ye lɔn le Raan cī lɔc ku dɔc cōk. Kēya, aŋiēc kē aya na ye raan kē la cōk looi, ka cī ya manh ē Nhialic.

3

¹ Takkē wenhūim yen kē cī Wāda Nhialic luōi ɣo rin nhiērden rēer kek ɣo, ee kē nhiēer yen ɣo apēi, abi ɣook cōl aaye miēthke, ku ē yic alanden ɣok aaci ya miēthke.

Ku wēt kuc thān pinynhom ye, lōn ye ʒok mīth Nhialic, ee rin kuc kek Nhialic.

²Wek kōckieñ nhiaar emēn, ʒok aaci ya mīth Nhialic. Ku aṅot kucku tē bī ʒok yiēndē thīn akōldā. Ku yeen aṅicku, tē le Raan cī lōc ku dōc dhuk pinynhom, ke ʒok aabi ciēt ye, rin abuk tīṅ ē yic, ye yen ṅa.

³Ku week, raan ye ṅōōth lōn bī yen ciēt Jethu, ka dhil yeguṣp wuṣōny wei adumuṣōmke bī rēer ke la wic, cimēn Raan cī lōc ku dōc cie adumuṣōm ye looi.

⁴Kuat raan la tueṅ ke loi awuṣc Nhialic nyin, ee Nhialic ku lōōṅke kek aaye dhōl yiic.

⁵Aṅieckē, kēn bī Raan cī lōc ku dōc pinynhom, ee lōn bī adumuṣōmkua bēn wuṣōny wei ʒogup, ku yen nhom acie adumuṣōm ē looi acīn.

⁶Kēya, tē cī raan rot mat kek Jethu, ka cī adumuṣōm looi akōlakōl, ku raan adumuṣōm looi akōlakōl aye nyuṣōth lōn kuc yen Raan cī lōc ku dōc alanden.

⁷Wek miēthkiē, tiēerkē nhīim, bī ciēn raan ruēny we. Raan ye looi ē kēpath ala cōk cimēn le Raan cī lōc ku dōc cōk.

⁸Ku raan awuṣc looi akōlakōl ē raan jōṅrac, rin jōṅrac acā awuṣc looi tēwāar cieḱ ē piny. Ku Wēn Nhialic acī bēn pinynhom bī kē cī jōṅrac looi bēn rac.

⁹Acīn raan ya manh Nhialic ku ṅot ye luui kārēc. Rin pīr Nhialic atō yeguṣp.

Acie awuṣc looi akōlakōl, rin ye yen manh Nhialic.

¹⁰Ku kēn mīth Nhialic ku mīth jōṅrac nyuṣōth akīn, kōc cie luui kāpath, ku kōc cie miēthakēn ye nhiaar, aacie mīth Nhialic.

Nhiarkē rōt kamkun

¹¹Kēnē yen ē wēt cāk piṅ nyin yic wāar mēt wek rōt Raan cī lōc ku dōc, lōn dhil ʒok rōt aa nhiaar kamkua.

¹²Kēya, duṣkkē rōt thōṅ raan ʒon cōl Kain, raan luui kāk jōṅrac cī mēnh nōk. Yenō kēn nēk mēnhē? Kēn nēk yen mēnh Abel ē wēt ē mēnh luui kāk la cōk ku yeen ē luui kārēc.

¹³Kēya, duṣkkē gēi miēthakāi tē mēen kōc ē pinynhom we.

¹⁴Aṅicku alanden lōn ʒok aa ʒo cīt kōc cī thou, ku emēn ʒok aa rēer pīr akōlriēec ēbēn yic, kēnē ayeku ṅic rin emēn ʒok anhiar wāmāthakua kōc cī gam. Na ye raan cī wāmēnhē nhiaar ka ṅot rēer ke cīt raan cī thou.

¹⁵Ku tēnē Nhialic, raan man kōc kōk athōṅ kek raan cī raan dēt nōk, ku aṅieckē raan kōc nōk acīn pīr akōlriēec ēbēn pan Nhialic tō kek ye ē yic.

¹⁶Nhiēr ayeku ṅic kēlā, Jethu acī rot cōl anāk rin bī yen ʒo waar adumuṣōmkua yiic, aye nyuṣōth lōn nhiēr yen ʒo. Ku kēya, ʒook aya ʒok aa dhil rōt cōl anāk rin miēthakāi kua.

¹⁷Kēya, cimēn na ye raan la kāṅ ku tīṅ mēnhē dēt cīn kāṅ ku kueec bī cī muṣc, ka

cii lëu bi lueel lön nhiëer yen Nhialic.

¹⁸ Wek miëthkië acuk bi ya lueel ë path Ƴothook lön nhiëer Ƴok röt kamkua, Ƴok aa dhil röt kony kamkua käk yeku ke looi yiic.

¹⁹ Na cüt nhiër nhiëer Ƴok röt ë kënë, ka buk jal Ƴic ayic lön Ƴok aa kɔc Nhialic, ku cuk ben aa diëer.

²⁰ Na ye käk yeku ke looi Ƴo cɔl aaye kɔc rac, ka dhilku Ƴic lön tēktēk Nhialic awär taktākda, anjic keriëec ebën ë cök.

²¹ Wek kackië, na cii käk yeku ke tak ye lēk Ƴo lön ye Ƴok kɔc rac, ke Ƴok aacii gup bi ya riöc tē rōök Ƴok tēnë Nhialic.

²² Ku abi Ƴo gām kuat käk cuk thiëec, rin ë kē cī lueel yen ayeku looi. Ku Ƴok aa pīr dhēlden miēt pušū yic.

²³ Kē cī Nhialic lēk Ƴo ë lön buk la gam tēnë Wēnde Jethu Kritho, ku Ƴok aa dhil röt nhi-aar kamkua, cüt tēwäär cī yen ye lēk Ƴo thīn.

²⁴ Kuat raan loi kē wīc Nhialic aci rot mat kek Nhialic, ku Nhialic ë rēer kek ye. Ku tē ye Ƴok ye Ƴic thīn lön cī Nhialic rot māt Ƴo, ee Wēiken cī gam Ƴo.

4

Wēi yic ku wēi lueth

¹ Wek kɔckiën nhiaar duškkē wēt raan ye lueel lön le yen ke wēi ë guɔ gam, kanjē wētde tak yic apath bāk Ƴic lön tō Wēi Nhialic yeguöp alanden, rin cī alueth kāj tīj thiëi pinynhom ebën.

² Tē lëu bi yīn raan rēer kek Wēi Nhialic Ƴic thīn akīn. Ee raan ye lueel lön Jethu Kritho aci bēn pinynhom ke cüt raan, Wēi Nhialic arēer kek ye.

³ Kuat raan kuc kākā aci rēer kek Wēi Nhialic, ee riel jɔj ater Raan cī lɔc ku dɔc yen arēer kek ye. Yen wäär cāk piŋ lön bi yen bēn, aci bēn, arēer pinynhom emēn.

⁴ Ku wek miëthkië, wek aa kɔc Nhialic, ku wek aacii jai piöc ë kɔckā. Wek aacii jai piöc käreɔc rin rēer Wēi Nhialic kek we, ku yen aril tēnë jɔjrac yen mac kɔc kuc Nhialic pinynhom.

⁵ Aluethkā aa kuc Nhialic. Käk yekē ke lueel aa käk ye kɔc kuc Nhialic ke lueel. Ku kɔc kuc Nhialic aa wētden gam.

⁶ Ke Ƴook kɔc cī gam Ƴok aa kɔc Nhialic. Ku kuat raan Ƴic Nhialic ë pišcda gam, ku kɔc kuc Nhialic aacie pišcda ye gam. Ku ë yen tē ye Ƴok kɔc rēer Wēi Nhialic kegup Ƴic thīn, ku kɔc rēer jɔjrac kɔc ruēeny kegup.

Nhialic ee Nhiër

⁷ Ke week kɔckiën nhiaar, yeku röt nhiaar ë kamkua, rin ë Nhialic yen Ƴo cɔl anhiar kɔc kök. Kuat raan kɔc kök nhiaar, aye nyuɔth wēt ë yen manh Nhialic ë yic ku anjic Nhialic.

⁸ Ku raan cii kɔc kök ye nhi-aar akuc Nhialic, rin Nhialic ë nhiër.

⁹ Ku Nhialic aci nhiërde nyuɔth Ƴo rin aci Wēnden tōk cɔl abō pinynhom ë tēn, rin buk pīr alanden ë riēnke.

10 Nhiër ë yic acie wët bï yok Nhialic nhiaar, ee lön nhiëer Nhialic yo, ku kënë yen acï yen Wënde tuöc ë pinynhom bï bën thou rin bï adumuömkua päl piny.

11 Ke wek kackië, na ye Nhialic kë nhiaar yo apëi këlä, ke cie yic buk röt aa nhiaar kamkua?

12 Acin raan cï Nhialic kañ tñj, ku na nhiarku röt kamkua ke Nhialic abï ya mat kek yo, ku nhiërde abï rot a luöi yo təcit tē wic ye.

13 Yok aaci Nhialic yiëk Wëike, ku buk aa njic këya lön cï yok aa tök kek ye, ku yeen ë tök kek yo.

14 Ku acuk tñj, ku yen ayeku lëk kəc aya, lön cï Nhialic Wäda Wënde tuöc pinynhom bï raan ebën bën luök.

15 Na ye raan lueel lön ye Jethu Wën Nhialic, ke Nhialic acï mat kek ye ku acï mat kek Nhialic.

16 Ku nhiërde tënë yo acuk njic ku gamku.

Nhialic ee nhiër. Ku na ye raan Nhialic nhiaar ku kəc kək, ka cï mat kek Nhialic, ku mët Nhialic kek ye.

17 Nhiërda ë la cök tē cïi yok gup ye riöc aköl lunđit, rin yok aa pïr pinynhom təcit tēwäär pïir Jethu thïn.

18 Kuat raan tō nhiër yepuöu acin kë ye yen riöc. Rin nhiër ë yic, ee riöc cuöp wei. Kəc aa riöc tē ye kek ye tak lön bï ke tēm awuöc, ku raan ë riöc acïi nhiërde la cök.

19 Kënë yo yiëk riel buk Nhialic nhiaar ku kəc kək, ee rin cï yen yo kañ nhiaar.

20 Ku na le raan ye lueel ka nhiaar Nhialic, ku ë kam awën ke man mənkhën cï gam, ke raan kënë ë lueth yen aye lueel. Rin acïi lëu bï raan Nhialic nhiaar, Nhialic këc kañ tñj, ku cïi raan nhiaar, raan ye tñj akölaköl.

21 Ke yook, yok aa dhil kəc nhiaar aya, rin yen kë cï Nhialic lëk yo buk aa looi. Acï lueel kuat raan nhiaar Nhialic adhil kəc nhiaar aya.

5

Gam tënë Manh ë Nhialic

1 Kuat raan ye gam lön Jethu yen ë Raan cï ləc ku dəc, ke raan kënë ë manh Nhialic. Ku na yeku nhiaar raan yen Wäda, ke yook aa dhil miëthke nhiaar aya.

2 Ayeku njic alanden lön nhiëer yok mïth ë Nhialic, tē nhiëer yok Nhialic ku yeku looi kuat kë ye lëk yo buk looi.

3 Yën ë jam këlä, rin na nhiarku Nhialic ayic, ke yok aa dhil kək cï lëk yo looi. Käkkä aaci yïic ril buk ke looi.

4 Rin kuat manh Nhialic ala riel bï kuc dhöl kəc kuc Nhialic, ku alëuku buk looi rin cï yok la gam tënë Jethu.

5 Acin raan dët la riel bï kuc dhöl kəc kuc Nhialic, aa kəc la gam tënë Jethu kapëc lön ye yen Wën Nhialic.

6 Ee yeen Jethu Krïtho, yen acï bën pinynhom, ku yeen acï Joon raan kəc muöc nhïim bën muöc nhom ë pïu.

Acie mišc nhom yen cī rot looi ē rot, yeen acī bēn nōk riēnkua. Ku aye Wēi Nhalic nyuōth ʒook lōn ye wēlkā yith. Rin Wēi Nhalic yen ē kōc nyuōth kēn yic akōlakōl.

⁷ Ala kāŋ kadiāk ye nyuōth ʒo ye Jethu ŋa.

⁸ Kākkā kadiāk, Wēi Nhalic, mišc ē nhom, ku nāākde, keek kadiāk ēbēn ē tōk yen ayekē nyuōth.

⁹ Na ye kōc jam kāk cīk tīŋ ku gamku wēt luelkē, yeŋō cīi ʒok kāk cī Nhalic nyuōth ʒookkā ye gam? Aa dhil ē gam, rin kāk ye Nhalic ke lueel aa dīt apēi tēnē kāk ye raan ke lueel, ku wēt jīem yen kēnē, ee Wēnde yen aye yen jam tēnē ʒo.

¹⁰ Kēya, na ye raan cī gam, ka dhil ŋic ē cōk lōn ye Jethu Wēn Nhalic, ku adhil ŋic alanden lōn kāk cī Nhalic nyuōthkā aa yith. Ku raan cie kē cī Nhalic lueel ye gam, ka ye lueel lōn ye Nhalic alueeth. Rin akēc wēt cī Nhalic lueel rin Wēnde gam.

¹¹ Kēnē ye cōl aŋicku lōn kē cī Nhalic lēk ʒo ē yic, ee rin cī yen ʒo yiēk pīr akōlriēc. Ku pīr kēnē ayeku ʒōk tēnē Wēnde.

¹² Ee kēya, kuat raan cī mat kek Wēnde ka bī pīr akōlriēc ʒōk. Ku raan cī jai Wēn Nhalic, ka cīi pīr akōlriēc ēbēn bī kaŋ ʒōk.

Thōk ē wēl

¹³ Wek aa gāt, wek kōc cī riel Jethu gam, ke ye Wēn Nhalic ku bāk ŋic lōn le wek pīr akōlriēc ēbēn.

¹⁴ Ku ē kēya, acīn kē lēu bī ʒo riāac gup tē ye ʒok Nhalic door, rin kuat kē buk aa thiēc ye, kēn ye miēt puōu abuk ya ʒōk.

¹⁵ Ke week tēcīt tē ŋicku ye, akēc kaŋ kuc kē wīcku. Yeku thiēc kē wīcku, ku ŋicku lōn bī yen ye gām ʒo.

¹⁶ Ke yeen, na tīŋ raan mēnhkēn cī gam ke looi awuōc, awuōc ē dhie cie raan ē tēk bei tēnē Nhalic akōlriēc ēbēn, ka dhil rōok tēnē Nhalic bī raan kony. Ku Nhalic abī pīr ē raan cōl ala cōk. Ala adumuōm raan tēk bei tēnē Nhalic akōlriēc. Ku ʒen acīi jam bāk aa rōok rin adumuōmke.

¹⁷ Kārec ye looi ēbēn, adumuōm, ku ala adumuōm kōk cie kōc ye tēk wei tēnē Nhalic akōlriēc ēbēn.

¹⁸ Aŋicku lōn raan cī ya maŋh Nhalic acie awuōc ē looi akōlakōl, aye Jethu Wēn ē Nhalic tiit ʒuōp, acīi jōŋrac ye muōr acīn.

¹⁹ Aŋicku lōn ye ʒok mīth ē Nhalic, ku lōn yen jōŋrac yen mac kōc kuc Nhalic.

²⁰ Aŋicku aya lōn Wēn Nhalic acī bēn pinynhom ē tēn. Ku ē yen acī ʒo cōl aŋic Nhalic ē yic, yen acī ʒo cōl amat ʒoyiic kek Nhalic, ee rin cī ʒok mat kek Wēnde Jethu Krītho. Acīn Nhalic dēt ee Nhalic tōŋ. Ee yeen ē rot yen ē pīr akōlriēc ēbēn bēsi.

²¹ Ke week miēthkiē tiēerkē nhīm bāk piōoc rac cīi gam.

Athör ë rou cï Joon göt Wët nhom

Athör ë rou ëcï Joon göt tënë akut kəc cï gam tēdēt. Wäär gēt yen athöör, Joon ë rot cəl raandit, ku cəl akut kəc cï gam aye tik ke miēthke. Athör ciek kënë ë jam nhiēr kam kəc cï gam, ku bī kəc yōök bīk röt tiit tënë kəc aa lueth ku piōōcden.

Käk tō thīn

Muōth tuen 1-3

Yic ku nhiēr 4-6

Läk rin piōōc ë lueth 7-11

Muōth ciēen 12-13

¹ Ee ɣen raandit akut kəc cï gam, ɣen agēt athör kënë tënë akut kəc cï gam cï Nhialic ləc bī rēer keyiic ke cīt miēthke. Wek aa nhiaar piāndiē ëbēn, ku acie ɣen rot ɣen nhiaar we, aa kəc ëbēn ɳic yic cï Nhialic nyuōth ke, kek aa nhiaar we piānden yic aya.

² Wek anhiaar ke rin ɣook ëbēn, ɣok aa ɳic yic cï Nhialic nyuōth. Ku yic kucku abuk aa ɳic akōlakōl.

³ Bī Nhialic kek Wēnde Jethu Krītho ɣo dōoc ku pēlkē kāraackua piny, ku bīk ɣo cəl arēer ë duk dōornden yic, tē rēer ɣok dhēl yic cīk nyuōth ɣo, ke ɣo nhiaar röt kamkua.

Yic ku nhiēr

⁴ ɣen a ɣa cï puōu miēt apēidit wāär pin ɣen ye, lən kəc kək weyiic aake lui tēcīt tē cï Nhialic ye nyuōth ɣo, yen ë kē cï lək ɣo buk ya looi.

⁵ Kēya, wek kəc cï gam alək we lən ɣok aa dhil röt nhiaar ë kamkua. Ku kënë acie lōŋ yam, ee lōŋ thēer ɳicku tēwāär buōoth ɣok Jethu.

⁶ Na nhiarku röt ayic, ke ɣok aa dhil kē cï Nhialic lək ɣo buk looi, looi, rin wāär tuen ɣem ɣok wēt Jethu, kēn cï lək ɣo buk aa looi ë lən buk röt aa nhiaar kamkua.

Läk rin piōōc ë lueth

⁷ ɣen aluel kënë rin kəc kək ë kəc wēŋ nyin aatō thīn, aa kəc piōōc lueth ë path. Ayekē lueel lən Jethu Krītho akēc bēn pinynhom kecīt raan. Raan ye lueel kēlä, ee kəc wēŋ wei, ku athōŋ kek raan ater ë Jethu.

⁸ Tiēerkē nhūim bī kōckā we cīi wēŋ, bī kākku puōth cāk looi tēnē Nhialic cīi mār ë path. Tiētkē wenhūim apēi bī Nhialic we gām ariōpdun ëbēn.

⁹ Alək we, na ye raan juək kēde thīn kāwāär cï Jethu piōōc yiic, ka cīi kōŋ mat kek Nhialic. Ku na cīi raan wēt cï Jethu piōōc juak ë wēlke ë rot, ka bī mat kek Jethu ku Nhialic Wun.

¹⁰ Ku na bō raan tēnē we ku ye ke piōōc kāk cīi thōŋ kek kāk cï Jethu piōōc, ke duōkkē cəl abō pandun bī bēn rēer kek we. Ayi muōth aya duōkkē muōth.

¹¹ Kënë alək we, na ye raan muōth raan kënë bī ciēt raan cï gam, ka cï rot māt ye. Ku aloi kēreec ye looi aya.

Muōth ciēen

¹² Käjuéc apɛi aake ba lëk we, ku acä wïc ba ke gõt athör yic ëmën. Kë wiéc ba looi, ku anjääh aya, ee lɔn bï γɛn la keny tënë we, buk la röm ku jiiεmku röt ë kamkua, ku γok aabï pušth jal la yum γodhie.

¹³ Akut kɔc cï gam ë tënë ë we muööth.

Athör ë diäk cī Joon gōt

Wēt nhom

Athör ë diäk ë gēt Joon tēnē raan tō akut kōc cī gam nhom cōl Gaiōth. Acī Gaiōth leec thīn wēt ë yen kōc cī gam kony, ku yōök ke bīk rōt tiit ë mony cōl Diōtrepeth.

Käk tō thīn

Muōth tuen 1-4

Joon acī Gaiōth leec 5-8

Joon acī Diōtrepeth nyieeny 9-10

Joon acī Demetriōth leec 11-12

Muōth ciēn 13-14

¹ Ee ɣen raandit akut kōc cī gam, ɣen acī yī gāt athör kēnē yīn Gaiōth raan nhiaar piāndiē ēbēn.

² Māthdiē, anāāth ɣapuōu lōn puōl yīn guōp, ku lōn le yīn tuen kek luōidu apath, cimēn pīr wēiku ë Nhialic nhom.

³ ɣen acī puōu bēn miēt apēi wāār bīi kōc kōk cī gam tēnē yī, ku lēkkē ɣa lōn yīn apīr dhēl ë Nhialic yic akōlakōl.

⁴ Na piēn lōn mīthkiēn cī gam cimēndu aa pīr tēcīt tē cī Nhialic ye nyuōth ɣo thīn, ke ɣa cōl amit puōu apēidit.

Gaiōth acī leec

⁵ Māthdiē yīn acī kājuēc looi kāk cī kōc cī gam kony, kōc cī gam ë cath ke piōōc wēt Jethu, agut kōc cie kōc pandun. Kēnē, acī nyuōth ɣa lōn yīn ë raan path cī wēt Jethu gam.

⁶ Acī kōc ca konykā lēk ɣo, ɣok kōc cī gam tēn yen tē nhiēer yīn ke thīn. Ku ēmēn alēk yī ba ɣot yī la tuen ke yī kony ë kōckā, tē jiēl kek tēnē yī. Kēnē adhiēlkē looi dhēl nhiēer Nhialic.

⁷ Rin kōckā aa cath ë baai yic, rin aa kōc lui rin Jethu. Acīn kē yekē thiēec, nadē ke lōmkē tēnē kōc cie kōc cī gam bī kek rōt kony.

⁸ Kēya, ɣok kōc cī gam, ɣok aa dhil kōckā gām kuat kāk wickē ke, rin buk aa kac tōk lui ɣok ke yiny Nhialic yen yekē lēk kōc.

Diōtrepeth ku Demetriōth

⁹ Wek aaca kan gāt athōor thēer, wek kōc cī gam ë tēn. Ku Diōtrepeth acī bēn jai ë wētdiē, rin awīc bī ya yen wat akut nhom.

¹⁰ Tē le ɣen yet pandun, acīn kē ba moony tēnē kōc, ee kāk ye Diōtrepeth looi yiic ēbēn, aa kāk lueth kek aye lueel ɣaguōp. Ku yeen aya aloi dēt wār kēnē, akuēc bī kōckuan cī gam lor, kōc ë cath ke piōōc wēt Jethu, ku ë jai aya bī kōc puōl bīk wāmāthakēn cī gamkā aa lor, ku ë kōc ë kōc lor cuōp wei akut yic.

¹¹ Yīn māthdiē duk kōckā rēec luōiden ye kiēt, dhiēl ë kiēt kēpath ye kōc path looi. Na loi raan kāpath, ke kēpuōth cī looi aye nyuōth lōn raan kēnē ë manh Nhialic, ku raan ë luui kāreec, kāreec ye looi aaye nyuōth lōn raan kēnē akuc Nhialic.

¹² Kuat raan ēbēn kōc cī gam yiic, aye lueel lōn raan cōl

Demetriöth ë raan path. Ee kë
 cī Nhialic lëk γo buk aa looi
 yen aye looi. Yen alëk yī lön
 yeen ë raan path, ku anjic aya,
 kuat kë ya lueel rin raan ëbën,
 ee ya yic.

Muöth ciëen

¹³ Kājuëc apai aake nhiaar
 ba ke lëk yī, ku acä wïc ba kek
 gät athör yic.

¹⁴ Kë wiëc ku anääth, ee lön
 bī γen la kený tënë we ëmën,
 ku ë tëen γok abī la yök ku
 jiemku röt kamkua γodhie.
 Nhialic abī we cöl arëer ke
 döörde.

¹⁵ Wämäthakun cī gam rëer
 ë tën aa yī muöth. Miäthkë
 koc cī gam rëer ke we ë rienkië
 ëbën.

Athör Jut Wët nhom

Athör Jut aci göt bi kəc lek bik nhüm tir kəc piöoc ë lueth, kəc ye lueel lon ye kek kəc ci gam. Kë tö athör ciek kënë yic, yen athöh kek athör rou ë Piter, raan ë kəc bi ye kueen deet puöth, bik ruot ke la tuej kek gam wäär ci Nhialic gam kacken ci wëtde gam.

Käk tö thün

Muöth 1-2

Awuöc bi kəc piöoc ë lueth
yök 3-16

Riel ë puöu gam yic 17-23

Röök 24-25

¹ Ee yen Jut, yen alony Jethu Kritho. Ku ya mēnhē Jemith.

Yen agēt kəc ci Nhialic ke cöl, kəc pīr ë nhiēr Nhialic Wāda. Ku tit Jethu Kritho ke.

² Calkē dōōr ku nhiēr ku pēl piny ë wēl arēēr kek we athēr.

Kəc piöoc ë lueth

³ Wek kackiēn nhiaar, aca them apēi ba we gāt tē ci Jethu Kritho yo kuony thün yodhie. Ku kē ca tak ë kē bi yen we gāt nyin yic emēn. Ku ba we deet puöth, bāk la tuej kek gam wäär ci Nhialic gam kacke bi rēer ke ke.

⁴ Rin ci kəc rēc kuc Nhialic röt kuēl yoyiic ke kucku ke. Ku rēckē wēt puöth ë Nhialic bi kek dhölken rēc thiaan köth thün. Ku jēikē Jethu Kritho ku ye Bānyda. Ku athör thēr wēl Nhialic acā awuöc bik yök thün nyuöth wāthēr.

⁵ Na cək alon njic wek kakkä ebēn, ka wiēc ba ben tāk we, yen tēyon ci Nhialic kəc Itharel luäk thün tēnē kəc pan Ijip. Ku tē ci yen kəc kək kamken ke ci jai ë wëtde ben rac thün.

⁶ Ku takkē aya, lon atuuc nhial wäär ci luōiden bar nyin ku kueeckē bik rēer tēden ci tēk ke, aa rēer ke ke der akölaköl ë muöth yic piiny. Tē muk Nhialic ke thün yet aköl lundit bi ke jal tēm awuöc thiek.

⁷ Ku muökkē wenhüm aya yen kēwäär ci rot looi tēnē Thodom ku Gomora, ku bēēi thišk ke ke. Wäär ci kəc ke rēer ë gēthkā yiic luui cimēn atuuc nhialkā, kəc wäär ci kepuöth yiēk bal. Ku kuat kārēc kək ye kek röt lööm. Ku emēn aaci tēm awuöc ci ke cuat many akölrēēc ebēn yic. Ku bi nyuöth raan ebēn yen awuöc ye gam kəc ci luui kārēc.

⁸ Ku kəc rēc ci röt kuēl yoyiic kē, aa la kākken ke nyuöth ke kēya bik awuöc aa looi kegup ë röt. Aaci riel Nhialic dhöl yic ku lueelkē kārēc atuuc nhial gup.

⁹ Na cək aa tunydit atuuc nhial nhüm cöl Maikel ka kēc looi. Wäär göth yen kek jōjrac, yon teer kek ye, yeja bi guöp Mothith nyaai, yen Maikel nhom akēc jōjrac ben lat, aci ben lueel elā, “Nhialic abi yi tēm awuöc!”

¹⁰ Ku kəkā aa kəc māt ku lēētkē kəc kē kēc deet yic, ku kāk njickē ke cik ye tak yiic,

cimën lääi ë path, luoi ë kääkkä abī Nhialic ke nök.

¹¹ Abī rëec apeī tēnē ke! Ee dhël Kain yen acik buoath yic. Ee rin wëeu ë path yen aye kek awuoc wäär cī Balaam looi, looi aya. Aaci keec wei tēnē Nhialic cimën Kora, ku aabi Nhialic nök cimën wäär nök yen Kora.

¹² Ku keek aa yär guöp bëei tēnē we, tē looi kek käreckä ke cī gup rioc, tē mīth wek ke ke akustdun yic. Ayekē nhiaar kē la guäpden yic kepēc. Aa cīt luäät ye yom kuaath ku cīi tueny. Aa cīt tiim cie luok tē cök yen a rut, tiim cī mēiken nyuän bei. Kockä aa thou arak rou ë luoi adumuööm, ku kākken rēc yekē ke looi cök alon ye kek kōc cī gam.

¹³ Aa röt jat nhial cimën apuöök ë wärdit yic, bīk tēden rēec kek thīn nyuöoth. Aacīt kuēl cī yiēc dhēlden yekē buoath yic, ë rin cī Nhialic tēcol bī yen ke cuat thīn looi tēnē ke akölrīēec ebēn.

¹⁴ Enok, raan kāk Nhialic tīj, manh ye kuat Adam yic dhorou yen ecī ye lueel thēer ë riēnken ēlä, “Nhialic abī bēn kek atuucken juēc apeī cīi kuen,

¹⁵ bīk luk bēn looi tēnē kōc. Ku kōc la gup adumuööm cī kuēc ye, aabi tēm awuoc rin käreec juēc cik looi. Ku käreec cik luēel yeguöp!”

¹⁶ Kockä aa Nhialic gök akölaköl ke nyieny kōc kōk. Ee luoi ë dhölken rēc kek ayekē ke buoath yiic. Aa jam ë nhiam riēnken ë röt. Ku

yekē kōc kōk math nyin bīk ke buoath cök.

Tir ë nhom ku lēk

¹⁷ Ku yeen muökkē wenhīim wek kōckiēn nhiaar, yen kēwäär cī atuuc Bānyda Jethu Krītho lēk we.

¹⁸ Acik lēk we ēlä, “Tē le aköl luñdit thiök, ke kōc kōk rēc, kōc ke looi kāk wīc piäthken kepēc aabi tuöl. Ku keek aabi we aa bui.”

¹⁹ Kockä kek aa kōc tēek yiic, kōc ye buoath yic dhöl kōc ë path, keek aa cīn gup Wēi Nhialic.

²⁰ Ku week kōckiēn nhiaar lak tuēj gamdun yic apath cimën ye Wēi Nhialic we kony bāk aa rōök.

²¹ Ku muökkē röt ë nhiēr Nhialic yic, ke we tit Bānyda Jethu Krītho, bī we bēn nyuöth tē nhiēer yen we thīn ku gām we pīr akölrīēec ebēn.

²² Yakē kōc ŋot ke diu nyuöth piathdun.

²³ Kuonykē kōc kōk bīk cīi la mēec. Ku nyuöthkē piathdun tēnē kōc kōk, ke we tit röt ë ke bīk we cīi riöp acol kāracken yiic, ku bāk cīi la dhölken yiic, dhöl adumuööm.

Röök

²⁴ Tēnē Nhialic, raan lēu ye bī we muk bāk cīi lööny wei. Ku bīi we, ku cöl we akääc yenhom diēckde yic ke we mit puöth, ke cīn kēreec rēer ke we,

²⁵ tēnē Nhialic, yen Nhialic tōj tō thīn, yen yo kony, rin Jethu Krītho Bānyda, bī ya leec, ee diētde, ee riel, ku

bäänyde, akölë, ku theer, ku
akölräec ebën! Yenakan.

Nyuuth tēnē Joon Wēt nom

Athör kēnē anyuth tēnē Joon cī gōt wäär guum kōc cī gam, rin cī kek la gam tēnē Jethu Krītho ke ye Bēny. Wētdit wīc raan gāt athōör, ee wēt bīi kōc bī ye kueen riēl puōth bik la nōth, bik rēer ke nōth akōöl kārēc ke gum.

Abaṇḍit athör kēnē yic atō kajuēc wat kekōōth kāk cī nyuōōth, ku kāk cī tīṅ cī ke kiēt wēl yiic, kāk ye kōc thēr wäär cī gam ke deet yiic. Ku alēukē bik rēer ke cī moony tēnē kōc kōk ēbēn. Athör kēnē acī guir ke cīt dhöl waak, yen aye ke wēl lueel ku ben ke ber yiic dhöl juāac cīi thōṅ, cīt tē cī ke wat kōōth thīn.

Na cōk alōn cī tāk ye rōm kek tēcīt tē ye ke dēet yiic thīn athōör yic. Ke wēt ciēl yic ala gei, dhēl Krītho Bānyda, yen Nhialic. Abī kōc aterde tiaam alanden akōl ciēn agut Bēny jakrēc. Akōl le tiām kēnē thāap, ke kōc cī gam aabī dōc. Ku riōp ke piny ē yam, nhial ē yam.

Kāk tō thīn

Wēt Nom 1:1-8

Jōk ē nyuuth ku athör cī gāt akuut kōc kadhorou 1:9-3:22

Athōör kek adōk kadhorou 4:1-8:1

Kēṅ kadhorou 8:2-11:19

Jōṅrac ku läai karou 12:1-13:18

Anyuth kōk juēc 14:1-15:8

Riāäk puōu ē Nhialic 16:1-21

Riāṅ Babilon ku tiām cī kōc ater Nhialic tiaam 17:1-20:10

Luṅḍit 20:11-15

Nhial ku piny ku Jeruthalem ē yam 21:1-22:5

Thōk ē Wēl 22:6-21

Wēl tuēṅ

¹ A athör kēnē yic Joon acī kāṅ gāt piny, kāk cī Jethu Krītho nyuōōth. Acī Nhialic looi bī kākā tīṅ, rin bī kacke cōl aṅic kāk bī rōt looi nīn thiōkkā yiic. Raan cī lōc ku dōc acā atunyden nhial tuōc aluōnyde bī lēk athōn kēnē.

² Joon acī kāk cī tīṅ ēbēn luēl. Yeen acā athōn bō tēnē Nhialic gāt piny, ku kāk cī Jethu Krītho nyuōōth ye.

³ Raan mit puōu ē raan bā athōn kēnē kuēn kōc cī gam, athōn bō tēnē Nhialic. Ku kōc mit puōth, aa kōc bī ye piṅ ku thekkē kē ye lueel, rin tē bī Nhialic kākā cōl aloi rōt acī thiōk.

Muōth tēnē akuut kōc cī gam kadhorou

⁴ Ee ṅen Joon, ṅen agēt tēnē akuut kōc cī gam ē bēi Athia yiic.

ṅen arōk lōn bī wek nhiēr ku dōr yōk tēnē Nhialic. Yen tō thīn ēmēn, ku arēer thīn tēthēryōn, ku yen bī bēn. Wek aabī nhiēr ku dōr yōk tēnē wēi kadhorou ē thōny Nhialic nom,

⁵ ku tēnē Jethu Krītho, raan yen nyooth yic rin Nhialic. Yen ē ye raan tuēṅ

cī rot jət ē thou yic, ee yen amac bānyḡaknhīm ēbēn pinynhom aya.

Yeen anhiar ʒo, ku ajuērden cī yen rot juaar bī thou, ēcī yen ʒo wēēr bei adumušōmkua yiic,

⁶ ku looi ʒo buk aa kōc luui Nhialicde ku ye Wun, diik ku riel aa kākke akōlriēec ēbēn. Yenakan.

⁷ Tiēḡkē, yen abō pial yiic. Abī raan ēbēn tiḡ, agut kōc wāār nāk ye. Kōc pinynhom ēbēn aabī dhiau ē rienke. Kēya abī ciēt kēnē! Yenakan.

⁸ Aye Bēny Nhialic lueel ēlä, “Ee ʒen jāk ē cōk ku ʒen thōk ē kāḡ.” Nhialic Madhōl tō thīn ēmēn, ku arēēr tēthēryōn, ku yen bī bēn.

Tiḡ Raan cī lōc ku dōc

⁹ Ee ʒen Joon mēnhkui dun, week ēbēn wek kōc tuōc athōr kēnē, ke ʒa ye raan cī wēt Jethu gam cīmēndun. Ku rin ē kēnē ʒok aa tōk, ku ʒen agum aya cīmēndun. Ku ʒen abī rēēr ē bāāny Nhialic yic kek we aya, ku ʒen alir pušu cīmēndun. ʒen a ʒa mac golgol Patmoth nhom, golgol rēēr Adēkdiēet yic, rin cī ʒen wēt Nhialic, ku yiny Jethu nyuōth.

¹⁰ Wēi Nhialic aake cī bēn ʒaguōp akōl Nhialic. Guō rōldīt la wic cīt kaḡ piḡ ke jam ʒakōu ciēēn.

¹¹ Ku lueel, “Gāt kē ye tiḡ athōōr yic ēbēn, ku tuōc athōōr tēnē akuut kōc cī gam ē

bēēi kadhorou yiic, Epethuth, Thimirna, Pergamum, Thi-atira Thardīth, Piladelpia ku Lodikia.”

¹² Guō rot wel ba raan jam tiḡ, nawēn wel ʒanhom, ke ʒa tiḡ kāk ye many adōk took kēnhīm cī looi mīlāḡ tōc kadhorou, ke kāāc.

¹³ Ku kēcīt manh raan ke kāāc keciēl yiic, ku a cienḡ alanh dīit ye paat kōc kōōth ē piny kuaar ʒet yecōk, kek karkar dīit cī looi mīlāḡ tōc yepēem.

¹⁴ Nhīmken ē nhom aake ʒer ka cīt gai tueny deḡ, ku adēp nyin cīmēn mac.

¹⁵ Ku cōk ala diardiar cīt ban cī coth kōu, ku akōk yic apēi cīt lōōr puōc kōōc.

¹⁶ Yen wēn amuk kuēl kadhorou ciinden cuēc, ku amuk pal dīit moth ē thok kedhie bō bei yethok. Ku dēp nyin cīt ruēl akōl ciēl yic.

¹⁷ Wēn tiḡ ʒen ye, ke ʒa wiēēk piny yecōk ciēt ʒa cī thou. Go ʒa thany nhom ciinden cuēc ku lueel, “Duk riōc. Ee ʒen jāk ē cōk ku ʒen thōk ē kāḡ.

¹⁸ ʒen ē pīr, ʒen a ʒa cī thou ku ēmēn ʒen acī ben pīr akōlriēec ēbēn. ʒen amuk wēnh riēt ʒōōt ē thou ku ʒōōt pīr aya.

¹⁹ “Yīn adhīl kākā gōt ēbēn, kāk ye tiḡ ēmēn ku kāk bī rōt looi akōldā.

²⁰ Ku kuēl kadhorou, ca tiḡ kōḡdiēn cuēc, wētden yic, atuuc nhial kadhorou, tēnē

akuut kəc cī gam kadhorou. Ku kāk kääc kāk ye many adök took kenhüim akuut kəc cī gam kadhorou.”

2

Athön tēnē kəc cī gam Epethuth

¹ “Yin awiēc ba athöör gät akut kəc cī gam gen Epethuth, raan muk kuəl kadhorou ciinden cuēc ku cieth kam kəŋ kadhorou ye many adök took kenhüim, aye lueel tēnē we elä.

² Anjiec yen tē cī wek pür thün ē piērdun yic. Anjiec yen tērīl cī wek luui thün ke we kəc cī gam, ku tē cī wek kārīl yiic göök thün. Anjiec lön cii wek ye bī lēu bāk kəc ē luui käreç puöl bik ke ya looi weləm. Wek aaci kəc ye lueel lön ye kek atuuc Jethu them, ku acäk bēn yök lön ye kek alueth ē path.

³ Anjiec lön guum wek rienkiē we lir puöth, ku wek kēc puöth bath.

⁴ Ku kē maan tēnē we akīn, wek acii yen nhīar emēn cimēn theer wäär puoc wek gam.

⁵ Kēya, muškkē wenhüim yen tē cāk dööt luoi käreç yiic! Pälkē luoi käreç, ku piērkkē cüt tēthēer wäär puoc wek wēt ca lək we gam. Na lak tuenē ke we lui käreç, ke yen abī la tēnē we, ku la we tēm awuoc bī yen kēdun ye wek many adök took yenhom nyaai tēden kēēc yen thün.

⁶ Ku wek ya leec rin mēen wek kāk ye kəc Nikolauth looi cimēn mēen yen ke aya.

⁷ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam. Yen abī kəc cī jōŋrac tiaam gām yic bik mīth tim ē pir cam, tim rēēr gör ē Nhialic yic!

Athön tēnē kəc cī gam Thimirna

⁸ “Yin awiēc ba athöör gät tēnē akut kəc cī gam gen Thimirna elä, kēnē ē wēt raan kəŋ cəl ajök röt ku cəl ke aa thök, raan cī thou ku ben pir aya, aye lueel,

⁹ Yen anjic kārīl rēer wek thün, anjiec lön wek aa nōŋ ku wek ajieek wepuöth. Yen anjic käreç ye lueel wegup kəc ye lueel ka kəc cī Nhialic ləc, ku ē lueth ē path. Ku keek aa kəc akut jōŋrac.

¹⁰ Duškkē rioc gum bī wek gum emēn. Piēŋkē! Jōŋrac aci thišk kek tē bī yen kəc kək kamkun mac rin bī yen gamdun them. Wek abī rēer ater yic nin kathiäär ku duškkē puöth go bath wētdiē yic cək alön nek we, rin wek aaba gām pir akölriēc ebēn ke ye yen ariöp.

¹¹ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam. Ku raan bī jōŋrac tiaam, acin kēreçc bī ye yök alanaçon ē thon yic rou.

Athön tēnē kəc cī gam Pergamum

12 “Yin awiēc bā athöör gät tēnē akut kōc cī gam gen Pergamum, kēnē athōn bō tēnē raan muk pal cī ther thok kedhie.

13 Yēn anjic tē rēer wek thīn gen mēc jōṅrac. Wek aa kōc wētidiē ē cōk, ku wek akēc puōth dhōr gamdun yic tēnē ya. Wek akēc gamdun waar yic, agut wäär cōk Antipāth raan ye nyuōth kāk ye looi yiic lōn ee yen raandiē nōk gēndun ē tēēn, gen mēc jōṅrac.

14 Ku ala kāthij maan tēnē we, kōc kōk weyiic aa piōōc Balaam buōth yic, Balaam wäär nyuth Balak tē bī yen kōc Itharel cōl aloi adumuōm thīn. Ku lēu bik riṅ cuet, riṅ lān cī nāk jak, ku loikē kāk bal.

15 Ku kēlā aya, kōc kōk weyiic aa piōōc kōc Nikolauth buōth yic.

16 Pālkē luoi kāreç! Na cāk pāl ke yēn abī bēn kek ē pal bēn bei yathok bī yēn kōckā tēm awuōc.

17 Na lakkē yiith, ke we piṅ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Yēn abī raan cī jōṅrac tiaam gām aban̄ ayum nhial cī Nhialic tōōu, ku gām alēl yer, alēl cī rin yam cīn raan ṅic ke gōt yekōu, na cie raan cī gām ye.

Athōn tēnē kōc cī gam Thi-atira

18 “Yin awiēc ba athöör gät akut kōc cī gam gen Thiatira ēlā, kākā aa wēl bō tēnē Wēn Nhialic raan nyin dēp cīt mac,

ku le cōk diardiar cīt ban cī coth kōu.

19 Yēn anjic kāk yakē ke looi. Anjic lōn wek aanhiar rōt kamkun, ku wek aa muk gamdun. Anjic yen tē cī wek rōt kuōny thīn kamkun, ku tē guum wek thīn, anjic lōn wek aaloi kājuēc wār kāk wäär tuēṅ.

20 Ku yēn ala kēthiin maan tēnē we, wek aaci tik puōl tiṅ cōl Jedhebel ye lueel ke raan kāk Nhialic tiṅ. Ku piōōcde ē kackiē thēl luoi kāk bal yiic, ku camkē miēth cī juēr jak cī kiēt.

21 Aca lēk bī yepuōu dhuōk ciēēn adumuōmke yiic, ku aci jai bī yepuōu dhuōk ciēēn.

22 Ku kēya, aba cōl atuan̄y ku kōc kāk bal looi kek ye aabi gum apēi tē cīi kek kepuōth dhuk ciēēn, ku pālkē kāreç yekē ke looi kek ye.

23 Kōc cī piōōcde gam aa ba nōk, ku aabi akuut kōc cī gam ēbēn jal ṅic lōn yēn ē raan ē kē tō raan puōu ēbēn ṅic, ku ṅicuat kē wīc. Ku kuat raan ēbēn aba tēm awuōc cīt kē cī looi.

24 “Ku ēmēn aba lēk kōc abēk kamkun gen Thiatira, kōc kēc piōōc rēçc ē tiṅ buōth yic, ku wek aakēc luui kē ye kacke cōl, ‘Aye kē cī thiaan apēi cī jōṅrac moony.’ Aya lēk we lōn wek acā bī mēc dēt ril yic.

25 Wek aadhil la tuēṅ ke we gam wētidiē, yet tē bī yēn bēn.

26 Yēn abī kōc cī jōṅrac

tiaam, ku lek tuen̄ ke loi wēt̄diē yet tē bī ɣen dhuk gām riel bīk pinynhom mac.

²⁷ Aabī pinynhom mac riel ke cīn anuān, ku abīk thuōr piny ku thorkē ke cīmēn tōny cī looi ē tiōp.

²⁸ Rielden abī thōŋ kek riel ca yök tēnē Wä. Aaba gām ciēer aya, ciēer bī ke nyuōth tiām cī kek tiam.

²⁹ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē cī Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.

3

Athōn tēnē kōc cī gam gen Thardīth

¹ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thardīth ēlä, raan mac wēi kadhorou thōny Nhialic nhom, ku amuk kuēl kadhorou, ee we tuōc wēt̄ kēnē,

ɣen an̄ic kuat kāk cāk looi ēbēn, an̄iēc lōn ye wek ye tak lōn piūr wek cāk alōn cī wek thou.

² Aca yök lōn piērdun ke we ye kōc cī gam aciī thōŋ kek tē cī Nhialic ye guīēer thīn. Kēya, pāäckē nin̄ yic, ku dhuōkkē riel yam ē pīr kōc cī gam yic ke we kēc guō thou ē gīm.

³ Muōkkē yith wāār cī piōōc tēnē we nhūim, ku thekkē ke. Pālkē luōi kārēc ku dhuōkkē wepuōth ciēēn adumuōōmkun yiic. Pāäckē ba rot cīi kuēl wegup ciēt ɣa ye cuār ē bēn baai wakōu. Ku aciī bī ŋic ba bēn nēn.

⁴ Ku na cāk a kēya ke wek an̄ot we la kōc lik Thardīth, kōc kēc luui kārēc. Keek aabī cath kek ɣa ke cien̄ alēth ɣer, rin aala yic bīk looi kēya.

⁵ Raan bī riel jōŋrac tiaam cīmēn ē kek abā alēth ɣer cien̄. Ku rienke acā bī nyaai athōr pīr yic. Tē le ɣen kōōc Wä nhom kek atuucken nhial ye luōōi, aba lueel yenhom lōn ŋic ɣen ē raan kēnē.

⁶ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.

Athōn tēnē kōc cī gam gen Piladelpia

⁷ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Piladelpia ēlä, raan la guōp Wēi Nhialic ku yic, yen la riel bī kōc Nhialic mac nyin bēnyŋaknhom Debit. Ku tē ŋēny yen ɣōt thok ka cīn raan lēu ye bī thiōōk. Ku tē thiōōk yen ɣōt thok ka cīn raan lēu ye bī ŋaany.

⁸ ɣen an̄ic kāk yakē ke looi, an̄iēc lōn le wek riel koor, ku wek aa ŋot we buōth piōōcdiē yic ku thekkē ɣa. Tiēŋkē ɣōt aca ŋaany thok wenhūim, ku acīn raan lēu ye bī bēn thiōōk thok.

⁹ Tiēŋkē, ɣen abī kōc kek kōc jōŋrac, alueth ye lueel lōn ye kek kōc cī Nhialic lōc looi bīk tō wecōk, ku bīk deet yic lōn nhīēer ɣen we.

¹⁰ Wek aciī gum riel ē thok cīt tēwāār cī ɣen we lēk thīn. Kēya, wek aba kony aya tē le

nīn thōk, nīn bī ʒen kəc pīr
ēbēn them pinynhom.

11 ʒen abō ēmēn, muōkkē
kē cāk yōk apath, bī ciēn raan
rum kēpēth cāk yōk rin cī wek
tiam.

12 Raan bī riel jəŋrac göök
aba looi ke ye thel ril ʒōn ye
Nhialic door thīn, Nhialic yen
ya luōōi. Raan kēnē acīi bī
kaŋ jāl ē tēēn. Aba gāt kōu rin
Nhialicdiē ku rin Jeruthalem
yam, yen rin gen ē Nhialicdiē
bī bēn bei tēnē Nhialic nhial.
Aba gōt kōu aya rinkiēn yam.

13 “Na lakkē yīth, ke we
piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk
akuut kəc cī gam.

Athōn tēnē kəc cī gam gen Lodikia

14 “Yīn awiēc ba athōōr
gāt tēnē akut kəc cī gam
gen Lodikia ēlā, raan yen
Yenakan. Yen cī yiny Nhialic
nyuōōth ē cōk, ku ē yen acī
kēriēc ēbēn cī Nhialic jəc
cōk cak, aye lueel ēlā,

15 ʒen anjic kāk cāk looi
ēbēn, wek aa kēc ʒen jai,
tēdē wek aa kēc ʒen lor
piāthkun ēbēn, na we ye
rōt mat abak, diēt apath
yapuōu.

16 Ku rin kēc piāthkun rōt
mat abak, ʒen abī jai ē we.

17 Yīn aye lueel, ʒen
ajak! Acīn kē ŋəŋ ʒa, acīn kē
bēn wic.’ Ku acīi ŋic yen tē ye
yīn laaŋ aŋāŋ thīn. Yīn aŋāŋ
ē cath ke cīn kē ceŋ, ku yīn ē
cōc.

18 Rin ē kēnē, yīn alēk bī
ya milāŋ tōc la wic yen ʒəc
tēnē ʒa, bī yīn jiēc yōk thīn.

Yīn adhīl alēth ʒer ʒəc aya ba
ke tāāu yīkōu, ku bī kēwāār yīn
cath yīkōu path ke cīn alanh
ciēŋ liu ba guōp cī ben riōōc ē
kəc, ku ʒəc kē ye kəc kēnyīn tōc
ba tāāu yīnyin rin bī yīn daai.

19 Kəc nhiaar aa ya māt
ku tēm ke awuōc, kēya rēērke
apath ku pālke luoi kārēc bāk
puōth miēt.

20 Pālke weyīth piny, ʒen
ē ʒarōl tuŋ ʒōndun thok. Na
le raan piŋ ʒarōl ku ŋēny ʒōt
thok ke ʒen ala thīn, ku laar
ku mātth kek ye.

21 ʒen abī raan cī riel
jəŋrac göök gām yic bī nyuc ē
thōōc nhom ʒalōōm. Kēnē abī
ciēt ēmēn cī ʒen riel jəŋrac göök
ku nyuōōc ē thōōc nhom Wā
lōōm.

22 “Na lakkē yīth, ke we
piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk
akuut kəc cī gam.”

4

Thōny pan Nhialic

1 Tēwēn cī ʒen kākā ēbēn
tiŋ, ke ʒa ben nyuōōth aya,
ku tiēŋ ʒōt thok ke ŋaany pan
Nhialic. Ku kē ca piŋ tuēŋ
ē raan jam tēnē ʒa rōldīt la
wic cīt kaŋ ke ye lueel, “Bāār
nhial tēn ku yīn aba cəl atīŋ
kāk bī rōt looi ye kēnē cōk.”

2 Nyin yic ē tēēn ke Wēi
Nhialic la ʒaguōp. Ku tiēŋ
thōōc ē tēēn pan Nhialic ku
raan ke cī nyuc yēnhom.

3 Raan cī nyuc ē thōōc adēp
nyin bilbil cīt kuur ʒer dhēŋ,
ku kēdiit cīt mūt ke cī thōōc
gōōl piny, ke dēp birbir.

4 Ku aləŋthīn kēwēn cī thöoc gööl piny yic, thöc kök kathiārou ku ŋuan aake kääc thīn, ku kəcdīt kathiārou ku ŋuan aake cī nyuc kenhīim. Ku keek aake cienj aləth Ƴer ku ajəm ē bāny kenhīim.

5 Thöoc abier ku mēēr nhial ciēt ye deŋ. Thöoc nhom tueŋ məc adök kadhorou aake dēp thīn, kääkka aake ye Wēi Nhialic kadhorou.

6 Aya, thöoc nhom tueŋ, ala ke diit cīt baar ē wār cī looi macar dēp la bilbil. Ku thöoc kōu tēn ku tēn, lääi kaŋuan la nyīn juēc kenhīim ku kekōth aya aake tō thīn.

7 Län tueŋ acīt köör, ku län ye kek rou acīt muəor ē weŋ, ku län ye kek diäk acīt nhom raan, ku län ye kek ŋuan acīt lienh təŋ pār nhial.

8 Keek ebēn ŋek ē la wuök kadātem la nyīn juēc keyiic ku kekōth aƳeer. Aa waak ket aköl ku wēēr elä,

“Aləc, aləc, aləc tēnē Bēny Nhialic Madhəl
tō thīn emēn ku arēēr
təthəryən, ku yen bī
bēn.”

9 Lääi kaŋuan aa diet ket tēnē raan cī nyuc thöoc nhom, pār akölriēc ebēn. Aa ket waak leec kek ye lən ril yen ku le diikdīt. Tē looi kek ye këya,

10 kəcdīt kathiārou ku ŋuan aa kenhīəl guöt piny raan cī nyuc ē thöoc nhom cök, ku dorkē raan pār akölriēc ebēn. Ku cuəkē ajəmken piny ē thöoc nhom, ku luelkē,

11 “Yīn ala yic, buk yīn a door Bānyda Nhialic, ku gēmku yīn aləc rin le yīn riel ku diik. Rin yīn acī kəriēc ebēn cak, ku rienku yen acī yīn kəriēc ebēn cak ku pürkē.”

5

Athöör ku Manh Amääl

1 Ku tiēŋ athöör ke muk raan cī nyuc thöoc nhom ciinden cuēc. Athöör acī gōt yic ku yekōu aya, ku acī nuet thok theny kadhorou.

2 Ku tiēŋ atuny Nhialic ril apei, ke thiēc röldīt, “Yeŋa la yic bī thaany kuem athöör thok ku liep athöör yic?”

3 Ku acīn raan pan Nhialic, nadē ke ye pinyinhom ku piiny tiəp yic la riel bī athöör pet yic ku kueen.

4 Guə dhiau apei rin cīn yen raan cī yök ke la cök bī looi këya.

5 Go raan tök kəcdīt lək Ƴa, “Päl dhiēu! Tiŋ köör, raan kuat Juda wundīt Debit wäär ē bēnyŋaknhom yen acī jəŋrac tiaam, këya yen aləu ye bī theny kadhorou kuem ku pet athöör yic.”

6 Ku tiēŋ Manh Amääl ē thən ke kääc ē thöny bēnyŋaknhom ciəl yic. Yeen acī lääi pār kaŋuan ku kəcdīt gööm piny. Ku Manh Amääl aca tiŋ ke ciēt cī nök. Ku ala tuŋ kadhorou ku nyīn kadhorou kek Wēi Nhialic kadhorou cī tuöc pinyinhom ebēn.

7 Go Manh Amääl la ku lööm athör tō ciin cuēc tēnē ye cī nyuc thöoc nhom.

8 Tēwēn cī yen ye lööm, ke lääi pīr kaḡuan ku kōcdīt kathiārou ku ḡuan, gut kenhiäl piny yenhom, ku kōcdīt aake muk thoom ku aduuk cī looi milšōḡ tōc cī thiāḡ adōḡ ḡīr, yen tō nyin rōök kōc ē Nhialic lušši.

9 Ku ketkē waak ē yam ēlä, “Yīn ala yic ba athöör lööm ku kuem theny yethok.

Rin cī kōc yī nōk ku riemdu yen acī yīn kōc pinynhom,

dhiēth ku wušt ku thok ēbēn ḡōoc bik aa kōc ē Nhialic ēmēn.

10 Yīn acī keek cōl aaye kōc Nhialicda lušši.
Ku aabi pinynhom mac.”

11 Ku bēn daai, ku piēḡ rōl atuuc nhial juēc apeidīt cīi kuen ke kääc ke cī thöoc ḡōōm piny, ku lääi pīr kaḡuan ku kōcdīt,

12 aake kēt waak röldīt apeī, “Manh Amääl wäär cī nōk yen ala yic.

Adhil leec rin rielden tō kek yeen,

ku jīēk ku ḡīny kāḡ, ku diik, aa dhil athēēkdīt apeī yök thīn.”

13 Ku piēḡ kuat kē pīr ēbēn tō pan Nhialic ku pinynhom, ku piiny tiōp yic ku wēr yiic ēbēn ke kēt ēlä,

“Tēnē yeen cī nyuc thöoc nhom ku tēnē Manh Amääl,

bī alēec ku athēēk ku diik ku riēl aa kākke akōlriēc ēbēn!”

14 Ku ḡem lääi pīr kaḡuan, “Yenakan.” Ku gut kōcdīt kenhiäl piny ku dorkē.

6

Theny

1 Guō Manh Amääl tiḡ ke kuem thaany tuēḡ kam theny kadhorou, ku piēḡ lān tōk kam lääi kaḡuan pīr ke lueel röldīt apeī cīt mār ē deḡ, “Bäär!”

2 Ku tiēḡ piny, go ya mathiāḡ ḡer yen tiēḡ, ku raan cath ē ye amuk dhaḡ ke wiēth, ku ḡem ajōm ē bēny bī tāau yenhom. Ku jīēl bī la pinynhom, cīt kēny cī tōḡ dhoḡ ku cop kōc ater.

3 Ku kuem Manh Amääl thaany ē rou thok, ku piēḡ lān pīr ē rou ke jam röldīt ēlä, “Bäär!”

4 Ku bō mathiāḡ thith bei tēwēn. Ku raan cath ē yeen acī ḡām riēl bī kōc cōl aathār pinynhom, ku bī kōc rōt nōk ē rōt. Ku ḡem paldīt ye kōc thōr.

5 Ku ben Manh Amääl thaany ē diäk kuem, ku piēḡ rōl ē diäk lān pīr ke lueel, “Bäär!” Ku tiēḡ piny, go ya mathiāḡ col yen tiēḡ ku raan cath ē ye amuk wēnh ye kāḡ them yecin.

6 Guō kē cīt rōl raan piḡ ke jam kam lääi kaḡuan pīr yiic ku lueel, “Aduḡ abik yen ariōp akāl tōk, ku aduuk kadiäk ayiēer kek ariōp akāl

tök. Ku duškkē tiim ye miök yök thīn ku tiim ye cam rɛc.”

7 Ku ben Manh Amääl thaany ē ŋuan kuem thok, ku piɛŋ röl län ē ŋuan pīr ku lueel, “Bäär!”

8 Ku tiɛŋ mathiäŋ cīn kīt la gɛi, ku raan cath ē ye ala rin, “Thou,” Ku rin kōk cəl, “Piny ē Thou,” Ke buəth cök ke cīi yiic mec. Keek aake cī gām riel bīk tēcīt aban ŋuan kōc pinynhom yiic nōk ē tɔŋ ku cək, ku tuaany, ku läai roor.

9 Ku ben Manh Amääl thaany ē dhiēc kuem thok, ku tiɛŋ wēi kōc wäär cī nōk ariäk cök rin cī kek wēt Nhialic gam puū ēbēn, ku yekē luɛɛl.

10 Go wēi kiu röldīt apɛi ku luelkē, “Bēny yīn ala cök ku yīn ē yic! Ye nɛn bī yen rot jāl looi ba kōc pinynhom tēm awuōc rin cī kek ɣo nōk?”

11 Go ŋɛk kamken aa gām alanh ɣer, ku lək ke bīk tūt tēthin-nyōt ɣet tē bī akuən kōc lui ke ke, ku miēthakēn kek ke bī nōk ēbēn cīmēnden, jāl tuōm.

12 Ku tiɛŋ Manh Amääl ke kuem thaany ē dātem thok. Ku ya ayiēkyiēk pinydīt tet yen loi rot, ku loi akōl rot bī cuəl cīt alanh col, ku wel pɛɛi yenyin bī ya malual cīt riem.

13 Ku lööny kuel piny nhial cīmēn ŋam cī luok ye yom tɛŋ piny tē yiēk yen tim.

14 Ku dol nhial rot ciēt ye athōor ku mēr, ku nyɛɛi kuōr ku golgol tō wūr rōt ē nyiänken yiic.

15 Go bānyŋaknhīim ē pinynhom, ku bāny mɛc, ku bāny apuruuk ku ajiɛek, kōc thiek yiic ku aloony, ku kōc cie aloony them bīk thiaan ē kuōr yiic, tēdē ke ye kuōr nhīim.

16 Ku yekē cōot kuōr yiic ku aleel yiic, ku luelkē, “Aa wek kuōrkā kuōmkē ɣonhīim bī raan rēɛr ē thōoc nhom ɣo cīi tīŋ. Ku Manh Amääl acīi bī lēu bī ɣo ben tēm awuōc.

17 Ee yic akōldīt bī Nhialic ku Manh Amääl raan ēbēn tēm awuōc acī bēn, ku acīn raan bī awuōc kēnē göök?”

7

Kōc 144,000 Itharel

1 Ku ben atuuc nhial kaŋuan tīŋ ke kääc guōk ē piny kaŋuan yiic, ke ke jác yom ē bēn guōk kaŋuan yiic nhom, bī cīɛn yom ben buok ē pinynhom, tēdē wēr yiic, tēdē kuat tim nhom.

2 Ku tiɛŋ atuny dēt ke bō bei tē ye akōl nyin bēn thīn, ke muk thaany Nhialic pīr, ku col atuny kēnē röldīt atuuc nhial kaŋuan wäär cī gām riel bīk pinynhom agut cī wēr.

3 Ku lueel, “Duškkē piny ku wēr ku tiim rɛc, ɣet tē bī ɣok kōc cī Nhialic gam ēbēn yiēk nhīim kīt kenhīim tuɛŋ.”

4 Ku lək raandā ɣen, lɔn akuən kōc la nhīim thaany ē Nhialic kōc Itharel yiic aa kōc 144,000 ē kuat thiäär ku rou Itharel yiic,

5-8 tim thiäär ku rou kuat Itharel tōk yic, Juda, Ruben, Gat, Acer, Naptali, Manathe, Thimaan, Lebī, Ithakar, Dhebulun, Jothep, ku Benjamin.

Kɔc juēc kääc pan Nhialic

9 Ku diel ɣanyin piny, ke ɣa tɪŋ kɔc juēc cūi lēu bī ke kueen. Keek akuut kam kuat dhiēth, ku wušt, ku thok kɔc rēer pinynhom ēbēn. Ku keek aake kääc ē thōoc nhom tuenj ku jɔl a Manh Amääl, ku aake cienj alēth ɣer ku keek ēbēn aake muk wuök agēp kecin.

10 Ku kiiukē röldit apēi ku luelkē,

“Nhialicdan rēer thōoc nhom ku Manh Amääl kek aa ɣook luök.”

11 Ku atuuc ēbēn aake kääc ke cī thōoc, ku kɔcdit, ku jɔl aa lääi pīr kaɣuan gööm, ku gutkē kenhial piny ē thōoc nhom tuenj ku dorkē Nhialic,

12 ku luelkē,

“Yenakan! Bī alεεc, ku diik, ku nɪny kāŋ ku gam riel,

ku athēek, ku riieldit apēi ku lεc aa kāk Nhialicda akölrīēec ēbēn. Yenakan.”

13 Go raan tōk kam kɔcdit wēn ɣa thiēec ku lueel, “Ye yīŋa kɔc cienj alēth ɣerkā, ku bīk tēnen?”

14 Guɔ dhuk nhom, “Aa kuśc ke, bēny. Ee yīn anjic ke.” Go lueel, “Kekkā aa kɔc cī tēek kārīl yiic ku guumkē. Aacā alāthken lök rīem Manh Amääl bī ke looi bīk ɣer.

15 Ku ē yen aye kek kōsc thōny Nhialic nhom ku yekē

lušši aköl ku wēer luanje, ku yen cī nyuc ē thōoc nhom abī ke aa kony ē rēerde thīn.

16 Keek aacī rou ku cɔk bī bēn nök acīn, tēdē ke ya aköl tuc yen ben ke nyop gup,

17 rin Manh Amääl yen rēer thōoc yic ciel abī ya abiŋden. Ku abī ke la dēek nyīn pīu ē pīr, ku aabī Nhialic weec nyīn ē pīu wäär dhiεeu kek.”

8

Thaany ē dhorou

1 Nawēn nany Manh Amääl thaany ē dhorou thok, kam wēn ke piny la bit tēthin-nyɔt koor.

2 Ku tiēŋ atuuc kadhorou ke kääc Nhialic nhom ku ŋεk ke cī yiēk kaŋ.

3 Ku bö atuny dēt, ku kēec ariäk lööm ke muk kē ye adōŋ nīr took thīn cī looi milāŋ tōc. Ku yeen ēcī gām adök juēc nīr apēi, bī ke juaar kek röök kɔc ē Nhialic ariäk cī looi milāŋ tōc nhom, rēer ē thōoc lööm.

4 Ku la tol adōŋ nīr cī took nhial, kek röök kɔc ē Nhialic muk atuny nhial kääc Nhialic nhom.

5 Go atuny kē ye adök took thīn lööm, ku muɔc yic many rēer ariäk nhom ku cuet piny. Ku piŋ kē cit mār ē deŋ ku bīr, ku loi ayiēkyiēk rot.

Kεŋ

6 Go atuuc kadhorou la kεŋ kadhorou röt guiir bīk ke kooth.

7 Go atuny tuenj kaŋde kooth yic, go ya ɣoi ku many

cī liäap kek riem kek lööny pinynhom. Go mac tööŋ ē diäk tiim ku wal cī cil pinynhom nyop.

8 Go atuny ē rou kanđe kooth yic, go ya kēdiit cīt kuur ē mac yen piir rot adēkdiēt yic. Go tööŋ ē diäk rot waar bī ya riem.

9 Go tööŋ ē diäk kāk pīr adēkdiēt thou, ku rēc tööŋ ē diäk riēth.

10 Ku koth atuny ē diäk kanđe. Go ya kueldit apeī dēp yen lööny tööŋ ē diäk wēr ku nyīn piū ye dek yiic.

11 Ku rin ē kuel kēnē acəl kēkec γar. Go piū rōt wel bīk kēc, ku kōc juēc ke cī dek thīn aaci bēn thou rin cī piū kēc.

12 Go atuny ē ŋuan kanđe kooth. Go tööŋ ē diäk akōl ku pēei ku kuel rac abī tööŋ ē diäk ruelden yic liu. Ku cīn ruel tööŋ ē diäk akōl ku wēēr.

13 Ku jal jat γanyin, ke ye acu yen tiēŋ ke pār nhial, ku piēŋ ke cōt rōldit apeī ku lueel, “Ye kērēec ē dā! Ye kērēec ē dā tēnē kōc ē pinynhom rin aabi kārēc yōk, tē le atuuc kōk kadiäk kēŋ kooth yiic.”

9

1 Ku koth atuny ē dhiēc kanđe. Guo kuel cī lööny ē pinynhom tiŋ, ku yeen aci gām wēnh ē riēt bī yen tēthuth mec yic apeī ŋaany nhom.

2 Go tēthuth mec yic apeī ŋaany nhom. Go toldit apeī bēn bei tēthuth, tol cīt tol manydit dēp apeī, ku pat tol

akōl nyin ku nhial ku looi piny bi cuəl.

3 Ku ye kōryom yen bō bei tol yic bī la pinynhom, ku gēm riēl cīt riēl ē kith.

4 Go lēk ke bīk wal kek tiim ku kākōk cil pinynhom cī rēc, ku ye kōc cīn gup kīn Nhialic kenhīim tuēŋ kepēc kek rēckē ke.

5 Keek aake cī Nhialic puəl bīk kōc aa yiēk tērem apeī tēn pēi kadhiēc ku cik kōc nāk. Ku arēem yekē yiēk kōc acit arem dhie cī kiēth raan moc.

6 Ye pēikā kadhiēc yiic abīk wīc bīk thou, ku thuou abi mēc ke ke.

7 Kōryom juēcā aake cīt mīthiōōŋ cī guir bīk la tōŋ yic. Ku aake ceŋ kacit ajōm cī looi mīlāŋ tōc kenhīim, ku aake cīt nyīn kōc.

8 Ku nhīm tō kenhīim aa bār cīmēn nhīm ē diäär, ku aala thook lec cīt lec ē kōör.

9 Ku aala pem kē cīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēŋ tōŋ yic. Ku duōt ye wuōkken looi tē pēēr kek, acit duōt riēth dhie ye mīthiōōŋ juēc thel looi, tē le kek tōŋ yic.

10 Ku yälken aa cīt yäl ē kith, ku kē cīt kek yäl kākā yen ale kek riēl bīk kōc ya gām tē rem ye pēikā kadhiēc yiic.

11 Ku keek aala bēnyŋaknhom mac ke, yen atuny tēthuth mec yic, ku rienke acəl riäk, tēdē ka cəl raan ē kāŋ rac.

12 Kērēec tuēŋ aci thōk. Ku ye cōk ciēen kārēc kōk karou thiek apeī aabō.

13 Ku koth atuny ē dātem kaṅde, guō rōl piṅ ke bō kam guōk kaṅuan yiic ariāk cī looi milāṅ tōc kāāc ē Nhialic nhom.

14 Ku lueel rōl tēnē atuny ē dātem wēn muk kaṅ yecin ēlā, “Lony atuuc kaṅuan wāār cī duōt piny wārdit Yuparet yic.”

15 Go atuny ē dātem atu-uckā kaṅuan jal lony bīk tōōṅ ē diāk ē kōc pinynhom nōk. Aake cī Nhialic tāu akōldeen alanden.

16 Go lēk ɣen lōn apuruuk aa timtim buōt karou.

17 Ku tiēṅ mīthiōōṅ ku kōc cath ē ke nyuōth yic. Ku kōckā aala pem kēcīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēṅ tōṅ yic, ku wēthkā aa thith cimēn mac, ku aa miṅōk ku mīkēth aya. Ku nhīim mīthiōōṅ aa thōṅ ke nhīim kōr. Ku mac ku tol ku kēdēt mac cōl adēp ē bēn bei kethook.

18 Kākkā kadiāk, tol, ku mac ku ban mac cōl adēp bēn bei mīthiōōṅ thook, acī tōōṅ ē diāk kōc pinynhom bēn nōk.

19 Rin riēl mīthiōōṅ atō kethook ku keyāl aya, rin yālken aake cīt kāpieny ken-hīim ye kek kōc gām ɣōntōōk.

20 Abēk kōc ē pinynhom kēc kājuēc rēc kōc nōkkā ke nōk, aake kēc luōi kārēc puōl acīn, luōi ye kek jakrēc door, jak cī kiēt ē wēth ku aleel ku tiim cie daai, ku cik ye piṅ ku cik ye cath.

21 Kōckā aakēc luōi kārēc puōl, cīt nāāk ē rōt, luōi kāk jakrēc, ku luōi ē bal, wīny

diāār ku cuēēr.

10

Atuuc ē Nhialic ku athōr koor

1 Ku bēn atuny dēt ril apei tiṅ ke bō bei pan Nhialic ke bō ē pinynhom. Ee cī luāt kum ku mīit yenhom nhial, ku adēp nyin cimēn akōl, ku diērke kēcīt liēm ē mac.

2 Atuny kēnē amuk athōr thiin koor ṅaany yic yecin, ku cōkden cuēc ēcī tāāu adēkdiēt nhom, ku cōkden ē cam pinynhom,

3 ku cōōt rōldīt cīt dhiēn kōōr. Nawēn cī cōōt ke kēcīt mār ē deṅ gam yerōl arak dhorou nhial.

4 Wēn jiēm kacīt mār deṅ kadhorou, ku wēn duēr kāk cik lueel gāt piny, ke ɣa piṅ rōl pan Nhialic ke lueel, “Duk kāk cī kacīt mār deṅ kadhorou lueel lēk kōc kōk, ku duk ke gēt piny.”

5 Go atuny wāār ca tiṅ ke kāāc adēkdiēt nhom ku pinynhom ayeer, ciinden cuēc jat nhial.

6 Ku kuēēṅ rin Nhialic cie thou, ku yen cī nhial ku piny ku wēr, ku kāk tō keyiic ēbēn cak ku lueel, “Nhialic acīi bī tiit apei ēmēn, bī kē cī guiir cīi loi tēcīt tē bī yen rot luōi thīn!

7 Ku tē le atuny ē dhorou kaṅde kooth, ke Nhialic abī kēden cī thiaan thāap cimēn wāār cī yen ye lēk aluōonyke, kōc kākke tiṅ.”

8 Go rōl wēn ca piṅ ke jam nhial ɣen yōōk, “Lōor lōm athōr koor ṅaany yic muk

atuny kääc adëkdiëet nhom ku pinynhom ayeer.”

⁹ Guo la tēnē atuny nhial ku thiëec bā gām athöör. Go gām ɣen ku lueel, “Löm ku cam. Abi miët yithok ciët ye kiëc ku abi rot la wel bi wac yiyäc.”

¹⁰ Guo athöör lööm ku cam, go miët ɣathok ciët ye kiëc. Nawēn yet ɣayäc ke wel rot bi wac bi ciët cuëi.

¹¹ Ku lëk ɣa ëlä, “Yin adhil kē cī Nhialic guiir tēnē kōc ē pinynhom ëbēn nyuōoth ëmēn, kōc jam ē thok juääc ku bānyñaknhüim.”

11

Kōc wēt Nhialic lëk kōc

¹ Go ɣen gām wai, wai ē duër ciët tim dhie ye kån them, ku lëk ɣa, “Lōor them luan Nhialic ku ariäk tō thīn, ku kuen kōc ē rōök thīn tēnē ɣa.

² Ku duk kal yic tō luak kōu them rin lōñ kēnē aci gām kōc kēc wēt dië gam. Ku keek aabi ɣendië kuany kōu ke rēc kån pēi kathiärñuan ku rou.

³ Ku ɣen abi kackië karou tuōc bik wēt ē yic la lueel. Aabā alëth col, alëth ē lēñ cien, ku aabi wēt dië la lëk kōc ē nīn tim ku buot karou ku thiärdätem yiic.”

⁴ Kōckä karou wēt Nhialic nyuōoth, kek aa tiim karou ye miëthken looi ē miök, ku kāk ye mēc adök karou took kenhüim ē kōöc Nhialic nhom bëny pinynhom.

⁵ Na le raan them ye bi kōckä karou yiëk tērem, ke

mac abō bei kethook ku nyuōp kōc ater ëbēn. Kēya raan wic ye bi looi kēya abi Nhialic nök.

⁶ Aaci Nhialic gām riel bi kek deñ pēen bi cii tueny nīn bi kek wētde nyuōoth. Aaci gām riel aya bi kek piu waar bik aa riem, ku cōlkē kuat kērac ëbēn abō pinynhom. Kēnē alëukē bik aa looi akōlaköl tēcīt tē wickē ye.

⁷ Nawēn cī kōckä karou wēt jal nyuōoth ëbēn, ke lān roor rac apei bō bei tēthuth mec yic, aabi thör ke ke ku aabi lān ke nök,

⁸ ku guäpken aabi cuat ē gēk yic gendit wäär cī kek bëny ē kōckä karou piäät thīn tim cī rīu kōu. Gen kēnē acik gām rin cit rin pan Thodom ku Ijip.

⁹ Kuat dhiëth, wuöt ku thok pinynhom ëbēn aabi guäpken aa tñ piiny ē gēk yic nīn kadiäk ku abak, ku acin raan bi puöl bi ke thiök.

¹⁰ Kōc pinynhom ëbēn aabi puöth miët rin cī ē kōckä karou thou. Aabi yai looi ku gēm kē röt kāpath kamken, rin cī kōckä karou kōc pinynhom col agum apei.

¹¹ Tēwēn cī nīn kadiäk ku abak thök, ke Wēi Nhialic la ē kōc wēn cī thou gup ku jōtkē röt. Go kōc ñic ke cī ke tñ riöc apei dit.

¹² Ku piñ kōckä karou röl ke cöt pan Nhialic, “Bäk tēn.” Gokē la nhial ke kōc aterken daai, ke ke cath ē piööl yic.

13 Kaam wēn cök ka ayiëkyiëk dīt tet loi rot. Go tōōŋ ē thiäär ē geu wīk, ku thou raan tiim kadhorou. Ku jol kōc cī pīr rišōc ku leckē dīt Nhialic tō nhial.

14 Kēnē, yen ē thök kēreεc ye kek rou, kēreεc dēt ye kek diāk abō emēn!

Kaŋ ē Dhorou

15 Go atuny ē dhorou kaŋde kooth yic, guō atuuc nhial piŋ rōt ke jam rōldīt pan Nhialic ku luelkē,

“Nhialicda ku Raan cī dōc ku lōc aaci bāāny pinynhom ya kēden, ku Nhialic abī mac akōlriēēc ēbēn.”

16 Go kōcdīt kathiārou ku ŋuan cī nyuc ē thōny Nhialic lōōm wīk ke gut kenhiāl piny, ku dorkē Nhialic,

17 ku luelkē,
“Bēny Nhialic Madhōl yen rēer thīn thēer ku yen tō thīn emēn.

Yīn yeku leec rin cī yīn riēldu nyuōth yook ku yīn aci määcdu jōk cök!

18 Ku kōc kuc yīn aake cī puōth riāāk rin tēn riāŋ ē piāndu

aci bēn tē bī kōc cī thou yāth luk yic,

ku tē bī kōc ariōpden yōk yīn luōōi,

ku kōc kāk Nhialic tiŋ, ku kacku ēbēn kōc yī door,

kōckor ku kōcdīt ēbēn aaci bēn.

Tē bī kōc cī pinynhom rac nōk aci bēn.”

19 Go luan Nhialic nhial ŋaany thok, ku rōŋdīt lōŋ ē dōōr ē tō alōŋthīn. Go kāk cīt bir ē deŋ ku ayiëkyiëk, ku mār ē deŋ ku tueny ē gei, rōt looi.

12

Tik ku kēdūt cīt jakanuaan

1 Ku loi kēdūt kōc gōi rot nhial. Tik ē tō thīn ke cī akōl gōōm piny ku pēei yecōk, ku cieŋ ajōm la kōu kuēl kathiäär ku rou.

2 Yeen ē tiŋ liac, nawēn cī thiōk ke dhiēth, ke rōp ku rem abī dhiau apēi.

3 Ku ben dēt bēn bei nhial kēdūt kōc gōi, ku kēdūt thith cīt jakanuaan la nhīim kadhorou ku tuŋ kathiäär ku ajōm kadhorou kenhīim.

4 Ku thēl tōōŋ ē diāk kuēl bei nhial yeyōl ku piir ke pinynhom, ku bīi ku kēēc tiŋ wēn dhiēth nhom bī manh dhiēth tiit bī dhiēth bī cam.

5 Go tik manh ē moc dhiēth, yen bī kōc pinynhom mac ke cīn aŋuān. Go atuny nhial bēn ku rum meth man cin ku yēth nhial tēnē Nhialic thōnyde nhom.

6 Go tik riŋ roor tē cīi ceŋ, tē cī Nhialic guiir tēnē ye bī yen la rēer thīn, bī la muk ē nīn tim ku buōt karou ku thiārdātem.

7 Go tōŋ rot looi pan Nhialic. Atuny cōl Maikel ku atuuc kōk aaci bēn thōr kek kēdūt wēn cīt jakanuaan ku atuōccke.

8 Ku kēdiit kēnē aci bēn tiaam, ku aci bēn cuōp wei pan Nhialic.

9 Maikel kek atuōōcke aaci kēdiit kēnē kek atuōōcke bēn cuōp wei pan Nhialic. Kēnē yen ē Bēny jakrēc diit wäär ye lueel ka cōl kēpiiny, yen raan ēbēn cōl aloi awuōc. Acik bēn cuat pinynhom kek atuōōcke ēbēn.

10 Ku piēŋ rōldit ke cōt pan Nhialic ku lueel,

“Ēmēn, tē bī Nhialic kōc luōk aci bēn! Ēmēn, Nhialic aci rielden yen bēnyŋaknhom nyuōth! Ēmēn, Raanden cī lōc ku dōc aci rielde nyuōth! Rin raan wäär ē kōōc Nhialic nhom ku gōony miēthakua akōl ku wēēr, aci cuōp wei pan Nhialic.

11 Miēthakua aaci jōŋrac tiaam rin cī Manh Amāäl rot juaar bī nōk rienkua ku rin cī kek wēt yic lēk raan ēbēn, ku keek aa kēc wēiken nhiaar bīk riōōc ē thou.

12 Week ēbēn, wek kōc rēēr pan ē Nhialic miētkē puōth, ku kuat kē rēēr ē pinynhom ku wār abī gum apēi dīt. Rin jōŋrac aci cuōp ē pinynhom tēnē ke, ku yen acit puōu mac rin acin nin juēc cī pāl ye bī yen luui.”

13 Nawēn le kēdiit cīt jakanuaan ŋic lōn cī ye cuat pinynhom, ke cop tiŋ wēn cī manh moc dhiēēth bī dēm.

14 Go tik gām wuōk cīt wuōk acu ku bī cōl apēēr tēden wäär roor tē cīi cien. Ku bī yen la tūt thīn run kadiäk ku abak,

ku akēc jōŋrac bēn lēu bī yiēk tētōk.

15 Ku ŋōk kēpiiny piēu dīt cīt aboor yethok rin bī tik mou.

16 Go tiām pinynhom tik kony, rin cī ŋaardit apēi piny dai yic, ku wēt piū thīn ŋōŋōr.

17 Go kēdiit cīt jakanuaan puōu riāäk tēnē tik apēi ku le thōr kek mīthken kōk cī lōōŋ Nhialic theek, ku mukke wēt yic cī Jethu nyuōth.

18 Ku la jōŋrac kōōc ē wār nhom.

13

Lāai karou

1 Ku tiēŋ lān roor rac apēi ke bō bei adēkdiēet yic. Ku ala nhūim kadhrou ku tuŋ thiāär la nhūim aŋōm kathiāär. Ku kēnhūim ēbēn rin aaci gāt rin ē Nhialic tōon guōp.

2 Lān wēn ca tiŋ acit kuac, ku adit cōk kek riōōp bēēr la kōth nhīm, ku acit thok kōōr. Acī kēdiit cīt jakanuaan gām rielde bī nyuc ē thōōc nhom cīt bēnyŋaknhom la ye cōk.

3 Nhuōm tōk, nhūim ē lān kēnē ala yic piāär cīt piāär tētōk dīt apēi ku jōl dēm. Kōc ē pinynhom ēbēn aake cī gāi ē lān kēnē ku buōthkē.

4 Keek ēbēn aake ye jōŋrac door rin cī yen lēi gām riēl, keek aya aake ye lēi door, ku luelkē, “Acin kēril cīt ē lān kēnē. Acin raan lēu bī thōr kek ye.”

5 Go lēi puōl bī jal nhiam apēi, ku ye Nhialic lat. Go Nhialic pāl riēl kēnē tēnē pēi kathiārŋuan ku rou.

6 Ku jəl lēi jam ku lēēt Nhialic kek kəcken rēēr nhial paande.

7 Acī Nhialic puəl bī thör kek kəc Nhialic ku tiēm ke. Ku eci gām riel kəc pinyinhom nhīim ebēn.

8 Kuat raan rēēr pinyinhom ebēn abī ye adoor, kəc cī ye bī ya door aa kəc cī rienken gət athör pīr yic, ke piny kēc guə cak. Athör kēnē ē kēn Manh Amääl wäär cī nök.

9 Na lakkē yīth, ke we pīj apath,

10 “Kuat kē cī Nhialic guuir bī rot luōi yī abī rot dhiel looi kēya. Raan bī mac, raan bī teem röl ē pal abī teem röl. Wēt kēnē ē lən bī kəc cī gam dhiel gum ku rilke puōth gamden yic.”

11 Ku tiēj län dēt ke bō bei piiny, ke la tuŋ karou cīt tuŋ jəŋrac.

12 Yeen alui riel cīt riel län tuēj ke ŋic län tuēj, ku theny kəc ē pinyinhom thīn bīk län tuēj aa door, län wäär cī tētök dēm yenhom.

13 Ku looi kăkdīt jāŋ gōi. Ee ye mac cəl alöony piny nhial ke kəc ebēn daai ē ye.

14 Län ciēn kēnē acī puəl bī kăkdīt jāŋ gōi aa looi ke län tuēj daai thīn. Rin ē kăkkā yen acī yen kəc pinyinhom wēj bīk la yecök. Aacī bēn yōök bīk kēdāŋ buth bī kek län tuēj kiēt ku yekē door, län wäär cī nök ē pal ku ben pīr.

15 Län ciēn kēnē acī puəl bī wēi yāth kēwēn cī län tuēj

kiēt yic, rin bī ya jam ku cəl kəc cī ye ye door anäk.

16 Ku yōök län ciēn kəc ebēn, bēny ku kīc, ajak ku raan ŋəŋ, alony ku raan lāäu nhom, bī raan ebēn kit tāäu kōŋden cuēc, tēdē ke tēu yenhom tuēj.

17 Acīn raan cī puəl bī kēde yaac, tēdē ke ɣəc ke cīn nhom kit kek rin, tēdē ke ye akuēn rienke nyuəth.

18 Yin adhīl kəŋ ŋic apath ba kēnē jāl deet yic. Raan la kē ŋic adhīl kēnē dōt yic, bī akuēn ē län ŋic, rin akuēn akāac nyin rin ē raan, akuēn ē buət kadātem ku thiārdātem ku dātem.

14

Manh Amääl ku kacke

1 Ku jəl lä diel ya nyin piny, ke ye Manh Amääl yen tiēj ke kāac gət nhom Jeruthalem, kek kacke tim buəot ku thiārŋuan ku ŋuan cī rin Manh Amääl ku rin Wun gət kenhīim tuēj.

2 Ku piēj röl nhial kecīt arəöl ē piu kat apēi. Aye piŋ kecīt mār deŋ thiek apēi, tēdē ke ye thoom juēc gut.

3 Ku kāac kəc tim buəot thiārŋuan ku ŋuan ē thōoc nhom tuēj, ke ket waak yam lāai pīr kaŋuan ku kəcdīt nhīim. Waakkā acīn raan lēu bī ke ket, aa keek kek kəc cī Nhialic luək ē röt.

4 Keek aa kəc cī röt tiit cie wīc ē diäär. Keek aa kəc la cök. Ee Manh Amääl yen aye kē buəoth cök kuat tē le yen thīn. Kəckā kek aacī luək kam

kɔc ɛbɛn, aa kɔc ɛ Nhialic ku Manh Amääl, aa cīt rap ɛ yam dhie ye juēr Nhialic.

⁵ Ku keek aa kɛc lueth kaŋ lueel. Ku acīn kɛrɛɛc cīk kaŋ looi.

Atuuc nhial kadiäk

⁶ Ku tiɛŋ atuny dɛt ke pār aliir yic nhial ke muk athör Wɛt Puɔth Yam, wɛt pīr akölrīēc ɛbɛn tēnē kuat dhiēth ku wušt ku thok pinyhom ɛbɛn.

⁷ Ku lueel röldīt, “Thɛkkɛ Nhialic ku lɛckɛ rin dīit yen apɛi. Rin nīn aacī thök, nīn bī yen kɔc ɛ pinyhom ɣäth ɛ luk yic. Duɔrkɛ rin yen aa cak nhial ku piny ku wördīt ku nyīn ɛ pīu.”

⁸ Ku buɔth atuny rou atuny tuɛŋ cök, ke ye lueel ɛ röldīt, “Gendīt Babilon acī rac ɛbɛn. Babilon ɛ ye kɔc pinyhom cɔl adek mušn kec apɛi, mušn ke cɔl aloi käk ɛ bal cī Nhialic bɛn rac pušu.”

⁹ Ku buɔth atuny ɛ diäk atuuc tuɛŋ wɛn karou cök, ke ye lueel röldīt, “Raan län kɛnɛ door kek kɛden cī kiēēt, raan la kīn ɛ län kɛnɛ yenhom tuɛŋ, tɛdɛ ke ye yecin.

¹⁰ Abī mušn riäng pušu ɛ Nhialic dhiel dek, mušn kɛnɛ ɛ kɛ cī Nhialic pušk ɛ bīny riäng piände yic. Kɔckä aabī dɛp many bɛn bei kuur yic tuc apɛi, ka atuuc nhial ku Manh Amääl daai thīn.

¹¹ Many bī ke nyop kɛnɛ abī ke reem akölrīēc ɛbɛn. Kɔc ɛ lɛi ku kɛden cī kiēēt ku kuat

raan la kīn ɛ rīenke, acīi bī kaŋ lōŋ acīn aköl ku wɛēr.”

¹² Kɛnɛ wɛtde yic ɛ lɔn bī kɔc ɛ Nhialic kepuɔth dɛɛt, kɔc lööŋ ɛ Nhialic theek ku lek gam tēnē Jethu.

¹³ Ku piɛŋ röl nhial ke cöt ku lueel, “Dhil göt, kɔc mit gup aa kɔc thou ɛmɛn rin cī kek wɛt Bɛny gam.” Ku lueel Wɛi Nhialic, “Ee yic Alanden! Keek acīi bī bɛn gum athɛɛr. Käk cīk looi aabī cath ke ke.”

Tɛmtɛm pinyhom

¹⁴ Ku lä daai nhial, ke ye luäät ɣer yen tiɛŋ ku kɛcīt Manh raan ke cī nyuc ɛ piööl nhom, ku ala nhom ajöm cī looi miläŋ tɔc, ku amuk pal moth thok yecin.

¹⁵ Ku bö atuny dɛt bei luaj Nhialic ku jɛɛm röldīt tēnɛ raan cī nyuc ɛ piööl nhom, “Jɔk luɔi cök ye pal kɛnɛ, käk tem pinyhom aacī luɔk, ku akölden bī ke tem acī bɛn.”

¹⁶ Go raan wɛn cī nyuc ɛ piööl nhom palde met yic ku ler luɔide yic, ku kɛya, kɛriēc ɛbɛn pinyhom acī tem.

¹⁷ Ku tiɛŋ atuny dɛt ke bö bei nhial luaj Nhialic ke muk palden moth aya.

¹⁸ Ku bö atuny wɛn muk riɛl ɛ mac bei ariäk lösm. Ku cɔl atuny wɛn muk pal moth röldīt ku lueel, “Löm paldu ku tem abiēc dom yic pinyhom rin abiēc acī luɔk.”

¹⁹ Ku jɔl atuuc palde met yic ku jɔl abiēc tem piny, ku kuut keyiic ku ɣɛth ke tɛ bī ke

la nhiaç yiiç thīn, rin riāᅇdīt puᅇu Nhialic.

²⁰ Abiēç ēçī nhiaç ᅇu kᅇu aᅇer, ᅇo ya riem yen loi kuēēr, abī riem lōl bār kᅇu aᅇi ku thuuth yic looi.

15

Kādīt rēç bī atuuc nhial bēēi

¹ Ku tiēᅇ kēdīt dēt kᅇç ᅇōi nhial. Kēnē, aake ya atuuc kadhorou la riēl bīk kārēç aᅇi kadhorou ᅇām kᅇç, ke ye kek awuᅇᅇç ciēēn bī Nhialic tēm kᅇç rēç, rin kek aabi riāᅇ ē piānde jāl thōk.

² Ku tiēᅇ kēçit adēkdiēet le pīu nyīn kīr thīn cī liāāp kek kēçit mac. Ku tiēᅇ kᅇç wār cī lēi kek kīnden cī ye kiēēt tiaam aya, agut lān wār ye riēnke ᅇiç akuēn. Keek aake kārēç adēkdiēet le pīu nyīn kīr ᅇou ke muk thom cī Nhialic ᅇām ke,

³ ku ketkē waak Mothith alony ē Nhialic, ku waak Manh Amāal ēlā,

“Yīn Nhialic, yīn aril acīn kē thōᅇ ke yīn,
kāk ye looi aa path ku aa kᅇç ᅇōi!

Ee yīn amac pinynhom ēbēn, kuat kāk ye looi ēbēn aala cōk ku aa yith.

⁴ Raan ēbēn abī riᅇᅇç ē yīn Bēny! Ku riēnku abī leec athēr!

Ee yīn ē rot yīn Nhialic ē yic. Kᅇç ē pinynhom aabi ya bēn ku dorkē yīn.

Raan ēbēn acī tēpeth ye yīn luui thīn tiᅇ.”

⁵ Nawēn ē kēnē cōk, ke ᅇa tiᅇ luāᅇ Nhialic ke ᅇaany thok, kek duēl Nhialic nyuᅇᅇth alᅇᅇhīn.

⁶ Ku bᅇ atuuc nhial kadhorou, wār muk kādīt rēç aᅇi kadhorou bei luāᅇ ē Nhialic. Keek ēbēn aake ciēᅇ alēth ᅇer la diardiar, ku karkar cī looi milāᅇ tōç aa cīk kaar kepuᅇth.

⁷ ᅇo lān tōk kam lāāi wār pīr kaᅇuan, atuᅇny tōk ya atuuckā ᅇām aduᅇ milāᅇ tōç la yic awuᅇᅇç thiek bᅇ tēnē Nhialic pīr akōlriēēç ēbēn, bī ᅇām kᅇç ē pinynhom.

⁸ Duēl ē Nhialic ēçī tol paat yic piny, tol bᅇ diik ku riēl Nhialic yic. Ku acīn raan lēu ye bī la thīn, ᅇet tē bī kārēç dīt aᅇi kadhorou wār muk atuuc nhial ku bī ke pinynhom, kaᅇ thōk.

16

Kārēç dīt aᅇi ciēēn kadhorou

¹ ᅇuᅇ rōldīt aᅇi piᅇ ke cōt luāᅇ pan Nhialic yic, ke ye lueel tēnē atuuc nhial kadhorou ēlā, “Lak pinynhom ku ᅇamkē kādīt rēç ciēēnkā kadhorou, kārēç riāᅇ puᅇu ē Nhialic.”

² ᅇo atuny tuēᅇ kērēç cī Nhialic lēk ye bī ᅇām kᅇç ē pinynhom ᅇam. ᅇo ya ᅇōntōok rēç rem aᅇi kek tul kᅇç la ᅇup kīn lēi ᅇup, ku kᅇç kēden cī kiēēt door aya.

³ ᅇo atuny ē rou kērēç cī Nhialic ᅇām ye bī ᅇām kᅇç pinynhom ᅇam. ᅇo ya pīu

adēkdiēt kek wel rōt bīk ya riēm, ku thou kāk pīr rēēr pīu yiic ēbēn.

4 Go atuny ē diāk kārēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go ya pīu wēr yīth ye dek kek wel rōt bīk ya riēm.

5 Guō atuny yen muk pīu pinynhom piŋ ke lēk Nhialic, “Yīn acī yīc tēk kōc ē kārēckā yiic, tēdu kan ēmēn ku tēthēr yōn, ee yīn apath yītōk rin le luōŋdu cōk.

6 Kōc rēc wāār cī kacku ku kōc kākku tiŋ nōk aaca gām riēm bīk dek, yen kēpath ke ke.”

7 Ku piēŋ raan rōl ke dhiāu tēn ariāk ku lueel, “Ee tēde Bēny Nhialic Madhōl, kārēc ca gam aa yīth ku aa la cōk, luk aca ŋiēc looi!”

8 Go atuny ē ŋuan kārēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go akōl tuōc apēi, ee cī Nhialic puōl bī kōc nyop atuōc.

9 Kōc aake cī atuny akōl nyop apēi abī ke gām gup yōntōok. Gokē Nhialic lat guōp, Nhialic yen bīi kārēckā, ku cīk luōi kārēc pāl ku cīk Nhialic ye leec.

10 Ku gēm atuny ē dhiēc kārēc cī Nhialic gām ye ku ler ku tēū thōny lān rac nom. Go ya muōth yen kum kōc mēc lēi piny arēk abīk kethook aa kac rin arēm,

11 ku yekē kārēc apēi lueel ē Nhialic guōp rin arēm ku

yōntōok rēēr kegup, ku cīk luōi kārēc pāl.

12 Go atuny ē dātem kārēc muk gam, go ya wārdīt Yuparet yen dōu, bī bānyāknhīim lōŋ ciēn puōl bīk tem kek apuruōkken.

13 Ku tiēŋ wēi jakrēc kadiāk cīt aguek. Keek aake bō bei kēdīt cīt jakanuaan thok, ku lān rac thok, ku thoŋ lān wāār aya bō kek wēt ē lueth yen kōc wēŋ nyīn.

14 Keek aa wēi jakrēc ē cath ke loi kāk kōc gōi. Wēi jakrēckā kadiāk aa bāny pinynhom ēbēn kuōt nhīim bī ke yāth tōŋ yīc. Tōŋ kēnē ē tōŋ bī rot looi luŋdīt bī Nhialic Madhōl luk looi tēnē kōc pinynhom ēbēn.

15 Aye Bēny lueel, “Piēŋkē! Yēn abō cīt ya ye cuār wakōu. Raan mit guōp ē raan ba yōk ke kēc nin, ciēŋ alāthke, rin bī cīi cath ke cīn alanh ciēŋ bī guōp yār tē tiŋ ye.”

16 Ku jōl wēi jakrēckā bānyāknhīim kuōt nhīim tē ye kōc Itharel cōl, Amagedon.

17 Ku jōl atuny ē dhorou kārēc muk pāl aliir yīc. Go Nhialic jam rōldīt nhial ē thōōc nom luanŋde ku lueel, “Kuat kēkith ēbēn acī luōi tēcīt tēde.”

18 Ku bier deŋ apēi, ku mēēr ē mār thiek ku looi ayiēkyiēk rot abī kōc riōōc ēbēn. Acīn kēdīt cīt kēnē cī rot kaŋ looi tēnē cek ke raan pinynhom, ayiēkyiēk rēc piny cīt kēnē.

19 Go gendit Babilon yeyic tek ē diāk, ku wit ayiēēkyiēēk gēeth ē pinynhom juēc, ku kēya, ke Nhialic tēm gen Babilon awuōc thiek apeī rin riāḡ piānde.

20 Tēwēn le piny rot yāāk ke yōn thōny wīir mār, ku la gat dir piny ēbēn.

21 Go goīdit thiek apeī lööny piny nhial ē kōc nhīim. Ku kēya, ke kōc lēēt Nhialic rin cī yen deḡ cōl atueny gōi thiek apeī cī piny bēn rac.

17

Tiḡ rac adējōök

1 Go atuōny tōk atuuc wāär bō nhial kadhorou muk kārēc kadhorou bēn tēnē ya ku lueel ēlā, “Bāär ba yī nyuōth tē bī Nhialic ē tiḡ rēec adējōök tēm awuōc thīn, yen tiḡ rēēr wēr yōth.*

2 Bānyḡaknhīim ē pinynhom aaci kārēc apeī, kāk ē bal looi kek ye, ku kōc ē pinynhom aake ye miānde dek bīk wīēet, ku tē cī kek wīēet ka jōl kārēc apeī kāk ē bal looi kek ye.”

3 Go Wēi Nhialic la yaḡuōp, ku nyiēei atuny Nhialic ya ku yēth ya roor tē cīi cienḡ. Ee tēēn ke ya tiḡ tiḡ cī nyuc lān thith kōu, lān la nhīim kadhorou ku tuḡ kathiāär cī guōp thiāḡ rin ē Nhialic lat guōp.

4 Tik a cienḡ alanh thith ku alanh mathiāḡ. Ku aci milāḡ tōc ku kākōk la diardiar ku guēt dhēḡ thiāḡ yeguōp. Ku

amuk aduḡ cī looi milāḡ tōc cī thiāḡ kāracken ē bal ye looi.

5 Ku yenhom tuēḡ aci rin gōt thīn rin cie deet yīic. Rin ye lueel ēlā, “EE ḡEN BABILONDīt, ḡEN Ē MAN DIÄÄR RēC ĒbēN, ḡEN AYE KÄRēC JÄL THĪN KÄRēC Ē PINYNHOM ĒbēN.”

6 Ku tiēḡ tiḡ wēn ke cī wīēet riēm ē kōc Nhialic wāär cī ke nōk, rin cī kek wēt Jethu gam.

Ku wēn tiḡ ḡen ye, guō gāi apeī.

7 Go atuny nhial ya thiēc, “Yēḡō cī gōi? Yin aba lēk wētde yic yen kēnē, ku lān ciēth yen la nhīim kadhorou ku tuḡ thiāär.

8 Lān yen ca tiḡ ēmēn aci kaḡ pīr thēer, ku aci ben pīr ēmēn rin abi bēn bei piiny tēthuth mec yic akōldā, ku abi jal la rōm ke riāāk. Kōc pīr ē pinynhom kēc Nhialic gāt athōrde yic, athōr ē pīr thēer kēc piny cak, aabi gāi tē tiḡ kek ē lān kēnē. Aci kaḡ pīr, ku aci ben pīr ya akōlē, ku abi ben dhuk pinynhom.”

9 Go atuny nhial lēk yā, “Kēnē awīc raan ḡic tak. Nhīim kadhorou aa rēēr nyīn kuōr kadhorou kek cī tik nyuc kenhīim.

10 Kek aa bānyḡaknhīim kadhorou aya. Bāny kadhiēc kamken aaci liu. Raan tōk aḡot ye bēnyḡaknhom ēmēn ku dēt aḡot kēc bēn, ku na le bēn ka bī rēēr ē bāāny yic kam koor.

11 Ku lān bī bēn bei tēthuth, yen abi ya bēnyḡaknhom ye

kek bēt. Ku yen ē raan kam bānyaknhūim kadhorou, ku yeen abī rōm ke riääk.

¹²“Tuŋ kathiäär ye ke tŋjkä, aa rēēr nyin bānyaknhūim kathiäär kēc baai guo mac, ku aabī riel dhiel yök bik baai mac kek lēi kam thiin koor.

¹³Wētden ē tōk, abik gam kedhie bik bānyden thōn lēi.

¹⁴Bānyaknhūim kathiäär ku lēi aabī keyiic mat ku thērke kek Manh Amääl. Ku keek aabī Manh Amääl kek kacke ke tiaam, rin Manh Amääl yen ē bēnydit ē bāny, ku bānyaknhūim ku kacke kek aa kōc cī Nhialic kuany ku cōol ke, ku kek aa kōc cī wētde gam.”

¹⁵Go atuuc lēk ya, “Piu ye tŋ cī tik nyuc kenhūim, aa rēēr nyin kōc ē pinynhom ebēn.

¹⁶Lēi ku bānyaknhūim kathiäär ca tŋ aabī kenhūim wēl adējōŋ kēnē. Abik dōm ku thatkē ku retkē kōu, ku pälkē ke cīn kē cienj. Aabī guāpde cuet. Abik rac ku yot abanj cī dōŋ ē mac.

¹⁷Bānyaknhūim kathiäärkä aabī ē kēnē looi, rin cī Nhialic ye tāau kepuōth bik bānyden gām lēi, rin wic Nhialic ye këya. Aabī lääi theek yet tē bī kē wic Nhialic thök.”

¹⁸Go atuny nhial lēk ya, “Tiŋ ca tŋ kēnē ē gendit yen mac bāny pinynhom ebēn.”

18

Nhialic aci Babilon rac

¹Nawēn ē kēnē cōk ke ya ben atuny nhial dēt tŋ ke

bō bei nhial pan Nhialic, ku atuny kēnē ala riēdit apēi. Ruēl diit yeer wēn bō bei tēnē yen aci pinynhom ebēn bēn looi bī yer.

²Ku cōot röldit apēi, “Gendit Babilon aci riääk. Kōc aaci kat thīn ebēn. Acīn raan cī dōŋ thīn, aa jakrēc ku diet rēc cīt awujoonj.

³Kārēc ē bal ye looi gen Babilon aaci yen ke pinynhom ebēn liääp, bī bāny pinynhom keek aa looi kāk ē bal, ciēt ke cī muōn kec apēi dek.

Ku tēēn yen aci Nhialic rac puōu yeguōp.

Ku kōc ē pinynhom aake ye yōoc thīn ku loikē kārēc Nhialic rac puōu.”

⁴Ku piēŋ röldēt ke jam nhial ku lueel,

“Kackiē jälkē geeu!

Ku bī week cīi met awuōōc looi keek yiic kä,

ku bī Nhialic we cīi yik kädit rēc apēi cīmēnden.

⁵Awuōōcken cik looi aaci juēc nawēn

ke la nhial abik Nhialic dööt bik la rac puōu.

Go Nhialic awuōōckä yök ebēn, ku aaci bī kan puōl ke cīi tēm awuōc.

⁶Dhielkē luōi kārēc cīt kāwäär cī kan aa luōi week.

Dhielkē kārēc wäär cī looi cool kāk wār kāk wäär cī kan luōi kōc kōk.

Adhielkē gām muōn kec apēi bī wiēt cīt tēwäär ye luōi kōc kōk.

7 Ee nhiam rielden dīt rēēr ke
yeen,
ku pirden rēēr yen kāpath yiic.
Adhielkē gām kē rem yeguöp
thōŋ kek miēt ē pušu
dīt rēēr yen thīn.

Rin ye yen rot leec elä,
'Yen tiŋ dīit ŋaknhom mac
paandiē ē riēl cīn ke
tem ŋanhom,
yēn acīn mony bī thou ku ba
dhuur.'

8 Rin ye Babilon jīēm kanhi-
aam kēya,
ee kaam thiin koor ku abī
Nhialic kādīt rēc
apei cōl aabō tēnē yeen cīmēn
tuaany, ku cōŋdīt apeī
ku thuōu.

Abī yōot mac bī nyop ēbēn, rin
Bēny Nhialic yen bī ye
tēm awuōc,
ala riēldīt apeī.

9 "Bāny ē pinynhom wäär cī
kāre c looi kek ye aabī dhiau
ku löönykē puōth tēnē ye, tē tiŋ
kek tol many cī ye yōot nhom
tēmec.

10 Aabī kōōc tēmec, rin cī
kek riōōc ciēt ke bī gām awuōc
thiek cīt kēn cī gām Babilon,
rin wäär cī kek kāre c looi aya
kek ye. Abīk aa lueel,

'Ye kēre c ē dē, gendīt Ba-
bilon, gen ril yen cī guō
riāāk ye kam thiin yic!'

11 "Kōc ē yōōc pinynhom aa
dhiau rin Babilon, rin acīn
raan bī kākken bēn lōk yōōc.

12 Mīlōōŋken tōc, ku alēth
path, alēth cī looi mīlāŋ thith
ku guēt path ku kāpuōth kōk
cie lac yōk ku tuŋ aa kōn,
ku kuōr path la diardiar, acīn

raan bī keek bēn lōk yōōc tēnē
ke.

13 Miōk ŋīr, māāu ku abīk,
ku yōk ku thōk, ku mīthiōōŋ
ku lāāi kōk baai ku tiim path
ku aloony, acīn raan bī ke lōk
yōōc.

14 Abī kōc yōōc aa lueel
tēnē Babilon elä, 'Kuat kāpath
wäär ye ke cam, ku kāpuōth
wäär ye ke cieŋ aaci rac, ku
aacī bī bēn yōk acīn.'

15 Kōc ē yōōc wäär cī jak
rin ye kek kākken yōc ye aabī
dhiau tē tiŋ kek ye ke dēp.
Aabī ya kōōc tēmec rin wäär cī
kek mat kek ye ciēt ke bī mat
ē riāāk yic aya.

16 Abīk aa lueel,
'Ye kēre c ē dē tēnē gendīt cīt
kēnē,
gen dīit dhēŋ cīt raan ceŋ
mīlōōŋ tōc ku guēt path
yeyeth!

17 Rin kāk kē aaci guō bēn
määr nyin yic.'

"Kōc ē riāth geer adēkdiēt
yiic, ku kōc la kākken yekē
keek la yaac riāth yiic, kāk ye
kek pīr thīn aabī kōōc tēmec,

18 ku dhiēukē tē tiŋ kek tol
nhom ke dēp geeu kek kāk tō
thīn ēbēn, ku jōlkē ya lueel,
'Makei! Acīn gendīt cī kaŋ ciēt
ē gen!'

19 Ku jōlkē kenhūim pot ē
ŋeth bīk nyuōōth lōn cī kek
puōth lōny ku dhiēukē apeī
ku luelkē,

'Makei! Cī gendīt riāāk kēya?
Gendīt wäär ye kōc la riāth
jīēek la yōk thīn,

yen cī guo riääk ye kaam thiin
yic kek kāk tō thīn ēbēn!

²⁰ Kəc rēēr pan Nhalic miētkē
puōth rin cī Nhalic Babilon rac.

Miētkē puōth kəc ē Nhalic ku
atuuc ē Raan cī ləc ku dəc,

ku kəc kāk Nhalic tīŋ rin
cī Nhalic Babilon
tēm awuōc tēcīt tēn
kārēc wāār cī keek luōi
week.”

²¹ Ku tiēŋ atuny Nhalic ril
cī kuurdīt thiek kuany ku piir
wīr adēkdiēt yic ke lueel,

“Kēnē yen ee tē bī gendīt Ba-
bilon rac thīn,

ku acī ben tīŋ acīn.

²² Yin Babilon acīn lāār bī ben
piŋ yiic tēdu,

ku acīn kēēt bī ben piŋ röt
ke gut thom, tēdē ke ye
kēŋ kooth yiic.

Kəckun atēēt ēbēn aabī mää, r,
ku wēthkun ye rap guur abī
ciēn rap ben guur thīn.

²³ Ku mēc acī bī kaŋ ben tīŋ
nyīn ke dēp,

ku acīn ruēi bī ben looi,
rin kəckun ē ɣəc kek aake ye
kəcdīt pinynhom,

ē pinynhom cam tēbāār ē
ruēeny.”

²⁴ Nhalic acī Babilon tēm
awuōc rin le yen guōp awuōc
cī yen kəc kāk Nhalic tīŋ nək,
ku kəc juēc kək ē Nhalic, Ba-
bilon ala guōp awuōc cī yen
kəc juēc ē pinynhom ēbēn
nək.

19

*Riäŋ ē Babilon ē kəc Nhalic
miēēt puōth*

¹ Tēwēn cī atuny ril thök ē
jam, ke ɣa piŋ kəc röt nhial ke
loi kiēu apēi ku luelkē,

“Lecku Nhalic! Nhalic yen
acī ɣo luök, diik ku riel
aa kāk Nhalicda ked-
hie.

² Luōŋde ee yic ku ala cök.

Yen acī tīŋ adējōök wāār
ŋiēc tēm awuōc thōŋ
kek kāk cī luōi kəc ē
pinynhom.

Babilon cī pinynhom rac,
rin rim kəc Nhalic atō
yecin.”

³ Ku ben thān awēn loi kiēu
yai cam,

“Lecku Nhalic!

Babilon abī dēp ku many
nyop ye abī tol ya la
nhial akölriēc ēbēn.”

⁴ Ku tiēŋ kəcdīt kathiārou ku
ŋuan, ku lāāi pīr kaŋuan ke gut
kenhiəl piny ē Nhalic nhom
ku dorkē ke cī nyuc thōnyde
nhom,

“Yenakan, Lecku Nhalic!”

Yan thiēŋ Manh Amääl

⁵ Ku piēŋ röl ke cöt thōöc
lōöm ku lueel,

“Wek aa dhil Nhalicda leec,
week ēbēn,

kəc ril ku kəc niōp, wek kəc
thek yeen ēbēn ye
door.”

⁶ Ku piēŋ kəc juēc ke loi
kiēu nhial apēi, ke loi arōöl cit
arōöl ē piū kat apēi, ku cit mār
deŋ ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Rin Bānyda,
Nhialic Madhəl ee
Bēnyṅaknhom!

7 Jəlku puōth miēt ku lecku
Nhialic,
rin cī nīn thiēṅ Manh Amāäl
thök, ku nyan thiak acī
rot guir bī lor.

8 Acī Nhialic ruök alēth path
cīn gup acuol bī keek
cieṅ.”

Alēth path aatō nyin kāpath
ye raan luōi Nhialic.

9 Go atuuc lēk ṅa, “Gät
wēlkä, kəc mit puōth aa kəc cī
cōl ē yan thiēṅ Manh Amāäl
yic.” Ku met thīn ēlä, “Wēlkä
aa wēl ē yith bō tēnē Nhialic.”

10 Guō ṅanhiaal gušt piny
yenhom ba door. Go lēk ṅa,
“Duk loi kēya! Ee Nhialic
yen aya luōi cīmēn ye yīn ku
miēthakun cī gam, kəc cī yic cī
Jethu nyuōth, buōth yic. Ee
Nhialic ē rot yen aye door.”
Rin yic cī Jethu nyuōth yen ē
kəc cōl agam wēt ē Nhialic.

Raan cath mathiāṅ ṅer

11 Ku tiēṅ pan Nhialic ke
ṅaany thok, go ya mathiāṅ ṅer
yen tiēṅ thīn kek raan cath ē
ye. Ee yen raan ē Nhialic luōi
ē puōn ṅer, kuat kāk ye looi
ēbēn aaya yith, tē looi yen luk
tēdē ke ye tōṅ, ka la cök ēbēn.

12 Yen adēp nyin cīmēn mac,
ku acieṅ ajōm juēc yenhom.
Acī gät kōu rin, ku ē yen anjic
rienke ē rot.

13 Ku acieṅ alanh bār yekōu
cī kōu thiāṅ ē riēm. Ku rienke
aa, “Wēt ē Nhialic.”

14 Abuōth apuruuk Nhialic
ke cieṅ alēth ṅer, ku aake cath
mīthiōṅ ṅer.

15 Ku pal moth ē bēn bei
yethok bī yen kəc ē pinynhom
tök. Abī kəc pinynhom mac
ke cīn anṅān, aabī nhiaac yīc
cīmēn mōn nhiēc bei athuāāi
yic, bīk riāṅ puōu ē Nhialic
yök kegup.

16 Ku alanhde kōu
ku yeyām, rin acī gšt
thīn ēlä, “Bēnyṅaknhom ē
BĀnyṅaknhīm, Bēnydīt ē
BĀnydīt ēbēn.”

17 Guō atuny nhial kääc akōl
nyin tiṅ, ke cōl diēt pār aliir yic
ēbēn ku lueel röldīt, “Bāk tēn,
bāk bēn mīth miēthdīt ē thēi cī
Nhialic guir!”

18 Bāk ṅuetkē gup
bānyṅaknhīm, kəcđit apu-
ruuk, kəcđit ril, gup
mīthiōṅken ku kəc cath ē ke,
gup kəc ēbēn, kəc aloony ku
kəc cie aloony, kəcđit ku kəc
kor!”

19 Ku tiēṅ lēi ku bānyṅaknhīm
ē pinynhom kek apuruōkken,
ke kuut kenhīm ēbēn bīk la
thōr kek raan cath mathiāṅ
ku apuruōkke.

20 Go lēi dōm, kek raan wēt
lueth wēṅ yen kəc nyīn lueel,
raan kāk kəc gōi looi, bī kəc
la nhīm kīn lēi kenhīm tuēṅ
muōr rin kākken kāk ku dorkē
kēden cī kiēt. Go keek ēbēn
karou piēr manydīt tuc apei
bēn bei kuur yic ke pīr.

21 Ku nāk apuruōkken
ēbēn ē pal bēn bei raan cath
mathiāṅ thok. Ku guāpken
aacī diēt bēn ṅuet.

20

Ruöön tiem tök

¹ Ku tiēṅ atuny nhial ke bö piny, ke muk wēnh ye tēthuth mec yic tuer thok, ku luṅ arēk dīt thiek apēi.

² Ku dām atuny nhial kēdīt cīt jakanuaan, kēpiiny thēer yen jōṅrac dīt ē pinynhom, ku rek ē ruöön tiem tök.

³ Ku piir tēthuth mec yic apēi, ku riit thīn ku thiöök thīn ē thaany. Ku abī rēer ē tēēn ē ruöön tiem tök. Ku kēya acīi bī lēu bī kōc pinynhom bēn tuöör nyīn. Ku na la runkā thök ke yeen abī pāl aṅeer ē kaam koor.

⁴ Ku tiēṅ kōc ke cī nyuc ē thōc nhīim, ku tiēṅ wēi kōc wäär cī tēm rōt rin cī kek wēt Jethu Krītho ku yen wēt Nhialic gam. Kōckä aake näk ke rin kēc kek wēt lēi gam ku dorkē, ku aacīn gup kīn ē lēi kenhīim tuēṅ ku kecin. Aacī bēn pīr ku nyuuckē ē thōc nhīim, rin cī Nhialic ke gām riēl bīk mac. Ku jōlkē mac kek Raan cī lōc ku dōc ē ruöön tiem tök.

⁵ Na cī runkā thök, ke kōc kōk cī thou, kōc cī gam ku kōc ē pinynhom aabī bēn pīr, ku ē yen jōn rot tuēṅ bī gup kōc cī thou rōt jōt.

⁶ Ku Nhialic abī kōckä dōc, ku keek aabī ya kacke rin ye kek kōc cī kaṅ pīr, rin cī ke kaṅ jōt thou yic. Ku keek aacīi bī thou thon ē rou, ku aabī ya kōc Nhialic luöōi ku Jethu Krītho, ku aabī mac kek ye ke ye bāny ē tök ruöön tiem tök.

Jōṅrac acī tiaam

⁷ Tē le ruöön tiem tök thök, ke jōṅrac abī lony tēwäär cī ye mac thīn.

⁸ Ku abī bēn bēn ē pinynhom bī kōc kōk bēn wēēṅ nyīn, kōc cī thiēi ē bēēi pinynhom yiic cōl Gok ku Magok. Aabī jōṅrac mat yiic ku ṅēth ke tōṅ yic. Ku keek aa juēc ka cīt liēet agōr.

⁹ Ku weerkē pinynhom ēbēn, ku goolkē gen nhiēer Nhialic piny, gen rēer kacke thīn. Go Nhialic mac tuöōc piny nhial bī ke nōk ēbēn.

¹⁰ Ku cuet jōṅrac wäär ke wēṅ manydīt tuc apēi bēn bei kuur yic, tēwäär cī lēi ku kōc tör lueth kaṅ cuat thīn. Ku keek aabī reem akōl ku wēer ē tēēn akōlriēc ēbēn.

Luṅ thök ē piny

¹¹ Ku tiēṅ thōnydīt yer apēi kek raan cī nyuc yenhom. Go piny ku nhial mää r yenhom tuēṅ ku cīn raan bēn ke tīṅ acīn.

¹² Ku tiēṅ kōc cī thou ēbēn kōcdīt ku kōckor ē pinynhom ēbēn ke kääc thōōc lōōm. Ku jōl athōr ṅaany yiic, ku athōr cī kāk cī kōc pinynhom looi gāt thīn, ku jōl athōr dēt yen athōr pīr ṅaany yic aya. Ku kōc ēbēn aake ye tēm awuōc thōṅ kek kē cī ṅek looi pinynhom, cī gāt riēnke thook athōor yic.

¹³ Ku jōl kōc ke thou wīir bēn ku kēēckē Nhialic nhom luk yic, ku jōl kōc cī thou rēer guāpken piiny rēṅ yiic rōt jōt aya, ku kēēckē Nhialic nhom luk yic. Ku keek aacī bēn tēm

awuōc thōŋ kek kāk ke cīk looi pinyhom.

¹⁴ Go thou nhom guōp cuat manydit dēp apēi yic. Manydit dēp kēnē yen ē thon ē rou.

¹⁵ Kuat raan liu riēnke athōr ē pīr yic, aci cuat baau mac dēp kēnē yic.

21

Pinyhom ku nhial ē yam

¹ Ku jal pinyhom ku nhial ē yam tīŋ, rin cī piny ku nhial thēer mää, ku cīn wērdit kōk ben rēer thīn.

² Ku tiēŋ gen Nhialic yen Jeruthalem ē yam, ke bō piny nhial pan Nhialic bī bēn pinyhom. Gen ē Nhialic aci guiir cīmēn nyan cī guiir bī gām moc.

³ Ku piēŋ raan ke cōt rōldit apēi ē thōōc lōōm ku lueel, “Ēmēn pan Nhialic arēēr kek raan! Ku keek aabī ya kacke, ku Nhialic nhom guōp abī rēer ke ke ku abī ya Nhialic-den.

⁴ Abī pīu wēec wei kenyīn. Ku acīn raan bī ben thou acīn. Acīn raan bī puōu ben riāāk ku dhiēeu, tēdē ke ben tērem yōk yeguōp cīmēn thēer, rin kāŋ aaci rōt waar.”

⁵ Ku lueel raan cī nyuc thōōc nhom ēlā, “Tiēŋkē! Kāŋ ēbēn aluōōi bīk aa yam!” Ku lueel aya ēlā tēnē ŋa, “Gāt kēnē, alēu ba gam yen kē lueel rin wēlkā aa yith.

⁶ “Kuat kākkih ēbēn ēcī luōōi tēcīt tēde. Ee ŋen jōk ē

cōk ku ŋen thōk ē kāŋ. ŋen abī raan nēk rou gām pīu dek, aba gām pīu ē pīr, ku aba gām ye ē path.

⁷ Kuat raan cī tiam abī kākā yōk tēnē ŋa. Aba gām ē kākā ēbēn, ku ŋen abī ya Nhialic ku yeen abī ya man-hdiē.

⁸ Ku kōc riōc, ku kōc cī gam-den puōl ku kōc cā adumuōōm looi, kōc cī kōc nōk, kōc ē luui kārēc, kōc ē jōŋrac, kōc jakrēc door, ku kōc alueth, kōckā ēbēn aabī cuat manydit tuc bēn bei kuur yic, ku yen ē thon ē rou.”

Jeruthalem ē yam

⁹ Go atuōny tōk kam atuuc kadhorou wäär muk kērac apēi ciēēn bēn ku cōol ŋa, “Bäär lokku ba yī la nyuōth nyan bī ya tiŋ Manh Amāäl.”

¹⁰ Go Wēi Nhialic la ŋaguōp ku ŋēth atuuc ŋa ē kuurdit bār nhom. Ee tēēn ke nyuth ŋa Jeruthalem gen ē Nhialic ke bō piny nhial pan Nhialic.

¹¹ Ee dēp diardiar ke diik Nhialic. A dēp cit kuur cī guan bī la lēŋlēŋ.

¹² Ku aci gōōl piny kal ril bār, ku ala thok kathiāār ku rou, ku thokkā ēbēn aaye atuuc kōōc thīn. Ku thokkā aaci rin kuat Itharel kathiāār ku rou gāt thīn.

¹³ Ku kal cī ŋeu gōōl piny ē la guōk kaŋuan, ku guōŋ tōk ē la thok kadiāk.

¹⁴ Kal cī ke ŋeu gōōl piny aaci buth aleeldit kathiāār ku rou nhīim. Ku rin atuuc

Manh Amääl kathiäär ku rou aake cī gät aleelkä kōōth.

15 Ku atuny wäär yen jam ke ɣa, amuk wai cī looi mīlāŋ tōc bī yen ɣeu athem, pānyde ku thuakke.

16 ɣeu ala guōk kaŋuan thōŋ thook. Ku them atuny nhial ɣeu waiden wēn muk, ku yōk ke cīt meel tiem tōk ku buət kadhiēc bēr ē kōu, ku lāau yic kek bēr la nhial ē cīt kēnē aya.

17 Ku them atuuc la nhial ē kal ku dīt ē kōude aya, ku yōk ke ye akāāth thiārdātem. Kāk ke ye atuuc them aake cīt kāk ye kōc them ē path.

18 Pāny cī ɣeu looi, aaci buth kuur ɣer dhēŋ ku ɣeu nhom ēcī looi mīlāŋ tōc la ɣei cīt macar.

19 Puōōny ē ɣeu aake cī jōok cōk kuat aleel la diardiar. Aleel ke cī puōōny jōok cōk aya aake yiic thiäär ku rou. Kōk aake thith, ku kōk aa ɣer ku kōk aa maŋōk, kōk aa mīthiōōŋ, kōk aa mīkēth, kōk aa mīyēn, kōk aa mīlōōth, kōk aa maliik, ku kōk aa mamer.

20 Ku kīt ēbēn aake ye thiäär ku rou.

21 Thok kathiäär ku rou ē genē aake cī looi aleel ɣer kathiäär ku rou, thuōŋ tōk ē ye looi alel ɣer tōk, ku ɣēek ē ɣeu yic aaci looi mīlāŋ tōc la diardiar cīt macar.

22 ɣen akēc luāŋ Nhialic ye kōc rōok thīn tīŋ, ee gen kēnē yic, rin Bēny Nhialic Madhəl ku Manh Amääl kek aa luāŋ Nhialic.

23 Gen kēnē ēcīi wīc ruel akōl, tēdē ke ye pēei, rin

ala ruelde ē rot, rin rueldīt Nhialic yen aye ye mer yic, ku Manh Amääl yen aye ye mer yic cīmēn many adōk.

24 Ku ruel ē gen yen aye kōc cath thīn, ku bāny pinyinhom aabī ya bēn bīk jaakden bēei thīn.

25 Kal aabī ya rēer ke ŋaany thook akōl ku wēer, rin piny aci ben a cuol.

26 Kōc wuōt ēbēn aabī bēn ē gen yic rin bī kek Nhialic bēn aa door ku leckē.

27 Acīn kōc la ɣup adumuōōm bī puōl bīk la ɣeeu, ayī kōc ē luui kāk kōc cōl ayār ɣup ku kōc tōr lueth. Kōc bī puōl bīk la ɣeeu aa kōc cī rienken ɣōt athōr ē pīr Manh Amääl yic.

22

1 Ku ben atuny nhial ɣa nyuōth wār cī thiāŋ piu ē pīr la kīrkīr apeī bō tēnē thōny Nhialic ku Manh Amääl,

2 ke kuēer ɣeeu ɣek ciel yic. Agōr ē wār lōŋ ku lōŋ, akēēc tim ē pīr thīn, tim luok ē pēei thok ēbēn ruōōn tōk yic, ku kōc wuōt ēbēn aa yiēthke lōōm bī kek ɣōntōok aa cōl adem, ku tueny kōk aya.

3 Acīn dēt mēen Nhialic bī rēer ye gen kēnē yic. Kōc Nhialic ku thōny Nhialic kek thōny Manh Amääl kek aa rēer thīn, ku kōc ē Nhialic kek aabī ye aa door.

4 Kōckā aabī Nhialic aa tīŋ ku rin Nhialic abī gät kenhīim tuenŋ.

⁵ Abī ciēn cuəl ē piny ye gen yic. Kōc ē rēēr thīn aacī bī wīc ruəl akōl, tēdē ke ye many bī piny mer yen wīckē. Rin Nhialic yen abī ya ruelden. Aabī rēēr thīn ke ye bāny akōlriēc ēbēn.

Bēn ē Jethu

⁶ Go atuuc lēk ya, “Kuat kāk ca tīj ku piŋ ke aa yith ēbēn. Ku Bēny Nhialic yen Wēike yāth ē kōc kāk Nhialic tīj gup, yen acā atuōnyde tuōc bī kacke nyuōth kāk bī rōt looi ye nīnkā.”

⁷ Aye Jethu lueel ēlā, “Dhiēlkē piŋ apath! Yēn abō ēmēn! Kōc mit puōth aa kōc thēk kāk cī lueel athōr kēnē yic ēbēn!”

⁸ Ee yēn Joon yēn a ya piŋ ku tiēj kākā. Tēwēn cī yēn ke piŋ ku tiēj ke, ke ya gut yanhīəl piny yecōk ku duōr atuny wēn nyuth yēn kākā.

⁹ Go jal lēk ya, “Duk loi kēya! Yēn alony cīmēndu, ku miēthakui kōc kāk Nhialic tīj, ku kōc ēbēn kāk tō athōr yic theek. Dor Nhialic!”

¹⁰ Ku lēk ya, “Duk kāk cī gōt athōr kāk Nhialic kēnē yic thian tēnē kōc, rin cī piny thiōk ke thōk.

¹¹ Ku kōc kārēc looi aabī ŋot ke la tuēj ke looi kārēc, ku kōc cī wēt Jōŋrac gam aabī ŋot loikē kēya. Ku kōc ē luui kāpath aabī ya luui kāpath. Ku kōc Nhialic aabī la tuēj ke luui Nhialic.”

¹² Aye Jethu lueel ēlā, “Piēŋkē apath yēn abō ēmēn

thiin, yēn abō ba kōc bēn riōp, tēdē ke ya tēm kōc awuōc thōŋ kek kē cī ŋek looi thēer wāār.

¹³ Ee yēn jōk ē cōk ku yēn thōk ē kāŋ.

¹⁴ “Kōc mit gup aa kōc cā alāthken look riēm Manh Amāäl, rin aabī la yic bīk mīth tim piir cam, ku aala yic aya bīk la gen Nhialic ē yam.

¹⁵ Kōc tō gēu kōu aa kōc pan mac, kōc cī kegup yiēk acual rin theek kek jōŋrac, kōc nāk ē kōc, ku kōc ē jam lueth, ku kōc luui kāk bal aacī kōŋ la ē gen kēnē yic acīn.

¹⁶ “Aye Jethu lueel ēlā, Yēn acā atuōnydiē tooc bī kākā bēn lēk we, wek akuut cī gam. Yēn ē kuat dhiēnh bēnyŋaknhom Debit, ee ciēr bak piny ē ruəl bēi.”

¹⁷ Aye Wēi Nhialic ku kōc Nhialic kek cīt nyan thiak ē Manh Amāäl lueel, “Bāk!” Ku kuat raan piŋ ē kēnē adhil lueel aya, “Bāk!” Na le raan nēk rou ke bō, kuat raan nēk rou abī dek piū piir ē path.

Thōk ē wēl

¹⁸ Yēn Joon, yēn alēk kuat raan piŋ ē wēt kēnē puōu ēbēn, na le raan juēk kēdē thīn ka bī Nhialic tuōc kārēc cī gōt athōr kēnē yic.

¹⁹ Ku na le raan nyēei wēt tōk kam wēl tō athōr wēl cī nyuōth yēn yic, ke Nhialic abī yinyden bī tēk ye mīth tim ē piir yic, ku la gen yam, cī ke gōt athōr kēnē yic, nyaai tēnē ye.

²⁰ Ku Jethu raan lēk kɔc Bäär Bēny Jethu!
 kākā ēbēn aye lueel, “Ÿĕĕ-Ÿĕĕ! ²¹ Bī dhēēŋ Bēny Jethu rēer
 Ÿen abō ēmēn!” Kēya, ee tēde. kek kɔc ē Nhialic. Yenakan.